Jóhannesbréf
Matteusarguðspjall
Markúsarguðspjall
Jóhannesarguðspjall
Upphafið
Brottförin
Annað Lögmál
Drottinn Frelsar
Jósúabók

Yfirlit

Þetta er vandlega úrvalið safn af forngrískum textum sem ætlað er að fanga sem best kenningar Jesú, bæði beint og í gegnum lærisveina hans, sem og grundvöll kenningar hans: lögmál Guðs. Að þessu loknu er mælt með því að lesa bækur hinna spámannanna (Sálmarnir, Jesaja, Jeremía, Daníel, Jónas, Hósea o.s.frv.).

Fyrirvari

Þessi þýðing var gerð úr upprunalegu grísku Septuaginta- og Býsantínutextunum með stórum tungumálalíkönum. Af þessum sökum inniheldur hún mörg einkenni menningar og málfræði upprunalega tungumálsins, en getur einnig innihaldið villur. Ef eitthvað lítur skrítið út, vinsamlegast athugaðu upprunalega grísku textann. Ef þú finnur villu, vinsamlegast sendu hana í tölvupósti á jesusislord@joshuabible.com.

Leyfisveitingar

Þú hefur leyfi til að fjölfalda og dreifa þessari þýðingu að hluta eða í heild. Þér er ekki heimilt að breyta henni eða selja hana. Ef þú finnur villu, vinsamlegast sendu tölvupóst á jesusislord@joshuabible.com svo að við getum leiðrétt hana og útvegað þér uppfærða útgáfu.

26-4-16

Jóhannesbréf

1 2 3 4 5

Matteusarguðspjall

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28

Markúsarguðspjall

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

Jóhannesarguðspjall

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21

Upphafið

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46
47 48 49 50

Brottförin

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

Annað Lögmál

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36

Drottinn Frelsar

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34

Jósúabók

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24

Jóhannesbréf

1

Það sem var frá upphafi, það sem við höfum heyrt, það sem við höfum séð með augum okkar, það sem við höfum litið á og hendur okkar hafa snert, varðandi orð lífsins, Og lífið var opinberað, og við höfum séð og berum vitni og tilkynnum yður hið eilífa líf, sem var hjá föðurnum og var opinberað okkur, Það sem við höfum séð og heyrt kunngera við yður, svo að þér hafið einnig samfélag með okkur, og samfélag okkar er með föðurnum og með syni hans, Jesú Kristi. Og þetta skrifum við til yður, svo að gleði okkar sé fullkomin.

Og þetta er sá boðskapur sem við höfum heyrt frá honum og tilkynnum yður, að Guð er ljós og ekkert myrkur er í honum. Ef við segjum að við höfum samfélag með honum og göngum í myrkri, þá lýgum við og gerum ekki sannleikann. Ef við göngum í ljósinu, eins og hann sjálfur er í ljósinu, höfum við samfélag hvert með öðru, og blóð Jesú Krists, sonar hans, hreinsar okkur frá allri synd. Ef við segjum að við höfum ekki synd, blekkjum við sjálf okkur og sannleikurinn er ekki í okkur. Ef við játum syndir okkar, er hann trúr og réttlátur, svo að hann fyrirgefur okkur syndirnar og hreinsar okkur frá öllu ranglæti. Ef við segjum að við höfum ekki syndgað, gerum við hann að lygaramanni, og orð hans er ekki í okkur.

2

Börn mín, þetta skrifa ég ykkur svo að þið syndgið ekki, og ef einhver syndgar, þá höfum við talsmann hjá föðurnum, Jesú Krist hinn réttláta, Og hann er sónargjald um syndir okkar, ekki um

okkar einungis, heldur einnig um syndir alls heimsins. Og með þessu vitum við að við höfum þekkt hann, ef við höldum boðorð hans. Sá sem segir: Ég þekki hann, og heldur ekki boðorð hans, er ljúgari, og í honum er sannleikurinn ekki. Hver sem heldur orð hans, í þeim hefur elska Guðs sannlega verið fullkomnuð. Í þessu vitum við að við erum í honum. Sá sem segist vera í honum á að ganga eins og sá gekk, og hann sjálfur einnig þannig að ganga.

Bræður, ég skrifa ekki nýtt boðorð til yðar, heldur fornt boðorð sem þið höfðuð frá upphafi. Hið forna boðorð er það orð sem þið heyrðuð frá upphafi. Aftur skrifa ég yður nýtt boðorð, sem er satt í honum og í yður, því að myrkrið er að líða hjá og hið sanna ljós skín þegar. Sá sem segist vera í ljósinu og hatar bróður sinn er í myrkri allt til þessa. Sá sem elskar bróður sinn dvelst í ljósinu, og engin hindrun er í honum. Sá sem hatar bróður sinn er í myrkri og gengur í myrkri, og hann veit ekki hvert hann fer, því að myrkrið hefur blindað augu hans.

Ég skrifa til yðar, litlu börn, að syndir yðar eru fyrirgefnar vegna nafns hans. Ég skrifa til yðar, feður, því að þið hafið þekkt hann frá upphafi. Ég skrifa til yðar, ungir menn, því að þið hafið sigrað hinn illa. Ég skrifaði ykkur, börn, því að þið hafið þekkt föðurinn. Ég skrifaði ykkur, feður, því að þið hafið þekkt hann frá upphafi. Ég skrifaði ykkur, ungir menn, því að þið eruð sterkir og orð Guðs býr í ykkur og þið hafið sigrað hinn illa.

Elskið ekki heiminn né það sem er í heiminum. Ef einhver elskar heiminn, er elska föðursins ekki í honum, því að allt það sem er í heiminum, löngun kjötsins og löngun augnanna og hrókur lífsins, er ekki frá föðurnum, heldur er það frá heiminum. Og heimurinn er að líða hjá og löngun hans, en sá sem gerir vilja Guðs verður til eilífðar.

Börn, þetta er síðasta stundin, og eins og þið heyrðuð að andkristurinn kemur, hafa nú margir andkristar orðið til, þess vegna vitum við að þetta er síðasta stundin. Frá okkur fóru þeir út, en þeir voru ekki frá okkur, því ef þeir hefðu verið frá okkur, hefðu þeir verið áfram með okkur, en þetta var svo að það yrði opinberað að ekki eru allir frá okkur. Og þið hafið smurningu frá hinum helga og þið vitið allt. Ég skrifaði ekki til yðar vegna þess að þið vitið ekki sannleikann, heldur vegna þess að þið vitið hann, og vegna þess að engin lygi er úr sannleikanum. Hver er ljúgarinn ef ekki sá sem neitar því að Jesús er Kristur? Þessi er andkristurinn, sá sem neitar föðurnum og syninum. Hver sá sem neitar syninum á ekki heldur föðurinn. Þér því, það sem þér heyrðuð frá upphafi, látið það dveljast í yður. Ef í yður dveljist það sem þér heyrðuð frá upphafi, þá munuð þér einnig dveljast í syninum og í föðurnum. Og þetta er loforðið sem hann sjálfur lofaði okkur, hið eilífa líf. Þetta skrifaði ég ykkur um þá sem villa ykkur. Og þér, sú smurning sem þér tókuð frá honum, dvelst í yður, og þér hafið ekki þörf fyrir að einhver kenni yður, heldur eins og sama smurningin kennir yður um allt, og hún er sönn og er ekki fölsun, og eins og hún kenndi yður munuð þér dvelja í honum. Og nú, litlu börn, verið í honum, svo að þegar hann er opinberaður höfum við djörfung og skammist okkar ekki fyrir honum í viðveru hans. Ef þið vitið að hann er réttlátur, þá vitið þið að sérhver sá sem gerir réttlætið hefur verið fæddur af honum.

3

Sjáið hvers konar ást faðirinn hefur gefið okkur, svo að við mættum verða kölluð börn Guðs. Vegna þessa þekkir heimurinn ykkur ekki, því að hann þekkti hann ekki. Elskulegir, nú erum við börn Guðs, og ekki hefur enn verið opinberað hvað við munum verða, en við vitum að ef hann verður opinberaður, munum við

verða líkir honum, því að við munum sjá hann eins og hann er. Og allur sá sem hefur þessa von til hans hreinsar sjálfan sig, eins og hann er hreinn.

Allur sá sem gerir syndina gerir einnig lögleysu, og syndin er lögleysan. Og þið vitið að hann var opinberaður til þess að taka burt syndir okkar, og synd er ekki í honum. Allur sá sem verður í honum syndar ekki, allur sá sem syndar hefur ekki séð hann né þekkt hann. Litlu börn, látið engan villa ykkur. Sá sem iðkar réttlæti er réttlátur, eins og hinn er réttlátur. Sá sem gerir syndina er frá djöflinum, því að djöfullinn syndar frá upphafi. Til þessa birtist sonur Guðs, svo að hann leysi verk djöfulsins. Allur sá sem fæddur er af Guði gerir ekki synd, vegna þess að sæði hans dveljast í honum, og hann getur ekki syndgað, vegna þess að hann hefur verið fæddur af Guði. Í þessu er augljóst hverjir eru börn Guðs og hverjir eru börn djöfulsins. Hver sá sem ekki iðkar réttlæti er ekki af Guði, og sá sem ekki elskar bróður sinn. Því að þetta er sú boðskapur sem þér heyrðuð frá upphafi, að vér eigum að elska hvert annað. Ekki eins og Kain, sem var frá hinum illa og myrti bróður sinn. Og af hvaða ástæðu myrti hann hann? Vegna þess að verk hans voru ill, en verk bróður hans voru réttlát. Undrist ekki, bræður mínir, ef heimurinn hatar ykkur. Við vitum að við höfum gengið frá dauðanum inn í lífið, vegna þess að við elskum bræðurna. Sá sem ekki elskar bróður sinn dvelst í dauðanum. Allur sá sem hatar bróður sinn er morðingi, og þið vitið að enginn morðingi hefur eilíft líf dveljandi í sjálfum sér. Í þessu höfum við þekkt kærleikann, að hann lagði sál sína fyrir okkur, og vér eigum að leggja sálir okkar fyrir bræðurna. En hver sem hefur lífsgæði heimsins og sér bróður sinn í þörf og lokar hjarta sínu fyrir honum, hvernig getur kærleikur Guðs dvalið í honum? Börn mín, við skulum ekki elska með orði né tungu, heldur með verkum og sannleika. Og í þessu vitum við að við erum frá sannleikanum, og

fyrir honum munum við fullvissa hjörtu okkar, að ef hjarta okkar fordæmir okkur, þá er Guð meiri en hjarta okkar og veit allt. Elskulegir, ef hjarta okkar fordæmir okkur ekki, þá höfum við djarfleika gagnvart Guði. Og það sem við biðjum um, fáum við frá honum, því að við höldum boðorð hans og gerum það sem þóknanlegt er fyrir honum. Og þetta er boðorð hans, að við trúum á nafn sonar hans Jesú Krists og elskum hvert annað eins og hann gaf boðorð. Og sá sem heldur boðorð hans dvelst í honum og hann í honum. Og í þessu vitum við að hann dvelst í okkur, frá Andanum sem hann gaf okkur.

4

Elskaðir, ekki trúið þér öllum anda, heldur prófið andana hvort þeir séu frá Guði, því að margir falsspámenn hafa farið út í heiminn. Í þessu þekkið þið anda Guðs: sérhver andi sem játar að Jesús Kristur er kominn í holdi, er frá Guði. Og hver andi sem ekki játar að Jesús Kristur sé kominn í holdi, er ekki frá Guði, og þetta er andinn af andkristinum, sem þið hafið heyrt að komi, og nú er hann þegar í heiminum. Þér eruð frá Guði, litlu börn, og þér hafið sigrað þá, því að sá sem er í yður er meiri en sá sem er í heiminum. Þeir sjálfir eru frá heiminum; vegna þessa tala þeir út frá heiminum og heimurinn heyrir á þá. Við erum frá Guði, sá sem þekkir Guð heyrir okkur. Sá sem ekki er frá Guði heyrir okkur ekki. Af þessu vitum við anda sannleikans og anda villunnar.

Elskaðir, elskum við hver annan, því að ástin er frá Guði, og sérhver sá sem elskar hefur verið fæddur af Guði og þekkir Guð. Sá sem ekki elskar hefur ekki þekkt Guð, því að Guð er kærleikur. Í þessu var opinberuð elska Guðs til okkar, að Guð hefur sent son sinn, hinn eingetna, inn í heiminn svo að við mættum lifa fyrir hans skuld. Í þessu er ástin, ekki að við elskuðum Guð, heldur að

hann elskaði okkur og sendi son sinn til sáttar fyrir syndir okkar. Elskaðir, ef Guð elskaði okkur þannig, þá eigum við einnig að elska hvert annað. Guð hefur enginn nokkurn tíma séð; ef við elskum hvert annað, dvelur Guð í okkur og ást hans er fullkomin í okkur. Í þessu vitum við að við dvelum í honum og hann sjálfur í okkur, vegna þess að hann hefur gefið okkur af Anda sínum. Og við höfum séð og vitnum um að faðirinn hefur sent soninn sem frelsara heimsins. Hver sem játar að Jesús er sonur Guðs, Guð dveljast í honum og hann sjálfur í Guði. Og við höfum þekkt og trúað þeirri ást sem Guð hefur í okkur. Guð er ást, og sá sem dvelur í ástinni dvelur í Guði og Guð í honum. Í þessu hefur ástin verið fullkomnuð með okkur, svo að við höfum djarfleika á dómsdeginum, því að eins og hann er, erum við líka í þessum heimi. Ótti er ekki í ástinni, en hin fullkomna ást kastar óttanum út, því að óttinn hefur refsingu, en sá sem óttast hefur ekki verið fullkomnaður í ástinni. Við elskum hann, því að hann elskaði okkur fyrst. Ef einhver segir að hann elski Guð, en hatar bróður sinn, þá er hann ljúgari, því sá sem elskar ekki bróður sinn sem hann hefur séð, hvernig getur hann elskað Guð sem hann hefur ekki séð? Og þetta boðorð höfum vér frá honum, að sá sem elskar Guð elski einnig bróður sinn.

5

Allur sá sem trúir að Jesús er Kristur hefur verið fæddur af Guði, og allur sá sem elskar föðurinn elskar einnig barnið sem er fætt af honum. Í þessu vitum við að við elskum börn Guðs, þegar við elskum Guð og varðveítum boðorð hans. Þetta er ástin til Guðs, að við höldum boðorð hans, og boðorð hans eru ekki þung. Að allt það sem fætt er af Guði sigrar heiminn, og þetta er sigurinn sem hefur sigrað heiminn, trú okkar. Hver er sá sem sigraðist á heiminum ef ekki sá sem trúir að Jesús er sonur Guðs? Þessi er sá

sem kom gegnum vatn og blóð, Jesús Kristur, ekki í vatninu einungis, heldur í vatninu og í blóðinu, og Andinn er sá sem ber vitni, því að Andinn er sannleikurinn. að þrír eru þeir sem bera vitni í himninum, Faðirinn, Orðið og hinn Heilagi Andi, og þessir þrír eru eitt, og þrír eru þeir sem bera vitni á jörðinni Andinn og vatnið og blóðið, og þessir þrír eru eitt. Ef við tökum vitnisburð manna, þá er vitnisburður Guðs meiri, því að þetta er vitnisburður Guðs sem hann hefur borið um son sinn. Sá sem trúir á son Guðs hefur vitnisburðinn í sér, sá sem ekki trúir Guði hefur gert hann að ljúgara, því að hann hefur ekki trúað á vitnisburðinn sem Guð hefur borið um son sinn. Og þetta er vitnisburðurinn, að Guð gaf okkur eilíft líf, og þetta líf er í syni hans. Sá sem hefur soninn hefur lífið, sá sem ekki hefur son Guðs hefur ekki lífið.

Þetta skrifaði ég til yðar sem trúið á nafn sonar Guðs, svo að þér vitið að þér hafið eilíft líf, og svo að þér trúið á nafn sonar Guðs. Og þetta er það frjálsa tal sem við höfum til hans, að ef við biðjum um eitthvað samkvæmt vilja hans, þá heyrir hann okkur. Og ef við vitum að hann heyrir okkur í því sem við biðjum um, þá vitum við að við höfum þær beiðnir sem við höfum beðið hann um. Ef einhver sér bróður sinn syndga synd sem ekki er til dauða, mun hann biðja, og hann mun gefa honum líf, þeim sem syndga ekki til dauða. Það er synd til dauða; ekki um þá segi ég að hann biðji. Allt óréttlæti er synd, og það er synd sem ekki er til dauða. Við vitum að allir sem fæddir eru af Guði syndga ekki, heldur geymir sá sem fæddur er af Guði sjálfan sig, og hinn vondi snertir hann ekki. Við vitum að við erum frá Guði, og allur heimurinn liggur í hinum vonda. Við vitum en að sonur Guðs hefur komið og hefur gefið okkur skilning svo að við megum þekkja hinn sanna, og við erum í hinum sanna, í syni hans Jesú Kristi. Þessi er hinn sanni Guð og eilíft líf.

Börn, varðveitið ykkur frá skurðgoðunum, sannlega.

Matteusarguðspjall

1

Bók um ættlið Jesú Krists, sonar Davíðs, sonar Abrahams. Abraham gat Ísak, Ísak gat Jakob, Jakob gat Júda og bræður hans, Judas gat Phares og Zara af Tamar, Phares gat Esrom, Esrom gat Aram, Aram gat Aminadab, Aminadab gat Nasson og Nasson gat Salmon. Salmon ól Bóas af Rahab, Bóas ól Óbed af Rút, Óbed ól Jessaí, Jesse gat David konung. Davíð konungur gat Salómon af konu Uría. Salómon gat Rehabeam, Rehabeam gat Abía, Abía gat Asa, Asa gat Jehoshaphat, Jehoshaphat gat Joram, Joram gat Uzziah, Uzziah gat Jotham, Jotham gat Ahaz, Ahaz gat Hezekiah, Hezekiah gat Manasseh, Manasseh gat Amon, og Amon gat Josiah. Josiah gat Jeconiah og bræður hans við flutninginn til Babels.

Eftir útlögðuna til Babýlonar gat Jekonías Salathíel, en Salathíel gat Serúbbabel. Zerubbabel gat Abiud, Abiud gat Eliakim, Eliakim gat Azor, Azor gat Zadok, Zadok gat Achim, Achim gat Eliud, Eliud gat Eleazar, Eleazar gat Matthan, Matthan gat Jakob, Jakob en gat Joseph, mann Maríu, úr henni var fæddur Jesús, sem kallaður er Kristur. Allar kynslóðirnar því frá Abraham til Davíðs eru fjórtán kynslóðir, og frá Davíð til brottflutningsins til Babýlonar eru fjórtán kynslóðir, og frá brottflutningnum til Babýlonar til Krists eru fjórtán kynslóðir.

Fæðing Jesú Krists var svona. Þegar María, móðir hans, var trúlofuð Jósef, áður en þau komu saman, kom í ljós að hún var þunguð af Heilögum Anda. Jósep, maður hennar, var réttlátur og vildi ekki vanvirða hana opinberlega, og óskaði því að skilja við hana í laumi. En þegar hann hafði íhugað þetta, sjá, þá birtist

honum engill Drottins í draumi og sagði: Jósef, sonur Davíðs, óttast ekki að taka til þín Maríu, konu þína, því að það sem hefur verið getið í henni er af Heilögum Anda. Hún mun bera son og þú munt kalla nafn hans Jesús, því að hann mun bjarga fólki sínu frá syndum þeirra. Þetta en allt hefur orðið svo að uppfyllt verði það sem sagt var af Drottni gegnum spámanninn sem sagði, Sjá, meyin mun verða þunguð og bera son, og þeir munu kalla hann Emmanúel, sem þýtt er Guð með okkur.

En Jósef, vaknaður úr svefninum, gerði sem engill Drottins hafði skipað honum og tók konu sína, Og hann þekkti hana ekki fyrr en hún bar son sinn hinn fyrst-borinn, og hann kallaði hann Jesús.

2

En þegar Jesús hafði verið fæddur í Betlehem í Júdeu á dögum Heróds konungs, sjá, töframenn frá austri komu til Jerúsalems. segandi: Hvar er hinn fæddi konungur Gyðinganna? Því að við sáum stjörnu hans í austri og komum til að tilbiðja hann. Hafandi heyrt þetta var Heródés konungur óreiður, og öll Jerúsalem með honum. Og eftir að hafa safnað saman öllum æðstu prestunum og ritfróðu mönnum fólksins spurði hann þá hvar Kristur væri fæddur. En þeir sögðu til hans: Í Betlehem í Júdeu, því svo er ritað af spámanninum. Og þú Betlehem, land Júda, þú ert alls ekki minnst meðal leiðtoga Júda, því að úr þér mun koma leiðtogi sem mun hirða fólk mitt, Ísrael.

Þá kallaði Heródes laumulega til sín töframennina og komst nákvæmlega að hjá þeim tíma birtingar stjörnunnar. Og eftir að hafa sent þá til Betlehem sagði hann: Farið og rannsakið nákvæmlega um barnið, en þegar þið finnið það, tilkynnið mér,

svo að ég líka geti komið og tilbeðið það. En þeir, hafandi heyrt koninginn, fóru, og sjá, stjörnan sem þeir sáu í austri leiddi þá fram, þar til hún, hafandi komið, stóð fyrir ofan þar sem barnið var. En þegar þeir höfðu séð stjörnuna fögnuðu þeir mjög mikilli fögnuði. Og þegar þeir höfðu komið inn í húsið sáu þeir barnið með Maríu, móður hans, og þeir féllu niður og tilbáðu honum, og þeir opnuðu fjársjóði sína og færðu honum gjafir: gull og reykelsi og myrru. Og eftir að hafa verið varaðir í draumi um að snúa ekki aftur til Heródes, fóru þeir aðra leið heim til síns lands.

Eftir að þeir höfðu dregið sig í hlé, sjá, engill Drottins birtist Jósef í draumi og sagði: Rís upp, taktu barnið og móður þess og flýðu til Egyptalands, og vertu þar þar til ég segi þér, því að Heródes er að fara að leita að barninu til að eyðileggja það. En hann reis upp og tók barnið og móður hans um nóttina og fór til Egyptalands, Og hann var þar til dauða Heródesar, svo að uppfyllt yrði það sem sagt var af Drottni fyrir munn spámannsins: Úr Egyptalandi kallaði ég son minn.

Þá Heródes sá að hann var hæddur af töfrunum, varð hann mjög reiður, og hann sendi menn og drap öll börn í Betlehem og á öllum landamærum hennar frá tveggja ára aldri og yngri, samkvæmt þeim tíma sem hann hafði komist nákvæmlega að hjá töfrunum. Þá var uppfyllt það sem sagt var af Jeremía spámanninum, er sagði, Rödd var heyrt í Rama, harmkvæði og grátur og mikil sorg, Rakel grátandi yfir börnum sínum, og hún vildi ekki láta hugga sig, vegna þess að þau eru ekki til.

En þegar Heródes var dáinn, sjá, birtist engill Drottins Jósef í draumi í Egyptalandi Sagandi: Eftir að hafa risið, taktu barnið og móður þess og farðu til lands Ísraels, því að þeir sem leituðu að sál

barnsins hafa dáið. En hann reis upp, tók barnið og móður þess og kom til Ísraels.

En þegar hann heyrði að Arkélaos réði yfir Júdeu í stað Heródesar, föður síns, óttaðist hann að fara þangað, en eftir að hafa verið varaður í draumi dró hann sig til baka til Galíleu. Og eftir að hafa komið bjó hann í borginni sem kölluð var Nasaret, svo að uppfyllt yrði það sem sagt var fyrir um af spámönnunum, að hann skyldi kallaður Nasareni.

3

Í þeim dögum kemur Jóhannes skírari og boðar í eyðimörk Júdeu. og sagði: Iðrist ykkur, því að himnaríkið hefur nálgast. Þessi er sá sem talað var um af spámanninum Jesaja er sagði, rödd hrópar í eyðimörkinni, búið til veg Drottins, gerið stíga hans beina.

Hann sjálfur, Jóhannes, hafði klæðnað sinn úr úlfaldshári og leðurbelti um mjöðm sinn, en fæða hans var engisprettur og villt hunang. Þá fór út til hans Jerúsalem og öll Júdea og allt svæðið í kring um Jórdan, og voru skírðir í Jórdan af honum og játuðu syndir sínar.

En þegar hann sá marga af faríseunum og saddúkeunum koma til skírnar hans, sagði hann við þá: Afkvæmi höggormanna, hver sýndi yður að flýja undan þeirri reiði sem er að koma? Gerið því ávöxt verðugan iðrunarinnar. Og haldið ekki að þið getið sagt við sjálfa ykkur: Við höfum Abraham að föður. Því ég segi ykkur að Guð getur reist Abraham börn úr þessum steinum. Nú þegar liggur öxin við rót trjánna. Hvert tré sem ekki ber góðan ávöxt er því höggvið niður og kastað í eld.

Ég skíri sannarlega yður í vatni til iðrunar, en sá sem kemur á eftir mér er sterkari en ég, og ég er ekki fær um að bera sandala hans. Hann mun skíra yður í Heilögum Anda og eldi. Vindilgafflinn er í hendi hans og hann mun þrífhreina þreskigólfið sitt, og hann mun safna korninu sínu inn í geymsluna, en hálminn mun hann brenna með óslokknanlegum eldi.

Þá kemur Jesús frá Galíleu að Jórdan til Jóhannesar til að vera skírður af honum. En Jóhannes reyndi að hindra hann og sagði: Ég þarf að verða skírður af þér, og þú kemur til mín? En Jesús svaraði og sagði til hans: Leyfðu þetta núna, því þannig er viðeigandi fyrir okkur að uppfylla alla réttlæti. Þá leyfði hann honum. Og eftir að hafa verið skírður fór Jesús strax upp úr vatninu, og sjá, himnarnir opnuðust fyrir honum, og hann sá Anda Guðs stíga niður eins og dúfu og koma yfir hann, Og sjá, rödd frá himnunum sagði: Þessi er sonur minn hinn elskaði, í honum hef ég unað.

4

Þá var Jesús leiddi upp í eyðimörkina af Andanum til að freistast af djöflinum. Og eftir að hafa fastað í fjörutíu daga og fjörutíu nætur varð hann svangur. Og freistandi nálgaðist honum og sagði: Ef þú ert sonur Guðs, seg að þessir steinar verði að brauði. En hann svaraði og sagði: Það er skrifað: Maðurinn mun ekki lifa á brauði einu, heldur á hverju orði sem kemur frá munni Guðs. Þá tekur djöfullinn hann inn í hina heilögu borg og setur hann á horn musterisins. Og hann segir til hans: Ef þú ert sonur Guðs, kastaðu þér niður, því skrifað er að hann mun skipa englum sínum um þig, og á höndum munu þeir bera þig, svo að þú ekki stangir fótinn þinn á stein.

Jesús sagði til hans aftur: Það er ritað: Þú skalt ekki freista Drottins, Guðs þíns.

Aftur tekur djöfullinn hann með sér upp á mjög hátt fjall og sýnir honum öll ríki heimsins og dýrð þeirra Og hann segir til hans: Þetta allt mun ég gefa þér, ef þú fellur niður og tilbiður mig. Þá segir Jesús til hans: Far burt, Satan, því að ritað er: Drottin, Guð þinn, skalt þú tilbiðja og honum einum skalt þú þjóna. Þá leyfði djöfullinn honum, og sjá, englar komu og þjónuðu honum.

En þegar Jesús heyrði að Jóhannes hefði verið handtekinn, dró hann sig til baka til Galíleu. Og eftir að hafa yfirgefið Nasaret kom hann og bjó í Kapernaum við sjóinn, í landamærum Sebúlon og Naftali, svo að uppfyllt yrði það sem sagt var fyrir munn spámannsins Jesaja, er sagði, Land Sebúlon og land Naftali, vegur sjávarins, handan Jordans, Galílea þjóðanna, Fólkið sem sat í myrkri sá stórt ljós, og þeim sem sátu í landi og skugga dauðans rann ljós upp.

Frá þeim tíma byrjaði Jesús að boða og segja: Iðrist, því að himnaríkið hefur nálgast.

Þegar hann gekk meðfram sjónum í Galíleu sá hann tvo bræður, Símon sem kallaður var Pétur og Andreu bróður hans, er vörpuðu neti í sjóinn, því að þeir voru fiskimenn. Og hann segir þeim: Komið á eftir mér og ég mun gera ykkur að mannveiðimönnum. En þeir skildu strax eftir netin og fylgdu honum. Og eftir að hafa gengið áfram þaðan sá hann tvo aðra bræður, Jakob son Sebedeusar og Jóhannes bróður hans, í bátnum með Sebedeusar, föður þeirra, að gera við net sín, og hann kallaði á þá. En þeir skildu strax eftir skipið og föður sinn og fylgdu honum.

Og Jesús fór um alla Galíleu og kenndi í söfnuðum þeirra og boðaði gleðifregnina um ríkið og læknaði alla sjúkdóma og allar veikindir meðal fólksins. Og orðrómurinn um hann fór út um alla Sýrland, og þeir fluttu til hans alla þá sem illa áttu, þjáðir af ýmsum sjúkdómum og pyndingum, og þá sem voru djöflaðir og tunglsjúkir og lamaðir, og hann læknaði þá. Og margir mannfjöldar fylgdu honum frá Galíleu og Dekapólis og Jerúsalem og Júdeu og handan Jordans.

5

Þegar hann sá mannfjöldann fór hann upp á fjallið, og eftir að hann settist komu lærisveinarnir hans til hans. og eftir að hafa opnað munn sinn kenndi hann þeim og sagði, Blessaðir eru hinir fátæku í anda, því að þeirra er himnaríkið. Blessaðir eru þeir sem syrgja, því að þeir munu verða huggaðir. Blessaðir eru hinir hógværu, því að þeir munu erfa jörðina. Blessaðir eru þeir sem hungra og þyrsta eftir réttlætinu, því að þeir munu verða mettaðir. Blessaðir eru hinir miskunnsamir, því að þeir munu fá miskunn. Blessaðir eru hinir hreinir á hjarta, því að þeir munu sjá Guð. Blessaðir eru friðarsmiðirnir, því að þeir munu kallaðir synir Guðs. Blessaðir eru þeir sem ofsóttir eru vegna réttlætis, því að þeirra er himnaríkið. Blessaðir eruð þér þegar þeir háða yður og ofsækja yður og segja allt illt orð á móti yður og ljúga, vegna mín. Gleðjist og fagnið, því að laun yðar eru mikil í himnunum, því að þannig ofsóttu þeir spámennina sem voru á undan yður.

Þið eruð salt jarðarinnar, en ef saltið verður bragðlaust, með hverju á að salta það? Það duger þá ekki lengur til neins nema að vera kastað út og troðið niður af mönnum. Þið eruð ljós heimsins. Borg sem liggur ofan á fjalli getur ekki dulið sig. Né kveikja þeir lampa og setja hann undir körfu, heldur á lampastandinn, og hann

skín öllum þeim sem eru í húsinu. Þannig látið ljós yðar skína fyrir mönnum, svo að þeir sjái góð verk yðar og vegsami föður yðar sem er í himnum.

Ekki haldið þið að ég hafi komið til að eyðileggja lögmálið eða spámennina, ég kom ekki til að eyðileggja, heldur til að uppfylla. Sannarlega, því að ég segi yður: Uns himinninn og jörðin líða framhjá, mun eitt jóta eða eitt strik alls ekki líða framhjá frá lögmálinu, fyrr en allt verður. Hver sem því brýtur eitt af þessum minnstu boðorðunum og kennir mönnum þannig, hann mun kallaður minnsti í himnaríkinu; en hver sem gerir og kennir, þessi mun kallaður mikill í himnaríkinu. Ég segi ykkur að ef réttlæti yðar er ekki meira en ritlærðra og Farísea, þá munuð þið alls ekki ganga inn í himnaríki. Þið heyrðuð að það var sagt hinum fornu: Þú skalt ekki myrða, og hver sem myrðir skal vera sekur fyrir dóminum. Ég segi yður að allur sá sem reiðist bróður sínum að handahófi mun vera sekur fyrir dóminum, en hver sem segir við bróður sinn raka mun vera sekur fyrir ráðinu, en hver sem segir fífl mun vera sekur til eldsins í Gehenna. Ef þess vegna þú færir gjöf þína á altarið og minnist þar að bróðir þinn hefur eitthvað á móti þér Skildu eftir þar gjöf þína fyrir altarinu, og farðu fyrst og sættist við bróður þinn, og þá skaltu koma og færa gjöf þína. Vertu vel huga til andstæðings þíns fljótt á meðan þú ert á veginum með honum, svo að andstæðingurinn gefi þig ekki til dómarans og dómarinn gefi þig til aðstoðarmannsins, og þú verðir kastað í fangelsi. Sannarlega segi ég þér: Þú munt alls ekki komast út þaðan fyrr en þú hefur greitt til baka hinn síðasta smámynt.

Þið heyrðuð að það var sagt hinum fornu: Þú skalt ekki fremja hór. En ég segi yður að allur sá sem sér konu til þess að girnast hana hefur þegar framið hjónaband með henni í hjarta sínu. Ef hitt hægra auga þitt veldur því að þú hrösir, rífðu það út og

kastaðu því frá þér, því það er þér hagkvæmt að einn af líkamshlutum þínum forgangist en ekki að allur líkami þinn verði kastað í Gehenna. Og ef hægri hönd þín veldur því að þú hrösir, högg hana af og kastaðu henni frá þér, því það er þér hagkvæmt að einn af líkamshlutum þínum forgangist en ekki að allur líkami þinn verði kastað í Gehenna.

Það var sagt: hver sem skilur við konu sína, láti hann gefa henni skilnaðarvottorð. Ég segi yður að sá sem skilur konu sína nema vegna hórdóms, gerir hana að hórkonu, og sá sem giftist fráskilinni konu fremur hór.

Aftur heyrðuð þið að það var sagt hinum fornu: Þú skalt ekki sverja ranglega, heldur skalt þú efna eiða þína við Drottin. En ég segi ykkur að sverja ekki með öllu, hvorki við himininn, því að hann er hásæti Guðs, Hvorki í jörðinni, því að hún er fótskemill fótanna hans, né í Jerúsalem, því að hún er borg hins mikla konungs. Hvorki skaltu sverja við höfuð þitt, því að þú getur ekki gert eitt hár hvítt eða svart. Látið orð yðar vera já já, nei nei; en það sem umfram er þetta kemur frá hinu illa.

Þið heyrðuð að það var sagt: Auga í stað auga og tönn í stað tannar. En ég segi yður að standast ekki hinn illa, heldur hver sem slær þig á hægri kinnina, snúðu til hans einnig hinni. Og þeim sem vill höfða mál á hendur þér og taka kyrtil þinn, lát honum einnig yfirhöfnina. Og hver sem þvingar þig eina mílu, farðu með honum tvær. Gefðu þeim sem biður þig og snúðu ekki baki við þeim sem vill lána frá þér.

Þið heyrðuð að það var sagt: Þú skalt elska náunga þinn og hata óvin þinn. Ég segi yður: elskið óvini yðra, blessið þá sem bölva yður, gerið vel við þá sem hata yður, og biðjið fyrir þeim sem

misþyrma yður og ofsækja yður. svo að þér verðið synir föður yðar í himnunum, því að sól hans rís yfir vonda og góða, og hann lætur rigna yfir réttláta og óréttláta. Ef þið elskið þá sem elska ykkur, hvaða laun hafið þið? Gera tollheimtumennirnir ekki líka það sama? Og ef þið kveðjið aðeins vini yðar, hvað sérstakt gerið þið? Gera tollheimtumennirnir ekki líka þannig? Þið munuð því vera fullkomnir, rétt eins og faðir ykkar sá í himnunum er fullkominn.

6

Gefið gaum að gjöfum yðar að gera þær ekki frammi fyrir mönnum til þess að verða séðir af þeim, en ef ekki, þá hafið þér engin laun hjá föður yðar sem er í himnunum. Þegar þú því gefur ölmur, ekki blása í lúður fyrir þér, rétt eins og hræsnararnir gera í söfnuðunum og á götunum, svo að þeir megi verða tignaðir af mönnum, sannlega segi ég ykkur, þeir hafa þegar fengið laun sín. En þegar þú gefur öfund, láta ekki vinstri hönd þína vita hvað hægri hönd þín gerir, svo að miskunn þín sé í launum, og faðir þinn sem sér í launum mun endurgreiða þér opinberlega.

Og þegar þú biður, skaltu ekki vera eins og hræsnararnir, því að þeir elska að standa og biðja í söfnuðunum og á götuhornunum, svo að þeir birtist mönnum. Sannlega segi ég yður að þeir hafa þegar fengið laun sín. En þú, þegar þú biður, farðu inn í innra herbergi þitt, og loktu dyrunum þínum og biðstu til föður þíns í launum, og faðir þinn sem sér í launum mun endurgreiða þér opinberlega.

Þegar þið biðjið, babblið ekki eins og heiðingjarnir, því þeir virðast halda að þeir muni verða heyrðir vegna margmælis síns. Verið því ekki líkir þeim, því faðir yðar veit hvað þið þurfið áður en þið biðjið hann. Þannig því biðjið þér: Faðir okkar, sem ert í

himnunum, helgist nafn þitt, Láti koma ríki þitt, láti verða vilji þinn, eins og í himni og á jörðu, Gef okkur í dag okkar daglega brauð. Og fyrirgefðu okkur skuldir okkar, eins og við fyrirgefum skuldunautum okkar, Og leiðdu okkur ekki inn í freistni, heldur frelsaðu okkur frá hinu illa. Því að þitt er ríkið og krafturinn og dýrðin um aldir alda, amen.

Ef þið fyrirgefið mönnum misgjörðir þeirra, mun faðir yðar hinn himneski einnig fyrirgefa yður. Ef þér ekki fyrirgefið mönnum brot þeirra, þá mun faðir yðar heldur ekki fyrirgefa yður brot yðar.

Hvenær þér fastið, verðið ekki eins og hræsnararnir daprir, því þeir afmynda andlit sín svo að þeir virðist vera að fasta fyrir mönnum, sannlega segi ég yður að þeir hafa þegar fengið laun sín. En þú, þegar þú fastar, smurðu höfuðið þitt og þvoðu andlitið þitt, svo að þú birtist ekki mönnum fastandi, heldur föður þínum í launum, og faðir þinn sem sér í launum mun endurgreiða þér opinberlega.

Ekki geymið ykkur fjársjóði á jörðinni, þar sem mölur og ryð eyðileggur, og þar sem þjófar brjótast inn og stela. Geymið ykkur hins vegar fjársjóði í himni, þar sem hvorki mölur né ryð eyðileggur, og þar sem þjófar hvorki brjóta í gegn né stela, Því að þar sem fjársjóður yðar er, þar mun hjarta yðar einnig vera.

Ljós líkamans er augað; ef auga þitt er einfalt, þá mun allur líkami þinn verða ljósfullur, Ef augað þitt er vondt, þá verður allur líkami þinn myrkur. Ef ljósið sem er í þér er myrkur, hversu mikið er þá myrkrið?

Enginn getur þjónað tveimur herrum, því að annaðhvort mun hann hata hinn einn og elska hinn annan, eða hann mun vera hollur hinum eina og fyrirlíta hinn annan. Þér getið ekki þjónað Guði og mammon.

Vegna þessa segi ég ykkur: Hafið ekki áhyggjur af sálu yykkar, hvað þið étið og hvað þið drekkið, né heldur af líkama yykkar, hvað þið klæðist. Er sálin ekki meira en fæðan og líkaminn meira en fatnaðurinn? Lítið á fuglana á himnum, því að þeir sá ekki né uppskera þeir ekki né safna þeir í hlöður, og faðir yðar hinn himneski nærir þá. Eruð þér ekki miklu verðmætari en þeir? Hver yður getur með áhyggjum bætt einum fet við aldur sinn? Og um fatnað, hvers vegna hafið þið áhyggjur? Íhugið liljur vallarins hvernig þær vaxa; þær erfiða ekki né spinna, Ég segi ykkur að ekki einu sinni Salómon í allri sinni dýrð var klæddur eins og eitt af þessum. Ef en Guð klæðir þannig grasið á akrinum, sem er til í dag og á morgun er kastað í ofninn, mun hann ekki miklu frekar klæða ykkur, þér smátrúuðu? Verið því ekki áhyggjufull og segið: Hvað skulum við borða, eða hvað skulum við drekka, eða hvað skulum við klæðast? Því að allar þessar þjóðir leita að þessu, en faðir yðar hinn himneski veit að þið þurfið þetta allt. Leitið hins vegar fyrst að ríki Guðs og réttlæti hans, og þetta allt mun bætast við yður. Verið því ekki áhyggjufull um morgundaginn, því morgundagurinn mun hafa áhyggjur af sínu eigin; dagurinn hefur nóg af sínu eigin illu.

7

Dæmið ekki, svo að þið verðið ekki dæmdir, Í því dómi sem þér dæmið verðið þér dæmdir, og með þeim mælikvarða sem þér mælið verður það mælt ykkur. Hvers vegna sérð þú flísina sem er í auga bróður þíns, en bitann í þínu eigin auga tekur þú ekki eftir?

Eða hvernig muntu segja við bróður þinn: Leyfðu mér að reka út flísina úr auga þínu, og sjá, bjalkin er í auganu þínu? Hræsnarar, kastaðu fyrst bjálkanum úr auga þínu, og þá muntu sjá skýrt til þess að kasta flísunni úr auga bróður þíns.

Gefið ekki það helga hundunum né kastið perlum yðar fyrir svínin, svo að þau migi ekki troða þær undir fótum sínum og snúist við og rífa yður.

Biðjið og ykkur verður gefið, leitið og þið munuð finna, bankið og ykkur verður opnað. Því að allur sá sem biður fær, og sá sem leitar finnur, og þeim sem bankar verður opnað. Eða hver er úr ykkur maður sem, ef sonur hans biður um brauð, mun ekki gefa honum stein? Og ef hann biður um fisk, mun hann ekki gefa honum höggorm? Ef þér þá, þótt þér séuð vondir, vitið að gefa góðar gjafir börnum yðar, hversu miklu frekar mun faðir yðar, sá sem er í himnunum, gefa gott til þeirra sem biðja hann?

Allt það sem þér viljið að menn geri yður, gerið þér einnig þeim, því þetta er lögmálið og spámennirnir.

Farið inn gegnum hina þröngu hlið, því að breið er hliðið og víður er vegurinn sem leiðir til eyðileggingar, og margir eru þeir sem fara inn um hana. Hvað þröng er hliðið og þjáð er leiðin sem leiðir inn í lífið, og fáir eru þeir sem finna hana.

Gefið hins vegar gaum að fölsku spámönnunum, sem koma til yðar í fötum sauðfjár, en innan frá eru þeir rángjarnir úlfar. Af ávöxtum þeirra munuð þér þekkja þá. Safna menn kannski vínberjum af þyrnum eða fíkjum af þistlum? Þannig ber hvert gott tré góða ávexti, en hið rotna tré ber vonda ávexti. Gott tré getur ekki borið vonda ávexti, né rotið tré góða ávexti. Hvert tré sem

ekki ber góðan ávöxt er höggvið niður og kastað í eld. Kannski munu þér þekkja þá af ávöxtum þeirra.

Ekki allir sem segja við mig Herra Herra, munu fara inn í ríki himnanna, heldur sá sem gerir vilja föður míns sem er í himnum. Margir munu segja til mín á þeim degi: Herra, Herra, spáðum við ekki í þínu nafni, og í þínu nafni raktum við út djöfla, og í þínu nafni gerðum við marga kraftaverk? Og þá mun ég játa þeim að ég hef aldrei þekkt yður; farið burt frá mér, þér sem vinnið lögleysu.

Allur sá sem heyrir þessi orð mín og framkvæmir þau, mun ég líkja við skynsamlegan mann, sem byggði hús sitt á kletti, Og rignið féll og árnar komu og vindarnir blæstu og börðu á það húsið, og það féll ekki, því það var grundvallað á berginu. Og allur sá sem heyrir orð mín þessi og gerir þau ekki mun líkjast heimskum manni, sem byggði hús sitt á sandinn, Og rignið féll og árnar komu og vindarnir blæstu og börðu á það hús, og það féll, og fall þess var mikið.

Og það gerðist þegar Jesús lauk þessum orðum, að mannfjöldinn var hissa við kenningu hans. Hann var að kenna þeim eins og sá sem hafði vald, og ekki eins og fræðimennirnir.

8

En þegar hann var kominn niður af fjallinu fylgdi honum mikill mannfjöldi. Og sjá, holdsveikur maður kom og tilbað hann og sagði: Herra, ef þú vilt, getur þú hreinsað mig. Og þegar hann rétti út höndina snerti Jesús hann og sagði: Ég vil, vertu hreinsaður. Og þegar var holdsveiki hans hreinsuð. Og Jesús segir honum: Sjá til þess að segja engum, heldur farðu og sýn þig

prestinum og færðu þá gjöf sem Móses skipaði til vitnisburðar fyrir þeim.

En þegar hann var kominn inn í Kapernaum nálgaðist honum hundraðshöfðingi sem bað hann og sagði, Herra, þjónn minn liggur heima lamaður og þjáist hræðilega. Og Jesús segir til hans: Ég mun koma og lækna hann. Og hundraðshöfðinginn svaraði og sagði: Herra, ég er ekki hæfur til þess að þú gangir inn undir þak mitt, heldur seg aðeins orð, og þjónn minn verður læknuð. Og því að ég er maður undir valdi, sem hefur hermenn undir mér, og ég segi við þennan, farðu, og hann fer, og við annan, komdu, og hann kemur, og við þræl minn, gerðu þetta, og hann gerir. Þegar Jesús heyrði þetta furðaði hann sig og sagði við þá sem fylgdu honum: Sannlega segi ég yður, ekki einu sinni í Ísrael hef ég fundið svo mikla trú. Ég segi ykkur að margir frá austri og vestri munu koma og liggja til borðs með Abraham og Ísak og Jakob í himnaríki. En synir ríkisins verða kastað út í ytra myrkrið; þar verður grátur og gnístrun tanna. Og Jesús sagði til hundraðshöfðingjans: Farðu, og eins og þú hefur trúað, verði þér það. Og þjónninn hans var læknuð á þeirri stundu.

Og þegar Jesús var kominn inn í hús Péturs sá hann tengdamóður hans liggja og þjást af hita. Og hann snerti hönd hennar, og hitinn yfirgaf hana, og hún reis upp og þjónaði honum. Þegar kvöld var komið færðu þeir til hans marga sem voru djöflaðir, og hann rak út andana með orði og læknaði alla þá sem voru veikir, Svo að uppfyllt yrði það sem sagt var í gegnum spámanninn Jesaja, sem sagði: Hann sjálfur tók veikleika okkar og bar sjúkdóma okkar.

Þegar Jesús sá marga mannfjölda um sig skipaði hann að fara yfir á hina hliðina. Og einn skrifari nálgaðist og sagði til hans:

Kennari, ég mun fylgja þér hvert sem þú ferð. Og Jesús segir til hans: Refir hafa holur og fuglar himinsins hreiður, en Mannssonurinn hefur ekki hvar hann leggur höfuðið. Annar af lærisveinum hans sagði til hans: Drottinn, leyfðu mér fyrst að fara og jarða föður minn. En Jesús sagði til hans: Fylgdu mér, og láttu hina dauðu grafa sína eigin dauðu.

Og þegar hann fór um borð í skipið fylgdu lærisveinar hans honum. Og sjá, mikill jarðskjálfti varð í sjónum, svo að skipið var hulið af öldunni, en hann sjálfur sof. Og lærisveinarnir hans komu að honum og vöktu hann og sögðu: Herra, bjargaðu okkur, við erum að farast. Og hann segir þeim: Hvers vegna eruð þér hugarlitlir, þér sem hafið svo litla trú? Þá reis hann upp og hrefsaði vindunum og hafinu, og varð mikil ró. En mennirnir undruðust og sögðu: Hvað konar maður er þessi, að jafnvel vindarnir og hafið hlýða honum?

Og þegar hann var kominn handan í land Gergesena, mættu honum tveir djöflaðir menn sem gengu út úr gröfunum, mjög erfiðir, svo að enginn gat farið framhjá á þeirri leið. Og sjá, þeir hrópuðu og sögðu: Hvað eigum við og þú sameiginlegt, Jesús, sonur Guðs? Komst þú hingað fyrir tímann til að pína okkur? Langt frá þeim var hjörð margra svína sem beitti. En djöflarnir hvátu hann og sögðu: Ef þú kastar okkur út, leyfðu okkur að fara inn í svínahjörðina. Og hann sagði til þeirra: Farið. En þeir fóru út og fóru inn í svínahópinn, og sjá, allur svínahópurinn hraðaði niður hamrann inn í sjóinn og dó í vötnunum. En hirðendurnir flýðu, og eftir að hafa farið inn í borgina tilkynntu þeir allt og það sem gerðist með hina djöflaðu menn. Og sjá, öll borgin fór út í mót Jesú, og þegar þeir sáu hann báðu þeir hann um að hann færi frá landamærum þeirra.

9

Og eftir að hafa farið um borð í skip fór hann yfir og kom í sína eigin borg. Og sjá, þeir voru að færa til hans lömunarsveikan mann sem lá á rúmi, og þegar Jesús sá trú þeirra sagði hann við lömunarsveika manninn: Tak huggun, barn mitt, syndir þínar eru fyrirgefnar. Og sjá, sumir af skrifklerkum sögðu í sjálfum sér: Þessi maður guðlastar. Og þegar Jesús sá hugsanir þeirra sagði hann: Hvers vegna hugsið þér illt í hjörtum yðar? Hvað er auðveldara, að segja: Syndir þínar eru fyrirgefnar, eða að segja: Rís upp og gakk? Svo að þið megið vita að Sonur mannsins hefur vald á jörðinni til að fyrirgefa syndir, þá segir hann við hinn lamaða: Rís upp, taktu rúmið þitt og farðu heim til þín. Og eftir að hafa risið fór hann í sitt hús. En þegar mannfjöldinn sá þetta undruðust þeir og lofuðu Guð sem hafði gefið mönnum slíkt vald.

Og þegar Jesús gekk þaðan framhjá sá hann mann sitjandi við tollbúðina, sem kallaður var Mattheus, og hann segir við hann: Fylgdu mér. Og hann reis upp og fylgdi honum. Og það gerðist þegar hann lá við borð í húsinu, og sjá, margir tollheimtumenn og syndarar komu og lágu saman við borð með Jesú og lærisveinum hans. Og þegar Farísear sáu þetta sögðu þeir við lærisveina hans: Hvers vegna borðar kennari yðar með tollheimtumönnum og syndurum? En Jesús, er hann heyrði þetta, sagði til þeirra: Hinir sterku þurfa ekki lækni, heldur þeir sem eru veikir. Eftir að hafa farið, lærið hvað þetta er: miskunn vil ég og ekki fórn. Því að ég kom ekki til að kalla réttláta, heldur syndara til iðrunar.

Þá nálguðust honum lærisveinar Jóhannesar og sögðu: Hvers vegna föstum vér og Farísear margt, en lærisveinar þínir fasta ekki? Og Jesús sagði til þeirra: Geta synir brúðkamarshöllarinnar ekki syrgt á meðan brúðguminn er með þeim? En dagar munu

koma þegar brúðguminn verður tekinn burt frá þeim, og þá munu þeir fasta. Enginn leggur plástur úr óskreppnum klæði á gömul föt, því fyllingin hans tekur frá fötunum og verri rifa verður. Né kasta þeir ungt vín í forn vínskinn, en annars springa vínskinnin, og vínið hellist út og vínskinnin farast, heldur kasta þeir ungt vín í ný vínskinn, og bæði eru varðveitt.

Meðan hann talaði þetta til þeirra, sjá, einn höfðingi nálgaðist og tilbað honum, sagandi að dóttir mín rétt núna dó, en komdu og leggðu hönd þína á hana og hún mun lifa. Og Jesús reis upp og fylgdi honum og lærisveinar hans. Og sjá, kona sem hafði þjáðst af blæðingum í tólf ár nálgaðist aftan frá og snerti jaðar flíkur hans. Hún sagði við sjálfa sig: Ef ég aðeins snert fötin hans, mun ég læknast. En Jesús sneri sér og sá hana og sagði: Fáðu hugrekki, dóttir, trúin þín hefur bjargað þér. Og konan var björgud frá þeirri stundu. Og þegar Jesús var kominn inn í hús höfðingjans og sá flaututakarana og mannfjöldann sem var órólegan, segir hann þeim, Dragist í burtu, því stúlkan er ekki dáin, heldur sefur hún. Og þeir hlógu að honum. Þegar fjöldinn var ekið út, fór hann inn og greip hönd hennar, og stúlkan reis upp. Og þessi orðrómur fór út um allt það land.

Og þegar Jesús gekk þaðan framhjá fylgdu honum tveir blindir menn sem hróðuðu og sögðu: Miskunna okkur, sonur Davíðs. Þegar hann var kominn inn í húsið komu hinir blindu til hans, og Jesús segir við þá: Trúið þér að ég geti gert þetta? Þeir segja við hann: Já, Drottinn. Þá snerti hann augu þeirra og sagði: Samkvæmt trú yðar verði yður. Og augu þeirra voru opnuð, og Jesús varaði þá stranglega og sagði: Sjáið til þess að enginn fái vita. En þeir sem fóru út dreifðu fréttum um hann um allt það land.

En þegar þeir voru að fara út, sjá, þá færðu þeir honum mann sem var mállaus og djöflaður. Og þegar djöfullinn hafði verið rekinn út talaði mállausinn, og mannfjöldinn undraðist og sagði að aldrei hefði slíkt birst í Ísrael. En Farísear sögðu: Hann kastar út djöflunum í krafti stjórnanda djöflanna.

Og Jesús fór um allar borgirnar og þorpin, kenndi í söfnuðum þeirra og boðaði gleðiboð ríkisins og þjónaði öllum sjúkdómum og öllum veikindum í fólkinu.

Þegar hann sá mannfjöldann, var hann samúðarfullur um þá, því þeir voru þreyttir og niðurkastir eins og sauðfé sem ekki hafði hirði. Þá segir hann til lærisveina sinna: Uppskera er sannarlega mikil, en verkamennirnir eru fáir. Biðjið því herra uppskerunnar að hann sendi út verkamenn í uppskeru sína.

10

Og eftir að hafa kallað saman hina tólf lærisveina sína gaf hann þeim vald yfir óhreinum öndum til að reka þá út og til að lækna alla sjúkdóma og öll veikindi. En nöfn hinna tólf postula eru þessi: fyrstur Símon, sem kallaður er Pétur, og Andréas bróðir hans, Jakobos, sonur Sebedeusar, og Jóhannes bróðir hans, Filippus og Bartólómeus, Tómas og Matteus tollheimtumaðurinn, Jakob Alfeusson og Lebbeus sem kallaður var Taddeus, Símon Kananíti og Júdas Iskariot, sem afhenti hann.

Þessa tólf sendi Jesús, hafandi skipað þeim og sagt: Farið ekki á veg þjóðanna og gangið ekki inn í borg Samaríubúa, Farið heldur til hinna týndu sauða af húsi Ísraels. En gangandi boðið, sagandi að ríki himnanna hefur nálgast. Lækna sjúka, hreinsa holdsveika, vekja dauða, reka út djöfla. Að gjöf tókuð þér, að gjöf gefið. Eignist

ekki gull né silfur né brons í beltin yðar, Ekki tösku á ferðina né tvo kyrtla né sandala né staf, því verðugur er verkamaðurinn fæðu sinnar. Í hverja borg eða þorp sem þér farið inn í, rannsaka hver í henni er verðugur, og dvelji þar þangað til þér farið út. En þegar þið gangið inn í húsið, heilsið því og segið: Friður sé með þessu húsi. Og ef húsið er sannarlega verðugt, þá láti frið yðar koma yfir það, en ef það er ekki verðugt, þá láti frið yðar snúa aftur til yðar. Og hver sem ekki tekur við ykkur né heyrir orðin ykkur, þá hristið rykið af fótum ykkur þegar þið farið út úr því húsi eða þeirri borg. Sannarlega segi ég ykkur, þolanlegar mun það vera fyrir land Sódóma og Gómorru á dómsdegi en fyrir þá borg.

Sjá, ég sendi yður sem sauðfé í miðju úlfa; verðið því vitur sem höggormarnir og saklaus sem dúfurnar. Gefið hins vegar gaum að mönnum, því að þeir munu afhenda ykkur til ráða, og í samkomum sínum munu þeir húðstrýkja ykkur, Og fyrir leiðtoga og konunga verðið þér leiddir vegna mín til vitnisburðar fyrir þeim og þjóðunum. Þegar þeir afhenda yður, verið ekki áhyggjufull um hvernig eða hvað þér munuð tala, því það verður gefið yður á þeirri stundu hvað þér munuð tala. Því að ekki eruð þér þeir sem tala, heldur Andinn föður yðar sem talar í yður. En bróðir mun afhenda bróður til dauða og faðir barn, og börn munu rísa upp gegn foreldrum sínum og leiða þá til dauða. Og þið munuð vera hötuð af öllum vegna nafns míns, en sá sem hefur þolað til enda mun verða frelsaður. En þegar þeir ofsækja yður í þessari borg, flýið í hina. Sannlega, því að ég segi yður: Þið munuð ekki ljúka við borgir Ísraels fyrr en Mannssonurinn kemur. Lærisveinn er ekki æðri en kennari sinn, né þræll æðri en herra sinn. Nóg er lærisveininum að hann verði sem kennari hans, og þrælnum að hann verði sem herra hans. Ef þeir kölluðu húsbóndann Beelzebúl, hversu miklu frekar heimilismenn hans? Óttist þá því ekki, því ekkert er hulið sem ekki verður afhjúpað, og ekkert er falið sem

ekki verður vitað. Það sem ég segi yður í myrkrinu, segið í ljósinu, og það sem þið heyrið í eyrað, boðið á þökunum. Og óttist ekki þá sem drepa líkamann, en geta ekki drepið sálina, heldur óttist frekar þann sem getur eyðilagt bæði sálina og líkamann í helvíti. Eru ekki tveir spörvar seldir fyrir assaríon? Og einn af þeim mun ekki falla á jörðina án vilja föður yðar. En jafnvel hárin á höfði ykkar eru öll talin. Óttist því ekki, þér eruð meira virði en margir sparvar.

Allur sá sem játar mig frammi fyrir mönnum, mun ég einnig játa frammi fyrir föður mínum í himnunum. Hver sem neitar mér fyrir mönnum, mun ég einnig neita honum fyrir föður mínum sem er í himnunum.

Haldið ekki að ég hafi komið til að færa frið á jörðina, ég kom ekki til að færa frið, heldur sverð. Því ég kom til að skilja mann gegn föður hans og dóttur gegn móður hennar og brúði gegn tengdamóður hennar, Og óvinir mannsins eru heimamenn hans.

Sá sem elskar föður eða móður meira en mig er mín ekki verður, og sá sem elskar son eða dóttur meira en mig er mín ekki verður. Og hver sem ekki tekur kross sinn og fylgir á eftir mér, er ekki verðugur mín. Sá sem hefur fundið sál sína mun missa hana, og sá sem hefur misst sál sína vegna mín mun finna hana.

Sá sem tekur á móti ykkur, tekur á móti mér, og sá sem tekur á móti mér, tekur á móti þeim sem sendi mig. Sá sem tekur á móti spámanni í nafni spámanns mun fá laun spámanns, og sá sem tekur á móti réttlátum manni í nafni réttláts manns mun fá laun réttláts manns. Og hver sem gefur einum af þessum litlu bikar af köldu vatni aðeins í nafni lærisveins, sannlega segi ég yður, hann mun alls ekki missa laun sín.

11

Og það gerðist, þegar Jesús lauk því að leiðbeina hinum tólf lærisveinum sínum, að hann fór þaðan til að kenna og boða í borgum þeirra.

En Jóhannes, er hann heyrði í fangelsi um verk Krists, sendi tvo lærisveina sína Hann sagði honum: Ert þú sá sem koma skal, eða eigum við að bíða einhvers annars? Og Jesús svaraði og sagði við þá: Farið og tilkynnið Jóhanni það sem þér heyra og sjá, Blindir sjá aftur og halir ganga, holdsveikir eru hreinsaðir og heyrnarlausir heyra, dauðir eru reistir og fátækum er boðað fagnaðarerindi. Og blessaður er sá sem ekki verður móðgaður af mér.

En þegar þessir fóru í burtu, byrjaði Jesús að segja fjölmenninu um Jóhannes: Hvað fóruð þið út í eyðimörkina að sjá? Strá sem hrist af vindi? En hvað fóruð þér út að sjá? Mann klæddan í mjúk klæði? Sjá, þeir sem bera mjúk klæði eru í húsum konunga. En hvað fóruð þér út að sjá? Spámann? Já, ég segi yður, og meira en spámann. Þetta er sá sem skrifað er um: Sjá, ég sendi boðbera minn á undan þér, sem mun búa veg þinn fyrir þér.

Sannarlega segi ég ykkur, ekki hefur verið reistur meiri meðal þeirra sem fæddir eru af konum en Jóhannes skírari, en hinn minnsti í ríki himnanna er meiri en hann. Frá dögum Jóhannesar skírara til þessa stundar er ríki himnanna tekið með ofbeldi, og ofbeldismenn grípa það. Því að allir spámennirnir og lögmálið spáðu til Jóhanns. Og ef þér viljið taka á móti því, þá er hann Elías sem ætlar að koma. Sá sem hefur eyrun til að heyra, látum hann heyra.

En við hvað skal ég líkja þessari kynslóð? Hún er líkur börnum sem sitja á markaðstorgum og kalla til félaga sinna og segja, Við spiluðum flauta fyrir ykkur, en þið dansuðuð ekki. Við sungu syrgjusöng fyrir ykkur, en þið syrgðuð ekki. Því að Jóhannes kom hvorki étandi né drekkandi, og þeir segja að hann hafi djöful. Sonur mannsins kom étandi og drekkandi, og þeir segja: Sjá, maður átgífur og víndrykkjumaður, vinur tollheimtumanna og syndara. Og viskuna var réttlætt af börnum hennar.

Þá byrjaði hann að ámæla borgirnar þar sem flest kraftaverk hans urðu, vegna þess að þær iðruðust ekki, Vei þér, Kórasín, vei þér, Betsaída, því að ef í Týrus og Sídon hefðu orðið þeir mættir sem urðu í yður, hefðu þær löngu iðrast sitjandi í sekk og ösku. En ég segi ykkur, það mun verða þolanlegar fyrir Týrus og Sídon á dómsdegi en fyrir ykkur. Og þú, Kapernaum, sem hefur verið upphafið til himins, þú munt verða færð niður til heljar, því að ef í Sódóma hefðu orðið þau kraftaverk sem urðu í þér, hefðu þau staðið til þessa dags. Nema ég segi ykkur að fyrir land Sódóma verður það þolanlegar á dómsdegi en fyrir þig.

Á þeim tíma svaraði Jesús og sagði: Ég þakka þér, faðir, herra himins og jarðar, að þú hefur falið þetta fyrir vísum og skynsamum, og opinberað það ungbörnum, Já, faðirinn, því að þannig var það góður vilji frammi fyrir þér. Allt var afhent mér af föður mínum, og enginn þekkir soninn nema faðirinn, né þekkir neinn föðurinn nema sonurinn og sá sem sonurinn óskar að opinbera. Komið til mín allir sem vinnið og eruð byrðugir, og ég mun gefa ykkur hvíld. Takið okið mitt á ykkur og lærið af mér, því að ég er blíður og auðmjúkur í hjarta, og þér munuð finna hvíld fyrir sálir ykkar. Því að okið mitt er gott og byrðin mín er létt.

12

Á þeim tíma gekk Jesús um hvíldardaginn gegnum kornakrana, en lærisveinar hans voru svangir og byrjuðu að tína ax og borða. En Farísearnir, er þeir höfðu séð þetta, sögðu við hann: Sjá, lærisveinarnir þínir gera það sem ekki er leyfilegt að gera á hvíldardegi. En hann sagði til þeirra: Hafið þið ekki lesið hvað Davíð gerði þegar hann var svangur og þeir sem voru með honum? Hvernig hann fór inn í hús Guðs og át hleifar framsetningarinnar, sem ekki var leyfilegt honum að borða né þeim sem voru með honum, nema prestum einum? Eða hafið þið ekki lesið í lögmálinu að á hvíldardögunum vanhelga prestarnir í musterinu hvíldardaginn og eru saklausir? Ég segi ykkur að hér er eitthvað stærra en musterið. Ef þér hefðuð vitað hvað er: Miskunn vil ég og ekki fórn, þá hefðuð þér ekki dæmt hina saklausu. Því að sonur mannsins er herra yfir hvíldardeginum.

Og eftir að hafa farið þaðan kom hann inn í söfnuð þeirra. Og sjá, maður var þar sem hafði þurra hönd, og þeir spurðu hann og sögðu: Er leyfilegt að lækna á hvíldardeginum? svo að þeir gætu ákært hann. En hann sagði til þeirra: Hver verður af ykkur sá maður sem á eitt sauðkind, og ef það fellur á hvíldardeginum í gröf, mun hann ekki grípa það og reisa það upp? Hversu miklu meira er maður þá virði en sauðfé? Svo að það er leyfilegt að gera gott á hvíldardeginum. Þá segir hann til mannsins: Teygðu út höndina þína. Og hann teygði hana út, og hún var endurheimt heilbrigð eins og hin. En farísearnir fóru út og tóku ráð gegn honum til þess að eyðileggja hann. En Jesús, vitandi um þetta, dró sig til baka þaðan, og margir mannfjöldar fylgdu honum, og hann læknaði þá alla. Og hann ávítaði þá svo að þeir skyldu ekki gera hann augljósan. svo að uppfyllt yrði það sem sagt var fyrir munn Jesaja spámannsins, er sagði Sjá þjóninn minn, sem ég valdi, hinn

elskuði minn, sem sál mín hefur velþóknun í; ég mun leggja anda minn á hann, og hann mun boða dóm fyrir þjóðunum. Hann mun ekki rífast né hrópa, né mun nokkur heyra rödd hans á götunum. Brotið rör mun hann ekki brjóta og rykjandi hör mun hann ekki slökkva, þar til hann leiði dóminn til sigurs. Og í nafni hans munu þjóðir vona.

Þá var komið til hans djöflaður blindur og mállaus maður, og hann læknaði hann, svo að hinn blindi og mállaus gat talað og séð. Og allir mannfjöldarnir urðu hissa og sögðu: Er þetta ekki Kristur, sonur Davíðs? En Farísearnir, er höfðu heyrt þetta, sögðu: Þessi kastar ekki út djöflunum nema með Beelsebúl, höfðingja djöflanna. Vitandi hugsanir þeirra sagði Jesús til þeirra: Allt ríki sem er skipt í sundur gegn sjálfu sér verður eyðilagt, og öll borg eða hús sem er skipt í sundur gegn sjálfu sér mun ekki standa. Og ef Satan rekur út Satan, þá hefur hann verið klofinn gegn sjálfum sér, hvernig mun þá ríki hans standast? Og ef ég kasta út djöflunum í Beelzebul, í hverjum munu synir yðar kasta þeim út? Vegna þessa munu þeir vera dómarar yðar. Ef ég reka út djöflana í anda Guðs, þá hefur ríki Guðs komið yfir yður. Eða hvernig getur einhver farið inn í hús hins sterka og ránað ílát hans, ef hann bindur ekki fyrst hinn sterka? Og þá mun hann ræna hús hans. Sá sem ekki er með mér er á móti mér, og sá sem ekki safnar með mér dreifir.

Vegna þessa segi ég ykkur: Öll synd og guðlast verður fyrirgefin mönnum, en guðlastin gegn Andanum verður ekki fyrirgefin mönnum. Og hver sem segir orð gegn syni mannsins, verður fyrirgefið honum, en hver sem segir gegn hinum Helga anda, verður ekki fyrirgefið honum, hvorki í þessari öld né í hinni væntanlegu.

Annaðhvort gerið tréð gott og ávöxt þess góðan, eða gerið tréð rotið og ávöxt þess rotinn, því af ávextinum er tréð þekkt. Afkvæmi höggorma, hvernig getið þið talað góða hluti þegar þið eruð vondir? Því að af ofgnótt hjartans talar munnurinn. Hinn góði maður kastar fram góðum hlutum úr hinum góða fjársjóði, og hinn vondi maður kastar fram vondum hlutum úr hinum vonda fjársjóði. Ég segi ykkur að um hvert autt orð sem mennirnir tala, munu þeir gefa skýrslu á dómsdegi. Því að úr orðum þínum munt þú verða réttlættur og úr orðum þínum munt þú verða dæmdur.

Þá svöruðu sumir af skriftlærðu og fariseanna og sögðu: Kennari, við viljum sjá tákn frá þér. En hann svarandi sagði til þeirra: Ill og horkörlíg kynslóð leitar eftir merki, og merki verður ekki gefið henni nema merki Jónasar spámannsins. Rétt eins og Jónas spámaðurinn var í kviði stóra fisksins í þrjá daga og þrjár nætur, þannig mun Mannsonurinn vera í hjarta jarðar í þrjá daga og þrjár nætur. Menn frá Nínívé munu rísa upp á dómsdegi með þessari kynslóð og dæma hana, því að þeir iðruðust við boðun Jóna, og sjá, hér er meira en Jóna. Drottning suðursins mun rísa upp á dómsdegi með þessari kynslóð og fordæma hana, vegna þess að hún kom frá endum jarðarinnar til að heyra speki Salómons, og sjá, hér er meira en Salómon.

Hvenær hinn óhreini andi fer út frá manninum, fer hann í gegnum vatnslausa staði og leitar hvíldar, en finnur hana ekki. Þá segir hann: Ég mun snúa aftur inn í mitt hús, hvaðan ég fór út, og þegar hann kemur, finnur hann það óupptekið og sópað og skreytt. Þá fer hann og tekur með sér sjö aðra andar sem eru vondarri en hann sjálfur, og þeir fara inn og búa þar, og síðasta ástand þess manns verður verra en hið fyrsta. Þannig mun það einnig verða með þessari vondu kynslóð.

Enn meðan hann talaði til fjöldans, sjá, móðir hans og bræður hans stóðu úti og leitaðu að því að tala við hann. Einhver sagði honum: Sjá, móðir þín og bræður þínir standa úti og leita að því að sjá þig. En hann svaraði og sagði til þess sem talaði til hans: Hver er móðir mín og hverjir eru bræður mínir? Og þegar hann hafði rétt út hönd sína yfir lærisveina sína, sagði hann: Sjá, móðir mín og bræður mínir, Því að hver sem gerir vilja föður míns, sem er í himnunum, hann er bróðir minn og systir og móðir.

13

En þann daginn, eftir að hafa gengið út úr húsinu, sat Jesús hjá sjónum. Og margir mannfjöldar söfnuðust til hans, svo að hann fór inn í skip og sat þar, en allur mannfjöldinn stóð á ströndinni. Og hann talaði margt til þeirra í dæmisögum og sagði: Sjá, sáðmaðurinn fór út til að sá. Og þegar hann sáði, féll sumt við veginn, og fuglarnir komu og áttu það upp. En annað féll á grýtta staði, þar sem það hafði ekki mikla jörð, og það sprakk strax upp vegna þess að það hafði ekki dýpt jarðar. En þegar sólin var risin var það sviðið, og vegna þess að það hafði ekki rót þornaði það upp. En önnur féllu á þyrnana, og þyrnarnir óxu upp og kúðu þau. En annað féll á góða jörðina og bar ávöxt, sumt hundrað, sumt sextíu, sumt þrjátíu. Sá sem hefur eyrun til að heyra, láti hann heyra.

Og lærisveinarnir komu að honum og sögðu við hann: Hvers vegna talar þú til þeirra í dæmisögum? En hann svaraði og sagði þeim: Ykkur hefur verið gefið að vita leyndardóma himnaríkisins, en þeim hefur það ekki verið gefið. Því að hver sem hefur, honum verður gefið og hann mun hafa yfirgnótt, en hver sem ekki hefur, jafnvel það sem hann hefur verður tekið frá honum. Vegna þessa tala ég til þeirra í dæmisögum, svo að þeir sjái ekki þótt þeir sjái,

og heyri ekki þótt þeir heyri, né skilji. svo að ekki snúi þeir aftur, og þá mun spádómur Jesaja sem segir verða uppfylltur fyrir þeim: Með eyrum munuð þér heyra og ekki skilja, og sjáandi munuð þér sjá og ekki sjá, Hjarta þessa fólks hefur verið daufað, og með eyrum sínum heyrðu þeir þunglega, og augu sín lokuðu þeir, svo að þeir sjái ekki með augum sínum og heyri með eyrum sínum og skilji með hjarta sínu og snúi sér til, og ég læki þá.

En sæl eru augu ykkar, því að þau sjá, og eyru ykkar, því að þau heyra. Sannarlega, því ég segi yður að margir spámenn og réttlátir menn þráðu að sjá það sem þið sjáið, og sáu það ekki, og að heyra það sem þið heyrið, og heyrðu það ekki.

Þið heyrið því dæmisöguna um sáðmanninn. Allra sem heyra orð ríkisins og skilja ekki, kemur hinn vondi og tekur það sem sáð hefur verið í hjarta hans, þessi er sá sem sáður var hjá veginum. En sá sem sáður er á grýtta staði, þetta er sá sem heyrir orðið og tekur það strax á móti með gleði, Hann hefur ekki rót í sjálfum sér, heldur er hann tímabundinn, en þegar þrengingar eða ofsóknir verða vegna orðsins, þá hrösir hann strax. Sá sem sáður er í þyrnana, þetta er sá sem heyrir orðið, og áhyggja þessarar aldar og blekking auðsins kæfir orðið, og hann verður ávöxturlaus. En sá sem sáður er á hina góðu jörð, þetta er sá sem heyrir orðið og skilur, sem sannarlega ber ávöxt og gefur, einn hundrað, annar sextíu, annar þrjátíu.

Aðra dæmisögu setti hann fyrir þá og sagði: Himnaríkið var líkt manni sem sáði góðu sæði í akur sinn, En á meðan mennirnir sváfu kom óvinur hans og sáði illgresi milli kornsins og fór burt. En þegar grasið spíraði og bar ávöxt, þá birtist illgresið líka. En þrælar húsbóndans komu og sögðu honum: Herra, sáðir þú ekki góðu sæði í akur þinn? Hvaðan hefur hann þá illgresi? En hann

sagði til þeirra: Óvinur maður gerði þetta. En þrælarnir sögðu til hans: Viltu því að við förum og söfnum þeim? En hann sagði: Nei, svo að þið uppræti ekki kornið samtímis og illgresinu þegar þið safnið illgresinu. Látið bæði vaxa saman þar til uppskeru, og á tíma uppskeru mun ég segja slátturmönnunum: Safnið fyrst illgresinu og bindið það í kippi til að brenna það, en kornið safnið í hlöðu mína.

Aðra dæmisögu setti hann fyrir þá og sagði: Ríki himnanna er líkt sinnepsfræi sem maður tók og sáði á akri sínum, Það er sannarlega minna en öll fræin, en þegar það vex verður það stærra en allar garðjurtirnar og verður að tré, svo að fuglar himinsins koma og hreiðra í greinum þess.

Aðra dæmisögu talaði hann til þeirra: Ríki himnanna er svipað súrdeigi sem kona tók og faldi í þrjá mæli af mjöli, þar til allt var súrað.

Þetta allt talaði Jesús í dæmisögum til mannfjöldans, og án dæmisögu talaði hann ekkert til þeirra, Svo að uppfyllt verði það sem sagt var í gegnum spámanninn sem sagði: Ég mun opna munninn minn í dæmisögum, ég mun ytra það sem falið hefur verið frá grundvelli heimsins.

Þá skildi hann eftir mannfjöldann og kom inn í hús sitt. Og lærisveinarnir hans komu til hans og sögðu: Útskýrðu fyrir okkur dæmisöguna um illgresið á akrinum. En hann svaraði og sagði til þeirra: Sá sem sáir hið góða sæði er sonur mannsins. En akurinn er heimurinn, en hið góða sæði, þessir eru synir ríkisins, en illgresið eru synir hins illa, En óvinurinn sem sáði þau er djöfullinn, en uppskera er endalok aldarinnar, og uppskerumennirnir eru englar. Rétt eins og illgresið er safnað saman og

brennt í eldi, þannig mun það vera við endalok þessarar aldar. Sonur mannsins mun senda sendiboða sína, og þeir munu safna úr ríki hans öllum hneykslunum og þeim sem fremja lögleysi, Og þeir munu kasta þeim í eldofninn; þar mun vera grátur og tönnaskæringar. Þá munu hinir réttlátu skína fram eins og sólin í ríki föður síns. Sá sem hefur eyru til að heyra, láti hann heyra.

Aftur er himnaríkið líkt fjársjóði földum í akri, sem maður fann og faldi, og af gleði sinni fer hann og selur allt sem hann á og kaupir þann akur.

Aftur er himnaríkið svipað kaupmanni sem leitar að góðum perlum, sem, eftir að hafa fundið eina dýrmæta perlu, fór og seldi allt sem hann átti og keypti hana.

Aftur er himnaríkið líkt dragnóti sem var kastað í sjóinn og safnaði saman af öllu tagi, Þegar hún var fyllt, eftir að hafa fært hana upp á ströndina og setið niður, söfnuðu þeir hið góða í ílát, en hið rotna köstu þeir út. Þannig verður við lok aldarinnar. Englarnir munu fara út og aðskilja hina vondu frá hinum réttlátu. Og þeir munu kasta þeim í eldofninn; þar mun vera grátur og tönnaskæringar. Jesús segir þeim: Skilduð þið þetta allt? Þeir segja honum: Já, Herra. En hann sagði til þeirra: Vegna þessa er sérhver skrifari sem hefur verið þjálfaður fyrir ríki himnanna líkur húsbónda sem kastar fram úr fjársjóði sínum nýju og gömlu.

Og það gerðist þegar Jesús lauk þessum dæmisögum, fór hann þaðan. Og eftir að hafa komið í föðurland sitt kenndi hann þá í söfnuði þeirra, svo að þeir undruðust og sögðu: Hvaðan hefur þessi maður þessa speki og þessa krafta? Er þessi ekki sonur smiðsins? Er móðir hans ekki kölluð Maríam og bræður hans Jakobos og Joses og Símon og Júdas? Og systur hans, eru þær ekki

allar hér hjá okkur? Hvaðan hefur þessi þá allt þetta? Og þeir urðu móðgaðir af honum. En Jesús sagði þeim: Spámaður er ekki vanvirtur nema í föðurlandi sínu og í húsi sínu. Og hann gerði ekki marga kraftaverk þar vegna vantrúar þeirra.

14

Á þeim tíma heyrði Heródes fjórðungshöfðingi fregnir af Jesú. Og hann sagði við þjóna sína: Þessi er Jóhannes skírari, hann er reistur upp frá dauðum, og þess vegna eru þessir kraftar að verki í honum. Því að Heródes hafði gripið Jóhannes, batt hann og setti hann í varðhald vegna Heródíasar, konu Filippusar bróður síns. Jóhannes sagði við hann: Það er ekki leyfilegt fyrir þér að hafa hana. Og þótt hann vildi drepa hann, óttaðist hann mannfjöldann, því að þeir töldu hann vera spámann. En þegar afmælisdagur Heródesar var haldinn, dansaði dóttir Heródíasar í miðjunni og þótti Heróde vel, Þaðan lofaði hann henni með eiði að gefa henni það sem hún kynni að biðja um. En hún, hvött af móður sinni, segir: Gefðu mér hér á fati höfuð Jóhannesar skírara. Og koningurinn var hryggur, en vegna eiðanna og gestanna skipað hann að það yrði gefið. Og eftir að hafa sent mann hálshöggði hann Jóhannes í fangelsinu. Og höfuð hans var borið á fati og gefið stúlkunni, og hún bar það til móður sinnar. Og lærisveinar hans nálguðust, tóku upp líkamann og jarðsetti hann, og komu og tilkynntu Jesú.

Eftir að hafa heyrt þetta dró Jesús sig í burtu þaðan í báti til eyðimerkurstað til að vera einn, og þegar mannfjöldinn heyrði þetta fylgdu þeir honum gangandi frá borgunum. Og þegar Jesús fór út sá hann mikinn mannfjölda, og honum þótti þeim vænt um og hann læknaði hina sjúku þeirra. Kvölds en orðið, nærgengust lærisveinar hans honum segandi: Eyðilegur er staðurinn og

stundin þegar liðin. Sendu mannfjöldann í burtu, svo að þeir fari í þorpin og kaupa sér matvæli. En Jesús sagði til þeirra: Þeir þurfa ekki að fara í burtu, gefið þér þeim að borða. En þeir segja honum: Við höfum ekki hér nema fimm brauð og tvo fiska. En hann sagði: Færið þá hingað til mín. Og eftir að hafa skipað fjöldanum að leggjast niður á grasið, tók hann fimm brauðin og tvo fiskana, leit upp til himins og blessaði, og eftir að hafa brotið þau gaf hann lærisveinunum brauðin, en lærisveinarnir gáfu fjöldanum. Og allir átu og urðu settir, og þeir tóku upp það sem eftir var af brotunum, tólf fullar körfur. Þeir sem átu voru menn, um það bil fimm þúsund, án kvenna og barna.

Og strax neyddi Jesús lærisveina sína til að fara um borð í bátinn og fara á undan honum yfir á hina hlið, þar til hann sendi mannfjöldann í burtu. Og eftir að hafa vísað mannfjöldunum burt fór hann upp á fjallið einn sér til að biðja. En þegar kvöldið kom var hann einn þar. En skipið var þegar á miðju hafinu, þjáð af bylgjunum, því vindurinn var andstæður. Á fjórðu vöktinni næturinnar fór Jesús til þeirra gangandi á hafinu. Og þegar lærisveinarnir höfðu séð hann gangandi á sjónum urðu þeir óreiðir og sögðu að þetta væri vofa, og af ótta hrópu þeir. Strax talaði Jesús til þeirra og sagði: Takið kjark, það er ég, óttist ekki. Pétur svaraði honum og sagði: Herra, ef þú ert það, skiptu mér að koma til þín yfir vatnið. En hann sagði: Kom. Og Pétur fór niður úr skipinu og gekk á vatninu til að koma til Jesú. En þegar hann sá hinn sterka vind varð hann hræddur, og er hann fór að sökkva hrópaði hann: Herra, bjargaðu mér. Strax rétti Jesús út höndina, greip hann og segir til hans: Þú litlu trúar, hvers vegna efaðist þú? Og þegar þeir fóru um borð í skipið, hætti vindurinn. Hinir en í hinum skipinu kom

Og eftir að hafa farið yfir komu þeir til landsins Gennesaret. Og eftir að hafa þekkt hann sendu mennirnir af þeim stað boð um allt það svæði, og þeir færðu honum alla þá sem illa höfðu það, Og þeir báðu hann um að þeir mættu aðeins snerta jaðarinn á fatnaði hans, og allir þeir sem snerti voru bjargaðir.

15

Þá nálguðust Jesú fræðimennirnir og Farísear frá Jerúsalem og sögðu, Hvers vegna brjóta lærisveinarnir þínir hefð hinna eldri? Því að þeir þvo ekki hendur sínar þegar þeir borða brauð. En hann svaraði og sagði til þeirra: Hvers vegna farið þér líka yfir boðorð Guðs vegna hefðar yðar? Því að Guð bauð og sagði: Virðu föðurinn og móðurina, og sá sem talar illt um föður eða móður skal deyja dauðanum. Þér segið hins vegar: Hver sem segir við föðurinn eða móðurina, gjöf sú sem þú gætir notið frá mér, og hann mun ekki virða föður sinn eða móður sína, Og þér ógildið boðorð Guðs vegna hefðar yðar. Hræsnarar, vel spáði Jesaja um yður og sagði, Þetta fólk nálgast mér með munni sínum og heiðrar mig með vörum sínum, en hjarta þeirra er langt fjarri mér, Í hégóma dýrka þeir mig og kenna kenningar sem eru boðorð manna.

Og eftir að hafa kallað á mannfjöldann sagði hann við þá: Heyrið og skilið, Ekki það sem fer inn í munninn gerir manninn óhreinn, heldur það sem fer út úr munninum, það gerir manninn óhreinn. Þá nálguðust lærisveinar hans og sögðu við hann: Veist þú að farísear voru móðgaðir þegar þeir heyrðu orðið? En hann svaraði og sagði: Öll planta sem faðir minn hinn himneski ekki hefur plantað verður upprifin. Látið þá, þeir eru blindir leiðsögumenn blindra; ef blindur leiðir blindan, munu báðir falla í gröf. En Pétur svaraði og sagði við hann: Útskýrðu okkur þessa dæmisögu. En Jesús sagði: Eruð þér enn án skilnings? Skiljið þér

ekki enn að allt sem fer inn í munninn fer inn í kviðinn og er kastað út í salernið? En það sem fer fram úr munninum kemur úr hjartanu, og það vanhelgar manninn. Því að úr hjartanu fara út vondar hugsanir, morð, hjónabrots, hórdómar, þjófnaðir, rangir vitnisburðir, guðlöstingar. Þessir hlutir eru það sem mengar manninn, en að borða með óþvegnum höndum mengar ekki manninn.

Og eftir að hafa farið út þaðan dró Jesús sig til baka til svæða Týrusar og Sídonar. Og sjá, kona, Kananít frá þeim landamærum, farin út, hrópaði til hans og sagði: Miskunna mér, Drottinn, sonur Davíðs, dóttir mín er illa ágengin af djöfli. En hann svaraði henni ekki orði. Og lærisveinarnir hans komu að og spurðu hann og sögðu: Sendu hana í burtu, því að hún hrópar á eftir okkur. En hann svaraði og sagði: Ég var ekki sendur nema til hinna týndu sauða af húsi Ísraels. En hún kom og hneigði sig fyrir honum og sagði: Herra, hjálpaðu mér. En hann svaraði og sagði: Það er ekki gott að taka brauð barnanna og kasta því til litlu hundanna. En hún sagði: Já, Herra, því að jafnvel litlu hundarnir éta af molum sem falla frá borði herrana sinna. Þá svaraði Jesús og sagði henni: Ó kona, mikil er trú þín, verði þér sem þú vilt. Og dóttir hennar var læknuð frá þeirri stundu.

Og eftir að hafa farið þaðan kom Jesús að sjónum við Galíleu, og eftir að hafa farið upp á fjallið sat hann þar. Og margir mannfjöldar komu til hans og höfðu með sér haltra, blinda, heyrnarlaus, vanskapaða og marga aðra, og lögðu þá við fætur Jesú, og hann læknaði þá. Svo að mannfjöldinn undrast þegar þeir sáu heyrnarlausir heyra, mállausir tala, vanskapaðir heilir, haltar ganga og blindir sjá, og þeir dýrkuðu Guð Ísraels.

En Jesús, eftir að hafa kallað lærisveina sína til sín, sagði: Ég hef samúð með mannfjöldanum, því að þeir hafa nú þegar dvalið hjá mér í þrjá daga og hafa ekki neitt að borða, og ég vil ekki sleppa þeim svöngum, svo að þeir verði ekki þreytti á veginum. Og lærisveinarnir hans segja til hans: Hvaðan eigum við að fá svo mörg brauð í eyðimörkinni til að metta svo mikinn mannfjölda? Og Jesús segir þeim: Hversu mörg brauð hafið þér? En þeir sögðu: Sjö, og nokkra litla fiska. Og hann skipaði mannfjöldanum að leggjast niður á jörðina. Og hann tók sjö brauðin og fiskana, þakkaði fyrir, braut og gaf lærisveinum sínum, en lærisveinarnir gáfu mannfjöldanum. Og allir átu og urðu settir, og þeir tóku upp það sem eftir var af brotunum, sjö fullar körfur. En þeir sem átu voru fjögur þúsund menn, að frátöldum konum og börnum. Og eftir að hafa vísað hópunum burt fór hann um borð í skipið og kom til landamæra Magdala.

16

Og Farísear og Saddúkear nálguðust og spurðu hann, til að reyna hann, að sýna þeim tákn frá himninum. En hann svaraði og sagði þeim: Þegar kvöld er orðið segið þér: Gott veður, því að himinninn er rauður. Og að morgni, í dag verður vetrarhríð, því himinninn er rauður og dökkleitur. Hræsnarar, andlit himinsins vitið þér sannarlega að greina, en merki tímanna getið þér ekki að þekkja? Vond og horkörlísk kynslóð leitar eftir merki, og ekkert merki verður henni gefið nema merki Jónasar spámannsins. Og hann skildi þá eftir og fór burt.

Og þegar lærisveinar hans komu handan gleymdust þeir að taka brauð með sér. En Jesús sagði þeim: Sjáið og gefið gaum að súrdeigi farísеanna og saddúkeanna. En þeir voru að rökræða sín á milli og sögðu að þeir hefðu ekki tekið brauð með sér. En Jesús,

vitandi þetta, sagði til þeirra: Hvað íhugið þið í sjálfum ykkur, þið smátrúuðu, að þið tókuð ekki brauð? Skiljið þið ekki enn, né munið þið hina fimm brauð hinna fimm þúsunda og hversu margar körfur þið tókuð? Né heldur sjö brauðin fyrir fjögur þúsundin og hversu margar körfur þið tókuð upp? Hvernig skiljið þið ekki að það var ekki um brauð sem ég sagði ykkur að gefa gaum að súrdeigi farísеanna og saddúkeanna? Þá skildu þeir að hann sagði ekki að gefa gaum að súrdeigi brauðsins, heldur að kenningu farísеanna og saddúkeanna.

En þegar Jesús var kominn inn í hluta Kesareu Filippusar spurði hann lærisveina sína: Hvern segja mennirnir að sonur mannsins sé? En þeir sögðu: Sumir Jóhannes skírara, aðrir Elías, en aðrir Jeremías eða einn af spámönnunum. Hann segir þeim: En þér, hvern segið þér mig vera? Símon Pétur svaraði og sagði: Þú ert Kristur, sonur hins lifandi Guðs. Og Jesús svaraði og sagði til hans: Blessaður ert þú, Símon Barjóna, því að hold og blóð hefur ekki opinberað þetta fyrir þér, heldur faðir minn sem er í himnunum. Og ég segi þér að þú ert Pétur, og á þessum kletti mun ég reisa mína kirkju, og hlið heljar munu ekki yfirstíga hana. Og ég mun gefa þér lyklana að ríki himnanna, og það sem þú bindur á jörðinni mun vera bundið í himnunum, og það sem þú leysir á jörðinni mun vera leyst í himnunum. Þá skipaði hann lærisveinunum sínum að segja engum að hann væri Jesús Kristur.

Frá þeim tíma byrjaði Jesús að sýna lærisveinum sínum að nauðsynlegt væri að hann færi til Jerúsalem og þjáðist margt af hendi öldunganna og æðstu prestanna og ritfróðra og yrði drepinn, og yrði reistur upp á þriðja degi. Og Pétur tók hann til hliðar og byrjaði að ávíta hann og sagði: Guð sé þér náðugur, Herra, þetta mun alls ekki verða þér. En hann sneri sér við og sagði til Péturs: Farðu á eftir mér, satan, þú ert mér hindrun, því

að þú hugsar ekki um það sem Guðs er, heldur það sem mannanna er.

Þá sagði Jesús við lærisveina sína: Ef einhver vill koma á eftir mér, láti hann afneita sjálfum sér og taki upp kross sinn og fylgi mér. Því að hver sem vill bjarga sálu sinni mun tapa henni, en hver sem tapar sálu sinni vegna mín mun finna hana. Hvað gagnar manni ef hann vinnur allan heiminn en tapar sál sinni? Eða hvað mun maður gefa í skiptum fyrir sál sína? Því að Mannssonurinn er að fara að koma í dýrð föður síns með englum sínum, og þá mun hann endurgreiða hverjum og einum samkvæmt verkum hans. Sannarlega segi ég yður, það eru sumir af þeim sem hér standa, sem ekki munu smakka dauðann fyrr en þeir sjá Mannsson komandi í ríki sínu.

17

Og sex dögum síðar tekur Jesús með sér Pétur og Jakob og Jóhannes, bróður hans, og færir þá upp á hátt fjall einir sér Og hann var umbreyttur fyrir þeim, og andlit hans skein eins og sólin, en föt hans urðu hvít eins og ljósið. Og sjá, Móses og Elías birtust þeim og töluðu við hann. En Pétur svaraði og sagði við Jesú: Herra, gott er fyrir okkur að vera hér. Ef þú vilt, skulum við gera hér þrjú tjöld, eitt fyrir þig og eitt fyrir Móse og eitt fyrir Elía. Á meðan hann var enn að tala, sjá, björt ský skuggaði yfir þá, og sjá, rödd úr skýinu sagði: Þessi er sonur minn hinn elskaði, sem ég hef unun af, hlýðið á hann. Og þegar lærisveinarnir heyrðu þetta féllu þeir á andlit sitt og óttuðust mjög. Og Jesús nálgaðist og snerti þá og sagði: Rísið og óttist ekki. En þegar þeir lyftu augum sínum sáu þeir engan nema Jesú einan. Og þegar þeir gengu niður af fjallinu bauð Jesús þeim og sagði: Segið engum um sýnina þar til Mannssonur rís upp frá dauðum. Og lærisveinarnir hans spurðu

hann og sögðu: Hvers vegna segja ritfræðingarnir þá að Elía verði að koma fyrst? En Jesús svaraði og sagði til þeirra: Elías kemur sannarlega fyrst og mun endurreisa allt, Ég segi ykkur að Elías er þegar kominn, og þeir þekktu hann ekki, heldur gerðu þeir við hann allt sem þeir vildu. Þannig mun sonur mannsins einnig þjást af þeirra hendi. Þá skildu lærisveinarnir að hann hefði talað til þeirra um Jóhannes skírara.

Og þegar þeir höfðu komið til mannfjöldans nálgaðist honum maður, knéfallandi fyrir honum og sagði, Drottinn, hafðu miskunn af syni mínum, því að hann er tunglveikur og þjáist illa, því að hann fellur oft í eldinn og oft í vatnið. Og ég færði hann til lærisveina þinna, og þeir gátu ekki læknað hann. Svarandi sagði Jesús: Ó ótrúverðug og spillt kynslóð, uns hvenær mun ég vera með yður? Uns hvenær mun ég þola yður? Færið hann hingað til mín. Og Jesús ávítaði hann, og djöfullinn fór út frá honum og drengurinn var læknað frá þeirri stundu. Þá höfðu lærisveinarnir nálgast Jesú í einrúmi og sögðu: Hvers vegna gátum við ekki rekið það út? En Jesús sagði til þeirra: Vegna vantrúar yðar. Sannlega, því að ég segi yður: ef þér hafið trú sem sinnepskorn, munið þér segja til þessa fjalls: Flytstu héðan þangað, og það mun flytjast, og ekkert mun vera yður ómögulegt. Þetta kyn fer ekki út nema með bæn og föstu.

En þegar þeir sneru um í Galíleu, sagði Jesús til þeirra: Sonur mannsins er að fara að verða afhentur í hendur manna. Og þeir munu drepa hann, og á hinum þriðja degi mun hann rísa upp. Og þeir sorguðu mjög.

En þegar þeir höfðu komið til Kapernaum komu þeir sem tóku tvo drakma gjaldið til Péturs og sögðu: Borgar kennarinn ykkar ekki tvo drakma gjaldið? Hann segir: Já. Og þegar hann

gekk inn í húsið, kom Jesús á undan honum og sagði: Hvað þykir þér, Símon? Konungar jarðarinnar, af hverjum taka þeir skatta eða gjöld? Af sonum sínum eða af útlendingum? Pétur segir til hans: Frá hinum erlendum. Jesús sagði til hans: Þá eru synirnir því frjálsir. Svo að við ekki móðgum þá, farðu út í sjóinn, kastaðu króki og taktu upp fyrsta fiskinn sem kemur upp, og þegar þú opnar munn hans munt þú finna statera; taktu hann og gefðu þeim fyrir okkur bæði.

18

Á þeirri stundu komu lærisveinarnir til Jesú og sögðu: Hver er þá mestur í himnaríkinu? Og Jesús kallaði til barn, setti það í miðju þeirra og sagði, Sannarlega segi ég yður: ef þið snúið ykkur ekki og verðið sem börnin, munuð þið alls ekki ganga inn í ríki himnanna. Hver sem því lægir sjálfan sig eins og þetta barn, sá er hinn mesti í himnaríkinu. og hver sem tekur á móti slíku barni í mínu nafni, tekur á móti mér, En hver sem veldur einum af þessum litlu sem trúa á mig að hrasa, það væri betra fyrir hann að asnamyllusteinn væri hengdur á hálsinn hans og hann væri drukknaður í hafdjúpinu. Vei heiminum vegna hneykslananna, því nauðsyn er að hneykslanir komi, en vei þeim manni sem hneykslanin kemur í gegnum. Ef hönd þín eða fótur þinn veldur þér til að syndga, högg þau af og kastaðu þeim frá þér. Betra er fyrir þig að fara inn í lífið haltur eða vanstýfður en að hafa tvær hendur eða tvo fætur og vera kastað í eilífa eldinn. Og ef augað þitt veldur þér til að hrasa, rífðu það út og kastaðu frá þér. Gott er fyrir þig að fara eineygður inn í lífið, frekar en að hafa tvö augu og vera kastað í eldinn í gehenna. Sjáið til þess að þið fyrirlitnið ekki einn af þessum litlu, því ég segi ykkur að englar þeirra í himnunum sjá stöðugt andlit föður míns sem er í himnunum. Því að Mannsonurinn kom til að bjarga hinu týnda.

Hvað finnst yður? Ef einhver maður á hundrað sauðfé og eitt af þeim villist, skilur hann þá ekki eftir hina níutíu og níu á fjöllunum, fer og leitar að hinu villta? Og ef það tekst að finna það, sannlega segi ég ykkur að hann fagnast yfir því frekar en yfir hinum níutíu og níu sem ekki hafa villst. Þannig er það ekki vilji föður yðar, sem er í himnunum, að einn af þessum litlu týnist.

Ef bróðir þinn syndgar gegn þér, farðu og ávarpaðu hann á milli þín og hans eins. Ef hann heyrir á þig, hefur þú unnið bróður þinn. Ef hann heyrir ekki, taktu með þér enn einn eða tvo, svo að á munni tveggja vitna eða þriggja verði staðfest hvert orð. En ef hann virðir þá ekki, segðu það til söfnuðarins, en ef hann virðir jafnvel söfnuðinn ekki, láttu hann vera fyrir þér eins og heiðinginn og tollheimtumaðurinn. Sannarlega segi ég ykkur, allt sem þið bindið á jörðinni mun vera bundið í himninum, og allt sem þið leysið á jörðinni mun vera leyst í himninum. Aftur, sannlega segi ég ykkur að ef tveir ykkar eru sammála á jörðinni um hvaða mál sem er sem þeir biðja um, þá mun það verða þeim veitt frá föður mínum sem er í himnunum. Því að þar sem tveir eða þrír eru saman komnir í mínu nafni, þar er ég í miðju þeirra.

Þá nálgaðist Pétur honum og sagði: Herra, hversu oft mun bróðir minn syndga gegn mér og ég fyrirgefa honum? Allt að sjö sinnum? Jesús segir við hann: Ég segi þér ekki fram að sjö sinnum, heldur fram að sjötíu sinnum sjö.

Vegna þessa var himnanna ríki líkt manni konungi, sem vildi gera upp reikning með þjónum sínum. Þegar hann hafði byrjað að gera upp reikninga, var einn skuldari færður til hans sem skuldaði óteljandi talenta. En þar sem hann hafði ekki til að endurgreiða, skipaði herra hans að hann yrði seldur og kona hans og börnin og allt sem hann átti, og að það yrði greitt. Þræll féll því niður,

dýrkaði hann og sagði: Herra, ver þolinmóður við mig og ég mun endurgreiða þér allt. En af samúð leysti herra þess þræls hann frá og eftirgaf honum lánið. Eftir að hafa farið út fann sá þræll einn af þrælum sínum, sem skuldaði honum hundrað denara, og hann greip hann og kæfði hann og sagði: Gef mér til baka ef þú skuldar eitthvað. Þá féll samþjónninn hans að fótum hans og bað hann og sagði: Ver þolinmóður við mig og ég mun endurgreiða þér. En hann vildi ekki, heldur fór hann í burtu og kastaði honum í fangelsi þar til hann gæfi til baka það sem skuldað var.

En þegar samþjónar hans höfðu séð það sem gerst hafði, urðu þeir mjög sorgmæddir, og þeir komu og skýrðu herra sínum greinilega allt það sem gerst hafði. Þá kallaði herra hans hann til sín og segir við hann: Þú vondur þræll, alla þá skuld lét ég þér eftir, þar sem þú baðst mig. Átti þú ekki að hafa miskunn af samþræli þínum, eins og ég hafði miskunn af þér? Og reiður orðinn afhenti herra hans hann pyndurunum þar til hann gjaldi til baka allt það sem skuldað var honum. Þannig mun faðir minn hinn himneski gera við ykkur, ef þér fyrirgefið ekki hver sínum bróður frá hjörtum ykkur brot þeirra.

19

Og það gerðist, þegar Jesús lauk þessum orðum, að hann fór frá Galíleu og kom til landamæra Júdeu handan Jórdans. Og margir mannfjöldar fylgdu honum, og hann læknaði þá þar. Og farísearnir komu til hans og reyndu hann og sögðu við hann: Er manni leyfilegt að skilja við konu sína af hvaða orsök sem er? En hann svaraði og sagði til þeirra: Hafið þið ekki lesið að sá sem skapaði frá upphafi gerði þá karlkyns og kvenkyns og sagði, Vegna þessa mun maður yfirgefa föður sinn og móður sína og verða sameinaður konu sinni, og þau verða eitt hold. Svo að þeir eru ekki

lengur tveir, heldur eitt hold. Það sem Guð hefur sameinað, láti maður ekki aðskilja. Þeir segja við hann: Hvers vegna bauð Móses þá að gefa skilnaðarbréf og skilja við hana? Hann segir til þeirra að Móses leyfði yður að skilja við konur yðar vegna hjartaharðleika yðar, en frá upphafi var það ekki svo. Ég segi ykkur að sá sem skilur við konu sína, ekki vegna hórdóms, og giftist annarri, fremur hjónaband, og sá sem giftist fráskilinni konu fremur hjónaband. Lærisveinar hans segja við hann: Ef mál manns við konuna er svona, þá er ekki hagkvæmt að giftast. En hann sagði til þeirra: Ekki taka allir á móti þessu orði, heldur aðeins þeir sem það hefur verið gefið. Það eru geldingar sem voru fæddir þannig frá móðurkviði. Og það eru geldingar sem voru gerðir að geldingjum af mönnum, og það eru geldingar sem gerðu sjálfa sig að geldingjum vegna himnaríkis. Sá sem getur tekið við þessu, láti hann taka við.

Þá voru börn færð til hans, svo að hann skyldi leggja hendur á þau og biðja, en lærisveinarnir ávítuðu þau. En Jesús sagði: Látið börnin koma og hindra þau ekki í að koma til mín, því slíkra er himnaríkið. Og eftir að hafa lagt hendurnar á þá fór hann þaðan.

Og sjá, einn nálgaðist og sagði við hann: Góði kennari, hvað gott á ég að gera til þess að ég hafi eilíft líf? En hann sagði honum: Af hverju kallar þú mig góðan? Enginn er góður nema einn, Guð. En ef þú vilt fara inn í lífið, haltu boðorðin. Hann segir til hans: Hvaða? En Jesús sagði: Þú skalt ekki myrða, þú skalt ekki fremja hór, þú skalt ekki stela, þú skalt ekki bera rangt vitni, Heiðra föðurinn og móðurina, og þú skalt elska náungann þinn sem sjálfan þig. Hinn ungi maður segir við hann: Allt þetta hef ég haldið frá æsku minni. Hvað vantar mig enn? Jesús sagði til hans: Ef þú vilt vera fullkominn, farðu og seldu eignir þínar og gefðu fátækum, og þú munt hafa fjársjóð í himni, og komdu og fylgdu

mér. En þegar ungi maðurinn heyrði þetta orð, fór hann burt syrgjandi, því að hann átti margar eignir. En Jesús sagði við lærisveina sína: Sannlega segi ég yður að erfitt er fyrir ríkan mann að fara inn í himnaríki. Aftur segi ég ykkur: Auðveldara er fyrir úlfaldi að fara gegnum auga nálar en fyrir ríkan mann að fara inn í ríki Guðs. En lærisveinarnir hans, er höfðu heyrt þetta, undrast mjög og sögðu: Hver getur þá orðið frelsaður? En Jesús leit á þá og sagði til þeirra: Hjá mönnum er þetta ómögulegt, en hjá Guði er allt mögulegt. Þá svaraði Pétur og sagði til hans: Sjá, við höfum yfirgefið allt og höfum fylgt þér. Hvað verður þá til okkar? En Jesús sagði til þeirra: Sannlega segi ég yður að þér sem hafið fylgt mér, í endurfæðingunni, þegar Mannssonurinn situr á dýrðar hásæti sínu, munuð þér einnig sitja á tólf hásætum og dæma tólf ættkvíslir Ísraels. Og allur sá sem yfirgaf hús eða bræður eða systur eða föður eða móður eða konu eða börn eða akra vegna nafns míns, mun fá hundraðfalt og mun erfa eilíft líf. Margir sem eru fyrstir munu verða síðastir, og síðastir fyrstir.

20

Svipað er fyrir ríki himnanna manni húsbónda, sem fór út snemma morguns að leigja verkamenn inn í víngarð sinn. Og eftir að hafa samþykkt við verkamennina um denarius fyrir daginn, sendi hann þá inn í víngarð sinn. Og eftir að hafa gengið út um þriðju stund sá hann aðra standa aðgerðarlausa á markaðnum. Og hann sagði þeim: Farið þér líka í víngarðinn, og það sem réttlátt er mun ég gefa ykkur. En þeir fóru í burtu. Aftur, eftir að hafa farið út um sjöttu og níundu stund, gerði hann eins. Um hina elleftu stund fór hann út og fann aðra standa aðgerðarlausa, og hann segir þeim: Hvers vegna standið þér hér allan daginn aðgerðarlausir? Þeir segja honum að enginn hafi leigt okkur. Hann segir þeim: Farið þið líka í víngarðinn, og þið munuð fá það sem réttlátt er. En

þegar kvöld var orðið segir herra víngarðsins við umsjónarmann sinn: kalla verkamennina og gefa þeim launin, byrjandi frá þeim síðustu til hinna fyrstu. Og þeir sem komu um elleftu stundina tóku hver sinn denarius. En þegar hinir fyrstu komu töldu þeir að þeir myndu fá meira, og þeir tóku einnig hver sinn denarius. En þegar þeir höfðu tekið, urruðu þeir á hendur húsbóndanum sagandi að þessir hinir síðustu unnu eina stund, og þú gerðir þá jafna okkur sem bárum byrði dagsins og hitann En hann svaraði og sagði við einn þeirra: Félagi, ég geri þér ekki rangt. Samþykktir þú ekki við mig fyrir denarius? Taktu hitt þitt og farðu, en ég vil gefa þessum síðasta eins og þér. Eða er það ekki leyfilegt mér að gera það sem ég vil með mínu eigin? Er augað þitt illt vegna þess að ég er góður? Þannig verða hinir síðustu fyrstir og hinir fyrstu síðastir, því margir eru kallaðir en fáir valdir.

Og þegar Jesús var að fara upp til Jerúsalem tók hann hina tólf lærisveina til hliðar á leiðinni og sagði þeim, Sjá, við förum upp til Jerúsalem, og Mannssonurinn mun verða afhentur æðstu prestunum og ritlærðunum og þeir munu fordæma hann til dauða, Og þeir munu afhenda hann þjóðunum til að spotta og húðstrýkja og krossfesta, og á hinum þriðja degi mun hann rísa upp.

Þá nálgaðist móðir sona Sebedeusar honum með sonum sínum, tilbeðjandi og beiðandi eitthvað af honum. En hann sagði henni: Hvað viltu? Hún segir honum: Seg að þessir tveir synir mínir megi sitja, einn við hægri hönd þína og einn við vinstri hönd þína, í ríki þínu. Jesús svaraði en sagði: Þér vitið ekki hvað þér biðjið. Eruð þér færir um að drekka bikarinn sem ég er að fara að drekka, eða skírnina sem ég verð skírður með? Þeir segja við hann: Við erum færir. Og hann segir til þeirra: Bikarinn minn munuð þið sannarlega drekka, og skírnina sem ég er skírður í munuð þið verða skírðir í, en að sitja til hægri handar minnar og til vinstri

handar minnar er ekki mitt að gefa, heldur þeim sem það hefur verið undirbúið fyrir af föður mínum. Og þegar hinir tíu höfðu heyrt þetta, urðu þeir reiðir vegna hinna tveggja bræðra. En Jesús, eftir að hafa kallað þá til sín, sagði: Þið vitið að stjórnendur þjóðanna herravelda þeim og hinir stóru æfa vald yfir þeim. Ekki svo verður meðal yðar, heldur hver sem vill verða mikill meðal yðar, verður þjónn yðar. og hver sem vill vera fyrstur meðal yðar, hann skal vera þræll ykkar, Rétt eins og sonur mannsins kom ekki til að láta þjóna sér, heldur til að þjóna og gefa sál sína sem lausnargjald í stað margra.

Og þegar þeir fóru út frá Jeríkó fylgdi honum mikill fjöldi. Og sjá, tveir blindir menn sátu við veginn, og þegar þeir heyrðu að Jesús væri að fara framhjá, hrópuðu þeir og sögðu: Hafðu miskunn af okkur, Herra, sonur Davíðs. En mannfjöldinn ávítaði þá til að þegja, en þeir hrópuðu enn hærra og sögðu: Miskunna okkur, Drottinn, sonur Davíðs. Og Jesús stóð og kallaði á þá og sagði: Hvað viljið þið að ég geri fyrir yður? Þeir segja til hans: Herra, svo að augu okkar megi opnast. En Jesús, greyptur samúð, snerti augu þeirra, og þegar fengu augu þeirra sjón aftur, og þeir fylgdu honum.

21

Og þegar þeir nálguðust Jerúsalem og komu til Betsfage við Ólífufjallið, þá sendi Jesús tvo lærisveina. segja til þeirra: Farið inn í þorpið sem er á móti yður, og þegar munuð þið finna asna bundna og fyl með henni; leysa þau og leiða til mín. Og ef einhver segir eitthvað til yðar, munuð þið segja að Drottinn hefur þörf fyrir þá, en hann sendir þá strax aftur. Þetta allt hefur orðið til þess að uppfyllt verði það sem sagt var fyrir um spámanninn, sem sagði,

Segið dóttur Síonar: Sjá, konungur þinn kemur til þín, hógvær og ridandi á asna og fyl, syni undiroksdýrs.

En lærisveinarnir fóru og gerðu eins og Jesús hafði skipað þeim. Þeir leiddu asnann og folandið og lögðu fötin sín ofan á þau, og hann sat ofan á þeim. En hinn mesti mannfjöldinn breiddi föt sín á veginum, en aðrir höggvu greinar af trjánum og breiddu á veginum. En mannfjöldinn sem gekk á undan og þeir sem fylgdu hrópaði og sögðu: Hósanna Davíðssyni, blessaður sá sem kemur í nafni Drottins, hósanna í upphæðum.

Og þegar hann gekk inn í Jerúsalem var öll borgin hrist og sagði: Hver er þessi? En mannfjöldinn sagði: Þessi er Jesús spámaðurinn frá Nasaret í Galíleu.

Og Jesús gekk inn í Guðs musteri, og rak út alla þá sem seldu og keyptu í musterinu, og velt borðum peningaskiptenda og sætum þeirra sem seldu dúfurnar, Og hann segir þeim: Það er skrifað: Hús mitt skal kallast bænahús, en þér hafið gert það að ræningjahelli.

Og haltir og blindir komu til hans í musterinu og hann læknaði þá. En þegar æðstu prestarnir og ritfræðingarnir sáu undurverkin sem hann gerði og börnin hrópa í musterinu og segja hósanna Davíðssyni, urðu þeir reiðir Og ég sagði honum: Heyrir þú hvað þessir segja? En Jesús segir þeim: Já, hafið þér aldrei lesið að úr munni ungbarna og sjúgandi bjóst þú til lof? Og eftir að hafa skilið þá eftir fór hann út úr borginni til Betaníu og gisti þar.

En á morgnana, þegar hann sneri aftur inn í borgina, varð hann svangur. Og þegar hann sá eitt fíkjutré á veginum kom hann að því, og fann ekkert í því nema lauf einungis, og segir við það:

Ekki lengur verði ávöxtur af þér til eilífðar. Og fíkjutrén visnaði strax. Og þegar lærisveinarnir sáu þetta undruðust þeir og sögðu: Hvernig þornaði fíkjutréð strax? En Jesús svaraði og sagði til þeirra: Sannlega segi ég yður, ef þér hafið trú og efist ekki, munuð þér ekki aðeins gera það sem gerðist við fíkjutréð, heldur jafnvel þótt þér segið við þetta fjall: Vertu tekið upp og kastað í sjóinn, mun það verða. Og allt sem þið biðjið um í bæninni trúandi, munið þið fá.

Og þegar hann var kominn inn í musterið nálguðust honum, er hann kenndi, æðstu prestarnir og öldungar þjóðarinnar og sögðu: Með hvaða valdi gerir þú þetta, og hver gaf þér þetta vald? En Jesús svaraði og sagði til þeirra: Ég mun spyrja ykkur um eitt orð, og ef þið segið mér það, þá mun ég segja ykkur í hvaða valdi ég geri þetta. Skírn Jóhannesar, hvaðan var hún, úr himni eða frá mönnum? En þeir röktu með sér og sögðu: Ef við segjum úr himni, mun hann segja við okkur: Hvers vegna trúðuð þér honum þá ekki, Ef við segjum hins vegar frá mönnum, þá óttumst við mannfjöldann, því að allir halda að Jóhannes sé spámaður. Og þeir svöruðu Jesú og sögðu: Við vitum það ekki. Hann sagði við þá: Þá segi ég yður heldur ekki með hvaða valdi ég geri þetta.

Hvað finnst ykkur? Maður einn átti tvö börn, og hann gekk að hinum fyrsta og sagði: Barn mitt, farðu í dag og vinndu í víngarði mínum. En hann svaraði og sagði: Ég vil ekki. En síðar iðraðist hann og fór. Og eftir að hafa nálgast hinum öðrum sagði hann það sama. En hann svaraði: Ég, herra, og fór ekki. Hver hinna tveggja gerði vilja föðurins? Þeir segja honum: Hinn fyrsti. Jesús segir þeim: Sannlega segi ég yður að tollheimtumenn og vændiskonur ganga á undan yður inn í ríki Guðs. Því að Jóhannes kom til yðar á vegi réttlætis, og þér trúðuð honum ekki, en tollheimtumennirnir

og vændiskonurnar trúðu honum, en þér, þó þér hefðuð séð þetta, iðruðust ekki síðar til að trúa honum.

Heyrið aðra dæmisögu. Það var maður, húsbóndi, sem gróðursetti víngarð og setti girðingu í kringum hann og gróf vínpressu í honum og byggði turn, og leigði hann til bænda og fór erlendis. Þegar tími ávöxtunnar nálgaðist, sendi hann þræla sína til bændanna til að taka ávexti sína. Og bændurnir tóku þræla hans og barði suma, drápu aðra en grýttu aðra. Aftur sendi hann aðra þræla, fleiri en hina fyrstu, og þeir gerðu þeim á sama hátt. Síðar sendi hann til þeirra son sinn og sagði: Þeir munu virða son minn. En bændurnir, er þeir höfðu séð soninn, sögðu sín á milli: Þessi er arfþeginn. Komið, látum okkur drepa hann og grípa arfleifð hans. Og þeir tóku hann og kostu honum út fyrir víngarðinn og drápu hann. Þegar því herra víngarðsins kemur, hvað mun hann gera við þá bændur? Þeir segja honum: Hann mun eyðileggja hina vondu illa, og víngarðinn mun hann leigja út til annarra bænda, sem munu gefa honum ávextina á réttum tíma. Jesús segir til þeirra: Hafið þér aldrei lesið í ritunum: Steininn sem byggingarmeistarnir höfnuðu, hann varð að hornsteini. Þetta varð frá Drottni, og það er dásamlegt í augum okkar?

Vegna þessa segi ég yður að ríki Guðs verður tekið frá yður og gefið þjóð sem ber ávexti þess. Og sá sem fellur á þennan stein mun brotna, en á hvern sem hann fellur, mun hann mylja. Og þegar æðstu prestarnir og Farísearnir höfðu heyrt dæmisögur hans, vissu þeir að hann var að tala um þá. Og þeir sem leitaðu að grípa hann óttaðust mannfjöldann, þar sem þeir höfðu hann sem spámann.

22

Og Jesús svaraði þeim aftur og sagði í dæmisögum: Himnaríkið var líkt manni konungi, sem gerði brúðkaup fyrir son sinn. Og hann sendi þræla sína til að kalla þá sem höfðu verið boðnir til brúðkaupsins, en þeir vildu ekki koma. Aftur sendi hann aðra þræla og sagði: Segið hinum boðuðu: Sjá, ég hef undirbúið veisluna mína, nautin mín og hinar fituðu skepnur hafa verið slátrað, og allt er tilbúið, komið til brúðkaupanna. En þeir sem vanræktu það fóru í burtu, einn á sinn eigin akur, en annar til verslunar sinnar. En hinir sem eftir voru gripu þræla hans, ranglátu þeim og drápu. En þegar sá konungur hafði heyrt þetta, varð hann reiður, og hann sendi hersveitir sínar og eyðilagði þá morðingja og brenndi borg þeirra. Þá segir hann þrælunum sínum: Brúðkaupið er sannarlega tilbúið, en hinir boðnu voru ekki verðugir. Farið því á útgöngur veganna og kallið alla sem þið finnið til brúðkaupanna. Og þeir þrælar, hafandi farið út á vegina, söfnuðu öllum þeim sem þeir fundu, bæði vondum og góðum, og brúðkaupið var fyllt gestum sem lágu til borðs. En þegar konungurinn var farinn inn til að sjá þá sem lágu þar við borð, sá hann þar mann sem ekki var klæddur brúðkaupsklæðnaði, Og segir honum: Félagi, hvernig fórstu inn hingað án þess að hafa brúðkaupsklæðnað? En hann þagnaði. Þá sagði konungurinn til þjónanna: Bindið fætur hans og hendur, lyftið honum og kastið út í ytra myrkrið. Þar mun vera grátur og tönnagnístran. Margir eru kallaðir, en fáir eru valdir.

Þá fóru Farísear og tóku ráð um hvernig þeir gætu veitt honum gildru í orði. Og þeir senda lærisveinana sína til hans með Heródíönunum og segja: Kennari, við vitum að þú ert sannur og kennir veg Guðs í sannleika, og þér skiptir enginn máli, því að þú horfir ekki á andlit manna, Segðu okkur því, hvað þér virðist? Er leyfilegt að gefa skatt til Keisara eða ekki? En Jesús, vitandi um viska þeirra, sagði: Hvað prófið þér mig, hræsnarar? Sýnið mér

skattmyntina. En þeir færðu honum denarius. Og hann segir til þeirra: Hverra er þessi mynd og þessi áletrun? Þeir segja til hans: Keisarans. Þá segir hann til þeirra: Gefið því aftur til keisarans það sem er keisarans og til Guðs það sem er Guðs. Og þegar þeir höfðu heyrt undruðust þeir, og yfirgáfu hann og fóru burt.

Á þeim degi komu til hans Saddúkear, sem sögðu að engin upprisa væri til, og spurðu hann Þeir sögðu, kennari, Móses sagði: ef einhver deyr án þess að eiga börn, skal bróðir hans giftast konu hans og reisa upp sæð fyrir bróður sinn. Það voru sjö bræður hjá okkur, og hinn fyrsti giftist og dó, og þar sem hann átti ekki afkvæmi skildi hann konuna sína eftir til bróður síns. Eins og hinn annar og hinn þriðji, til hinna sjö. Síðast af öllum dó konan líka. Í upprisunni, hverjum hinna sjö mun konan tilheyra? Því allir höfðu hana. En Jesús svaraði og sagði þeim: Þér eruð villst, þar sem þér þekkið ekki ritin né mátt Guðs. Því í upprisunni giftast þeir hvorki né eru gefnir í hjónaband, heldur eru þeir eins og englar Guðs í himni. En um upprisu hinna dauðu, hafið þið ekki lesið það sem sagt var yður af Guði, er sagði, Ég er Guð Abrahams og Guð Ísaks og Guð Jakobs. Guð er ekki Guð hinna dauðu, heldur hinna lifandi. Og þegar mannfjöldinn hafði heyrt þetta, furðuðu þeir sig á kenningu hans.

Hinir farísearnir, er höfðu heyrt að hann hafði þaggað niður saddúkeana, söfnuðust saman. Og einn þeirra, lögfræðingur, spurði og freistað hans sagði, Kennari, hvaða boðorð er hið stærsta í lögmálinu? En Jesús sagði til hans: Þú skalt elska Drottin, Guð þinn, af öllu hjarta þínu og af allri sálu þinni og af öllum huga þínum. Þetta er fyrsta og mikla boðorðið. En önnur líkur þessari: þú skalt elska náunga þinn sem sjálfan þig. Í þessum tveimur boðorðum hangir allt lögmálið og spámennirnir.

En þegar Farísearnir voru safnaðir saman spurði Jesús þá Segandi: Hvað virðist yður um Krist? Hverra sonur er hann? Þeir segja honum: Davíðs. Hann segir til þeirra: Hvernig kallar Davíð hann þá Herra í Andanum, þegar hann segir, Drottinn sagði við Drottin minn: Sittu mér til hægri handar þar til ég legg óvini þína að fótskör fóta þinna.

Ef David kallar hann Herra, hvernig er hann þá sonur hans?

Og enginn gat svarað honum orði, né þorði nokkur frá þeim degi að spyrja hann framar.

23

Þá talaði Jesús til fjöldans og lærisveina sinna. Sagandi: Á sæti Móses hafa skriftlærðu menn og farísearnir sest. Allt það sem þeir segja ykkur að halda, haldið og gerið, en samkvæmt verkum þeirra gerið ekki, því þeir segja en gera ekki. Því þeir binda saman þungar byrðar og erfitt að bera, og setja þær á herðar manna, en með fingri sínum vilja þeir ekki hreyfa þær. En öll verk þeirra gera þeir til þess að sjást mönnum. Því að þeir víkka fylaktería sín og stækka jaðra fatnaða sinna, Þeir elska heiðursstaðinn við veislurnar og æðstu sætin í söfnuðunum. og kveðjurnar á markaðstorgunum og að vera kallaðir rabbí af mönnum. Þér skuluð ekki kallast rabbí, því að einn er yðar kennari, Kristur, en þér eruð allir bræður. Og kallið ekki neinn föður yðar á jörðinni, því að einn er faðir yðar, sá sem er í himnunum. Né verðið kallaðir leiðtogar, því að einn er leiðtogi yðar, Kristur. En sá sem er mestur ykkar mun vera þjónn ykkar. Hver sem upphefur sjálfan sig mun verða lítillækkaður, og hver sem lítillækkar sjálfan sig mun verða upphafinn.

Vei yður, ritfræðingar og Farísearnir hræsnarar, því að þér étið hús ekkjanna og undir yfirskini biðjist þér löngum bænum. Vegna þessa muniði þér fá strangari dóm. Vei yður, ritfræðingar og farísearnir hræsnarar, því að þið lokið konungsríki himnanna fyrir mönnum; þið eruð ekki að fara inn, né leyfið þið þeim sem eru að fara inn að fara inn. Vei yður, ritfræðingar og farísearnir hræsnarar, því að þið ferðist um sjóinn og þurrlendið til að gera einn nýliða, og þegar hann verður það, gerið þið hann að syni gehenna tvöfalt meira en þið sjálf. Vei ykkur, blindir leiðsögumenn, sem segja: Hver sem sver í musterinu, það er ekkert, en hver sem sver við gull musterisins, hann er skyldugur. Fífl og blindir, hver er stærri, gullið eða hofið sem helgar gullið? Og sá sem sver við altarið, það er ekkert, en sá sem sver við gjöfina sem er á því, hann er skuldbundinn. Fífl og blindir, hvað er stærra, gjöfin eða altarið sem helgar gjöfina? Sá sem sverur við altarið sverur við því og við öllu því sem er ofan á því. og sá sem hefur svarið í musterinu sver í því og í þeim sem hefur búið þar, Og sá sem hefur svarið við himninum sver við hásæti Guðs og við þann sem situr fyrir ofan það. Vei yður, ritfræðingar og farísearnir hræsnarar, því að þér tíundið myntuna og dillinn og kúmenið, og hafið yfirgefið þyngri hluti laganna, dóminn og miskunnina og trúna. Þetta átti að gera og þau ekki að yfirgefa. Blindir leiðbeinendur, þeir sem sigta út mýið en gleypa úlfaldann. Vei yður, ritfræðingar og farísearnir hræsnarar, því að þér hreinsa það utan af bikarnum og diskinum, en innan eru þeir fullir af ráni og óréttlæti. Farisæi blindi, hreinsaðu fyrst það sem innan er í bikarnum og á fatinu, svo að það sem utan er verði einnig hreint. Vei yður, ritfræðingar og farísearnir hræsnarar, því að þér eruð líkir hvítköluðum gröfum, sem utan virðast sannarlega fagrir, en innan eru fullir af beinum dauðra og allri óhreinleika. Þannig birtist þér líka mönnum réttlátir að utan, en að innan eruð þér fullir af hræsni og lögleysu. Vei yður, ritfræðingar og farísear,

hræsnarar, því að þið byggið gröfin spámannanna og skreytið minningarnar hinna réttlátu, Og þið segið: Ef við hefðum verið á dögum feðra okkar, hefðum við ekki verið þátttakendur með þeim í blóði spámannanna. Svo að þér vitna um ykkur sjálf að þið eruð synir þeirra sem myrtu spámennina. Og þér fyllið mál feðra yðra. Ormar, afkvæmi eiturormanna, hvernig skuluð þér flýja frá dómi helvítis? Vegna þessa, sjá, ég senda til yðar spámenn og vitringja og ritfróða menn, og suma þeirra munuð þér drepa og krossfesta, og suma þeirra munuð þér húðstrýkja í söfnuðum yðar og ofsækja frá borg til borgar. svo að allt réttlátt blóð sem úthellt hefur verið á jörðinni komi yfir ykkur, frá blóði Abels hins réttláta til blóðs Sakaríasar, sonar Barakíasar, sem þið morðuðuð milli musterisins og altarisins. Sannarlega segi ég ykkur að þetta allt mun koma yfir þessa kynslóð. Jerúsalem Jerúsalem, þú sem drepur spámennina og grýtur þá sem sendir eru til þín, hversu oft ég óskaði að safna saman börnum þínum á þann hátt sem fugl safnar ungum sínum undir vængi sína, og þið vilduð ekki. Sjá, hús yðar er skilið eftir eyðilagt. Ég segi yður, þið munuð ekki sjá mig frá þessu augnabliki þar til þið segið: Blessaður sé sá sem kemur í nafni Drottins.

24

Og Jesús fór út frá musterinu, og lærisveinarnir hans komu til að sýna honum byggingar mustersins. En Jesús sagði til þeirra: Sjáið þið ekki allt þetta? Sannlega segi ég yður, ekki verður hér skilinn eftir steinn á steini sem ekki verður eyðilagður. En þegar hann sat á Ólífufjallinu komu lærisveinarnir til hans í einrúmi og sögðu: Segðu okkur hvenær þetta mun gerast, og hvað er táknið um komu þína og endalok aldarinnar? Og Jesús svaraði og sagði við þá: Sjáið til þess að enginn villi yður. Því að margir munu koma í mínu nafni og segja: Ég er Kristur, og munu villa marga. Þið munuð vera við það að heyra um stríð og orðróm um stríð,

sjáið til þess að þið verðið ekki skelkaðir, því nauðsynlegt er að allt þetta gerist, en þetta er ekki enn endirinn. Því að þjóð mun rísa upp gegn þjóð og konungsríki gegn konungsríki, og það munu vera hungursneyðir og plágur og jarðskjálftar víða um lönd. Allt þetta er byrjun fæðingarhríða. Þá munu þeir afhenda ykkur til þrenginga og drepa ykkur, og þið munuð vera hataðir af öllum þjóðunum vegna nafns míns. Og þá munu margir falla frá og munu þeir svíkja hvert annað og hata hvert annað. Og margir falsspámenn munu rísa upp og villa um fyrir mörgum. Og vegna þess að lögleysi mun margfaldast, mun kærleikur margra kólna. Sá sem hefur þolað til enda mun verða frelsaður. Og þetta fagnaðarerindi konungsríkisins verður boðað um allan hinn byggða heim til vitnisburðar öllum þjóðunum, og þá mun endirinn koma. Þegar þið því sjáið viðurstyggðina eyðileggingar, sem sagt var fyrir um gegnum spámanninn Daníel, standandi á heilögum stað – sá sem les, skilji. Þá láti þeir sem eru í Júdeu flýja til fjallanna Sá sem er á þakinu láti hann ekki koma niður til að taka hlutina úr húsi sínu, og sá sem er á akrinum snúi ekki aftur til að taka föt sín. Vei þeim sem eru þungaðar og þeim sem eru með barn á brjósti á þeim dögum. Biðjist en svo að flótti yðar verði ekki að vetri né á hvíldardegi. Því að þá mun verða mikil þjáning, slík sem ekki hefur orðið frá upphafi heimsins til þessa né mun heldur nokkurn tíma verða. Og ef þeir dagarnir hefðu ekki verið styttir, þá hefði ekkert hold verið bjargað, en vegna hinna útvöldu munu þeir dagarnir verða styttir. Þá ef einhver segir yður: Sjá, hér er Kristur eða hér, þá trúið því ekki. Því að falskir kristir og falsspámenn munu rísa upp og gefa stór tákn og undur, svo að villa, ef mögulegt, jafnvel hina útvöldu. Sjá, ég hef sagt yður þetta fyrirfram. Ef þeir því segja til yðar: Sjá, hann er í eyðimörkinni, þá farið ekki út. Sjá, hann er í geymslunum, þá trúið ekki. Rétt eins og eldingin gengur út frá austri og birtist allt til vesturs, þannig mun

einnig koma birtingin af Mannsyninum, Því að hvar sem hræið er, þar munu örnin safnast saman.

Strax eftir þrengingar þeirra daga mun sólin verða myrkuð og tunglið mun ekki gefa ljós sitt, og stjörnurnar munu falla af himni og mættir himnanna verða hristar.

Og þá mun birtast tákn sonar mannsins á himni, og þá munu syrgja allar ættir jarðarinnar og munu sjá son mannsins komandi á skýjum himinsins með krafti og mikilli dýrð. Og hann mun senda sendiboða sína með mikilli lúðrarödd, og þeir munu safna saman útvöldu hans frá fjórum vindum, frá endum himnanna til enda þeirra. Frá fíkjutrénu lærið dæmisöguna. Þegar greinin verður mjúk og laufin sprettur fram, vitið að sumarið er nálægt. Þannig og þér, þegar þér sjáið þetta allt, vitið að það er nálægt við dyr. Sannarlega segi ég yður, þessi kynslóð mun ekki líða fyrr en allt þetta verður. Himinninn og jörðin munu líða hjá, en orð mín munu alls ekki líða hjá. Um þann dag og þá stund veit enginn, né englarnir í himnum, nema faðir minn einn. Rétt eins og á dögum Nóa, þannig verður einnig koma sonar mannsins. Rétt eins og þeir voru á þeim dögum fyrir flóðið, étandi og drekkandi, giftandi sig og gefandi í hjónaband, þar til þess dags er Nói gekk inn í örkina, Og þeir vissu ekki fyrr en flóðið kom og tók þá alla, þannig mun það einnig vera með komu Mannssonarins. Þá munu tveir vera á akri, annar verður tekinn og annar skilinn eftir. Tvær konur sem mala í myllunni, önnur er tekin og hin er skilin eftir. Vakið því að þið vitið ekki á hvaða klukkustund Drottinn ykkar kemur. Það vitið þið en, að ef húsbóndinn hefði vitað á hvaða vakt þjófurinn kemur, þá hefði hann vaktað og ekki leyft að brjótast inn í hús sitt. Vegna þessa verðið þér einnig tilbúnir, því að á þeirri stund sem þér ekki haldið, kemur sonur mannsins.

Hver er þá hinn trúfasti og skynsamasti þræll, sem herra hans skipaði yfir þjónustu sinni til að gefa þeim fæðuna á réttum tíma? Blessaður er sá þræll sem herra hans mun finna að gera þannig þegar hann kemur. Sannlega segi ég ykkur að hann mun setja hann yfir allar eignir sínar. Ef hinn slæmi þræll segir í hjarta sínu: Drottinn minn dregst að koma, og byrjar að slá þjónustumenn sína, en étur og drekkur með drukknum mönnum, Herra þess þræls mun koma á degi sem hann býst ekki við og á klukkustund sem hann veit ekki. Og hann mun skera hann í tvennt, og setja hlut hans með hræsnurunum; þar mun vera grátur og gnístir tanna.

25

Þá mun himnanna ríki vera líkt tíu meygjum, sem tóku lampa sína og fóru út í móti brúðgumanum. Fimm þeirra voru vitur og hinar fimm heimskar. sem voru heimskar og höfðu tekið ljósin sín en tóku ekki olíu með sér En hinar vitra tóku olíu í ílát sín með lömpum sínum. En þegar brúðguminn dróst á langinn urðu þær allar syfjaðar og sofnuðu. Mitt í nótt varð hróp: Sjá, brúðguminn kemur! Farið út í móti honum. Þá vaknaðu allar meyjarnar og skreyttu lampana sína. En hinar heimskulegu sögðu við hinar vitru: Gefið okkur af olíu yðar, því að blysarnir okkar eru að slokna. En hinar vitru svöruðu og sögðu: Svo að það dugi ekki bæði okkur og ykkur, farið heldur til þeirra sem selja og keypið fyrir ykkur. En þegar þær fóru að kaupa kom brúðguminn og hinar tilbúnu gengu inn með honum í brúðkaupin, og hurðin var lokuð. Síðar koma hinar eftirstandandi meyjar og segja: Herra, herra, opnaðu fyrir okkur. En hann svaraði og sagði: Sannlega segi ég ykkur, ég þekki ykkur ekki. Vakið því að þið vitið ekki daginn né stundina þegar Mannssonurinn kemur.

Rétt eins og maður sem var að fara að heiman kallaði til sín eigin þræla og afhenti þeim eignir sínar, Og einum gaf hann fimm talenta, öðrum tveir, en þriðja einn, hverjum samkvæmt hans eigin mætti, og hann fór strax í burtu. En sá sem hafði tekið fimm talentana fór og vann með þeim og gerði aðrar fimm talentur. Sömuleiðis fékk sá sem hafði tvö líka aðra tvo. En sá sem hafði tekið hinn einn fór burt, gróf í jörðina og faldi silfur herra síns. Eftir langan tíma kemur herra þessara þræla og gerir upp reikning með þeim. Og sá sem hafði tekið fimm talentana nálgaðist og frambar aðrar fimm talentur og sagði: Herra, fimm talentur afhentir þú mér, sjá, aðrar fimm talentur hef ég unnið með þeim. Herra hans sagði við hann: Vel, góður og trúr þræll, yfir fáu varst þú trúr, yfir mörgum mun ég setja þig, farðu inn í gleði herra þíns. En sá sem hafði tekið tvö tölutin nálgaðist og sagði: Herra, tvö tölutin afhentir þú mér, sjá, önnur tvö tölutin fékk ég á þeim. Herra hans sagði við hann: Vel, góður og trúr þræll, yfir fáu varst þú trúr, yfir mörgum mun ég setja þig, farðu inn í gleði herra þíns. En sá sem hafði tekið eina talentuna nálgaðist og sagði: Herra, ég þekkti þig, að þú ert harður maður, sem uppsker þar sem þú sáðir ekki og safnar þaðan sem þú dreifðir ekki, og hræddur, eftir að hafa farið í burtu, faldi ég talentuna þína í jörðinni, sjá, þú hefur það sem þitt er. En herra hans svaraði og sagði til hans: Vondur þræll og latur, þú vissir að ég uppskera þar sem ég sáði ekki Það var nauðsynlegt að þú kastir silfri mínu til bankamanna, og þegar ég kæmi hefði ég fengið það sem mitt er með vöxtum. Lyftið því talentið frá honum og gefið þeim sem hefur tíu talentin. Því að hverjum þeim sem hefur verður gefið og hann mun hafa ofgnótt, en frá þeim sem ekki hefur verður jafnvel það sem hann hefur tekið frá honum. Og hinn ónýta þræl kastið út í hið ytra myrkur; þar mun vera grátur og tönnagnístrun.

En þegar Mannssonurinn kemur í dýrð sinni og allir hinir heilögu englar með honum, þá mun hann sitja á dýrðarhásæti sínu, Og allar þjóðirnar verða safnaðar fyrir hann, og hann mun aðskilja þá hverja frá annarri, rétt eins og hirðirinn aðskilur sauðfé frá kiðum, Og hann mun setja sauðfén til hægri handar, en geiturnar til vinstri. Þá mun konungurinn segja við þá sem eru til hægri handar við hann: Komið, þér blessuðu föður míns, erfið ríkið sem undirbúið hefur verið fyrir ykkur frá upphafi heimsins. Því ég var svangur og þér gáfuð mér að borða, ég var þyrstur og þér gáfuð mér að drekka, ég var útlendingur og þér tókuð á móti mér, Nakinn, og þér klædduð mig, ég var veikur, og þér heimsóttuð mig, í fangelsi var ég, og þér komuð til mín. Þá munu hinir réttlátu svara honum og segja: Herra, hvenær sáum við þig svangan og fóðruðum þig, eða þyrstan og gáfum þér að drekka? Hvenær sáum við þig framandi og tókum við á móti þér, eða nakinn og klæddum við þig? Hvenær sáum við þig veikan eða í fangelsi, og komum til þín? Og konungurinn mun svara og segja þeim: Sannlega segi ég ykkur, eftir því sem þér gerðuð einum af þessum minnstu bræðrum mínum, gerðuð þér mér. Þá mun hann segja til þeirra sem eru til vinstri: Farið frá mér, þér bölvuðu, inn í eilífa eldinn sem hefur verið undirbúinn fyrir djöfulinn og engla hans. Því ég var svangur og þér gáfuð mér ekki að borða, ég var þyrstur og þér gáfuð mér ekki að drekka. Ég var útlendingur og þér tókuð mig ekki á móti, nakinn og þér klædduð mig ekki, veikur og í fangelsi og þér heimsóttuð mig ekki. Þá munu þeir sjálfir svara honum og segja: Herra, hvenær sáum við þig svangandi eða þyrstandi eða sem útlending eða nakinn eða veikan eða í fangelsi, og þjónuðum þér ekki? Þá mun hann svara þeim og segja: Sannlega segi ég ykkur, að svo miklu leyti sem þið gerðuð það ekki fyrir einum af þessum hinum minnstu, gerðuð þið það heldur ekki fyrir mig. Og þessir munu fara í burtu í eilífa refsingu, en hinir réttlátu í eilíft líf.

26

Og það gerðist, þegar Jesús lauk öllum þessum orðum, að hann sagði við lærisveina sína, Þið vitið að eftir tvo daga verða páskarnir, og Mannssonurinn verður gefinn til að verða krossfestur. Þá voru æðstu prestarnir og ritfræðingarnir og öldungar fólksins safnaðir saman í garð æðsta prestsins sem kallaður var Kaífas. Og þeir tóku ráð saman um að grípa Jesú með svikum og drepa hann. Þeir sögðu hins vegar: Ekki á hátíðinni, svo að ekki verði uppþot meðal fólksins.

En þegar Jesús var í Betaníu í húsi Símons holdsveika, Kona nálgaðist honum með alabasturílát af mjög dýrmætri smyrslu og hellti henni á höfuð hans er hann lá við borð. En lærisveinar hans urðu reiðir þegar þeir sáu þetta og sögðu: Til hvers þessi eyðilegging? Þetta smyrsl gat verið selt fyrir mikið og gefið hinum fátæku. En Jesús, sem vissi þetta, sagði til þeirra: Hvers vegna veldið þið konunni erfiðleikum? Hún hefur unnið gott verk fyrir mig. Hina fátæku hafið þið alltaf með ykkur, en mig hafið þið ekki alltaf. Því að þessi haft ilminn þennan á líkama minn, gerði hún það til að jarðsyngja mig. Sannarlega segi ég ykkur, hvar sem boðað er þetta gleðiboð í öllum heiminum, þá verður einnig talað um það sem þessi kona gerði, til minningar um hana.

Þá fór einn af hinum tólf, sá er kallaður var Júdas Iskaríót, til æðstu prestanna og sagði, Hvað viljið þér gefa mér, og ég mun afhenda ykkur hann? En þeir buðu honum þrjátíu silfurpeninga. Og frá þeim tíma leitaði hann tækifæris til þess að svíkja hann.

En á fyrsta degi hinna ólýmdu brauða komu lærisveinarnir til Jesú og sögðu við hann: Hvar viltu að við undirbúum þér að borða páskann? En hann sagði: Farið inn í borgina til hins og segið

honum: Kennarinn segir: Tími minn er nálægur, hjá þér halda ég páskahátíðina með lærisveinum mínum. Og lærisveinarnir gerðu eins og Jesús skipaði þeim, og þeir undirbúðu páskahátíðina. Þegar kvöld var orðið lá hann með hinum tólfu. Og á meðan þeir voru að borða sagði hann: Sannlega segi ég ykkur að einn ykkar mun svíkja mig. Og þeir syrgjuðu mjög og byrjuðu að segja til hans, hver þeirra: Er það ekki ég, Herra? En hinn svaraði og sagði: Sá sem hefur dýft höndina með mér í fatið, þessi mun svíkja mig. Sonur mannsins fer sannarlega eins og ritað er um hann, en vei þeim manni sem fyrir hann er sonur mannsins svikinn; gott hefði verið fyrir hann ef sá maður hefði ekki fæðst. En Júdas, sem var að afhenda hann, svaraði og sagði: Ekki ég er það, rabbí? Hann segir við hann: Þú sagðir það. En þegar þeir átu tók Jesús brauðið og þakkaði, braut það og gaf lærisveinunum og sagði: Takið, étið, þetta er líkami minn, Og eftir að hafa tekið bikarinn og gefið þakkir gaf hann þeim og sagði: Drekkið úr honum allir, Því þetta er blóð mitt hins nýja sáttmála, sem úthellt er fyrir marga til fyrirgefningar synda. Ég segi ykkur að ég mun ekki drekka frá þessu núna úr þessari afurð vínviðarins fyrr en þann dag þegar ég drekk það nýtt með ykkur í ríki föður míns.

Og eftir að hafa sungið lofsöng fóru þeir út til ólífufjallsins. Þá segir Jesús til þeirra, Allir þér munuð falla frá vegna mín í þessari nótt, Því að það er ritað: Ég mun slá hirðinn, og fé hjörðarinnar verður dreift.

En eftir að ég er reistur mun ég fara á undan yður til Galíleu. Pétur svaraði og sagði til hans: Ef allir munu falla frá vegna þín, þá mun ég aldrei falla frá. Jesús sagði til hans: Sannlega segi ég þér að í þessari nótt, áður en haninn galar, muntu afneita mér þrisvar. Pétur segir til hans: Jafnvel þótt það sé nauðsynlegt að ég deyi

með þér, mun ég alls ekki afneita þér. Á sama hátt sögðu líka allir lærisveinarnir.

Þá kemur Jesús með þeim á stað sem kallaður er Getsemane, og segir við lærisveinana: Sitjið hér uns ég fer í burtu og biðst þar. Og eftir að hafa tekið Pétur og tvo syni Sebedeusar byrjaði hann að sorgmæðast og þjást. Þá segir Jesús til þeirra: Sál mín er mjög sorgmædd allt til dauða. Verið hér og vakið með mér. Og eftir að hafa gengið fram lítið eitt féll hann á andlit sitt, biðjandi og sægjandi: Faðir minn, ef mögulegt er, láttu þennan bikar fara frá mér, en þó ekki sem ég vil, heldur sem þú. Og hann kemur til lærisveinanna og finnur þá sofandi, og segir við Pétur: Þannig voruð þér ekki færir um að vaka eina stund með mér? Vakið og biðjið, svo að þið gangið ekki inn í freistni; andinn er sannarlega fúsur, en holdið er veikt. Aftur í annað sinn, farið í burtu, bað hann og sagði: Faðir minn, ef þessi bikar getur ekki farið framhjá mér nema ég drekki hann, þá verði þinn vilji. Og þegar hann kom, fann hann þá aftur sofandi, því augu þeirra voru þungbær. Og hann skildi þá eftir, fór í burtu aftur og baðst í þriðja sinn og sagði sömu orðin. Þá kemur hann til lærisveinanna sinna og segir þeim: Sofið þið enn og hvílist? Sjá, stund hefur nálgast og Mannssonur er svikinn í hendur syndara. Rísið upp, látum okkur fara; sjáið, sá sem svíkur mig hefur nálgast.

Og á meðan hann var enn að tala, sjá, kom Júdas, einn af hinum tólf, og með honum mikill fjöldi með sverð og kylfu frá æðstu prestunum og öldungum fólksins. En sá sem afhenti hann gaf þeim merki og sagði: Hvern sem ég kyss, hann er það, gripið hann. Og strax nálgaðist hann Jesú, sagði: Fagnaðu, rabbí, og kyssti hann. En Jesús sagði til hans: Félagi, það sem þú ert hér fyrir. Þá nálguðust þeir, lögðu hendur á Jesú og gripu hann. Og sjá, einn af þeim sem voru með Jesú rétti út höndina og dró sverð

sitt, og laust þræl æðsta prestsins og hjó af honum eyrað. Þá segir Jesús til hans: Snúðu sverðinu þínu aftur á sinn stað, því allir þeir sem taka sverð munu deyja fyrir sverði. Eða heldurðu að ég geti ekki rétt núna kallað á föður minn, og hann mun veita mér fleiri en tólf legíónur engla? Hvernig uppfyllast þá ritin að svo verði nauðsynlegt að gerast? Á þeirri stundu sagði Jesús til fjöldanna: Sem við ræningja fóruð þið út með sverð og kylfu til að handtaka mig. Dag hvern sat ég hjá ykkur og kenndi í musterinu, og þið gripu mig ekki. Þetta allt hefur orðið svo að ritningar spámannanna verði uppfylltar. Þá yfirgáfu allir lærisveinarnir hann og flýðu.

Þeir sem höfðu náð Jesú leiddu hann til Kaífasar, æðsta prestsins, þar sem ritlærðu mennirnir og öldungarnir höfðu safnast saman. En Pétur fylgdi honum frá fjarlægð allt til garðs háprestsins, og eftir að hafa farið inn sat hann með aðstoðarmönnunum til að sjá endann. En aðalprestarnir og elstu mennirnir og allt ráðið voru að leita að fölsku vitni gegn Jesú, svo að þeir gætu drepið hann. Og þeir fundu ekki, og þó margir rangir vitni komu fram, fundu þeir ekki. En síðar komu tveir rangir vitni fram. Ég sagði: Þessi sagði: Ég get eyðilagt musteri Guðs og byggt það upp á þremur dögum. Og háprestrinn reis upp og sagði til hans: Svarar þú engu? Hvað er það sem þessir vitna gegn þér? En Jesús var þegjandi. Og æðsti presturinn svaraði og sagði við hann: Ég beið þig við hinn lifandi Guð að þú segir okkur hvort þú ert Kristur, sonur Guðs. Jesús segir til hans: Þú sagðir það, en ég segi yður, frá þessu augnabliki munuð þér sjá son mannsins sitjandi við hægri hönd máttar og komandi á skýjum himinsins. Þá reif æðsti presturinn fötin sín og sagði að hann hefði guðlastað, hvaða þörf höfum við enn á vitnum? Sjáið, nú heyrðuð þið guðlöstuna hans, Hvað finnst ykkur? En þeir svöruðu: Hann er sekur um dauða. Þá spýttu þeir í andlitið hans og lögðu högg á hann, en

hinir kýldu hann. Þeir sögðu: Spáðu fyrir okkur, Kristi, hver er sá sem sló þig?

En Pétur sat úti í garðinum, og ein þjónustustúlka nálgaðist honum og sagði: Og þú varst með Jesú Galíleuverja. En hann neitaði fyrir þeim öllum og sagði: Ég veit ekki hvað þú segir. En þegar hann hafði farið út í hliðið, sá önnur kona hann og segir við þá sem þar voru: Þessi var líka með Jesú frá Nasaret. Og aftur neitaði hann með eið að hann þekkti ekki manninn. Eftir stutta stund nálguðust þeir sem stóðu þar og sögðu við Pétur: Sannarlega ert þú einnig einn af þeim, því að tal þitt gerir þig augljósan. Þá byrjaði hann að bölva og sverja að hann þekkti ekki manninn. Og strax gól hani. Og Pétur minnti orðs Jesús sem hafði sagt til hans að áður en hani gæli myndi hann neita honum þrisvar, og hann fór út og grét beisklega.

27

En þegar morgunn var runninn, tóku allir æðstu prestarnir og hinir eldri fólksins ráð gegn Jesú, svo að drepa hann. Og eftir að hafa bundið hann leiddu þeir hann burt og afhentu hann til Pontíusar Pílatusar, leiðtogans.

Þá Júdas, sem afhenti hann, sá að hann var dæmdur, og eftir að hafa iðrast skilaði hann þeim þrjátíu silfurpeningum til æðstu prestanna og öldunganna Sagandi: Ég hef syndgað með því að hafa afhent saklaust blóð. En þeir sögðu: Hvað kemur það okkur við? Þú sjáir um það. Og eftir að hafa kastað silfurstykkjunum í musterið dró hann sig í hlé, og eftir að hafa farið í burtu hengdi hann sjálfan sig. Hinir æðstu prestar, sem höfðu tekið silfurstykkina, sögðu: Það er ekki leyfilegt að kasta þeim í fjársjóðinn, þar sem þetta er verð blóðs. En eftir að hafa tekið ráð

keyptu þeir af þeim akur pottasmiðsins til grafar fyrir útlendingana, Þess vegna var sá akur kallaður blóðakur allt til dagsins í dag. Þá var uppfyllt það sem sagt var fyrir munn Jeremía spámannsins, sem sagði: og þeir tóku þrjátíu silfurpeninga, verð hins verðsetta, sem þeir verðsettu úr röðum Ísraels sona, Og þau gáfu þau inn í akur garðyrkjumannsins, eins og Drottinn skipaði mér.

En Jesús stóð fyrir leiðtoganum, og leiðtoginn spurði hann og sagði: Ert þú konungur Gyðinganna? En Jesús sagði honum: Þú segir það. Og þegar hann var sakaður af æðstu prestunum og öldungunum svaraði hann engu. Þá segir Pílatus til hans: Heyrir þú ekki hve margt þeir vitna gegn þér? Og hann svaraði honum ekki til eins orðs, svo að leiðtoginn undraðist mjög. Samkvæmt hátíð var leiðtoginn vanur að sleppa einum fanga til mannfjöldans, hvern sem þeir vildu. Þeir höfðu þá merktan fanga sem kallaður var Barabbas. Þegar þeir höfðu því verið safnaðir saman, sagði Pílatus við þá: Hvern viljið þið að ég sleppi fyrir yður? Barabbas eða Jesús, sem kallaður er Kristur? Hann vissi að þeir höfðu afhent hann vegna öfundar. Meðan hann sat á dómstólnum sendi kona hans boð til hans og sagði: Hafa ekkert með þennan réttláta mann að gera, því að ég þjáðist mikið í dag í draumi vegna hans. En æðstu prestarnir og öldungarnir sannfærðu mannfjöldann um að biðja um Barabbas, en að eyðileggja Jesú. En leiðtoginn svaraði og sagði við þá: Hvern viljið þér af þessum tveimur að ég sleppi fyrir yður? En þeir sögðu: Barabbas. Pílatus segir þeim: Hvað á ég þá að gera við Jesú, sem kallaður er Kristur? Allir segja honum: Látið hann krossfesta. En leiðtoginn sagði: Hvað hefur hann þá gert illt? En þeir hrópuðu enn hærra og sögðu: Látið krossfesta hann. En þegar Pílatus sá að ekkert gagnaðist, heldur varð frekar uppþot, tók hann vatn og þvoði hendur sínar fyrir mannfjöldanum og sagði: Saklaus er ég frá blóði þessa réttláta manns, þér munuð

sjá. Og allur fólkið svaraði og sagði: Blóð hans sé yfir okkur og yfir börn okkar. Þá leysti hann Barabbas frá fyrir þeim, en Jesú afhenti hann til krossfestingar eftir að hafa látið húðstrýka hann.

Þá söfnuðu hermenn leiðtogans, sem höfðu tekið Jesú inn í praetorium, allri sveitinni að honum. Og eftir að hafa afklætt hann settu þeir skarlatsrauða skikkju á hann. Og höfðu fléttað kórónu úr þyrnum, settu þeir hana á höfuð hans og reyr í hægri hönd hans, og höfðu hnébeygst fyrir honum, háðu þeir að honum og sögðu: Heilir, konungur Gyðinganna. Og eftir að hafa spýtt á hann tóku þeir reyrið og slógu höfuð hans. Og þegar þeir höfðu hætt að honum, klæddu þeir af honum skikkjuna og klæddu hann í fötin hans, og leiddu hann burt til að krossfesta.

Þegar þeir gengu út fundu þeir mann frá Kýrene að nafni Símon, og þeir neyddu hann til að bera kross hans. Og þeir komu á stað sem heitir Golgota, sem þýðir höfuðkúpustaður, Þeir gáfu honum edik blandað með galli að drekka, og þegar hann hafði bragðað það vildi hann ekki drekka. Eftir að hafa krossfest hann skiptu þeir fötum hans og köstum hlutkesti. Og þeir sátu og vöktuðu hann þar. Og þeir settu fyrir ofan höfuð hans orsök hans skrifaða: Þessi er Jesús, konungur Gyðinganna. Þá voru tveir ræningjar krossfestir með honum, einn til hægri og einn til vinstri. Hinir sem fóru framhjá voru að guðlasta hann og hristu höfuð sín Og sögðu: Þú sem eyðir musterinu og byggir það upp á þremur dögum, bjargaðu þér sjálfum! Ef þú ert sonur Guðs, farðu þá niður af krossinum. Sömuleiðis voru æðstu prestarnir einnig hæðandi með ritfróðu mönnum og öldungum og Faríseum og sögðu, Aðra bjargaði hann, sjálfan sig getur hann ekki bjargað. Ef hann er konungur Ísraels, þá látið hann koma niður nú af krossinum, og við munum trúa á hann. Hann hefur treyst á Guð; látum hann bjarga honum nú, ef hann vill hann, því hann sagði að hann væri

sonur Guðs. Hið sama og ræningjarnir sem krossfestir voru með honum háðuðu hann.

Frá sjöttu klukkustund varð myrkur yfir alla jörðina til níndu klukkustundar. Um hina níundu klukkustund hrópaði Jesús með mikilli rödd og sagði: Eli, eli, lama sabaktani? Það er: Guð minn, Guð minn, hvers vegna hefur þú yfirgefið mig? Sumir af þeim sem stóðu þar og höfðu heyrt sögðu að þessi kallar á Elía. Og strax hljóp einn af þeim og tók svamp, fyllti hann ediki og setti hann á reyr og gaf honum að drekka. En hinir eftir sögðu: Láttu vera, sjáum hvort Elías kemur til að bjarga honum. En Jesús hrópaði aftur með mikilli rödd og lét andann frá sér. Og sjá, tjaldið í musterinu rifnaði í tvennt ofan frá og niður, og jörðin skalf og klettarnir klofnuðu og grafreiturnar voru opnaðar og margir líkamar hinna sofnuðu heilögu voru reistir, Og eftir að hafa farið út úr gröfunum, eftir upprisuna hans, fóru þeir inn í hina helgu borg og birtust mörgum. En hundraðshöfðinginn og þeir sem voru með honum og vöktu yfir Jesú, þegar þeir sáu jarðskjálftann og það sem hafði gerst, urðu þeir mjög hræddir og sögðu: Sannlega var þessi Guðs sonur. Voru þar einnig margar konur sem horfðu á úr fjarlægð, sem höfðu fylgt Jesú frá Galíleu og þjónað honum, Í þeim var María Magdalena og María, móðir Jakobs og Joses, og móðir sona Sebedeusar.

En þegar kvöldið var komið, kom ríkur maður frá Arímaþeu að nafni Jósef, sem sjálfur hafði einnig orðið lærisveinn Jesú, Þessi, er hafði nálgast Pílatus, bað um líkama Jesú. Þá skipað Pílatus að líkaminn yrði afhentur. Og Jósef tók líkamann og vafði honum í hreint línklæði, Og hann lagði það í nýja gröf sína sem hann hafði skorið í steininn, og eftir að hafa velt stórum steini fyrir dyr grafsins fór hann burt. Þar voru María Magdalena og hin María, sitjandi gagnvart grafinu.

En næsta dag, sem er eftir undirbúninginn, söfnuðust æðstu prestarnir og Farísear til Pílatusar Sagandi, herra, við minnumst þess að sá blekkir sagði, meðan hann var enn lifandi, eftir þrjá daga er ég reistur. Skiptu því að gera gröfturinn öruggan þar til þriðja dags, svo að lærisveinarnir hans komi ekki að nóttu til og steli honum og segi þjóðinni, hann var reistur frá dauðum, og síðasta villan verður verri en sú fyrsta. Pílatus sagði til þeirra: Þið hafið vörð; farið og tryggið eins og þið vitið. En þeir sem farnir voru tryggðu gröfina, eftir að hafa innsigluð steininn, með varðliðinu.

28

Seint á hvíldardegi, er dagaði að einum hvíldardegi, kom María Magdalena og hin María að sjá gröfina. Og sjá, mikill jarðskjálfti varð, því að engill Drottins fór niður frá himni, nálgaðist og valt steininum frá hurðinni og sat ofan á honum. En útlit hans var sem elding og fatnaður hans hvítur eins og snjór. En af hræðslu hans voru verðirnir hristir og urðu eins og dauðir. En engillinn svaraði og sagði við konurnar: Óttist þér ekki, því ég veit að þér leitið að Jesú, hinum krossfesta. Hann er ekki hér, því hann var reistur eins og hann sagði. Komið og sjáið staðinn þar sem Drottinn lá. Og farið fljótt og segið lærisveinum hans að hann var reistur frá hinum dauðu, og sjá, hann gengur á undan ykkur til Galíleu, þar munuð þið sjá hann, sjá, ég sagði ykkur. Og eftir að hafa farið fljótt út frá gröfinni með ótta og mikilli gleði hlupu þær að tilkynna lærisveinum hans. Eins og þær fóru að tilkynna lærisveinunum hans, og sjá, Jesús mætti þeim og sagði: Gleðjist. En þær nálguðust, gripu fætur hans og tilbáðu honum. Þá segir Jesús til þeirra: Óttist ekki, farið og tilkynnið bræðrum mínum að þeir fari til Galíleu, og þar munu þeir sjá mig.

Á meðan þær voru á ferð, sjá, komu nokkrir af vörðinni inn í borgina og tilkynntu æðstu prestunum allt það sem gerst hafði. Og eftir að hafa safnast saman með öldungunum og tekið ráð, gáfu þeir hermönnunum nægilega mikið silfur og sögðu Segið að lærisveinar hans komu að nóttu til og stálu hann á meðan við sváfum. Og ef þetta verður heyrt hjá leiðtoganum, munum vér sannfæra hann og gera yður áhyggjulausa. En þeir sem höfðu tekið silfurstykkjurnar gerðu eins og þeim var kennt. Og þetta orð var dreift meðal Gyðinga allt til þessa dags.

Hinir ellefu lærisveinar fóru til Galíleu, til fjallsins sem Jesús hafði skipað þeim. Og þegar þeir höfðu séð hann, tilbáðu þeir hann, en sumir efuðust. Og eftir að hafa nálgast talaði Jesús til þeirra og sagði: Mér var gefið allt vald í himni og á jörðu. Farið og gerið alla þjóðir að lærisveinum, skírið þá í nafni Föðurins og Sonarins og hins Heilaga anda. kenna þeim að halda allt sem ég skipti yður, og sjá, ég er með yður alla dagana þar til fullnustu aldarinnar. Amen.

Markúsarguðspjall

1

Upphaf fagnaðarerindis Jesú Krists, sonar Guðs. Eins og skrifað er í spámönnunum, sjá, ég sendi boðbera minn á undan þér, sem mun búa veginn fyrir þig, Rödd hrópar í eyðimörkinni: Undirbúið veginn Drottins, gerið stígana hans beina.

Jóhannes var að skíra í eyðimörkinni og boða skírn iðrunar til fyrirgefningar syndanna. Og allt Júdealand og Jerúsalemsbúarnir fóru út til hans, og þeir voru allir skírðir í Jórdanánni af honum, játandi syndir sínar. Jóhannes var klæddur kamelshárum og með leðurbelti um mitti sína, og hann át grashopper og villt hunang. Og hann boðaði og sagði: Eftir mig kemur sá sem sterkari er en ég, og ég er ekki hæfur til að beygja mig ogleysa ól af skóm hans. Ég skírði ykkur sannarlega í vatni, en hann mun skíra ykkur í Heilögum Anda.

Og það gerðist á þeim dögum að Jesús kom frá Nasaret í Galíleu og var skírður af Jóhannesi í Jórdan. Og strax þegar hann steig upp úr vatninu sá hann himnana rifna opna og Andann stíga niður á hann sem dúfu. Og rödd kom frá himnunum: Þú ert sonur minn, hinn elskaði, í þér hef ég velþóknun.

Og strax kastar Andinn hann út í eyðimörkina, Og hann var þar í eyðimörkinni í fjörutíu daga og var freistað af Satan, og hann var með villidýrunum, og englarnir þjónuðu honum.

En eftir að Jóhannes var gefinn yfir, kom Jesús til Galíleu og boðaði gleðifregnina um Guðs ríki. og sagði að tíminn hefur verið

uppfylltur og ríki Guðs hefur nálgast, iðrist og trúið á fagnaðarerindið.

Gangandi hjá sjónum í Galíleu sá hann Símon og Andreu, bróður Símons, kasta neti í sjóinn, því þeir voru sjómenn. Og Jesús sagði til þeirra: Komið á eftir mér, og ég mun gera ykkur að fiskimönnum manna. Og strax skildu þeir eftir netin sín og fylgdu honum. Og eftir að hafa gengið lítið áfram þaðan sá hann Jakób, son Sebedeusar, og Jóhannes, bróður hans, og þeir voru í bátnum og gerðu við netin. Og strax kallaði hann þá. Og eftir að hafa skilið eftir föður sinn, Sebedeus, í skipinu með leigumannunum fóru þeir á eftir honum.

Og þeir fóru inn í Kapernaum, og strax á hvíldardeginum fór hann inn í söfnuðinn og kenndi. Og þeir voru hissa á kenningunni hans, því að hann var að kenna þeim sem sá sem hafði vald, og ekki sem fræðimennirnir. Og í söfnuði þeirra var maður í óhreinum anda, og hann hrópaði út. sagandi: Hvað höfum við og þú saman að gera, Jesús Nasaretsbúi? Komst þú til að eyðileggja okkur? Ég veit hver þú ert, hinn heilagi Guðs. Og Jesús ávítaði hann og sagði: Þegi þú og far út úr honum. Og hinn óhreini andi kramði hann og hrópandi með mikilli rödd fór út úr honum. Og allir urðu hissa, svo að þeir ræddu sín á milli og sögðu: Hvað er þetta? Hver er þessi nýja kenning, að hann skipar hinum óhreinu öndunum með valdi, og þeir hlýða honum? Og orðrómur um hann fór strax út um allt svæðið í kringum Galíleu.

Og strax eftir að þeir höfðu farið út úr safnaðinum komu þeir inn í hús Símons og Andrés með Jakobi og Jóhannesi. En tengdamóðir Símons lá veik með hita, og strax sögðu þeir honum frá henni. Og eftir að hafa nálgast reisti hann hana og greip hönd hennar, og hitinn yfirgaf hana strax, og hún þjónaði þeim. En

þegar kvöld var orðið, þegar sólin sökk, báru þeir til hans alla þá sem illa höfðu og þá sem voru djöflaðir. Og öll borgin var komin saman að hurðinni. Og hann læknaði marga sem voru illa haldnir af ýmsum sjúkdómum, og rak út marga djöfla, og leyfði ekki djöflunum að tala, því að þeir vissu að hann var Kristur.

Og snemma morguns, enn í myrkri, reis hann upp og fór út og fór á eyðilegðan stað, og þar beið hann. og eltu hann Símon og þeir sem voru með honum, Og eftir að hafa fundið hann segja þeir honum að allir leiti að þér. Og hann segir til þeirra: Látum okkur fara til nærliggjandi bæja, svo að ég megi boða þar líka, því í þessu skyni hef ég komið fram. Og hann var að boða í söfnuðum þeirra um alla Galíleu og reka út djöflana.

Og holdsveikur maður kemur til hans, biður hann og fellur á kné fyrir honum og segir við hann: Ef þú vilt, getur þú hreinsað mig. En Jesús, greipinn samúð, rétti út höndina, snerti hann og sagði við hann: Ég vil, vertu hreinsaður. Og þegar hann hafði sagt þetta fór strax holdsveiki frá honum, og hann var hreinsaður. Og eftir að hafa stranglega varað hann rak hann hann strax út og segir við hann Sjá til þess að segja engum neitt, heldur farðu og sýn þig prestinum og færðu fram það er varðar hreinsun þína sem Móses hefur skipað, þeim til vitnisburðar. En hann fór út og byrjaði að boða mikið og dreifa orðinu, svo að hann gat ekki lengur farið opinberlega inn í borgina, heldur var hann úti á eyðimerkurstöðum, og þeir komu til hans af öllum áttum.

2

Og hann fór aftur inn í Kapernaum eftir nokkra daga og það heyrðist að hann væri heima. Og strax voru margir safnaðir saman, svo að ekki var lengur pláss, ekki einu sinni við hurðina, og

hann talaði orðið til þeirra. og þeir koma til hans berandi lömunarsveikan mann, sem var borinn af fjórum Og þar sem þeir gátu ekki nálgast hann vegna fjöldans, afþöktu þeir þakið þar sem hann var, og eftir að hafa grafið í gegn létu þeir niður mottuna sem lamaði maðurinn lá á. En Jesús, séð trú þeirra, segir hinum lamaða: barn, eru fyrirgefnar þér syndir þínar. En sumir af skrifklerkum voru þar sitjandi og rökhugsandi í hjörtum sínum. Hvers vegna talar þessi maður svona guðlastir? Hver getur fyrirgefið syndir nema Guð einn? Og strax lærði Jesús í anda sínum að þeir hugsuðu þannig með sjálfum sér, og hann sagði við þá: Hvers vegna hugsið þér þetta í hjörtum yðar? Hvað er auðveldara, að segja við lamaða manninn: Fyrirgefnar eru syndir þínar, eða að segja: Rís upp og tak dýnuna þína og gakk? Svo að þið megið vita að Mannssonurinn hefur vald til að fyrirgefa syndir á jörðinni, segir hann við lamaða manninn, Til þín segi ég: rís upp og taktu mottuna þína og farðu heim til þín. Og hann reis strax upp, og lyftandi mottunni fór hann út fyrir framan alla, svo að allir urðu undrandi og dýrkuðu Guð og sögðu: Aldrei höfum við séð neitt slíkt.

Og hann fór aftur út frá sjónum, og allur fjöldinn kom til hans, og hann kenndi þeim. Og er hann gekk framhjá sá hann Leví, son Alfeusar, sitjandi við tollbúðina, og segir við hann: Fylg mér. Og hann reis upp og fylgdi honum. Og það gerðist þegar hann lá við borð í húsi hans, að margir tollheimtumenn og syndarar lágu við borð með Jesú og lærisveinum hans, því þeir voru margir og fylgdu honum. Og skriftlærðu mennirnir og farísearnir, er þeir höfðu séð hann éta með tollheimtumönnum og syndurum, sögðu við lærisveina hans: Hvers vegna étur hann og drekkur með tollheimtumönnum og syndurum? Og Jesús, er hann hafði heyrt þetta, segir við þá: Þeir sterku þurfa ekki læknis, heldur þeir sem

illa er haldnir. Ég kom ekki til að kalla réttláta, heldur syndara til iðrunar.

Og lærisveinar Jóhannesar og Farísea voru að fasta. Og þeir koma og segja honum: Hvers vegna fasta lærisveinar Jóhannesar og Farísea, en þínir lærisveinar fasta ekki? Og Jesús sagði til þeirra: Geta synir brúðkamarssalarins fastað á meðan brúðguminn er með þeim? Svo lengi sem þeir hafa brúðgumanninn með sér geta þeir ekki fastað. Munu koma dagar þegar brúðguminn er tekinn burt frá þeim, og þá munu þeir fasta í þeim dögum. Enginn saumar flík af óþvegnum klút á gamlan fatnað, en ef svo er, tekur hið nýja fyllingu sína frá hinu gamla og verri rifa verður til. Og enginn hellir ungu víni í gamla vínbelgi, ef ekki, sprengir hið unga vín vínbelgina, og vínið hellst út og vínbelgirnir farast, heldur verður að setja ungt vín í nýja vínbelgi.

Og það gerðist að hann fór framhjá á hvíldardeginum gegnum kornakrana, og lærisveinar hans hófu að ryðja sér leið og plökkuðu axin. Og Farísearnir sögðu við hann: Sjá hvað þeir gera á hvíldardögum sem ekki er leyfilegt. Og hann sagði við þá: Hafið þið aldrei lesið hvað Davíð gerði þegar hann var í neyð og var svangur, hann og þeir sem voru með honum? Hvernig hann fór inn í hús Guðs á tíma Abíatars æðstaprests og át framsetningarbrauðin, sem ekki er leyfilegt að borða nema fyrir prestana, og gaf einnig þeim sem voru með honum? Og hann sagði við þá: Hvíldardagurinn varð til vegna mannsins, ekki maðurinn vegna hvíldardagsins, Svo að sonur mannsins er herra einnig yfir hvíldardeginum.

3

Og hann fór aftur inn í söfnuðinn, og þar var maður sem hafði visnaða hönd. Og þeir voru að horfa á hann hvort hann myndi lækna hann á hvíldardeginum, svo að þeir gætu ákært hann. Og hann segir manninum sem hefur visnuðu höndina: Rís upp í miðjuna. Og hann segir þeim: Er leyfilegt á hvíldardeginum að gera gott eða að gera illt? Að bjarga sál eða að drepa? En þeir þögðu. Og eftir að hafa litið í kringum þá með reiði, hryggur yfir harðnun hjarta þeirra, segir hann við manninn: Teygðu út höndina þína. Og hann teygði hana út, og höndin hans var endurheimt heil eins og hin. Og Farísear fóru strax út og héldu ráðsfund með Heródesmonnum gegn honum, svo að þeir gætu eytt honum.

Og Jesús dró sig til baka með lærisveinum sínum til sjávarins, og mikill fjöldi frá Galíleu fylgdi honum, Og frá Júdeu og frá Jerúsalem og frá Idúmeu og handan Jórdans og þeir sem voru við Týros og Sídon, mikill fjöldi, sem hafði heyrt hversu margt hann gerði, komu til hans. Og hann sagði lærisveinum sínum að bátur skyldi bíða við hann vegna mannfjöldans, svo að þeir þrýstu ekki á hann. Því hann læknaði marga, svo að þeir féllu á hann til þess að snerta hann, allir þeir sem höfðu svipir. Og óhreinu andarnir, þegar þeir sáu hann, féllu fram fyrir honum og hrópa og sögðu að þú ert sonur Guðs. Og hann ávítaði þá mjög svo að þeir skyldu ekki gera hann augljósan.

Og hann fer upp í fjallið, og hann kallar til þá sem hann sjálfur vildi, og þeir fóru til hans. Og hann gerði tólf, svo að þeir væru með honum og svo að hann mætti senda þá til að boða. og að hafa vald til að lækna sjúkdómana og reka út illu andana, og hann lagði nafnið Pétur á Símon og Jakob, son Sebedeusar, og Jóhannes, bróðir Jakobs, og hann gaf þeim nöfnin Bóanerges, sem er synir þrumunnar, og Andrés og Filippus og Bartólómeus og

Matteus og Tómas og Jakob, son Alfeusar, og Taddeus og Símon Selótann og Júdas Ískaríót, sem einnig svikinn hann.

Og þeir koma inn í hús, og mannfjöldinn kemur saman aftur, svo að þeir geta ekki einu sinni borðað brauð. Og þeir sem voru frá honum fóru út að grípa hann þegar þeir höfðu heyrt, því að þeir sögðu að hann væri frá sér kominn. Og skrifræðingarnir sem komu niður frá Jerúsalem sögðu að hann hefði Beelsebúl, og að hann réki út djöflana með höfðingja djöflanna. Og eftir að hafa kallað þá saman talaði hann til þeirra í dæmisögum: Hvernig getur Satan rekið út Satan? Og ef ríki er skipt á móti sjálfu sér, getur það ríki ekki staðist. Og ef hús er skipt í sundur með sjálfu sér, getur það hús ekki staðist. Og ef Satan reis upp gegn sjálfum sér og hefur verið klofinn, getur hann ekki staðist, heldur hefur hann endi. Enginn getur rænt ílát hins sterka eftir að hafa farið inn í hús hans, nema hann bindi fyrst hinn sterka, og þá mun hann ræna hús hans. Sannarlega segi ég yður að allt mun verða fyrirgefið sonum mannanna, syndir og guðlöst, hversu margar sem þeir guðlasta. Hver sem guðlastar hinn Heilaga Anda hefur ekki fyrirgefningu um aldur og ævi, heldur er sekur um eilífan dóm, Vegna þess að þeir voru að segja: Hann hefur óhreinn anda.

Þá koma móðir hans og bræður hans og standa úti og senda boð til hans og kalla á hann. Og mannfjöldi sat um hann, en þeir sögðu til hans: Sjá, móðir þín og bræður þínir eru úti og leita að þér. Og hann svaraði þeim og sagði: Hver er móðir mín eða bræður mínir? Og eftir að hafa litið í kring á þá sem sátu umhverfis hann segir hann: Sjáið, móðir mín og bræður mínir, Því að hver sem gerir vilja Guðs er bróðir minn og systir mín og móðir.

Og aftur byrjaði hann að kenna við sjóinn, og mikill fjöldi safnaðist til hans, svo að hann fór inn í bátinn til að sitja á sjónum, og allur fjöldinn var við sjóinn á landi. Og hann kenndi þeim margt í dæmisögum, og hann sagði þeim í kennslu sinni, Hlustaðu. Sjá, sámaðurinn fór út til að sá. Og það gerðist þegar sáð var, að sumt féll á veginn, og fuglarnir komu og uppátu það. Og annað féll á hið grýtta, þar sem það hafði ekki mikla jörð, og það sprakk strax upp vegna þess að það hafði ekki dýpt jarðar. En þegar sólin var risin var það sviðið, og vegna þess að það hafði ekki rót þornaði það upp. Og annað féll í þyrnana, og þyrnarnir fóru upp og kyrktu það, og það gaf ekki ávöxt. Og annað féll í hina góðu jörð og gaf ávöxt sem óx upp og þrífst, og bar þrjátíufalt og sextíufalt og hundraðfalt. Og hann sagði til þeirra: Sá sem hefur eyru til að heyra, láti hann heyra. Þegar hann var einn, spurðu þeir sem voru í kringum hann ásamt hinum tólf um dæmisöguna. Og hann sagði þeim: Ykkur hefur verið gefið að þekkja leyndardóma Guðs ríkis, en þeim sem eru úti verður allt sagt í dæmisögum, svo að þeir sjái sjáandi en sjái ekki, og heyri heyrandi en skilji ekki, svo að þeir snúi ekki aftur og syndirnir verði þeim fyrirgefnar.

Og hann segir þeim: Vitið þið ekki þessa dæmisögu, og hvernig munuð þið þá skilja allar dæmisögurnar? Sáðmaðurinn sær orðið. Þessir eru hinir sem eru við veginn þar sem orðið er sáð, og þegar þeir heyra kemur Satan strax og tekur burt orðið sem sáð hefur verið í hjörtu þeirra. Og þessir eru líka hinir sem sáðir eru á grýtta staði, þeir sem þegar þeir heyra orðið, taka það strax með gleði, Og þeir hafa ekki rót í sjálfum sér, heldur eru þeir tímabundnir, síðan þegar þjáning eða ofsókn hefur orðið vegna orðsins, hrasa þeir strax. Og þessir eru þeir sem sáðir eru í þyrnana, þeir sem heyra orðið, Og áhyggjurnar af þessum heimi og blekkingar auðsins og löngunin um hið eftirstæða, sem koma inn, kæfa orðið, og það verður ávöxtulaust. Og þessir eru þeir sem sáðir

eru á hina góðu jörð, sem heyra orðið og þiggja það, og bera ávöxt í þrjátíu og sextíu og hundrað.

Og hann sagði til þeirra: Kemur lampi ekki til þess að hann sé settur undir körfu eða undir rúm? Er það ekki til þess að hann sé settur á ljósastaurann? Því að ekkert er falið sem ekki verður opinberað, né varð neitt leynt nema til þess að það komi í ljós. Ef einhver hefur eyru til að heyra, þá látum hann heyra. Og hann sagði til þeirra: Gætið að því hvað þið heyrið. Með þeim mælikvarða sem þið mælið, verður mælt til yðar, og það verður bætt við yður sem heyrið. Því að hver sem hefur, honum verður gefið, og hver sem ekki hefur, jafnvel það sem hann hefur verður tekið frá honum. Og hann sagði: Þannig er Guðs ríki, eins og þegar maður kastar fræinu á jörðina, Og hann sefur og vaknar, nótt og dag, og fræið spírar og vex eins og hann veit ekki sjálfur. Sjálfkrafa ber jörðin ávöxt, fyrst gras, síðan ax, síðan fullt korn í axinu. En þegar ávöxturinn er fullþroskaður, sendir hann tafarlaust sigðina, því að uppskera hefur komið.

Og hann sagði: Hvernig skulum við líkja ríki Guðs? Eða í hvaða dæmisögu skulum við bera það saman? Sem sinnepskorn, sem þegar það er sáð á jörðina, er minnst allra fræjanna sem eru á jörðinni, Og þegar það er sáð, vex það upp og verður stærra en öll grænmeti, og gerir stórar greinar, svo að fuglar himinsins geta hreiðrað undir skugga þess.

Og með mörgum slíkum dæmisögum talaði hann orðið til þeirra, eftir því sem þeir voru færir um að heyra, Án dæmisögu talaði hann ekki til þeirra, en í einrúmi útskýrði hann allt fyrir lærisveinum sínum.

Og hann segir til þeirra þann dag, þegar kvöld var orðið: Látum okkur fara yfir á hina hlið. Og eftir að hafa skilið eftir mannfjöldann taka þeir hann með sér eins og hann var í skipinu, og önnur skip voru með honum. Og mikill stormur reis, og bylgjurnar börðu inn í skipið, svo að það var þegar að sökkva. Og hann var á stjórninni og svaf á höfuðpúðanum, og þeir vöktu hann og sögðu við hann: Kennari, skiptir það þig ekki máli að við erum að farast? Og þegar hann var vaknaður ávítaði hann vindinn og sagði við sjóinn: Vertu þögull, vertu kyrr. Og vindurinn lagðist, og varð mikil kyrrð. Og hann sagði til þeirra: Hvers vegna eruð þið svona huglausir? Hvernig er það að þið hafið ekki trú? Og þeir óttust mikinn ótta og sögðu hver við annan: Hver er þá þessi, að jafnvel vindurinn og sjórinn hlýða honum?

5

Og þeir komu handan hafsins til lands Gergesenanna. Og þegar hann var farinn út úr skipinu hitti strax maður hann úr gröfunum, maður í óhreinum anda. sem hafði búsetu í gröfunum, og enginn var fær um að binda hann með keðjum, vegna þess að hann hafði oft verið bundinn með fjötrum og keðjum, og keðjurnar höfðu verið slitnar í sundur af honum og fjötrarnir muldar, og enginn gat temjt hann Og allan daginn og nóttina var hann í gröfunum og í fjöllunum að hrópa og skera sjálfan sig með steinum. En þegar hann sá Jesú úr fjarlægð hljóp hann og tilbað hann, Og hann hrópaði hátt og sagði: Hvað hefur þú við mig að gera, Jesús, sonur hins hæsta Guðs? Ég sver þig við Guð, ekki pína mig. Hann sagði fyrir til hans: Farðu út, þú óhreini andi, frá manninum. Og hann spurði hann: Hvað er nafn þitt? Og hann svaraði og sagði: Legíon er nafn mitt, því að við erum margir. Og hann bað hann mikið um að hann sendi þá ekki út af landinu. Var þar stór hjörð svína að beita við fjallið, Og allir djöflarnir hvettu

hann og sögðu: Sendu okkur í svínin, svo að við megum fara inn í þau. Og Jesús leyfði þeim það strax. Og óhreinu andarnir fóru út og fóru inn í svínin, og hjörðin steyptist fram af bjarginu inn í sjóinn, en þau voru um það bil tveir þúsundir, og þau drukknuðu í sjónum. Og hirðarnir sem gættu svínanna flúðu og tilkynntu það í borgina og á akrana, og fólk fór út að sjá hvað hafði gerst. Og þeir koma til Jesú og sjá hinn djöflaða sitjandi, klæddan og heilbrigðan á huga, hann sem hafði haft legíónuna, og þeir óttuðust. Og þeir sem höfðu séð sögðu þeim hvernig það gerðist með hinum djöflaða manni og um svínin. Og þeir byrjuðu að biðja hann um að fara burt frá landamærum þeirra. Og þegar hann fór um borð í bátinn, bað hinn djöflaði hann um að mega vera með honum. Og hann leyfði honum það ekki, heldur segir hann við hann: Farðu heim til þíns húss til þinna manna og tilkynntu þeim hversu mikið Drottinn hefur gert fyrir þig og hversu miskunnsamur hann hefur verið við þig. Og hann fór burt og byrjaði að boða í Tíuborgum allt það sem Jesús hafði gert fyrir hann, og allir undruðust.

Og þegar Jesús hafði krossað aftur í bátnum yfir á hina hliðina, safnaðist mikill fjöldi að honum, og hann var við sjóinn. Og einn af söfnuðarstjórunum kemur, að nafni Jaírus, og þegar hann sér hann fellur hann að fótum hans. Og hann hvatti hann mjög og sagði að litla dóttir mín er í ysta lagi, svo að þú komir og leggir hendurnar á hana, svo að hún verði björgð og lifi. Og hann fór burt með honum, og mikill fjöldi fylgdi honum, og þeir þrýstu á hann. Og kona sem hafði verið með blóðflæði í tólf ár, og hafði þjáðst mikið af mörgum læknum og eytt öllu sem hún átti, og ekki fengið neina hjálp, heldur frekar orðið verri, Eftir að hafa heyrt um Jesú kom hún í mannfjöldanum aftan frá og snerti föt hans. Hún sagði við sjálfa sig: Ef ég snert jafnvel fötin hans, mun ég verða björguð. Og strax þornaði uppspretta blóðsins hennar, og hún vissi í líkama sínum að hún var læknuð frá pláguna. Og strax

kannaði Jesús í sjálfum sér að krafturinn hafði farið út frá honum, sneri sér við í mannfjöldanum og sagði: Hver snerti flíkur mínar? Og lærisveinarnir hans voru að segja til hans: Þú sér mannfjöldann þrýsta á þig, og þú segir: Hver snerti mig? Og hann leit í kringum sér til að sjá hana sem hafði gert þetta. Konan, hrædd og skjálfandi, sem vissi hvað hafði orðið henni, kom og féll niður fyrir honum og sagði honum allan sannleikann. En hann sagði henni: Dóttir, trú þín hefur bjargað þér, farðu í friði og vertu heilbrigð frá þjáningu þinni. Enn meðan hann talaði komu þeir frá söfnuðarhöfðingjanum og sögðu að dóttir þín er dáin, hvers vegna truflar þú kennarann enn? En Jesús, sem strax hafði heyrt orðið sem talað var, segir við safnaðarstjórann: Óttast ekki, trú þú einungis. Og hann leyfði engum að fylgja sér nema Pétri og Jakobi og Jóhannesi, bróður Jakobs. Og hann kemur inn í hús samkomustjórans og sér uppnám og fólk sem grét og æpti hátt. Og eftir að hafa farið inn segir hann til þeirra: Hvers vegna eruð þið óróa og grátið? Barnið er ekki dáið, heldur sefur. Og þeir hlógu að honum. En hann kastaði öllum út og tók með sér föður barnsins og móður og þá sem voru með honum, og gekk inn þar sem barnið lá. Og eftir að hafa náð í hönd barnsins segir hann við hana: Talitha, koumi, sem þýtt er: Stúlkan, til þín segi ég, rís upp. Og strax reis stúlkan upp og gekk um, því hún var tólf ára. Og þau urðu gripin miklum undrun. Og hann bauð þeim stranglega að enginn skyldi vita þetta, og sagði að henni skyldi gefið að eta.

6

Og hann fór út þaðan og kom til föðurlands síns, og lærisveinar hans fylgdu honum. Og þegar hvíldardagurinn var orðinn hóf hann að kenna í söfnuðinum, og margir sem heyrðu voru undrandi og sögðu: Hvaðan hefur þessi maður þetta? Og hver er viskan sem honum hefur verið gefin, og slíkir kraftar sem verða

fyrir höndum hans? Er þessi ekki smiðurinn, sonur Maríu, bróðir Jakobs og Jóse og Júda og Símons? Og eru systur hans ekki hér hjá okkur? Og þeir hneyksluðust á honum. Jesús sagði þeim að spámaður er ekki vanvirtur nema í föðurlandi sínu og meðal ættingja sinna og í húsi sínu. Og hann gat ekki gert neitt kraftaverk þar, nema að hann lagði hendur sínar á nokkra sjúka og læknaði þá. Og hann undraðist vegna vantrúar þeirra. Og hann fór um þorpin í kring og kenndi.

Og hann kallaði til sín hina tólf og byrjaði að senda þá tvo og tvo, og hann gaf þeim vald yfir hinum óhreinu öndum. Og hann skipaði þeim að þeir skyldu ekkert taka með sér á veginn nema staf einungis, ekki tösku, ekki brauð, ekki brons í beltið. en skóaðir í sandala, og ekki að klæðast tveimur kyrtlum. Og hann sagði þeim: Hvar sem þið farið inn í hús, verið þar þangað til þið farið út þaðan. Og allir þeir sem ekki taka á móti yður né heyra yður, þegar þið farið út þaðan, hristið af rykið sem er undir fótum yðar til vitnisburðar gegn þeim. Sannlega segi ég yður, þolanlegar mun vera fyrir Sódóm eða Gómorru á dómsdegi en fyrir þeirri borg. Og eftir að hafa farið út boðuðu þeir svo að menn skyldu iðrast. Og þeir ráku út marga djöfla, og smurðu marga sjúka með olíu og lækjuðu þá.

Og konungur Heródes heyrði þetta, því nafn hans var orðið augljóst, og hann sagði að Jóhannes skírari hefði verið reistur upp frá dauðum, og vegna þessa væru kraftaverkin að verki í honum. Aðrir sögðu að hann væri Elías, en aðrir sögðu að hann væri spámaður eins og einn af spámönnunum. En þegar Heródes heyrði þetta sagði hann: Sá sem ég hálshöggva, Jóhannes, þessi er hann; hann var reistur frá dauðum. Heródes sjálfur hafði sent menn og látið handtaka Jóhannes og bundið hann í fangelsi vegna Heródíasar, konu Filippusar bróður síns, því að hann hafði gift sér

hana. Því að Jóhannes sagði við Heródes að það væri ekki leyfilegt fyrir hann að hafa konu bróður síns. En Heródías bar hag til hans og vildi drepa hann, en gat þess ekki. Því að Heródes óttaðist Jóhannes, vitandi að hann var réttlátur og heilagur maður, og hann verndaði hann, og þegar hann heyrði hann gerði hann margt og hann heyrði hann fúslega. Og þegar hentugur dagur var orðinn, þegar Heródés á afmælisdegi sínum gerði kvöldverð fyrir stórmenn sína og fyrir höfðingja þúsunda og fyrir hina fyrstu í Galíleu, Og þegar dóttir Heródíasar var komin inn og hafði dansað og hugnast Heródes og þeim sem lágu með honum að borði, sagði konungurinn við stúlkuna: Biddu mig um það sem þú vilt, og ég mun gefa þér. Og hann sór henni að það sem þú gætir beðið mig um gef ég þér, allt til helmings konungsríkis míns. En hún fór út og sagði við móður sína: Hvað skal ég biðja um? Hún sagði: Höfuð Jóhannesar skírara. Og eftir að hafa farið inn strax með flýti til konungsins bað hún og sagði: Ég vil að þú gefir mér strax á fati höfuð Jóhannesar skírara. Og konungurinn varð mjög sorgmæddur, en vegna eiðanna og gestanna vildi hann ekki hafna henni. Og strax, eftir að hafa sent hendir, skipað konungurinn að höfuð hans yrði borið fram. En hann fór í burtu og hálshöggði hann í fangelsinu, og bar höfuð hans á fati og gaf það stúlkunni, og stúlkan gaf það móður sinni. Og þegar lærisveinar hans höfðu heyrt þetta komu þeir og tóku lík hans og lögðu það í gröf.

Og postularnir söfnuðust til Jesú og tilkynntu honum allt, bæði það sem þeir höfðu gert og það sem þeir höfðu kennt. Og hann sagði til þeirra: Komið þið sjálfir í einrúmi á eyðimerkurstað og hvílist ykkur smástund, því að margir voru að koma og fara, og þeir höfðu ekki einu sinni tíma til að borða. Og þeir fóru í eyðimerkurstað í báti einir. Og ég sá þá fara í burtu, og margir þekktu þá, og fótgangandi frá öllum borgunum hlupu saman þangað og fóru á undan þeim og komu saman til hans. Og þegar

Jesús var farinn út sá hann mikinn mannfjölda og honum var umhugað um þá, því að þeir voru sem sauðfé sem ekki hafði hirði, og hann hóf að kenna þeim margt. Og þegar mikill tími var liðinn, komu lærisveinarnir hans til hans og sögðu: Staðurinn er eyðilegur og tíminn er þegar orðinn seinn. Sendu þá í burtu, svo að þeir fari inn í akrana og þorpin í kring og kaupi sér brauð, því þeir hafa ekki neitt að borða. En hann svaraði og sagði til þeirra: Gefið þér þeim að borða. Og þeir segja til hans: Skulum við fara og kaupa brauð fyrir tvö hundruð denara og gefa þeim að borða? En hann segir til þeirra: Hversu mörg brauð hafið þér? Farið og sjáið. Og þegar þeir vissu, segja þeir: Fimm, og tvo fiska. Og hann skipaði þeim að láta alla halla sér niður í hópum á hinu græna grasi. Og þeir lögðust niður í hópum, hundrað saman og fimmtíu saman. Og eftir að hafa tekið fimm laufana og tvo fiskana og litið upp til himins blessaði hann, og braut laufana og gaf lærisveinunum svo að þeir gætu sett fyrir þeim, og tvo fiskana skipti hann á alla. Og allir átu og urðu mettir. Og þeir tóku upp tólf körfur fullar af brotum og af fiskunum. Og þeir sem höfðu étið brauðin voru fimm þúsund menn.

Og strax þvingaði hann lærisveina sína að fara um borð í skipið og fara á undan til hinnar hliðarinnar til Betsaída, þar til hann sjálfur sendi mannfjöldann í burtu. Og eftir að hafa sagt þeim kveðju fór hann í fjallið til að biðja. Og þegar kvöld var komið var skipið á miðju hafinu, og hann sjálfur einn á landi. Og þegar hann sá þá verða pínda í að róa, því að vindurinn var andstæður þeim, og um fjórðu vakt nóttarinnar kemur hann til þeirra gangandi á sjónum, og hann vildi fara framhjá þeim. En þeir sem sáu hann gangandi á hafinu héldu að hann væri draugur og hrópu. Allir sáu hann og urðu ófriðir. Og strax talaði hann við þá og segir við þá: Takið hugrekki, það er ég, óttist ekki. Og hann fór upp í skipið til þeirra, og vindurinn hætti, og þeir voru afar

hissa út af fyrir sig og undruðust. Því að þeir skildu ekki um brauðin, heldur var hjarta þeirra harðnað.

Og eftir að hafa farið yfir fóru þeir til landsins Gennesaret og lögðust að. Og þegar þeir höfðu gengið út úr skipinu þekktu þeir hann strax Þeir hlupu um allt það nágrenni og byrjuðu að bera þá sjúku um á berum þangað sem þeir heyrðu að hann væri. Og hvar sem hann fór inn í þorp eða borgir eða akra, á markaðstorgunum lögðu þeir hina sjúku og báðu hann um að þeir mættu snerta þó aðeins jaðar klæðis hans, og allir þeir sem sneru við honum voru læknuðu.

7

Og farísearnir og sumir af ritfræðingunum sem höfðu komið frá Jerúsalem söfnuðust til hans, Og þegar þeir höfðu séð suma af lærisveinum hans eta brauð með algengum höndum, það er óþvegnum höndum, kenndu þeir að. Því Farísearnir og allir Gyðingarnir borða ekki ef þeir þvo ekki hendurnar með hnefanum, þar sem þeir halda hefð öldunganna. Og frá markaðstorginu, ef þeir þvo sig ekki, borða þeir ekki, og margt annað er sem þeir tóku við til að halda uppi, þvottar á bollum og könnum og eirkerum og rúmum, Þá spyrja Farísear og ritfræðingar hann: Hvers vegna ganga lærisveinar þínir ekki samkvæmt hefð öldunganna, heldur borða brauðið með óþvegnum höndum? En hann svaraði og sagði til þeirra að vel spáði Jesaja um yður hina hræsnu, eins og ritað er: Þetta fólk heiðrar mig með vörunum, en hjarta þeirra er langt í burtu frá mér. Í hégóma dyrka þeir mig og kenna kenningar sem eru boðorð manna.

Því að þér hafið yfirgefið boðorð Guðs og haldið hefð mannanna, þvotta á könnum og bikurum, og marga aðra slíka

hluti gerið þér. Og hann sagði við þá: Vel setjið þið boðorð Guðs til hliðar til þess að halda yðar hefð. Moses sagði: Heiðra föður þinn og móður þína, og sá sem talar illt um föður eða móður skal deyja dauðanum. Þið en segið, ef maður segir við föðurinn eða móðurina: korban, það er gjöf, það sem þú gætir haft gagn af frá mér, og þið leyfið honum ekki lengur að gera neitt fyrir föður sinn eða móður sína, Þér gerið orð Guðs ógilt með hefð yðar sem þér hafið afhent, og marga slíka hluti gerið þér. Og eftir að hafa kallað allan fjöldann til sín sagði hann við þá: Heyrið mig allir og skilið. Ekkert er frá utanverðu af manninum sem kemur inn í hann sem getur óhreinkað hann, heldur er það sem kemur út það sem óhreinkar manninn. Og þegar hann fór inn í hús frá fjöldanum, voru lærisveinar hans að spyrja hann um dæmisöguna. Og hann segir þeim: Eruð þið líka svona fáfróð? Skiljið þið enn ekki að allt það sem kemur að utan inn í manninn getur ekki óhreinkað hann? að það fer ekki inn í hjarta hans, heldur í kviðinn, og fer út í salernið og hreinsar allan matinn. Hann sagði að það sem kemur út úr manninum, það mengar manninn. Innan frá koma úr hjarta mannanna vondu hugsanirnar: hjónabrots, vændi, morð, Þjófnaðir, græðgi, vondverk, svik, lauslæti, illt auga, guðlast, dramb, heimska. Allt þetta hið vonda kemur að innan frá og sóar manninn.

Og þaðan reis hann og fór burt inn á landamæri Týrusar og Sídonar. Og þegar hann fór inn í hús vildi hann að enginn vissi af því, en hann gat ekki forðast athygli. Því að kona sem dóttir hennar hafði óhreinn anda hafði heyrt um hann, kom og féll fyrir fætur hans, Konan var grísk, sýrófenískur að kynþætti, og bað hann að hann mætti reka djöfulinn út úr dóttur hennar. En Jesús sagði við hana: Lát börnin fyrst verða mett, því það er ekki gott að taka brauð barnanna og kasta því til hundlinganna. Hún svaraði og sagði til hans: Já, Herra, og litlu hundarnir undir borðinu eta af

molum barnanna. Og hann sagði henni: Vegna þessa orðs, farðu, djöfullinn hefur farið út úr dóttur þinni. Og eftir að hafa farið heim til sín fann hún barnið liggja á rúminu og djöfulinn farinn út.

Og aftur, eftir að hafa farið út frá mörkum Týrusar og Sídonar, kom hann að Galíleusjó um miðjan mörk Dekapoleisar. Og þeir bera til hans heyrnarlausan og talmeinadan mann og biðja hann að hann leggi höndina á hann. Og er hann hafði tekið hann til hliðar frá fjöldanum í einrúmi, lagði hann fingur sína í eyru hans, og eftir að hafa spýtt snerti hann tungu hans. Og eftir að hafa litið upp til himins andvarpaði hann og segir við hann: Effata, það er: Vertu opnaður. Og strax voru eyru hans opnuð og band tungu hans var leyst, og hann talaði rétt. Og hann bauð þeim að þeir segðu engum, en því meira sem hann bauð þeim, því meira boðuðu þeir. Og þeir urðu himinlifandi og sögðu: Vel hefur hann gert allt, og hann gerir hina daufir að heyra og hina mállausu að tala.

8

Á þeim dögum, þegar aftur var mikill mannfjöldi og þeir höfðu ekki hvað þeir gætu borðað, kallaði Jesús lærisveina sína til sín og segir þeim, Ég hef samúð með fjöldanum, vegna þess að þeir hafa nú þegar verið með mér í þrjá daga og hafa ekki neitt að borða, Og ef ég sleppi þeim svöngum heim til sín, munu þeir líða úrkynjun á leiðinni, því sumir þeirra hafa komið að langt. Og lærisveinarnir hans svöruðu honum: Hvaðan mun einhver geta mett þessa hér með brauði á eyðimörk? Og hann spurði þá: Hversu mörg brauð hafið þér? En þeir sögðu: Sjö. Og hann skipaði mannfjöldanum að leggjast niður á jörðinni, og eftir að hafa tekið sjö brauðin og þakkað braut hann þau og gaf lærisveinunum sínum til að setja fyrir, og þeir settu fyrir mannfjöldanum. Og þeir

höfðu nokkra smáfiska, og eftir að hafa blessað þá sagði hann að setja þá einnig fram. Þeir átu og urðu mettaðir, og þeir tóku upp afganga af brotum, sjö körfur. Þeir voru um fjögur þúsund, og hann leysti þá frá. Og eftir að hafa farið strax um borð í skipið með lærisveinum sínum kom hann til svæðisins Dalmanúþa.

Og farísearnir fóru út og byrjuðu að ræða við hann og leituðu eftir merki frá honum frá himnum til að reyna hann. Og eftir að hafa stynað djúpt í anda sínum segir hann: Hvers vegna leitar þessi kynslóð eftir tákni? Sannlega segi ég yður: Þessari kynslóð verður ekki gefið tákn. Og eftir að hafa skilið eftir þá fór hann um borð í skipið og hélt í burtu aftur.

Og þeir gleymdust að taka brauð með sér, og nema eitt brauð höfðu þeir ekki í skipinu. Og hann skipaði þeim og sagði: Sjáið þið, varið ykkur á surdeigi Farísea og surdeigi Heródes. Og þeir rökræddu sín á milli og sögðu að þeir hefðu ekki brauð. Og Jesús, sem vissi þetta, segir við þá: Hvers vegna ræðið þið um að þið hafið ekki brauð? Skiljið þið enn ekki né hafið skilning? Hafið þið enn harðnað hjarta? Hafandi augu sjáið þér ekki, og hafandi eyru heyrið þér ekki? Og minnist þér ekki?

Þegar ég braut fimm brauðin fyrir fimm þúsund manns, hversu margar körfur fullar af brotum tókuð þér upp? Þeir segja honum: Tólf. Þegar hinir sjö voru gefnir fjórum þúsundum, hversu margar korfur fullar af brotum tókuð þér upp? En þeir sögðu: Sjö. Og hann sagði til þeirra: Skiljið þið ekki enn?

Og hann kemur til Betesda, og þeir bera til hans blindan mann og biðja hann að hann snerti hann. Og eftir að hafa tekið í hönd hins blinda leiddi hann hann út úr þorpinu, og eftir að hafa spýtt í augun hans og lagt hendur sínar á hann spurði hann hann

hvort hann sæi eitthvað. Og eftir að hafa litið upp sagði hann: Ég sé menn eins og tré gangandi. Þá lagði hann aftur hendurnar á augun hans og lét hann líta upp, og hann var endurheimt og leit skýrt á alla. Og hann sendi hann heim til síns segandi: Farðu hvorki inn í þorpið né segðu nokkrum manni í þorpinu.

Og Jesús fór út og lærisveinarnir hans í þorpin í Kesareu Filippusar, og á leiðinni spurði hann lærisveina sína og sagði við þá: Hvern segja mennirnir mig vera? Hinir svöruðu: Jóhannes skírari, og aðrir Elías, en aðrir einn af spámönnunum. Og hann segir til þeirra: En þið, hvern segja þið mig vera? En Pétur svaraði og segir til hans: Þú ert Kristur. Og hann ávítaði þá til þess að þeir segðu engum um hann.

Og hann byrjaði að kenna þeim að það væri nauðsynlegt að Mannssonurinn þyrfti að þjást margt og að vera hafnað af öldungunum og æðstu prestunum og ritfróðu mönnum, og að vera drepinn, og að rísa upp eftir þrjá daga. Og hann talaði orðið hreinskilnislega. Og Pétur tók hann til hliðar og byrjaði að ávíta hann. En hann sneri sér við og sá lærisveina sína og ávítaði Pétur og sagði: Farðu á eftir mér, Satan, því að þú hugsar ekki um það sem Guðs er, heldur það sem manna er.

Og eftir að hafa kallað mannfjöldann saman með lærisveinunum sínum sagði hann við þá: Hver sem vill fylgja á eftir mér, láti hann afneita sjálfum sér og taki upp kross sinn, og fylgi mér. Hver sem vill bjarga sálu sinni mun eyðileggja hana, en hver sem eyðileggur sálu sína vegna mín og fagnaðarerindisins, sá mun bjarga henni. Hvað gagnast það manni ef hann vinnur heiminn allan, en tapar sálu sinni? Eða hvað mun maður gefa í skiptum fyrir sál sína? Hver sem skammar sín mín og mín orð í þessari hórkörlsku og syndugu kynslóð, þá mun Mannsonurinn

einnig skammast hans þegar hann kemur í dýrð föður síns með heilögum englum.

9

Og hann sagði þeim: Sannlega segi ég yður að sumir af þeim sem hér standa munu ekki bragða dauða fyrr en þeir sjá ríki Guðs komið í krafti.

Og eftir sex daga tekur Jesús Pétur og Jakob og Jóhannes og færir þá upp á hátt fjall einir sér, og hann var umbreyttur fyrir þeim, Og fötin hans urðu skínandi, mjög hvít eins og snjór, slík sem enginn þvottamaður á jörðinni getur hvítnað svona. Og Elías birtist þeim með Móses, og þeir voru að tala við Jesú. Og Pétur svaraði og segir við Jesú, Rabbi, gott er fyrir oss að vera hér, og látum oss gera þrjú tjöld, eitt fyrir þig og eitt fyrir Móse og eitt fyrir Elía. Ekki vissi hann hvað hann talaði, því þeir voru hræddir. Og það varð ský sem yfirskyggði þá, og rödd kom úr skýinu og sagði: Þessi er sonur minn hinn elskaði, hlýðið á hann. Og skyndilega, þegar þeir litu í kringum sig, sáu þeir engan lengur, heldur einungis Jesú með sér. Þegar þeir fóru niður af fjallinu bauð hann þeim að segja engum það sem þeir sáu, nema þegar sonur mannsins rís upp frá dauðum. Og þeir gripu orðið og umræddu sín á milli hvað það væri að rísa upp úr dauðum. Og þeir spurðu hann og sögðu: Af hverju segja fræðimennirnir að Elía verði að koma fyrst? En hann svaraði og sagði til þeirra: Elías kemur sannarlega fyrst og endurreisir allt, og hvernig er ritað um son mannsins að hann skuli þola margt og vera hafnað? En ég segi ykkur að Elías hefur líka komið, og þeir gerðu við hann allt það sem þeir vildu, eins og ritað er um hann.

Og þegar hann kom til lærisveinanna sá hann mikinn fjölda um þá og ritfræðinga sem röktu við þá. Og strax varð allur fjöldinn hissa þegar þeir sáu hann, og hlupu til og heilsuðu honum. Og hann spurði skrifklerkana: Hvað eruð þið að deila um innbyrðis? Og einn úr fjöldanum svaraði og sagði: Kennari, ég flutti son minn til þín, sem hefur mállausan anda. Og hvar sem það grípur hann, kastar það honum niður, og hann froðar og gnístir tennur sínar og þornar, og ég sagði lærisveinum þínum að þeir skyldu reka það út, en þeir voru ekki færir um það. En hann svaraði honum og segir: Ó vantrúa kynslóð, hversu lengi skal ég vera hjá yður? Hversu lengi skal ég þola yður? Færið hann til mín. Og þeir færðu hann til hans. Og þegar andinn sá hann, krampaði hann hann strax, og hann féll á jörðina og veltist um froðandi. Og hann spurði föður hans: Hversu langur tími er síðan þetta varð honum? En hann sagði: Frá bernsku. Og oft kastaði hann honum bæði í eld og í vötn, svo að hann eyðileggi hann, en ef þú getur eitthvað, hjálpaðu okkur og hafðu samúð með okkur. En Jesús sagði til hans: Ef þú getur trúað, þá er allt mögulegt fyrir þann sem trúir. Og strax hrópaði faðir barnsins með tárum og sagði: Ég trúi, herra, hjálpaðu vantrú minni. Þegar Jesús sá að mannfjöldinn var að hlaupa saman, ávítaði hann hinn óhreina anda og sagði við hann: Þú mállaus og heyrnarlaus andi, ég skipa þér, farðu út úr honum og komdu aldrei aftur inn í hann. Og eftir að hafa hrópað og hafa kramið hann mjög fór það út, og hann varð eins og dauður, þannig að margir sögðu að hann væri dauður. En Jesús greip hann í höndina og reisti hann upp, og hann reis. Og þegar hann var kominn inn í hús spurðu lærisveinar hans hann í einrúmi: Hvers vegna gátum vér ekki rekið það út? Og hann sagði þeim: Þetta kyn er ekki hægt að reka út nema með bæn og föstu.

Og þaðan, eftir að hafa farið út, voru þeir að fara í gegnum Galíleu, og hann vildi ekki að neinn skyldi vita, Hann kenndi

lærisveinana sína og sagði þeim að Mannssonurinn yrði svikinn í hendur manna, og þeir myndu drepa hann, og eftir að hafa verið drepinn myndi hann rísa upp á þriðja degi. En þeir skildu ekki orðið og óttuðust að spyrja hann.

Og hann kom til Kapernaum, og þegar hann var orðinn í húsinu spurði hann þá: Hvað voruð þið að ræða sín á milli á veginum? En þeir þögðu, því að þeir höfðu rætt sín á milli á leiðinni um hver væri mestur. Og eftir að hafa setið niður kallaði hann hina tólf og segir við þá: Ef einhver vill vera fyrstur, mun hann vera síðastur allra og þjónn allra. Og hann tók barn og setti það í miðju þeirra, og faðmaði það og sagði þeim, Hver sem tekur við einu af slíkum börnum í mínu nafni, tekur við mér, og hver sem tekur við mér, tekur ekki við mér, heldur við þeim sem sendi mig. Jóhannes svaraði honum og sagði: Kennari, við sáum einhvern reka út djöfla í þínu nafni, sem ekki fylgir okkur, og við bönnuðum honum það, því að hann fylgir ekki okkur. En Jesús sagði: Ekki hindra hann, því enginn er sem mun gera kraftaverk í mínu nafni og geta fljótt talað illt um mig. Hver sem ekki er á móti yður er fyrir yður. Hver sem gefur yður bolla af vatni í mínu nafni, vegna þess að þið eruð Krists, sannlega segi ég yður, hann mun alls ekki missa laun sín.

Og hver sem veldur því að einn af þessum litlu hinum trúuðu í mig hrasi, það væri betra fyrir hann ef myllusteinn væri hengdur um hálsinn á honum og hann væri kastað í sjóinn. Og ef höndin þín veldur því að þú hrösir, högg hana af, betra er fyrir þig að fara lamaður inn í lífið, en að hafa báðar hendurnar og fara burt í gehenna, í eldinn hinn óslökkvanlega, Þar sem ormur þeirra deyr ekki og eldur slokknar ekki. Og ef fóturinn þinn veldur því að þú hrösir, þá högg hann af, betra er fyrir þig að fara inn í lífið haltur, en að hafa báða fæturna og vera kastað í gehenna, í eldinn hinn

óslokknanlegur, Þar sem ormurinn þeirra deyr ekki og eldurinn slokknar ekki. Og ef auga þitt veldur því að þú hrösir, kastaðu því út. Betra er fyrir þig að fara eineygður inn í ríki Guðs en að hafa bæði augun og fara í eldinn í gehenna. Þar sem ormur þeirra deyr ekki og eldur slokknar ekki. Því að allur verður saltaður með eldi, og öll fórn verður söltuð með salti. Gott er saltið, en ef saltið verður saltlaust, með hverju munuð þér krydda það? Hafið salt í ykkur sjálfum og verið í friði hvert með öðru.

10

Og þaðan, eftir að hafa risið, kemur hann inn í landamæri Júdeu gegnum hið handan Jórdanar, og mannfjöldi kemur aftur saman til hans, og eins og hann var vanur, kenndi hann þeim aftur. Og Farísearnir nálguðust og spurðu hann hvort það væri leyfilegt manni að skilja við konu, og reyndu hann þannig. En hann svaraði og sagði þeim: Hvað skipaði Móses ykkur? En þeir sögðu: Móses leyfði að skrifa skilnaðarbréf og að skilja við. Og Jesús svaraði og sagði þeim: Vegna harðhjartaðleika yðar skrifaði hann yður þetta boðorð. Frá upphafi sköpunar gerði Guð þá karlkyns og kvenkyns. Vegna þessa mun maður yfirgefa föður sinn og móður sína, og hann verður sameinaður konu sinni, og þau verða tvö að einu holdi. Svo að þau eru ekki lengur tveir, heldur eitt hold, Það sem Guð hefur sameinað, láti maður ekki aðskilja. Og aftur í húsinu spurðu lærisveinarnir hann um þetta, Og hann segir þeim: Hver sem skilur við konu sína og giftist annarri fremur hjónaband gegn henni. Og ef kona, sem hefur skilið við manninn sinn, giftist öðrum, fremur hún hór.

Og þeir voru að færa honum börn, svo að hann myndi snerta þau, en lærisveinarnir ávítuðu þá sem voru að færa þau fram. En þegar Jesús sá þetta varð hann hneykslaður og sagði við þá: Látið

börnin koma til mín og hindra þau ekki, því að slíkra er Guðs ríki. Sannarlega segi ég yður: hver sem ekki tekur við ríki Guðs sem barn, hann mun alls ekki ganga inn í það. Og eftir að hafa faðmað þau blessaði hann þau og lagði hendurnar á þau.

Og þegar hann var að fara út á veginn, hljóp einn að og kraup fyrir honum og spurði hann: Góði kennari, hvað á ég að gera svo að ég erfi eilíft líf? En Jesús sagði til hans: Hvers vegna kallar þú mig góðan? Enginn er góður nema einn, Guð. Þú veist boðorðin: ekki fremja hjónaband, ekki fremja morð, ekki stela, ekki bera falskt vitni, ekki svíkja, virða föður þinn og móður. En hann svaraði og sagði við hann: Kennari, allt þetta hef ég haldið frá æsku minni. En Jesús leit á hann, elskaði hann og sagði til hans: Eitt skortir þig. Ef þú vilt vera fullkominn, farðu, seldu allt sem þú átt og gefðu fátækum, og þú munt hafa fjársjóð í himni, og komdu og fylgdu mér, eftir að hafa lyft krossinum þínum. En hann varð daufur yfir orðinu og fór burt syrgjandi, því að hann átti margar eignir.

Og eftir að hafa litið í kringum segir Jesús við lærisveina sína: Hversu erfitt það er fyrir þá sem eiga peninga að fara inn í ríki Guðs. En lærisveinarnir undrast orð hans. En Jesús svaraði þeim aftur og sagði: Börn, hve erfitt er fyrir þá sem treysta á auð að komast inn í ríki Guðs. Auðveldara er fyrir úlfaldi að fara inn gegnum auga nálar en fyrir ríkan mann að fara inn í ríki Guðs. En þeir undrast ofurlega og sögðu sín á milli: Og hver getur þá orðið frelsaður? Eftir að hafa litið á þá segir Jesús: Hjá mönnum er þetta ómögulegt, en ekki hjá Guði, því allt er mögulegt hjá Guði. Pétur byrjaði að segja við hann: Sjá, við höfum skilið eftir allt og fylgt þér. Jesús svaraði og sagði: Sannlega segi ég ykkur, enginn er sem hefur yfirgefið hús eða bræður eða systur eða föður eða móður eða konu eða börn eða akra vegna mín og vegna fagnaðarerindisins, ef

ekki tekur hundraðfalt nú á þessum tíma hús og bræður og systur og föður og móður og börn og akra með ofsóknum, og í hinni komandi öld eilíft líf. Margir munu hins vegar verða fyrstir síðastir og síðastir fyrstir.

Þeir voru á veginum að fara upp til Jerúsalem, og Jesús var að fara á undan þeim, og þeir urðu hissa, og þeir sem fylgdu óttaðust. Og hann tók aftur hina tólf til hliðar og byrjaði að segja þeim það sem átti að henda honum, Að sjá, við förum upp til Jerúsalem og sonur mannsins verður afhentur æðstu prestunum og skrifurunum, og þeir munu dæma hann til dauða og þeir munu afhenda hann þjóðunum, Og þeir munu spotta hann og húðstrýka hann og hrækja á hann og drepa hann, og á þriðja degi mun hann rísa upp.

Og Jakob og Jóhannes, synir Sebedeusar, nálgast hann og segja: Kennari, við viljum að þú gerir fyrir okkur það sem við biðjum um. En hann sagði við þá: Hvað viljið þið að ég geri fyrir ykkur? En þeir sögðu til hans: Gef okkur að einn sitji til hægri handar þinnar og einn til vinstri handar þinnar í dýrð þinni. En Jesús sagði til þeirra: Þið vitið ekki hvað þið biðjið um. Getið þið drukki bikarinn sem ég drekk, og verið skírðir með skírninni sem ég er skírður með? En þeir sögðu til hans: Við erum færir. En Jesús sagði til þeirra: Bikarinn sem ég drekk munuð þið drekka, og skírnina sem ég er skírður munuð þið vera skírðir, En að sitja til hægri handar við mig og til vinstri er ekki mitt að gefa, heldur þeim sem það hefur verið undirbúið fyrir.

Og þegar hinir tíu heyrðu þetta, byrjuðu þeir að vera hneykslaðir vegna Jakobs og Jóhannesar. En Jesús, eftir að hafa kallað þá til sín, segir við þá: Þér vitið að þeir sem virðast ráða yfir þjóðunum herravelda yfir þeim og hinir miklir meðal þeirra æfa

vald yfir þeim, En ekki mun það vera þannig meðal ykkar, heldur hver sem vill verða mikill meðal ykkar, mun vera þjónn ykkar. og hver sem vill verða fyrstur yðar, skal vera allra þræll Því að sonur mannsins kom ekki til að vera þjónað, heldur til að þjóna og til að gefa sál sína sem lausnargjald í stað margra.

Og þeir koma til Jeríkó. Og þegar hann fór út frá Jeríkó og lærisveinar hans og nægilegur mannfjöldi, sat Bartímeusi blindur, sonur Tímeusar, við veginn og betlaði. Og þegar hann hafði heyrt að Jesús hinn Nasarei væri þar, byrjaði hann að hrópa og segja: Sonur Davíðs, Jesú, miskunna mér. Og margir ámæltu honum svo að hann skyldi þegja, en hann hrópaði miklu hærra: Sonur Davíðs, miskunna mér. Og Jesús stóð og sagði: Kallið á hann. Og þeir kölluðu á hinn blinda og sögðu við hann: Taktu huggun, rís upp, hann kallar á þig. En hann kastaði burtu skikkjunni sinni, reis upp og kom til Jesú. Og Jesús svaraði og segir til hans: Hvað viltu að ég geri fyrir þig? En hinn blindi sagði til hans: Rabbóní, að ég megi sjá aftur. Og Jesús sagði til hans: Farðu, trú þín hefur bjargað þér. Og strax fékk hann sjón sína aftur, og hann fylgdi Jesú á veginum.

11

Og þegar þeir nálgast Jerúsalem við Betsfage og Betaníu hjá Ólífufjallinu, sendir hann tvo af lærisveinum sínum. Og hann segir þeim: Farið inn í þorpið sem er gagnvart yður, og strax þegar þið gangið inn í það munuð þið finna folald bundið, sem enginn maður hefur setið á. Leysa það og leiðið það hingað. Og ef einhver segir til yðar: Hvað gerið þið þetta? segið að Drottinn hefur þörf fyrir hann, og hann sendir hann strax aftur hingað. Þeir fóru í burtu en fundu folaldið bundið við hurðina úti á götunni, og þeir leystu það. Og sumir af þeim sem stóðu þar sögðu við þá: Hvað eruð þið að gera að leysa folalinn? Hinir sögðu þeim eins og Jesús

bauð, og þeir létu þá fara. Og þeir leiddu folaldið til Jesú og lögðu á hann fötin sín, og hann sat á honum. Margir breiddu föt sín á veginn, en aðrir höggðu laufaðar greinar af trjánum og breiddu á veginn. Og þeir sem fóru á undan og þeir sem fylgdu hrópuðu og sögðu: Hósanna, blessaður sá sem kemur í nafni Drottins. Blessað sé hið komandi konungsríki í nafni Drottins, föður okkar Davíðs, hósanna í upphæðunum.

Og Jesús fór inn í Jerúsalem og í musterið, og eftir að hafa litið í kringum sig um allt, þar sem klukkustundin var nú þegar orðin kvöld, fór hann út til Betaníu með hinum tólf.

Og daginn eftir, þegar þeir höfðu farið út frá Betaníu, varð hann svangur, Og þegar hann sá fíkjutré langt í burtu sem hafði lauf, kom hann til þess til að sjá hvort hann myndi finna eitthvað á því, og þegar hann kom að því fann hann ekkert nema lauf, því það var ekki tími fíkna. Og hann svaraði og sagði henni: Aldrei framar megi neinn eta ávöxt af þér um aldur og ævi. Og lærisveinar hans heyrðu þetta.

Og þeir koma aftur til Jerúsalem, og eftir að Jesús var kominn inn í musterið hóf hann að reka út þá sem seldu og þá sem keyptu í musterinu, og hann velt borðum peningaskiptendanna og sætum þeirra sem seldu dúfurnar. og hann leyfði ekki að einhver bæri ílát í gegnum musterið Og hann kenndi og sagði við þá: Er það ekki skrifað að hús mitt mun verða kallað bænahús fyrir allar þjóðir? En þið hafið gert það að ræningjahelli.

Og fræðimennirnir og Farísearnir og æðstu prestarnir heyrðu þetta, og þeir leitaðu leiða til að eyða honum, því þeir óttaðust hann, vegna þess að allur fólksfjöldinn var undrandi yfir kenningum hans. Og þegar seint varð, fór hann út fyrir borgina.

Og þegar þeir gengu framhjá að morgni sáu þeir fíkjutréð visnað allt frá rótum. Og Pétur, sem minnti þetta, segir við hann: Rabbí, sjá, fíkjutréð sem þú bölvaðir hefur visnað. Og Jesús svaraði og segir við þá: Hafið trú á Guð. Sannarlega, því að ég segi ykkur að sá sem segir við fjallið þetta: Vertu upplyft og vertu kastaður í sjóinn, og efast ekki í hjarta sínu, heldur trúir því að það sem hann segir verður, þá mun það verða honum sem hann segir. Vegna þessa segi ég ykkur: allt sem þið biðjið um í bæn, trúið að þið fáið það, og það mun verða ykkur. Og þegar þið standið og biðjið, fyrirgefið ef þið hafið eitthvað á móti einhverjum, svo að faðir yðar sem er í himnunum fyrirgefur yður brot yðar. Ef þér ekki fyrirgefið, mun faðir yðar heldur ekki fyrirgefa yður brot yðar.

Og þeir koma aftur til Jerúsalem, og þegar hann gengur um í musterinu koma til hans æðstu prestarnir og ritfræðingarnir og öldungarnir Og þeir segja við hann: Með hvaða valdi gerir þú þetta? Eða hver gaf þér þetta vald til að gera þetta? En Jesús svaraði og sagði til þeirra: Ég mun spyrja yður eitt orð, og svarið þið mér, og ég mun segja yður í hvaða valdi ég geri þetta. Skírnin Jóhannesar, var hún frá himni eða frá mönnum? Svarið mér. Og þeir voru að hugsa með sjálfum sér og sögðu: Ef við segjum frá himni, þá mun hann segja: Hvers vegna trúðuð þér honum þá ekki? En skulum við segja: Frá mönnum? Þeir óttuðust þjóðina, því allir töldu Jóhannes að hann væri spámaður. Og þeir svöruðu og sögðu við Jesú: Við vitum það ekki. Og Jesús svaraði og sagði við þá: Þá segi ég ykkur heldur ekki með hvaða valdi ég geri þetta.

12

Og hann byrjaði að segja þeim í dæmisögum: Maður gróðursetti víngarð og setti girðingu í kringum hann og gróf vínpressu og byggði turn, og leigði hann til bænda og fór í burtu.

Og hann sendi þræl til bændanna á réttum tíma, svo að hann tæki af ávöxtum víngarðsins frá bændunum. Og þeir tóku hann, börðu hann og sendu hann tómhenta í burtu. Og aftur sendi hann til þeirra annan þræl, og hann var steindur, særður í höfuðið og sendur burt vanvirtur. Og aftur sendi hann annan, og þann drápu þeir, og marga aðra, suma berjandi, en suma drepandi. Enn þá, einn son hafandi, hinn elskaða sinn, sendi hann hann síðast til þeirra og sagði að þeir munu virða son minn. En þeir bændur, þegar þeir sáu hann koma, sögðu sín á milli að þessi væri arfþeginn: Komið, látum okkur drepa hann, og arfurinn verður okkar. Og eftir að hafa tekið hann drápu þeir hann og rak hann út fyrir víngarðinn. Hvað mun því herra víngarðsins gera? Hann mun koma og eyðileggja þessa bændur, og gefa víngarðinn öðrum. Né hafið þér lesið þessa ritning: steininn sem byggingarmeistarnir höfnuðu, þessi varð að hornsteini, Frá Drottni kom þetta, og það er dásamlegt í augum okkar.

Og þeir voru að leita að því að grípa hann, og þeir óttuðust fjöldann, því þeir vissu að hann sagði dæmisöguna til þeirra. Og þeir skildu hann eftir og fóru í burtu.

Og þeir senda suma af Faríseunum og Heródíönunum til hans, svo að þeir gætu fangað hann með orði. Hinir en, hafandi komið, segja til hans: Kennari, við vitum að þú ert sannur og það skiptir þig ekki um neitt, því þú sérð ekki inn í andlit manna, heldur kennir þú veg Guðs á sannleika. Segðu okkur því: er leyfilegt að gefa skatt til Kaisara eða ekki? Skulum við gefa eða skulum við ekki gefa? En hann, sem þekkti hræsni þeirra, sagði við þá: Hvers vegna reynið þér mig? Færið mér denarius svo að ég megi sjá. En þeir færðu. Og hann segir þeim: Hver á þessa mynd og áletrunina? En þeir sögðu: Keisarinn. Og Jesús svaraði og sagði

þeim: Gefið Keisara það sem er Keisara og Guði það sem er Guðs. Og þeir undruðust yfir honum.

Og Saddúkear koma til hans, sem segja að upprisa sé ekki til, og þeir spurðu hann og sögðu, Kennari, Móses skrifaði okkur að ef bróðir einhvers deyr og skilur eftir konu og skilur ekki eftir börn, þá skuli bróðir hans taka konu hans og reisa upp afkvæmi fyrir bróður sinn. Sjö bræður voru því til. Og hinn fyrsti tók sér konu, og þegar hann dó skildi hann ekki eftir afkvæmi. Og hinn annar tók hana og dó, og hann skildi heldur ekki eftir sæði. Og hinn þriðji eins. Og hinir sjö tóku hana, og létu ekki eftir sæði. Síðust allra dó konan. Í upprisunni þá, þegar þeir rísa upp, hvers þeirra mun hún vera kona? Því að hinir sjö höfðu hana að konu. Og Jesús svaraði og sagði þeim: Eruð þér ekki villst á vegna þessa, að þér þekkið ekki ritin né mátt Guðs? Því að þegar þeir rísa frá dauðum, giftast þeir hvorki né eru gefnir í hjónaband, heldur eru þeir eins og englarnir í himnunum. En um hina dauðu, að þeir eru reistir, hafið þér ekki lesið í bók Móses, við runnann, hvernig Guð sagði honum og mælti: Ég er Guð Abrahams og Guð Ísaks og Guð Jakobs? Guð er ekki Guð hinna dauðu, heldur hinna lifandi; þér eruð því mjög á villigötum.

Og einn af skriftlærðunum nálgaðist, hafandi heyrt þá deila, séð að hann svaraði þeim vel, og spurði hann: Hvaða er fyrsta af öllum boðorðum? En Jesus svaraði honum að fyrsta allra boðorða er: Hlustaðu, Ísrael, Drottinn Guð okkar, Drottinn er einn, Og þú skalt elska Drottin, Guð þinn, af öllu hjarta þínu og af allri sálu þinni og af öllum huga þínum og af öllum styrk þínum. Þetta er fyrsta boðorðið. Og hið annað er svipað, þetta: þú skalt elska náunga þinn sem sjálfan þig. Stærra boðorð en þessi er ekki til. Og ritklerkurinn sagði til hans: Vel, kennari, í sannleika sagðir þú að einn er og enginn annar er nema hann, Og að elska hann af öllu

hjartanu og af öllu skilningnum og af allri sálinni og af öllum styrknum, og að elska náungann sem sjálfan sig, er meira en öll brennifórnin og fórnirnar. Og Jesús, þegar hann sá að hann svaraði skynsamlega, sagði við hann: Þú ert ekki langt frá ríki Guðs. Og enginn þorði lengur að spyrja hann.

Og Jesús svaraði og sagði þegar hann kenndi í musterinu: Hvernig segja fræðimennirnir að Kristur sé sonur Davíðs? Hann sjálfur, Davíð, sagði í Heilögum Anda: Drottinn segir við Drottin minn, sittu við hægri hönd mína uns ég legg óvini þína að fótskör fótanna þinna. Davíð sjálfur segir því að hann sé Herra, og hvaðan er hann þá sonur hans? Og hinn mikli mannfjöldinn heyrði hann fúslega.

Og hann sagði þeim í kennslu sinni: Sjáið ykkur um fyrir ritlærðunum sem vilja ganga í skikkjum og fá kveðjur á markaðstorgunum og höfuðsæti í samkomuhúsunum og hina fyrstu staði við veislurnar. Þeir sem gleypa hús ekkjanna og undir yfirskini biðja lengi, þessir munu fá strangari dóm.

Og Jesús sat gagnvart fjárhirslunni og horfði á hvernig mannfjöldinn kastaði bronsi í fjárhirsluna. Og margir ríkir voru að leggja fram mikið, og ein fátæk ekkja kom og lagði fram tvær smámyndir, sem er einn quadrans. Og eftir að hafa kallað saman lærisveina sína sagði hann til þeirra: Sannlega segi ég ykkur að þessi fátæka ekkja hefur lagt meira í sjóðinn en allir hinir sem lögðu í fjársjóðinn, Allir köstðu fyrir frá gnótt sinni, en þessi kastaði frá fátækt sinni öllu sem hún hafði, öllu sínu lífi.

Og þegar hann gekk út úr musterinu segir einn lærisveina hans til hans: Kennari, sjáðu hvílíka steina og hvílíkar byggingar. Og Jesús svaraði og sagði til hans: Sérðu þessar miklu byggingar? Ekki verður steinn skilinn eftir hér á steini sem ekki verður kastað niður. Og þegar hann sat á Ólífufjallinu gagnvart musterinu, spurðu hann í einrúmi Pétur og Jakob og Jóhannes og Andrés, Segðu okkur hvenær þetta mun gerast, og hvað er táknið þegar allt þetta er að fara að verða fullkomnað? En Jesús svaraði og byrjaði að segja þeim: Sjáið til þess að enginn blekkir ykkur. Því að margir munu koma í mínu nafni og segja að ég sé það, og munu villa marga. Þegar þið heyrið um stríð og orðróm um stríð, verið ekki óróaðir, því það verður að gerast, en endalokið er ekki enn komið. Því að þjóð mun rísa upp gegn þjóð og konungsríki gegn konungsríki, og það verða jarðskjálftar víða um lönd, og það verða hungursneyðir og óreiður. Upphaf fæðingarhryggja eru þessi. En sjáið þér til sjálfra yðar. Því að þeir munu afhenda yður í ráð og í samkomum þeirra munuð þér verða bornir, og fyrir leiðtogum og konungum munuð þér standast vegna mín til vitnisburðar fyrir þeim. Og nauðsynlegt er að góðu tíðindin séu fyrst boðuð til allra þjóðanna. En þegar þeir leiða ykkur og afhenda ykkur, verið ekki áhyggjufullir fyrirfram um hvað þið skuluð tala, né æfið það, heldur talið það sem gefið verður ykkur í þeirri stundu, því það eruð ekki þið sem talið, heldur hinn Heilagi Andi. En bróðir mun afhenda bróður til dauða og faðir barn, og börn munu rísa upp gegn foreldrum sínum og leiða þá til dauða. Og þið munuð vera hötuð af öllum vegna nafns míns, en sá sem hefur þolað til enda mun verða frelsaður.

Hvenær en þið sjáið viðurstyggðina eyðileggingarinnar, sem sagt var af Daníel spámanninum, standandi þar sem ekki er rétt - sá sem les, skilji - þá skulu þeir sem eru í Júdeu flýja til fjallanna. Sá sem er á þakinu skal ekki koma niður inn í húsið né fara inn til

að taka eitthvað úr húsi sínu. Og sá sem er á vellinum snúi ekki aftur til að taka flík sína. Vei þeim sem eru þungaðar og þeim sem eru með barn á brjósti á þeim dögum. Biðjist en svo að flótti yðar verði ekki að vetri. Því að þeir dagar munu vera þjáning, slík sem ekki hefur orðið frá upphafi sköpunarinnar sem Guð skapaði til nú og aldrei mun verða. Og ef Drottinn hefði ekki stytt dagana, hefði ekkert hold orðið bjargað, en vegna hinna útvöldu, sem hann valdi, stytti hann dagana. Og þá, ef einhver segir til yðar: Sjá, hér er Kristur, eða sjá, þar, þá trúið því ekki. Falskir kristir og falsspámenn munu rísa upp, og þeir munu sýna tákn og undur til að villa um, ef mögulegt er, jafnvel hina útvöldu. En þið sjáið, sjá, ég hef sagt ykkur allt fyrirfram. En á þeim dögum, eftir þrenginguna þá, mun sólin verða myrkuð, og tunglið mun ekki gefa ljós sitt. Og stjörnurnar munu falla frá himninum, og mættirnar sem eru í himnunum munu hristast. Og þá munu þeir sjá mannsson komandi í skýjum með miklum krafti og dýrð. Og þá mun hann senda sendiboða sína og safna saman hinum útvöldu sínum frá fjórum áttum, frá enda jarðar til enda himins.

Lærið dæmisöguna af fíkjutrénu. Þegar grein þess verður mjúk og sprettur lauf, vitið þér að sumarið er nálægt. Þannig líka þér, þegar þér sjáið þetta gerast, vitið að það er nálægt, við dyrnar. Sannarlega segi ég ykkur að þessi kynslóð mun ekki líða hjá fyrr en allt þetta verður. Himinninn og jörðin munu líða hjá, en orð mín munu alls ekki líða hjá.

Um daginn þann eða stundina veit enginn, hvorki englarnir í himni né sonurinn, nema faðirinn. Sjáið, verið vakandi og biðjið, því þið vitið ekki hvenær tíminn er. Sem maður á ferðalagi, eftir að hafa skilið eftir hús sitt og gefið þrælum sínum vald og hverjum verk sitt, og bauð dyraverðinum að hann skyldi vaka. Vakið því, því að þið vitið ekki hvenær herra hússins kemur, seint eða um

miðnætti eða við hanagal eða snemma. að hann komi ekki skyndilega og finni yður sofandi. En það sem ég segi til yðar, segi ég öllum: vakið.

14

Páskan og hátíð ósýrða brauðsins var eftir tvo daga, og æðstu prestarnir og fræðimennirnir voru að leita leiða til þess hvernig þeir gætu gripið hann með svikum og drepið hann. Þeir sögðu hins vegar: Ekki á hátíðinni, svo ekki verði uppþot meðal fólksins.

Og þegar hann var í Betaníu í húsi Símons hins holdsveika, meðan hann lá þar, kom kona sem hafði alabasturflösku með smyrsl af nardusi, hreinum og dýrum, og eftir að hafa brotið alabasturflöskuna hellti hún henni yfir höfuð hans. Voru en sumir reiðir hjá sjálfum sér og sögðu: Til hvers hefur þessi eyðing smyrslunnar orðið? Þetta smyrsl hefði getað verið selt fyrir meira en þrjú hundruð denara og gefið hinum fátæku, og þeir ávítuðu hana. En Jesús sagði: Látið hana í friði, hvers vegna veitið þið henni erfiðleika? Hún hefur unnið gott verk á mér. Því að hina fátæku hafið þér alltaf með ykkur, og hvenær sem þér viljið getið þér gert þeim gott, en mig hafið þér ekki alltaf. Það sem þessi kona hafði gerði hún, hún fyrirkom að smyrja líkama minn til grafsetningar. Sannarlega segi ég ykkur: hvar sem þetta gleðiboðskapinn er boðaður um allan heiminn, þá verður það sem þessi gerði einnig talað til minningar um hana.

Og Júdas Ískaríót, einn af hinum tólf, fór til æðstu prestanna til þess að svíkja hann til þeirra. En þeir sem heyrðu fögnuðu og lofuðu að gefa honum silfurpeninga, og hann leitaði hvernig hann gæti tækifærislega svikið hann.

Og á fyrsta degi hinna ósýrðu brauða, þegar þeir fórnuðu páskahátíðina, segja lærisveinar hans til hans: Hvar viltu að við förum og búum til svo að þú getir étið páskahátíðina? Og hann sendir tvo af lærisveinum sínum og segir til þeirra: Farið inn í borgina, og maður sem ber vatnskrukku mun mæta ykkur, fylgið honum, Og hvar sem hann gengur inn, segið húsbóndanum að kennarinn segir: Hvar er gistingin mín þar sem ég má borða páskana með lærisveinum mínum? Og hann mun sýna yður stórt, innréttað efri herbergi sem er tilbúið; þar skuluð þið undirbúa fyrir okkur. Og lærisveinarnir hans fóru út og komu til borgarinnar, og fundu eins og hann hafði sagt þeim, og undirbúðu páskahátíðina. Og þegar kvöld var komið kemur hann með hinum tólf, Og þegar þeir lágu til borðs og átu, sagði Jesús: Sannlega segi ég yður að einn af yður mun svíkja mig, sá sem etur með mér. En þeir byrjuðu að sorgmæðast og að segja til hans einn af öðrum: Ekki ég? og annar: Ekki ég? En hann svaraði og sagði til þeirra: Einn af hinum tólf, sá sem dýfir með mér í skálina. Sonur mannsins fer sannarlega eins og ritað er um hann, en vei þeim manni sem sonur mannsins er svikinn fyrir tilstilli hans, gott hefði verið fyrir hann ef sá maður hefði ekki fæðst. Og meðan þeir átu tók Jesús brauð, blessaði, braut og gaf þeim og sagði: Takið, étið, þetta er líkami minn. Og eftir að hafa tekið bikarinn og gefið þakkir gaf hann þeim hann, og þeir drukku allir úr honum. Og hann sagði til þeirra: Þetta er blóð mitt hins nýja sáttmála, sem úthellt er fyrir marga. Sannarlega segi ég ykkur að ég mun ekki lengur drekka af afurð vínviðarins fyrr en á þeim degi þegar ég drekk það nýtt í ríki Guðs.

Og eftir að hafa sungið lofsöng fóru þeir út á Olíufjallið. Og Jesús segir þeim að allir munu falla frá mér í þessari nótt, því að skrifað er: Ég mun slá hirðinn og sauðfénið mun verða dreift. En eftir að ég er reistur mun ég fara á undan yður til Galíleu. En Pétur

sagði til hans: Þótt allir verði hneykslaðir, þá ekki ég. Og Jesús segir honum: Sannlega segi ég þér að þú munt í dag, á þessari nótt, áður en haninn galar tvisvar, afneita mér þrisvar. En Pétur sagði enn frekar af miklum móð: Ef nauðsynlegt er að ég deyi með þér, mun ég alls ekki afneita þér. Eins sögðu líka allir.

Og þeir koma á stað sem heitir Getsemane, og hann segir lærisveinum sínum: Sitjið hér uns ég biðji. Og hann tók með sér Pétur og Jakób og Jóhannes, og hann byrjaði að verða mjög þjáður og kvíðinn. Og að segja þeim: Mjög sorgmædd er sál mín allt til dauða; verið hér og vakið. Og eftir að hafa gengið fram lítið eitt féll hann á andlit sitt á jörðina, og hann bað um að, ef mögulegt væri, gengi stundin framhjá honum, Og hann sagði: Abba, faðir, allt er mögulegt fyrir þig, ber þennan bikar frá mér, en ekki það sem ég vil, heldur það sem þú vilt. Og hann kemur og finnur þá sofandi, og segir við Pétur: Símón, sefur þú? Voruð þér ekki færir um að halda vakt eina stund? Vakið og biðjið, svo að þið gangið ekki í freistni; andinn er sannarlega fúsur, en holdið er veikt. Og aftur, eftir að hafa farið í burtu, bað hann og sagði sama orðið. Og þegar hann sneri aftur fann hann þá aftur sofandi, því augu þeirra voru þyngt niður, og þeir vissu ekki hvað þeir skyldu svara honum. Og hann kemur í þriðja sinn og segir til þeirra: Sofið nú eftir það og hvílist. Nóg er um það. Stundin er komin. Sjá, Mannssonurinn er svikinn í hendur syndaranna. Rísið ykkur, látum okkur fara; sjáið, sá sem svíkur mig hefur nálgast.

Og strax, á meðan hann var enn að tala, kemur Júdas Ískaríót, einn af hinum tólf, og með honum fjöldi mikill með sverð og kylfu, sendir frá æðstu prestunum og ritlærðu og öldungunum. En sá sem framseldi hann hafði gefið þeim merki og sagt: Sá sem ég kyss er hann, gripið hann og leiðið hann burt örugglega. Og þegar hann var kominn nálgaðist hann honum strax og sagði:

Heill, rabbí, og kyssti hann. En þeir lögðu hendur sínar á hann og gripu hann. En einn af þeim sem stóðu þar, dró sverðið sitt, sló þræl æðsta prestsins og hjó af honum eyrað. Og Jesús svaraði og sagði þeim: Sem á ræningja fóruð þér út með sverð og kylfu að grípa mig, Dag hvern var ég hjá yður í musterinu að kenna, og þér gripu mig ekki. En þetta var svo að ritningarnar yrðu uppfylltar. Og eftir að hafa yfirgefið hann flúðu allir. Og einn ungur maður fylgdi honum, klæddur línklæði yfir berum líkama, og hinir ungu mennirnir gripu hann. En hann skildi eftir línklæðið og flýði nakinn frá þeim.

Og þeir leiddu Jesú til æðsta prestsins og komu saman til hans allir æðstu prestarnir og öldungarnir og ritfræðingarnir. Og Pétur fylgdi honum frá fjarska þar til inn í garð æðsta prestsins, og hann sat saman með aðstoðarmönnunum og hlýjaði sér við eldinn. Æðstu prestarnir og heila ráðið voru að leita vitnisburðar gegn Jesú til að drepa hann, en þeir fundu ekki. Margir báru falskt vitni gegn honum, en vitnisburðirnir voru ekki samhljóða. Og nokkrir sem höfðu risið voru að bera falskt vitni gegn honum og sögðu Að við heyrðum hann segja að hann myndi eyðileggja þetta handgerða hof og á þremur dögum byggja annað sem ekki er gert með höndum. Og ekki heldur var vitnisburður þeirra samkvæmur. Og háprestrinn reis upp í miðjuna og spurði Jesús og sagði: Svarar þú engu? Hvað er það sem þessir vitna gegn þér? En hann var þegjandi og svaraði engu. Aftur spurði æðsti presturinn hann og segir við hann: Ert þú Kristur, sonur hins blessaða? En Jesús sagði: Ég er, og þið munuð sjá son mannsins sitjandi við hægri hönd máttar og komandi á skýjum himinsins. En hápresti, höfðandi rifið túnkurnar sínar, segir: Hvað höfum vér enn þörf fyrir vitni? Þið heyrðuð vissulega guðlöstunina, hvað finnst yður? En þeir allir fordæmdu hann og töldu hann sekan um dauðann. Og sumir byrjuðu að hrækja á hann og hylja andlit hans og berja hann

og segja við hann: Spáðu fyrir okkur hver það er sem sló þig. Og aðstoðarmennirnir börðu hann með höggum.

Og þegar Pétur var niðri í garðinum, kom ein af þjónustustúlkum æðsta prestsins Og þegar hún hafði séð Pétur hitast, horfði hún á hann og segir: Þú vart líka með Jesú Nasaréa. En hann neitaði og sagði: Ég veit ekki né þekki hvað þú segir. Og hann fór út í forsalinn, og hani gól. Og hin unga kona, er hafði séð hann aftur, byrjaði að segja við þá sem stóðu hjá að þessi væri einn af þeim. En hann neitaði aftur. Og skömmu síðar sögðu þeir sem stóðu við aftur við Pétur: Sannarlega ert þú einn af þeim, því að þú ert Galíleumaður og tal þitt líkist. En hann byrjaði að bölva og sverja að hann þekkti ekki þennan mann sem þið tölið um. Og í annað sinn gól haninn. Og Pétur minnti orðsins sem Jesús sagði til hans, að áður en haninn gæli tvisvar, myndi hann neita honum þrisvar, og hann grét.

15

Og strax að morgni, eftir að æðstu prestarnir höfðu haldið ráðsfund með öldungunum og ritlærðu mönnum og allt ráðið, bundu þeir Jesú, fluttu hann burt og afhentu Pílatus. Og Pílatus spurði hann: Ert þú konungur Gyðinganna? En hann svaraði og sagði honum: Þú segir það. Og hinir æðstu prestar sökuðu hann um margt, en hann sjálfur svaraði engu. En Pílatus spurði hann aftur og sagði: Svarar þú engu? Sjáðu hversu margt þeir vitna gegn þér. En Jesús svaraði ekki lengur neinu, svo að Pílatus undraðist. Samkvæmt venju sleppti hann þeim einum fanga á hátíðinni, þeim sem þeir báðu um. En hinn kallaði Barabbas var bundinn með samuppreisnarseggja, sem höfðu framið morð í uppreisninni. Og þegar fólkið hafði hrópað byrjaði það að biðja eins og hann alltaf gerði fyrir það. En Pílatus svaraði þeim og sagði: Viljið þér að ég

sleppi yður konungi Gyðinganna? Hann vissi að æðstu prestarnir höfðu afhent hann vegna öfundar. En aðalprestarnir hrærðu upp mannfjöldann svo að hann léti frekar Barabbas lausan fyrir þá. En Pílatus svaraði aftur og sagði þeim: Hvað viljið þið þá að ég geri við þann sem þið kallið konung Gyðinganna? En hinir hrópuðu aftur: Krossfesta hann. En Pílatus sagði til þeirra: Hvað hefur hann þá gert illt? En þeir hrópuðu enn hástæðara: Krossfestið hann. En Pílatus, sem vildi gera mannfjöldanum það nægilega, leysti þeim Barabbas lausan og afhenti Jesú eftir að hafa húðstrýkt hann, svo að hann yrði krossfestur.

Hermannarnir leiddu hann inn í dómhúsið, það er praetorium, og kölluðu saman allan hópinn. Og þeir klæða hann í purpura og setja á hann fléttaða þyrnakórónu. Og þeir byrjuðu að kveðja hann: Heilir, konungur Gyðinga, Og þeir voru að slá höfuð hans með reyri og hrækja á hann, og þeir lögðu sig á kné og krjúpu fyrir honum. Og þegar þeir höfðu hætt að honum, klæddu þeir af honum purpurann og klæddu hann í eigin fötin hans, og leiddu hann út til að krossfesta hann.

Og þeir þvinga einhvern Símon frá Kýrene, sem var að koma framhjá frá akri, föður Alexanders og Rúfusar, til að bera kross hans.

Og þeir bera hann á Golgata stað, sem þýtt er höfuðkúpustaður. Og þeir gáfu honum vín blandað með myrru að drekka, en hann tók það ekki. Og eftir að hafa krossfest hann skipta þeir fötum hans og kasta hlut um þau til að ákveða hver hvað taki. Það var þriðja klukkustundin og þeir krossfestu hann. Og áletrunin um sök hans var rituð: Konungur Gyðinganna.

Og með honum krossfesta þeir tvo ræningja, einn til hægri og einn til vinstri hans. Og ritningin sem segir var uppfyllt: og hann var talinn með lögleysingjum. Og þeir sem fóru framhjá guðlöstuðu hann, hristandi höfuð sín og sögðu: Ha! Þú sem eyðileggur musterið og byggir það upp á þremur dögum Bjargaðu þér sjálfum og komdu niður af krossinum. Á sama hátt voru æðstu prestarnir, háðandi hverjum öðrum með ritlærðunum, að segja: Aðra bjargaði hann, sjálfan sig getur hann ekki bjargað. Kristur, konungur Ísraels, láttu hann koma niður nú af krossinum, svo að við sjáum það og trúum honum. Og þeir sem voru krossfestir með honum smánuðu hann.

En þegar sjötta klukkustundin var komin, varð myrkur yfir alla jörðina allt til hinnar níundu klukkustundar Og á níundu klukkustundinni hrópaði Jesús með mikilli rödd og sagði: Eloi Eloi, lama sabachthani; sem er þýtt: Guð minn, Guð minn, hvers vegna hefur þú yfirgefið mig?

Og sumir af þeim sem stóðu við, er heyrðu þetta, sögðu: Sjá, hann kallar á Elía. En einn hljóp og fyllti svamp með ediki, setti hann á reyr og gaf honum að drekka og sagði: Látið okkur sjá hvort Elías kemur til að taka hann niður. En Jesús andaðist er hann hafði látið frá sér mikla rödd. Og fortjald musterisins rifnaði í tvennt ofan frá og niður. En þegar hundraðshöfðinginn sem stóð gagnvart honum sá að hann andaðist eftir að hafa hrópað þannig, sagði hann: Sannlega var þessi maður sonur Guðs. Voru en einnig konur sem horfðu á úr fjarska, meðal þeirra var María Magdalena og María, móðir Jakobs hins litla og Jóse, og Salóme, Þær sem einnig, þegar hann var í Galíleu, fylgdu honum og þjónuðu honum, og margar aðrar konur sem höfðu komið upp með honum til Jerúsalem.

Og þegar kvöld var komið, þar sem það var undirbúningsdagur, það er dagurinn fyrir hvíldardaginn, Jósef frá Arímaþeu, virðulegur ráðsmaður, sem sjálfur var einnig að bíða ríkis Guðs, kom og þorði að fara inn til Pílatusar og bað um líkama Jesú. En Pílatus undraðist hvort hann hefði þegar dáið, og eftir að hafa kallað til sín hundraðshöfðingjann spurði hann hann hvort hann hefði dáið fyrir löngu. Og þegar hann vissi það frá hundraðshöfðingjanum, gaf hann líkamann Jósef. Og eftir að hafa keypt línklæði og tekið hann niður sveipti hann honum í línklæðið og lagði hann í gröf sem var höggvin úr kletti, og valt steini fyrir dyr grafarinnar. En María Magdalena og María, móðir Joses, sáu hvar hann var lagður.

16

Og þegar hvíldardagurinn var liðinn keyptu María Magdalena og María, móðir Jakobs, og Salóme ilmkjör til þess að koma og smyrja hann. Og mjög snemma morguns á fyrsta degi hvíldardaganna koma þeir að gröfinni, þegar sólin var runnin upp. Og þær voru að segja við sjálfar sig: Hver mun rúlla steininn burt frá hurðinni á graftinni fyrir okkur? Og þegar þær litu upp sáu þær að steinninn hafði verið velt burt, því hann var mjög stór. Og þegar þær höfðu farið inn í grafhýsið sáu þær ungan mann sitjandi til hægri handar, klæddan hvítri skikkju, og þær urðu hissa. En hann segir þeim: Verið ekki hrædd, þið leitið að Jesú Nasarenanum, hinum krossfesta. Hann var reistur, hann er ekki hér. Sjáið staðinn þar sem þeir lögðu hann. En farið og segið lærisveinum hans og Pétri að hann gengur á undan ykkur til Galíleu, þar munuð þið sjá hann, eins og hann sagði ykkur. Og eftir að hafa farið út flýðu þær frá grafstaðnum, en skjálfti og ólma hafði gripið þær, og þær sögðu engum neitt, því þær óttaðust.

Eftir að hafa risið snemma morguns á fyrsta degi hvíldardagsins birtist hann fyrst Maríu Magdalenu, úr sem hann hafði rekið sjö djöfla. Sú fór og tilkynnti þeim sem höfðu verið með honum, er voru syrgjandi og grátandi. Og þeir höfðu heyrt að hann lifir og var séður af henni, en þeir vantrúðu. Eftir þetta birtist hann tveimur af þeim er gengu, í annarri mynd, þegar þeir fóru út á akur. Og þeir fóru og tilkynntu hinum sem eftir voru, en þeim trúðu þeir ekki heldur. Síðar birtist hann hinum ellefu er lágu við borð, og ávítaði vantrú þeirra og hjartahörku, vegna þess að þeir höfðu ekki trúað þeim sem höfðu séð hann upprisinn. Og hann sagði til þeirra: Farið út í allan heiminn og boðið gleðiboðskapinn allri sköpuninni. Sá sem trúir og hefur verið skírður mun verða frelsaður, en sá sem vantrúir mun verða fordæmdur. En þeim sem hafa trúað munu þessi merki fylgja: í nafni mínu munu þeir reka út illgjarnar andur, þeir munu tala nýjum tungum, Þeir munu lyfta ormum, og jafnvel ef þeir drekka eitthvað banvænt, mun það ekki skaða þá; þeir munu leggja hendur á sjúka, og þeim mun líða vel.

Drottinn var því tekinn upp til himins eftir að hafa talað til þeirra og sat við hægri hönd Guðs. Þeir fóru út og boðuðu alls staðar, þar sem Drottinn vann með þeim og staðfesti orðið með þeim táknum sem fylgdu. Amen.

Jóhannesarguðspjall

1

Í upphafi var Orðið, og Orðið var hjá Guði, og Guð var Orðið. Þessi var í upphafi hjá Guði. Allt varð til fyrir hans tilstilli, og án hans varð ekkert til sem hefur orðið til. Í honum var líf, og lífið var ljós mannanna. Og ljósið skín í myrkrinu, og myrkrið tók það ekki.

Það kom maður sendur frá Guði, nafn hans var Jóhannes, Þessi kom til vitnisburðar, svo að hann gæti vitjað um ljósið, svo að allir trúðu í gegnum hann. Hann var ekki ljósið, heldur til þess að bera vitni um ljósið. Það var hið sanna ljós, sem lýsir hverjum manni er kemur í heiminn. Í heiminum var hann, og heimurinn varð til fyrir hans tilstilli, og heimurinn þekkti hann ekki. Hann kom til síns eigin, og hans eigið fólk tók ekki á móti honum. En eins mörgum og tóku á móti honum, gaf hann þeim vald til að verða börn Guðs, þeim sem trúa á nafn hans. Þeir sem ekki voru fæddir af blóði, né af vilja holdsins, né af vilja manns, heldur af Guði. Og Orðið varð hold og tjaldaði meðal okkar, og við sáum dýrð hans, dýrð sem eingetins sonar frá föðurnum, fullt af náð og sannleika. Jóhannes vitnar um hann og hefur hrópað og sagt: Þessi var sá sem ég sagði um, sá sem kemur á eftir mér er orðinn fyrir framan mig, því að hann var á undan mér. Og úr fullnæmi hans höfum vér öll tekið, og náð í stað náðar. Því að lögmálið var gefið fyrir Móses, en náðin og sannleikurinn komu fyrir Jesú Krist. Guð hefur enginn séð nokkurn tíma; hinn eingetni sonur, sem er í faðmi föðurins, hann hefur útskýrt hann.

Og þetta er vitnisburður Jóhannesar, þegar Gyðingarnir sendu presta og levíta frá Jerúsalem til að spyrja hann: Hver ert þú? Og hann játaði og neitaði ekki, og hann játaði: Ég er ekki

Kristur. Og þeir spurðu hann: Hvað þá? Ert þú Elías? Og hann segir: Ég er það ekki. Ert þú spámaðurinn? Og hann svaraði: Nei. Ég sagði því til hans: Hver ert þú, svo að við getum gefið svar til þeirra sem sendu okkur? Hvað segir þú um sjálfan þig? Hann sagði: Ég er rödd hrópanda í eyðimörkinni, gerið beina veginn Drottins, eins og Jesaja spámaðurinn sagði.

Og þeir sem sendir voru voru frá faríseunum. Og þeir spurðu hann og sögðu til hans: Hvers vegna skírðu þú þá, ef þú ert hvorki Kristur né Elías né spámaðurinn? Jóhannes svaraði þeim og sagði: Ég skíri í vatni, en í miðju yðar stendur sá sem þér ekki þekkið. Hann er sá sem kemur á eftir mér, sem orðinn er fyrir framan mig, og ég er ekki verðugur til að leysa ól skósins hans. Þetta gerðist í Betaníu handan Jórdanar, þar sem Jóhannes var að skíra.

Daginn eftir sér Jóhannes Jesú koma til sín og segir: Sjá, lambið Guðs sem ber synd heimsins. Þessi er sá sem ég sagði um: Eftir mig kemur maður sem orðinn er fyrir mér, því að hann var á undan mér. Og ég vissi hann ekki, en svo að hann yrði opinberaður fyrir Ísrael, kom ég og skírði í vatninu. Og Jóhannes vitnaði og sagði að hann hefði séð Andann stíga niður eins og dúfu frá himni, og hann dvaldi yfir honum. Og ég vissi hann ekki, en sá sem sendi mig að skíra í vatni sagði til mín: Á hvern sem þú sérð Andann niðurstigandi og dveljandi, þessi er sá sem skírir í Heilögum Anda. Og ég hef séð og hef vitni borið um að þessi er sonur Guðs.

Næsta dag stóð Jóhannes aftur og tveir af lærisveinum hans, Og þegar hann leit á Jesú gangandi segir hann: Sjá, lambið Guðs. Og hinir tveir lærisveinar heyrðu hann tala, og þeir fylgdu Jesú. En Jesús, hafandi snúið sér og séð þá fylgja, segir til þeirra, Hvað leitið þér? En þeir sögðu til hans: Rabbí – sem þýtt er kennari –

hvar dveljast þú? Hann segir til þeirra: Komið og sjáið. Þeir komu því og sáu hvar hann dvelur, og hjá honum dvöldu þeir þann daginn. Klukkustundin var um það bil sú tíunda. Andrés, bróðir Símons Péturs, var einn af þeim tveimur sem höfðu heyrt frá Jóhanni og fylgt honum. Þessi finnur fyrst bróður sinn eigin, Símon, og segir til hans: Við höfum fundið Messías, sem þýtt er Kristur. Og hann leiddi hann til Jesú. Eftir að hafa litið á hann sagði Jesús: Þú ert Símon, sonur Jónasar, þú munt verða kallaður Kefas, sem er túlkað Pétur.

Næsta dag vildi Jesús fara til Galíleu, og hann finnur Filippus og segir við hann: Fylgdu mér. Filippus var frá Betsaída, úr borg Andréasar og Péturs. Filippus finnur Natanael og segir til hans: Þann sem Móses skrifaði um í lögmálinu og spámennirnir, höfum við fundið, Jesú, son Jósefs, frá Nasaret. Og Natanael sagði til hans: Getur eitthvað gott verið úr Nasaret? Filippus segir til hans: Komdu og sjáðu. Jesús sá Natanael koma til sín og segir um hann: Sjá, sannarlega Ísraelíti sem enginn svik er í. Natanael segir til hans: Hvaðan þekkir þú mig? Jesús svaraði og sagði til hans: Áður en Filippus kallaði þig, þegar þú varst undir fíkjutrénu, sá ég þig. Natanael svaraði og segir til hans: Rabbí, þú ert sonur Guðs, þú ert konungur Ísraels. Jesús svaraði og sagði til hans: Vegna þess að ég sagði til þín að ég sá þig undir fíkjutrénu, trúir þú? Þú munt sjá meira en þetta. Og hann segir til hans: Sannlega, sannlega segi ég yður: Frá þessu augnаблики munuð þið sjá himininn opnaðan og sendiboða Guðs stigandi upp og stigandi niður á son mannsins.

2

Og á hinum þriðja degi varð brúðkaup í Kana í Galíleu, og móðir Jesú var þar, En Jesús var einnig kallaður og lærisveinar hans í brúðkaupið. Og þegar vínið var uppurið segir móðir Jesú til

hans: Þeir hafa ekki vín. Jesús segir þetta við hana: Hvað á það við mig og þig, kona? Stund mín hefur ekki enn komið. Móðir hans segir við þjónana: Hvað sem hann segir ykkur, gerið það. Þar voru sex steinkrukkar sem stóðu samkvæmt hreinsuninni hjá Gyðingunum, hver haldandi tveimur eða þremur mælikvörðum. Jesús segir til þeirra: Fyllið vatnsskrúðirnar af vatni. Og þeir fyltu þær til randa. Og hann segir til þeirra: Ausið nú og berið til yfirþjónsins. Og þeir báru. En þegar veislustjórinn bragðaði vatnið sem var orðið að víni og vissi ekki hvaðan það var, en þjónarnir vissu, þeir sem höfðu dregið vatnið, kallaði veislustjórinn á brúðgumann. Og segir til hans: Sérhver maður setur fyrst hið góða vín fram, og þegar menn eru orðnir drukknar, þá hið lakara, en þú hefur geymt hið góða vín til þessa. Þetta gerði Jesús sem upphaf táknanna í Kana í Galíleu og opinberaði dýrð sína, og lærisveinar hans trúðu á hann.

Eftir þetta fór hann niður til Kapernaum, hann og móðir hans og bræður hans og lærisveinar hans, og þar dvöldu þeir ekki marga daga.

Og páskahátíð Gyðinganna var nálægt, og Jesús fór upp til Jerúsalem. Og hann fann í musterinu þá sem seldu nautgripi og sauðfé og dúfur, og peningaskiptendurna sitjandi. Og eftir að hafa gert svipa úr snúrum rak hann alla út úr musterinu, bæði sauðfé og uxana, og hellti út mynt peningaskiptamannanna og velt borðunum, Og hann sagði við þá sem seldu dúfurnar: Takið þetta héðan, gerið ekki hús föður míns að verslunarhúsi. Lærisveinar hans minntu þess að skrifað er: Eldhugurinn fyrir hús þitt mun gleypa mig. Gyðingarnir svöruðu því og sögðu við hann: Hvaða tákn sýnir þú okkur fyrir því að þú gerir þetta? Jesús svaraði og sagði til þeirra: Eyðileggið þetta musteri, og á þremur dögum mun ég reisa það upp. Gyðingarnir sögðu því: Í fjörutíu og sex ár var

þetta musteri reist, og þú munt reisa það á þremur dögum? En hann sagði um musteri líkama síns. Þegar hann var reistur frá dauðum, minntu lærisveinar hans að hann hafði sagt þetta, og þeir trúðu ritningunni og orðinu sem Jesús sagði.

En þegar hann var í Jerúsalem á páskunum á hátíðinni, trúðu margir á nafn hans, þar sem þeir sáu táknin sem hann gerði. En Jesús sjálfur treysti sér ekki til þeirra vegna þess að hann þekkti alla, og að hann þurfti ekki að einhver vitnaði um manninn, því hann vissi sjálfur hvað var í manninum.

3

Það var maður úr faríseanna, Nikódemus að nafni, höfðingi gyðinganna. Þessi kom til hans um nóttina og sagði við hann: Rabbí, við vitum að þú hefur komið frá Guði sem kennari, því enginn getur gert þessi tákn sem þú gerir, nema Guð sé með honum. Jesús svaraði og sagði til hans: Sannlega, sannlega segi ég þér, ef einhver fæðist ekki frá ofan, getur hann ekki séð ríki Guðs. Nikódemus segir til hans: Hvernig getur maður fæðst þegar hann er gamall? Getur hann ekki farið inn í móðurkviðinn í annað sinn og fæðst? Jesús svaraði: Sannlega, sannlega segi ég þér, ef einhver fæðist ekki af vatni og Anda, getur hann ekki farið inn í ríki Guðs. Það sem fætt er úr holdinu er hold, og það sem fætt er úr Andanum er andi. Undraðu þig ekki á því að ég sagði þér: Ykkur er nauðsynlegt að fæðast að ofan. Andinn blæs þar sem hann vill, og þú heyrir rödd hans, en þú veist ekki hvaðan hann kemur og hvar hann fer; þannig er það með hvern þann sem fæddur er af Andanum. Nikódemus svaraði og sagði til hans: Hvernig getur þetta orðið? Jesús svaraði og sagði til hans: Þú ert kennari Ísraels og þekkir ekki þetta? Sannlega, sannlega segi ég þér að það sem við vitum tölum við, og það sem við höfum séð vitnum við um, og

vitnisburð okkar takið þið ekki. Ef ég sagði ykkur um hið jarðneska og þér trúið ekki, hvernig munuð þér trúa ef ég segi ykkur um hið himnneska? Og enginn hefur stigið upp til himins nema sá sem kom niður frá himni, Mannssonurinn sem er í himninum. Og eins og Móses lyfti upp höggorminum í eyðimörkinni, þannig er nauðsynlegt að Mannssonurinn verði lyftur upp, svo að allir sem trúa á hann forgangist ekki, heldur hafi eilíft líf. Því að þannig elskaði Guð heiminn, svo að hann gaf son sinn hinn eingetna, til þess að hver sem trúir á hann forgangist ekki, heldur hafi eilíft líf. Því að Guð sendi ekki son sinn inn í heiminn til þess að dæma heiminn, heldur til þess að heimurinn verði frelsaður í gegnum hann. Sá sem trúir á hann er ekki dæmdur, en sá sem ekki trúir hefur þegar verið dæmdur, því að hann hefur ekki trúað á nafn hins eingetna sonar Guðs. Þetta er dómurinn, að ljósið hefur komið inn í heiminn, og mennirnir elskuðu frekar myrkrið en ljósið, því verk þeirra voru vond. Því að allur sá sem gerir verðlaust hatar ljósið og kemur ekki til ljóssins, svo að verkin hans verði ekki afhjúpuð, Sá sem gerir sannleikann kemur til ljóssins, svo að verk hans verði opinberuð, því að þau eru unnin í Guði.

Eftir þetta kom Jesús og lærisveinar hans í Júdeuland, og þar dvaldi hann með þeim og skírði. Jóhannes var einnig að skíra í Enon nálægt Salím, vegna þess að mörg vötn voru þar, og menn komu og voru skírðir, Ekki enn hafði Jóhannes verið kastað í fangelsið. Það varð því umræða milli lærisveina Jóhannesar og gyðings um hreinsun. Og þeir komu til Jóhannesar og sögðu við hann: Rabbí, sá sem var með þér handan Jórdanar, sem þú hefur borið vitni um, sjá, þessi skírir og allir koma til hans. Jóhannes svaraði og sagði: Maður getur ekki tekið neitt, nema það sé gefið honum frá himnum. Þið sjálfir vitna fyrir mér að ég sagði: Ég er ekki Kristur, heldur að ég er sendur á undan honum. Sá sem hefur brúðina er brúðguminn, en vinur brúðgumans, sá sem stendur og

heyrir hann, gleðst með gleði vegna raddar brúðgumans. Þessi gleði mín hefur því verið uppfyllt. Það er nauðsynlegt að auka hann, en að minnka mig. Sá sem kemur frá ofan er yfir öllum. Sá sem er frá jörðinni er frá jörðinni og talar frá jörðinni, sá sem kemur frá himninum er yfir öllum. Og það sem hann hefur séð og heyrt, það vitnar hann um, og enginn tekur við vitnisburði hans. Sá sem hefur tekið við vitnisburði hans hefur staðfest að Guð er sannur. Því að sá sem Guð sendi talar orð Guðs, því að Guð gefur ekki Andann eftir mælikvarða. Faðirinn elskar soninn og hefur gefið allt í hendur hans. Sá sem trúir á soninn hefur eilíft líf, en sá sem er óhlýðinn syninum mun ekki sjá líf, heldur hvílir reiði Guðs yfir honum.

4

Þegar því Drottinn vissi að farísearnir heyrðu að Jesús gerir fleiri lærisveina og skírir en Jóhannes þótt sannarlega Jesús sjálfur ekki skírði, heldur lærisveinar hans Hann yfirgaf Júdeu og fór til Galíleu. Það var nauðsynlegt að hann færi í gegnum Samaríu. Hann kemur því til borgar í Samaríu sem kallast Sykar, nálægt þeim stað sem Jakob gaf Jósef, syni sínum, Þar var uppspretta Jakobs. Jesús því, orðinn þreyttur af ferðalaginu, sat þannig við uppsprettuna; klukkustundin var um það bil sú sjötta. Kona kemur frá Samaríu til að draga vatn. Jesús segir við hana: Gefðu mér að drekka. Lærisveinar hans höfðu farið í borgina til að kaupa mat. Samaríukonan segir því til hans: Hvernig biður þú, sem ert Gyðingur, mig um að drekka, þar sem ég er Samaríukona? Gyðingar hafa ekki samskipti við Samaríubúa. Jesús svaraði og sagði þetta: Ef þú vissir um gjöf Guðs, og hver sá er sem segir við þig, gef mér að drekka, þá myndir þú hafa beðið hann, og hann myndi hafa gefið þér lifandi vatn. Konan segir til hans: Herra, þú hefur hvorki fötu, og brunnurinn er djúpur. Hvaðan hefur þú þá

hið lifandi vatn? Ert þú ekki meiri en faðir okkar Jakob, sem gaf okkur brunninn, og hann sjálfur drakk úr honum og synir hans og búfé hans? Jesús svaraði og sagði henni þetta: Allir sem drekka af þessu vatni munu þyrsta aftur, Hver sem drekki af því vatni sem ég mun gefa honum, mun ekki þyrsta um aldur og ævi, heldur mun það vatn sem ég gef honum verða í honum uppspretta vatns sem velur upp til eilífs lífs. Konan segir til hans: Herra, gef mér þetta vatn, svo að ég þyrsti ekki né þurfi að koma hingað til að draga. Jesús segir þetta við hana: Farðu, kalla manninn þinn og komdu hingað. Konan svaraði og sagði: Ég á ekki mann. Jesús segir við hana: Vel sagðir þú að þú átt ekki mann, Fimm menn hefur þú haft, og nú er sá sem þú hefur ekki þinn maður; þetta sanna hefur þú sagt. Konan segir við hann: Herra, ég sé að þú ert spámaður. Feður okkar tilbáðu á þessu fjalli, og þið segið að í Jerúsalem sé sá staður þar sem menn eiga að tilbiðja. Jesús segir henni: Kona, treystu mér, því að kemur sú stund þegar þér munuð hvorki á þessu fjalli né í Jerúsalem tilbiðja föðurinn. Þið tilbiðjið það sem þið vitið ekki, við tilbiðjum það sem við vitum, því að frelsunin er frá Gyðingunum. En stund kemur, og er nú, þegar hinir sönnu dýrkendur munu dýrka föðurinn í anda og sannleika, því að faðirinn leitar slíkra sem dýrka hann. Guð er andi, og þeir sem tilbiðja hann verða að tilbiðja í anda og sannleika. Konan segir til hans: Ég veit að Messías kemur, sá sem kallaður er Kristur. Þegar hann kemur mun hann tilkynna okkur allt. Jesús segir þetta við hana: Ég er sá sem talar við þig. Og við þetta komu lærisveinarnir hans, og þeir undruðust að hann talaði við konu, en enginn sagði þó: Hvað leitar þú? eða Hvað talar þú við hana? Konan skildi því eftir vatnkrukkuna sína og fór inn í borgina, og hún segir fólkinu, Komið og sjáið mann sem sagði mér allt sem ég gerði. Er þessi kannski Kristur? Þeir fóru því út úr borginni og komu til hans.

Í millitíðinni voru lærisveinarnir að biðja hann og sögðu: Rabbí, ét. En hann sagði til þeirra: Ég hef mat að borða sem þið vitið ekki um. Lærisveinarnir sögðu því hver við annan: Hefur einhver ekki komið með honum mat? Jesús segir til þeirra: Matur minn er að ég geri vilja þess sem sendi mig og ljúki verki hans. Segið þér ekki að enn séu fjórir mánuðir og uppskeran komi? Sjá, ég segi ykkur, lyftið augum yðar og sjáið löndin, því að þau eru hvít til uppskeru nú þegar. Og sá sem skerar tekur laun og safnar ávöxtum til eilífs lífs, svo að bæði sá sem sáir og sá sem skerar fagna saman. Því í þessu er orðið satt, að einn sær og annar uppsker. Ég sendi ykkur að uppskera það sem þið hafið ekki unnið fyrir; aðrir hafa unnið, og þið hafið farið inn í erfiði þeirra. Frá þeirri borg trúðu margir af Samaríubúunum á hann vegna orðs konunnar, sem vitnaði um að hann sagði mér allt sem ég gerði. Þegar Samaríubúarnir komu til hans báðu þeir hann að dvelja hjá þeim, og hann dvaldi þar í tvo daga. Og miklu fleiri trúðu vegna orðs hans, Hinni konunni sögðu þeir að þeir trúðu ekki lengur vegna tals hennar, því þeir sjálfir höfðu heyrt, og þeir vissu að þessi væri sannarlega frelsari heimsins, Kristur.

En eftir hina tvo daga fór hann út þaðan og fór til Galíleu. Jesús sjálfur vitnaði um að spámaður hefur ekki heiður í sínu eigin föðurlandi. Þegar hann því kom til Galíleu, tóku Galíleuverjar á móti honum, eftir að hafa séð allt sem hann gerði í Jerúsalem á hátíðinni, því að þeir sjálfir höfðu komið til hátíðarinnar.

Jesús kom því aftur til Kana í Galíleu, þar sem hann gjörði vatnið að víni. Og það var einhver konunglegur embættismaður, en sonur hans lá veikur í Kapernaum, Þessi, sem hafði heyrt að Jesús væri kominn frá Júdeu til Galíleu, fór til hans og bað hann um að hann kæmi niður og læknaði son hans, því hann var við það að deyja. Jesús sagði því til hans: Ef þið sjáið ekki tákn og undur,

trúið þið ekki. Hinn konunglegi segir til hans: Herra, farðu niður áður en barnið mitt deyr. Jesús segir til hans: Farðu, sonur þinn lifir. Og maðurinn trúði orðinu sem Jesús sagði til hans, og hann fór. Þegar hann var þegar að stíga niður, mættu þrælar hans honum og tilkynntu honum og sögðu að barn þitt lifir. Hann spurði því frá þeim um stundina þegar hann hafði það betra. Og þeir sögðu honum að í gær á sjöundu stund yfirgaf sóttin hann. Faðirinn vissi því að á þeirri stundu, þegar Jesús sagði við hann að sonur hans lifði, og hann trúði og allt heimili hans. Þetta annað tákn gerði Jesús aftur þegar hann kom frá Júdeu til Galíleu.

5

Eftir þetta var hátíð Gyðinganna, og Jesús fór upp til Jerúsalem. En í Jerúsalem er við sauðgataauguna laug sem kölluð er á hebresku Betesda og hefur fimm súlugöngur. Í þessum lá mikill fjöldi veikra, blindra, halta og þurrra, sem biðu eftir hreyfingu vatnsins. Engill fór á ákveðnum tíma niður í laugina, og vatnið var hrært. Sá sem fyrst fór inn eftir hreyfingu vatnsins varð heilbrigður, hvaða sjúkdómi sem hann var haldinn. Var þar einhver maður sem hafði verið í veikleika sínum í þrjátíu og átta ár. Þegar Jesús sá þennan liggjandi og vissi að hann hafði þegar verið lengi svona, segir hann við hann: Viltu verða heilbrigður? Hinn veiki svaraði honum: Herra, ég hef engan mann til þess að kasta mér í laugina þegar vatnið er raskað, en á meðan ég kem fer annar niður á undan mér. Jesús segir til hans: Rís upp, lyftu mottunni þinni og gakk. Og strax varð maðurinn heilbrigður, og hann lyftir mottunni sinni og gekk. En það var hvíldardagur þann dag. Gyðingarnir sögðu því við hinn læknaða: Það er hvíldardagur, þér er ekki leyfilegt að bera mottuna. Hann svaraði þeim: Sá sem gerði mig heilbrigðan sagði til mín: Lyftu upp rúminu þínu og gakk. Þeir spurðu hann þá: Hver er sá maður sem sagði þér: Taktu

rúmið þitt og gakk? Sá sem læknað hafði vissi ekki hver hann var, því að Jesús hafði vikið sér undan þar sem mannfjöldi var á staðnum. Eftir þetta finnur Jesús hann í musterinu og sagði til hans: Sjá, þú hefur orðið heilbrigður, syndga ekki lengur, svo að ekki eitthvað verra verði þér. Maðurinn fór burt og tilkynnti Gyðingunum að Jesús væri sá sem hafði gert hann heilbrigðan.

Og vegna þessa ofsóttu Gyðingarnir Jesú og reyndu að drepa hann, vegna þess að hann gerði þetta á hvíldardeginum. En Jesús svaraði þeim: Faðir minn vinnur allt til þessa, og ég vinn. Vegna þessa leitaðu Gyðingarnir því frekar að drepa hann, vegna þess að hann var ekki aðeins að brjóta hvíldardaginn, heldur kallaði hann einnig Guð sinn eigin föður og gerði sig jafnan Guði.

Jesús svaraði því og sagði þeim: Sannlega, sannlega segi ég ykkur, sonurinn getur ekki gert neitt af sjálfu sér, nema það sem hann sér föðurinn gera, því það sem sá gerir, það gerir sonurinn einnig á sama hátt. Faðirinn elskar soninn og sýnir honum allt sem hann sjálfur gerir, og hann mun sýna honum meiri verk en þessi, svo að þér skuluð undrast. Rétt eins og faðirinn reisir hina dauðu og gefur þeim líf, þannig gefur sonurinn líf hverjum sem hann vill. Því að faðirinn dæmir engan, heldur hefur hann gefið allan dóminn til sonarins, svo að allir heiðri soninn eins og þeir heiðra föðurinn. Sá sem ekki heiðrar soninn heiðrar ekki föðurinn sem sendi hann. Sannarlega, sannarlega segi ég yður að sá sem heyrir orð mitt og trúir á þann sem sendi mig, hefur eilíft líf, og hann kemur ekki til dóms, heldur er hann genginn yfir úr dauðanum til lífsins. Sannarlega, sannarlega segi ég yður að stund kemur, og er nú, þegar hinir dauðu munu heyra rödd sonar Guðs, og þeir sem heyra munu lifa. Rétt eins og faðirinn hefur líf í sjálfum sér, þannig gaf hann einnig syninum að hafa líf í sjálfum sér. Og hann gaf honum vald og að halda dóm, því að hann er

sonur manns. Undrist þið ekki þessu, því að stund kemur þar sem allir þeir sem eru í gröfunum munu heyra rödd hans. Og þeir sem hafa gert gott munu koma út til upprisunnar lífsins, en þeir sem hafa gert illt til upprisunnar dómsins.

Ég get ekki gert neitt af sjálfum mér. Eins og ég heyri, dæmi ég, og dómur minn er réttlátur, vegna þess að ég leita ekki míns vilja, heldur vilja föðurins sem sendi mig. Ef ég vitna um sjálfan mig, er vitnisburður minn ekki sannur. Annar er sá sem vitnar um mig, og ég veit að sannur er vitnisburðurinn sem hann vitnar um mig. Þið hafið sent til Jóhanns, og hann hefur vitjað um sannleikann. Ég tek hins vegar ekki vitnisburðinn frá manni, heldur segi ég þetta svo að þér verðið frelsaðir. Sá var lampinn sem brann og skein, en þér vilduð fagna um stund í ljósi hans. Ég hef hins vegar vitnisburð sem er meiri en Jóhannesar, því verkin sem faðirinn gaf mér til að ljúka, þau sömu verkin sem ég geri, vitna um mig að faðirinn hefur sent mig. Og faðirinn sem sendi mig, hann hefur sjálfur vitni borið um mig. Þér hafið hvorki heyrt rödd hans nokkru sinni né séð mynd hans, Og orð hans hafið þið ekki verandi í yður, því að þeim sem hinn sendi trúið þið ekki. Þið rannsakið ritin vegna þess að þið haldið að þið hafið eilíft líf í þeim, og þau eru þau sem bera vitni um mig, Og þér viljið ekki koma til mín, svo að þér megið hafa líf. Ég tek ekki dóxa frá mönnum. En ég þekki ykkur, að þið hafið ekki ást Guðs í ykkur sjálfum. Ég hef komið í nafni föður míns, og þér takið mig ekki. Ef annar kemur í sínu eigin nafni, munuð þér taka hann. Hvernig getið þið trúað, þegar þið takið dýrð hver frá öðrum, en leitið ekki dýrðarinnar frá hinum eina Guði? Ekki haldið þið að ég muni ásaka yður hjá föðurnum. Það er sá sem ásakar yður, Móses, á hvern þið hafið vonast. Ef þér hefðuð trúað Móses, þá hefðuð þér trúað mér, því að hann skrifaði um mig. Ef þér trúið ekki á rit hans, hvernig munuð þér þá trúa á orð mín?

6

Eftir þetta fór Jesús handan hafsins í Galíleu, sem er Tíberíasvatn. Og mikill fjöldi fylgdi honum, því að þeir sáu þau tákn hans sem hann gerði á hinum veiku. Jesús gekk upp á fjallið og sat þar með lærisveinum sínum. Páskin, hátíð gyðinganna, var nálægt. Þegar Jesús hafði lyft augunum og séð að mikill fjöldi kom til hans, segir hann við Filippus: Hvaðan eigum við að kaupa brauð svo að þessir geti borðað? Þetta sagði hann en til að prófa hann, því hann sjálfur vissi hvað hann ætlaði að gera. Filippus svaraði honum: Brauð fyrir tvö hundruð denara nægja þeim ekki, svo að hver þeirra geti tekið eitthvað lítið. Einn af lærisveinum hans segir til hans, Andrés, bróðir Símons Péturs, Er barn eitt hér, sem hefur fimm bygbrauð og tvo fiska, en hvað er þetta fyrir svo marga? Jesús sagði: Látið menn leggjast niður. Það var mikið gras á staðnum. Mennirnir lögðust því niður, að tölu um það bil fimm þúsund. Jesús tók brauðin og gaf þakkir og dreifði til lærisveinanna, en lærisveinarnir til þeirra sem lágu þar, og eins af fiskunum eins mikið og þeir vildu. Sem en þeir voru orðnir settir, segir hann við lærisveina sína: Safnið saman afgangsbrotum, svo að ekkert forgangist. Þeir söfnuðu því saman og fyltu tólf körfur af brotum úr hinum fimm byggbrauðum sem voru afgangs eftir þá sem höfðu étið. Mennirnir, sem höfðu séð það tákn sem Jesús gerði, sögðu því að þessi væri sannlega spámaðurinn sem koma skyldi í heiminn. Jesús dró sig því í hlé aftur inn á fjallið einn síns liðs, vitandi að þeir ætluðu að koma og grípa hann til að gera hann að konungi.

En þegar kvöld var komið, fóru lærisveinar hans niður að sjónum. Og eftir að hafa farið um borð í skipið voru þeir að fara yfir hafið til Kapernaum. Myrkur hafði þegar lagst yfir og Jesús hafði ekki komið til þeirra. Sjórinn var hrærdur upp þegar mikill

vindur blés. Eftir að hafa róið um tuttugu og fimm eða þrjátíu stöðvar sjá þeir Jesú gangandi á sjónum og nálgast bátinn, og þeir urðu hræddir. En hann segir til þeirra: Ég er það, óttist ekki. Þeir voru því viljugir til að taka hann inn í skipið, og strax varð skipið komið á landið sem þeir voru að fara til.

Næsta dag sá fjöldinn sem stóð handan hafsins að enginn annar bátur var þar nema sá eini sem lærisveinar hans fóru um borð í, og að Jesús hafði ekki farið með lærisveinunum sínum í bátinn, heldur höfðu lærisveinar hans einir farið burt, En hins vegar komu bátar frá Tíberíasi nálægt þeim stað þar sem þeir átu brauðið eftir að Drottinn gaf þakkir, Þegar fjöldinn því sá að Jesús var ekki þar né lærisveinar hans, fóru þeir sjálfir um borð í skipin og komu til Kapernaum og leituðu að Jesú. Og þegar þeir höfðu fundið hann handan hafsins sögðu þeir við hann: Rabbí, hvenær komst þú hingað? Jesús svaraði þeim og sagði: Sannlega, sannlega segi ég ykkur, þér leitið mín, ekki vegna þess að þér sáuð tákn, heldur vegna þess að þér átuð af brauðunum og voruð mettaðir. Vinnið ekki fyrir matinn sem eyðilegst, heldur fyrir matinn sem varir til eilífs lífs, sem Mannssonurinn mun gefa ykkur, því hann hefur Faðirinn, Guð, innsiglaður. Þeir sögðu því til hans: Hvað skulum við gera til að vinna verk Guðs? Jesús svaraði og sagði þeim: Þetta er verk Guðs, að þér trúið á þann sem hann sendi.

Ég sagði því til hans: Hvað gerir þú því fyrir tákn, svo að við sjáum og trúum á þig? Hvað vinnur þú? Feður okkar átu mannað í eyðimörkinni, eins og ritað er: brauð úr himninum gaf hann þeim að borða. Jesús sagði því til þeirra: Sannlega, sannlega segi ég ykkur, það var ekki Móses sem gaf ykkur brauðið af himni, heldur gefur faðir minn ykkur hið sanna brauð af himni. Því að brauð Guðs er það sem kemur niður frá himni og gefur líf til heimsins. Þeir sögðu því til hans: Herra, gefðu okkur alltaf þetta brauð.

Jesús sagði til þeirra: Ég er lífbrauðið; sá sem kemur til mín mun aldrei hungra, og sá sem trúir á mig mun aldrei þyrsta.

En ég sagði ykkur að þið hafið séð mig og þið trúið ekki. Allt það sem faðirinn gefur mér mun koma til mín, og þann sem kemur til mín mun ég alls ekki reka út. Að ég hef komið niður frá himni, ekki til þess að gera minn vilja, heldur vilja þess sem sendi mig. Þetta er hinn vilji föðursins sem sendi mig, að ég muni ekki eyðileggja neitt af því sem hann hefur gefið mér, heldur reisa það upp á hinum síðasta degi. Þetta er vilji þess sem sendi mig, svo að allur sá sem sér soninn og trúir á hann hafi eilíft líf, og ég mun reisa hann upp á hinum síðasta degi. Gyðingarnir voru því að murra um hann vegna þess að hann sagði: Ég er brauðið sem kom niður frá himnum. Og þeir sögðu: Er þessi ekki Jesús, sonur Jósefs, sem við þekkjum föður hans og móður? Hvernig segir hann þá að hann sé kominn niður af himni? Jesús svaraði því og sagði þeim: Ekki væntist sín á milli. Enginn getur komið til mín, nema faðirinn sem sendi mig dragi hann, og ég mun reisa hann upp á hinum síðasta degi. Það er skrifað í spámönnunum: og allir munu vera kenndir af Guði. Allur sá sem heyrir frá föðurnum og hefur lært kemur til mín. Ekki að einhver hafi séð föðurinn, nema sá sem er frá Guði; þessi hefur séð föðurinn. Sannarlega, sannarlega segi ég yður: sá sem trúir á mig hefur eilíft líf. Ég er brauðið lífsins. Feðurnir ykkar átu mannað í eyðimörkinni og dóu. Þetta er brauðið sem stígur niður frá himni, svo að einhver geti étið af því og deyji ekki. Ég er brauðið hið lifandi sem er komið niður úr himninum, ef einhver borðar af þessu brauði, mun hann lifa að eilífu. Og brauðið sem ég mun gefa, er hold mitt, sem ég mun gefa fyrir líf heimsins. Gyðingarnir voru því að rífast sín á milli og sögðu: Hvernig getur þessi gefið okkur hold sitt að borða? Jesús sagði því til þeirra: Sannlega, sannlega segi ég ykkur, ef þið étið ekki hold Mannssonarins og drekkið blóð hans, þá hafið þið ekki

líf í ykkur. Sá sem etur hold mitt og drekkur blóð mitt hefur eilíft líf, og ég mun reisa hann upp á hinum síðasta degi. Því að hold mitt er sannarlega matur, og blóð mitt er sannarlega drykkur. Sá sem etur hold mitt og drekkur blóð mitt dvelst í mér, og ég í honum. Eins og hinn lifandi faðir sendi mig og ég lifi vegna föðurins, og sá sem etur mig mun einnig lifa vegna mín. Þetta er brauðið sem kom niður af himni, ekki eins og feður yðar átu mannað og dóu; sá sem etur þetta brauð mun lifa að eilífu. Þetta sagði hann kennandi í söfnuði í Kapernaum.

Margir af lærisveinum hans sögðu því, er þeir höfðu heyrt þetta: Harður er þessi málflutningur; hver getur hlustað á hann? En Jesús, vitandi í sjálfum sér að lærisveinar hans murruðu um þetta, sagði þeim: Veldur þetta yður til að hrasa? Ef þá sjáið þið Mannsson stigandi upp þangað sem hann var áður? Andinn er lífgjafinn, holdið gagnar engu, orðin sem ég tala til yðar eru andi og líf. En það eru sumir úr ykkur sem ekki trúa. Jesús vissi fyrir frá upphafi hverjir eru sem ekki trúa og hver er sem mun gefa hann upp. Og hann sagði: Vegna þessa hef ég sagt ykkur að enginn getur komið til mín nema það sé gefið honum frá föður mínum. Frá þessu fóru margir af lærisveinum hans aftur og gengu ekki lengur með honum. Sagði því Jesús til hinna tólf: Viljið þér ekki einnig fara? Símon Pétur svaraði honum því: Herra, til hvers skulum við fara? Þú hefur orð eilífs lífs. Og við höfum trúað og vitum að þú ert Kristur, sonur hins lifandi Guðs. Jesús svaraði þeim: Valdi ég ekki yður tólfuna? Og einn af yður er djöfull. Hann sagði en um Júdas Símonsson Ískaríót, því þessi var að fara að afhenda hann, þar sem hann var einn af hinum tólf.

Og Jesús gekk eftir þetta um í Galíleu, því að hann vildi ekki ganga um í Júdeu, vegna þess að Gyðingarnir voru að leita að honum til að drepa hann. En tjaldahátíð Gyðinganna var nálægt. Bræður hans sögðu því til hans: Farðu héðan og farðu til Júdeu, svo að lærisveinarnir þínir megi einnig sjá verkin þín sem þú gerir, Enginn gerir eitthvað í leyni og leitar þess að vera opinskár. Ef þú gerir þetta, sýndu þig sjálfan heiminum. Né heldur trúðu bræður hans á hann. Jesús segir því til þeirra: Tími minn er ekki enn kominn, en tími yðar er alltaf tilbúinn. Heimurinn getur ekki hatað ykkur, en hann hatar mig, því að ég vitna um hann að verk hans eru vond. Þið farið upp til þessarar hátíðar, ég fer ekki enn upp til þessarar hátíðar, því að tími minn hefur ekki enn verið uppfylltur. En eftir að hafa sagt þeim þetta, dvaldist hann í Galíleu. Sem en bræður hans fóru upp, þá fór hann líka upp til hátíðarinnar, ekki opinberlega, heldur í laumi. Gyðingarnir voru því að leita að honum á hátíðinni og sögðu: Hvar er hann? Og mikill murr var um hann í mannfjöldanum. Sumir sögðu að hann væri góður, aðrir sögðu: Nei, heldur villir hann mannfjöldann. Enginn var hins vegar að tala opinskátt um hann vegna ótta við gyðingana.

Þegar hátíðin var hálfnuð fór Jesús upp í musterið og kenndi. Og Gyðingarnir undruðust og sögðu: Hvernig kann þessi bókstafi án þess að hafa lært? Jesús svaraði því þeim og sagði: Kenning mín er ekki mín, heldur hans sem sendi mig. Ef einhver vill gera vilja hans, mun hann vita um kenninguna, hvort hún er frá Guði, eða hvort ég tala af sjálfum mér. Sá sem talar af sjálfum sér leitar eigin dýrðar, en sá sem leitar dýrðar þess sem sendi hann, þessi er sannur, og óréttlæti er ekki í honum. Hefur Móses ekki gefið yður lögmálið? Og enginn af yður framfylgir lögmálinu. Hvers vegna leitið þið að drepa mig? Fjöldinn svaraði og sagði: Þú hefur djöful. Hver leitar að því að drepa þig? Jesús svaraði og sagði til þeirra:

Eitt verk gerði ég, og þér undrið allir vegna þessa. Moses hefur gefið ykkur umskörunina, ekki vegna þess að hún er frá Moses, heldur frá feðrunum, og á hvíldardegi umskerið þér mann. Ef maður tekur umskörun á hvíldardegi svo að lögmál Móse verði ekki brotið, eruð þið þá reiðir við mig vegna þess að ég gerði heilan mann heilbrigðan á hvíldardegi Dæmið ekki eftir útliti, heldur dæmið réttlátan dóm. Voru því sumir af Jerúsalemsbúunum að segja: Er þessi ekki sá sem þeir leita að drepa? Og sjá, hann talar opinberlega, og þeir segja honum ekkert. Kannski hafa stjórnendurnir sannarlega komist að því að þessi er sannarlega Kristur? En þennan vitum vér hvaðan hann er, en þegar Kristur kemur, veit enginn hvaðan hann er. Jesús hrópaði því í musterinu þar sem hann kenndi og sagði: Þið þekkið mig, og þið þekkið hvaðan ég er, og ég hef ekki komið af sjálfum mér, heldur er hann sannur sem sendi mig, sem þið ekki þekkið, Ég þekki hann, því að ég er frá honum og hann sendi mig. Þeir voru því að leita að að grípa hann, og enginn lagði hönd á hann, því að stund hans var ekki enn komin. Margir úr mannfjöldanum trúðu á hann og sögðu: Þegar Kristur kemur, mun hann ekki gera fleiri merki en þessi sem þessi hefur gert? Farísearnir heyrðu mannfjöldann murmandi um þetta varðandi hann, og farísearnir og æðstu prestarnir sendu aðstoðarmenn til að grípa hann. Jesús sagði því: Ég er enn litla stund með yður og fer síðan til þess sem sendi mig. Þið munuð leita að mér og ekki finna mig, og þar sem ég er, getið þið ekki komið. Gyðingarnir sögðu því við sjálfa sig: Hvert ætlar þessi að fara, að við munum ekki finna hann? Ætlar hann að fara til dreifingar Grikkjanna og kenna Grikkjunum? Hvað er þetta orðið sem hann sagði: Þið munuð leita mín og ekki finna mig, og þar sem ég er, getið þið ekki komið?

Á hinum síðasta degi hátíðarinnar, þeim mikla, stóð Jesús og hrópaði og sagði: Ef einhver þyrstir, láti hann koma til mín og

drekka. Sá sem trúir á mig, eins og ritin segir, munu ár af lifandi vatni flæða úr kviði hans. Þetta sagði hann en um Andann sem hinir trúandi á hann voru um að taka, því að Heilagur Andi var ekki enn til, þar sem Jesús hafði ekki enn verið dýrkaður. Margir því úr fjöldanum, er höfðu heyrt orðið, sögðu: Þessi er sannlega spámaðurinn. Aðrir sögðu: Þessi er Kristur. Aðrir sögðu: Kemur Kristur ekki frá Galíleu? Sagði ritningin ekki að Kristur komi úr sæði Davíðs og frá Betlehem, þorpinu þar sem Davíð var? Skipti varð því í fjöldanum vegna hans. Sumir vildu grípa hann, en enginn lagði hendur á hann. Hjálparmennirnir komu því til æðstu prestanna og Farísea, og þeir sögðu þeim: Hvers vegna færðuð þér hann ekki? Hjálparmennirnir svöruðu: Aldrei hefur maður talað þannig eins og þessi maður. Farísear svöruðu því þeim: Hafið þið ekki líka verið villtir? Hefur einhver af stjórendunum trúað á hann eða af faríseunum? En þessi fjöldur sem ekki þekkir lögmálið er bölvaður Níkódemus segir til þeirra, sá sem hafði komið að nóttu til hans, einn af þeim: Dæmir lögmál okkar ekki manninn, nema það heyri frá honum áður og viti hvað hann gerir? Þeir svöruðu og sögðu við hann: Ert þú ekki líka úr Galíleu? Rannsakaðu og sjáðu að spámaður úr Galíleu hefur ekki risið. Og hver fór heim til sín.

8

Jesus fór hins vegar á Ólífufjallið. En við dögun kom hann aftur inn í musterið, og allt fólkið kom til hans, og hann settist niður og kenndi þeim. En hinir ritlærðu og farísearnir leiða konu sem hefur verið gripin í hjónabandi og setja hana í miðjuna. Þeir segja við hann: Kennari, þessi kona hefur verið gripin á fersku við að fremja hjónabandsrof. Og í lögmáli okkar skipaði Móses að steina slíkar konur. Þú, því, hvað segir þú? Þetta sögðu þeir en til að reyna hann, svo að þeir mættu hafa ákæru á hendur honum. En Jesús, hallandi niður, ritaði með fingrinum á jörðina. En þegar

þeir héldu áfram að spyrja hann, rétti hann sig upp og sagði til þeirra: Sá sem syndalaus er ykkar láti fyrst kasta steini á hana. Og aftur, beygður niður, ritaði hann á jörðina. En þeir sem heyrðu þetta fóru út, einn af öðrum, byrjandi frá öldungunum, og Jesús var skilinn eftir og konan sem var í miðjunni. En þegar Jesús leit upp sagði hann við hana: Kona, hvar eru þeir? Hefur enginn fordæmt þig? En hún sagði: Enginn, Herra. En Jesús sagði: Ég fordæmi þig heldur ekki, farðu og syndgaðu ekki lengur frá þessu.

Aftur talaði Jesús því til þeirra og sagði: Ég er ljós heimsins. Sá sem fylgir mér mun alls ekki ganga í myrkri, heldur mun hafa ljós lífsins. Farísear sögðu því við hann: Þú vitnar um þig sjálfan, vitnisburður þinn er ekki sannur. Jesús svaraði og sagði til þeirra: Jafnvel þótt ég vitni um sjálfan mig, er vitnisburður minn sannur, því að ég veit hvaðan ég kom og hvert ég fer, en þér vitið ekki hvaðan ég kem eða hvert ég fer. Þið dæmið samkvæmt holdinu, ég dæmi engan. Og ef ég dæmi, þá er dómur minn sannur, því að ég er ekki einn, heldur ég og faðirinn sem sendi mig. Og í lögmálinu yðar er ritað að vitnisburður tveggja manna er sannur. Ég er sá sem vitnar um sjálfan mig, og faðirinn sem sendi mig vitnar um mig. Þeir voru að segja við hann: Hvar er faðir þinn? Jesús svaraði: Þið þekkið hvorki mig né föður minn. Ef þið hefðuð þekkt mig, þá hefðuð þið einnig þekkt föður minn. Þessi orð talaði Jesús í fjársjóðinum, þar sem hann kenndi í musterinu, og enginn greip hann, því að stund hans var ekki enn komin.

Jesús sagði því aftur til þeirra: Ég fer burt og þið munuð leita mín, og þið munuð deyja í syndinni yðar; þangað sem ég fer getið þið ekki komið. Sögðu Gyðingarnir því: Mun hann ekki drepa sjálfan sig, vegna þess að hann segir: Þangað sem ég fer getið þér ekki komið? Og hann sagði til þeirra: Þið eruð frá því sem er fyrir neðan, ég er frá því sem er fyrir ofan, þið eruð frá þessum heimi,

ég er ekki frá þessum heimi. Ég sagði því til yðar að þið munuð deyja í syndum yðar, því að ef þið trúið ekki að ég er, munuð þið deyja í syndum yðar. Þeir sögðu því við hann: Þú, hver ert þú? Og Jesús sagði við þá: Frá upphafi það sem ég tala við yður. Margt hef ég um yður að tala og að dæma, en sá sem sendi mig er sannur, og ég segi þetta í heiminn sem ég heyrði frá honum. Þeir vissu ekki að hann var að tala til þeirra um föðurinn. Jesús sagði því til þeirra: Þegar þér lyfti upp Mannsyninum, þá munum þér vita að ég er, og ég geri ekkert af sjálfum mér, heldur tala ég þetta eins og faðir minn kenndi mér. Og sá sem sendi mig er með mér, faðirinn hefur ekki skilið mig eftir einan, því að ég geri alltaf það sem honum þóknast. Þegar hann talaði þetta trúðu margir á hann.

Jesús sagði því til þeirra Gyðinga sem höfðu trúað honum: Ef þér verðið í mínu orði, eruð þér sannlega lærisveinar mínir, Og þið munuð þekkja sannleikann, og sannleikurinn mun frelsa yður. Þeir svöruðu honum: Við erum sæði Abrahams og höfum aldrei verið þrælaðir neinum. Hvernig segir þú að við munum verða frjáls? Jesús svaraði þeim: Sannlega, sannlega segi ég ykkur að hver sá sem gerir syndina er þræll syndarinnar. En þrællinn dvelur ekki í húsinu til eilífðar, sonurinn dvelur til eilífðar. Ef sonurinn því frelsar yður, þá verðið þér sannarlega frjálsir. Ég veit að þið eruð sæði Abrahams, en þið leitið að drepa mig, því að orð mitt rúmast ekki í yður. Ég tala það sem ég hef séð hjá föður mínum, og þið gerið því það sem þið hafið séð hjá föður yðar. Þeir svöruðu og sögðu til hans: Faðir okkar er Abraham. Jesús segir til þeirra: Ef þið voruð börn Abrahams, þá gerðuð þið verk Abrahams. Nú en þér leitið að drepa mig, mann sem hefur talað sannleikann til yðar, sem ég heyrði frá Guði; þetta gerði Abraham ekki. Þið gerið verk föður yðar. Þeir sögðu því við hann: Vér höfum ekki verið fædd úr hórdómi, vér höfum einn föður, Guð. Jesús sagði því til þeirra: Ef Guð væri faðir yðar, þá mynduð þið elska mig, því ég fór út frá

Guði og ég hef komið. Ég hef ekki heldur komið af sjálfum mér, heldur sendi hann mig. Hvers vegna þekkið þið ekki tal mitt? Vegna þess að þið getið ekki heyrt orð mitt. Þér eruð úr djöflinum föður, og þér viljið gera langanir föðurs yðar. Hann var manndrápsmaður frá upphafi og stendur ekki í sannleikanum, því að enginn sannleikur er í honum. Þegar hann talar lygi, þá talar hann úr sínu eigin, því að hann er lygari og faðir hans. En vegna þess að ég segi sannleikann trúið þér mér ekki. Hver úr yður sannfærir mig um synd? En ef ég segi sannleikann, hvers vegna trúið þið mér ekki? Sá sem er frá Guði heyrir orð Guðs; vegna þessa heyrir þið ekki, því að þið eruð ekki frá Guði. Gyðingarnir svöruðu því og sögðu við hann: Segjum við ekki rétt að þú ert Samaríumaður og hefur djöful? Jesús svaraði: Ég hef ekki djöfull, heldur virði ég föður minn, og þér vanvirða mig. Ég leita hins vegar ekki dýrðar minnar; það er sá sem leitar og dæmir. Sannarlega, sannarlega segi ég yður: ef einhver geymir orð mitt, skal hann aldrei sjá dauðann um aldur og ævi. Gyðingarnir sögðu því til hans: Nú höfum við komist að því að þú hefur djöfull. Abraham dó og spámennirnir, og þú segir: ef einhver heldur orð mitt, mun hann alls ekki smakka dauðann um aldur og ævi. Ert þú ekki meiri en faðir okkar Abraham, sem dó? Og spámennirnir dóu. Hvern gerir þú sjálfan þig? Jesús svaraði: Ef ég dýrka sjálfan mig, þá er dýrðin mín ekkert. Það er faðir minn sem dýrkar mig, hann sem þér segið að sé Guð yðar, Og þið hafið ekki þekkt hann, en ég þekki hann. Og ef ég segi að ég þekki ekki hann, verð ég eins og þið, lygari, en ég þekki hann og ég varðveiti orð hans. Abraham, faðir yðar, fagnað því að hann mætti sjá daginn minn, og hann sá hann og fagnað. Gyðingarnir sögðu því til hans: Þú ert ekki enn fimmtíu ára og hefur þú séð Abraham? Jesús sagði til þeirra: Sannlega, sannlega segi ég yður, áður en Abraham varð til, er ég. Þeir tóku því upp steina til að kasta á hann. En Jesús var falinn og

fór út úr musterinu eftir að hafa gengið í gegnum miðju þeirra, og fór þannig framhjá.

9

Og er hann gekk framhjá sá hann mann sem var blindur frá fæðingu. Og lærisveinarnir hans spurðu hann og sögðu: Rabbí, hver syndgaði, þessi eða foreldrar hans, svo að hann fæddist blindur? Jesús svaraði: Hvorki þessi syndgaði né foreldrar hans, heldur svo að verk Guðs birtist í honum. Ég verð að vinna verk þess sem sendi mig á meðan dagur er, því nóttin kemur þegar enginn getur unnið. Þegar ég er í heiminum, er ég ljós heimsins. Eftir að hafa sagt þetta spýtti hann á jörðina og gerði leir úr spýttunni, og hann smurði leirinn á augun hins blinda. Og sagði til hans: Farðu og þvoðu þig í lauginni Síloam, sem er túlkað sendur. Hann fór því burt og þvoði sig, og kom sjáandi.

Nágrannarnir og þeir sem höfðu séð hann áður, að hann var blindur, sögðu: Er þessi ekki sá sem sat og betlaði? Sumir sögðu að þetta væri hann, en aðrir að hann væri líkur honum. Hann sagði að það væri hann. Þeir voru því að segja honum: Hvernig voru augun þín opnuð? Sá svaraði og sagði: Maður sem heitir Jesús gerði leir og smurði augu mín og sagði mér: Farðu í laugina Síloam og þvoðu þig. En ég fór og þvoði mig og fékk sjón. Ég sagði því til hans: Hvar er hann? Hann svarar: Ég veit það ekki.

Þeir leiða hann til Faríseanna, hann sem eitt sinn var blindur. Það var hvíldardagur þegar Jesús gerði leir og opnaði augu hans. Aftur spurðu Farísearnir hann því hvernig hann hefði fengið sjónina. En hann sagði þeim: Hann lagði leir á augu mín, og ég þvoði mig, og ég sé. Sumir af Faríseunum sögðu: Þessi maður er ekki frá Guði, því að hann heldur ekki hvíldardaginn. Aðrir sögðu:

Hvernig getur syndugur maður gert slík merki? Og skiptur var meðal þeirra. Þeir segja aftur til hins blinda: Þú, hvað segir þú um hann, að hann opnaði augu þín? En hann sagði að hann væri spámaður. Gyðingarnir trúðu því ekki um hann að hann hefði verið blindur og fengið sjón aftur, fyrr en þeir kölluðu til foreldra þess sem hafði fengið sjón aftur. Og þeir spurðu þá og sögðu: Er þessi sonur yðar, sem þér segið að hafi verið fæddur blindur? Hvernig sér hann þá núna? Foreldrar hans svöruðu þeim og sögðu: Við vitum að þessi er sonur okkar og að hann fæddist blindur, Hvernig hann nú sér vitum við ekki, eða hver opnaði augu hans vitum við ekki, hann sjálfur hefur aldur, spyrjið hann, hann sjálfur mun tala um sjálfan sig. Þetta sögðu foreldrar hans vegna þess að þeir óttuðust Gyðingana, því nú þegar höfðu Gyðingarnir samþykkt að ef einhver játaði hann Krist, yrði hann rekinn úr samkundunni. Vegna þessa sögðu foreldrar hans: Hann er á fullum aldri, spyrjið hann. Þeir kölluðu því aftur á manninn sem hafði verið blindur og sögðu við hann: Gef Guði dýrðina, við vitum að þessi maður er syndari. Svaraði því sá og sagði: Hvort hann er syndugur veit ég ekki; eitt veit ég, að ég, sem var blindur, sé nú. Ég sagði aftur til hans: Hvað gerði hann við þig? Hvernig opnaði hann augun þín? Hann svaraði þeim: Ég sagði yður þetta nú þegar, og þið heyrðuð ekki. Hvers vegna viljið þið heyra þetta aftur? Viljið þið kannski einnig verða lærisveinar hans? Þeir hæddu hann og sögðu: Þú ert lærisveinn hans, en við erum lærisveinar Móse. Við vitum að Guð hefur talað til Móses, en þennan vitum við ekki hvaðan hann er. Maðurinn svaraði og sagði þeim: Þetta er undarlegt, að þið vitið ekki hvaðan hann er, en hann opnaði augun mín. Við vitum að Guð heyrir ekki syndara, en ef einhver er guðhræddur og gerir vilja hans, þá heyrir hann þennan. Frá örófi alda hefur ekki verið heyrt að einhver opnaði augu manns sem fæddur var blindur. Ef þessi var ekki frá Guði, gat hann ekki gert neitt. Þeir svöruðu og sögðu til hans: Í syndum varst þú fæddur

allur, og þú kennir okkur? Og þeir réku hann út. Jesús heyrði að þeir höfðu kastað honum út, og þegar hann hafði fundið hann sagði hann við hann: Trúir þú á son Guðs? Sá svaraði og sagði: Og hver er hann, Drottinn, svo að ég geti trúað á hann? Jesús sagði til hans: Þú hefur séð hann og sá sem talar við þig er hann. En hann sagði: Ég trú, Herra, og tilbað honum. Og Jesús sagði: Til dóms kom ég inn í þennan heim, svo að þeir sem ekki sjá megi sjá og þeir sem sjá verði blindir. Og þeir heyrðu þetta úr Faríseunum, þeir sem voru með honum, og sögðu til hans: Erum vér líka ekki blindir? Jesús sagði þeim: Ef þér voruð blindir, mynduð þér ekki hafa synd, en nú segið þér að vér sjáum, þess vegna verður syndin yðar eftir.

10

Sannarlega, sannarlega segi ég yður: Sá sem ekki gengur inn um hurðina inn í sauðagarðinn, heldur klifrar upp annars staðar frá, sá er þjófur og ræningi. Sá sem gengur inn um dyrnar er hirðir sauðfjárins. Þessum opnar dyravörðurinn, og sauðféð heyrir rödd hans, og hann kallar eigin sauðfé við nafn og leiðir þau út. Og þegar hann hefur sent eigin sauðfé út, fer hann á undan þeim, og sauðféð fylgir honum, vegna þess að þau þekkja rödd hans, Framandi manni munu þeir ekki fylgja, heldur munu þeir flýja frá honum, því að þeir þekkja ekki rödd hinna framandi. Þetta málshætti sagði Jesús þeim, en þeir skildu ekki hvað það var sem hann talaði til þeirra. Jesús sagði því aftur til þeirra: Sannlega, sannlega segi ég yður að ég er hurð sauðanna. Allir sem komu fyrir mig eru þjófar og ræningjar, en sauðirnir heyrðu ekki á þá. Ég er hurðin; ef einhver kemur inn í gegnum mig, verður hann frelsaður, og hann mun fara inn og út, og hann mun finna beitiland. Þjófurinn kemur ekki nema til þess að stela og fórna og eyða; ég kom svo að þeir hafi líf og hafi það yfirgengilega. Ég er

hinn góði hirðir. Hinn góði hirðir leggur sál sína fyrir sauðfé sín. Launaði starfsmaðurinn, sem ekki er hirðir og á ekki sauðfénað sjálfur, sér úlfinn koma og yfirgefur sauðfénað og flýr, og úlfurinn grípur þau og dreifir sauðfénu. En launamaðurinn flýr, vegna þess að hann er launamaður og honum er ekki umhugað um sauðféð. Ég er hinn góði hirðir, og ég þekki mína og er þekktur af mínum, Eins og faðirinn þekkir mig og ég þekki föðurinn, og sál mína set ég fyrir sauðkindin. Og önnur kind hef ég, sem ekki eru úr þessum garði, og þau verð ég einnig að leiða, og þau munu heyra rödd mína, og það verður einn hjörð, einn hirðir. Vegna þessa elskar faðirinn mig, því að ég leggi sálina mína, svo að ég taki hana aftur. Enginn tekur það frá mér, heldur legg ég það frá mér sjálfur. Ég hef vald til að leggja það frá mér, og ég hef vald til að taka það aftur. Þetta boðorð tók ég frá föður mínum. Klofningur varð því aftur meðal Gyðinganna vegna þessara orða. Margir þeirra voru að segja: Hann hefur djöfull og er brjálaður, hvers vegna hlýðið þér á hann? Aðrir sögðu: Þessi orð eru ekki orð djöfulsáta manns. Getur djöfull opnað augu blindra?

Það gerðist að helgunin var í Jerúsalem, og það var vetur. Og Jesús var að ganga um í musterinu í súlugöngu Salómons. Gyðingarnir umlukuðu hann því og sögðu við hann: Uns hvenær tekur þú upp sálina okkar? Ef þú ert Kristur, segðu okkur það frjálslega. Jesús svaraði þeim: Ég sagði ykkur, og þér trúið ekki. Þau verk sem ég geri í nafni föður míns, þau vitna um mig. En þér trúið ekki, því að þér eruð ekki af sauðfé mínu, eins og ég sagði yður. Sauðirnir mínir heyra rödd mína, og ég þekki þá, og þeir fylgja mér, Og ég gef þeim eilíft líf, og þeir munu ekki forgangast um aldur og ævi, og enginn mun ræna þá úr hendi minni. Faðir minn, sem hefur gefið mér þetta, er meiri en allir, og enginn getur rifið neinu úr hendi föður míns. Ég og faðirinn erum eitt. Gyðingarnir báru því aftur steina til að steina hann. Jesús svaraði

þeim: Mörg góð verk sýndi ég ykkur frá föður mínum, vegna hvers þeirra verka grýtið þér mig? Gyðingarnir svöruðu honum og sögðu: Við grýtum þig ekki fyrir gott verk, heldur fyrir guðlast, og vegna þess að þú, sem ert maður, gerir þig sjálfan að Guði. Jesús svaraði þeim: Er það ekki ritað í lögum yðar: Ég sagði, þér eruð guðir? Ef hann sagði að þeir væru guðir, til hverra orð Guðs kom, og ritningin getur ekki rofnað, Hvern sem faðirinn helgaði og sendi inn í heiminn, segið þér að guðlastar, vegna þess að ég sagði: sonur Guðs er ég? Ef ég geri ekki verk föðurs míns, þá trúið ekki á mig, Ef ég geri það, jafnvel þótt þið trúið mér ekki, þá trúið verkunum, svo að þið vitið og trúið að faðirinn er í mér og ég í honum. Þeir voru því aftur að reyna að grípa hann, og hann fór út úr hendi þeirra.

Og hann fór aftur burt handan Jórdanar, inn á þann stað þar sem Jóhannes var fyrst að skíra, og dvaldist þar. Og margir komu til hans og sögðu að Jóhannes gerði sannarlega ekkert tákn, en allt sem Jóhannes sagði um þennan var satt. og margir trúðu þar á hann.

11

Það var einhver veikur maður, Lasarus frá Betaníu, úr þorpi Maríu og Mörtu, systur hennar. En María var sú sem smurði Drottininn með ilmvatni og þurrkaði fætur hans með hárum sínum, sem bróðir hennar Lasarus var veikur. Sendu því systrurnar til hans og sögðu: Herra, sjá, sá sem þú elskar er veikur. Eftir að hafa heyrt þetta sagði Jesús: Þessi veikleiki er ekki til dauða, heldur fyrir dýrð Guðs, svo að sonur Guðs verði vegsamaður fyrir hans tilstilli. En Jesús elskaði Mörthu og systur hennar og Lasar. Þegar hann því heyrði að hann væri veikur, þá dvaldist hann sannarlega tvo daga á þeim stað sem hann var.

Síðan eftir þetta segir hann til lærisveinanna: Látum okkur fara til Júdeu aftur. Lærisveinarnir segja honum: Rabbí, nú voru Gyðingarnir að reyna að steina þig, og þú ert að fara þangað aftur? Jesús svaraði: Eru ekki tólf tímar dagsins? Ef einhver gengur á deginum hrásast hann ekki, vegna þess að hann sér ljós þessa heims, Ef einhver gengur um nóttina hrásast hann, því að ljósið er ekki í honum. Þetta sagði hann, og eftir þetta segir hann til þeirra: Lasarus, vinur okkar, hefur sofnað, en ég fer til að vekja hann. Lærisveinarnir hans sögðu þá: Herra, ef hann hefur sofnað mun hann verða bjargaður. Jesús hafði talað um dauða hans, en þeir héldu að hann talaði um svefnhvíld. Þá sagði Jesús því opinskátt til þeirra: Lasarus er dáinn, Og ég gleðst vegna ykkar, svo að þið trúið, því ég var ekki þar, en förum við til hans. Þá sagði Tómas, sem kallaður var Tvíburi, til samnemenda sinna: Förum líka við, svo að við deyjum með honum.

Þegar Jesús kom, fann hann að hann hafði þegar verið fjóra daga í gröfinni. En Betanía var nálægt Jerúsalem, um það bil fimmtán vegalengdir í burtu. Og margir af Gyðingunum höfðu komið til Mörthu og Maríu til að hugga þær vegna bróður þeirra. Martha, þegar hún heyrði að Jesús kæmi, mætti honum, en María sat í húsinu. Þá sagði Martha til Jesú: Herra, ef þú hefðir verið hér, þá hefði bróðir minn ekki dáið. En ég veit líka núna að allt sem þú biður Guð um mun Guð gefa þér. Jesús segir henni: Bróðir þinn mun rísa upp. Marþa segir til hans: Ég veit að hann mun rísa upp í upprisunni á hinum síðasta degi. Jesús sagði við hana: Ég er upprisan og lífið. Sá sem trúir á mig, jafnvel þótt hann deyi, mun lifa, og allur sá sem lifir og trúir á mig mun aldrei deyja um aldur og ævi. Trúir þú þessu? Hún segir við hann: Já, Herra, ég hef trúað því að þú ert Kristur, sonur Guðs, sá sem kemur í heiminn. Og eftir að hafa sagt þetta fór hún burt og kallaði á Maríu, systur sína, leynilega og sagði: Kennarinn er viðstaddur og kallar á þig. Sú sem

heyrði, rís fljótt og kemur til hans. Jesús hafði ekki enn komið inn í þorpið, heldur var hann á þeim stað þar sem Marta mætti honum. Gyðingarnir sem voru með henni í húsinu og hugguðu hana, þegar þeir sáu Maríu að hún reis fljótt upp og fór út, fylgdu henni og sögðu að hún fer til grafarinnar til þess að gráta þar. María því, þegar hún kom þangað sem Jesús var og sá hann, féll hún að fótum hans og sagði við hann: Herra, ef þú hefðir verið hér, þá hefði bróðir minn ekki dáið. Þegar Jesus sá hana grátandi og Gyðingana sem höfðu komið saman með henni grátandi, varð hann reiður í andanum og truflaði sjálfan sig. Og hann sagði: Hvar hafið þið lagt hann? Þeir segja til hans: Herra, kom og sjáðu. Jesús grét. Gyðingarnir voru því að segja: Sjá hvernig hann elskaði hann. Sumir af þeim sögðu: Gat þessi maður, sem opnaði augu hins blinda, ekki gert það að þessi dæi ekki? Jesús því, aftur djúpt hreyfður í sjálfum sér, kemur að gröfinni. Hún var helli og steinn lá yfir henni. Jesús segir: Lyftið steininum. Marta, systir hins dauða, segir við hann: Herra, hann lyktar nú þegar, því hann hefur verið dauður í fjóra daga. Jesús segir þetta við hana: Sagði ég þér ekki að ef þú trúir, munt þú sjá dýrð Guðs? Þeir hófu því steininn þar sem hinn dauði lá. En Jesús lyfti augunum upp og sagði: Faðir, ég þakka þér fyrir að þú heyrðir mig. Ég vissi að þú heyrir mig alltaf, en vegna fjöldans sem stóð í kringum sagði ég þetta, svo að þeir gætu trúað að þú hefur sent mig. Og eftir að hafa sagt þetta hrópaði hann hátt: Lasarus, kom út! Og hinn dauði fór út, bundinn að fótum og höndum með umbúðum, og andlit hans var vafið með klúti. Jesús segir við þá: Leysið hann og látið hann fara.

Margir af Gyðingunum, sem komu til Maríu og sáu það sem Jesús gerði, trúðu því á hann. Sumir úr þeirra hópi fóru til faríseanna og sögðu þeim það sem Jesús hafði gert. Æðstu prestarnir og Farísearnir söfnuðu því ráði saman og sögðu: Hvað gerum við, því að þessi maður gerir mörg tákn? Ef við látum

hann þannig, munu allir trúa á hann, og Rómverjar munu koma og taka burt bæði staðinn okkar og þjóðina. En einhver af þeim, Kaífas, sem var æðsti prestur það árið, sagði við þá: Þið vitið ekkert, Né íhugið þið að það sé hagkvæmt fyrir okkur að einn maður deyi fyrir fólkið og að ekki öll þjóðin fari forgörðum. Þetta sagði hann þó ekki af sjálfum sér, heldur, þar sem hann var æðsti prestur þess árs, spáði hann því að Jesús myndi deyja fyrir þjóðina, Og ekki fyrir þjóðina einungis, heldur svo að hann safni einnig saman dreifðum börnum Guðs í eitt. Frá þeim degi tóku þeir ráð saman um að drepa hann. Jesús gekk því ekki lengur opinskátt meðal Gyðinganna, heldur fór hann þaðan burt til landsins nálægt eyðimörkinni, til borgarinnar sem heitir Efraím, og þar dvaldist hann með lærisveinum sínum. Var en nálægt páskan Gyðinganna, og margir fóru upp til Jerúsalem úr landinu fyrir páskana til að hreinsa sjálfa sig. Þeir voru því að leita Jesú og sögðu hver við annan, standandi í musterinu: Hvað þykir ykkur? Að hann komi ekki til hátíðarinnar? En hinir æðstu prestar og Farísear höfðu gefið boð um að ef einhver vissi hvar hann væri, skyldi hann tilkynna það, svo að þeir gætu gripið hann.

12

Jesús kom þess vegna til Betaníu sex dögum fyrir páskahátíðina, þar sem Lasarus var, hinn dauði, sem hann vakti upp frá dauðum. Þeir gerðu því kvöldverð fyrir hann þar, og Martha þjónaði, en Lasarus var einn af þeim sem lágu til borðs með honum. María tók því pund af hreinu og dýrmætu nardus-ilmsmyrsl, smurði fætur Jesú og þurrkaði fætur hans með hári sínu, en húsið fylltist af ilmi smyrslsins. Segir því einn af lærisveinunum hans, Júdas Símons Ískaríót, sá sem ætlaði að afhenda hann, Hvers vegna var þetta ilmvatn ekki selt fyrir þrjú hundruð denara og gefið hinum fátæku? Hann sagði þetta en ekki

vegna þess að hann hafði áhyggjur af hinum fátæku, heldur vegna þess að hann var þjófur, og hann hafði peningakistuna og bar burt það sem var sett í hana. Jesús sagði því: Láttu hana í friði; hún hefur geymt það fyrir dag grafsetningar minnar. Hina fátæku hafið þið alltaf með ykkur, en mig hafið þið ekki alltaf. Mikill fjöldi úr gyðingunum vissi því að hann var þar, og þeir komu ekki vegna Jesú eins, heldur til þess að sjá einnig Lasarus, sem hann hafði reist upp frá dauðum. En hinir æðstu prestar skipulögðu að þeir gætu einnig drepið Lasarus. að margir af Gyðingunum fóru vegna hans og trúðu á Jesú.

Næsta dag heyrði fjöldinn mikli, sem kominn var til hátíðarinnar, að Jesús kæmi til Jerúsalem, Þeir tóku greinar pálmatrjánna og fóru út í móti honum, og þeir hrópuðu: Hósanna, blessaður sá sem kemur í nafni Drottins, konungur Ísraels. En Jesús, er hafði fundið ungan asna, sat á hann, eins og ritað er, Óttast ekki, dóttir Síon! Sjá, konungur þinn kemur, sitjandi á asnafyl.

Þetta vissu lærisveinar hans ekki í fyrstu, en þegar Jesús var tignaður, þá mundu þeir að þetta var skrifað um hann, og þetta gerðu þeir honum. Mannfjöldinn sem var með honum vitnaði því þegar hann kallaði Lasarus út úr grafinu og reisti hann upp frá dauðum. Vegna þessa mætti mannfjöldinn honum, því að þeir heyrðu að hann hefði gert þetta merki. Farísear sögðu því sín á milli: Sjáið þið að þið græðið ekkert; sjáið, heimurinn hefur farið á eftir honum.

Það voru sumir Grikkir meðal þeirra sem fóru upp til að tilbiðja á hátíðinni. Þessir komu því til Filippusar frá Betsaída í Galíleu, og spurðu hann og sögðu: Herra, við viljum sjá Jesú. Filippus kemur og segir til Andréasar, og aftur segja Andréas og

Filippus til Jesú, En Jesús svaraði þeim og sagði: Komin er sú stund að Mannsonurinn verði dýrlegur. Sannarlega, sannarlega segi ég yður: ef kornkornið fellur ekki í jörðina og deyr, helst það eitt og sér, en ef það deyr, ber það mikinn ávöxt. Sá sem elskar sál sína mun tapa henni, og sá sem hatar sál sína í þessum heimi mun varðveita hana til eilífs lífs. Ef einhver þjónar mér, þá látið hann fylgja mér, og þar sem ég er, þar mun þjónninn minn einnig vera, og ef einhver þjónar mér, mun faðirinn heiðra hann. Nú hefur sál mín verið truflað, og hvað segi ég? Faðir, bjargaðu mér frá þessari stundu. En vegna þessa kom ég til þessarar stundar. Faðir, dýrðugðu nafn þitt. Þá kom rödd af himni: Ég hef dýrðugað og mun aftur dýrðugja. Mannfjöldinn sem stóð þar og hafði heyrt þetta sagði að þruma hefði orðið, en aðrir sögðu að engill hefði talað til hans. Jesús svaraði og sagði: Ekki fyrir mína skuld hefur þessi rödd hljómað, heldur fyrir ykkur. Nú er dómur yfir þessum heimi, nú verður stjórnandi þessa heims kastaður út. Og ef ég verð lyft upp frá jörðinni, mun ég draga alla til mín. Þetta sagði hann en og gaf til kynna með hvaða dauða hann ætlaði að deyja. Mannfjöldinn svaraði honum: Vér heyrðum úr lögmálinu að Kristur verður til eilífðar, og hvernig segir þú að nauðsynlegt sé að lyfta upp Mannsyninum? Hver er þessi Mannsonur? Jesús sagði því til þeirra: Enn er ljósið með yður stuttan tíma. Gangið á meðan þér hafið ljósið, svo að myrkur grípi yður ekki, og sá sem gengur í mykrinu veit ekki hvert hann fer. Meðan þið hafið ljósið, trúið á ljósið, svo að þið verðið ljósbörn. Þetta talaði Jesús, og fór burt og faldi sig fyrir þeim.

Þrátt fyrir að hann hefði gert svo mörg merki fyrir þeim, trúðu þeir ekki á hann. svo að orðið Jesaja hins spámanns yrði uppfyllt, sem hann sagði: Drottinn, hver trúði boðskap okkar? og hverjum var handleggur Drottins opinberaður? Vegna þessa voru þeir ekki færir um að trúa, því að Jesaja sagði aftur, Hann hefur blindað

augu þeirra og harðnað hjörtu þeirra, svo að þeir sjái ekki með augunum og skilji með hjartanu og snúi sér, og ég mun lækna þá.

Þetta sagði Jesaja þegar hann sá dýrð hans og talaði um hann. Engu að síður trúðu margir af stjórnendum á hann, en vegna farísea viðurkenndu þeir það ekki, svo að þeir yrðu ekki útilokaðir úr söfnuðinum. Þeir elskuðu dýrð mannanna frekar en dýrð Guðs.

Jesús hrópaði og sagði: Sá sem trúir á mig trúir ekki á mig, heldur á þann sem sendi mig, Og sá sem sér mig sér þann sem sendi mig. Ég hef komið sem ljós inn í heiminn, svo að hver sem trúir á mig dvelji ekki í myrkri. Og ef einhver heyrir orð mín og trúir ekki, dæmi ég hann ekki, því ég kom ekki til að dæma heiminn, heldur til að frelsa heiminn. Sá sem hafnar mér og tekur ekki við orðum mínum hefur dómara sinn; orðið sem ég talaði, það mun dæma hann á hinum síðasta degi. að ég talaði ekki af sjálfum mér, heldur gaf faðirinn sem sendi mig, sjálfur, mér boð um hvað ég ætti að segja og hvað ég ætti að tala, Og ég veit að boðorð hans er eilíft líf. Það sem ég því tala, eins og faðirinn hefur sagt til mín, þannig tala ég.

13

Fyrir hátíð páskunnar, vitandi að stund hans var komin til að hann færi frá þessum heimi til föðurins, elskaði Jesús, sem hafði elskað sína eigin í heiminum, þá til enda. Og þegar kvöldverður var orðinn, og djöfullinn hafði þegar kastað inn í hjarta Júdasar Símons Ískaríots að hann skyldi svíkja hann, Jesús, vitandi að faðirinn hefur gefið allt í hendur hans, og að hann fór út frá Guði og fer til Guðs, Hann rís frá kvöldverðinum og leggur fötin frá sér, og eftir að hafa tekið handklæði umvafði hann sjálfan sig. Síðan hellir hann vatni í skálina og byrjaði að þvo fætur lærisveinanna og

að þurrka þá með handklæðinu sem hann var gyrtur. Hann kemur því til Símons Péturs, og sá segir við hann: Herra, þvo þú fæturna mína? Jesús svaraði og sagði til hans: Það sem ég geri veistu ekki núna, en þú munt vita það síðar. Pétur segir til hans: Aldrei skaltu þvo fætur mínar. Jesús svaraði honum: Ef ég þvo þig ekki, hefur þú engan hlut með mér. Símon Pétur segir til hans: Herra, ekki bara fæturna mína, heldur einnig hendurnar og höfuðið. Jesús segir til hans: Sá sem hefur baðað sig hefur ekki þörf á að þvo fæturna, heldur er hann allur hreinn, og þér eruð hreinir, en ekki allir. Hann vissi hver var að svíkja hann, vegna þessa sagði hann: Þér eruð ekki allir hreinir.

Þegar hann því hafði þvegið fætur þeirra og tekið föt sín, settist hann aftur niður og sagði þeim: Vitið þér hvað ég hef gert yður? Þið kallið mig Kennarann og Drottininn, og þið segið rétt, því það er ég. Ef ég þá þvoði fætur yðar, Drottinninn og Kennarinn, þá skulduð þér einnig að þvo fætur hvert annars. Dæmi hef ég gefið yður, svo að eins og ég gerði yður, gerið þér einnig. Sannlega, sannlega segi ég ykkur: Þræll er ekki meiri en herra sinn, né sendibodi meiri en sá sem sendi hann. Ef þér vitið þetta, eruð þér blessaðir ef þér gerið það. Ég segi þetta ekki um yður alla, ég veit hverjir ég valdi, en svo að ritnin verði uppfyllt: sá sem étur brauð með mér hefur lyft upp hæl sinn gegn mér. Frá þessu augnаблики segi ég yður áður en það gerist, svo að þegar það gerist, skulið þér trúa að ég er. Sannlega, sannlega segi ég ykkur, sá sem tekur við, ef ég sendi einhvern, tekur við mér, en sá sem tekur við mér tekur við þeim sem sendi mig.

Þegar Jesús hafði sagt þetta var hann truflað í anda sínum, og hann vitnaði og sagði: Sannlega, sannlega segi ég ykkur að einn af ykkur mun svíkja mig. Lærisveinarnir voru því að líta hver á annan, í vandræðum með um hvern hann var að tala. Var en

liggjandi einn af lærisveinum hans í kjölti Jesú, sem Jesús elskaði, Símon Pétur hallast því að spyrjast fyrir hjá honum hver það myndi vera sem hann talar um. En sá, fallandi á brjóst Jesú, segir til hans: Herra, hver er það? Jesús svarar: Sá er það sem ég mun gefa molann eftir að hafa dýft honum. Og eftir að hafa dýft molann gefur hann Júda, syni Símons Iskaríóts. Og eftir molann þá fór Satan inn í hann. Jesús segir því við hann: Það sem þú gerir, gerðu fljótt. Þetta vissi enginn af þeim sem lágu til borðs, til hvers hann sagði honum það. Sumir virtust, þar sem Júdas hafði peningakistuna, að Jesús segði til hans: Kaupa það sem við höfum þörf fyrir til hátíðarinnar, eða gefa hinum fátæku eitthvað. Eftir að hafa tekið múnnfullinn fór hann strax út, og það var nótt.

Þegar hann því var farinn út, segir Jesús: Nú var sonur mannsins dýrkaður, og Guð var dýrkaður í honum. Ef Guð var dýrlegur í honum, þá mun Guð dýrlegja hann í sjálfum sér, og strax mun hann dýrlegja hann. Litlu börn, ég er enn stutt stund með yður. Þér munuð leita að mér, og eins og ég sagði við Gyðingana að þangað sem ég fer getið þér ekki komið, segi ég yður nú. Nýtt boðorð gef ég ykkur, að þið elskið hvert annað, eins og ég elskaði ykkur, að þið líka elskið hvert annað. Í þessu munu allir vita að þið eruð lærisveinar mínir, ef þið hafið ást hvert til annars. Símon Pétur segir til hans: Herra, hvert ferð þú? Jesús svaraði honum: Þangað sem ég fer getur þú ekki fylgt mér núna, en síðar munt þú fylgja mér. Pétur segir til hans: Herra, hvers vegna get ég ekki fylgt þér núna? Sál mína mun ég leggja fyrir þig. Jesús svaraði honum: Sál þína munt þú leggja fyrir mig? Sannlega, sannlega segi ég þér, hani mun ekki gala fyrr en þú hefur neitað mér þrisvar.

14

Látið ekki hjarta yðar trufla, trúið á Guð og trúið á mig. Í húsi föður míns eru margar íbúðir; en ef ekki, hefði ég sagt yður það. Ég fer að undirbúa stað fyrir yður. Og ef ég fer og búa ykkur til stað, kem ég aftur og tek ykkur til mín, svo að þar sem ég er, séuð þið líka. og þið vitið hvar ég fer, og þið vitið veginn. Tómas segir til hans: Herra, við vitum ekki hvar þú ert að fara, og hvernig getum við vitað leiðina? Jesús segir til hans: Ég er vegurinn og sannleikurinn og lífið, enginn kemur til föðurins nema í gegnum mig. Ef þið hefðuð þekkt mig, hefðuð þið líka þekkt föður minn. Og frá þessu augnabliki þekkið þið hann og hafið séð hann. Filippus segir honum: Herra, sýndu okkur föðurinn og það nægir okkur. Jesús segir til hans: Svo langan tíma er ég með yður, og þú hefur ekki þekkt mig, Filippus? Sá sem hefur séð mig hefur séð föðurinn, og hvernig segir þú: Sýndu okkur föðurinn? Trúir þú ekki að ég sé í föðurnum og faðirinn sé í mér? Þau orð sem ég tala til yðar tala ég ekki af sjálfum mér, en faðirinn sem dvelur í mér, hann sjálfur gerir verkin. Trúið þér mér að ég sé í föðurnum og faðirinn í mér, en ef ekki, þá trúið þér mér vegna verkanna sjálfra. Sannarlega, sannarlega segi ég yður: Sá sem trúir á mig, þau verk sem ég geri mun hann einnig gera, og meiri en þessi mun hann gera, vegna þess að ég fer til föður míns. Og hvað sem þið biðjið í mínu nafni, það mun ég gera, svo að faðirinn verði vegsamaður í syninum. Ef þið biðjið um eitthvað í mínu nafni, mun ég gera það.

Ef þér elskið mig, haldið boðorð mín. Og ég mun spyrja föðurinn og hann mun gefa ykkur annan talsmann, svo að hann verði með ykkur til eilífðar. Andinn sannleikans, sem heimurinn getur ekki tekið á móti, vegna þess að hann sér hann ekki né þekkir hann, en þér þekkið hann, vegna þess að hann dvelst hjá ykkur og mun vera í ykkur. Ég mun ekki láta ykkur munaðarlausa, ég kem til ykkur. Enn lítið og heimurinn sér mig ekki lengur, en þér sjáið mig, því að ég lifi og þér munuð lifa. Á þeim degi munuð

þið vita að ég er í föður mínum og þið í mér og ég í yður. Sá sem hefur boðorð mín og heldur þau, sá er sá sem elskar mig, en sá sem elskar mig mun verða elskaður af föður mínum, og ég mun elska hann og sýna honum sjálfan mig. Júdas, ekki Ískaríót, segir við hann: Herra, og hvað hefur gerst að þú ert að fara að opinbera sjálfan þig fyrir okkur og ekki fyrir heiminum? Jesús svaraði og sagði til hans: Ef einhver elskar mig mun hann halda orð mitt, og faðir minn mun elska hann, og við munum koma til hans og gera heimili hjá honum. Sá sem ekki elskar mig heldur ekki orð mín, og orðið sem þér heyrið er ekki mitt, heldur föðursins sem sendi mig.

Þetta hef ég talað til yðar meðan ég var hjá yður. En hjálparinn, hinn Heilagi Andi sem faðirinn mun senda í mínu nafni, sá mun kenna ykkur allt og minna ykkur um allt sem ég sagði ykkur. Frið læt ég ykkur, frið minn gef ég ykkur, ekki eins og heimurinn gefur, gef ég ykkur. Látið ekki hjarta yðar verða órólegt né óttast. Þið heyrðuð að ég sagði til yðar: Ég fer og ég kem til yðar. Ef þið elskuðuð mig, hefðuð þið fagnað að ég sagði: Ég fer til föðurins, því að faðir minn er meiri en ég. Og nú hef ég sagt ykkur þetta áður en það gerist, svo að þegar það gerist trúið þið. Ekki lengur mun ég tala margt með yður, því að höfðingi heimsins kemur, og hann hefur ekkert í mér, En svo að heimurinn kunni að ég elska föðurinn, og eins og faðirinn skipaði mér, þannig geri ég. Rísið, förum héðan.

15

Ég er hinn sanni vínviðurinn, og faðir minn er bóndinn. Hver grein í mér sem ekki ber ávöxt tekur hann burt, og hverja þá sem ber ávöxt hreinsar hann, svo að hún beri meiri ávöxt. Þið eruð nú þegar hreinir vegna orðsins sem ég hef talað til yðar. Verið í mér, og ég í yður. Eins og greinin getur ekki borið ávöxt af sjálfri sér, ef

hún verður ekki í vínviðinum, þannig heldur ekki þér, ef þér verðið ekki í mér. Ég er vínviðurinn, þér eruð kvistirnir. Sá sem er í mér og ég í honum, hann ber mikinn ávöxt, því að án mín getið þér ekki gert neitt. Ef einhver verður ekki í mér, var hann kastað út eins og greinin og þornaði upp, og þeir safna þeim og kasta í eldinn, og það brennur. Ef þið verðið í mér og orðin mín verða í ykkur, þá biðjið um það sem þið viljið, og það mun verða ykkur. Í þessu var faðir minn dýrkaður, svo að þið beruð mikinn ávöxt og verðið lærisveinar mínir. Eins og faðirinn elskaði mig, hef ég líka elskað ykkur; verið í minni ást. Ef þið haldið boðorð mín, munuð þið dveljast í ást minni, eins og ég hef haldið boðorð föður míns og dvelst í ást hans. Þetta hef ég talað til yðar, svo að gleði mín verði í yður og gleði yðar verði fullkomin. Þetta er boðorð mitt: að þið elskið hvert annað eins og ég elskaði yður. Enginn hefur meiri ást en þessa, að maður leggi sálina sína fyrir vina sína. Þið eruð vinir mínir ef þið gerið það sem ég bið yður um. Ég kalla ykkur ekki lengur þræla, vegna þess að þrællinn veit ekki hvað herra hans gerir, en ég hef kallað ykkur vini, vegna þess að allt sem ég heyrði frá föður mínum hef ég gert ykkur kunnugt. Ekki þér völduð mig, heldur ég valdi yður, og ég setti yður til þess að þér skulduð fara og bera ávöxt, og ávöxtur yðar standist, svo að hvað sem þér biðjið föðurinn um í nafni mínu, gefi hann yður. Þetta skipan ég ykkur: að þið elskið hvert annað.

Ef heimurinn hatar ykkur, vitið að hann hefur hatað mig á undan ykkur. Ef þér voruð af heiminum, myndi heimurinn elska sitt eigið, en vegna þess að þér eruð ekki af heiminum, heldur ég valdi ykkur út úr heiminum, þess vegna hatar heimurinn ykkur. Minnist orðsins sem ég sagði til yðar: þræll er ekki meiri en herra hans. Ef þeir ofsóttu mig, munu þeir einnig ofsækja yður; ef þeir héldu orð mitt, munu þeir einnig halda yðart. En alla þessa hluti munu þeir gera yður vegna nafns míns, því að þeir þekkja ekki

þann sem sendi mig. Ef ég hefði ekki komið og talað til þeirra, hefðu þeir ekki haft synd, en nú hafa þeir enga afsökun um synd sína. Sá sem hatar mig hatar einnig föður minn. Ef ég hefði ekki gert þau verk í þeirra miðju sem enginn annar hefur gert, þá hefðu þeir ekki synd, en nú hafa þeir bæði séð og hatað bæði mig og föður minn. En svo að orðið sem skrifað er í lögum þeirra mætti uppfyllast: að þeir hötuðu mig að gjöf. En þegar hjálparinn kemur, sem ég mun senda yður frá föðurnum, Andi sannleikans sem gengur út frá föðurnum, þá mun sá vitna um mig, Og þér vitna einnig, því að þið hafið verið með mér frá upphafi.

16

Þetta hef ég talað til yðar svo að þið verðið ekki hneykslaðir. Útlagar munu þeir gera ykkur, en kemur stund svo að allur sá sem hefur drepið ykkur telji sig færa Guði þjónustu. Og þetta munu þeir gera, því að þeir þekktu ekki föðurinn né mig. En þessi hluti hef ég talað til yður, svo að þegar kemur sú stund, munið þið þeirra að ég sagði yður. Þessa hluti sagði ég yður hins vegar ekki frá upphafi, því að ég var með yður. En nú fer ég til þess sem sendi mig, og enginn af yður spyr mig hvar þú ferð En vegna þess að ég hef talað þetta til yðar, hefur sorgin fyllt hjarta yðar. En ég segi yður sannleikann, það er yður gagnlegt að ég fari í burtu. Því ef ég fer ekki í burtu, mun hjálparinn ekki koma til yðar, en ef ég fer, mun ég senda hann til yðar. Og þegar sá er kominn mun hann ávíta heiminn um synd og um réttlæti og um dóm. Um synd sannarlega, að þeir trúa ekki á mig, Um réttlæti en, að ég fer til föður míns og þið sjáið mig ekki lengur. En um dóm, að höfðinginn þessa heims hefur verið dæmdur. Enn margt hef ég að segja yður, en þér eruð ekki færir um að bera það rétt núna. En þegar sá kemur, Andinn sannleikans, mun hann leiða ykkur inn í allan sannleikann, því að hann mun ekki tala af sjálfum sér, heldur

allt sem hann heyrir mun hann tala, og það sem koma skal mun hann tilkynna ykkur. Sá mun dýrka mig, því að hann mun taka af mínu og tilkynna yður. Allt sem faðirinn hefur er mitt, vegna þessa sagði ég að hann mun taka af mínu og tilkynna yður. Lítið og ekki sjáið þér mig, og aftur lítið og munu þér sjá mig, því að ég fer til föðurins. Sumir lærisveinar hans sögðu því hver við annan: Hvað er þetta sem hann segir við okkur: ‚Eftir lítinn tíma sjáið þið mig ekki, og aftur eftir lítinn tíma sjáið þið mig, og ‚að ég fer til föðurins? Þeir voru því að segja: Hvað er þetta sem hann segir, hið litla? Við vitum ekki hvað hann talar um. Jesús vissi því að þeir vildu spyrja hann, og hann sagði til þeirra: Um þetta ræðið þið sín á milli, að ég sagði: Eftir lítinn tíma sjáið þið mig ekki, og aftur eftir lítinn tíma sjáið þið mig? Sannarlega, sannarlega segi ég yður að þið munuð gráta og syrgja, en heimurinn mun fagna. Þið munuð syrgjast, en sorg yðar mun verða að gleði. Konan, þegar hún fæðir, hefur sársauka, vegna þess að stund hennar er komin. En þegar hún hefur fætt barnið, minnist hún ekki lengur þjáningarinnar vegna gleðinnar yfir því að maður hefur fæðst til heimsins. Og þér hafið því sannarlega sorg nú, en aftur mun ég sjá yður og hjarta yðar mun fagna, og fögnuð yðar tekur enginn frá yður. Og á þeim degi munuð þið ekki spyrja mig um neitt. Sannlega, sannlega segi ég ykkur að allt sem þið biðjið föðurinn um í mínu nafni mun hann gefa ykkur. Til þessa hefur þið ekki beðið um neitt í mínu nafni, biðjið og þið munuð fá, svo að gleði yðar verði fullkomin. Þetta hef ég talað til yðar í dæmisögum, en það kemur stund þegar ég mun ekki lengur tala til yðar í dæmisögum, heldur mun ég opinskátt tilkynna yðar um föðurinn. Á þeim degi munuð þið biðja í mínu nafni, og ég segi ykkur ekki að ég muni biðja föðurinn fyrir ykkur, Faðirinn sjálfur elskar ykkur, því að þér hafið elskað mig og hafið trúað því að ég fór út frá Guði. Ég fór út frá föðurnum og hef komið í heiminn; aftur yfirgef ég heiminn og fer til föðurins. Lærisveinar hans segja til hans: Sjá, nú

talar þú opinskátt og segir ekkert máltæki. Nú vitum við að þú veist allt og þú hefur ekki þörf fyrir að einhver spyrji þig. Í þessu trúum við að þú fórst út frá Guði. Jesús svaraði þeim: Trúið þið rétt núna? Sjá, stund kemur, og nú hefur hún komið, svo að þér verðið dreifðir, hver í sitt eigið, og þér yfirgefið mig einan, og ég er ekki einn, því að faðirinn er með mér. Þetta hef ég talað til yðar svo að þið megið hafa frið í mér. Í heiminum munuð þið hafa þjáningu, en takið huggun, ég hef sigrað heiminn.

17

Þetta talaði Jesús, og hann lyfte augum sínum til himinsins og sagði: Faðir, stundin er komin, dýrkaðu son þinn, svo að sonur þinn megi einnig dýrka þig, Eins og þú gafst honum vald yfir öllu holdi, svo að allt það sem þú hefur gefið honum muni hann gefa þeim eilíft líf. Þetta er hið eilífa líf, að þeir þekki þig, hinn eina sanna Guð, og þann sem þú sentir, Jesú Krist. Ég dýrleikti þig á jörðinni, ég kláraði verkið sem þú hefur gefið mér að gera. Og nú, faðir, dýrðu þú mig hjá þér sjálfum með þeirri dýrð sem ég átti áður en heimurinn var, hjá þér. Ég opinberaði nafn þitt fyrir þeim mönnum sem þú gafst mér úr heiminum. Þeir voru þínir og þú gafst þá mér, og þeir hafa haldið orð þitt. Nú hafa þeir vitað að allt sem þú hefur gefið mér er frá þér. að orðin sem þú hefur gefið mér hef ég gefið þeim, og þeir tóku við þeim, og þeir vissu sannarlega að ég fór út frá þér, og þeir trúðu að þú sendir mig. Ég bið um þá, ég bið ekki um heiminn, heldur um þá sem þú hefur gefið mér, því að þeir eru þínir, Og allt mitt er þitt og þitt er mitt, og ég hef verið vegsamaður í þeim. Og ég er ekki lengur í heiminum, og þessir eru í heiminum, og ég kem til þín. Heilagur faðir, varðveittu þá í nafni þínu sem þú hefur gefið mér, svo að þeir séu eitt eins og við. Þegar ég var með þeim í heiminum, gætti ég þeirra í nafni þínu; þá sem þú hefur gefið mér varðveitti ég, og enginn af þeim týndist nema

sonur eyðileggingar, svo að ritningin mætti verða uppfyllt. En nú kem ég til þín, og þetta tala ég í heiminum svo að þeir hafi gleðina mína fyllta í sér. Ég hef gefið þeim orðið þitt, og heimurinn hataði þá, vegna þess að þeir eru ekki af heiminum, eins og ég er ekki af heiminum. Ég bið ekki um að þú takir þá úr heiminum, heldur að þú verndir þá frá hinu illa. Þeir eru ekki úr heiminum, eins og ég er ekki úr heiminum. Helga þá í sannleika þínum; orð þitt er sannleikur. Eins og þú sendir mig inn í heiminn, sendi ég þá inn í heiminn. Og fyrir þá helga ég mig sjálfan, svo að þeir séu einnig helgaðir í sannleika. Ekki bið ég einungis um þessa, heldur einnig um þá sem trúa á mig fyrir tilstilli orða þeirra, Svo að allir séu eitt, eins og þú, faðir, ert í mér og ég í þér, svo að þeir líka séu eitt í okkur, svo að heimurinn trúi því að þú sendir mig. Og ég hef gefið þeim þá dýrð sem þú hefur gefið mér, svo að þeir séu eitt eins og við erum eitt, Ég í þeim og þú í mér, svo að þeir verði fullkomnir í einu, og svo að heimurinn viti að þú sendir mig og elskaðir þá eins og þú elskaðir mig. Faðir, þá sem þú hefur gefið mér, ég vil að þar sem ég er, séu þeir líka með mér, svo að þeir megi sjá dýrðina mína sem þú hefur gefið mér, því að þú elskaðir mig fyrir grundvöllun heimsins. Réttlátur faðir, og heimurinn þekkti þig ekki, en ég þekkti þig, og þessir vissu að þú sen Og ég hef kunngjört þeim nafn þitt og mun kunngjöra það, svo að ástin sem þú elskaðir mig með verði í þeim, og ég í þeim.

18

Þegar Jesús hafði sagt þetta fór hann út með lærisveinum sínum handan Kedronstraumsins, þar sem garður var. Inn í hann fór hann og lærisveinar hans. En Júdas, sem afhendir hann, vissi staðinn, því að oft hafði Jesús verið safnaður þar með lærisveinum sínum. Júdas, sem hafði þá tekið herdeildina og aðstoðarmenn frá æðstu prestunum og Faríseunum, kemur þangað með kyndla og

lampa og vopn. Jesús, því hann vissi allt það sem komandi var yfir hann, gekk út og sagði þeim: Hvern leitið þið? Þeir svöruðu honum: Jesú hinn Nasarei. Jesús segir þeim: Ég er. En Júdas, sem var að afhenda hann, stóð einnig með þeim. Þegar hann því sagði við þá ég er, fóru þeir aftur á bak og féllu til jarðar. Aftur spurði hann þá því: Hvern leitið þið? En þeir sögðu: Jesú Nasaréa. Jesús svaraði: Ég sagði ykkur að það er ég. Ef þið leitið því að mér, þá látið þessa fara. Svo að orðið yrði uppfyllt sem hann sagði, að þá sem þú hefur gefið mér, týndi ég engum úr þeim. Símon Pétur, sem hafði sverð, dró það því og laust þræl æðsta prestsins og hjó af honum hægra eyrað, en nafn þrælsins var Malchus. Jesús sagði því til Péturs: Kastaðu sverðinu í slíðrið. Á ég ekki að drekka bikarinn sem faðirinn hefur gefið mér?

Sveinin og höfðinginn og aðstoðarmenn Gyðinganna gripu því Jesú og bundu hann. Og þeir leiddu hann fyrst til Annasar, því hann var tengdafaðir Kaífasar, sem var æðsti prestur það ár. Kaíafas var sá sem hafði ráðlagt gyðingunum að það væri hagkvæmt að einn maður færi til þess fyrir fólkið. Símon Pétur og hinn lærisveinninn fylgdu Jesú. Sá lærisveinn var þekktur æðsta prestinum, og hann fór inn með Jesú í garð æðsta prestsins. En Pétur stóð við hurðina úti. Hinn lærisveinninn, sá hinn, sem var þekktur æðsta prestinum, fór því út og talaði við hurðarvörðinn og leiddi Pétur inn. Segir því dyravörðurinn, unga konan, til Péturs: Ert þú ekki líka einn af lærisveinum þessa manns? Hann segir: Ég er það ekki. En þrælarnir og aðstoðarmennirnir stóðu og höfðu gert koleld, vegna þess að kalt var, og vermuðu sig, og Pétur var með þeim, stóð og vermaði sig. Æðsti presturinn spurði því Jesú um lærisveina hans og um kenningu hans. Jesús svaraði honum: Ég talaði opinskátt til heimsins, ég kenndi alltaf í safnaðinum og í musterinu, þar sem Gyðingarnir koma alltaf saman, og ég talaði ekkert í leyni. Af hverju spyrðu þú mig? Spyrðu þá sem hafa heyrt

hvað ég talaði til þeirra. Sjáðu, þessir vita hvað ég sagði. Þegar hann hafði sagt þetta gaf einn af hjálparmönnunum sem stóð hjá Jesú högg og sagði: Svarar þú æðsta prestinum þannig? Jesús svaraði honum: Ef ég talaði illa, vitnaðu um hið illa, en ef ég talaði vel, hvers vegna slærðu mig? Annas sendi hann bundinn til Kaífasar, æðsta prestsins. Simon Pétur var að standa og hlýja sér. Þeir sögðu því við hann: Ert þú ekki líka einn af lærisveinum hans? Neitaði því sá og sagði: Ég er það ekki. Einn af þrælum æðsta prestsins, sem var frændi hans sem Pétur skar eyrað af, segir: Sá ég þig ekki í garðinum með honum? Aftur því neitaði Pétur, og strax gól hani.

Þeir leiddu því Jesú frá Kaífasi inn í prætóríumið, en það var morgunn, og þeir sjálfir fóru ekki inn í prætóríumið, svo að þeir yrðu ekki mengaðir, heldur svo að þeir mættu eta paskann. Pilatus gekk því út til þeirra og sagði: Hvaða ákæru berið þið fram gegn þessum manni? Þeir svöruðu og sögðu til hans: Ef þessi væri ekki illgjörðamaður, hefðum við ekki afhent þér hann. Pílatus sagði því til þeirra: Takið hann þér og dæmið hann samkvæmt lögum yðar. Gyðingarnir sögðu því til hans: Okkur er ekki leyfilegt að drepa neinn. Svo að orðið Jesús yrði uppfyllt, sem hann sagði, þar sem hann gaf til kynna hvaða dauða hann var að fara að deyja. Pílatus gekk því aftur inn í dómhúsið og kallaði á Jesú og sagði við hann: Ert þú konungur Gyðinganna? Jesús svaraði honum: Segir þú þetta af sjálfum þér, eða sögðu aðrir þér um mig? Pílatus svaraði: Er ég kannski Gyðingur? Þín eigin þjóð og æðstu prestarnir afhentu þig til mín. Hvað hefur þú gert? Jesús svaraði: Ríki mitt er ekki af þessum heimi. Ef ríki mitt væri af þessum heimi, þá myndu mínir aðstoðarmenn berjast, svo að ég yrði ekki afhentur Gyðingunum. En nú er ríki mitt ekki héðan. Sagði því Pílatus til hans: Því ert þú konungur? Jesús svaraði: Þú segir að ég er konungur. Ég er fæddur til þessa og ég er kominn í heiminn til

þessa, svo að ég vitni um sannleikann. Allur sá sem er af sannleikanum heyrir rödd mína. Pílatus segir til hans: Hvað er sannleikur? Og þegar hann hafði sagt þetta, fór hann aftur út til Gyðinganna og segir til þeirra: Ég finn enga sök í honum. Er venja yður að ég leysi einn lausan til yðar í páskum, viljið þér því að ég leysi konung Gyðinga lausan til yðar? Þeir hrópaðu því allir aftur og sögðu: Ekki þennan, heldur Barabbas. En Barabbas var ræningi.

19

Þá tók Pílatus því Jesú og hudstrauk hann. Og hermannarnir, sem höfðu ofið kórónu úr þyrnum, settu hana á höfuð hans, og þeir klæddu hann í purpuraskikkju. Og þeir sögðu: Heilir, konungur Gyðinganna, og þeir gáfu honum högg. Pílatus gekk því aftur út og segir þeim: Sjá, ég leiði hann út til yðar, svo að þér vitið að ég finn enga sök í honum. Jesús gekk því út, berandi þyrnakórónu og purpuraskikkjuna. Og hann segir þeim: Sjáið manninn. Þegar æðstu prestarnir og aðstoðarmennirnir sáu hann, hrópuðu þeir og sögðu: Krossfesta, krossfesta hann. Pílatus segir þeim: Takið hann þið og krossfestið, því að ég finn enga orsök í honum. Gyðingarnir svöruðu honum: Vér höfum lög, og samkvæmt lögum okkar á hann að deyja, því hann gerði sjálfan sig að syni Guðs. Þegar Pílatus því heyrði þetta orð, óttaðist hann enn frekar, Og hann fór inn í dómhúsið aftur og segir við Jesú: Hvaðan ert þú? En Jesús gaf honum ekki svar. Pílatus segir því til hans: Talar þú ekki til mín? Veistu ekki að ég hef vald til að krossfesta þig og vald hef ég til að leysa þig lausa? Jesús svaraði: Þú hefðir ekkert vald yfir mér ef það hefði ekki verið gefið þér ofanfrá. Vegna þessa hefur sá sem afhendir mig þér stærri synd. Frá þessu leitaðist Pílatus við að sleppa honum, en Gyðingarnir hrópuðu og sögðu: Ef þú sleppir þessum, ert þú ekki vinur Kesars. Sérhver

sem gerir sjálfan sig að konungi mótmælir Kesari. Pilátus, er hafði heyrt þetta orð, leiddi því Jesú út og settist á dómstólinn á stað sem kallaður var Steinlagður, en á hebresku Gabbata. Það var undirbúningur páskunnar, og stund var sem sú sjötta, og hann segir við Gyðingana: Sjáið konung yðar. En þeir hrópuðu: Taktu burt, taktu burt, krossfesttu hann! Pílatus segir til þeirra: Skal ég krossfesta konung yðar? Æðstu prestarnir svöruðu: Við höfum engan konung nema Keisara. Þá afhenti hann því hann þeim til að hann yrði krossfestur.

Þeir tóku Jesú og leiddu hann, og hann bar kross sinn og fór út á staðinn sem kallast hauskúpustaður, sem er á hebresku kallaður Golgata. Þar sem þeir krossfestu hann, og með honum tvo aðra, einn hvoru megin, en Jesú í miðjunni. Pílatus skrifaði einnig titil og setti hann á krossinn, en það var skrifað: Jesús Nasarei, konungur Gyðinganna. Þennan titil lásu því margir af Gyðingunum, því að staðurinn þar sem Jesús var krossfestur var nálægt borginni, og hann var skrifaður á hebresku, á grísku og á latínu. Æðstu prestar Gyðinganna sögðu því til Pílatusar: Ekki skrifa Konungur Gyðinganna, heldur að hann sagði: Ég er konungur Gyðinganna. Pílatus svaraði: Það sem ég hef skrifað, hef ég skrifað.

Hermannarnir tóku því, þegar þeir krossfestu Jesú, fötin hans og gerðu fjóra hluta, hverjum hermanni hlut, og kyrtilinn. En kyrtillinn var saumlaus, ofan frá vafinn í gegnum allan. Þeir sögðu því hver til annars: Látum okkur ekki rífa hann, heldur látum okkur kasta hlutkesti um hann, hvers hann verði, svo að ritningin yrði uppfyllt, sú sem segir: Þeir skiptu fötunum mínum með sér, og um klæðnað minn köstum þeir hlutkesti.

Hermennirnir gerðu sannarlega þetta. En við kross Jesú stóðu móðir hans og systir móður hans, María, kona Klópas, og María Magdalena. Jesús, því að hann sá móðurina og lærisveininn sem stóð hjá, sem hann elskaði, segir við móður sína: Kona, sjá son þinn. Þá segir hann við lærisveininn: Sjá, móðir þín. Og frá þeirri stund tók lærisveininn hana til sín. Eftir þetta, vitandi að allt var þegar lokið, sagði Jesús, svo að ritningin yrði fullkomnuð: Ég þyrsti. Ílát lá því fullt af ediki, en þeir fyltu svamp með ediki og settu hann um ísóp og færðu að munni hans. Þegar Jesús því tók edikið sagði hann: Það er lokið, og hneigði höfuðið og afhenti andann.

Gyðingarnir spurðu því Pílatus, svo að líkamarnir yrðu ekki áfram á krossinum á hvíldardeginum, þar sem undirbúningsdagur var, því dagurinn á þeim hvíldardegi var mikill, að fætur þeirra yrðu brotnir og þeir teknir burt. Hermennirnir komu því og brutu fætur hins fyrsta og hins annars sem krossfestur var með honum, En þegar þeir komu að Jesú, þar sem þeir sáu hann þegar dauðan, brutu þeir ekki fætur hans, En einn af hermönnunum stakk spjóti í hlið hans, og strax rann út blóð og vatn. Og sá sem hefur séð hefur borið vitni, og vitnisburður hans er sannur, og sá veit að hann segir satt, svo að þér getið líka trúað. Þetta gerðist svo að ritningin mætti uppfyllast: bein hans mun ekki brotna. Og aftur segir önnur ritning: Þeir munu sjá þann sem þeir stungu.

Eftir þetta spurði Jósef frá Arímaþeu Pílatus, sem var lærisveinn Jesú en falinn vegna ótta Gyðinganna, hvort hann mætti taka líkama Jesú, og Pílatus leyfði það. Hann kom því og tók líkama Jesú. En Nikódemus kom líka, sá sem kom til Jesú að nóttu í fyrsta skipti, og bar blöndu af myrru og alóe, um það bil hundrað pund. Þeir tóku því líkama Jesú og bundu hann í línklæði með kryddunum, eins og siður er hjá Gyðingunum að jarðsyngja.

Það var garður á þeim stað þar sem hann var krossfestur, og í garðinum var ný gröf þar sem enginn hafði enn verið lagður, Þar lögðu þeir því Jesú vegna undirbúnings gyðinganna, þar sem legstaðurinn var nálægur.

20

En á einum hvíldardegi kemur María Magdalena snemma morguns, þegar enn var myrkur, til grafarinnar, og sér steininn tekinn í burtu frá gröfinni. Hún hleypur því og kemur til Símons Péturs og til hins aðra lærisveins sem Jesús elskaði, og segir þeim: Þeir tóku Drottininn úr gröfinni, og við vitum ekki hvar þeir lögðu hann. Pétur og hinn lærisveinninn fóru því út og komu að gröfinni. Þeir tveir hlupu saman, og hinn lærisveinninn hljóp hraðar en Pétur og kom fyrstur að gröfinni. Og þegar hann laut sér niður sér hann línklæðin liggja, en hann fór þó ekki inn. Kemur því Símon Pétur, sem fylgdi honum, og gekk inn í gröfina og sér línklæðin liggjandi, og andlitsdúkurinn sem hafði verið á höfði hans lá ekki með línklæðunum, heldur var hann sér í lagi, saman rúllaður á einum stað Þá fór því einnig hinn lærisveinninn inn, sá sem kom fyrstur að gröfinni, og hann sá og trúði. Ekki enn vissu þeir ritninguna að nauðsynlegt væri að hann risi upp frá dauðum. Lærisveinarnir fóru því aftur heim til sín. María stóð hins vegar við gröfina og grét fyrir utan. Þar sem hún grét, laut hún niður inn í gröfina og sér tvo sendimenn í hvítu sitjandi, einn við höfuðið og einn við fæturna, þar sem líkami Jesú lá. Og þeir segja henni, kona, hvers vegna grætir þú? Hún segir þeim: Þeir tóku Drottin minn, og ég veit ekki hvar þeir lögðu hann. Og eftir að hafa sagt þetta sneri hún sér um og sér Jesú standandi, en vissi ekki að það var Jesús. Jesús segir við hana: Kona, hvers vegna grætir þú? Hvern leitar þú að? Hún, sem héldi að hann væri garðyrkjumaðurinn, segir við hann: Herra, ef þú hefur borið hann

burt, segðu mér hvar þú lagðir hann, og ég mun taka hann. Jesús segir við hana: María. Hún snýr sér við og segir til hans: Rabbóní, sem þýðir kennari. Jesús segir þetta við hana: Snerttu mig ekki, því ég hef ekki enn stigið upp til föður míns. En farðu til bræðra minna og segðu þeim: Ég stíg upp til föður míns og föður yðar, og Guðs míns og Guðs yðar. Kemur María Magdalena og tilkynnir lærisveinunum að hún hafi séð Drottininn, og að hann hafi sagt henni þetta.

Þar sem það var kvöld þann dag, hinn fyrsta af hvíldardögunum, og hurðirnar voru lokaðar þar sem lærisveinarnir voru saman komnir vegna ótta við gyðingana, kom Jesús og stóð í miðjunni, og segir við þá, friður með yður. Og þegar hann hafði sagt þetta, sýndi hann þeim hendurnar og hlið sína. Lærisveinarnir frögnuðust því þegar þeir sáu Herrann. Jesús sagði því aftur til þeirra: Friður sé með yður. Eins og faðirinn hefur sent mig, sendi ég yður. Og þegar hann hafði sagt þetta andaði hann á þá og segir við þá: Takið heilagan anda, Ef þið fyrirgefið einhverjum syndir þeirra, eru þær fyrirgefnar þeim; ef þið haldið einhverjum, hafa þær verið haldnar.

Tómas, einn af hinum tólf, sem kallaður var Tvíburi, var ekki með þeim þegar Jesús kom. Hinir lærisveinarnir sögðu honum því: Við höfum séð Drottin. En hann sagði við þá: Ef ég sé ekki í höndum hans form naglanna, og leggi fingur minn í form naglanna, og leggi hönd mína í síðu hans, mun ég alls ekki trúa. Og eftir átta daga voru lærisveinarnir hans aftur inni og Tómas með þeim. Jesús kemur þegar hurðirnar höfðu verið lokaðar, og hann stóð í miðjunni og sagði: Friður sé með yður. Þá segir hann til Tómasar: Komdu með fingurinn þinn hingað og sjáðu hendurnar mínar, og komdu með höndina þína og leggðu hana í síðuna mína, og vertu ekki vantrúaður, heldur trúfastur. Og

Tómas svaraði og sagði til hans: Drottinn minn og Guð minn. Jesús segir til hans: Vegna þess að þú hefur séð mig, hefur þú trúað. Blessaðir eru þeir sem ekki hafa séð og hafa trúað.

Mörg önnur tákn gerði Jesús sannarlega fyrir lærisveinum sínum, sem ekki eru skrifuð í þessari bók, Þetta er ritað svo að þið trúið að Jesús er Kristur, sonur Guðs, og svo að þið hafið líf í nafni hans með því að trúa.

21

Eftir þetta opinberaði Jesús sjálfan sig aftur fyrir lærisveinunum við Tíberíaðarhafið, og hann opinberaði þannig. Voru saman Símon Pétur, og Tómas, sem kallaður var Dídýmus, og Natanael frá Kana í Galíleu, og synir Sebedeusar, og tveir aðrir af lærisveinum hans. Símon Pétur segir til þeirra: Ég fer að veiða. Þeir segja til hans: Við komum líka með þér. Þeir fóru út og fóru strax um borð í skipið, og þá nótt veiddu þeir ekkert. En þegar morgunn var þegar orðinn stóð Jesús við ströndina, lærisveinarnir vissu hins vegar ekki að það var Jesús. Jesús segir því til þeirra: Börn, hafið þið ekki eitthvað af fiski? Þeir svöruðu honum: Nei. En hann sagði til þeirra: Kastið netinu út á hægri hlið skipsins, og þér munuð finna. Þeir köstu því netinu, og gátu ekki lengur dregið það vegna fjölda fiskanna. Sá lærisveinn, sem Jesús elskaði, segir því við Pétur: Það er Drottinn. Þegar Símon Pétur heyrði að það væri Drottinn, vafði hann ytra flíkinni um sig, því hann var nakinn, og kastaði sér í sjóinn. Hinir aðrir lærisveinar komu með bátnum, því þeir voru ekki langt frá landi, heldur um tvö hundruð faðma, og drógu netið með fiskunum. Þegar þeir því fóru á land, sjá þeir koleld liggja og fisk lagðan á hana og brauð. Jesús segir til þeirra: Færið hingað af þeim fiskum sem þér veidduð nú. Símon Pétur fór upp og dró netið á land, fullt af stórum fiskum, hundrað fimmtíu

og þremur, og þrátt fyrir að þeir væru svo margir rifnaði netið ekki. Jesús segir til þeirra: Komið og borðið. En enginn lærisveinanna þorði að spyrja hann hver hann væri, vitandi að það var Drottinn. Jesús kemur því og tekur brauðið og gefur þeim, og fiskinn á sama hátt. Þetta var nú þegar í þriðja sinn sem Jesús birtist lærisveinum sínum eftir að hafa risið upp frá dauðum.

Þegar þeir því höfðu morgunverðað, segir Jesús til Símons Péturs: Símon Jónasson, elskar þú mig meira en þessir? Hann segir til hans: Já, Herra, þú veist að ég elska þig. Hann segir til hans: Fæðu lömbin mín. Hann segir við hann aftur í annað sinn: Símon Jónason, elskar þú mig? Hann segir við hann: Já, Drottinn, þú veist að ég elska þig. Hann segir við hann: Hirð sauði mína. Hann segir til hans í þriðja sinn: Símon Jónason, elskar þú mig? Pétur varð hryggur vegna þess að hann sagði til hans í þriðja sinn: Elskar þú mig? og hann sagði til hans: Herra, þú veist allt, þú veist að ég elska þig. Jesús segir til hans: Fæð sauði mínar. Sannarlega, sannarlega segi ég þér: þegar þú vart yngri, gyrðir þú þig sjálfur og gekst hvar þú vildir, en þegar þú eldist, munt þú teygja út hendurnar þínar, og annar mun gyrða þig og bera þig þangað sem þú vilt ekki. Þetta sagði hann en til að gefa til kynna með hvaða dauða hann mundi dýrka Guð. Og þegar hann hafði sagt þetta, segir hann við hann: Fylgdu mér. En Pétur sneri sér við og sá lærisveininn sem Jesús elskaði fylgjandi, sá sem einnig laut aftur við kvöldverðinn á brjóst hans og sagði: Herra, hver er sá sem svíkur þig? Þegar Pétur sá þennan segir hann til Jesús: Herra, en hvað með þennan? Jesús segir til hans: Ef ég vil að hann verði þar til ég kem, hvað kemur það þér við? Þú fylgdu mér. Því fór þetta orð út meðal bræðranna að sá lærisveinn myndi ekki deyja, og Jesús sagði ekki við hann að hann myndi ekki deyja, heldur: ef ég vil að hann verði áfram þar til ég kem, hvað kemur það þér við?

Þessi er lærisveinninn sem vitnar um þetta og hefur skrifað þetta, og við vitum að vitnisburður hans er sannur. En það eru einnig mörg önnur sem Jesús gerði, sem ef þau væru skrifuð eitt af öðru, held ég að ekki einu sinni heimurinn sjálfur gæti rúmað þær bækur sem skrifaðar væru. Amen.

Upphafið

1

Í upphafi skapaði Guð himininn og jörðina. En jörðin var ósýnileg og óformað, og myrkur var yfir djúpinu, og andi Guðs sveif yfir vatninu. Og Guð sagði: Verði ljós, og ljós varð. Og Guð sá ljósið, að það var gott, og Guð aðskildi ljósið frá myrkrinu. Og Guð kallaði ljósið dag, og myrkrið kallaði hann nótt. Og það varð kvöld, og það varð morgunn, einn dagur.

Og Guð sagði: Verði hvolf í miðju vatnsins, og láti það skilja á milli vatns og vatns, og svo varð. Og Guð gerði hvelfinguna, og Guð aðskildi á milli vatnsins sem var undir hvelfingu og á milli vatnsins sem var ofan hvelfingar. Og Guð kallaði hvelfinguna himinn, og Guð sá að það var gott, og það varð kvöld, og það varð morgunn, annar dagur.

Og Guð sagði: Látið vatnið undir himninum safnast saman á einn stað, og látið hið þurra koma fram. Og svo varð. Vatnið undir himninum safnaðist saman á staði sína, og hið þurra kom fram. Og Guð kallaði hina þurru land, og kerfi vatnanna kallaði hann höf, og Guð sá að það var gott. Og Guð sagði: Láti jörðin spretta grasajurt og gras sem sáir fræi samkvæmt sínum kynstofni og líkingu, og ávaxtatré sem ber ávöxt með fræi sínu í sér samkvæmt sínum kynstofni á jörðinni. Og svo varð. Og jörðin frambar gras, sáandi fræ samkvæmt kynþætti sínum og líkingu, og ávaxtatré sem ber ávöxt með fræi sínu í sér samkvæmt kynþætti sínum á jörðinni, og Guð sá að það var gott. Og það varð kvöld og það varð morgunn, þriðji dagurinn.

Og Guð sagði: Verði ljós á himinhvelfingu til að lýsa yfir jörðinni, til að skilja á milli dags og nætur, og þau verði til merkja og til að ákvarða tíma og daga og ár. Og láta þau vera að ljósum í hvelfingu himinsins, svo að gefa ljós yfir jörðina, og svo varð. Og Guð gerði tvö stór ljós, hið stóra ljós til að stjórna deginum, og hið minna ljós til að stjórna nóttinni, og stjörnurnar. Og Guð setti þá í festingu himinsins, svo að þau gæfu ljós á jörðina, Og að stjórna deginum og nóttinni, og að aðskilja ljósið frá myrkinu, og Guð sá að það var gott. Og það varð kvöld og það varð morgunn, fjórði dagurinn.

Og Guð sagði: Láta vötnin fram koma skriðdjör lifandi sála og fugla fljúgandi yfir jörðinni undir hvolfingu himinsins, og það varð svo. Og Guð gerði hinar miklu sjávardýr og alla sál skriðdýra sem vötnin leiddu fram samkvæmt tegundum þeirra, og allan fjaðraðan fugl samkvæmt tegund sinni, og Guð sá að þetta var gott. Og Guð blessaði þá og sagði: Aukist og margfaldist, og fyllið vatnin í höfunum, og fuglarnir skulu margfaldast á jörðinni. Og það varð kvöld og það varð morgunn, fimmti dagur.

Og Guð sagði: Jörðin skal láta fram koma lifandi sál eftir kyni sínu, fjórfætt, skriðdýr og villidýr jarðarinnar eftir kyni sínu. Og svo varð. Og Guð gjörði villidýr jarðarinnar samkvæmt kynþætti sínum, og búfé samkvæmt kynþætti sínum, og öll skriðdýr jarðarinnar samkvæmt kynþætti sínum, og Guð sá að þetta var gott.

Og Guð sagði: Látum okkur gera mann að okkar mynd og líkingu, og láta þá ráða yfir fiskum sjávarins og fuglum himinsins og búfénu og allri jörðinni og öllum skriðdjáum sem skriða á jörðinni. Og Guð gerði manninn, að mynd Guðs gerði hann hann, karlkyns og kvenkyns gerði hann þá. Og Guð blessaði þá og sagði:

Aukist og margfaldist, og fyllið jörðina, og kúgið hana, og ráðið yfir fiskum sjávarins og fuglum himinsins og öllu búfénu og allri jörðinni og öllum skriðdjórum sem skriða á jörðinni. Og Guð sagði: Sjá, ég hef gefið ykkur allt gras sem ber sáanlegt fræ, sem er yfir allri jörðinni, og sérhvert tré sem ber í sér ávöxt með sáanlegu fræi, ykkur skal það vera til fæðu, Og öllum dýrunum jarðarinnar, og öllum fuglum himinsins, og öllu skriðdjóri sem skriður á jörðinni, sem hefur í sér sál lífs, og allt grænt gras til matar, og það varð þannig. Og Guð sá allt það sem hann hafði gert, og sjá, það var mjög gott, og það varð kvöld, og það varð morgunn, sjötti dagurinn.

2

Og himninum og jörðinni var lokið, og allur heimur þeirra.

Og Guð lauk verkum sínum á hinum sjötta degi, sem hann gerði, og hvíldist á hinum sjöunda degi frá öllum verkum sínum, sem hann gerði. Og Guð blessaði hinn sjöunda dag og helgaði hann, því að á honum hvíldi hann frá öllum verkum sínum sem Guð hafði hafist handa við að gera.

Þessi er bókin um tilurð himins og jarðar, þegar það varð til, á þeim degi er Drottinn Guð gerði himininn og jörðina, og allur grænn akur áður en hann varð til á jörðinni, og allt gras akursins áður en það sprutti upp, því að Guð hafði ekki látið rigna yfir jörðina, og maður var ekki til að rækta hana. Uppspretta fór upp úr jörðinni og vökvaði allt yfirborð jarðarinnar. Og Guð mótaði manninn úr ryki af jörðinni, og andaði lífsanda inn í andlit hans, og maðurinn varð að lifandi sál.

Og Guð gróðursetti paradís í Eden í austri, og setti þar manninn sem hann hafði mótað. Og Guð lét enn spretta úr jörðinni hvert tré sem fagurt var til sjónar og gott til matar, og lífstréð í miðju paradísarinnar, og tréð til að þekkja gott og illt. Á en fljót gengur út úr Eden til að vökva paradísina, og þaðan skiptist það í fjórar greinar. Nafn hins eina er Pishon, þessi umlykur allt land Havilah, þar sem gullið er. En gull þess lands er gott, og þar er karbúnkúllinn og hinn græni steinn. Og nafn hins annars fljóts er Gíhon; þetta er það sem umlykur allt land Eþíópíu. Og þriðja fljótið, Tígris, þetta sem rennur gagnvart Assýríu, en fjórða fljótið, Eufrat. Og Drottinn Guð tók manninn sem hann hafði mótað og setti hann í paradís lystisemdarinnar til að rækta hann og gæta hans. Og Drottinn Guð skipað Adam og sagði: Af öllum trjám í paradísargarðinum máttu borða. En af trénu til að þekkja gott og illt skuluð þið ekki eta, því á þeim degi sem þið etið af því munuð þið deyja.

Og Drottinn Guð sagði: Það er ekki gott að maðurinn sé einn, látum okkur gera honum hjálpara sem hentar honum. Og Guð mótaði enn úr jörðinni öll villidýrin af vellinum og alla fuglana af himninum, og leiddi þau til Aðams til að sjá hvað hann myndi kalla þau, og allt sem Aðam kallaði lifandi sál, það var nafn þess. Og Adam gaf nöfn á allt búféð, og alla fugla himinsins, og öll villidýr vallarins, en fyrir Adam fannst ekki hjálpari sem var honum líkur. Og Guð lagði yfirgangur á Adam, og hann svaf, og hann tók eina af síðum hans og fyllti kjöt í stað hennar. Og Guð bygði hliðina sem hann tók frá Adam til konu, og leiddi hana til Adams. Og Adam sagði: Þetta er nú bein af beinum mínum og hold af holdi mínu. Hún skal kallast kona, því að hún var tekin af manni. Vegna þessa mun maður yfirgefa föður sinn og móður sína, og hann verður sameinaður konu sinni, og þau verða eitt hold. Og

hinir tveir voru naknir, bæði Adam og konan hans, og þau skömmuðust sín ekki.

3

En ormurinn var vitrastan allra dýranna á jörðinni sem Drottinn Guð gerði, og ormurinn sagði við konuna: Hvað, að Guð sagði: Étið ekki af neinu tré paradísarinnar? Og konan sagði við orminn: Af ávexti trésins í paradísargarðinum munum við eta, En af ávexti trésins sem er í miðju paradísarinnar, sagði Guð, skuluð þér ekki eta af honum, né heldur snerta hann, svo að þér deyið ekki. Og höggormurinn sagði við konuna: Þið munuð ekki deyja. Guð vissi fyrir því að þann dag sem þér étið af honum myndu augun yðar opnast, og þér mynduð verða sem guðir, vitandi um gott og illt. Og konan sá að tréð var gott til matar, og að það var ánægjulegt fyrir augun að sjá, og fagurt var það til að skilja, og hún tók af ávexti þess og át, og gaf einnig manninum sínum með sér, og þeir átu. Og augun á þeim tveimur opnuðust, og þau vissu að þau voru nökt, og þau saumuðu saman fíkjulauf og gerðu sér mittisbelti. Og þeir heyrðu rödd Drottins Guðs er gekk um paradísina um kvöldið, og Adam og kona hans földu sig fyrir andliti Drottins Guðs meðal trjánna í paradísinum. Og Drottinn Guð kallaði til Adams og sagði til hans: Adam, hvar ert þú? Og hann sagði til hans: Rödd þína heyrði ég gangandi í paradísargarðinum, og ég varð hræddur vegna þess að ég er nakinn, og ég faldi mig. Og Guð sagði til hans: Hver sagði þér að þú værir nakinn? Áttu af trénu sem ég bauð þér einu að borða ekki af? Og Adam sagði: Konan sem þú gafst mér, hún gaf mér af trénu og ég át. Og Drottinn Guð sagði við konuna: Hvað er þetta sem þú hefur gert? Og konan sagði: Höggormurinn blekkti mig og ég át.

Og Drottinn Guð sagði við höggorminn: Vegna þess að þú gerðir þetta, sért þú bölvaður umfram öll nautgripi og öll villidýr jarðarinnar. Á brjósti þínu og kviði skaltu skriða, og ryk skaltu éta alla daga lífs þíns. Og fjandskap mun ég setja á milli þín og konunnar, og á milli sæðis þíns og sæðis hennar; hann mun varðveita höfuð þitt, og þú munt varðveita hæl hans. Og til konunni sagði hann: Ég mun margfalda sársauka þína og stuna þinn; í sársaukum munt þú bera börn, og til mannsins þíns verður þín þrá, og hann mun ráða yfir þér. En til Adams sagði hann: Vegna þess að þú heyrðir rödd konu þinnar og átst af trénu sem ég skipaði þér að þessu eina ekki að eta, af því átst þú, bölvuð er jörðin í verkum þínum, í sorgum skalt þú eta hana alla daga lífs þíns. Þyrna og þistla munu spretta fyrir þig, og þú skalt eta grasið af akrinum. Í svita andlits þíns skaltu eta brauð þitt, þar til þú snýr aftur til jarðarinnar sem þú varst tekinn úr, því að jörð ert þú, og til jarðar skalt þú fara aftur. Og Adam kallaði konu sína Líf, því að hún er móðir allra lifandi. Og Drottinn Guð gerði fyrir Adam og konu hans kyrtla af skinni og klæddi þá.

Og Guð sagði: Sjá, Adam hefur orðið sem einn af okkur til að þekkja gott og illt, og nú, að hann aldrei rétti út hönd sína og taki af tré lífsins og eti og lifi að eilífu. Og Drottinn Guð sendi hann út frá paradís munaðarins, til að vinna jörðina sem hann var tekinn úr. Og hann rak út Adam og settlaði hann gagnvart paradísargarðinum hinna ánægja, og skipti kerúbímana og hið logandi sverð hið snúandi til að gæta vegarins að tré lífsins.

4

Adam þekkti Evu, konu sína, og hún bar Kain eftir að hafa getið, og sagði: Ég eignaðist mann fyrir Guðs. Og hún fæddi einnig bróður hans, Abel, og Abel varð sauðahirðir, en Kain var

jarðyrkjumaður. Og það varð eftir daga að Kain bar fram fórn til Drottins af ávöxtum jarðarinnar, Og Abel bar fram, hann sjálfur, frá hinum fyrstfæddu sauðkinda sinna og frá fitu þeirra, og Guð leit til Abels og til gjafa hans. En við Kain og fórnir hans gaf hann ekki gaum, og Kain var mjög hryggur, og andlit hans féll. Og Drottinn Guð sagði við Kain: Hvers vegna ertu orðinn svo hryggur, og hvers vegna hefur andlit þitt fallið? Ef þú færir ekki réttilega fram, en skiptir ekki réttilega, hefur þú þá ekki syndgað? Vertu hljóður, til þín snýst hann, og þú munt ráða yfir honum.

Og Kain sagði til Ábels, bróður síns: Látum okkur fara út á slétturnar. Og það varð þegar þeir voru á sléttunum, reis Kain upp gegn Ábel, bróður sínum, og drap hann. Og Drottinn Guð sagði til Kains: Hvar er Abel, bróðir þinn? Og hann sagði: Ég veit ekki. Er ég vörður bróður míns? Og Drottinn sagði: Hvað hefur þú gert? Rödd blóðs bróður þíns hrópar til mín úr jörðinni. Og nú ert þú bölvaður frá jörðinni, sem opnaði munn sinn til að taka við blóði bróður þíns úr hendi þinni. Þegar þú vinnur jörðina mun hún ekki lengur gefa þér styrk sinn, stynandi og skjálfandi munt þú vera á jörðinni. Og Kain sagði til Drottins Guðs: Meiri er sök mín en að hún verði mér fyrirgefin. Ef þú kastar mér út í dag frá andliti jarðarinnar, og frá þínu andliti mun ég felast, og ég mun vera stynandi og skjálfandi á jörðinni, og allir sem finna mig munu drepa mig. Og Drottinn Guð sagði til hans: Ekki þannig, hver sem drepur Kain, sjöfalt hefnt verður lamað. Og Drottinn Guð setti merki á Kain, svo að enginn sem finnur hann drepi hann. Kain fór burt frá andliti Guðs og settist að í landinu Naid, fyrir austan Eden.

Og Kain þekkti konu sína, og hún gat og fæddi Enók. Og hann var að byggja borg, og hann nefndi borgina eftir nafni sonar síns,

Enók. Enók gat Gaíadad, og Gaíadad gat Maleleel, og Maleleel gat Metúsala, og Metúsala gat Lamek.

Og Lamek tók sér tvær konur, hin eina hét Ada, og hin önnur hét Sella. Og Ada bar Jobel; þessi var faðir þeirra er bjuggu í tjöldum og ræktaðu nautgripi. Og nafn bróður hans var Júbal; þessi var sá sem fann upp saltara og lýru. Sella bar einnig Tubal, og hann var hamarsláttur, smiður brons og járns. Systir Tubals var Noema. Lámek sagði konum sínum, Ödu og Sillu: Heyrið rödd mína, konur Lámekar, hlustið á orð mín, því að mann drap ég fyrir sár mitt, og ungmenni fyrir mar mitt. Að sjö sinnum hefur verið hefnt fyrir Kain, en fyrir Lamek sjötíu sinnum sjö.

Adam þekkti Evu, konu sína, og hún gat og fæddi son, og hann nefndi hann Seth og sagði: Því að Guð hefur reist upp fyrir mig annað sæði í stað Abels, sem Kain drap. Og Seth fékk son, en hann nefndi hann Enos, þessi vonaði að kalla á nafn Drottins Guðs.

5

Þessi er bók ættliða manna. Á þeim degi sem Guð skapaði Adam, samkvæmt mynd Guðs skapaði hann hann. Karl og konu gerði hann, og blessaði þá, og nefndi nafn þeirra Adam á þeim degi er hann gerði þá. Adam lifði tvö hundruð og þrjátíu ár, og gat son eftir mynd sinni og líkingu sinni, og nefndi hann Seth. Dagar Adams urðu, sem hann lifði eftir að geta Seth, sjö hundruð ár, og hann gat syni og dætur. Og allir dagar Adams urðu níu hundruð og þrjátíu ár sem hann lifði, og hann dó. Seth lifði tvö hundruð og fimm ár og gat Enos. Og Seth lifði eftir að hafa alið Enos sjö hundruð og sjö ár, og alaði syni og dætur. Og allir dagar Seths urðu níu hundruð og tólf ár, og hann dó. Og Enos lifði hundrað

níutíu ár og gat Kainan. Og Enos lifði eftir að hann gat Kainan sjö hundruð og fimmtán ár, og hann gat syni og dætur. Og allir dagar Enos urðu níu hundruð og fimm ár, og hann dó. Og Kainan lifði hundrað og sjötíu ár og gat Maleleel. Og Kaínan lifði í sjö hundruð og fjörutíu ár eftir að hann gat Maleleel, og hann gat syni og dætur. Og allir dagar Kainans urðu níu hundruð og tíu ár, og hann dó.

Og Maleleel lifði hundrað sextíu og fimm ár og gat Jared. Og Maleleel lifði eftir að hann gat Jared í sjö hundruð og þrjátíu ár, og hann gat syni og dætur. Og allir dagar Maleleel urðu áttahundruð níutíu og fimm ár, og hann dó. Og Jared lifði hundrað sextíu og tvö ár og gat Enok. Og Jared lifði eftir að hafa alið Enok átta hundruð ár og gat syni og dætur. Og allir dagar Jareds urðu níu hundruð sextíu og tvö ár, og hann dó. Og Enók lifði hundrað sextíu og fimm ár og gat Metúsala. Enók gekk með Guði eftir að hann gat Metúsala, í tvö hundruð ár, og hann gat syni og dætur. Og allir dagar Enoks urðu þrjú hundruð og sextíu og fimm ár. Og Enók þótti vel Guði, og hann fannst ekki, því að Guð flutti hann. Og Metúsalah lifði hundrað sextíu og sjö ár og gat Lamek. Og Metúsalah lifði eftir að hann gat Lamek átta hundruð og tvö ár, og hann gat syni og dætur. Og allir dagar Metúsalah sem hann lifði urðu níu hundruð sextíu og níu ár, og hann dó. Og Lamek lifði hundrað áttatíu og átta ár og gat son. Og hann nefndi hann Nóa og sagði: Þessi mun veita okkur hvíld frá verkum okkar og frá sársauka handa okkar og frá jörðinni sem Drottinn Guð bölvaði. Og Lamek lifði eftir að hann gat Nóa fimm hundruð sextíu og fimm ár, og hann gat syni og dætur. Og allir dagar Lameks urðu sjö hundruð fimmtíu og þrjú ár, og hann dó. Og Nói var fimm hundruð ára og gat þrjá syni, Sem, Kam og Jafet.

Og það gerðist þegar mennirnir byrjuðu að verða margir á jörðinni, og dætur fæddust þeim. Þegar synir Guðs sáu dætur mannanna, að þær voru fagrar, tóku þeir sér konur úr öllum þeim sem þeir völdu. Og Drottinn Guð sagði: Andi minn mun ekki dvelja í þessum mönnum að eilífu, vegna þess að þeir eru hold, en dagar þeirra munu verða hundrað og tuttugu ár. Risarnir voru á jörðinni á þeim dögum og eftir það, þegar synir Guðs fóru inn til dætra mannanna og fæddu þeim. Þeir voru risarnir frá öld, mennirnir hinu nafnkunnustu.

En Drottinn Guð sá að vonska manna var margfölduð á jörðinni, og allur maður hugsaði í hjarta sínu vandlega um hið vonda alla daga, Og Guð hugsaði að hann hefði gert manninn á jörðinni, og hann íhugaði það. Og Guð sagði: Ég mun þurrka út manninn, sem ég skapaði, af yfirborði jarðarinnar, frá manni til dýrs, og frá skriðdjórum til fugla himinsins, því að ég er hryggur fyrir því að ég skapaði þá.

Nói fann hins vegar náð fyrir augum Drottins Guðs. Þessar eru kynslóðir Nóa. Nóa var réttlátur maður, fullkominn í sinni kynslóð, hann þóknast Guði. Nói gat þrjá syni: Sem, Kam og Jafet. Jörðin var eyðilögð fyrir Guði, og jörðin var full af óréttlæti. Og Drottinn Guð sá jörðina, og hún var eyðilögð, því að allt hold hafði eyðilagt veg sinn á jörðinni. Og Drottinn Guð sagði við Nóa: Tími hvers manns er kominn fyrir mig, því að jörðin hefur verið fyllt af óréttlæti frá þeim, og sjá, ég mun eyðileggja þá og jörðina.

Gerðu því fyrir þig sjálfan örk úr ferninguðum viði, hreiður skalt þú gera í örkinni, og þú skalt hylja hana innan og utan með tjöru. Og þannig skaltu gera örkina: þrjú hundruð faðma að lengd, fimmtíu faðma að breidd og þrjátíu faðma að hæð. Þú munt gera örkina og safna henni saman, og þú munt ljúka henni að ofan við

einn faðm. En hurð arkarinnar munt þú gera frá hliðinni. Þú munt gera hana með neðri hæð, annarri hæð og þriðju hæð. En ég, sjá, ég leiði flóðið, vatn yfir jörðina, til að eyðileggja allt hold þar sem er andi lífs undir himninum, og allt sem er á jörðinni mun deyja.

Og ég mun staðfesta sáttmála minn með þér, en þú munt ganga inn í örkina, þú og synir þínir og kona þín og konur sona þinna með þér. Og frá öllum nautgripunum og frá öllum skriðdjórunum og frá öllum villidýrunum og frá öllu holdi skaltu leiða tvö og tvö af hverjum inn í örkina, svo að þú megir halda þeim á lífi með þér; karlkyns og kvenkyns skulu þau vera. Frá öllum fuglum samkvæmt kynþætti þeirra, og frá öllum búfé samkvæmt kynþætti, og frá öllum skriðdjórum sem skriða á jörðinni samkvæmt kynþætti þeirra, tveir og tveir af hverjum munu koma inn til þín til að næra sig með þér, karlkyns og kvenkyns. En þú skalt taka fyrir þig sjálfan af öllum matvælunum sem þið skuluð borða, og þú skalt safna til þín sjálfs, og það mun vera til þín og þeirra að borða. Og Nói gerði allt sem Drottinn Guð skipaði honum, svo gerði hann.

7

Og Drottinn Guð sagði til Nóa: Farðu inn þú og allt þitt heimafólk í örkina, því að þig sá ég réttlátan fyrir augum mínum í þessari kynslóð. En af hinum hreinu búfénaði færðu til þín sjö og sjö, karlkyns og kvenkyns, en af hinum óhreinu búfénaði tvo og tvo, karlkyns og kvenkyns. Og af fuglum himinsins, þeim hreinu, sjö og sjö, karlkyns og kvenkyns, og af öllum fuglum, þeim óhreinu, tvo og tvo, karlkyns og kvenkyns, til að viðhalda sæði yfir alla jörðina. Enn eftir sjö daga mun ég leiða regn yfir jörðina, fjörutíu daga og fjörutíu nætur, og ég mun þurrka út allt sem til er, sem ég gerði, af andliti allrar jarðarinnar. Og Nói gerði allt sem

Drottinn Guð hafði skipað honum. Nói var sex hundruð ára, og flóðið af vatninu kom yfir jörðina. Nóa fór inn og synir hans og kona hans og konur sona hans með honum inn í örkina vegna vatns flóðsins. Og frá hinum hreinu fuglum, og frá hinum óhreinu fuglum, og frá hinum hreinu búfénaði, og frá hinum óhreinu búfénaði, og frá öllu því sem skriðar á jörðinni, Tvö og tvö fóru inn til Nóa í örkina, karlkyns og kvenkyns, eins og Guð hafði skipað Nóa. Og það gerðist eftir hina sjö daga, og vatn flóðsins kom yfir jörðina. Á sex hundraðasta ári í lífi Nóa, á öðrum mánuði, á tuttugasta og sjöunda degi mánaðarins, á þessum degi sprungu allar uppsprettur djúpsins, og flóðhlið himinsins opnuðust. Og regnið féll yfir jörðina í fjörutíu daga og fjörutíu nætur. Á þessum degi fóru Nóa, Sem, Kam, Jafet, synir Nóa, og kona Nóa, og þær þrjár konur sona hans með honum, inn í örkina. Og öll villidýrin eftir kyni sínu, og öll búfénögin eftir kyni sínu, og öll skriðdýr sem hreyfast á jörðinni eftir kyni sínu, og allir fuglar fljúgandi eftir kyni sínu, Þau fóru inn til Nóa í örkina, tvö og tvö, karlkyns og kvenkyns, af öllu holdi sem í er lífsandi. Og hið innfarandi, karlkyns og kvenkyns af öllu holdi, fór inn, eins og Guð hafði boðið Nóa, og Drottinn Guð lokaði örkinni að utan frá honum.

Og flóðið varði í fjörutíu daga og fjörutíu nætur yfir jörðinni, og vatnið jókst og lyfti örkinni, og hún reis upp frá jörðinni. Og vatnið ríkti og margfaldaðist mjög á jörðinni, og örkin var borin ofan á vatninu. En vatnið yfirgnæfði afar mjög á jörðinni og huldi öll hin háu fjöll sem voru undir himninum. Fimmtán faðmar fyrir ofan reis vatnið og huldi öll hin háu fjöll. Og allt hold sem hreyfðist á jörðinni dó, fuglanna, og búfjárins, og dýranna, og allt skriðdjór sem hreyfðist á jörðinni, og allur maður. Og allt sem hafði andardrátt lífs, og allt sem var á þurru landi, dó. Og hann þurrkaði út öll lifandi vera sem voru á andliti jarðarinnar, frá manni til búfjár, og skriðdjör, og fugla himinsins, og þau voru

þurrkuð út af jörðinni, og Nói einn var skilinn eftir, og þeir sem voru með honum í örkinni. Og vatnið var lyft upp yfir jörðinni í hundrað og fimmtíu daga.

8

Og Guð minnti Nóa, og öll villt dýr, og allt búfé, og alla fugla, og öll skriðdjór sem skriðu, svo mörg sem voru með honum í örkinni, og Guð leiddi anda yfir jörðina, og vatnið hætti. Og uppsprettur djúpsins voru huldar og flóðgáttir himinsins, og regnið frá himninum var haldið aftur. Og vatnið var að hverfa og fór frá jörðinni, og vatnið minnkaði eftir hundrað og fimmtíu daga. Og örkin settist í sjöunda mánuðinum, á sjöunda og tuttugasta degi mánaðarins, á Araratfjöllum. Vatnið minnkaði fram til tíunda mánaðarins. Og í tíunda mánuðinum, á fyrsta degi mánaðarins, sáust toppar fjallanna. Og það gerðist eftir fjörutíu daga að Nói opnaði gluggann á örkinni sem hann hafði gert. Og hann sendi hrafninn, og hann fór út og sneri ekki aftur fyrr en vatnið þornaði af jörðinni. Og sendi hann dúfuna eftir sér, til að sjá hvort vatnið hefði hjaðnað af jörðinni. Og þar sem dúfan hafði ekki fundið hvíld fyrir fótum sínum, sneri hún aftur til hans inn í örkina, því að vatn var yfir öllu andliti jarðarinnar, og hann rétti út höndina og tók hana, og leiddi hana inn til sín í örkina. Og eftir að hafa beðið enn sjö daga til viðbótar sendi hann aftur dúfuna út frá örkinni. Og dúfan sneri aftur til hans um kvöldið, og hafði ólífutrésblað í munni sínum, og Nói vissi að vatnið hafði hjaðnað af jörðinni. Og eftir að hafa beðið enn sjö daga til viðbótar, sendi hann aftur út dúfuna, og hún sneri ekki aftur til hans framar. Og það varð í hinu sex hundraðasta og fyrsta ári í lífi Nóa, á fyrsta degi fyrsta mánaðar, að vatnið hrökklaðist frá jörðinni. Og Nóa afhjúpaði þak örkarinnar sem hann hafði gert, og sá að vatnið

hafði hrökklaðist frá yfirborði jarðarinnar. Í öðrum mánuði þornaði jörðin, á sjöunda og tuttugasta degi mánaðarins.

Og Drottinn Guð sagði til Nóa: Farðu út úr örkinni þú, og konan þín, og synir þínir, og konur sona þinna með þér, Og öll villidýrin sem eru með þér, og allt hold frá fuglum til búfjár, og öll skriðdjúr sem hreyfast á jörðinni, tak út með þér. Og aukist og margfaldist á jörðinni. Og Nói fór út, og kona hans, og synir hans, og konur sona hans með honum. Og öll villidýrin og allt búféð og allir fuglar og öll skriðdýr sem hreyfast á jörðinni, eftir kynþáttum sínum, fóru út úr örkinni.

Og Nói bygði altari fyrir Drottni, og tók af öllum hreinum nautgripum og af öllum hreinum fuglum, og bar upp brennifórn á altarið. Og Drottinn Guð ilmaði þægilega lykt. Og Drottinn Guð sagði, er hann hafði hugsað: Ég mun ekki framar bölva jörðinni vegna verka mannanna, því að hugur mannsins liggur vandlega á hinu illa frá æsku hans. Ég mun því ekki framar slá allt lifandi hold, eins og ég gerði. Alla daga jarðar munu sáð og uppskera, kuldi og hiti, sumar og vor, dagur og nótt ekki hætta.

9

Og Guð blessaði Nóa og syni hans og sagði við þá: Aukist og margfaldist og fyllið jörðina og yfirgnæfið hana. Og skjálftinn og óttinn fyrir ykkur mun vera yfir öllum villidýrum jarðarinnar, yfir öllum fuglum himinsins, og yfir öllu sem hreyfist á jörðinni, og yfir öllum fiskum hafsins; í hendur yðar hef ég gefið þau. Og öll skriðdýr, sem eru lifandi, verða yður til matar; eins og grænmeti grasins hef ég gefið yður þetta allt. Þér skuluð þó ekki eta kjöt í blóði sálar þess. Og því að yðart blóð sálnanna yðarra úr hendi allra dýranna mun ég krefjast þess, og úr hendi manns bróður

mun ég krefjast sálar mannsins. Sá sem hellir út blóði manns, í stað blóðs hans skal það verða úthellt, því að ég gerði manninn í mynd Guðs. Þér en aukist og margfaldist og fyllið jörðina og yfirgnæfið hana.

Og Guð sagði við Nóa og sonu hans, sem voru með honum, og mælti: Og sjá, ég stofnsetji sáttmála minn við yður og við afkvæmi yðar eftir yður, og allri lifandi sál með yður, frá fuglum og frá búfé og öllum villidýrum jarðarinnar, svo mörgum sem eru með yður af öllum þeim sem fóru út úr örkinni. Og ég mun staðfesta sáttmála minn við yður, og allt hold mun ekki lengur deyja af vatni flóðsins, og flóð vatns mun ekki lengur vera til að eyðileggja alla jörðina. Og Drottinn Guð sagði til Nóa: Þetta er táknið af sáttmálanum sem ég gef á milli mín og yðar, og á milli allrar lifandi sálar sem er með yður til eilífra kynslóða. Bogann minn set ég í skýið, og hann mun vera að merki sáttmála milli mín og jarðarinnar. Og það mun verða þegar ég safna skýjum yfir jörðina, að boginn sjáist í skýinu. Og ég mun muna sáttmála minn, sem er á milli mín og yðar, og á milli allrar lifandi sálar í öllu holdi, og vatnið mun ekki verða aftur að flóði til að eyða öllu holdi. Og boginn minn verður í skýinu, og ég mun sjá hann til að muna eilífan sáttmála milli mín og jarðarinnar, og milli allrar lifandi sálar í öllu holdi sem er á jörðinni. Og Guð sagði við Nóa: Þetta er merki sáttmálans sem ég gerði milli mín og alls holds sem er á jörðinni.

Synir Nóa, þeir sem fóru út úr örkinni, voru Sem, Kam og Jafet. Kam var faðir Kanaans. Þessir þrír eru synir Nóa; frá þeim dreifðust menn um alla jörðina. Og Nói byrjaði sem bóndi á jörðinni og gróðursetti víngarð. Og hann drakk af víninu, og varð drukkinn, og var afhjúpaður í húsi sínu. Og Ham, faðir Kanaans, sá nekt föður síns, og er hann var farinn út, tilkynnti hann tveimur bræðrum sínum úti. Og Shem og Japheth tóku klæðnaðinn, lögðu

hann á herðar sínar báðar, og gengu afturábak, og huldu nekt föður síns, og andlit þeirra var afturábak, og nekt föður síns sáu þeir ekki. Nói vaknaði úr víninu og vissi hvað yngri sonur hans hafði gert við hann. Og hann sagði: Bölvaður sé Kanaan; þjónn verður hann bræðrum sínum. Og hann sagði: Blessaður sé Drottinn, Guð Sems, og Kanaan verði þjónn hans. Megi Guð stækka Jafet, og megi hann búa í húsum Sems, og verði Kanaan þjónn hans.

Nóa lifði eftir flóðið í þrjú hundruð og fimmtíu ár. Og allir dagar Nóa urðu níu hundruð og fimmtíu ár, og hann dó.

10

Þetta eru ættliðir sona Nóa, Sems, Kams og Jafets, og þeim fæddust synir eftir flóðið.

Synir Jafets: Gomer, Magog, Madai, Javan, Elisa, Tubal, Mesek og Tiras. Og synir Gomers: Ashkenaz og Riphath og Togarmah. Og synir Jóvans: Elísa og Þárseis, Kítíoi og Ródíoi. Frá þessum voru aðskildar eyjar þjóðanna í landi þeirra, hver samkvæmt tungu sinni í ættbálkum sínum og í þjóðum sínum.

Synir Hams voru Kús, Mesraim, Pút og Kanaan. Synir Ryks voru Saba og Havíla og Sabata og Regma og Sabataka, en synir Regma voru Saba og Dadan. Ryk en fæddi Nebród; þessi byrjaði að vera risi á jörðinni. Þessi var risi veiðimaður fyrir Drottni Guði; vegna þessa munu þeir segja: eins og Nebród, risi veiðimaður fyrir Drottni. Og upphaf konungsríkis hans varð Babýlon og Órek og Arkad og Kalanne í landinu Sínar. Frá þeirri jörð fór Assýría út og byggði Nínive og borgina Rooboth og Kalah, og Dasa milli Nínive og milli Kalak; þetta er hin stóra borg. Og Mesraim gat Lúdímana,

og Neftalímana, og Enemetímana, og Labímana, og Patrosóníeimana, og Kasmóníeimana, þaðan sem Fylístíeimar fóru út, og Gaftóríeimana. Canaan gat hinn Sídon, frumburð sinn, og hinn Hettít, og Jebúsítinn og Amórítinn og Girgasítinn, og Hívítann, og Aroukaíoninn, og Asennaíoninn, og hinn Aradíska, og hinn Samaríska, og hinn Amatíska. Og eftir þetta dreifðust ættkvíslir Kananíta. Og landamæri Kananíta náðu frá Sídon þar til maður kom til Gerar og Gasa, þar til maður kom til Sódóma og Gómorru, Adama og Sebóím allt til Lasa. Þessir eru synir Hams, í ættkvíslum sínum, samkvæmt tungumálum sínum, í löndum sínum og í þjóðum sínum.

Og Shem var fæddur, föður allra sona Ebers, bróður Japheths hins eldri. Synir Shems: Elam og Assýría og Arfaxad og Lúd og Aram og Kainan. Og synir Arams: Uz, Ul, Gater og Mesek. Og Arphaxad gat Cainan, og Cainan gat Sala, en Sala gat Eber. Og Eber fæddu tveir synir. Nafn hins eina var Faleg, því að á hans dögum var jörðinni skipt, og nafn bróður hans var Jektan. Jektan gat Elmodad, og Saleth, og Sarmoth, og Jerach. og Hadoram, og Abimael, og Diklah, og Obal, og Abimael og Saba, og Ofír, og Evíla og Jóbab; allir þessir voru synir Jektans. Og búseta þeirra var frá Massa til Saphera, fjalls í austri. Þetta eru synir Sems, í ættkvíslum sínum, eftir tungumálum sínum, í löndum sínum og í þjóðum sínum. Þetta eru ættkvíslir sona Nóa samkvæmt kynslóðum þeirra, samkvæmt þjóðum þeirra; frá þessum dreifðust þjóðirnar um jörðina eftir flóðið.

11

Og öll jörðin hafði eina tungu, og öllum var ein rödd. Og það varð þegar þeir fluttu frá austri, að þeir fundu slétta í landi Senaar, og settust þar að. Og maður sagði við náunga sinn: Komið, látum

okkur gera múrsteina og baka þá í eldi. Og múrsteininn varð þeim að steini, og malbik var leirinn fyrir þá. Og þeir sögðu: Komið, látum okkur byggja okkur borg og turn, sem höfuð hans mun ná til himinsins, og látum okkur gera okkur nafn, áður en við verðum dreifð um andlit allrar jarðarinnar. Og Drottinn fór niður að sjá borgina og turninn sem synir mannanna höfðu byggt. Og Drottinn sagði: Sjá, eitt kyn og einn tungumaður allra, og þetta hafa þeir byrjað að gera, og nú mun ekkert mistakast þeim af öllu því sem þeir hyggjast gera. Komið, og eftir að hafa komið niður skulum við rugla tungu þeirra þar, svo að hver heyri ekki rödd náungans síns. Og Drottinn dreifði þeim þaðan yfir andlit allrar jarðarinnar, og þeir hættu að byggja borgina og turninn. Vegna þessa var það kallað nafn hennar Ruglingur, því að þar ruglaði Drottinn varir allrar jarðarinnar, og þaðan dreifði Drottinn þeim um andlit allrar jarðarinnar.

Og þetta eru kynslóðir Sems, og Sem var hundrað ára gamall þegar hann gat Arfaxad, á öðru ári eftir flóðið. Og Sem lifði, eftir að hann gat Arfaxad, fimm hundruð ár, og gat syni og dætur, og dó. Og Arfaxad lifði hundrað þrjátíu og fimm ár og gat Kainan. Og Arfaxad lifði eftir að hann gat Kainan í fjögur hundruð ár, og hann gat syni og dætur, og dó. Og Kainan lifði í hundrað og þrjátíu ár, og hann gat Sala, og Kainan lifði eftir að hann gat Sala í þrjú hundruð og þrjátíu ár, og hann gat syni og dætur, og dó. Og Sala lifði hundrað og þrjátíu ár og gat Eber. Og Sala lifði eftir að hann gat Eber, þrjú hundruð og þrjátíu ár, og gat syni og dætur, og dó. Og Eber lifði hundrað þrjátíu og fjögur ár og gat Faleg. Og Eber lifði, eftir að hann gat Faleg, tvö hundruð og sjötíu ár, og gat syni og dætur, og dó. Og Faleg lifði hundrað og þrjátíu ár og gat Ragau. Og Faleg lifði eftir að hann gat Ragau í tvö hundruð og níu ár, og gat syni og dætur, og dó. Og Ragau lifði hundrað þrjátíu og tvö ár og gat Serúk. Og Ragau lifði, eftir að hann gat Serúk, tvö hundruð

og sjö ár, og gat syni og dætur, og dó. Og Serúk lifði hundrað og þrjátíu ár og gat Nakor. Og Serúk lifði í tvö hundruð ár eftir að hann gat Nakor, og hann gat syni og dætur, og hann dó. Og Nahor lifði hundrað sjötíu og níu ár og gat Tharra. Og Nahor lifði eftir að hafa alið Tharra hundrað tuttugu og fimm ár, og alaði syni og dætur, og dó. Og Tharra lifði sjötíu ár og gat Abram og Nahor og Arran.

Þessar eru kynslóðir Tharra. Tharra gat Abram og Nahor og Arran, og Arran gat Lot. Og Arran dó á undan föður sínum, Tera, í landinu þar sem hann fæddist, í landi Kaldeanna. Og Abram og Nahor tóku sér konur. Nafn konu Abrams var Sara, og nafn konu Nahors var Melka, dóttir Arrans, og faðir Melku og faðir Iesku. Og Sarai var ófrjó og bar ekki börn. Og Tharra tók son sinn Abram, og Lot son Arran, son sonar síns, og Saran tengdadóttur sína, konu Abrams sonar síns, og leiddi þá út úr landi Kaldea til að fara til Kanaans lands, og þeir komu til Harran og bjuggu þar. Og allir dagar Tara í landinu Haran urðu tvö hundruð og fimm ár, og Tara dó í Haran.

12

Og Drottinn sagði við Abram: Farðu út úr landi þínu og frá skyldmenni þínu og frá húsi föður þíns og komdu til landsins sem ég mun sýna þér. Og ég mun gera þig að mikilli þjóð, og ég mun blessa þig, og ég mun upphefja nafn þitt, og þú munt vera blessaður. Og ég mun blessa þá sem blessa þig, og þá sem bölva þig mun ég bölva, og allir ættir jarðarinnar munu verða blessaðir í þér. Og Abram fór, rétt eins og Drottinn talaði til hans, og Lot fór með honum. Abram var sjötíu og fimm ára þegar hann fór út frá Haran. Og Abram tók Sarai, konu sína, og Lot, son bróður síns, og allar eignir þeirra sem þeir höfðu eignast, og alla sál sem þeir

höfðu eignast úr Haran, og þeir fóru út til að fara inn í land Kanaan. Og Abram ferðaðist um landið eftir lengd þess allt að staðnum Síkem, við eikina háu, en Kanaanverjar bjuggu þá í landinu. Og Drottinn birtist Abram, og sagði honum: Þínu sæði mun ég gefa þetta land. Og Abram byggði þar altari fyrir Drottni, sem hafði birst honum. Og hann sneri frá þaðan til fjallalands austan við Betel og reisti þar tjald sitt í Betel við sjóinn og Angai í austri, og hann byggði þar altari hinum Drottni og kallaði á nafn Drottins. Og Abram fór burt, og eftir að hafa farið sló hann upp tjaldi í eyðimörkinni.

Og hungursneyð kom yfir landið, og Abram fór niður til Egyptalands til að dvelja þar, því að hungursneyðin var orðin mikil á landinu. Það gerðist þegar Abram nálgaðist að fara inn í Egyptaland, að Abram sagði við Sarai, konu sína: Ég veit að þú ert kona fríð að ásjónu. Það mun því verða þannig að þegar Egyptarnir sjá þig, munu þeir segja að þetta er kona hans, og þeir munu drepa mig, en þig munu þeir hlífa. Ég sagði því að ég væri systir hans, svo að mér færi vel vegna þín og sál mín lifði vegna þín. Það gerðist, þegar Abram fór inn í Egyptaland, að Egyptarnir sáu konu hans, að hún var mjög falleg. Og höfðingjar Faraós sáu hana og lofuðu hana fyrir Faraó, og leiddu hana inn í hús Faraós. Og Abram var vel meðfarið vegna hennar, og hann fékk sauðfé og kálfa og asna og þjóna og þjónustustúlkur og múlasna og úlfalda. Og Guð þjáði Faraó með stórum og vondum plágum, og hús hans, vegna Söru, konu Abrams. En Faraó kallaði Abram til sín og sagði: Hvað er þetta sem þú gerðir mér, að þú tilkynnti mér ekki að hún er kona þín? Hvers vegna sagðir þú að hún væri systir þín? Og ég tók hana mér til konu, og nú, sjá, konan þín er frammi fyrir þér, taktu hana og farðu burt. Og Faraó skipað mönnum um Abram að senda hann í burtu, og konu hans, og allt sem var hans.

13

Abram fór upp úr Egyptalandi, hann sjálfur og konan hans og allt hans eigur, og Lot með honum, inn í eyðimörkina. Abram var hins vegar mjög ríkur að búfé, silfri og gulli. Og hann fór frá því hvar hann kom inn í eyðimörkina til Betels, til þess staðar þar sem tjald hans hafði verið áður, milli Betels og Angaí, Á staðinn altarisins, þar sem hann hafði gert í upphafi, og Abram kallaði þar á nafn Drottins. Og Lot, sem ferðaðist með Abram, átti sauðfé, nautgripi og tjöld. Og landið gat ekki tekið við þeim til að búa saman, því að eignir þeirra voru margar, og landið gat ekki tekið við þeim til að búa saman. Og það varð bardagi milli hirða búfjárins hjá Abram og milli hirða búfjárins hjá Lot, en Kanaanverjar og Perisserjar bjuggu þá í landinu. Abram sagði til Lots: Látum ekki vera bardaga milli mín og þín, og milli hirða minna og hirða þinna, því að við erum bræður. Er ekki öll jörðin fyrir þér? Skildu þig frá mér: ef þú ferð til vinstri, fer ég til hægri, en ef þú ferð til hægri, fer ég til vinstri. Og Lot lyfti augum sínum og sá allt svæðið umhverfis Jórdan, að það var allt vatnsveitt, áður en Guð eyðilagði Sódómu og Gómorru, eins og paradís Guðs, og eins og land Egyptalands, þar til maður kemur til Sóar. Og Lot valdi fyrir sig allt svæðið í kringum Jórdan, og Lot fór burt í átt til austurs, og þeir skildu hvor frá öðrum, bróðir frá bróður sínum. Abram bjó í landi Kanaan, en Lot bjó í borg hinna umlykjandi svæða og setti upp tjald sitt í Sódómu. En mennirnir í Sódómu voru vondir og syndarar mjög frammi fyrir Guði. En Guðinn sagði við Abram eftir aðskilnað Lots frá honum: Lyftu upp augum þínum og sjáðu frá þeim stað þar sem þú nú ert til norðurs og suðurs og austurs og hafs. að alla þá jörð sem þú sér, þér mun ég gefa hana og sáði þínu til eilífðar. Og ég mun gera fræ þitt sem sand jarðarinnar; ef einhver getur talið sand jarðarinnar, þá mun fræ þitt einnig verða talið. Ris upp og far um landið á lengd og

breidd, því að ég mun gefa það þér og afkvæmum þínum að eilífu. Og Abram flutti tjald sitt, kom og settist að við eikina í Mamre, sem var í Hebron, og hann byggði þar altari fyrir Drottni.

14

Það gerðist á tíma Amarphal konungs af Sennaar, og Arioch konungs af Ellasar, Chedorlaomer konungs af Elam, og Tidal konungs þjóðanna, Þeir gerðu stríð við Balla, konung Sódóma, og við Barsa, konung Gómorru, og við Sennaar, konung Adama, og við Symobor, konung Seboim, og við konung Balak – þetta er Segor. Allir þessir sömdu saman við saltdalinn, þetta er salthafið. Í tólf ár þjónuðu þeir Kedorlaómer, en á þrettánda ári sneru þeir baki við. Á fjórtánda ári kom Kedorlaómer og konungarnir með honum, og lögðu niður risana í Astarot og Karnaím, og sterkar þjóðir saman með þeim, og Ómmeana í borginni Saue. Og Hóríta í fjöllunum Seír, allt til terebintunnar í Paran, sem er í eyðimörkinni. Og eftir að hafa snúið aftur komu þeir að uppsprettu dómsins, þetta er Kades, og höggðu niður alla höfðingja Amaleks og Amorrítana sem bjuggu í Asasonþamar. Fór út en kóngur Sódóma, og kóngur Gómorru, og kóngur Adama, og kóngur Sebóím, og kóngur Balak (þessi er Sóar), og þeir drógu upp í bardaga gegn þeim til stríðs í dalnum, hinum söltu. til Kedorlaómers konungs Elam, og Tídals konungs þjóðanna, og Amrafels konungs Sínear, og Aríoks konungs Ellasar, hinir fjórir konungar gegn hinum fimm. Dalurinn hinn sölti var með brunabrunna. Konungur Sódómu og konungur Gómorru flúðu og féllu þar, en þeir sem eftir voru flúðu í fjallahéruðin. Þeir tóku alla hesta Sódóma og Gómorru og allan mat þeirra og fóru burt. Þeir tóku einnig Lot, son bróður Abrams, og farangur hans, og fóru burt, því að hann var búandi í Sódóm.

En einhver af hinum björguðu kom og tilkynnti Abram hebrea, en hann bjó hjá eik Mamre Amorrít, bróður Eskóls og bróður Ónans, sem voru bandamenn Abrams. En þegar Abram heyrði að Lot, bróðir hans, hefði verið tekinn í fangelsi, taldi hann sína eigin heimilismenn, þrjú hundruð og átján, og eltist við þá allt til Dan. Og hann sjálfur féll upp á þá um nóttina, og þjónar hans, og lamdi þá, og eltist við þá allt til Koba, sem er vinstra megin við Damaskus. Og hann sneri aftur öllum hestum Sódóma, og hann sneri aftur Lót, frænda sínum, og öllum eignum hans, og konunum, og fólkinu. Kóngur Sódóma fór út honum í mót, eftir að hann sneri aftur frá höggi Kedorlaómers og konganna sem voru með honum, til dalsins Sjáveh; þetta var sléttan konganna.

Og Melkísedek, konungur Salem, bar fram brauð og vín, en hann var prestur hins hæsta Guðs. Og hann blessaði Abram og sagði: Blessaður sé Abram af hinum hæsta Guði, sem skapaði himininn og jörðina. Og blessaður sé hinn hæsti Guð, sem afhenti óvini þína í vald þitt, og Abram gaf honum tíund af öllu. Kóngur Sódóma sagði við Abram: Gef mér mennina, en taktu hestinn þér. Abram sagði til konungs Sódóma: Ég mun rétta hönd mína til Kýpíos, hins hæsta Guðs, sem skapaði himininn og jörðina, Ef ég mun taka frá þræði uns sandalþong af öllu þínu, svo að þú segir ekki að ég auðgaði Abram. Nema það sem ungu mennirnir átu, og hlut mannanna sem fóru með mér, Eskól, Ónan og Mamre – þessir munu taka hlut.

15

Eftir þessi orð varð orð Drottins til Abrams í sýn og sagði: Óttast ekki, Abram, ég er skjöldur þinn, laun þín munu verða mjög mikil. Abram segir: Meistari, Drottinn, hvað munt þú gefa mér? Ég fer burt barnlaus, en sonur Masek af heimili mínu, þessi

Damaskus Eliezer. Og Abram sagði: Þar sem þú gafst mér ekki sæði, mun sá sem fæddur er í húsi mínu erfa mig. Og strax kom rödd Drottins til hans og sagði: Ekki mun þessi erfa þig, heldur sá sem mun fara út frá þér, þessi mun erfa þig. Hann leiddi hann út og sagði við hann: Líttu upp á himininn og teldu stjörnurnar, ef þú getur talið þær. Og hann sagði: Þannig mun sæði þitt verða. Og Abram trúði Guði, og það var talið honum til réttlætis. Hann sagði til hans: Ég er Guðinn sem leiddi þig út úr landi Kaldeanna til þess að gefa þér þetta land til að erfa. En hann sagði: Drottinn Herra, hvernig mun ég vita að ég mun erfa hana? Hann sagði til hans: Taktu mér kvígu sem er þriggja ára, og geit sem er þriggja ára, og hrút sem er þriggja ára, og turtildúfu og dúfu. Hann tók allt þetta til sín og skipti því í miðju og lagði hlutana andspænis hvorn öðrum, en fuglana skipti hann ekki. Fuglar komu niður á líkamana, á helmingana þeirra, og Abram sat hjá þeim. Um sólarlag féll trans á Abram, og sjá, mikill myrkur ótti fellur yfir hann. Og það var sagt til Abrams: Þú munt vissulega vita að afkvæmi þitt mun vera gestur í landi sem ekki er þeirra eigið, og þeir munu þræla þá, og þeir munu illa fara með þá, og þeir munu auðmýkja þá, í fjögur hundruð ár. En þjóðina sem þeir munu þjóna mun ég dæma, en eftir þetta munu þeir fara út héðan með mikinn farangur. Þú skalt fara til feðra þinna í friði, alinn í góðri elli. Í fjórðu kynslóð munu þeir snúa aftur hingað, því enn eru syndir Amorrítanna ekki uppfylltar til þessa. Þar sem sólin var að vesturlagi varð logi til, og sjá, reykjandi ofn og eldlogar sem fóru í gegnum milli hinna skiptu stykkja. Á þeim degi gerði Drottinn sáttmála við Abram og sagði: Afkvæmum þínum mun ég gefa þetta land, frá fljóti Egyptalands til hins mikla fljóts Eufrats. Keníta, Kenessíta og Kadmóníta, og Hettítana, og Perisítana, og Refaímana, og Amorítana, og Kanaanítana, og Hívítana, og Girgasítana, og Jebúsítana.

16

Sarai, kona Abrams, gaf honum ekki barn, en hún átti egypska ambátt sem hét Hagar. Sarai sagði til Abrams: Sjá, Drottinn hefur lokað fyrir mig að fæða börn. Farðu því inn til þjónustustúlku minnar, svo að ég megi fá börn úr henni. Og Abram hlýddi rödd Sarai. Og Sára, kona Abrams, tók Hagar hina egypsku, þjónustustúlku sína, eftir tíu ár frá því að Abram settist að í landi Kanaans, og gaf hana Abram, manni sínum, að konu. Og hann fór inn til Hagar, og hún gaf barn, og hún sá að hún var þunguð, og húsfreyjan var vanvirð í augum hennar. Sarai sagði til Abrams: Ég er ranglátin vegna þín. Ég gaf þjónustustúlkuna mína í fangið þitt, en þegar hún sá að hún var þunguð, var ég vanvirð fyrir henni. Guð dæmi á milli mín og þín. Abram sagði til Söru: Sjá, þjónustustúlkan þín er í höndum þínum, gerðu við hana eins og þér þykir ánægjulegt. Og Sara misþyrmdi hana, og hún flúði frá andliti hennar.

En engill Drottins fann hana við vatnslindina í eyðimörkinni, við lindina á veginum til Súr. Og engill Drottins sagði henni: Hagar, þjónustustúlka Sarai, hvaðan kemur þú og hvar ferð þú? Og hún sagði: Ég er að flýja frá andliti Sarai, húsfreyju minnar. Engill Drottins sagði við hana: Snúðu aftur til húsfreyju þinnar og auðmýktu þig undir höndum hennar. Og engill Drottins sagði henni: Margfaldandi mun ég margfalda afkvæmi þitt, og það verður ekki talið vegna fjöldans. Og engill Drottins sagði þetta til hennar: Sjá, þú ert þunguð og munt bera son, og þú munt kalla nafn hans Ísmael, því að Drottinn heyrði niðurlægingu þína. Þessi mun vera villtur maður, hendur hans gegn öllum, og hendur allra gegn honum, og andspænis öllum bræðrum sínum mun hann búa. Og hún kallaði nafn Drottins, sem talaði til hennar: Þú ert Guðinn sem sér mig, því að hún sagði: Hér hef ég líka séð hann sem birtist

mér. Vegna þessa kallaði hann brunninn Brunnur þar sem ég sá frammi fyrir mig; sjá, hann er milli Kades og Barad. Og Hagar bar Abram son, og Abram kallaði nafn sonar síns, sem Hagar bar honum, Ismael. Abram var áttatíu og sex ára, þegar Hagar fæddi Abram Ismael.

17

Það gerðist að Abram var níutíu og níu ára. Og Drottinn birtist Abram og sagði við hann: Ég er Guð þinn, vertu vel þóknandi fyrir mér og vertu laus við lesti. Og ég mun setja sáttmála minn á milli mín og þín, og ég mun margfalda þig mjög. Og Abram féll á andlit sitt. Og Guð talaði til hans og sagði: Og ég, sjá, sáttmáli minn er með þér, og þú munt verða faðir fjölda þjóða. Og nafn þitt skal ekki lengur kallast Abram, heldur skal nafn þitt vera Abraham, því að ég hef gert þig að föður margra þjóða. Og ég mun auka þig mjög, mjög, og ég mun gera þig að þjóðum, og konungar munu koma frá þér. Og ég mun staðfesta sáttmála minn milli þín og milli sáðs þíns eftir þig til kynslóða þeirra, til eilífs sáttmála að vera þinn Guð og sáðs þíns eftir þig. Og ég mun gefa þér og sáð þínu eftir þig landið sem þú dveljast í, allt land Kanaans, til eilífrar eignar, og ég mun vera þeim að Guði. Og Guð sagði til Abrahams: En þú munt varðveita sáttmála minn, þú og afkvæmi þitt eftir þig um kynslóðir þeirra. Og þetta er sáttmálinn sem þú skalt halda milli mín og yðar, og milli sæðis þíns eftir þig til kynslóða þeirra: umskorinn skal vera hjá yður allur karlmaður. Og þér skuluð umskorast hold fyrirhuðarinnar yðar, og það mun verða að merki sáttmálans milli mín og yðar. Og barn átta daga skal umskorið vera hjá ykkur, allt karlkyn í kynslóðum ykkar, bæði heimilisfæddur og sá sem keyptur er með silfri af hverjum framandi syni, sem ekki er af sáði yðar, Umskurði skal vera umskorinn sá sem fæddur er í húsi þínu og sá sem keyptur er með

silfri, og sáttmáli minn mun vera á holdi yðar til eilífs sáttmála. Og óumskorinn karlmaður, sem ekki verður umskorinn á holdi fyrirhuðar sinnar á áttunda deginum, þá skal sú sál eyðast úr kynslóð sinni, því að hann hefur brotið sáttmála minn. Og Guð sagði við Abraham: Sarai, konan þín, skal ekki lengur kallast Sarai, heldur skal nafn hennar vera Sara. Ég mun blessa hana, og ég mun gefa þér frá henni barn, og ég mun blessa það, og það mun verða að þjóðum, og konungar þjóða munu verða frá honum. Og Abraham féll á andlit sitt og hló, og sagði í huga sínum: Mun hinum hundrað ára gamla verða sonur? Og mun Sara, níutíu ára gömul, bera barn? Abraham sagði til Guðs: Ísmael þessi lifi fyrir þér. Guð sagði við Abraham: Já, sjá, Sara kona þín mun bera þér son, og þú munt kalla hann Ísak, og ég mun staðfesta sáttmála minn við hann, eilífan sáttmála, að vera Guð hans og afkvæma hans eftir hann. Um Ísmael en, sjá, ég heyrði þig, og sjá, ég hef blessað hann, og ég mun auka hann og margfalda hann mjög. Tólf þjóðir mun hann geta, og ég mun gera hann að mikilli þjóð. En sáttmála minn mun ég staðfesta við Ísak, sem Sara mun bera þér á þessum tíma, á næsta ári. Lauk en talandi til hans, og Guð fór upp frá Abraham.

Og Abraham tók Ismael, son sinn, og alla heimilismenn sína, og alla þá sem keyptir voru fyrir silfur, og alla karlmenn í húsi Abrahams, og umskar forskindir þeirra á þeim degi, eins og Guð hafði talað til hans. Abraham var níutíu og níu ára gamall, þegar hann var umskorinn á holdi forynju sinnar. Ishmael, sonur hans, var þrettán ára þegar hann var umskorinn á holdi fyrirhuðar sinnar. Á þeim tíma þess dags var Abraham umskorinn, og Ismael, sonur hans, og allir mennirnir í húsi hans, og hinir heimafæddu hans, og hinir silfurkeyptu frá erlendum þjóðum

Guð birtist honum við eikina í Mamre, þegar hann sat við dyr tjaldskýlis síns um hádegið. En þegar hann leit upp með augum sínum sá hann, og sjá, þrír menn stóðu fyrir ofan honum, og þegar hann sá þá hljóp hann í móti þeim frá dyrum tjalds síns og laut niður til jarðar. Og hann sagði: Herra, ef ég hef fundið hylli fyrir þér, farðu ekki framhjá þjóni þínum. Látið taka vatn, og látið þá þvo fæturna ykkar, og kælið ykkur undir trénu. Og ég mun taka brauð og þér skuluð eta. Og eftir þetta munuð þér fara yðar leið, þar sem þér hneigðuð ykkur til barns yðar. Og hann sagði: Gerðu þannig, eins og þú hefur sagt. Og Abraham flýtti sér að tjaldinu til Söru og sagði við hana: Flýttu þér og knúðu þrjú mál af fínu mjöli og gerðu fölukökur. Og Abraham hljóp inn í uxana og tók mjúkan og góðan kálfinn og gaf þjóninum og flýtti sér að búa hann til. Hann tók smjör og mjólk og kálfinn sem hann hafði gert og setti fyrir þá, og þeir átu. En hann sjálfur stóð hjá þeim undir trénu.

Hann sagði til hans: Hvar er Sárra, konan þín? En hann svaraði og sagði: Sjá, í tjaldinu. Hann sagði: Ég mun snúa aftur til þín á þessum tíma á réttum tíma, og Sara, konan þín, mun hafa son. En Sara heyrði þetta við dyr tjaldsins, þar sem hún var fyrir aftan hann. Abraham og Sarah voru orðnir gamlir og komnir til ára, en Sarah hafði hætt að fá það sem konum ber. Sara hló í sjálfri sér og sagði: Ekki hefur þetta enn orðið mér til þessa, en herra minn er eldri. Og Drottinn sagði til Abrahams: Hvað er það að Sara hló í sjálfri sér og sagði: Skal ég þá sannarlega bera barn? En ég er orðin gömul. Ekki mun neitt orð vera ómögulegt hjá Guði; á þessum tíma mun ég snúa aftur til þín á réttum tíma, og Sara mun eiga son. En Sara neitaði og sagði: Ég hlóð ekki, því hún óttaðist. Og hann sagði henni: Nei, heldur hlóðst þú.

Eftir að hafa risið upp þaðan litu mennirnir niður á Sódómu og Gómorru. En Abraham ferðaðist með þeim og fylgdi þeim á

leið. En Drottinn sagði: Ég mun ekki fela fyrir Abraham, þjóni mínum, það sem ég geri. En Abraham mun verða að mikilli og fjölmennri þjóð, og í honum munu allar þjóðir jarðarinnar verða blessaðar. Ég vissi því að hann mun skipa sonum sínum og húsi sínum eftir sig, og þeir munu halda leiðir Drottins, að gera réttlæti og dóm, svo að Drottinn megi færa yfir Abraham allt það sem hann talaði til hans. Drottinn sagði: Hróp Sódóma og Gómorru hefur margfaldast til mín, og syndir þeirra eru afar stórar. Eftir að hafa farið niður mun ég sjá hvort þeir eru að fullkomna samkvæmt hrópi þeirra sem kemur til mín, en ef ekki, svo að ég megi vita. Og mennirnir höfðu snúið aftur þaðan og komu til Sódóma, en Abraham var enn standandi fyrir Drottni. Og þegar Abraham nálgaðist, sagði hann: Ekki eyðileggja hinn réttláta með hinum guðlausa, svo að hinn réttláti verði sem hinn guðlausi. Ef það eru fimmtíu réttlátir í borginni, muntu eyðileggja þá? Muntu ekki hlífa öllum staðnum vegna hinna fimmtíu réttlátu, ef þeir eru í henni? Á engan hátt munt þú gera samkvæmt þessu orði, að drepa hinn réttláta með hinum guðlausa, og hinn réttláti verði sem hinn guðlausi. Á engan hátt! Sá sem dæmir alla jörðina, munt þú ekki láta réttlæti viðgangast? Drottinn sagði: Ef það eru fimmtíu réttlátir í Sódómu, í borginni, mun ég hlífa allri borginni og öllum staðnum vegna þeirra. Og Abraham svaraði og sagði: Nú hef ég byrjað að tala til Drottins míns, en ég er jörð og aska. Ef en hinir fimmtíu réttlátir verða færri niður í fjörutíu og fimm, munt þú eyðileggja alla borgina vegna hinna fimm? Og hann sagði: Ég mun ekki eyðileggja henni ef ég finn þar fjörutíu og fimm. Og hann hélt áfram að tala til hans og sagði: En ef fjörutíu finnast þar, og hann sagði: Ég mun ekki eyðileggja vegna þeirra fjörutíu. Og hann sagði: Ekki neitt, Herra, ef ég tala? En ef þar finnast þrjátíu? Og hann sagði: Ég mun ekki eyðileggja vegna hinna þrjátíu. Og hann sagði: Þar sem ég hef að tala til Drottinsins, hvað ef tuttugu finnast þar? Og hann sagði: Ég mun ekki eyðileggja ef ég finn tuttugu þar.

Og hann sagði: Drottinn, ef ég tala enn einu sinni? En ef tíu finnast þar? Og hann sagði: Ég mun ekki eyðileggja vegna hinna tíu. Drottinn fór burt þegar hann hætti að tala við Abraham, og Abraham sneri aftur á sinn stað.

19

Hinir tveir englar komu en inn í Sódóma að kveldi. Lot sat en við hlið Sódóma, en þegar Lot sá þá, reis hann upp til móts við þá og laut niður með andlitinu á jörðina. Og hann sagði: Sjáið, herrar mínir, víkið inn í hús þjóns yðar og gistið, og þvoið fætur yðar, og þegar þið hafið risið snemma munuð þið fara á leið yðar. Og þeir sögðu: Nei, heldur munum við gista á torginu. Og hann hvatti þá og þeir sneru til hans og fóru inn í hús hans, og hann bjó þeim drykk og bakaði þeim ósýrt brauð, og þeir átu. Áður en sofnað var umluktu menn borgarinnar, Sódómítarnir, húsið, frá ungum manni til eldri, allt fólkið saman. Og þeir kölluðu á Lot og sögðu við hann: Hvar eru mennirnir sem komu inn til þín í nótt? Leiddu þá út til okkar, svo að við getum legið hjá þeim. Lot gekk út til þeirra að þröskuldinum, en hann lokaði hurðina á eftir sér. Hann sagði til þeirra: Alls ekki, bræður, gerið ekki illt. Ég á tvær dætur sem ekki hafa þekkt mann. Ég mun leiða þær út til yðar, og notið þær eins og yður þóknast. Aðeins gerið ekki órétt við mennina þessa, því að þeir komu inn undir skýli þaks míns. Þeir sögðu við hann: Farðu burt þaðan! Þú komst hingað til að dveljast, ekki til að dæma! Nú munum við því meðhöndla þig verr en þá. Og þeir þrýstu hart á manninn Lot og nálguðust til að brjóta niður hurðina. En mennirnir teygðu út hendurnar og drógu Lot inn til sín í húsið, og lokuðu dyrum hússins. En mennirnir sem voru við hurð hússins lögðu þeir í blindleiki, frá hinum litla til hins mikla, og þeir urðu lamaðir þegar þeir leituðu að hurðinni. Sögðu mennirnir við Lot: Eru þér hér tengdsynir, eða synir, eða dætur?

Eða ef einhver annar er þér í borginni, leiddu út af þessum stað, Því að vér eyðileggum staðinn þennan, því að hrópurinn þeirra var upphafinn frammi fyrir Drottni, og Drottinn sendi okkur til að eyðileggja hann. Lót fór út og talaði til tengdasyni sinna sem höfðu tekið dætur hans, og sagði: Standið upp og farið út úr þessum stað, því að Drottinn eyðir borginni. En hann virtist vera að grínast fyrir tengdasynum sínum. Þegar dögun kom, hvöttu englarnir Lot og sögðu: Rís upp, tak konuna þína og tvær dætur þínar sem þú hefur, og far út, svo að þú farir ekki líka til grunna með lögleysi borgarinnar. Og þeir voru óreiðubundnir, og englarnir gripu hönd hans og hönd konu hans og hendur tveggja dætra hans, þar sem Drottinn hlífði honum.

Og það gerðist þegar þeir leiddu þá út, og þeir sögðu: bjargandi bjargaðu þinni eigin sál, ekki líta aftur, né standa í öllu svæðinu, bjargaðu þér til fjallarinnar, svo að þú verðir ekki tekinn með. Lót sagði til þeirra: Ég bið. Herra, þar sem þjónn þinn fann miskunn fyrir þér, og þú stækkaðir réttlæti þitt sem þú gerir við mig til að lifa sál mín, en ég mun ekki geta bjargast til fjallains, svo að hið illa grípi mig ekki nokkurn tíma, og ég deyji. Sjá, þessi borg er nálægt til að flýja mig þangað, sem er lítil, og þangað mun ég verða bjargað - er hún ekki lítil? Og sál mín mun lifa vegna þín. Og hann sagði til hans: Sjá, ég hef tekið tillit til þín og vegna þessa orðs, að eyðileggja ekki borgina sem þú talaðir um. Flýttu því að bjargast þar, því ég mun ekki geta gert neitt fyrr en þú kemur þar. Þess vegna kallaði hann nafn þeirrar borgar Sóar. Sólin rann upp yfir jörðina og Lot kom inn í Sóar. Og Drottinn lét rigna yfir Sódómu og Gómorru brennistein og eld frá Drottni af himni. Og hann eyddi þessum borgum og allt svæðið í kring og alla íbúa borganna og allt sem vex úr jörðinni. Og kona hans leit til baka, og varð að saltsúlu. Abraham reis snemma að morgni til þess staðar þar sem hann hafði staðið fyrir Drottni. Og hann leit á Sódóma og

Gómorru, og á allt svæðið, og hann sá, og sjá, logi var að stíga upp úr jörðinni, eins og gufa úr ofni. Og það gerðist þegar Guð eyðilagði allar borgir umlýkjandi svæðisins, að Guð minnti Abrahams, og sendi Lót út úr miðri eyðileggingunni, þegar Drottinn eyðilagði borgirnar sem Lót bjó í.

Lot fór upp úr Soar og settist að í fjallinu, hann sjálfur og hinar tvær dætur hans með honum, því hann óttaðist að búa í Soar, og hann bjó í hellinum, hann sjálfur og hinar tvær dætur hans með honum. Hin eldri sagði við hina yngri: Faðir okkar er gamall og enginn er á jörðinni sem mun koma til okkar, eins og það á við um alla jörðina. Komdu og látum okkur gefa föður okkar vín að drekka og liggja hjá honum, og látum okkur reisa upp sæði úr föður okkar. Þær gáfu föður sínum vín að drekka í þá nótt, og hin eldri fór inn og svaf með föður sínum í þá nótt, og hann vissi það ekki þegar hann sofnaði og þegar hann vaknaði. Það gerðist næsta dag, og hin eldri sagði við hina yngri: Sjá, ég svaf í gær með föður okkar. Látum okkur gefa honum vín að drekka í þessari nótt líka, og farðu þú inn og sofa með honum, svo við getum reist upp sæði frá föður okkar. Þær gáfu föður sínum einnig vín að drekka þá nótt, og hin yngri fór inn og svaf hjá föður sínum, og hann vissi ekki um það þegar hann sofnaði né þegar hann vaknaði. Og hinar tvær dætur Lots urðu þungaðar af föður sínum. Og hin eldri bar son, og kallaði nafn hans Móab, og sagði: Úr föður mínum, þessi er faðir Móabíta til þessa dags. Hin yngri fæddi einnig son og kallaði hann Amman og sagði: Sonur ættar minnar, þessi er faðir Ammónítanna til þessa dags.

20

Og Abraham flutti þaðan inn í landið að suðri, og hann bjó á milli Kades og á milli Sur, og hann dvaldist í Gerara. Sagði en

Abraham um Söru, konu sína, að hún væri systir hans, því hann óttaðist að segja að hún væri kona hans, svo að mennirnir í borginni dræpu hann ekki fyrir hennar sök. En Abímelek, konungur Gerara, sendi og tók Söru. Og Guð kom til Abímeleks í svefni um nóttina og sagði: Sjá, þú munt deyja vegna konunnar sem þú tókst, en hún er gift manni. Abimelech hafði hins vegar ekki snert hana, og sagði: Drottinn, muntu eyðileggja óvitandi og réttláta þjóð? Sagði hann ekki sjálfur til mín, hún er systir mín? og sagði hún ekki til mín, hann er bróðir minn? Með hreinu hjarta og með réttlætum höndum gerði ég þetta. En Guð sagði til hans í svefni, og ég vissi að í hreinu hjarta gerðir þú þetta, og ég hlífði þér frá því að syndga gegn mér, vegna þessa leyfði ég þér ekki að snerta hana. Nú skaltu gefa konuna aftur til mannsins, því að hann er spámaður, og hann mun biðja fyrir þér, og þú munt lifa, en ef þú gefur hana ekki aftur, skaltu vita að þú munt deyja og allt það sem þitt er. Og Abímelek reis snemma um morguninn og kallaði alla þjóna sína og talaði öll þessi orð í eyru þeirra, og allir mennirnir óttaðust mjög. Og Abímelek kallaði til Abrahams og sagði til hans: Hvað er þetta sem þú gerðir við okkur? Höfum við ekki syndgað gegn þér, að þú hafir fært yfir mig og yfir konungsríki mitt mikla synd? Verk sem enginn mun gera, hefur þú gert við mig. En Abímelek sagði við Abraham: Hvað sást þú þegar þú gerðir þetta? Abraham sagði: Ég sagði fyrir mér, þá er ekki guðhræðsla á þessum stað, og þeir munu drepa mig vegna konu minnar. Og sannarlega, hún er systir mín af hálfu föður en ekki af hálfu móður, og hún varð mér að konu. Það gerðist þegar Guð leiddi mig út úr húsi föður míns, og ég sagði henni: Þessa réttlætið munt þú sýna mér á hverjum stað sem við komum til, segðu um mig að hann er bróðir minn. Abímelek tók þúsund tvídrakma, og sauðfé, og kálfar, og börn, og ungar konur, og gaf Abraham, og gaf honum aftur Söru, konu hans. Og Abimelech sagði við Abraham: Sjá, land mitt er fyrir þér; hvar sem þér þykir, þar skaltu búa. En

Söru sagði hann: Sjá, ég hef gefið bróður þínum þúsund tvídrakmur. Þetta mun vera þér til heiðurs fyrir andlit þitt og öllum þeim sem eru með þér, og tala allt sannleika. Abraham baðst til Guðs, og Guð læknaði Abímelek og konu hans og þernur hans, og þær fæddu. Að Drottinn hafði lokað algjörlega öllum leggjum í húsi Abímeleks, vegna Söru, konu Abrahams.

21

Og Drottinn heimsótti Söru, eins og hann sagði, og Drottinn gerði við Söru eins og hann hafði talað. Og eftir að hafa getið fæddi hún Abraham son á elliárum hans, á þeim tíma eins og Drottinn hafði talað til hans. Og Abraham kallaði son sinn, sem Sara fæddi honum, Ísak, Umskar en Abraham Ísak á hinum áttunda degi, eins og Guð hafði skipað honum. Og Abraham var hundrað ára þegar Ísak, sonur hans, fæddist honum. Sara sagði: Drottinn hefur gjört mér hlátur, hver sem heyrir mun fagna með mér. Og hver mun tilkynna Abraham að Sarah gefur barni brjóst? Ég fæddi son á gamals aldri. Og barnið óx og var vanið, og Abraham gerði mikla veislu á þeim degi er Ísak, sonur hans, var vaninn. En Sara, sem hafði séð son Hagar hinnar egypsku, sem Abraham átti, leika með Ísak, syni hennar, Og sagði við Abraham: Reka út þessa þrælkonu og son hennar, því sonur þessarar þrælkonu mun ekki erfa með syni mínum Ísak. Hart birtist orðið mjög fyrir Abraham varðandi son hans. En Guð sagði við Abraham: Láttu það ekki vera þér erfitt varðandi barnið og varðandi þernuna. Allt sem Sara segir þér, hlustaðu á rödd hennar, því að í Ísak mun sæði þitt kallast. Og son þessarar ambáttar mun ég gera að mikilli þjóð, því að hann er af þínu sæði. Abraham reis upp að morgni og tók brauð og vatnabelg og gaf Hagar og lagði barnið á öxl hennar og sendi hana. Eftir að hafa farið ratаði hún um eyðimörkina við brunn eðsins. Vatnið úr belgjunum hefur klárast, og hún kastaði barninu undir furutré.

Eftir að hafa farið sat hún gagnvart honum langt í burtu, eins og bogaskot, því hún sagði: Ég vil ekki sjá dauða barns míns. Og hún sat gagnvart honum, en barnið hrópaði og grét. En Guð heyrði rödd barnsins frá þeim stað þar sem það var, og engill Guðs kallaði til Hagar frá himninum og sagði við hana: Hvað er að, Hagar? Óttast ekki, því Guð hefur heyrt rödd barnsins frá þeim stað þar sem það er. Rís og tak barnið, og haltu því föstu í hendi þinni, því ég mun gera það að mikilli þjóð. Og Guð opnaði augu hennar, og hún sá brunn lifandi vatns, og hún fór og fyllti belginn með vatni, og gaf barninu að drekka. Og Guð var með barninu, og það óx og bjó í eyðimörkinni og varð bogmaður. Og hann dvaldi í eyðimörkinni, og móðir hans tók honum konu frá Paran í Egyptalandi.

Það gerðist á þeim tíma, og Abímelek sagði, og Ókosat ráðgjafi hans, og Fíkol hershöfðingi liðs hans, til Abrahams, seigjandi: Guð er með þér í öllu sem þú gerir. Nú því sver þú til mín við Guð að ranglæta mig ekki, né sæði mitt, né nafn mitt, heldur samkvæmt þeirri réttlæti sem ég sýndi þér munt þú gera við mig og við landið sem þú hefur dvalið í. Og Abraham sagði: Ég mun sverja. Og Abraham ávítaði Abímelek um brunnana sem þjónar Abímeleks höfðu tekið. Og Abímelek sagði til hans: Ég vissi ekki hver gerði þér þetta, né sagðir þú mér frá því, né heyrði ég um það fyrr en í dag. Og Abraham tók sauðfé og kálfa og gaf Abímelek, og þeir báðir gerðu sáttmála. Og Abraham setti upp sjö lömb af sauðfé sér. Og Abímelek sagði við Abraham: Hvað eru þessi sjö lömb af sauðfénu sem þú hefur sett í sundur? Og Abraham sagði að þú skalt taka sjö lömbin frá mér, svo að þau séu mér til vitnisburðar að ég gróf þennan brunn. Vegna þessa nefndi hann þann stað Brunn eiðsins, því að þar sóru þeir báðir. Og þeir gerðu sáttmála í brunninum eiðsins. En Abímelek reis upp, Ókozat, ráðgjafi hans, og Fíkol, hershöfðingi liðs hans, og þeir sneru aftur

til lands Filistea. Og Abraham plantaði völl við brunn eiðsins, og kallaði þar á nafn Drottins, hinn eilífi Guð. Abraham dvaldi í landi Filistea marga daga.

22

Og það gerðist eftir þessi orð að Guð reyndi Abraham, og sagði til hans: Abraham, Abraham, og hann sagði: Sjá, hér er ég. Og hann sagði: Taktu son þinn hinn ástkæra, sem þú elskaðir, Ísak, og farðu til hins háa lands og færðu hann þar sem brennifórn á einu af fjöllunum sem ég mun segja þér. En Abraham reis að morgni, söðlaði asna sinn, tók með sér tvo þjóna og Ísak son sinn, og eftir að hafa klofið við til brennifórnar reis hann og fór, og kom á þann stað sem Guð hafði sagt honum, á þriðja degi. Og þegar Abraham leit upp með augum sínum, sá hann staðinn í fjarska. Og Abraham sagði til þjóna sinna: Sitjið hér með ösnunni, en ég og strákurinn munum fara hingað, og eftir að hafa tilbeðið munum við snúa aftur til yðar. Tók en Abraham viðinn til brennifórnarinnar og lagði á Ísak, son sinn, tók en með höndum bæði eldinn og sverðið, og fóru þeir tveir saman. Ísak sagði til Abrahams föður síns: Faðir. En hann sagði: Hvað er, barn mitt? Hann sagði: Sjá, eldurinn og viðurinn - hvar er sauðurinn til brennifórnar? Abraham sagði: Guð mun sjá fyrir sér fé til brennifórnar, barn mitt. Og þeir fóru báðir saman. Þeir komu á staðinn sem Guð sagði honum, og Abraham byggði þar altarið, og hann lagði viðinn, og eftir að hafa bundið saman Ísak, son sinn, lagði hann hann á altarið ofan á viðinn. Og Abraham rétti út hönd sína til að taka sverðið, til að slátra syni sínum. Og Engill Drottins kallaði á hann frá himni og sagði: Abraham, Abraham. En hann sagði: Sjá, hér er ég. Og hann sagði: Leggðu ekki hönd þína á barnið, né gerðu honum neitt, því nú veit ég að þú óttast Guð, og þú hlífðir ekki syni þínum, hinum elskaða, vegna mín. Og

Abraham leit upp með augum sínum og sá, og sjá, hrútur einn var haldinn í runna Sabek við hornin. Og Abraham fór og tók hrútinn og færði hann upp í brennifórn í stað Ísaks sonar síns.

Og Abraham kallaði nafn þess staðar, Drottinn sá, svo að þeir segi í dag, á fjallinu birtist Drottinn. Og engill Drottins kallaði á Abraham í annað sinn frá himni, segandi: Samkvæmt sjálfum mér sór ég, segir Drottinn, vegna þess að þú gerðir þetta og hlífðir ekki syni þínum, hinum elskuða, fyrir mig, Sannarlega, blessandi mun ég blessa þig, og margfaldandi mun ég margfalda sæði þitt sem stjörnur himinsins og sem sandinn við strönd hafsins, og sæði þitt mun erfa borgir óvina þess. Og allar þjóðir jarðarinnar munu vera blessaðar í sæði þínu, vegna þess að þú hlýddir raddi mínum. Sneri burt en Abraham til barna sinna, og þeir risu upp og fóru saman að brunni eiðsins. Og Abraham bjó við brunn eiðsins.

Það gerðist eftir þessi orð, og það var tilkynnt Abraham með þessum orðum: Sjá, Melcha hefur einnig fætt syni fyrir Nahor, bróður þinn. Uz hinn frumburði, og Buz bróður hans, og Kamuel föður Sýrlendinga, og Hazad og Azau og Phaldes og Jeldaph og Bethuel. Bethuel gat Rebekku. Þessir voru átta synir sem Melcha bar Nahor, bróður Abrahams. Og frilla hans, sem hét Straumur, fæddi einnig Tebah og Gaham og Tahash og Maacah.

23

Líf Söru varð hundrað tuttugu og sjö ár. Og Sara dó í borg Arbok, sem er í dalnum, þessi er Hebron í landinu Kanaan, en Abraham kom til að syrgja Söru og syrgjast. Og Abraham reis upp frá hinum dauða hans, og Abraham sagði við syni Hets og mælti: Gestur og útlendingur er ég meðal yðar; gefið mér því eign að gröf meðal yðar, og ég mun jarða hinn dauða minn frá mér. Synir Hets

svöruðu Abrahami og sögðu: Nei, herra minn. Heyrðu okkur, konungur frá Guði ert þú meðal okkar. Í hinum útvöldu gröfum okkar skaltu grafa hinn dauða þinn, því enginn okkar mun hindra gröf sína fyrir þér að grafa hinn dauða þinn þar. En Abraham reis upp og laut niður fyrir fólki landsins, sonum Hets. Og Abraham talaði til þeirra og sagði: Ef þið hafið það í sál ykkar að jarðsetja hinn dauða minn frá andliti mínu, þá heyrið mig og talið fyrir mig við Efron, son Sohars. Og látið hann gefa mér tvöfalda hellinn sem tilheyrir honum, þann sem er í hluta akursins hans; fyrir verðugt silfur gefið mér hann meðal ykkar til eignar að grafstað. En Ephron sat í miðju synanna Heth, og Ephron hinn Hittite svaraði og sagði til Abraham, þegar synir Heth heyrðu, og allir þeir sem gengu inn í borgina, og sagði, Vertu hjá mér, herra, og heyr á mig. Akurinn og hellirinn sem er í honum gef ég þér. Frammi fyrir öllum borgurum mínum hef ég gefið þér hann. Jarðsettu líkama þinn. Og Abraham laut frammi fyrir fólki jarðarinnar. Og hann sagði til Efrons í eyru fyrir fólki landsins: Þar sem þú ert hjá mér, heyrðu mig, taktu silfur akursins frá mér, og ég mun grafa dauðan minn þar. Efron svaraði Abraham og sagði, Ekki, herra, ég hef heyrt fyrir, land fjögur hundruð didrakma af silfri, en hvað myndi þetta vera á milli mín og þín? En þú, grafðu hinn dauða þinn. Og Abraham heyrði Efron, og Abraham greiddi Efron það silfur sem hann hafði nefnt í eyrum sona Hets, fjögur hundruð tvídrakmur af silfri sem var viðurkennt meðal kaupmanna. Og akurinn Efrons stóð, sem var við tvöfalda hellinn, sem er á móti Mamre, akurinn og hellirinn sem var í honum, og sérhvert tré sem var á akrinum, og allt sem er innan marka hans í kring. Fyrir Abraham, í eign frammi fyrir sonum Heths og öllum þeim sem gengu inn í borgina. Eftir þetta jarðsetti Abraham Söru, konu sína, í hellinum á tvöfalda akrinum, sem er á móti Mamre; þetta er Hebron í landi Kanaan. Og akurinn og hellirinn sem var í honum var staðfestur Abraham til eignar sem gröf, frá sonum Heth.

24

Og Abraham var orðinn gamall og kominn til ára, og Drottinn blessaði Abraham í öllu.

Og Abraham sagði við elsta þjón húss síns, stjórnanda alls sem hann átti: Leggðu hönd þína undir læri mitt. Og ég besveri þig við Drottin, Guð himinsins og Guð jarðarinnar, svo að þú takir ekki konu til sonar míns Ísaks frá dætrum Kanaanítanna, meðal þeirra sem ég bý hjá. Heldur skaltu fara til landsins míns, þar sem ég fæddist, og til ættar minnar, og þú skalt taka konu þaðan fyrir son minn Ísak. Sagði þjónninn til hans: Ef konan óskar ekki að fara með mér aftur til þessa lands, á ég þá að snúa syni þínum aftur til landsins þaðan sem þú fórst? En Abraham sagði til hans: Gætu þín að snúa ekki syni mínum aftur þangað. Drottinn, Guð himinsins og Guð jarðarinnar, sem tók mig úr húsi föður míns og úr landinu sem ég fæddist í, sem talaði til mín og sem sór mér og sagði: Þér mun ég gefa þetta land og sæði þínu, hann mun senda engil sinn á undan þér, og þú skalt taka konu til sonar míns þaðan. Ef konan vill ekki fara með þér til þessa lands, muntu vera laus frá eiði mínum, aðeins snúðu ekki syni mínum aftur þangað. Og þjónninn lagði hönd sína undir læri Abraham, herra síns, og sór honum varðandi þetta mál. Og þjónninn tók tíu kamela af kameldýrum herra síns og af öllum góðum hlutum herra síns með sér, og eftir að hafa risið fór hann til Mesópótamíu, til borgarinnar Nakor. Og hann lét kameldýrin liggja niður utan borgarinnar hjá vatnsbrunni seint á dag, þegar konurnar sem sækja vatn koma út.

Og hann sagði: Herra, Guð herra míns Abrahams, gef mér velgengni í dag og sýn miskunn við herra minn Abraham. Sjá, ég stend við uppsprettu vatnsins, en dætur íbúa borgarinnar fara út að draga vatn. Og það verður sú mey sem ég mundi segja við:

Haltu vatnskrukkunni þinni svo að ég drekki, og hún segir við mig: Drekktu þú, og kameldýrin þín gef ég einnig að drekka þar til þau hætta að drekka – hana hefur þú búið til þjóninum þínum Ísak, og á þennan hátt mun ég vita að þú hefur sýnt miskunn með herra mínum Abraham.

Og það gerðist áður en hann lauk því að tala í huga sínum, og sjá, Rebekka fór út, sú sem fædd var af Betúel, syni Melkas, konu Nakors, bróður Abrahams, og hún hafði vatnsskrúðið á herðum sínum. Hin mey var mjög falleg á að sjá, mey var hún, enginn maður hafði þekkt hana, en eftir að hafa farið niður að uppsprettunni fyllti hún vatnsskrukkuna sína og fór upp. Þjónninn hljóp í mót henni og sagði: Gefðu mér lítið vatn að drekka úr krúsinni þinni. En hún sagði: Drektu, herra, og flýtti sér og lækkaði vatnkrukkuna á handlegg sinn og gaf honum að drekka, þar til hann hætti að drekka. Og hún sagði: Og úlföldunum þínum mun ég einnig draga vatn, þar til þeir allir hafa drukkið. Og hún flýtti sér og tæmdi vatnsskrukkuna í trygina, og hljóp að brunninum til að draga aftur, og dró vatn fyrir allar úlfaldirnar. Maðurinn var að skoða hana vandlega og þagði til að vita hvort Drottinn hefði látið ferð hans takast, eða ekki. Það gerðist, þegar öll kameldýrin hættu að drekka, að maðurinn tók gullna eyrnalokka, drakma að þyngd, og tvö armbönd á hendur hennar, tíu gullpeninga að þyngd. Og hann spurði hana og sagði: Dóttir hvers ertu? Segðu mér ef það er hjá föður þínum staður fyrir okkur að dvelja. Hún sagði honum: Ég er dóttir Bathúels, sonar Melkas, sem hún fæddi Nakor. Og hún sagði til hans: Við höfum bæði hálm og fóður í miklum mæli, og einnig stað til að gista. Og maðurinn var ánægður og laut niður fyrir Drottni Og hann sagði: Blessaður sé Drottinn, Guð drottins míns Abrahams, sem ekki yfirgaf réttlæti sitt og sannleika sinn frá drottni mínum. Mig leiddi Drottinn inn í hús bróður drottins míns. Og þjónustustúlkan hljóp og tilkynnti

það í hús móður sinnar, samkvæmt þessum orðum. En Rebekka átti bróður sem hét Laban, og Laban hljóp út að manninum við uppsprettuna. Og það gerðist þegar hann sá hringana og armbönd í höndum systur sinnar, og þegar hann heyrði orð Rebekku, systur sinnar, er sagði: Svo hefur maðurinn talað til mín, og hann kom til mannsins sem stóð við kameldýrin við uppsprettuna. Og hann sagði til hans: Komdu inn, þú blessaður af Drottni. Hvers vegna stendur þú úti? Ég hef undirbúið húsið og stað fyrir kameldýrunum. Maðurinn gekk inn í húsið og losaði úlfaldana og gaf hey og fóður úlföldunum og vatn til að þvo fætur hans og fætur mannanna sem voru með honum. Og hann setti brauð fyrir þá til að borða, og sagði: Ég mun ekki borða fyrr en ég hef talað orð mín. Og hann sagði: Talaðu.

Og sagði hann: Ég er barn Abrahams. Drottinn blessaði herra minn mjög og hann var upphafinn, og hann gaf honum sauðfé og kálfa og silfur og gull, þjóna og þjónustukonur, kameldýr og asna. Og Sara, kona herra míns, fæddi herra mínum son eftir að hann eldist, og hann gaf honum allt sem hann átti. Og herra minn lét mig sverja og sagði: Þú skalt ekki taka konu til sonar míns af dætrum Kananítanna, sem ég bý meðal í landi þeirra. Heldur skaltu fara inn í hús föður míns og inn í ættkvísl mína, og taka konu til sonar míns þaðan. Ég sagði við herra minn: Hvað ef konan fer ekki með mér? Og hann sagði til mín: Drottinn Guð, sem ég hef þóknast fyrir, mun sjálfur senda engil sinn með þér og láta veginn þinn dafna, og þú munt taka konu fyrir son minn úr ættkvísl minni og úr húsi föður míns. Þá munt þú vera saklaus frá bölvunum mínum, því að ef þú kemur til ættar minnar og þeir gefa þér ekki, þá munt þú vera saklaus frá eiði mínum. Og þegar ég kom í dag að uppsprettunni sagði ég: Drottinn, Guð drottins míns Abrahams, ef þú gefur góðan árangur á vegferð minni sem ég nú fer á, Sjá, ég stend við uppsprettuna vatnsins, og dætur manna

borgarinnar fara út að draga vatn, og sú mey verður sem ég segi við: Gefðu mér að drekka lítið vatn úr krukkunni þinni, Og segir til mín: og þú, drekk, og úlföldunum þínum mun ég draga vatn - þessi er konan sem Drottinn bjó sínum eigin þjóni Ísak, og í þessu mun ég vita að þú hefur sýnt miskunn drottni mínum Abraham. Og það gerðist áður en ég lauk tali í huga mínum, strax fór Rebekka út, hafandi vatnsskrukkuna á herðunum, og fór niður að uppsprettunni, og dró vatn. En ég sagði við hana: Gefðu mér að drekka. Og eftir að hafa flýtt sér lækkaði hún vatnskrukkuna á handlegg sinn, og sagði: Drekk þú, og úlföldunum þínum mun ég gefa að drekka, og hann drakk, og úlföldunum gaf hún að drekka. Og ég spurði hana og sagði: Dóttir hvers ert þú? Tilkynntu mér. En hún sagði: Ég er dóttir Betúels, sonar Nakors, sem Milka fæddi honum. Og ég setti hringina á hana og armböndin um hendur hennar. Og eftir að hafa verið ánægður tilbað ég Drottininn og blessaði Drottin, Guð herra míns Abrahams, sem hefur gert mig farsælan á vegi sannleikans til að taka dóttur bróður herra míns fyrir son hans. Ef þið gerið því miskunn og réttlæti við herra minn, en ef ekki, tilkynnið mér það, svo að ég geti snúið til hægri eða vinstri.

Laban og Bethuel svöruðu og sögðu: Frá Drottni kom þetta mál, við getum ekki talað þér á móti, hvorki illt né gott. Sjá, Rebekka er frammi fyrir þér, taktu hana og farðu í burtu, og láttu hana vera kona sonar herra þíns, eins og Drottinn talaði. Það varð þegar barn Abrahams heyrði orð þeirra, að hann laut niður til jarðar fyrir Drottni. Og þjónninn fór út með silfurílát og gullílát og fatnað og gaf Rebekku, og gaf gjafir bróður hennar og móður hennar. Og þeir átu og drukku, bæði hann sjálfur og mennirnir sem voru með honum, og þeir sváfu. Og þegar hann reis um morguninn sagði hann: Sendið mig í burtu, svo að ég megi fara til herra míns. Bræður hennar og móðir hennar sögðu: Látum meyna

dvelja hjá okkur í um það bil tíu daga, og eftir það mun hún fara. En hann sagði til þeirra: Haldið mig ekki eftir, þar sem Drottinn hefur gert för mína farsæla. Sendið mig í burtu svo að ég megi fara til herra míns. Hinir sögðu: Köllum til barnsins og spyrjum hana sjálfa. Og þeir kölluðu Rebekku og sögðu henni: Viltu fara með þessum manni? En hún sagði: Ég mun fara. Og þeir sendu Rebekku, systur sína, og eignir hennar, og þjón Abrahams, og þá sem voru með honum. Og þeir blessuðu Rebbekku og sögðu við hana: Systir okkar ert þú, vertu að þúsundum tugþúsunda, og láttu afkomendur þína erfa borgir óvina sinna. En Rebekka reis upp og þjónustustúlkurnar hennar, og þær stigu upp á úlfaldana og fóru með manninum, og þjónninn tók Rebekku með sér og fór.

Ísak var að ferðast í gegnum eyðimörkina við brunn sjónarinnar, en hann bjó í landinu í suðri. Og Ísak fór út að samtala inn á slétturnar undir kvöldið, og þegar hann leit upp með augum sínum sá hann kamela koma. Og Rebekka leit upp með augum sínum og sá Ísak, og hún stökk niður af kameldýrinu. Og hún sagði til þjónsins: Hver er maðurinn sem gengur á sléttunum okkur í móti? En þjónninn sagði: Þetta er herra minn. En hún tók slæðuna og huldi sig. Og þjónninn sagði Ísak frá öllu því sem hann hafði gert. Ísak fór inn í hús móður sinnar og tók Rebbekku, og hún varð kona hans, og hann elskaði hana, og Ísak var hughreytt vegna Söru, móður sinnar.

25

En Abraham tók sér konu, og nafn hennar var Ketúra. Hún fæddi honum Zombran og Iezan og Madal og Midian og Iesbok og Soie. Iezan gat Saba og Dedan, en synir Dedan voru Asshurim og Letushim og Leummim. Synir Midian voru Gepher, Apher, Enoch, Abida og Eldaag; allir þessir voru synir Ketúru. Abraham gaf Ísak,

syni sínum, allar eigur sínar. Og sonum frillna sinna gaf Abraham gjafir og sendi þá burt frá Ísak syni sínum á meðan hann lifði enn, austur til austurlanda. Þetta eru ár daga lífs Abrahams sem hann lifði, hundrað sjötíufimm ár. Og Abraham dó, svikaði í góðri elli, gamall maður og fullur af dögum, og var bættur til síns fólks. Og Ísak og Ísmael, synir hans, grófust hann í tvöfalda hellinum, í akri Efrons, sonar Sóars hins Hettíta, sem er gagnvart Mamre. Völlinn og hellið, sem Abraham eignaðist frá sonum Hets, þar jarðsetti þeir Abraham og Söru, konu hans. Það gerðist eftir að Abraham dó, að Guð blessaði Ísak, son hans, og Ísak bjó við brunn sjónarinnar. Þetta eru ættliðir Ísmaels, sonar Abrahams, sem Hagar Egypta, þerna Söru, fæddi Abraham. Og þetta eru nöfn sona Ísmaels, samkvæmt nöfnum kynslóða hans, frumburður Ísmaels, og Nebaíóþ, og Kedar, og Nabdeel, og Massam, og Masma, og Duma og Massa, Og Choddan, og Thaiman, og Ietur, og Naphes, og Kedma. Þessir eru synir Ísmaels, og þetta eru nöfn þeirra í tjöldum þeirra og í búðum þeirra, tólf höfðingjar samkvæmt þjóðum þeirra. Og þetta voru árin í lífi Ísmaels, hundrað þrjátíusjö ár, og hann gaf upp andann og dó, og var tekinn til ættkvíslar sinnar. Hann bjó frá Havilah til Shur, sem er fyrir austan Egyptaland á leiðinni til Assýríu; hann bjó fyrir austan alla bræður sína.

Og þessar eru kynslóðir Ísaks, sonar Abrahams. Abraham gat Ísak. Ísak var fjörutíu ára þegar hann tók Rebbekku, dóttur Betúels hins Sýrlenska úr Mesópótamíu í Sýrlandi, systur Labans hins Sýrlenska, sér til konu. Ísak bað Drottin um Rebekku, konu sína, því að hún var ófrjó, en Guð heyrði bæn hans, og Rebekka, kona hans, gat barn. Börnin hoppuðu í henni, en hún sagði: Ef svona á að verða fyrir mig, hvers vegna þá þetta? Hún fór að spyrja Drottin. Og Drottinn sagði henni þetta: Tvær þjóðir eru í móðurkviði þínum, og tvö þjóðerni úr kviði þínum verða aðskilin,

og önnur þjóðin mun yfirgnæfa hina, og hinn eldri mun þjóna hinum yngri. Og dagarnir til að ala hana voru liðnir, og sjá, tvíburar voru í kviði hennar. Hinn fyrsti fæddi fór út rauðleitur, allur loðinn eins og húð, og þeir nefndu hann Esaú. Og eftir þetta fór bróðir hans út, og hönd hans greip um hæl Esaús, og hann kallaði nafn hans Jakob. En Ísak var sextíu ára þegar Rebbekka fæddi þá. Ungir mennirnir uxu, og var Esau maður sem kunni að veiða, sveitamaður, en Jakob var einfaldur maður sem bjó í húsi. En Ísak elskaði Esaú, því að veiði hans var matur fyrir hann, en Rebekka elskaði Jakob.

Jakob bakaði súpu, en Esaú kom frá vellinum bilandi. Og Esá sagði við Jakob: Fæða mig af þessum rauða sjóðnum, því að ég er máttlaus. Vegna þessa var nafn hans kallað Edóm. En Jakob sagði til Esá: Seldu mér í dag fæðingarrétt þinn. Og Esá sagði: Sjá, ég fer að deyja, og til hvers þá mér þessi frumburðarréttur? Og Jakob sagði til hans: Sverja mig í dag, og hann sór honum það, en Esaú seldi frumbyrðisrétt sinn til Jakobs. Jakob gaf Esaú brauð og linsusoð, og hann át og drakk, reis upp og fór, og Esaú fyrirlitnað frumbyrðisréttinn.

26

Það varð hungursneyð yfir jörðinni, auk hungrursins sem áður var, sem varð á tíma Abrahams, en Ísak fór til Abímeleks, konungs Filistea, í Gerar. Drottinn birtist honum og sagði: Farðu ekki niður til Egyptalands, heldur búðu í því landi sem ég mun segja þér. Og dveldu sem búsettur útlendingur í þessu landi, og ég mun vera með þér, og ég mun blessa þig, því að þér og sæði þínu mun ég gefa allt þetta land, og ég mun staðfesta eiðinn minn, sem ég sór Abraham, föður þínum. Og ég mun margfalda sæði þitt eins og stjörnur himinsins, og ég mun gefa sæði þínu allt þetta land, og

allar þjóðir jarðarinnar skulu blessaðar í sæði þínu. Vegna þess að Abraham faðir þinn hlýddi rödd minni og hélt fyrirmæli mín og boðorð mín og réttlæti mín og lögmál mín. Ísak bjó í Gerara. En mennirnir staðarins spurðu um Rebbekku, konu hans, og hann sagði: Hún er systir mín, því hann óttaðist að segja að hún væri kona hans, svo að mennirnir staðarins dræpu hann ekki vegna Rebbekku, því hún var falleg á að líta. Það varð langur tími þar, og Abímelek, konungur Gerar, leit út um gluggann og sá Ísak leikandi með Rebekku, konu sinni. Abímelek kallaði Ísak til sín og sagði við hann: Hún er sannarlega konan þín! Hvers vegna sagðir þú að hún væri systir þín? Ísak svaraði: Ég sagði það því að ég óttaðist að ég myndi deyja vegna hennar. Abímelek sagði til hans: Hvað er þetta sem þú gerðir við okkur? Næstum því hefði einhver af fólki mínu sofið hjá konunni þinni, og þú hefðir þá komið vanþekkingu yfir okkur. En Abímelek skipaði öllu fólki sínu og sagði: Hver sem snertir þennan mann og konu hans mun vera sekur um dauða. Ísak sáði í þeirri jörð, og fann á því ári hundraðfalt bygg, og Drottinn blessaði hann. Og maðurinn var upphafinn, og hann varð æ meiri er hann fór fram, þar til hann varð afar mikill. Það varð honum búfé af sauðfé, og búfé af nautgripum, og mikill landbúnaður. En Filistearnir öfunduðu hann. Og allar hinar brunnar, sem þeir grófu þeir þjónar hins föður hans í hinum tíma hins föður hans, stöppuðu þær þeir Filistear, og fyltu þær jör Abímelek sagði við Ísak: Farðu burt frá okkur, því að þú ert orðinn mun sterkari en við. Og Ísak fór burt þaðan og gisti í dalnum Gerar og bjó þar.

Og aftur gróf Ísak brunna vatnsins, sem þjónar Abrahams föður hans höfðu grafið, og Filistearnir stífluðu þá eftir að Abraham faðir hans dó, og hann nefndi þá samkvæmt þeim nöfnum sem faðir hans hafði gefið þeim. Og þjónar Ísaks grófu í dal Gerara og fundu þar brunn með lifandi vatni. Og hirðar Gerar

börðust við hirða Ísaks og sögðu að vatnið væri þeirra, og þeir kölluðu nafn brunnsins Óréttlæti, því að þeir höfðu ranglátið hann. Eftir að hafa farið þaðan gróf hann annan brunn, en þeir deildu einnig um þann, og hann nefndi hann Fjandskap. Eftir að hafa farið þaðan gróf hann annan brunn, og þeir börðust ekki um hann, og hann nefndi hann Breiður staður, og sagði: Vegna þess að nú hefur Drottinn gert okkur rúm og aukið okkur á jörðinni.

Hann fór upp þaðan til brunns eiðsins. Og Drottinn birtist honum í þeirri nótt og sagði: Ég er Guð Abrahams, föður þíns. Óttast ekki, því ég er með þér, og ég mun blessa þig og fjölga sæði þínu vegna Abrahams, föður þíns. Og hann byggði þar altari og kallaði á nafn Drottins, og hann reisti þar tjald sitt. En þjónar Ísaks grófu þar brunn í dalnum Gerar. Og Abímelek fór til hans frá Gerar, og Ahússat, ráðgjafi hans, og Fíkol, hershöfðingi liðs hans. Og Ísak sagði til þeirra: Hvers vegna eruð þér komin til mín? Þér hataðuð mig og senduð mig burt frá yður. En þeir sögðu: Séð höfum við að Drottinn var með þér, og sögðum við: Verði þá á milli okkar og á milli þín, og munum við gera sáttmála með þér, Ekki gera illt við okkur, eins og við höfum ekki meðhöndlað þig viðbjóðslega, og á þann hátt sem við höfum farið vel með þig og sent þig í burtu með friði, og nú ert þú blessaður af Drottni. Og hann gerði þeim veislu, og þeir átu og drukku. Og eftir að hafa risið um morguninn, sór hver við náunga sinn, og Ísak sendi þá í burtu, og þeir fóru frá honum með friði. Það gerðist á þeim degi, og þjónar Ísaks komu og tilkynntu honum um brunninn sem þeir höfðu grafið, og sögðu: Við fundum ekki vatn. Og hann kallaði það Eiður, vegna þessa kallaði hann nafn þeirrar borgar Brunnur eiðsins, til þessa dags.

Esaú var fjörutíu ára gamall og hann tók sér til konu Júdít, dóttur Beóks hins Hettíta, og Basemat, dóttur Elóns hins Hettíta.

Og þær voru að rífast við Ísak og Rebekku.

27

Það gerðist eftir að Ísak eldist, og augu hans voru daufuð til að sjá, og hann kallaði á Esaú, son sinn hinn eldri, og sagði við hann: Sonur minn, og hann sagði: Sjá, hér er ég. Og hann sagði: Sjá, ég er orðinn gamall og veit ekki daginn dauða míns. Nú því taktu ílátið þitt, örvahylkið og bogann, og farðu út á slétturnar og veiðiðu mér bráð. Og gerðu mér matreiðslur, eins og ég elska, og komdu með þær til mín, svo að ég megi borða, svo að sál mín megi blessa þig áður en ég dey. Rebecca heyrði hins vegar Ísak tala til Esaú, sonar síns, en Esaú fór út á slétturnar að veiða veiði fyrir föður sinn. Rebeka sagði við Jakob, son sinn hinn yngri: Sjá, ég heyrði föður þinn tala við Esau, bróður þinn, og segja: Færðu mér veiði og gerðu mér ljúffengi, svo að ég, eftir að hafa étið, muni blessa þig frammi fyrir Drottni áður en ég dey. Nú því, sonur minn, hlustaðu á mig, eins og ég skipa þér. Og farðu til sauðfjárins, taktu til mín þaðan tvær ungar geitur, mjúkar og góðar, og ég mun gera þær að mat fyrir föður þinn, eins og hann elskar. Og þú skalt bera inn til föður þíns, og hann mun eta, svo að faðir þinn megi blessa þig áður en hann deyr. Jakob sagði til Rebekku, móður sinnar: Esaú, bróðir minn, er loðinn maður, en ég er slétt maður. Að faðirinn snertir mig aldrei, og ég mun vera fyrir honum sem sá sem fyrirlítur, og ég mun leiða bölvun yfir mig, en ekki blessun. Móðirin sagði við hann: Á mig komi bölvunin þín, barn mitt, aðeins heyrðu rödd mína, og farðu og færðu mér. Eftir að hafa farið tók hann og bar til móður sinnar, og móðir hans gerði mat eins og faðir hans elskaði.

Og Rebekka tók skikkjuna Esaús, eldri sonar síns, hina góðu, sem var hjá henni í húsinu, og klæddi Jakob, yngri son sinn, í

hana. Og húðirnar af kiðunum setti hún utan um handleggina hans og utan um bera hálsinn á honum. Og gaf veitingarnar og brauðin, sem hún gerði, í hendur Jakobs, sonar síns. Og hann bar inn til föður síns og sagði: Faðir. En hann sagði: Sjá, hér er ég. Hver ert þú, barn mitt? Og Jakob sagði við föður sinn: Ég er Esaú, frumburður þinn. Ég hef gert eins og þú talaðir til mín. Rístu upp og settu þig niður og ét af veiði minni, svo að sál þín megi blessa mig. Ísak sagði við son sinn: Hvað er þetta sem þú fannt svo fljótt, barn mitt? En hann sagði: Það sem Drottinn, Guð þinn, afhenti fyrir mig. Ísak sagði við Jakob: Komdu nær mér, og ég mun snerta þig, barn mitt, hvort þú sért sonur minn Esaú, eða ekki. Jakob nálgaðist Ísak, föður sínum, og hann snerti hann. Þá sagði hann: Röddin er sannarlega rödd Jakobs, en hendurnar eru hendur Esaú. Og hann þekkti hann ekki, því hendur hans voru eins og hendur Esaú bróður hans, loðnar, og hann blessaði hann. Og hann sagði: Ert þú sonur minn Esaú? En hann sagði: Ég. Og hann sagði: Komdu til mín og ég mun eta af veiðinni þinni, barn mitt, svo að sál mín megi blessa þig. Og hann færði honum, og hann át, og hann kom með honum vín, og hann drakk. Og Ísak, faðir hans, sagði til hans: Komdu nær mér og kysstu mig, barn mitt. Og þegar hann nálgaðist kyssti hann hann, og hann fnysti lykt af fötunum hans, og hann blessaði hann, og sagði: Sjá, lykt sonar míns er sem lykt fulls akurs, sem Drottinn blessaði. Og má Guð gefa þér af dögg himinsins og af feitni jarðarinnar og gnótt af korni og víni. Og láttu þjóðir þjóna þér, og láttu höfðingja tilbiðja þér, og vertu herra bróður þíns, og synir föður þíns munu tilbiðja þér; sá sem bölvar þig sé bölvaður, en sá sem blessi þig sé blessaður.

Og það gerðist eftir að Ísak hætti að blessa Jakob, son sinn, og það gerðist, þegar Jakob fór út frá andliti Ísaks, föður síns, að Esaú, bróðir hans, kom frá veiðinni. Og hann sjálfur gerði mat og bar til föður síns og sagði til föðurins: Láttu föður minn rísa og éta

af veiði sonar síns, svo að sál þín megi blessa mig. Og Ísak, faðir hans, sagði til hans: Hver ert þú? En hann sagði: Ég er sonur þinn, hinn fyrsti, Esaú. Ísak varð mjög hissa, og sagði: Hver þá var sá sem veiddi mér veiði og flutti það til mín, og ég át af öllu áður en þú komst? Og ég blessaði hann, og hann mun verða blessaður. Það gerðist þegar Esaú heyrði orð föður síns Ísaks, að hann hrópaði hátt og beisklega mjög, og sagði: Blessaðu sannarlega líka mig, faðir. Hann sagði til hans: Bróðir þinn kom með svik og tók blessun þína. Og hann sagði: Réttlætur var hann kallaður nafnið hans Jakob, því hann hefur tekið undan mér, sjá, í annað sinn þetta. Fæðingarrétt minn hefur hann tekið, og nú tók hann blessun mína. Og Esaú sagði föður sínum: Hefur þú ekki skilið eftir mér blessun, faðir? Svarandi sagði Ísak hinum Esaú: Ef ég hef gert hann að herra þínum, og alla bræður hans hef ég gert að þjónum hans, með korni og víni hef ég styrkt hann, hvað mun ég þá gera fyrir þig, barn mitt? Sagði en Esá til föður síns: Er ekki ein blessun hjá þér, faðir? Blessaðu vissulega mig líka, faðir. En þegar Ísak var djúpt hreyfður, hrópaði Esá upphátt og grét. En eftir að hafa verið aðskilinn sagði Ísak, faðir hans, til hans: Sjá, frá ríkdæmi jarðarinnar mun bústaður þinn vera, og frá dögg himinsins ofan frá. Og á sverði þínu muntu lifa, og bróður þínum muntu þjóna, en það mun verða að þegar þú eyðir og losar ok hans frá hálsi þínum.

Og Esá bar groll við Jakób vegna blessunarinnar sem faðir hans blessaði hann með. En Esá sagði í huga sínum: Nálgist dagar sorgar föður míns, svo að ég megi drepa Jakób bróður minn. Það var tilkynnt Rebbekku um orð Esaú, eldri sonar hennar, og hún sendi boð og kallaði til sín Jakób, yngri son hennar, og sagði við hann: Sjá, Esaú, bróðir þinn, hótar að drepa þig. Nú því, barn, hlustaðu á rödd mína, og rís upp og flýðu til Mesópótamíu, til Labans, bróður míns, í Haran. Og dveldu hjá honum í nokkra

daga, þar til reiðin hverfur, og reiði bróður þíns frá þér, og hann gleymir því sem þú hefur gert honum, og ég mun senda eftir þér þaðan, svo að ég verði ekki sviptur ykkur beggja á einum degi. Rebbekka sagði við Ísak: Ég er orðin leið á lífinu mínu vegna dætra sona Hets. Ef Jakob tekur sér konu af dætrum þessa lands, til hvers þá að lifa?

28

Eftir að hafa kallað til sín Jakob, blessaði Ísak hann og skipaði honum og sagði: Þú skalt ekki taka þér konu af dætrum Kananíta. Rís upp og flýðu til Mesópótamíu, til hússins Betúels, föður móður þinnar, og tak þér þaðan konu úr dætrum Labans, bróður móður þinnar. En Guð minn blessi þig og auki þig og margfaldi þig, og þú munt verða að söfnuði þjóða. Og má hann gefa þér blessun Abrahams, föður míns, þér og sæði þínu með þér, til að erfa landið sem þú dvaldist í, sem Guð gaf Abraham. Og Ísak sendi Jakob, og hann fór til Mesópótamíu til Labans, sonar Betúels hins sýrlenska, bróður Rebekku, móður Jakobs og Esaús.

Sjá en Esá að Ísak blessaði Jakob og sendi hann til Mesópótamíu í Sýríu til að taka sér konu þaðan, þegar hann blessaði hann, og skipaði honum og sagði: Þú skalt ekki taka konu úr dætrum Kananíta. Og Jakob hlýddi föður sínum og móður sinni, og fór til Mesópótamíu í Sýríu. En Esaú sá að dæturnar af Kanaan voru vondar fyrir Ísak, föður sínum, Esau fór til Ismaels og tók Maeleth, dóttur Ismaels, sonar Abrahams, systur Nabeoths, sér til konu auk kvenna sinna.

Og Jakob fór út frá eiðsbrunninum og fór til Harans. Og hann kom að stað og svaf þar, því sólin var sest, og hann tók af steinum staðarins og lagði við höfuð sitt, og hann svaf á þeim stað. Og hann

dreymdi, og sjá, stigi var reistur á jörðinni sem náði upp til himins, og englar Guðs fóru upp og niður eftir honum. En Drottinn stóð studdur við hana og sagði: Ég er Guð Abrahams, föður þíns, og Guð Ísaks. Óttast ekki. Jörðina sem þú sefur á mun ég gefa þér og sæði þínu. Og sæði þitt verður sem sandur jarðarinnar, og það mun breiðast út yfir haf og suður og norður og austur, og allar ættkvíslir jarðarinnar verða blessaðar í þér og í sæði þínu. Og sjá, ég er með þér, gæðandi þig á öllum veginum, hvert sem þú ferð, og ég mun snúa þér aftur til þessa lands, því að ég mun ekki yfirgefa þig, fyrr en ég hef gert allt það sem ég talaði til þín. Og Jakob vaknaði úr svefni sínum og sagði: Drottinn er á þessum stað, en ég vissi það ekki. Og hann óttaðist og sagði: Hversu ógnvekjandi er þessi staður! Þetta er ekki annað en hús Guðs, og þetta er hlið himinsins. Og Jakob reis upp að morgni og tók steininn sem hann hafði lagt þar undir höfuð sitt, og reisti hann sem stoð, og hellti olíu á toppinn af henni. Og hann kallaði þann stað hús Guðs, en nafn borgarinnar var áður Luz. Og Jakob bað bæn og sagði: Ef Drottinn Guð er með mér og varðveitir mig á þessari leið sem ég fer, og gefur mér brauð að borða og klæði að klæðast, og snýr hann mig með hjálpræði aftur í hús föður míns, þá verður Drottinn mér að Guði. Og þessi steinn, sem ég reisti sem súlu, mun vera mér hús Guðs, og af öllu sem þú gefur mér, mun ég tíunda það til þín.

29

Og Jakob lyfti fótum sínum og fór til austurlanda, til Labans, sonar Betúels hins sýrska, bróður Rebekku, móður Jakobs og Esaús. Og hann sér, og sjá, brunn á sléttunum, og þar voru þrjár hjörðir sauða hvílandi við hann, því úr þeim brunni vöttu þeir hjörðirnar, en mikill steinn var á munni brunnsins. Og öll hjörðin voru safnað þar saman, og þeir rúlluðu steininum frá munni

brunnsins og vötnuðu sauðfénað, og settu steininn aftur á munn brunnsins á sinn stað. Jakob sagði til þeirra: Bræður, hvaðan eruð þið? Þeir sögðu: Við erum frá Haran. Hann sagði til þeirra: Þekkið þér Laban, son Nahors? En þeir sögðu: Þekkjum. Sagði hann þeim: Er hann heilbrigður? En þeir sögðu: Hann er heilbrigður, og sjá, Rachel, dóttir hans, er að koma með sauðkindin. Og Jakob sagði: Dagurinn er enn langur, ekki enn kominn tími til að safna saman búfénu. Vötnið fé, farið og beitið. Þeir sögðu: Við getum ekki, fyrr en allir hirðarnir hafa verið safnaðir saman, og þeir rúlla steininum frá brunnsopinu, og þá vötum við sauðféð. Enn meðan hann talaði til þeirra, og sjá, Rakel, dóttir Labans, var að koma með sauði föður síns, því að hún gætti sauða föður síns. Það gerðist að þegar Jakob sá Rakel, dóttur Labans, bróður móður sinnar, og kindur Labans, bróður móður sinnar, þá nálgaðist Jakob og veltið steininum frá munni brunnsins og vökvaði kindur Labans, bróður móður sinnar. Og Jakob kyssti Rachel og hrópaði með rödd sinni og grét. Og hann tilkynnti Rakel að hann væri bróðir föður hennar og að hann væri sonur Rebekku, og hún hljóp og tilkynnti föður sínum samkvæmt þessum orðum. Það gerðist að þegar Laban heyrði nafn Jakobs, sonar systur sinnar, hljóp hann í móti honum, faðmaði hann og kyssti hann, og leiddi hann inn í hús sitt, og Jakob sagði Laban öll þessi orð. Og Laban sagði til hans: Úr beinum mínum og úr holdi mínu ert þú, og hann var hjá honum í einn mánuð.

Laban sagði við Jakob: Þó að þú sért bróðir minn, munt þú ekki þjóna mér að gjöfu. Segðu mér, hver eru launin þín? En Laban átti tvær dætur, nafn hinnar eldri var Lea, og nafn hinnar yngri var Rakel. En augun á Leah voru veik, en Rachel var falleg að lögun og mjög fögur á að sjá. En Jakob elskaði Rachel, og sagði: Ég mun þjóna þér í sjö ár fyrir Rachel, yngri dóttur þína. Laban sagði til hans: Betra er að gefa ég hana þér en að gefa ég hana öðrum

manni. Búðu hjá mér. Og Jakob þjónaði vegna Rakel í sjö ár, og þau voru fyrir honum sem fáir dagar, vegna þess að hann elskaði hana. Sagði en Jakob við Laban: Gef mér konuna mína, því dagarnir eru uppfylltir, svo að ég megi ganga inn til hennar. En Laban safnaði saman öllum mönnum staðarins og gerði veislu. Og það varð kvöld, og hann tók Leu, dóttur sína, og leiddi hana inn til Jakobs, og Jakob gekk inn til hennar. Laban gaf Lea, dóttur sinni, Zelpha, þjónustustúlku sína, til að vera henni þjónustustúlka. Það gerðist á morgnana, og sjá, það var Lea. Jakob sagði við Laban: Hvað er þetta sem þú hefur gert við mig? Var það ekki fyrir Rakel sem ég þjónaði hjá þér? Og hvers vegna hefur þú blekkt mig? Laban svaraði: Það er ekki siður á okkar stað að gefa hina yngri áður en hina eldri. Ljúktu því sjö dögum þessarar, og ég mun gefa þér einnig þessa í stað vinnunnar sem þú vinnur hjá mér enn í sjö ár til viðbótar. Jakob gerði þannig og uppfyllti viku hennar, og Laban gaf honum Rakel, dóttur sína, að konu. Laban gaf dóttur sinni Böllu þjónustustúlku sína, henni sem þjónustustúlku. Og hann fór inn til Rakel, en hann elskaði Rakel frekar en Leu, og hann þjónaði honum sjö ár til viðbótar.

En þegar Drottinn Guð sá að Lea var hötuð, opnaði hann móðurkviðinn hennar, en Rakel var ónýt. Og Lea gól og fæddi Jakob son. En hún kallaði nafn hans Rúben og sagði: Vegna þess að Drottinn sá niðurlægingu mína og gaf mér son, mun maður minn nú elska mig. Og hún gaf aftur og fæddi annan son hinum Jakob, og sagði að Drottinn heyrði að ég er hötuð, og gaf mér einnig þennan, og kallaði nafn hans Símeon. Og hún gaf enn, og fæddi son, og sagði: Nú mun maðurinn minn halda sig við mig, því að ég hef fætt honum þrjá syni. Vegna þessa kallaði hún nafn hans Leví. Og eftir að hafa getið barn enn fæddi hún son, og sagði: Nú enn fyrir þetta mun ég þakka Drottni. Vegna þessa kallaði hún hann Júda, og hún hætti að ala börn.

30

En þegar Rachel sá að hún hafði ekki borið Jakob börn, öfundaði Rachel systur sína, og sagði við Jakob: Gef mér börn, en ef ekki, mun ég deyja. Reiður sagði Jakob til Rakel: Er ég ekki í stað Guðs, sem hefur svipt þig ávöxt kviðar? Rakel sagði við Jakob: Sjá, þjónustustúlkan mín Balla, farðu inn til hennar, og hún mun bera á hnjám mínum, og ég mun einnig verða byggð upp frá henni. Og hún gaf honum Böllu, þjónustustúlku sína, honum að konu, og Jakob gekk inn til hennar. Og Balla, þjónustustúlka Rakel, varð þunguð og fæddi Jakob son. Og Rakel sagði: Guð hefur dæmt mig rétt, og hann heyrði rödd mína og gaf mér son. Þess vegna kallaði hún nafn hans Dan. Og Balla, ambátt Rakels, gat enn og fæddi Jakob annan son. Og Rakel sagði: Guð hefur barist fyrir mig, og ég hef glímt við systur mína og sigrað, og hún kallaði nafn hans Naftali. Leía sá að hún hafði hætt að ala, og tók Zelfu, þjónustustúlku sína, og gaf hana Jakob að konu, og hann gekk inn til hennar. Og Selfa, þerna Leu, ólétti og fæddi Jakob son. Og Lea sagði: Í gæfu! Og hún nefndi hann Gad. Og Zelpha, þerna Leah, gaf enn barn og fæddi Jakob annan son. Og Lea sagði: Blessuð er ég, því að konurnar munu blessa mig, og hún kallaði nafn hans Aser. Rúben fór á degi hveitiuppskeru og fann álrúnuepli á akrinum, og bar þau til Leah, móður sinnar. Rachel sagði þá við Leah, systur sína: Gef mér af álrúnum sonar þíns. Sagði Lea: Er það ekki nóg fyrir þig að þú tókst manninn minn? Ætlar þú líka að taka alraunar sonar míns? Sagði Rakel: Ekki svo, látum hann sofa hjá þér í nótt í stað alrauna sonar þíns. Jakob gekk inn frá akri að kveldi, og Lea gekk út í mót honum og sagði: Til mín munt þú ganga inn í dag, því ég hef leigt þig í stað alrúnanna sonar míns, og hann svaf með henni þá nótt. Og Guð heyrði á Leu, og hún gat við og fæddi Jakob fimmta son. Og Lea sagði: Guð hefur gefið mér launin mín fyrir að ég gaf þjónustustúlkuna mína eiginmanni

mínum. Og hún kallaði nafn hans Íssakar, sem þýðir laun. Og Lea unnu enn og fæddi Jakob sjötta son. Og Lea sagði: Guð hefur gefið mér góða gjöf á þessum tíma, maðurinn minn mun nú velja mig, því að ég hef fætt honum sex syni. Og hún kallaði nafn hans Sebúlon. Og eftir þetta fæddi hún dóttur, og hann kallaði nafn hennar Hræðileg. Guð minnti Rachel, og Guð hlustaði á hana, og opnaði leg hennar. Og eftir að hafa getið bar hún Jakob son, og Rachel sagði: Guð minn hefur tekið burt smánina. Og hún kallaði nafn hans Jósef og sagði: Guð bæti við mér öðrum syni.

Það gerðist þegar Rakel fæddi Jósef, sagði Jakob við Laban: Sendu mig í burtu, svo að ég megi fara til staðarins míns og til landsins míns. Gefðu mér konurnar mínar og börnin mín, fyrir þær sem ég hef þjónað þér, svo að ég megi fara, því þú veist um þrældóminn sem ég hef þjónað þér. En Laban sagði til hans: Ef ég hef fundið hylli fyrir þér, ég hef spáð, því að Guð blessaði mig við komu þína. Tilgreindu launin þín til mín, og ég mun gefa þau. Sagði en Jakob: Þú veist hvað ég hef þjónað þér, og hversu mikið búfé þitt var með mér. Lítið var það sem þú áttir áður en ég kom, og það jókst í fjölda, og Drottinn Guð blessaði þig vegna komu minnar; nú því, hvenær mun ég gera mér sjálfum hús? Og Laban sagði til hans: Hvað skal ég gefa þér? En Jakob sagði til hans: Þú skalt ekki gefa mér neitt, ef þú gerir þetta orð fyrir mig, mun ég aftur hirða kindur þínar og varðveita þær. Láttu öll sauðfé þín fara framhjá í dag, og aðskildu þaðan öll dökklituð sauðfé meðal lambanna, og öll ríðótt og flekkótt meðal geitanna; það mun vera laun mín. Og réttlæti mitt mun bera vitni fyrir mér á næsta degi, því að launin mín eru frammi fyrir þér: allt það sem ekki er flekkótt og strikað meðal geitanna og grátt meðal lambanna mun teljast stolið hjá mér. Laban sagði til hans: Látum það vera samkvæmt orði þínu. Og á þeim degi aðskildi hann geithafrana hina flekkóttu og hinu blettalegu, og allar geiturnar hinar flekkóttu

og hinar blettalegar, og allt það sem var grátt í lömbum, og allt það sem var hvítt í þeim, og gaf í hendur sona sinna. Og hann fjarlægði þriggja daga leið milli þeirra og Jakobs, en Jakob hirði sauðfé Labans sem eftir var. Jakob tók sér staf af stýraks, ferskan, og hnetutrés og platan, og fletti þá Jakob af þeim hvítar flettingar, og með því að skrapa af hið ferska birtist á stöfunum hið hvíta sem hann hafði flettið, brokið. Og hann setti fram stangirnar sem hann hafði flett í tryggjur vatnskeranna, svo að þegar sauðfénin kæmu að drekka, frammi fyrir stöngunum þegar þau kæmu til að drekka, gætu sauðfénin getið við stangirnar. Og sauðféð getnuðust við stafina, og sauðféð fæddu hreinhvít og brokótt og gráblettótt lömb. Lömbin aðskildi Jakob, og hann setti upp á móti sauðkindunum hrút blettan og allt litað meðal lambanna, og hann aðskildi sér hjörðir fyrir sig, og hann blandaði þeim ekki saman við sauðkind Labans. Það gerðist á þeim tíma sem sauðféð var í brunsti og tók við í móðurkviði, að Jakob setti stangirnar fyrir sauðfénu í trygum, til þess að þau gæti samkvæmt stöngunum. Þegar sauðféð bar, setti hann ekki, en það varð þannig að hin ómerktu urðu Labans en hin merktu Jakobs. Og maðurinn varð mjög, mjög ríkur, og hann eignaðist mikinn búfénað og nautgripi og þjóna og þjónustustúlkur og úlfaldur og asna.

31

Jakob heyrði orð sona Labans, er sögðu: Jakob hefur tekið allt það sem föður okkar tilheyrði, og úr því sem föður okkar tilheyrði hefur hann aflað sér alls þessa auðs. Og Jakob sá andlit Labans, og sjá, það var ekki við hann eins og í gær og hinn þriðja dag. Drottinn sagði við Jakob: Snúðu aftur til lands föður þíns og til ættar þinnar, og ég mun vera með þér. En Jakob sendi boð og kallaði til sín Leu og Rachel út á sléttu, þar sem hjörðirnar voru. Og hann sagði þeim: Ég sé andlit föður yðar, að það er ekki til mín

eins og í gær og hinn þriðja dag, en Guð föðurs míns var með mér. Og þið vitið þetta, að ég hef þjónað föður yðar af öllum mínum krafti. En faðir yðar sveik mig og breytti launum mínum tíu sinnum, og Guð gaf honum ekki að gera mér illt. Ef hann segir þannig, verða hin brokuðu laun þín, og allar kindurnar bera brokuð lömb; en ef hann segir, verða hin hvítu laun þín, og allar kindurnar bera hvít lömb. Og Guð tók allt búféð frá föður yðar og gaf mér það. Og það gerðist þegar sauðféð var að ganga með kind, og ég sá í svefni mínum, og sjá, hafrarnir og hrútarnir sem fóru upp á sauðféð og geiturnar voru hvítir og flekkóttir og öskulitaðir blettóttir. Og engill Guðs sagði til mín í svefni: Jakob. En ég sagði: Hvað er? Og hann sagði: Líttu upp með augunum þínum og sjáðu hafrana og hrútana sem stíga upp á sauðfénað og geiturnar, blettótta og brogaða og öskulita flekkótta, því ég hef séð allt það sem Laban gerir við þig. Ég er Guðinn sem birtist þér á stað Guðs, þar sem þú smurðir mér súlu, og þú hétst mér heit. Nú því, rís upp og far út úr þessu landi, og far burt til lands kynslóðar þinnar, og ég mun vera með þér. Og Rakel og Lea svöruðu og sögðu við hann: Er okkur ekki enn hluti eða arfur í húsi föður okkar? Höfum við ekki verið taldar honum sem hinar erlendu? Því að hann hefur selt okkur, og með því að éta upp hefur hann étið silfurið okkar. Allur auðurinn og dýrðin sem Guð tók burt frá föður okkar verður okkar og barna okkar. Nú því, allt sem Guð hefur sagt þér, gerðu. En Jakob reis upp og tók konur sínar og börn sín á úlfaldana. Og hann leiddi burt allar eignir sínar og allan farangur sinn, sem hann hafði aflað í Mesópótamíu, og allt sitt, til að fara til Ísaks, föður síns, í land Kanaans. Laban fór að klippa sauðfé sitt, en Rachel stal skurðgoð föður síns. Jakob huldi það en fyrir Laban hinum sýrlensku, til þess að ekki tilkynna honum að hann flýði. Og hann flúði með allt sitt og fór yfir ána og hélt til fjallsins Gíleað. Það var tilkynnt Laban hinum Sýrlenska á þriðja degi að Jakob hafði flúið. Og eftir að hafa tekið bræður sína með sér, eltist hann

eftir honum sjö daga leið, og náði honum á fjallinu Gíleað. En Guð kom til Laban hins sýrska í draumi um nóttina og sagði til hans: Varðveittu þig, að þú talar aldrei illt við Jakob. Og Laban greip Jakob, en Jakob reisti tjald sitt á fjallinu, en Laban setti upp bræður sína á fjallinu Gílead. Sagði en Laban til Jakobs: Hvað gerðir þú? Hvers vegna flúðir þú leynilega og stolst þú burt frá mér, og leiddir þú burt dætur mínar eins og herþrælkonur með sverði? Og ef þú hefðir tilkynnt mér það, hefði ég sent þig í burtu með gleði, og með tónlist, og trommu og lýru. Og ég var ekki talinn verðugur að kyssa börnin mín og dæturnar mínar, en nú hefur þú gert heimskulega. Og nú er hönd mín sterk til að skaða þig, en Guð föður þíns sagði gær til mín og sagði: Varðveittu þig, að þú talar aldrei illt við Jakob. Nú hefur þú því farið, því að þú langaðir að fara til húss föður þíns, en hvers vegna stálst þú guðum mínum? Jakob svaraði og sagði við Laban: Ég var hræddur, því ég sagði við sjálfan mig að þú gætir tekið dætur þínar frá mér og allt mitt. Og Jakob sagði: Hjá hverjum sem þú finnur guðina þína mun hann ekki lifa frammi fyrir bræðrum okkar. Þekktu hvað er hjá mér af þínum hlutum og tak það. En hann þekkti ekkert hjá honum. Jakob vissi ekki að Rakel, kona hans, hafði stolið þeim. Laban fór inn og leitaði í húsi Leah, og fann ekki, og fór út úr húsi Leah, og leitaði í húsi Jakobs, og í húsi hinna tveggja þjónustustúlkna, og fann ekki, en hann fór einnig inn í hús Rachel. Rachel tók hinar skurðgoðin og kastaði þeim í sekkina af kameldýrinu og sat á þeim. Og hún sagði við föður sinn: Láttu það ekki þyngja þig, herra minn. Ég get ekki risið upp fyrir þér, því að það er komin á mig venja kvenna. Laban leitaði um allt húsið og fann ekki skurðgoðin. Jakob varð reiður og barðist við Laban, og Jakob svaraði og sagði við Laban: Hvað er ranglæti mitt? og hvað er synd mín, að þú eltir mig, Og að þú leitaðir í öllum ílátum húss míns; hvað fannt þú af öllum ílátum húss þíns? Settu það hér fyrir bræður þína og bræður mína, og láta þá dæma á milli okkar beggja. Þetta eru tuttugu ár

sem ég er með þér, sauðfé þitt og geitur þínar hafa ekki orðið barnlausar, hrúta sauðfjár þíns hef ég ekki étið. Það sem villidýr drápu hef ég ekki fært til þín; ég borgaði sjálfur fyrir þjófnaði dags og þjófnaði nætur. Ég varð brenndur af hita dagsins og frosti næturinnar, og svefninn fór frá augum mínum. Þetta eru tuttugu ár sem ég er í húsi þínu, ég þjónaði þér í fjórtán ár fyrir tvær dætur þínar, og sex ár með sauðfé þínu, og þú hefur svikið laun mín tíu sinnum. Ef Guð föður míns Abraham, og ótti Ísaks, hefði ekki verið með mér, þá hefðir þú nú sent mig í burtu tómhenta. Niðurlægingu mína og erfiði handa minna sá Guð, og ávítaði þig í gær.

Laban svaraði en og sagði við Jakob: Dæturnar eru dætur mínar, og synirnir eru synir mínir, og búpeningurinn er búpeningur minn, og allt sem þú sérð er mitt, og hvað dætur mínar varðar, hvað get ég gert við þær í dag eða við börn þeirra sem þær fæddu? Nú þá, komdu, skal ég gera sáttmála, ég og þú, og hann mun vera til vitnisburðar á milli mín og þín. En hann sagði við hann: Sjá, enginn er með okkur, sjá, Guð er vitni á milli mín og þín. En Jakob tók stein og reisti hann sem súlu. Sagði en Jakob við bræður sína: Safnið steinum, og þeir söfnuðu steinum og gerðu haug, og þeir átu þar á haugnum. Og Laban sagði við hann: Þessi haugur vitnar á milli mín og þín í dag. Og Laban kallaði hann haugur vitnisburðarins, en Jakob kallaði hann haugur vitnis. Laban sagði við Jakob: Sjá, þessi haugur og þessi súla, sem ég reisti á milli mín og þín, þessi haugur vitnar og þessi súla vitnar, þess vegna var nafnið kallað: Haugur vitnar. Og hin sýn, sem sagt var, megi Guð líta á milli mín og þín, því að við munum aðskilja okkur, annar frá öðrum. Ef þú auðmýkir dætur mínar, ef þú tekur konur til viðbótar við dætur mínar, sjá, enginn er með okkur sem sér – Guð er vitni á milli mín og þín. Ef ég ekki fer yfir til þín, og þú hvorki ferð yfir til mín þessa hæð og þessa súlu í illum tilgangi.

Guð Abrahams og Guð Nahors dæmi á milli okkar, og Jakob sór við ótta föður síns, Ísaks. Og hann fórnaði fórn í fjallinu og kallaði bræður sína, og þeir átu og drukku og sváfu í fjallinu.

32

En Laban reis að morgni, kyssti syni sína og dætur sínar og blessaði þá, og Laban sneri sér í burtu og fór aftur á sinn stað.

Og Jakob fór á sinn eigin veg, og þegar hann leit upp sá hann herlægi Guðs sem hafði slegið upp búðum, og englar Guðs mættu honum. Sagði en Jakob, þegar hann sá þá: Herbúðir Guðs er þetta, og hann kallaði nafn þess staðar Herbúðir.

Jakob sendi sendiboða á undan sér til Esaú, bróður síns, inn í land Seír, inn í land Edom. Og hann skipti þeim og sagði: Þannig munuð þér segja við herra minn Esaú: Þannig segir þjónn þinn Jakob: Ég dvaldist hjá Laban og dróst þar til núna. Og ég eignaðist nautgripir, og asnar, og sauðfé, og þjóna, og þjónustukonur, og ég sendi boð til herra míns Esaú, svo að þjónn þinn mætti finna hylli hjá þér. Og sendiboðarnir sneru aftur til Jakobs og sögðu: Við komum til bróður þíns Esaú, og sjá, hann kemur þér í mót, og fjórir hundruð menn með honum. Jakob óttaðist mjög og var í vanda, og hann skipti fólkinu sem var með honum, og uxunum, og úlfaldunum, og sauðfénu, í tvö herbúðir. Og Jakob sagði: Ef Esaú kemur inn í önnur herbúðin og höggur þau, verða hin síðari herbúðin til að bjargast. Sagði en Jakob: Guð föður míns Abrahams og Guð föður míns Ísaks, Drottinn, þú sem sagðir við mig: Far burt til lands kynslóðar þinnar, og ég mun gera þér gott, Láttu það vera mér nóg vegna alls réttlætis og alls sannleika sem þú hefur sýnt þjóni þínum, því að með stafnum mínum fór ég yfir þennan Jórdan, en nú er ég orðinn að tveimur herbúðum. Frelsa

mig úr hendi bróður míns, úr hendi Esaú, því að ég óttast hann, að hann komi ekki einhvern tíma og slái mig og mæður með börnum sínum. En þú sagðir: Vel mun ég gera við þig og gera sæði þitt sem sand hafsins, sem ekki verður talið vegna fjöldans. Og hann svaf þar þá nótt, og tók af því sem hann hafði með sér gjafir, og sendi þær til Esaú, bróður síns. Tvö hundruð geitur, tuttugu hafrar, tvö hundruð sauðfé, tuttugu hrútar, Kamelar sem gáfu mjólk og börnin þeirra, þrjátíu, nautgripir fertíu, naut tíu, asnar tuttugu og folöld tíu. Og hann gaf þau til þjóna sinna, hverja hjörð sér, en hann sagði við þjóna sína: Farið á undan mér og gerið bil á milli hverrar hjörðar. Og hann skipti hinum fyrsta og sagði: Ef Esaú, bróðir minn, mætir þér og spyr þig og segir: Hverjum tilheyrir þú? Og hvert ferð þú? Og hverjum tilheyra þessir sem ganga á undan þér? Þú munt segja: Þjónn þinn Jakob hefur sent gjafir til herra míns Esaú, og sjá, hann sjálfur kemur á eftir okkur. Og hann skipaði hinum fyrsta, og hinum öðrum, og hinum þriðja, og öllum þeim sem gengu á undan eftir hjörðunum þessum, og sagði: Samkvæmt þessu orði skuluð þér tala til Esaús þegar hann finnur ykkur, Og þið munuð segja: Sjá, þjónninn þinn Jakob kemur á eftir okkur. Hann sagði fyrir: Ég mun friða andlit hans með gjöfunum sem fara á undan honum, og eftir þetta mun ég sjá andlit hans. Kannski mun hann taka á móti andliti mínu. Og gjafirnar fóru á undan honum, en hann sjálfur svaf þá nótt í herbúðunum. En þá hann reis þá nótt, tók hann hinar tvær konur sínar og hinar tvær þjónustu-konur og hin ellefu börn sín, og fór yfir farveg Jabbok. Og hann tók þá og fór yfir straumvatnið og færði allt sitt yfir.

Var skilinn eftir en Jakob einn, og glímdi maður með honum þar til morgunn. Hann sá að hann gat ekki unnið gegn honum, og snerti hol lærsins hans, og gerði hol lærsins á Jakob dofa þegar hann glímdi við hann. Og hann sagði til hans: Send mig, því

dagurinn er runninn upp. En hann sagði: Ég mun ekki senda þig, nema þú blessir mig. Hann sagði til hans: Hvað er nafn þitt? En hann sagði: Jakob. Og hann sagði til hans: Ekki skal nafn þitt kallast Jakob lengur, heldur mun nafn þitt vera Ísrael, því að þú hefur átt í baráttu við Guð, og með mönnum muntu vera mátugur. Spurði en Jakob og sagði: Tilkynntu mér nafn þitt. Og hann sagði: Hvers vegna spyrð þú um nafn mitt? Og hann blessaði hann þar. Og Jakob kallaði nafn þess staðar Mynd Guðs, því að ég sá Guð andlit til andlits, og sál mín var björguð. Sólin raus fyrir honum þegar hann fór framhjá mynd Guðs, en hann var haltandi á læri sínu. Vegna þessa munu synir Ísraels ekki eta það sin sem dofnaði, sem er á holi lærisins, til þessa dags, vegna þess að hann snerti hol læris Jakobs, sinið sem dofnaði.

33

En Jakob leit upp með augum sínum og sá, og sjá, Esau bróðir hans kom, og fjögur hundruð menn með honum, og Jakob skipti börnunum á Leu, og á Rachel, og tvær ambáttirnar. Og hann setti hinar tvær þernur og syni þeirra fremst, og Leu og börn hennar á eftir, og Rakel og Jósef aftast. Hann sjálfur fór fram fyrir þá og laut niður til jarðar sjö sinnum, þar til hann nálgaðist bróður sinn. Og Esaú hljóp honum í móti, og faðmaði hann, féll á háls hans og kyssti hann, og þeir gréttu báðir. Og þegar Esaú leit upp sá hann konurnar og börnin og sagði: Hvað eru þessi hjá þér? En hann sagði: Börnin sem Guð hefur miskunnsamt gefið þjóni þínum. Og ungu konurnar og börn þeirra nálguðust og tilbáðu. Og Lea nálgaðist með börnin sín og lútu, og eftir þetta nálgaðist Rakel og Jósef og lútu. Og hann sagði: Hvað eru þessi öll fyrir þig, allar þessar herbúðir sem ég hef mætt? En hann sagði: Svo að þjónn þinn finni hylli fyrir þér, herra minn. Esaú sagði: Ég á margt, bróðir. Láttu það sem er þitt vera þitt. Sagði en Jakob: Ef ég fann

hylli hjá þér, þá þiggðu gjafirnar úr höndum mínum, því vegna þessa sá ég andlit þitt, eins og einhver myndi sjá andlit Guðs, og þú munt vera ánægður með mig. Taktu blessanir mínar sem ég bar til þín, því að Guð hefur sýnt mér miskunn, og ég á allt. Og hann þvingaði hann, og hann tók. Og hann sagði: Eftir að hafa farið af stað, skulum við fara beint áfram. Hann sagði við hann: Herra minn veit að börnin eru viðkvæm, og sauðféð og kýrnar eru að gefa mjólk undir umsjón minni. Ef ég knýi þau of hart einn dag, munu öll búfénaðurinn deyja. Láttu herra minn fara á undan þjóni sínum, en ég mun halda áfram á veginum samkvæmt hægðartakti ferðarinnar sem er fyrir mér og samkvæmt fótum ungmennanna, þar til ég kem til herra míns í Seír. Esá sagði en: Ég mun skilja eftir hjá þér af fólkinu sem er með mér. En hinn sagði: Hvers vegna þetta? Það er nægjanlegt að ég fann hylli fyrir þér, herra minn. En Esá sneri aftur á þeim degi inn á veginn hans inn í Seír. Og Jakob fór burt til tjalda, og hann gerði sér þar hús, og fyrir búfénu sínu gerði hann tjöld. Vegna þessa kallaði hann nafn þess staðar Tjöld.

Og Jakob kom til Salem, borgar Shekemíta, sem er í landi Kanaan, þegar hann sneri aftur frá Mesópótamíu Sýríu, og hann tjaldbúðaði frammi fyrir borginni. Og hann keypti hlutann af akrinum, þar sem hann setti upp tjald sitt, af Emmor, föður Síkems, fyrir hundrað peningum. Og hann setti upp altari þar og kallaði á Guð Ísraels.

34

En Dína, dóttir Leu, sem hún fæddi Jakob, fór út til að sjá dætur innfæddra. Og Síkem, sonur Hammórs hívvíta, höfðingi landsins, sá hana, tók hana, lá hjá henni og niðurlægði hana. Og hann gaf gaum að sál Dínu, dóttur Jakobs, og hann elskaði meyina

og talaði til hennar eftir hugskoti meyjarinnar. Síkem sagði við Emmor, föður sinn: Tak mér þessa stúlku til konu. Jakob heyrði að sonur Emmors hafði sóað Dínu, dóttur hans, en synir hans voru með búfénaðinum hans á sléttunum, og Jakob þagði þar til þeir komu. En Emmor, faðir Síkems, fór út til Jakobs til að tala við hann. En synir Jakobs komu frá vellinum, og þegar þeir heyrðu þetta voru mennirnir stungið, og það var þeim mjög sársaukafullur, því að óviðeigandi verk var gert í Ísrael, að hafa sofið með dóttur Jakobs, og það mun ekki vera þannig. Og Emmor talaði til þeirra og sagði: Síkem, sonur minn, hefur valið dóttur yðar af allri sálu, gefið hana því honum að konu. Og giftist okkur, gefið okkur dætur yðar, og takið dætur okkar fyrir syni yðra. Og búið hjá okkur, og sjá, landið er víðáttumikið fyrir ykkur, búið þar, og verslaðu á því, og öðlist eignir í því. Síkem sagði til föður hennar og til bræðra hennar: Mætti ég finna hylli hjá yður, og hvað sem þið segið, munum vér gefa. Margfaldið heimanmundinn mjög, og ég mun gefa eins og þið segið mér, og gefið mér þetta barn til konu.

Synir Jakobs svöruðu Síkem og Emmor, föður hans, með svik og töluðu við þá, vegna þess að þeir höfðu óhreinað Dínu, systur þeirra. Og Símeon og Leví, bræður Dínu, sögðu til þeirra: Við getum ekki gert þetta, að gefa systur okkar manni sem hefur forhúð, því það er háð okkur. Aðeins í þessu munum vér verða gerðir líkir yður og dvelja meðal yðar, ef þér verðið eins og vér og látið umskera alla karlmenn yðar. Og við munum gefa dætur okkar til yðar, og taka okkur konur úr hópi dætra yðar, og við munum búa hjá yður og vera sem eitt fólk. Ef þið en hlustið ekki á okkur um að láta umsníða ykkur, þá munum við taka dóttur okkar og fara í burtu. Og orðin þóttu góð fyrir Emmor og fyrir Sykem, syni Emmors. Og hinn ungi maður seinkað ekki að gera þetta, því hann var brýnt fyrir dóttur Jakobs, en hann sjálfur var hinn virðulegasti

allra í húsi föður síns. Kom en Emmor og Sykem, sonur hans, til hliðs borgar þeirra, og töluðu til manna borgar þeirra og sögðu, Þessir menn eru friðsamlegir, látum þá búa hjá okkur á jörðinni og versla á henni, en jörðin er víðfeðm fyrir þeim, dætur þeirra munum við taka okkur til kvenna, og dætur okkar munum við gefa þeim. Í þessu einu munu þeir menn verða okkur líkir til að búa með okkur, svo að við verðum eitt fólk, með því að allur karlmaður okkar verði umskorinn, eins og þeir sjálfir hafa verið umskornir. Og búféð þeirra, og fjórfættu dýrin, og eignirnar þeirra, munu þau ekki verða okkar? Aðeins í þessu skulum við gera okkur líka þeim, og þeir munu búa með okkur. Og allir þeir sem stunduðu viðskipti við hlið borgarinnar þeirra hlýddu á Emmor og Sykem, son hans, og allir karlmenn voru umskorin á holdi forskinnar sinnar.

Það gerðist á hinum þriðja degi, þegar þeir voru í erfiði, að hinir tveir synir Jakobs, Símeon og Leví, bræður Dínu, tóku hver sitt sverð og gengu örugglega inn í borgina og drápu allt karlkyn. Bæði Emmor og Shechem son hans drápu þeir með sverðsegg, og þeir tóku Dinah úr húsi Shechems og fóru út. En synir Jakobs fóru inn á hina særðu og ræningjaðu borgina þar sem þeir höfðu óhreinkaður Dínu, systur þeirra. Og sauðféð þeirra, og nautgripirnir þeirra, og asnarnir þeirra, allt sem var í borginni, og allt sem var á sléttunum, tóku þeir. Og alla líkama þeirra og allan farangur þeirra og konur þeirra tóku þeir í herlið og ránuðu allt sem var í borginni og allt sem var í húsunum. Sagði en Jakob til Símeons og Levís, hatað hafið þið gert mig, svo að ég sé illur öllum þeim sem búa í landinu, bæði Kanaanítum og Perisítum, en ég er fámenni að tölu, og ef þeir safnast saman á mig munu þeir höggva mig, og ég mun eyðast, ég og hús mitt. En þeir sögðu: En munu þeir nota systur okkar sem vændiskonu?

Guð sagði við Jakob: Rístu upp, far til staðarins Betel og búðu þar, og gerðu þar altari Guðinum sem birtist þér þegar þú flýðir frá andliti Esaú bróður þíns. En Jakob sagði við húsið sitt og alla þá sem voru með honum: Fjarlægið hina framandi guði sem eru með yður úr miðju yðar, og hreinsiðst, og breytið klæðum yðar. Og eftir að hafa risið, látum okkur fara upp til Betels og gera þar altari fyrir Guðinum sem hlustaði á mig á þrengingadegi, sem var með mér og bjargaði mér á leiðinni sem ég fór. Og þeir gáfu Jakob hina framandi guði sem voru í höndum þeirra og eyrnalokkana sem voru í eyrum þeirra, og Jakob faldi þau undir terebentutrjánu í Síkem og eyðilagði þau allt til þessa dags. Og hann flutti Ísrael frá Síkem, og ótti Guðs kom yfir borgirnar í kringum þá, og þeir eltu ekki á eftir sonum Ísraels. Kom en Jakob inn í Luz, sem er í landi Kanaan, sem er Betel, hann sjálfur og allt fólkið sem var með honum. Og hann byggði þar altari, og hann kallaði nafn staðarins Betel, því að þar birtist Guð honum þegar hann flýði frá andliti Esaú, bróður síns.

Deborah, hjúkrunarkona Rebekku, dó og var grafin neðan við Betel undir eikinni, og Jakob kallaði hana Sorgareikin. Guð birtist Jakob enn í Luz, þegar hann kom frá Mesópótamíu í Sýríu, og Guð blessaði hann. Og Guð sagði til hans: Nafn þitt skal ekki lengur kallast Jakób, heldur skal nafn þitt vera Ísrael, og hann kallaði nafn hans Ísrael. Guð sagði til hans: Ég er Guð þinn, aukstu og fjölgaðu, þjóðir og söfnuðir þjóða munu verða af þér, og konungar munu fara út úr mjöðm þinni. Og landið sem ég gaf Abraham og Ísak, til þín hef ég gefið það, þér mun það vera, og sæði þínu eftir þig mun ég gefa þetta land. Guð fór upp frá honum af þeim stað þar sem hann hafði talað við hann. Og Jakob setti upp súlu á þeim stað þar sem Guð talaði við hann, steinsúlu, og hellti fórnargjöf á hana og hellti olíu á hana. Og Jakob kallaði nafn þess staðar, þar sem Guð talaði við hann, Betel. En Jakob, hafandi farið frá Betel,

reisti tjald sitt fyrir handan turn Gader, og það varð þegar hann nálgaðist Chabratha til að koma til Ephrathah, að Rachel fæddi, og hún hafði erfiða fæðingu í barnsburðinum. Það gerðist þegar hún fæddi með miklum erfiðleikum, sagði ljósmóðirin til hennar: Taktu hugrekki, því að þessi er líka sonur. Það gerðist þegar hún var að sleppa sálinni, því hún var að deyja, að hún kallaði nafn hans sonur sársauka minn, en faðirinn kallaði nafn hans Benjamín. Rachel dó og var grafin á veginum að hestakappakstrinum Efrata; þetta er Betlehem. Og Jakob setti upp súlu á gröf hennar, þetta er súlan á gröf Rakels til þessa dags. Það gerðist þegar Ísrael bjó í því landi, að Rúben fór og svaf með Ballas, fylgjukonu föður síns Jakobs, og Ísrael heyrði það, og það birtist illt fyrir honum. Voru en synir Jakobs tólf.

Synir Leah, frumburður Jakobs, Rúben, Símeon, Leví, Júdas, Íssakar, Sebúlon. Synir Rakels voru Jósef og Benjamín. Synir Ballas, þjónustustúlku Rachel, voru Dan og Naphtali. Synir Zilpah, ambáttar Leah, voru Gad og Asher; þessir voru synir Jakobs sem fæddust honum í Mesópótamíu í Sýrlandi. Kom en Jakob til Ísaks, föður síns, til Mamre, til borgar sléttunar; þessi er Hebron í landi Kanaan, þar sem Abraham og Ísak dvöldu. Dagarnir sem Ísak lifði urðu hundrað og áttatíu ár. Og Ísak dó er hann var brotthvarfandi, og var bætt við kyn sitt, gamall og fullur af dögum, og Esaú og Jakob, synir hans, grófu hann.

36

Þessar eru kynslóðir Esaús, hann er Edom. Esau tók sér konur úr hópi dætra Kananíta: Aðu, dóttur Ailoms hins Hettíta, og Olibemu, dóttur Ana, sonar Sebegons hins Hivíta. Og Basemath, dóttur Ismaels, systur Nebajóts. Ada fæddi honum Elifas, og Basemat fæddi Raguel. Og Olibema bar Ieous og Ieglom og Kore,

þessir synir Esau, sem urðu honum í landi Kanaan. Esá tók konur sínar og syni sína og dætur sínar og alla heimilismenn húss síns og allar eignir sínar og öll búfé og allt sem hann eignaðist og allt sem hann aflaði sér í landi Kanaän, og Esá fór úr landi Kanaän burt frá andliti Jakobs bróður síns. Var fyrir þeirra eignir margar til að búa saman, og jörðin þar sem þeir dvöldu gat ekki borið þá, vegna fjölda eigna þeirra. En Esá bjó í Seírfjalli; Esá hann er Edóm. Þessar eru kynslóðir Esá, föður Edoms, í fjallinu Seír. Og þetta eru nöfn sona Esaus: Elifas, sonur Adas, konu Esaus, og Raguel, sonur Basemats, konu Esaus. Synir Elifas urðu Taiman, Omar, Sofar, Gotom og Kenas. Thamna var frilla Eliphas, sonar Esaus, og hún fæddi Eliphas Amalek; þessir voru synir Adas, konu Esaus. Þessir voru synir Raguels: Nahoth, Zare, Some og Moze. Þessir voru synir Basemath, konu Esaus. Þessir eru synir Ólíbemas, dóttur Aná, sonar Sebegóns, konu Esaús. Hún fæddi Esaú Íeús, Íeglóm og Kóre. Þessir eru leiðtogar, synir Esau, synir Eliphaz, frumburðar Esau: leiðtogi Teman, leiðtogi Omar, leiðtogi Zophar, leiðtogi Kenaz, Leiðtogi Korah, leiðtogi Gothom, leiðtogi Amalek; þessir eru leiðtogar Eliphaz í landi Idumea, þessir eru synir Adas. Og þessir voru synir Ragúels, sonar Esaús: höfðinginn Nakót, höfðinginn Sare, höfðinginn Some, höfðinginn Mose. Þessir voru höfðingjar Ragúels í landi Edóms, þessir voru synir Basemat, konu Esaús. Þessir eru synir Olibemas, konu Esaus: leiðtogi Ieous, leiðtogi Ieglom, leiðtogi Kore. Þessir eru leiðtogar Olibemas, dóttur Ana, konu Esaus. Þessir eru synir Esá, og þessir eru leiðtogar þeirra; þessir eru synir Edóm. Þessir eru synir Seirs hins hórríska, sem bjó í landinu: Lotan, Shobal, Sebegon og Aná. Og Díson, og Asar, og Ríson, þessir voru leiðtogar Hórrítsins, sonar Seírs, í landi Edóms. Synir Lotan urðu Chorri og Heman, en systir Lotan var Thamna. Þessir eru synir Shobals: Golam, Manahath, Gaibel, Zophar og Omar. Og þessir eru synir Sebegons: Aiah og Ana. Þessi er Ana sem fann Jamin í eyðimörkinni þegar hann

gætti jókdýranna Sebegons, föður síns. Þessir voru synir Aná: Desón og Ólíbema, dóttir Aná. Þessir en voru synir Desons: Amadah, Asban, Ithran og Haran. Þessir eru synir Asars: Balaam og Zoukam og Ioukam. Þessir eru synir Rison: Sem og Bölvun. Þessir eru leiðtogar Kórí: leiðtogi Lótan, leiðtogi Sóbal, leiðtogi Sebegón, leiðtogi Aná. Leiðtogi Deson, leiðtogi Asar, leiðtogi Rison, þessir voru leiðtogar Chorri í leiðtogadæmum sínum í landi Edom.

Og þessir eru konungarnir sem réðu yfir Edom, áður en konungur réði yfir Ísrael. Og hann réði í Edom, Balak, sonur Beors, og nafn borgar hans var Dennaba. Dó en Balak, og Jobab, sonur Sera úr Bosorra, réð í staðinn hans. Dó en Jóbab, og Asom úr landi Þaímanóns ríkti í stað hans. Asom dó, og Adad, sonur Barads, sem lamdi Midían á sléttu Móabs, ríkti í stað hans, og nafn borgar hans var Gethaím. Adad dó, og Samada frá Masrekka réði í stað hans. Samada dó, og Saul frá Rooboth við ána ríkti í stað hans. Dó en Saul, og Ballenon, sonur Achobors, ríkti í stað hans. Dó hinn Ballenon, sonur Achobor, og ríkti í stað hans Arad, sonur Barad, og nafn borgar hans var Phogor, en nafn konu hans var Metebeel, dóttir Matraith, sonar Maizoob. Þetta eru nöfn leiðtoga Esaús, í ættbálkum þeirra, samkvæmt staðsetningu þeirra, í löndum þeirra, og í þjóðum þeirra: leiðtogi Thamna, leiðtogi Gola, leiðtogi Jether, leiðtogi Olibemas, leiðtogi Helas, leiðtogi Finon, leiðtogi Kenaz, leiðtogi Teman, leiðtogi Mazar, Leiðtogi Magediel, leiðtogi Zaphoin, þessir eru leiðtogar Edoms í hinum byggðu stöðum í landi eignar þeirra, þessi er Esau, faðir Edoms.

37

En Jakob bjó í landinu þar sem faðir hans dvaldist, í landi Kanaan, en þessar eru kynslóðir Jakobs. Jósef var sautján ára og gætti fjár föður síns með bræðrum sínum, vera ungur, með sonum Bilhu og með sonum Silpu, kvenna föður síns. En Jósef færði vonda ásökun til Ísraels, föður þeirra. Jakob elskaði Jósef umfram alla syni sína, því að hann var honum sonur elli, og hann gerði honum margbrotin kyrtil. En þegar bræður hans sáu að faðir þeirra elskaði hann umfram alla sonu sína, hötuðu þeir hann og gátu ekki talað neitt friðsamlegt til hans. Jósef dreymdi draum og sagði bræðrum sínum frá honum. Og hann sagði þeim: Heyrið um þennan draum sem ég hef dreymt. Ég hugsaði að þið bindud korn í miðri sléttunum, og mitt korn reis upp og stóð upprétt, en korn ykkar snérust og tilbáðu mitt korn. Bræður hans sögðu við hann: Muntu virkilega ríkja yfir okkur, eða muntu virkilega ráða yfir okkur? Og þeir héldu áfram að hata hann enn frekar vegna drauma hans og vegna orða hans. Hann sá annan draum og sagði föður sínum og bræðrum sínum frá honum og sagði: Sjá, ég dreymdi annan draum, þar sem sólin og tunglið og ellefu stjörnur böðu sig fyrir mér. Og faðir hans ávítaði hann og sagði við hann: Hvað er þessi draumur sem þú hefur dreymt? Munum við sannarlega koma, ég og móðir þín og bræður þínir, til að tilbiðja þig niður á jörðina? Bræður hans öfunduðu hann, en faðir hans hélt orðið. Fóru en bræður hans að gæta sauðfé föður síns í Síkem. Og Ísrael sagði til Jósefs: Eru bræður þínir ekki að hirða í Síkem? Komdu, ég mun senda þig til þeirra. En hann sagði honum: Sjá, hér er ég. Ísrael sagði til hans: Farðu og sjáðu hvort bræður þínir séu heilir, og sauðféð, og tilkynntu mér það. Og hann sendi hann frá dal Hebron, og hann kom til Síkems. Og maður fann hann villandi á sléttunum, en maðurinn spurði hann og sagði: Hvað leitar þú? En hann sagði: Ég leita að bræðrum mínum, segðu mér hvar þeir beita. Maðurinn sagði við hann: Þeir hafa farið héðan,

því ég heyrði þá segja: Förum við til Dótaím. Og Jósef fór á eftir bræðrum sínum og fann þá í Dótaím.

Þeir sáu hann fyrirfram frá fjarlægð áður en hann nálgaðist þá, og þeir gerðu illt ráð um að drepa hann. Hver sagði til bróður síns: Sjá, draummaðurinn kemur. Nú því komið, drepur við hann og kastar honum í eina af holunum, og munum segja að illt villidýr hafi étið hann, og munum sjá hvað verður um drauma hans. En Rúben, sem hafði heyrt þetta, bjargaði honum úr höndum þeirra og sagði: Við skulum ekki slá hann í sálina. Sagði en Rúben til þeirra: Ekki hellið út blóði, kastið honum í eina af holum þessum í eyðimörkinni, en leggið ekki hönd á hann, svo að hann megi bjarga honum úr höndum þeirra og gefa hann aftur til föður hans. Það gerðist að þegar Jósef kom til bræðra sinna, fluttu þeir af Jósef hinn margbrotna kyrtil sem var um hann. Og eftir að hafa tekið hann köstuðu þeir honum í holuna, en holan var tóm og hafði ekki vatn. Þeir sátu niður til að borða brauð, og þegar þeir litu upp sáu þeir ferðamenn, Ísmaelíta, sem komu frá Gílead, og kameldýr þeirra voru hlaðin reykelsi, harpiksi og myrru. Þeir voru á leið til að fara niður til Egyptalands.

Júdas sagði til bræðra sinna: Hvað er gagnlegt ef við drepum bróður okkar og leynum blóði hans? Komið, látum okkur selja hann þessum Ísmaelítum, en hendur okkar láti ekki vera á honum, því að hann er bróðir okkar og hold okkar. En bræður hans heyrðu þetta. Og Mídíanítarnir, kaupmennirnir, voru að fara framhjá, og þeir drógu Jósef upp úr holunni og seldu Jósef til Ísmaelítanna fyrir tuttugu gullpeninga. Og þeir leiddu Jósef niður til Egyptalands. Rúben sneri aftur að holunni, en hann sá ekki Jósef í holunni, og hann reif fötin sín. Og hann sneri aftur til bræðra sinna og sagði: Strákurinn er ekki til, en ég, hvar fer ég nú? En eftir að hafa tekið kyrtil Jósefs slátrðu þeir geitkid og óhreinkuðu

kyrtilinn með blóðinu. Og þeir sendu hinn fjölbreytta kyrtil og færðu hann til föður síns og sögðu: Þetta fundum við. Þekktu hvort þetta er kyrtill sonar þíns eða ekki. Og hann þekkti hann og sagði: Þetta er kyrtill sonar míns. Illt dýr hefur étið hann. Dýr hefur gripið Jósef. Tór en Jakob klæði sín og setti sekk á lend sína og syrði son sinn marga daga. Voru safnaðir saman allir synir hans og dætur hans, og þeir komu til að hugga hann, en hann vildi ekki láta hugga sig, og sagði að hann myndi fara niður til sonar síns syrgandi til heljar, og faðir hans grét hann. Midíanítarnir seldu Jósef til Egyptalands til Potífars, hirðingja Faraós og aðalmatsmanna.

38

Það gerðist á þeim tíma að Júdas fór niður frá bræðrum sínum og kom til einhvers Ódollamíts að nafni Eírás. Og Júdas sá þar dóttur kananítsks manns, sem hét Súa, og tók hana og fór inn til hennar. Og eftir að hafa getið bar hún son og kallaði hann Er. Og eftir að hafa getið bar hún son enn og kallaði nafn hans Onan. Og eftir að hafa bætt við fæddi hún son, og hún kallaði nafn hans Síló, en hún var í Kasbí þegar hún fæddi þá. Og Júdas tók konu fyrir Er, frumburð sinn, og nafn hennar var Tamar. En Er, frumburður Júda, var vondur frammi fyrir Drottni, og Guð drap hann. Júdas sagði við Ónan: Farðu inn til konu bróður þíns og giftast henni og reistu upp sæði fyrir bróður þinn. En Ónan vissi að sæðið myndi ekki verða hans, og það varð þannig að þegar hann gekk inn til konu bróður síns, hellti hann því út á jörðina til þess að gefa ekki afkvæmi til bróður síns. Illt þótti fyrir Guði að hann gerði þetta, og hann drap einnig þennan.

Júdas sagði við Tamar, brúði sinni: Sittu sem ekkja í húsi föður þíns þar til Síló, sonur minn, verður stór, því hann sagði:

Ekki að hann deyji líka, rétt eins og bræður hans. En Tamar fór og sat í húsi föður síns. Dagarnir margfölduðust, og Súa, kona Júda, dó, og eftir að Júdas hafði verið hughreystar fór hann upp til þeirra sem klipptu sauði hans, hann sjálfur og Híra, hirðir hans Adúllamítinn, til Tamna. Og það var tilkynnt Tamar, brúði hans, og sagt: Sjá, tengdapabbi þinn fer upp til Tamna að klippa sauði sína. Og eftir að hafa tekið af sér fötin ekkjustands, klæddist hún sumarbúningnum og prýddi sig, og sat við hliðin í Enan, sem er við veginn til Thamna, því að hún sá að Shiloh var orðinn mikill, en hann gaf hana ekki honum til konu. Og þegar Júdas sá hana þótti honum hún vera vændiskona, því hún hafði hulið andlit sitt og hann þekkti hana ekki. Hann sneri til hennar af veginum og sagði við hana: Leyfðu mér að fara inn til þín, því hann vissi ekki að hún var brúður hans. En hún sagði: Hvað munt þú gefa mér ef þú ferð inn til mín? En hann sagði: Ég sendi þér kið úr sauðfé mínu. En hún sagði: Ef þú gefur mér veð, þar til þú sendir það. En hann sagði: Hvaða veð skal ég gefa þér? En hún sagði: Hringinn þinn og hálsmenið og stafinn sem er í hendinni þinni. Og hann gaf henni og gekk inn til hennar, og hún tók á móti í móðurkviði frá honum. Og eftir að hafa risið fór hún í burtu, og tók af sér sumarmöttulinn sinn, og klæddist fötunum sínum sem ekkja. Júdas sendi kið úr geitum með hirði sínum, Adúllamítanum, til að fá veðið til baka frá konunni, en hann fann hana ekki. Hann spurði mennina frá staðnum: Hvar er skækjan sem var í Enan við veginn? Og þeir sögðu: Það var engin skækja hér. Og sneri til Júdas og sagði: Ég fann hana ekki, og mennirnir frá staðnum segja að hér sé engin vændiskona. Júdas sagði: Láttu hana hafa þau, svo að við verðum ekki hláð að. Ég hef sannarlega sent þetta kið, en þú hefur ekki fundið hana. Það gerðist eftir þrjá mánuði að það var tilkynnt Júda, þeir sögðu: Tamar, brúður þín, hefur hórað, og sjá, hún er þunguð af hórdómi. Júdas sagði þá: Leiðið hana út og látið hana brenna. Þessi en þegar hún var leidd sendi hún til tengdaföður

síns og sagði: Af þeim manni sem þessir hlutir eru, hef ég barn í móðurkviði. Og hún sagði: Þekktu hverjum tilheyrir hringurinn og hálsmenið og stafurinn þessi. Júdas viðurkenndi þetta, og sagði: Tamar hefur verið réttlætt frekar en ég, vegna þess að ég gaf hana ekki Síló, syni mínum. Og hann lá ekki aftur með henni. Það gerðist að þegar hún var að fæða, voru tvíburar í móðurkviði hennar. Það gerðist þegar hún átti að fæða, að hinn einn setti höndina fram, en ljósmóðirin tók og batt skarlatsrautt á hönd hans og sagði: Þessi mun koma út fyrri. En þegar hann dró saman höndina, fór bróðir hans strax út, en hún sagði: Hvað var rifið í sundur vegna þín, girðing? Og hann kallaði nafn hans Phares. Og eftir þetta kom bróðir hans út, sem hafði skarlatsrauða þráðinn á hendi sinni, og hann kallaði hann Zara.

39

Jósef var færður niður til Egyptalands, og Petifres, rísningarleysingi Faraós, aðalkokkurinn, egypskur maður, keypti hann úr höndum Ísmaelítanna, sem höfðu fært hann þangað. Og Drottinn var með Jósef, og hann var heppinn maður, og hann var í húsinu hjá herra sínum, Egyptalandningnum. Herra hans vissi að Drottinn var með honum og að allt sem hann gerði lét Drottinn vel takast í höndum hans. Og Jósef fann hylli fyrir herra sínum og hugnuðust honum. Og hann skipaði hann yfir húsi sínu, og allt sem var hans, gaf hann í hendur Jósefs. Það gerðist eftir að hann var staðfestur yfir húsi sínu og yfir öllu sem hann átti, að Drottinn blessaði hús Egyptalandsins vegna Jósefs, og blessun Drottins varð í öllum eigum hans í húsinu og á akri hans. Og hann treysti allt sem var til hans í hendur Jósefs, og hann vissi ekkert um það sem var hjá honum sjálfum, nema um brauðið sem hann sjálfur át. Og Jósef var fallegur að formi og mjög fagur að útliti. Og það gerðist eftir þessi orð að kona herra hans lagði augu sín á Jósef og

sagði: Liggðu með mér. Hinn var hins vegar ekki viljugur, en hann sagði við konu herra síns: ef herra minn veit ekki neitt í húsi sínu vegna mín, og allt sem hann á hefur hann gefið í hendur mínar, Og ekkert er æðra en ég í þessu húsi, né hefur neitt verið haldið frá mér, nema þú, vegna þess að þú ert kona hans, og hvernig mun ég gera þetta illa verk, og syndga fyrir Guði? Þegar hún talaði til Jósefs dag eftir dag, og hann hlýddi henni ekki að sofa með henni til að hafa samfarir við hana. Það gerðist á einum slíkum degi, og Jósef gekk inn í húsið til að vinna störf sín, og enginn var af þeim sem voru í húsinu inni. Og hún greip hann í fötunum og sagði: Liggðu með mér, og hann skildi eftir fötin sín í höndum hennar, flúði og fór út. Og það gerðist þegar hún sá að hann hafði skilið fötin sín eftir í höndum hennar og flúði, þá fór hann út. Og hún kallaði þá sem voru í húsinu og sagði við þá: Sjáið, hann leiddi til okkar hebreskt barn til að spotta okkur. Hann kom inn til mín og sagði: Liggðu hjá mér, og ég hrópaði hátt. En þegar hann heyrði að ég upphóf rödd mína og hrópaði, skildi hann eftir föt sín hjá mér, flúði og fór út. Og hún skildi fötin eftir hjá sér, þar til drottinn hans kom heim í hús sitt. Og hún talaði til hans samkvæmt þessum orðum og sagði: Hinn hebreska þjónn, sem þú færðir til okkar, kom inn til mín til að spotta mig, og hann sagði við mig: ‚Ég mun liggja hjá þér. En þegar hann heyrði að ég hækkaði rödd mína og hrópaði, skildi hann eftir föt sín hjá mér, flúði og fór út. Það gerðist, þegar herrann heyrði orð konu sinnar, allt sem hún talaði til hans og sagði: Þannig gerði þjónninn þinn við mig, að hann varð reiður af reiði.

Og eftir að herra Jósefs hafði tekið hann, setti hann hann í vígi, á þann stað þar sem fangar konungsins voru haldnir. Og Drottinn var með Jósef og úthellti miskunn sinni yfir hann og gaf honum hylli fyrir augum æðsta fangavarðarins. Og æðsti fangavörðurinn gaf fangelsið í hendur Jósefs, og alla fangana sem

voru í fangelsinu, og allt sem þeir gerðu þar, það var hann sjálfur að gera. Æðsti fangavörðurinn vissi ekkert um það sem gerðist í gegnum hann, því allt var í höndum Jósefs, vegna þess að Drottinn var með honum, og allt sem hann gerði, gerði Drottinn farsælt í höndum hans.

40

Það gerðist eftir þessi orð að aðalmundskenkir konungs Egyptalands syndgaði, og aðalbakarinn, gegn herra sínum, konungi Egyptalands. Og Faraó reiddist tveimur hirðmönnum sínum, aðalmundskenkjanum og aðalbakarameistara, Og hann setti þá í varðhald í fangelsið, á þann stað þar sem Jósef var fangelsuð. Og æðsti fangavörðurinn fól Jósef umsjón með þeim, og hann þjónaði þeim, og þeir voru í fangelsi um nokkurn tíma. Og báðir sáu draum í einni nótt, en sýn draumsins hjá æðsta skenkjaranum og æðsta bakaranum, sem voru hjá konungi Egyptalands og voru í fangelsinu, var þessi. Jósef gekk inn til þeirra um morguninn og sá að þeir voru ónáðugir. Og hann spurði raddleysingja Faraós sem voru með honum í varðhaldinu hjá herra sínum og sagði: Hvers vegna eru andlit yðar svo dapurleg í dag? Hinir sögðu honum: Draum sáum við, og enginn er til að túlka hann. En Jósef sagði þeim: Er ekki skýringin frá Guði? Segið mér hann þá. Og yfirvínvörðurinn sagði frá draumi sínum til Jósefs, og sagði: Í svefni mínum var vínviður fyrir mér. Í vínviðnum voru þrír grunnur, og hann blómstraði, hafði sett fram skot, og vínberjaklasarnir voru þroskaðir. Og bikar Faraós var í hendi minni, og ég tók vínberið og pressuð það í bikarinn, og ég gaf bikarinn í hönd Faraós. Og Jósef sagði til hans: Þetta er túlkun hans, hinir þrír greinar eru þrír dagar. Enn þrír dagar, og Faraó mun muna upphaf þitt, og hann mun endurheimta þig í yfirskenkjaraembætti þitt, og þú munt gefa bikarinn í hönd Faraós

samkvæmt fyrra upphafi þínu, eins og þú varst skenkjari. En mundu eftir mér vegna sjálfs þín, þegar vel gengur fyrir þér, og þú munt sýna mér miskunn, og þú munt minnast mín hjá Faraó, og þú munt leiða mig út úr þessu fangelsi. Að ég var stolinn með þjófnaði úr landi Hebreanna, og hér gerði ég ekkert, heldur köstuðu þeir mér í þessa gryfjuna. Og aðalbakarinn sá að hann túlkaði réttilega, og sagði við Jósef: Og ég sá draum, og ég hélt að ég væri að bera þrjár körfur af fínu brauði á höfði mínu, Í efstu körfunni voru alls konar bakaravörur sem Faraó etur, og himinfuglar étu þær úr körfunni sem var ofan á höfði mínu. En Jósef svaraði og sagði til hans: Þetta er túlkun hans: hinir þrír körfur eru þrír dagar, Eftir þrjá daga mun Faraó taka höfuðið af þér og hengja þig á tré, og fuglar himinsins munu éta kjötið af þér. Það gerðist á hinum þriðja degi, fæðingardagur Faraós var, og hann gerði veislu öllum þjónum sínum, og hann mundi upphaf munnskenkjans og upphaf bakarans í miðju þjóna sinna. Og hann endurheimti aðalmundskenkjann í embætti hans og gaf bikarinn í hönd Faraós. En hinn aðal bakari hengdi hann, eins og Jósef hafði túlkað fyrir þeim. Og yfirskenkjarinn minnti ekki Jósefs, heldur gleymdi honum.

41

Það gerðist eftir tvö ár að Faraó sá draum; hann hélt að hann stæði við ána. Og sjá, rétt eins og úr ánni komu upp sjö kýr, fagrar að yfirbragði og feitar að holdi, og þær beittu í áróðrinu. Aðrar sjö kýr komu upp eftir þessar úr ánni, ljótar að útliti og grannar að holdi, og þær beittu hjá hinum kúnum á bakka árinnar. Og hinar sjö ljótu og grönnu kýr áttu hinar sjö kýr sem voru góðar að yfirbragði og útvaldrar að holdi, en Faraó vaknaði. Og hann dreymdi í annað sinn, og sjá, sjö axkorn voru að koma upp á einum stöngul, útvöld og góð. Og sjá, sjö þunn og vindeyðilögð ax

spruttu upp með þeim. Og þau sjö mjóu og vindeyðilögðu axin gleyptu þau sjö útvöldu og fullu axin. En Faraó vaknaði, og það var draumur. Það gerðist um morguninn að sál hans var truflað, og hann sendi og kallaði alla túlka Egyptalands og alla vitra menn þess, og Faraó sagði þeim draum sinn, en enginn var sem gat skýrt hann fyrir Faraó. Og yfirvínþjónninn talaði til Faraós og sagði: Synd mína man ég í dag. Faraó reiddist þjónum sínum og setti okkur í varðhald í húsi aðalkokksins, bæði mig og aðalbakarann. Og við sáum báðir draum í einni nótt, ég og hann, hvor um sig samkvæmt sínum eigin draumi. Var þar með okkur ungur hebreskur þjónn yfirkokksins, og við sögðum honum frá, og hann túlkaði fyrir okkur. Það gerðist þannig að eins og hann túlkaði fyrir okkur, þannig gerðist það líka: ég var endurheimtur til embættis míns, en hinn var hengdur. Eftir að hafa sent boð kallaði Faraó á Jósef, og þeir leiddu hann út úr fangelsinu, og þeir röktu hann, og þeir breyttu skikkju hans, og hann kom til Faraós. Faraó sagði til Jósefs: Draum hef ég séð, og enginn er sem túlkar hann. En ég hef heyrt sagt um þig að þú, þegar þú heyrir drauma, túlkar þá. Jósef svaraði Faraó og sagði: Án Guðs mun hjálpræði Faraós ekki svara. Faraó talaði við Jósef og sagði: Í draumnum mínum hélt ég að ég stæði við bakka árinnar. Og rétt eins og úr ánni komu upp sjö kýr, fagrar að yfirbragði og feitur að holdi, og þær beittu í Achi. Og sjá, sjö aðrar kýr voru að koma upp á eftir þeim úr ánni, vondar og ljótar á vöxt og grannir á hold, slíkar að ég sá ekki slíkar í öllu landi Egyptalands ljótari. Og hinar sjö ljótu og grannu kýr áttu hinar sjö fyrstu, góðu og útvöldu kýr. Og þeir fóru inn í kviðina þeirra, og það varð ekki greinilegt að þeir hefðu farið inn í kviðina þeirra, og útlit þeirra var ljótt, eins og í upphafi, en eftir að hafa vaknað sofnaði ég aftur. Og ég sá aftur í svefni mínum, og sjö axkorn voru að koma upp á einum stilk, full og fögur. En sjö þunn og vindeyðilögð ax voru að spretta við hlið þeirra. Og hinir sjö

þunnu og vindeyðilögðu axin gleyptu hina sjö góðu og fullu axin. Ég sagði þá túlkunum og það var enginn sem skýrði mér það.

Og Jósef sagði við Faraó: Draumur Faraós er einn; allt sem Guð gerir hefur hann sýnt Faraó. Hinar sjö góðu kýr eru sjö ár, og hin sjö góðu axkorn eru sjö ár; draumur Faraós er einn. Og hinar sjö grönnu kýr sem stíga upp á eftir þeim eru sjö ár, og hin sjö grönnu og vindeyðilögðu ax eru sjö ár; það verða sjö hungursár. En orðið sem ég hef sagt við Faraó: Allt það sem Guð gerir hefur hann sýnt Faraó. Sjá, sjö ár mikilla velmegna koma yfir allt land Egyptalands. Sjö ár hungurs munu koma eftir þetta, og menn munu gleyma allri mettun sem var í öllu Egyptalandi, og hungrið mun eyðileggja landið. Og gnægðin mun ekki þekkjast á jörðinni vegna hallærisins sem koma mun eftir þetta, því það mun vera afar sterkt. En um það að draumurinn var endurtekinn fyrir Faraó tvisvar, þá mun orðið frá Guði vera satt, og Guð mun flýta sér að framkvæma það. Nú því skoðaðu skynsamann og greindan mann, og settu hann yfir land Egyptalands. Og láti Faraó gera þetta og láti hann setja yfirmenn yfir landið, og láti þeir safna öllum afurðum jarðar Egyptalands á hinum sjö árum velmegunarinnar, Og láta þá safna öllum mat hinna sjö komandi góðu ára, og látið kornið vera safnað undir hendi Faraós, og látið matinn vera geymdan í borgunum. Og maturinn sem varðveittur hefur verið fyrir landið mun vera til handa á sjö árum hungersnauðarinnar sem koma munu yfir Egyptaland, og landið mun ekki eyðileggjast í hungersnauðinni. Orðið þótti gott í augum Faraós og í augum allra þjóna hans.

Og Faraó sagði við alla þjóna sína: Munum við ekki finna slíkan mann sem hefur anda Guðs í sér? Faraó sagði við Jósef: Þar sem Guð hefur sýnt þér allt þetta, er enginn maður vitrari og gáfaðri en þú. Þú munt vera yfir húsi mínu, og eftir munni þínum

mun allt fólk mitt hlýða, en í hásætinu mun ég vera æðri þér. Faraó sagði við Jósef: Sjá, ég skipti þig í dag yfir öllu landi Egyptalands. Og Faraó tók hringinn af hendi sinni og setti hann á hönd Jósefs, og klæddi hann í fínlínenskikkju og setti gullhálsband um háls hans. Og hann lét hann fara upp á hinn síðari vagn sinn, og boðberi boðaði fyrir honum, og hann skipaði hann yfir allt land Egyptalands. Faraó sagði við Jósef: Ég er Faraó, án þín mun enginn lyfta hendi sinni yfir öllu landi Egyptalands. Og Faraó kallaði nafn Jósefs Psontomphanech og gaf honum Aseneth, dóttur Potiphera prests í Heliopolis, til konu. Jósef var þrjátíu ára þegar hann stóð fyrir Faraó, konungi Egyptalands, en Jósef fór frá andliti Faraós og fór um allt land Egyptalands. Og jörðin bar kornbundin á sjö árum velmegunarinnar. Og hann safnaði öllum mat sjö áranna, þegar gnægð var í landi Egyptalands, og hann lagði matinn í borgunum, mat af sléttunum í kringum hverja borg lagði hann í henni. Og Jósef safnaði korni eins og sandi hafsins, mjög miklu, þar til það gat ekki verið talið, því það var óteljandi.

En Jósef urðu tveir synir áður en hin sjö hungurár komu, sem Aseneth, dóttir Potiphera prests í Heliopolis, fæddi honum. En Jósef kallaði nafn hins frumburðar Manasse, því að Guð lét mig gleyma öllu erfiði mínu og öllu er varðaði föður minn. En nafnið á hinum öðrum kallaði hann Efraím, því að Guð jók mig í landi auðmýktar minnar. Liðu hjá þau sjö ár velmegunarinnar sem urðu í landi Egyptalands. Og hin sjö ár hungersnauðarinnar byrjuðu að koma, eins og Jósef sagði, og hungersnauð varð í öllu landinu, en í öllu Egyptalandi var brauð. Og allt land Egyptalands var hungrað, en fólkið hrópaði til Faraós um brauð, en Faraó sagði öllum Egyptum: Farið til Jósefs, og það sem hann segir ykkur, gerið. Og hungrið var yfir allri jörðinni, en Jósef opnaði öll kornhúsin og seldi öllum Egyptalöndunum. Og öll löndin komu til Egyptalands að kaupa af Jósef, því að hungursneyðin ríkti um alla jörðina.

42

En þegar Jakob sá að sala var í Egyptalandi, sagði hann sonum sínum: Hvers vegna sitjið þið aðgerðarlausir? Sjá, ég hef heyrt að það er korn í Egyptalandi. Farið niður þangað og keypið okkur smá mat, svo að við megum lifa og ekki deyja.

Hinir tíu bræður Jósefs fóru niður til að kaupa korn frá Egyptalandi. En Benjamín, bróður Jósefs, sendi hann ekki með bræðrum sínum, því hann sagði: Að ekki gerist honum nokkur veikleiki. Synir Ísraels komu til að kaupa með þeim sem komu, því að hungur var í landi Kanaans. Jósef var stjórnandi landsins, hann seldi öllum þjóðinni landsins, en bræður Jósefs komu og lútu honum með andlitinu til jarðar. Þegar Jósef sá bræður sína þekkti hann þá, og gerði sig framandi við þá, og talaði harðlega til þeirra, og sagði við þá: Hvaðan eruð þér komnir? En þeir sögðu: Úr landi Kanaan, til að kaupa mat. Jósef þekkti bræður sína, en þeir þekktu hann ekki. Og Jósef minnti drauma sinna sem hann sá, og sagði þeim: Þér eruð njósnarar, þér hafið komið til að kanna landið. En þeir sögðu: Nei, herra, þjónar þínir komu til að kaupa mat. Allir erum við synir eins manns, friðsamlegir erum við, þjónar þínir eru ekki njósnarar. En hann sagði til þeirra: Nei, heldur komust þér til að sjá spor jarðarinnar. En þeir sögðu: Tólf erum við, þínir þjónar, bræður í landi Kanaan, og sjá, hinn yngri er með föður okkar í dag, en hinn annar er ekki til. Jósef sagði til þeirra: Þetta er það sem ég hef sagt yður, að þið eruð njósnarar. Með þessu verðið þið sýndir, við heilsu Faraós: þið munuð ekki fara út héðan, nema yngri bróðir yðar komi hingað. Sendið einn úr hópi ykkar og takið bróður ykkar, en þér verið haldnir þar til orð ykkar verða ljós, hvort þér talið satt eða ekki; ef ekki, þá við heilsu Faraós, sannarlega eruð þér njósnarar. Og hann setti þá í varðhald í þrjá daga. Hann sagði til þeirra hinn þriðja dag: Gerið þetta og þér

munuð lifa, því að ég óttast Guð. Ef þið eruð friðsamir, þá látið einn bróður yðar vera haldinn í varðhaldinu, en þið sjálfir gangið og færið heim kaupin af kornbirgðum yðar. Og færið yngri bróður yðar til mín, og orðum yðar verður trúað, en ef ekki, munuð þér deyja. Og þeir gerðu svo. Og hver sagði til bróður síns: Já, við erum sannarlega í syndum varðandi bróður okkar, því að við lítum framhjá þrengingu sálar hans þegar hann bað okkur, og við hlýddum ekki á hann, og vegna þessa kom þessi þrenging yfir okkur. Svarandi sagði Rúben til þeirra: Talaði ég ekki til yðar og sagði: Skaðið ekki strákinn, en þér hlustaðuð ekki á mig? Og sjá, blóð hans er nú krafist. Þeir vissu ekki að Jósef heyrði, því túlkurinn var á milli þeirra. Snúið hefur sig frá þeim, grét Jósef, og aftur nálgaðist hann þeim og talaði við þá, og tók Símeón frá þeim og batt hann fyrir augum þeirra.

En Jósef skipað að fylla ílát þeirra með korni og að gefa hverjum silfur þeirra aftur í sekk hans og að gefa þeim áðföng fyrir veginn, og svo var þeim gert. Og eftir að hafa lagt kornið á asnahestana sína fóru þeir burt þaðan. Eftir að hafa leyst sekkinn sinn til að gefa ösnunum sínum fóður þar sem þeir gistuðu, sá hann silfurbúntinn sinn, og hann var ofan á opinu á sekknum. Og hann sagði við bræður sína: Silfurið hefur verið skilað til mín, og sjá, það er hér í poka mínum. Og hjörtu þeirra urðu undrandi, og þeir urðu ófriðir hver við annan og sögðu: Hvað er þetta sem Guð hefur gert okkur? Þeir komu til Jakobs, föður síns, í land Kanaan og tilkynntu honum alla þá atburði sem höfðu hent þeim og sögðu: Maðurinn, drottinn jarðarinnar, hefur talað hart við okkur og setti okkur í fangelsi eins og njósnara landsins. Við sögðum honum: Friðsamir erum við, við erum ekki njósnarar. Tólf bræður erum við, synir föður okkar. Einn er ekki til, en hinn litli er með föður okkar í dag í landi Kanaan. Maðurinn, herra landsins, sagði til okkar: Á þennan hátt mun ég vita að þið eruð friðsamir: Skilið eftir

einn bróður hér hjá mér, en takið kaup á kornbirgðum heimilis yðars og farið. Og færið til mín bróður yðar hinn yngri, og ég mun vita að þið eruð ekki njósnarar, heldur að þið eruð friðsamir, og ég mun gefa yður bróður yðar aftur, og þið skuluð versla í landinu. Það gerðist þegar þeir tæmdu sekkina sína, og í sekk hvers og eins voru böndin af silfri, og þeir sáu böndin af silfri sínu, þeir sjálfir og faðir þeirra, og þeir óttuðust. Sagði Jakob, faðir þeirra, til þeirra: Þér hafið gert mig barnlausan. Jósef er ekki til, Símon er ekki til, og Benjamin munuð þér taka. Allt þetta er komið yfir mig. Rúben sagði við föður þeirra: Drepa má syni mína tvo ef ég leiði hann ekki til þín. Gef hann í hendur mínar og ég mun leiða hann til þín. Hann sagði en: Ekki mun sonur minn fara niður með yður, því að bróðir hans dó, og hann einn hefur verið skilinn eftir, og það mun gerast að hann veikist á veginum sem þér farið, og þér munuð færa elli mína með sorg í hel.

43

En hungursneyðin jókst á jörðinni. Það gerðist þegar þeir luku að gleypa kornið sem þeir höfðu fært frá Egyptalandi, og faðir þeirra sagði til þeirra: Farið aftur og kaupið okkur lítið af mat. Júdas sagði við hann: Maðurinn, herra landsins, hefur vitnaður eindregið til okkar og sagt: Þér munuð ekki sjá andlit mitt nema yngri bróðir yðar sé með yður. Ef þú sendur bróður okkar með okkur, þá munum við fara niður og kaupa þér mat. Ef þú sendir ekki bróður okkar með okkur, munum við ekki fara, því að maðurinn sagði okkur og mælti: Þér munuð ekki sjá andlit mitt, ef yngri bróðir yðar er ekki með yður. Ísrael sagði: Hvers vegna gerðuð þið mér þetta illt með því að segja manninum að þér ættuð bróður? Hinir sögðu: Maðurinn spurði okkur ítarlega um kynslóð okkar og sagði: Lifir faðir yðar enn, og eruð þið með bróður? Og við sögðum honum samkvæmt þessari spurningu. Vissum við ekki

að hann myndi segja okkur: Færið bróður yðar hingað. Júdas sagði til Ísraels, föður síns: Sendu drenginn með mér, og þegar við höfum risið munum við fara, svo að við lifum og deyjum ekki, bæði við og þú og farangur okkar. En ég bíð eftir honum, úr hendi minni skaltu leita hans. Ef ég ekki leiði hann til þín og staðfesti hann fyrir þér, þá mun ég hafa syndgað gegn þér alla daga. Ef við hefðum ekki dregist, hefðum við þegar snúið aftur tvisvar. Ísrael, faðir þeirra, sagði við þá: Ef svo er, gerið þetta: takið af ávöxtum landsins í ílát yðar og færið manninum gjafir af kvoðu og hunangi, reykelsi og myrru og terpentínu og hnetur. Og takið tvöfalt silfur í hendur yðar; silfurið sem skilað var í sekkjum yðar skilið með yður, kannski var það mistök. Og takið bróður yðar, og risið upp og farið niður til mannsins. En Guð minn gefi ykkur hylli fyrir augum mannsins og sendi bróður ykkur hinn einn og Benjamín; ég er sannarlega barnlaus, eins og ég er barnlaus.

En mennirnir höfðu tekið þessar gjafir og tvöfalt silfur í hendur sínar og Benjamín, og eftir að hafa risið fóru þeir niður til Egyptalands og stóðu fyrir Jósef. Sá en Jósef þá, og Benjamín bróður hans af sömu móður, og sagði við þann sem var yfir húsi hans: Leiddu mennina inn í húsið, og slátraðu fórnum, og útbúðu, því með mér munu mennirnir eta brauð um hádegið. Maðurinn gerði eins og Jósef sagði og leiddi mennina inn í hús Jósefs. En þegar mennirnir sáu að þeir höfðu verið leiddir inn í hús Jósefs, sögðu þeir: Vegna silfursins sem var skilað í sekkjunum okkar í upphafi erum vér verið færðir inn, til að ákæra okkur ranglega og ráðast á okkur, til að taka okkur sem þræla og asnanirnar okkar. Eftir að hafa nálgast manninn sem var yfir húsi Jósefs, töluðu þeir til hans við hlið hússins, segja: Við þurfum, herra. Hann kom niður í byrjun til að kaupa mat. Það gerðist að þegar við komum til gististaðar og opnuðum sekkina okkar, og þetta silfur hvers manns var í sekk hans, silfur okkar að fullu þyngd höfum við skilað nú í

höndum okkar. Og annað silfur höfum við borið með okkur til að kaupa mat; við vitum ekki hver lagði silfrið í sekkina okkar. Hann sagði til þeirra: Náð sé með yður, óttist ekki. Guð yðar og Guð feðra yðar gaf yður fjársjóði í sekkjunum yðrum, og silfur yðar virðulegt hef ég fengið. Og hann leiddi Símeon út til þeirra. Og bar vatn til að þvo fætur þeirra, og gaf fóður ösnunum þeirra. Þeir undirbúðu gjafirnar þar til Jósef kæmi að hádegi, því þeir heyrðu að hann ætlaði að borða þar. En Jósef gekk inn í húsið, og þeir færðu honum gjafirnar sem þeir höfðu í höndum sínum inn í húsið, og þeir tilbáðu honum með andliti á jörðina. Spurði en þá: Hvernig hafið þið það? Og sagði til þeirra: Er faðir yðar, gamli maðurinn sem þið sögðuð um, heilbrigður? Lifir hann enn? En þeir sögðu: Hann er heilbrigður, þjónninn þinn, faðir okkar, hann lifir enn. Og hann sagði: Blessaður sé sá maður af Guði. Og þeir beygðu sig niður og tilbáðu hann. En þegar hann leit upp, sá Jósef Benjamín bróður sinn af sömu móður, og sagði: Er þetta yngri bróðir yðar, sem þið sögðuð mér að þið mynduð færa? Og hann sagði: Guð miskunni þér, barn mitt. Jósef var truflað, því innvortis hans voru hrærd vegna bróður hans, og hann leitaðist við að gráta, en eftir að hafa farið inn í herbergið grét hann þar.

Og eftir að hafa þvegið andlitið og farið út stjórnaði hann sjálfum sér og sagði: Setjið fram brauð. Og þeir settu fram til hans eins, og til þeirra sérstaklega, og til Egyptanna sem borðhéldu með honum sérstaklega, því að Egyptarnir gátu ekki borðað saman með Hebréunum brauð, því að viðurstyggð er það fyrir Egyptunum. Þeir sátu fyrir honum, hinn fyrsti fæddur samkvæmt forréttindum sínum, og hinn yngri samkvæmt æsku sinni, og mennirnir urðu hissa hver við bróður sinn. Þeir tóku upp hlut frá honum til sín, en hlutur Benjamíns var stækkaður umfram hluti allra fimmfalt miðað við þeirra, og þeir drukku og urðu glaðir með honum.

44

Og Jósef skipað þeim sem var yfir húsi hans og sagði: Fyllið sekkina mannanna með mat, eins miklu og þeir geta borið, og leggið silfur hvers og eins ofan á munninn á sekknum. Og silfurbikarinn minn setjið í poka hins yngra, og greiðsluna fyrir korni hans, en það gerðist samkvæmt orði Jósefs, eins og hann sagði.

Að morgni dagaði og mennirnir voru sendir í burtu, þeir og asnarnir þeirra. Þegar þeir höfðu farið út úr borginni, höfðu þeir ekki haldið langt í burtu, og Jósef sagði við húsráðanda sinn: Rís upp og elta mennina, og þegar þú nærð þeim skaltu segja þeim: Hvers vegna hafið þið endurgoldið illt í stað góðs? Af hverju stáluð þið silfurbikarnum mínum? Er þetta ekki það sem herra minn drekkur úr? Hann sjálfur stundar spádóma með honum. Þið hafið gert illt verk með því sem þið hafið gert. En þegar hann hafði fundið þá, sagði hann þeim þessi orð. En þeir sögðu honum: Hvers vegna talar hinn herra samkvæmt þessum orðum? Það verði ekki að börnum þínum að gera samkvæmt þessu orði. Ef við skilum til baka silfri því sem við fundum í sekkjunum okkar frá landi Kanaan, hvernig myndum við þá stela silfur eða gull úr húsi herra þíns? Hjá hverjum sem þú finnur bikarinn meðal þjóna þinna, láti hann deyja, og vér munum einnig vera þrælar herra okkar. Hinn sagði: Og nú, eins og þið segið, þannig mun það vera. Hjá hverjum sem bikarinn finnst, mun hann verða þjónn minn, en þið munuð vera hreinir. Og þeir flýttu sér, og tók hver sekkinn sinn niður á jörðina, og opnaði hver sekkinn sinn. Hann rannsakaði, byrjandi frá hinum eldri, þar til hann kom að hinum yngri, og fann bikarinn í tösku Benjamíns. Og þeir tóru í sundur fötin sín, og hver þeirra setti sekkinn sinn á asnann sinn, og þeir sneru aftur inn í borgina.

Júdas og bræður hans gengu inn til Jósefs á meðan hann var enn þar, og þeir féllu fram fyrir honum á jörðina. Jósef sagði til þeirra: Hvað er þetta sem þið hafið gert? Vitið þið ekki að maður eins og ég spáir með spádómum? Júdas sagði: Hvað munum við svara herranum, eða hvað munum við segja, eða hvernig getum við réttlætt okkur? Guð hefur fundið óréttlæti barna þinna. Sjá, við erum þjónar herra okkar, bæði við og sá hjá hverjum bikarinn fannst. Sagði en Jósef: Ekki mér yrði að gera þetta. Sá maður hjá hverjum bikarinn fannst, hann mun vera þjónn minn, en þér farið upp með frið til föður yðar. Nálgaðist en honum Júdas og sagði: Ég bið, herra, láttu þjón þinn tala orð fyrir þér, og vertu ekki reiður við þjón þinn, því að þú ert með Faraó. Herra, þú spurðir þjónana þína og sagðir: Hafið þið föður eða bróður? Og við sögðum við höfðingjann: Við eigum eldri föður og yngra barn á gamals aldri hjá honum, og bróðir hans dó, en hann einn var skilinn eftir hjá móður sinni, og faðirinn elskaði hann. Þú sagðir við börnin þín: Færið hann niður til mín, og ég mun sjá um hann. Og við sögðum drottininum: barnið mun ekki geta yfirgefið föður sinn, en ef það yfirgefur föðurinn, mun það deyja. Þú sagðir hins vegar til barna þinna: Ef yngri bróðir yðar kemur ekki niður með yður, munuð þér ekki sjá andlit mitt aftur. En það varð þegar við fórum upp til föður okkar, barns þíns, að við tilkynntum honum orð herra okkar. Faðir okkar sagði: Farið aftur og kaupið okkur smávegis mat. Við sögðum: Við getum ekki farið niður, en ef yngri bróðir okkar fer niður með okkur, þá munum við fara niður, því við getum ekki séð andlit mannsins ef yngri bróðir okkar er ekki með okkur. Sagði en þjónninn þinn, faðir okkar, til okkar: Þér vitið að konan fæddi mér tvö börn, Og gekk hinn einn út frá mér, og þér sögðuð að hann hefði verið étinn af villidýrum, og ég hef ekki séð hann allt til þessa. Ef þið þess vegna takið einnig þennan frá andliti mínu og honum verður veikleiki á veginum, þá munið þið færa elli mína með sorg niður í helju. Nú því ef ég fer til barns

þíns, föður okkar, og barnið er ekki með okkur, en sál hans hangir á sál þessa, Og það mun verða þegar hann sér að barnið er ekki með okkur, mun hann deyja, og þjónarnir þínir munu færa elli þjóns þíns, föður okkar, með sorg niður í hel. Því að þjónn þinn hefur tekið við barninu frá föðurnum og sagði: Ef ég leiði hann ekki til þín og set hann fyrir þig, mun ég hafa syndgað gegn föðurnum alla daga. Nú því vil ég sitja eftir hjá þér sem þjónn í stað barnsins, sem þjónn drottinsins, en láttu barnið fara upp með bræðrum sínum. Hvernig mun ég fara upp til föðurins þegar barnið er ekki með okkur, svo að ég sjái ekki hið illa sem mun koma yfir föður minn.

45

Og Jósef gat ekki þolað alla þá sem stóðu hjá honum, en sagði: Sendið alla burt frá mér. Og enginn stóð hjá Jósef þegar hann gerði sig kunnan bræðrum sínum. Og hann lét upp rödd sína með gráti, og allir Egyptarnir heyrðu það, og það varð heyrilegt í húsi Faraós. Sagði en Jósef til bræðra sinna: Ég er Jósef, lifir faðir minn enn? Og bræðurnir gátu ekki svarað honum, því þeir urðu óreiða. Jósef sagði við bræður sína: Komið nálægt mér, og þeir komu nálægt, og hann sagði: Ég er Jósef, bróðir yðar, sem þið selduð til Egyptalands. Nú því sorgið ekki, né láti það ykkur hart virðast að þið selduð mig hingað, því til lífs sendi Guð mig á undan ykkur. Þetta er annað ár hungers á jörðinni, og enn eru eftir fimm ár, þar sem ekki verður plóging né uppskera. Guð sendi mig á undan yður til þess að varðveita leifar yðar á jörðinni og til þess að halda miklu fólki yðar á lífi. Nú því hafið þér ekki sent mig hingað, heldur Guð, og hann gerði mig að föður Faraós og herra alls húss hans og höfðingja alls Egyptalands. Flýið því upp til föður míns og segið honum: Þetta segir sonur þinn Jósef: Guð hefur gert mig að herra alls Egyptalands, komdu því niður til mín og dveldu ekki, Og

þú munt búa í landi Gesem í Arabíu, og þú munt vera nálægt mér, þú og synir þínir og synir sona þinna, sauðfé þitt og nautgripir þínir og allt það sem þér tilheyrir. Og ég mun næra þig þar, því að enn eru fimm ár af hungursneyð eftir, svo að þú sért ekki eyðilagður, þú og synir þínir og allar eignir þínar. Sjá, augu yðar sjá, og augu Benjamíns bróður míns, að það er munnur minn sem talar til yðar. Tilkynnið því föður mínum alla dýrð mína í Egyptalandi og allt það sem þið hafið séð, og flýtið yður og færið föður minn hingað. Og hann féll á háls Benjamíns bróður síns og grét yfir honum, og Benjamín grét á hálsi hans. Og eftir að hafa kysst alla bræður sína grét hann yfir þeim, og eftir þetta töluðu bræður hans við hann.

Og fréttist víða í húsi Faraós, sagt var: Bræður Jósefs hafa komið. En Faraó gleðst og þjónustuliðið hans. Faraó sagði til Jósefs: Seg bræðrum þínum þetta: Gerið þetta, fyllið burðartöskur ykkar og farið til Kanaanslands. Og eftir að hafa tekið föður ykkar og eignir ykkar, komið til mín, og ég mun gefa ykkur allt hið góða í Egyptalandi, og þið skuluð éta merg jarðarinnar. Þú en skiptu þetta: að taka þeim vagna frá landi Egyptalands fyrir börnum yðar og konunum yðar, og höfðu tekið upp föður yðar og komið. Og þið skuluð ekki hlífa augum ílátanna yðar, því öll gæði Egyptalands munu verða yður. Synir Ísraels gerðu þannig, en Jósef gaf þeim vagna samkvæmt því sem sagt var af Faraó konungi, og hann gaf þeim áðföng fyrir leiðina, Og öllum gaf hann tvöfaldar skikkjur, en Benjamin gaf hann þrjú hundruð gullpeninga og fimm skikkjur til að skipta um. Og til föður síns sendi hann samkvæmt þessu, og tíu asna sem báru af öllum góðum hlutum Egyptalands, og tíu múlasna sem báru brauð til föður síns á leiðina. Hann sendi bræður sína í burtu, og þeir fóru, og hann sagði við þá: Verið ekki reiðir á leiðinni. Og þeir fóru upp frá Egyptalandi og komu til Kanaanslands, til Jakobs, föður síns. Og þeir tilkynntu honum og

sögðu að sonur þinn Jósef lifir, og hann sjálfur ræður yfir öllu landi Egyptalands, og Jakob varð undrandi í huga sínum, því hann trúði þeim ekki. Þeir töluðu við hann allt það sem talað var af Jósef, allt sem hann sagði þeim. En þegar hann sá vagnana sem Jósef sendi til að sækja hann, endurlifgaði andinn hjá Jakob, föður þeirra. Ísrael sagði: Mikið er þetta fyrir mig, ef Jósef sonur minn lifir enn. Ég mun fara og sjá hann áður en ég dey.

46

Eftir að hafa farið fór Ísrael, hann sjálfur og allt það sem hans var, til brunns eiðsins og fórnaði fórn til Guðs föður síns Ísaaks. Guð sagði til Ísraels í sjón næturinnar og sagði: Jakob, Jakob. En hann sagði: Hvað er? En hann segir til hans: Ég er Guð feðra þinna, óttast ekki að fara niður til Egyptalands, því að ég mun gera þig að stórri þjóð þar. Og ég mun fara niður með þér til Egyptalands, og ég mun færa þig upp í lokin, og Jósef mun leggja hendur sínar á augu þín. Jakob reis upp frá brunni eiðsins, og synir Ísraels tóku föður sinn og farangurinn og konur sínar á vagnana sem Jósef sendi til að flytja hann. Og eftir að hafa tekið upp eigur sínar og alla þá eign sem þeir höfðu eignast í landi Kanaan, komu þeir inn í Egyptaland, Jakob og allur afkvæmi hans með honum. Synir og synir sona hans með sér, dætur og dætur dætra hans, og allt afkvæmi hans leiddi hann til Egyptalands. Þetta eru nöfn sona Ísraels sem fóru inn í Egyptaland saman með Jakób, föður þeirra. Jakób og synir hans, frumburður Jakóbs, Rúben. Synir Rúbens voru Enók og Pallús, Asrón og Karmí. Synir Símeons voru Jemúel, Jamín, Ehúd, Jakín, Sóhar og Saúl, sonur kanaanítsku konunnar. Synir Leví voru Gershon, Kahat og Merari. Synir Júda voru Er og Onan og Silom og Fares og Sara, en Er og Onan dóu í landi Kanaan, og synir Fares urðu Hesron og Jemúel. Synir Issachar voru Tola og Phua og Hashum og Shimron. Synir

Zebulun voru Sered og Aðrir og Achoel. Þessir eru synir Leah, sem hún fæddi Jakob í Mesópótamíu í Sýríu, og Dína dóttir hans, allar sálirnar, synir og dætur, þrjátíu og þrír. Synir Gads voru Saphon, Angis, Sannis, Thasoban, Aedeis, Aroedeis og Areeleis. Synir Ashers voru Iemna, Iessoua, Ieoul, Baria og Sara systir þeirra. Synir Bariu voru Chobor og Melchiil. Þessir voru synir Zilpah, sem Laban gaf Leah, dóttur sinni, og hún fæddi þessa Jakob, sextán sálir. Synir Rachel, konu Jakobs, voru Jósef og Benjamín. Synir Jósefs urðu í landi Egyptalands, sem Aseneth, dóttir Potiphera prests í Heliopolis, fæddi honum: Manasse og Efraim. Synir Manasse urðu þeir sem sýrska fylgikonan fæddi honum: Makir. Makir gat Gilead. Synir Efraims, bróður Manasse, voru Suthelah og Tahan. Synir Suthelah voru Edom. Synir Benjamíns voru Bala og Bokor og Asbel. Synir Bala urðu Gera og Noeman og Ankis og Ros og Mamfím, en Gera gat Arad. Þetta eru synir Rakel sem hún fæddi Jakob, allar sálirnar átján. Synir Dans voru Asom. Og synir Naftala: Asíel og Goní og Íssakar og Sollém. Þessir eru synir Ballas, sem Laban gaf Rachel, dóttur sinni, og hún bar þessa Jakob; allar sálirnar voru sjö. Allar sálirnar sem komu með Jakob til Egyptalands, þeir sem komu úr lendum hans, án kvenna sona Jakobs, allar sálirnar, sextíu og sex, Synir Jósefs, sem fæddir voru honum í Egyptalandi, voru níu sálir. Allar sálir af húsi Jakobs, sem komu með Jakob til Egyptalands, voru sjötíu og fimm.

En Júda sendi hann á undan sér til Jósefs, að hitta hann við Hetjuborg, inn í land Rameses. Haft beitt vagna sína fór Jósef upp í mót Ísrael, föður sínum, við Hetjaborgin, og þegar hann birtist honum féll hann á háls hans og grét mikinn grát. Og Ísrael sagði til Jósefs: Nú má ég deyja, þar sem ég hef séð andlit þitt, því þú lifir enn. Jósef sagði við bræður sína: Ég mun fara upp og tilkynna Faraó og segja honum að bræður mínir og heimili föður míns, sem voru í landi Kanaan, hafa komið til mín. Mennirnir eru fjárhirðar,

því þeir voru búfjárhirðar, og þeir hafa fært nautgripi, uxana og allt sitt. Ef Faraó kallar yður og segir til yðar: Hvað er starf yðart? Þið munuð segja: Við, þjónar þínir, erum búfjáreigendur frá bernsku til þessa dags, bæði við og feður okkar, svo að þið megið búa í landi Gósens í Arabíu, því að allir sauðahirðar eru viðurstyggð fyrir Egyptum.

47

Komandi tilkynnti Jósef Faraó og sagði: Faðir minn og bræður mínir og búfé og uxar þeirra og allt sem þeir eiga komu frá landi Kanaäns, og sjá, þeir eru í landi Gósens. En frá bræðrum sínum tók hann fimm menn og setti þá fyrir Faraó. Og Faraó sagði við bræður Jósefs: Hvað er starf yðar? En þeir sögðu við Faraó: Sauðahirðar eru þjónar þínir, bæði vér og feður vorir. Þeir sögðu við Faraó: Til að dveljast í landinu höfum við komið, því að það er ekki beitiland fyrir búfé barna þinna, því að hungursneyðin hefur styrkst í landi Kanaanslands. Nú munum við því búa í landi Gósens. Faraó sagði við Jósef: Látið þá búa í landi Gósens, en ef þú veist að það eru mátugir menn meðal þeirra, settu þá sem höfðingja yfir búfé mínu. Jakob og synir hans komu til Egyptalands til Jósefs, og Faraó, konungur Egyptalands, heyrði það. Og Faraó sagði við Jósef: Faðir þinn og bræður þínir hafa komið til þín. Sjá, land Egyptalands er fyrir þér; settu föður þinn og bræður þína í hinu besta landi. Leiddi inn en Jósef Jakob, föður sinn, og setti hann fyrir Faraó, og Jakob blessaði Faraó. Sagði Faraó til Jakobs: Hversu mörg eru ár lífs þíns? Og Jakob sagði við Faraó: Dagar ára lífs míns, sem ég hef dvalið sem útlendingur, eru hundrað og þrjátíu ár. Fáir og vondir hafa dagar ára lífs míns orðið. Þeir hafa ekki náð til daga ára lífs feðra minna, þá daga sem þeir dvöldu sem útlendingar. Og eftir að hafa blessað Faraó, fór Jakob frá honum.

Og Jósef settist föður sínum og bræðrum sínum og gaf þeim eign í Egyptalandi, í besta landinu, í landi Rameses, eins og Faraó hafði skipað. Og Jósef mældi út korn til föður síns og bræðra sinna og alls húss föður síns, eftir líkama.

Korn var ekki í öllu landinu, því að hungrið styrktist mjög, en land Egyptalands og land Kanaans brást vegna hungursins. En Jósef safnaði öllu silfri sem fannst í landi Egyptalands og í landi Kanaans fyrir kornið sem þeir voru að kaupa, og hann mældi út korn til þeirra, og Jósef flutti allt silfrið inn í hús Faraós. Og allt silfur hefur fallið frá jörðu Egyptalands og frá jörðu Kanaans, en allir Egyptar komu til Jósefs og sögðu: Gefðu okkur brauð, og hví deyjum vér fyrir þér? Því að silfur okkar hefur runnið út. Jósef sagði til þeirra: Færið búfé yðar, og ég mun gefa yður brauð í stað búfjár yðar, ef silfur yðar er uppurið. Þeir leiddu búfénaðinn sinn til Jósefs, og Jósef gaf þeim brauð í staðinn fyrir hestana og sauðféð og uxana og asnana, og hann næri þá með brauði í staðinn fyrir allan búfénaðinn þeirra á því ári. Fór út það árið, og komu til hans í öðru árinu og sögðu við hann: Förum við til grunna frá herra okkar? Því að silfur okkar hefur klárast, og eignir og búfé til þín, herra, og ekkert er eftir fyrir herra okkar nema eigin líkami okkar og jörð okkar. Svo að við megum ekki deyja frammi fyrir þér og jörðin verði eyðilögð, eignist okkur og jörð okkar í stað brauðs, og við munum vera, við og jörð okkar, þrælar Faraós. Gef sáð, svo að við megum sá og lifa og ekki deyja, og jörðin mun ekki verða eyðilögð. Og Jósef eignaðist allt land Egypta fyrir Faraó, því að Egyptar seldu land sitt Faraó, því að hungursneyðin yfirgnæfði þá, og landið varð Faraós. Og hann þrælkaði fólkið og gerði það að þrælum, frá enda landamæra Egyptalands til hins enda. Að undanskilinni jörð prestanna einni saman eignaðist Jósef ekki þessa, því í gjöf gaf Faraó prestunum gjöf, og þeir átu gjöfina sem Faraó gaf þeim, vegna þessa seldu þeir ekki jörð sína. Jósef sagði

við alla Egypta: Sjá, ég hef eignast yður og land yðar í dag fyrir Faraó. Takið yður fræ og sáið jörðina. Og afurðin hennar mun verða, og þér skuluð gefa fimmta hlutann til Faraós, en fjórir hlutirnir munu verða yður sjálfum til sáðs fyrir jörðina, og til matar fyrir yður, og fyrir alla þá sem eru í húsum yðar. Og þeir sögðu: Þú hefur bjargað okkur, við fundum hylli fyrir herra okkar, og við munum vera þjónar Faraós. Og Jósef setti þeim þetta að boði til þessa dags á jörð Egyptalands, að senda til Faraós, nema jörð prestanna ein, hún var ekki Faraós.

En Ísrael settist að í landi Egyptalands á jörð Gósens, og erfðu hana, og jukust og margfölduðust mjög. En Jakob lifði í Egyptalandi sautján ár, og dagar Jakobs, ár lífs hans, urðu hundrað fjörutíusyv ár. Dagar Ísraels til að deyja nálguðust, og hann kallaði son sinn Jósef og sagði við hann: Ef ég hef fundið náð fyrir augum þínum, leggðu hönd þína undir læri mitt og sýndu mér miskunn og trúmennsku með því að grafa mig ekki í Egyptalandi, En ég mun hvíla með feðrum mínum, og þú munt taka mig frá Egyptalandi, og þú munt grafa mig í gröf þeirra. Hann sagði: Ég mun gera samkvæmt orði þínu. Hann sagði: Sverja mér það. Og hann sór honum það, og Ísrael laut yfir odda staf síns.

48

Það gerðist eftir þessi orð, og það var tilkynnt Jósef að faðir hans væri veikur, og hann tók með sér syni sína tvo, Manasse og Efraím, og kom til Jakobs. Það var tilkynnt Jakobs og sagt: Sjá, sonur þinn Jósef kemur til þín. Og Ísrael styrktist og settist upp á rúmið. Og Jakob sagði við Jósef: Guð minn birtist mér í Lúz í Kanaanslandi og blessaði mig, Og hann sagði til mín: Sjá, ég mun auka þig og fjölga þig, og ég mun gera þig að söfnuði þjóða, og ég mun gefa þér þetta land og sæði þínu eftir þig, til eilífrar eignar.

Nú því eru hinir tveir synir þínir, sem fæddir voru þér í Egyptalandi áður en ég kom til þín til Egyptalands, mínir; Efraím og Manasse munu verða mér eins og Rúben og Símeon. En afkvæmin sem þú getur eftir þetta, munu vera við nafni bræðra þeirra og verða kölluð við arfhluti þeirra. Ég en þegar ég var að fara frá Mesópótamíu í Sýríu, dó Rakel móðir þín í landi Kanaan, þegar ég nálgaðist hestakappakstursstaðinn Kabratha á jörðinni, til að koma til Efrata, og ég jarðsetti hana við veginn að hestakappakstursstaðnum, það er Betlehem.

En þegar Ísrael sá syni Jósefs, sagði hann: Hverjir eru þessir hjá þér? Jósef sagði við föður sinn: Þetta eru synir mínir, sem Guð gaf mér hér. Og Jakob sagði: Komdu með þá til mín, svo að ég megi blessa þá. Augun Ísraels voru daufar af ellinum, og hann gat ekki séð, og hann leiddi þá að sér, og hann kyssti þá og faðmaði þá. Og Ísrael sagði til Jósefs: Sjá, andlits þíns var ég ekki sviptur, og sjá, Guð hefur einnig sýnt mér afkvæmi þitt. Og Jósef leiddi þá út frá hnjám sínum, og þeir tilbáðu hann með andliti á jörðu. En Jósef hafði tekið syni sína tvo, Efraím í hægri hönd, til vinstri við Ísrael, en Manasse til vinstri, til hægri við Ísrael, og leiddi þá að honum. En Ísrael rétti út hægri höndina og lagði hana á höfuð Efraíms, en þessi var hinn yngri, og hina vinstri á höfuð Manasse, hendurnar til skiptis.

Og hann blessaði þá og sagði: Guð, sem feður mínir, Abraham og Ísak, þóknuðust vel fyrir, Guð, sem hefur nært mig frá æsku til þessa dags, Engillinn sem frelsar mig frá öllu illu, blessaði börnin þessi, og nafn mitt verði kallað yfir þeim, og nafn feðra minna Abrahams og Ísaks, og megi þau margfaldast og verða að fjölda miklum á jörðinni. Þegar Jósef sá að faðir hans lagði hægri hönd sína á höfuð Efraíms, virtist honum það þungt, og Jósef tók hönd föður síns til að fjarlægja hana frá höfði Efraíms yfir á höfuð

Manasse. Jósef sagði við föður sinn: Ekki svo, faðir, því þessi er frumburðurinn; leggðu hægri hönd þína á höfuð hans. Og hann vildi ekki, en sagði: Ég veit, barn mitt, ég veit, og þessi mun verða að lýð, og þessi mun verða upphafinn, en bróðir hans hinn yngri mun verða meiri en hann, og sæði hans mun verða að fjölda þjóða. Og hann blessaði þá á þeim degi og sagði: Í ykkur mun Ísrael verða blessað, þegar menn segja: Guð geri þig eins og Efraím og eins og Manasse. Og hann setti Efraím framar Manasse. Ísrael sagði við Jósef: Sjá, ég er að deyja, og Guð mun vera með yður, og hann mun snúa yður aftur til lands feðra yðar. En ég gef þér Síkem sem undantekin fyrir bræður þína, sem ég tók úr hendi Amórítanna með sverði mínu og boga.

49

Kallaði en Jakob saman syni sína, og sagði við þá: Safnist saman, svo að ég megi segja ykkur hvað mun henda ykkur á hinum síðustu dögum. Safnist saman og heyrið mig, synir Jakobs, heyrið Ísrael, heyrið föður yðar. Rúben, frumburður minn, þú ert styrkur minn og upphaf barna minna, harður að bera og harður í sjálfræði. Þú hefur hegðað þér hrokafullega sem vatn, sjóddu ekki yfir, því þú fórst upp í rúm föður þíns, þá mengaðir þú leguna sem þú fórst upp í. Simeon og Levi, bræður, fullgerðu óréttlæti að eigin vali. Í ráð þeirra megi sál mín ekki koma, og við samsetning þeirra megi lifur mín ekki deila, því að í reiði sinni drápu þeir menn, og í löngun sinni skertu þeir sinar á naut. Bölvaður sé reiði þeirra, því að hún er sjálfráð, og bölvuð sé heift þeirra, því að hún var hert; ég mun skipta þeim í Jakob og dreifa þeim í Ísrael. Júda, þig lofuðu bræður þínir, hendur þínar á baki óvina þinna, synir föður þíns skulu bogast fyrir þér. Ungviður ljóns, Júda, frá sprota, sonur minn, þú fórst upp, þú lagðist niður og svafst sem ljón og sem ungviður - hver mun vekja hann? Ekki mun höfðingi bila úr Júda,

né leiðtogi úr lendum hans, fyrr en kemur það sem honum er ætlað, og hann er væntingar þjóðanna. Hann bindur fyl sitt við vínviðinn og fyl asna sinnar við snerilvindilinn, hann mun þvo skikkju sína í víni og klæðnað sinn í blóði vínbers. Augun hans eru glitrandi af víni, og tennur hans eru hvítari en mjólk. Zebulun mun búa við sjávarhlið og hann sjálfur við höfn skipa, og mun teygja til Sídon. Issachar óskaði hins góða og hvíldist milli hlutskiptanna. Og þegar hann sá að hvíldin var góð og að jörðin var feit, lagði hann öxl sína undir til að erfiða og varð bóndi. Dan mun dæma fólk sitt, eins og hver önnur ættbálkur í Ísrael. Og verði Dan höggormur á veginum, liggjandi í leyni á stígnum, bítandi hæl hestsins, og riddarinn mun falla aftur á bak. bíðandi björgunar Drottins. Gad, ræningjahópur mun ræna hann, en hann sjálfur mun ræna þá á hæla. Asher, brauð hans er feitað, og hann mun veita höfðingjum munaðarlíf. Naphtali er slakur stofn, sem veitir fegurð í afkvæminu. Vaxinn sonur, Jósef, vaxinn sonur minn ástsæli, yngsti sonur minn, snúðu aftur til mín. Í sem þeir íhuguðu hæddu þeir, og herrar örvanna hélt á móti honum. Og bogar þeirra voru brotnir með krafti, og sinar handleggja handa þeirra voru þreyttir, fyrir hönd valdamanns Jakobs, þaðan kom hinn máttugi Ísraels frá Guði föður þíns. Og Guð minn hjálpaði þér og blessaði þig með blessun himinsins ofan frá og blessun jarðarinnar sem hefur allt, vegna blessunar brjósta og móðurkviðar. Blessanir föður þíns og móður þinnar yfirgnæfðu blessanir varanlegra fjalla og blessanir eilífra hæða, þær munu vera á höfuð Jósefs og á krúnu þess sem hann taldi bræður. Benjamin er rángjarn úlfur; að morgni mun hann enn eta, og að kveldi gefur hann næringu. Allir þessir voru synir Jakobs, tólf, og þetta talaði faðir þeirra til þeirra, og hann blessaði þá, hvern og einn samkvæmt sinni blessun blessaði hann þá. Og hann sagði til þeirra: Ég er bættur við fólk mitt, grafið mig með feðrum mínum í hellinum sem er á akri Efrons Hettítans, Í tvöfalda hellinum gagnvart Mamre í landi

Kanaan, sem Abraham keypti frá Efron Hettitanum til eignar sem gröf. Þar grófust þeir Abraham og Söru, konu hans, þar grófust þeir Ísak og Rebekku, konu hans, þar grófust þeir Leu, Í eignarhaldi akursins og hellisins sem var í honum, frá sonum Hets. Og Jakob hvíldi frá því að skipa sonum sínum, og lyfti fótum sínum upp á rúmið, dó, og var sameinaður fólki sínu.

50

Og Jósef féll á andlit föður síns, grét yfir honum og kyssti hann. Og Jósef skipti þjónum sínum, balsömurunum, að balsama föður sinn, og balsmararnir balsömuðu Ísrael. Og þeir uppfylltu fjörutíu daga hans, því að þannig eru taldir dagarnir grafatarinnar, og Egyptaland syrði hann í sjötíu daga. Þar sem dagarnir syrgingar voru liðnir, talaði Jósef til ríkismanna Faraós og sagði: Ef ég hef fengið hylli fyrir yður, talið þá um mig fyrir eyrum Faraós og segið: Faðir minn lét mig sverja og sagði: Í gröfinni sem ég gróf mér í landi Kanaan, þar skalt þú jarða mig. Nú því, eftir að hafa farið upp, mun ég jarða föður minn og snúa aftur. Og Faraó sagði við Jósef: Farðu upp og jarðsettu föður þinn, eins og hann lét þig sverja. Og Jósef fór upp til að grafa föður sinn, og með honum fóru allir þjónar Faraós og öldungar húss hans og allir öldungar landsins Egyptalands, Og allur heimili Jósefs, og bræður hans, og allt föðurlega hús hans, og ætterni hans, og sauðfé og uxarnir voru skildir eftir í landi Gósens. Og fóru upp með honum bæði vagnarnir og riddararnir, og herbúðirnar urðu mjög miklar. Og þeir komu til þreskigólfs Atad, sem er handan Jórdans, og þeir syrgðu hann með mikilli og afar sterkri sorg, og hann hélt syrgjandann fyrir föður sinn í sjö daga. Og íbúar landsins Kanaan sáu sorgarathöfnina á þreskiflóru Atad, og þeir sögðu: Þetta er mikil sorg Egypta. Vegna þessa kallaði hann nafn þess Sorg Egypta, sem er handan Jórdans. Og synir hans gerðu honum

þannig. Og synir hans tóku hann upp í land Kanaan og grófu hann í tvöfalda hellinum, sem Abraham eignaðist hellinn sem eignarhlut grafar frá Efron Hettitanum, gagnvart Mamre. Og Jósef sneri aftur til Egyptalands, hann sjálfur og bræður hans, og þeir sem fóru upp með honum til að jarða föður hans.

En þegar bræður Jósefs sáu að faðir þeirra hafði dáið, sögðu þeir: Kannski mun Jósef bera groll til okkar og endurgreiða okkur allt hið illa sem við sýndum honum. Og þegar þeir höfðu komið til Jósefs sögðu þeir: Faðir þinn lét sverja áður en hann dó og sagði: Þannig segið Jósef: Fyrirgef þeim ranglætið og synd þeirra, því að illt sýndu þeir þér, og nú þiggðu ranglæti þjónanna Guðs föður þíns. Og Jósef grét þegar þeir töluðu til hans. Og þegar þeir höfðu komið til hans sögðu þeir: Við erum þjónar þínir. Og Jósef sagði þeim: Óttist ekki, því að ég er Guðs. Þér ætluðuð illt gegn mér, en Guð ætlaði gott fyrir mig, svo að það gerðist eins og í dag, og mikið fólk yrði nært. Og hann sagði til þeirra: Óttist ekki, ég mun næra ykkur og heimili ykkur. Og hann hughreysti þá og talaði til hjarta þeirra. Og Jósef bjó í Egyptalandi, hann sjálfur og bræður hans, og allt heimili föður hans, og Jósef lifði hundrað og tíu ár. Og Jósef sá börn Efraíms til þriðju kynslóðar, og synir Makírs, sonar Manasse, voru fæddir á lærum Jósefs. Og Jósef sagði við bræður sína: Ég er að deyja, en Guð mun vissulega heimsækja yður og leiða yður upp úr þessu landi inn í landið sem Guð sór feðrum okkar, Abraham, Ísak og Jakob. Og Jósef lét Ísraelssonu sverja og sagði: Þegar Guð heimsækir yður, þá skuluð þér bera bein mín héðan með yður. Og Jósef dó hundrað og tíu ára gamall, og þeir grófust hann og lögðu hann í kistu í Egyptalandi.

Brottförin

1

Þetta eru nöfn sona Ísraels sem fóru inn í Egyptaland saman með Jakób, föður þeirra; hver fór inn með öllu sínu heimili. Rúben, Símon, Leví, Júdas, Issachar, Zebulun, Benjamin, Dan og Naphtali, Gad og Asher. Jósef var í Egyptalandi, en allar sálir frá Jakobi voru fimm og sjötíu. Dó Jósef, og allir bræður hans, og öll sú kynslóð. Synir Ísraels jukust og margfölduðust og urðu fjölmennir og uxu afar sterkir, en jörðin margfaldaði þá. Annar kóngur reis upp yfir Egyptaland sem ekki þekkti Jósef. Hann sagði við þjóð sína: Sjá, kyn Ísraelssona er mikill fjöldi og er sterkara en við. Komið því látum okkur fara með slægð þá, svo að ekki það verði margfaldað, og þegar myndi gerast okkur stríð, verði bætt við og þessir til hina óvini, og hafandi háð stríð gegn okkur, munu fara út úr hinni jörðin Og hann setti yfir þá umsjónarmenn verkanna, svo að þeir kynnu að kúga þá í verkunum. Og þeir byggðu varðar borgir fyrir Faraó, bæði Peitho og Ramesse og On, sem er borg Sólar. Eins og þeir auðmýktu þá, þeim mun fleiri urðu þeir, og þeir urðu sterkir mjög mjög, og Egyptar óguðuðust af sonum Ísraels. Og Egyptarnir kúguðu syni Ísraels með ofbeldi. Og þeir þjáðu líf þeirra í hörðum verkum, leirnum og múrsteinagerðinni, og öllum verkunum á völlunum, samkvæmt öllum verkum sem þeir þrælkuðu þá með ofbeldi.

Og konungur Egypta sagði við ljósmæður Hebreanna, ein þeirra hét Sefóra, og hin önnur hét Púa, Og hann sagði: Þegar þið aðstoðið hinar hebresku konur við barnsburð, ef það er drengur, þá drepið hann, en ef það er stúlka, þá látið hana lifa. Ljósmæðurnar óttuðust hins vegar Guð, og þær gerðu ekki eins og konungur Egyptalands hafði skipað þeim, og þær héldu

drengjunum á lífi. Konungur Egyptalands kallaði hjúkrunarkvennar og sagði þeim: Hvað að þið gerðuð þennan hlut og hélduð karlkyns börn á lífi? Ljósmæðurnar sögðu við Faraó: Ekki eins og konur Egyptalands eru hinar hebreu, því þær bera áður en ljósmæðurnar koma til þeirra, og þær báru. Guð gerði vel við ljósmæðurnar, og fólkið fjölgaði og varð afar sterkt. Þar sem ljósmæðurnar óttaðust Guð, gerðu þær sér hús. Faraó skipaði öllu sínu fólki og sagði: Alla karlkyns sem fæðast Hebréunum, kastaðu í fljótið, en alla kvenkyns, haldið á lífi.

2

Það var einhver maður úr ættkvísl Leví sem tók sér konu af dætrum Leví. Og hún tók í móðurkviði og bar karlbarn, en þegar þeir sáu að það var fagurt, földu þeir það í þrjá mánuði. Þar sem þeir gátu ekki lengur falið það, tók móðir hans körfu til hans, og smurði hana tjörubeiki, og lagði barnið í hana, og setti hana í mýrina við ána. Og systir hans horfði úr fjarska til að komast að því hvað myndi henda honum.

Dóttir Faraós fór niður að baða sig við fljótið, og þjónustustúlkur hennar fóru framhjá við fljótið, og þegar hún sá körfuna í mýrinni sendi hún þjónustustúlkuna og tók hana upp. En þegar hún hafði opnað sér hún barn grátandi í körfunni, og dóttir Faraós hlífði honum, og sagði: Þetta er af börnum Hebreanna. Og systir hans sagði við dóttur Faraós: Viltu að ég kalli til þín konu sem getur nært barnið úr hópi Hebréanna, og hún mun næra barnið fyrir þig? En dóttir Faraós sagði: Farðu. Og unga konan fór og kallaði móður barnsins. Sagði en til hana hin dóttir Faraós, varðveit mér hið barn þetta, og gef br Eftir að barnið hafði vaxið, leiddi hún það til dóttur Faraós, og það varð henni að

syni, og hún nefndi nafn hans Móses, og sagði, úr vatninu dró ég hann upp.

Það gerðist á þeim mörgum dögum að Móses, orðinn stór, fór út til bræðra sinna, sona Ísraels, og þegar hann hafði skynjað erfiði þeirra, sér hann egypskur mann slá nokkurn hebreska, einn af hans eigin bræðrum, sonum Ísraels. Eftir að hafa litið í kringum sig hingað og þangað og séð engan, og eftir að hafa slegið Egyptamanninn, faldi hann hann í sandinum. En eftir að hafa farið út hinn síðari daginn sér hann tvo hebreskar menn berjast, og segir við rangláta manninn: Hvers vegna slærðu náungann? En sá sagði: Hver skipti þig höfðingja og dómara yfir okkur? Vilt þú ekki drepa mig, á þann hátt sem þú drapst Egyptalandann í gær? En Móses óttaðist og sagði: Ef þetta orð er orðið svo augljóst. Faraó heyrði þetta orð, og leitaði að drepa Móses. Móses dró sig í hlé frá andliti Faraós, og bjó í landi Midíans. Kominn inn í land Midíans, sat hann við brunninn. En presturinn í Midían átti sjö dætur sem hirtu kindur föður síns Jetró, og þær komu og drógu vatn uns þær fyltu geymana til að vökva kindur föður síns Jetró. En þegar hirðarnir komu, reku þeir þær burt, en Móses reis upp og bjargaði þeim, og dró vatn fyrir þær, og gaf sauðfé þeirra að drekka. Þær komu til Raguels, föður þeirra, en hann sagði þeim: Hvers vegna flýttuð þér ykkur að koma í dag? Þær sögðu: Egypskur maður bjargaði okkur frá hirðunum, og dró upp vatn fyrir okkur, og gaf sauðfé okkar að drekka. En hann sagði dætrum sínum: Og hvar er hann? Og hvers vegna hafið þið skilið manninn eftir? Kallið því á hann, svo að hann éti brauð. Móses settist að hjá manninum og hann gaf dóttur sína Seppóru Móse að konu. Konan tók á móðurkviði og fæddi son, og Móses nefndi hann Gersom, seigjandi: Að gestur er ég í framandi landi. Eftir þessa mörgu daga dó konungur Egyptalands, og Ísraels synir styntu undan verkunum og hrópuðu upp, og hróp þeirra fór upp til Guðs frá

verkunum. Og Guð heyrði stuna þeirra, og Guð minnti sáttmála síns við Abraham, Ísak og Jakob. Og Guð sá Ísraelssonu og gerði sig þekktan fyrir þeim.

3

Og Móses var að gæta sauðfjár Jetró, tengdaföður síns, prests Midíans, og leiddi sauðfénað að eyðimörkinni og kom að fjallinu Hóreb. Engill Drottins sást honum í eldsloga úr runnanum, og hann sér að runninn brennur í eldi, en runninn var ekki brenndur upp. Móses sagði: Ég mun fara fram og sjá þessa miklu sýn, að runninn brennur ekki upp. En þegar Drottinn sá að hann nálgaðist til að sjá, kallaði Drottinn á hann úr runnanum og sagði: Móses, Móses. En hann sagði: Hvað er? En hann sagði: Ekki nálgast hér. Leystu skóinn af fótunum þínum, því staðurinn sem þú stendur á er heilög jörð. Og hann sagði: Ég er Guð föður þíns, Guð Abrahams og Guð Ísaks og Guð Jakobs. En Móses sneri frá andliti sínu, því að hann var hræddur við að líta beint fyrir Guði. Sagði Drottinn til Móses: Séð hef ég þjáningu fólks míns í Egyptalandi, og hróp þeirra hef ég heyrt frá verkstjórunum, því ég veit um verkjakvein þeirra, Og ég fór niður til að frelsa þá úr hendi Egypta, og til að leiða þá út úr því landi, og til að leiða þá inn í gott og víðáttumikið land, inn í land sem flæðir mjólk og hunang, inn í land Kananíta, og Hettíta, og Amóríta, og Perissíta, og Girgasíta, og Hívíta, og Jebúsíta. Og nú, sjá, hróp Ísraelssona hefur komið til mín, og ég hef séð kúgunina sem Egyptar beita þeim. Og nú, kom hingað, ég mun senda þig til Faraós, konungs Egyptalands, og þú munt leiða þjóð mína, syni Ísraels, út úr landi Egyptalands.

Og Móses sagði til Guðs: Hver er ég, að ég skuli fara til Faraós, konungs Egyptalands, og að ég skuli leiða Ísraelsmenn út úr Egyptalandi? Sagði en Guð til Móses og mælti: Ég mun vera

með þér, og þetta skal vera þér merkið um að ég sendi þig: þegar þú leiðir fólk mitt út úr Egyptalandi, þá skuluð þér þjóna Guði á þessu fjalli. Og Móses sagði til Guðs: Sjá, ég mun fara út til sona Ísraels og ég mun segja til þeirra: Guð feðra okkar hefur sent mig til yðar. Þeir munu spyrja mig: Hvað er nafn hans? Hvað mun ég segja til þeirra? Og Guð sagði við Móses: Ég er Sá sem er. Og hann sagði: Þannig skalt þú segja Ísraels sonum: Sá sem er hefur sent mig til yðar. Og Guð sagði aftur til Móses: Þannig munt þú segja til sona Ísraels: Drottinn, Guð feðra okkar, Guð Abrahams og Guð Ísaaks og Guð Jakobs, hefur sent mig til yðar. Þetta er nafn mitt að eilífu og minning mín frá kynslóð til kynslóðar. Þegar þú ert kominn skaltu safna saman öldungaþingi Ísraelssona, og þú skalt segja til þeirra: Drottinn, Guð feðra okkar, hefur birst mér, Guð Abrahams og Guð Ísaks og Guð Jakobs, og sagt: Ég hef heimsótt yður og séð allt sem hefur hent yður í Egyptalandi. Og hann sagði: Ég mun leiða ykkur upp úr þjáningu Egypta, inn í land Kananíta og Hettíta og Amóríta og Perissíta og Girgasíta og Hívíta og Jebúsíta, inn í land sem flæðir mjólk og hunang. Og þeir munu hlýða á rödd þína, og þú munt ganga inn, og öldungaráð Ísraels, til Faraós konungs Egyptalands, og þú munt segja við hann: Guð Hebreanna hefur kallað á okkur, við munum því fara þriggja daga leið inn í eyðimörkina, svo að við getum fórnað Guði okkar. Ég veit hins vegar að Faraó, konungur Egyptalands, mun ekki láta yður fara nema með máttulegri hendi. Og eftir að hafa rétt út höndina mun ég slá Egyptalendingana með öllum undrum mínum sem ég mun gera meðal þeirra, og eftir það mun hann senda yður burt. Og ég mun veita þessu fólki hylli hjá Egyptalöndunum, en þegar þið farið burt munuð þið ekki fara tómhentir. Heldur mun kona biðja nágranna sinn og sambýlismann hennar um silfurílát og gullílát og fatnað, og þér munuð setja þetta á syni yðar og á dætur yðar, og þér munuð ræna Egypta.

4

Móses svaraði og sagði: Ef þeir trúa mér ekki og hlusta ekki á rödd mína, munu þeir segja að Guð hafi ekki sýnt sig þér - hvað á ég að segja við þá? En Drottinn sagði til hans: Hvað er þetta í hendi þinni? Hann sagði: Stafur. Og hann sagði: Kastaðu því á jörðina, og hann kastaði því á jörðina, og það varð að ormi, og Móses flúði frá honum. Og Drottinn sagði til Móses: Rétt út höndina og griptu skottið. Hann rétti því út höndina og greip skottið, og það varð að staf í hendi hans. Svo að þeir trúi þér, að Guð feðra þeirra hefur birst þér, Guð Abrahams og Guð Ísaks og Guð Jakobs. Sagði Drottinn aftur til hans: Kom hendi þinni inn í fang þitt. Og hann kom hendi sinni inn í fang sitt og tók hönd sína út úr fangi sínu, og varð hönd hans eins og snjór. Og hann sagði aftur: Leggðu höndina þína inn í skauti þitt, og hann lagði höndina inn í skauti sitt, og hann dró hana út úr skauti sínu, og aftur fékk hún lit holdsins síns til baka. En ef þeir ekki trúa þér, né hlusta á rödd hins fyrsta tákns, þá munu þeir trúa þér við rödd hins annars tákns. Og það mun verða ef þeir trúa þér ekki við þessi tvö tákn, né heldur hlusta á rödd þína, þá munt þú taka af vatni árinnar og hella á hið þurra, og vatnið sem þú tekur úr ánni mun verða að blóði á hinu þurra. Móses sagði til Drottins: Ég biðja þig, Drottinn, ég er ekki hæfur, hvorki frá í gær né frá í fyrradag, né frá því þú byrjaðir að tala við þjón þinn; ég er veikraddaður og hægmæltur. Sagði en Drottinn til Móses: Hver gaf manni munn? Og hver gerði heyrnarlausan og mállausan, sjáandi og blindan? Er það ekki ég, Guðinn? Og nú skaltu fara, og ég mun opna munninn þinn, og ég mun leiðbeina þig um það sem þú ert að fara að segja. Og Móses sagði: Ég bið þig, Herra, skipaðu öðrum sem er fær um það, þeim sem þú munt senda. Og Drottinn varð reiður af reiði við Móse og sagði: Er ekki Aron, bróðir þinn, Levítinn? Ég veit að hann mun tala til þín, og sjá, hann mun fara út í móti þér, og þegar hann sér

þig mun hann fagna í hjarta sínu. Og þú munt segja til hans, og þú munt gefa orð mín í munn hans, og ég mun opna munn þinn og munn hans, og ég mun leiðbeina ykkur í því sem þið munuð gera. Og hann mun tala til fólksins fyrir þig, og hann mun vera munnur þinn, en þú munt vera honum það sem snýr að Guði. Og þennan staf, sem snérist í orm, munt þú taka í hönd þína, með honum munt þú gera táknin.

Móses fór og sneri aftur til Jetró, tengdasonar síns, og segir: Ég mun fara og snúa aftur til bræðra minna í Egyptalandi og sjá hvort þeir lifi enn. Og Jetró sagði við Móses: Farðu heill og hraustir. En eftir þessa mörgu daga dó konungur Egyptalands. Drottinn sagði til Móses í Midíam: Farðu, farðu burt til Egyptalands, því að allir þeir sem leituðu að sál þinni eru dauðir. Eftir að hafa tekið konuna og börnin, færði Móses þau á byrðardýrin og sneri aftur til Egyptalands, en Móses tók stafinn frá Guði í hendi sinni. Drottinn sagði til Móses: Þegar þú ferð og snýr aftur til Egyptalands, sjá til þess að þú gerir öll þau undur sem ég hef gefið í hendur þínar frammi fyrir Faraó, en ég mun herða hjarta hans, og hann mun ekki senda þjóðina frá sér. Þú en munt segja Faraó: Þetta segir Drottinn: Ísrael er frumburðarsonur minn. Ég sagði til þín, send fólk mitt út, svo að það megi þjóna mér. Ef þú sannarlega vilt ekki senda þá út, sjá þá, ég mun drepa son þinn, frumburðinn. Það gerðist á leiðinni í gistiheimilinu að Engill Drottins mætti honum og leitaðist við að drepa hann. Og Seppóra tók smástein og umskar fyrirhúð sonar síns, og féll fyrir fætur hans og sagði: Blóð umskorningar barns míns hefur staðið. Og hún fór frá honum, vegna þess að hún sagði: Blóð umskurðar barns míns hefur stöðvast. Drottinn sagði við Aron: Farðu í eyðimörkina til að hitta Móse. Og hann fór og hitti hann á fjalli Guðs, og þeir kysstu hvorn annan. Og Móses tilkynnti Aron öll orð Drottins sem sendi hann, og öll orðin sem hann skipaði honum.

Móses og Aron fóru og söfnuðu saman öldungaráði Ísraelssona. Og Aron talaði öll þessi orð sem Guð talaði til Móses, og hann gerði táknin fyrir fólkinu. Og fólkið trúði og fagnaði, vegna þess að Guð heimsótti Ísraels syni, og vegna þess að hann sá þjáningu þeirra, en fólkið laut sig og tilbað.

5

Og eftir þetta fóru Móses og Aron inn til Faraós og sögðu við hann: Þetta segir Drottinn, Guð Ísraels: Sendu fólk mitt í burtu, svo að það megi halda hátíð til mín í eyðimörkinni. Og Faraó sagði: Hver er sá sem ég mun hlusta á rödd hans, svo að ég sendi sonu Ísraels í burtu? Ég þekki ekki Drottinn, og Ísrael sendi ég ekki í burtu. Og þeir segja til hans: Guð Hebreanna hefur kallað okkur. Við munum því fara þriggja daga leið inn í eyðimörkina, svo að við getum fórnað Drottni, Guði okkar, svo að ekki mæti okkur dauði eða morð. Og konungur Egyptalands sagði til þeirra: Hvers vegna snúa Móses og Aron fólkinu frá verkunum? Farið, hver ykkar, til verka sinna. Og Faraó sagði: Sjá, nú er fólkið fjölmennt; látum það ekki hætta störfum sínum. En Faraó skipaði verkþjárunum fólksins og riturunum og sagði, Ekki lengur skuluð þér gefa hálm til þjóðarinnar fyrir múrsteinsgerðina, rétt eins og í gær og þriðja daginn, heldur skulu þeir sjálfir fara og safna sér hálmi. Og þá skipan múrsteinsgerðarinnar, sem þeir sjálfir gera á hverjum degi, skalt þú leggja á þá, ekki skalt þú taka neitt burt, því þeir eru aðgerðarlausir, vegna þessa hafa þeir kallað út og sagt: Látum okkur rísa og fórna Guði okkar. Látið verkin íþyngja þessa menn, og látið þá hafa áhyggjur af þessu, en ekki hafa áhyggjur af tómum orðum.

Verkefnastjórarnir og ritstjórarnir voru að hvetja þá, og sögðu við fólkið og sögðu: Þetta segir Faraó: Ég gef ykkur ekki lengur

hálm. Þér sjálfir gangið og safnið ykkur hálmi, hvaðan sem þér finnið það, því ekkert verður tekið frá ykkar skipan. Og fólkið dreifðist um allt Egyptaland til að safna strái í hálm. En verkstjórarnir hvöttu þá og sögðu: Ljúkið við verkin, hinar ákveðnu skyldur á hverjum degi, rétt eins og þegar hálmurinn var gefinn yður. Og ritarar af kynstofni sona Ísraels, þeir sem skipuðu voru yfir þá af umsjónarmönnum Faraós, voru húðstrýktir, og þeir sögðu: Hvers vegna kláruðuð þið ekki framlögin yðar í múrsteinagerðinni rétt eins og í gær og hinn þriðja dag og í dag? En ritarar Ísraelssona fóru inn og hrópuðu til Faraós og sögðu: Hvers vegna gerir þú þetta við þína þjóna? Hálmur er ekki gefinn þjónum þínum, og þeir segja okkur að gera múrsteina, og sjá, þjónar þínir hafa verið húðstrýktir, þú munt því gera rangt við fólk þitt. Og hann sagði til þeirra: Þið eruð aðgerðarlausir, aðgerðarlausir eruð þið. Vegna þessa segið þið: Látum okkur fara, látum okkur fórna Guði okkar. Nú því, farið og vinnið, því að strá verður ekki gefið ykkur, og þér skuluð skila tilskildum fjölda múrsteina. Ritarar Ísraelssona sáu að þeir voru í vanda og sögðu: Þér munuð ekki sleppa við að gera tilskilinn fjölda múrsteina á hverjum degi. Þeir hittu Móses og Aron, sem komu þeim í mót þegar þeir fóru frá Faraó. Og þeir sögðu til þeirra: Megi Guð sjá yður og dæma, því að þér hafið gert lykt okkar viðbjóðslega frammi fyrir Faraó og frammi fyrir þjónum hans, að gefa sverð í hendur hans til að drepa okkur. Móses sneri sér þá til Drottins og sagði: Ég biðja þig, Drottinn, hvers vegna hefur þú misþyrmt þessu fólki? Og hvers vegna hefur þú sent mig? Og frá því að ég fór til Faraós að tala í þínu nafni, hefur hann þjáð þetta fólk, og þú hefur ekki bjargað þínu fólki.

6

Og Drottinn sagði til Móses: Nú munt þú sjá hvað ég mun gera við Faraó, því að með máttulegri hendi mun hann senda þá í burtu, og með upplyftum handlegg mun hann reka þá út úr landi sínu. Talaði en Guð til Móses og sagði til hans: Ég er Drottinn. Og ég birtist Abraham og Ísak og Jakob sem Guð þeirra, og nafn mitt, Drottinn, opinberaði ég ekki fyrir þeim. Og ég stofnsetti sáttmála minn við þá, svo að gefa þeim land Kananverja, landið sem þeir höfðu dvalist í, þar sem þeir einnig dvöldu á því. Og ég heyrði stuna synanna Ísraels, sem Egyptar þræla, og ég mundi sáttmála yðar. Farðu, ég sagði til sona Ísraels og sagði: Ég er Drottinn, og ég mun leiða yður út frá valdi Egypta, og ég mun frelsa yður úr þrældóminum, og ég mun leysa yður með háum handlegg og stórum dómi. Og ég mun taka ykkur sem fólk mitt, og ég mun vera yðar Guð, og þið munuð vita að ég er Drottinn, yðar Guð, sá sem leiddi ykkur út úr kúgun Egypta. Og ég mun leiða ykkur inn í landið sem ég rétti út höndina mína til að gefa Abraham og Ísak og Jakob, og ég mun gefa ykkur það í arf, ég Drottinn. Móses talaði þannig til sona Ísraels, en þeir hlýddu ekki á Móses vegna hugleysis og vegna hinna erfiðu verka. Drottinn sagði við Móses og mælti, Farðu inn og talaðu við Faraó, konung Egyptalands, svo að hann sendi Ísraelsmenn frá landi sínu. Móses talaði fyrir Drottni og sagði: Sjá, synir Ísraels hlýddu mér ekki, og hvernig mun Faraó heyra á mig? Ég er órökrétt. Drottinn sagði til Móses og Arons og skipaði þeim að fara til Faraós, konungs Egyptalands, svo að hann léti sonu Ísraels fara frá landi Egyptalands.

Og þessir voru leiðtogar feðrahúsa sinna, synir Rúbens, frumburðar Ísraels: Enók og Pallú, Asrón og Karmí. Þetta er ætterni Rúbens. Og synir Símeóns: Jemúel, Jamín, Ehúd, Jakín, Sóhar og Saúl, sonur Kanaanítísku konunnar. Þetta eru ættir sona Símeóns. Og þetta eru nöfn sona Levís samkvæmt ætterni þeirra: Gershon, Kohath og Merari, og ár lífs Levís voru hundrað þrjátíu

og sjö. Og þessir voru synir Gershon: Libni og Shimei, ættir fjölskyldna þeirra. Og synir Kaaths voru Amram og Issar, Hebron og Ussiel, og ár lífs Kaaths voru hundrað þrjátíu og þrjú ár. Og synir Merari: Mahli og Mushi. Þetta eru ættir feðra Levi samkvæmt ætterni þeirra. Og Amram tók Jochebed, dóttur bróður föður síns, sér til konu, og hún gat honum Aaron og Moses, og Miriam, systur þeirra. En ár lífs Amrams voru hundrað þrjátíu og tvö ár. Og synir Íssakar: Kóra og Nafek og Sekrí. Og synir Uzziels, Mishael, og Elizaphan, og Segrei. Aron tók Elísabet, dóttur Amínadabs, systur Naassons, sér til konu, og hún fæddi honum Nadab og Abíúd og Eleazar og Ítamar. Synir Korah voru Asir og Elkanah og Abiasar; þetta eru kynslóðir Korah. Og Eleazar, sonur Arons, tók eina af dætrum Phutiel sér til konu, og hún fæddi honum Phinehas. Þetta eru upphöf fjölskyldna Levítanna samkvæmt kynslóðum þeirra. Þetta eru Aron og Móses, sem Guð sagði til þeirra að leiða Ísraels syni út úr Egyptalandi með styrk þeirra. Þessir eru þeir sem töluðu við Faraó, konung Egyptalands, og leiddu sonu Ísraels út úr landi Egyptalands, Aron sjálfur og Móses. Á þeim degi sem Drottinn talaði til Móses í Egyptalandi. Og Drottinn talaði til Móses og sagði: Ég er Drottinn, tala þú til Faraós, konungs Egyptalands, allt það sem ég segi við þig. Og Móses sagði fyrir Drottni: Sjá, ég er veikur í máli, og hvernig mun Faraó hlusta á mig?

7

Og Drottinn sagði til Móses: Sjá, ég hef gert þig að guði fyrir Faraó, og Aron, bróðir þinn, verður spámaður þinn. Þú en muntu tala til hans allt sem ég skipa þér, en Aron, bróðir þinn, mun tala til Faraós, svo að hann sendi syni Ísraels í burtu úr landi hans. Ég mun hins vegar herða hjarta Faraós og margfalda merki mín og kraftaverk í Egyptalandi. Og Faraó mun ekki heyra á ykkur, og ég

mun leggja hönd mína á Egyptaland, og ég mun leiða fólk mitt, Ísraelssonu, út úr Egyptalandi með krafti mínum og mikilli hefnd. Og allir Egyptar munu vita að ég er Drottinn, þegar ég rétti hönd mína yfir Egyptaland, og ég mun leiða syni Ísraels út úr miðju þeirra. Móses og Aron gerðu rétt eins og Drottinn hafði skipað þeim, þannig gerðu þeir. Móses var áttatíu ára, en Aron bróðir hans var áttatíu og þriggja ára, þegar hann talaði til Faraós. Og Drottinn sagði til Móses og Arons: Og ef Faraó talar til yðar og segir: Gefið okkur tákn eða furðu, þá muntu segja við Aron, bróður þinn: Tak stafinn og kastaðu honum á jörðina fyrir Faraó og fyrir þjóna hans, og hann mun verða að dreka. Móses og Aron gengu inn fyrir Faraó og þjóna hans, og gerðu þannig rétt eins og Drottinn hafði skipað þeim, og Aron kastaði stafnum fyrir Faraó og fyrir þjóna hans, og hann varð að dreka. En Faraó kallaði saman spekinga Egyptalands og galdramennina, og töframenn Egypta gerðu einnig með galdrum sínum á sama hátt. Og hver kastaði staf sínum og þeir urðu að drekum, og stafur Arons gleypti stafi þeirra. Og hjarta Faraós ríkti, og hann hlustaði ekki á þá, rétt eins og Drottinn hafði skipað þeim.

Drottinn sagði til Móses: Hjarta Faraós hefur verið herðað, svo að hann sendir ekki fólkið í burtu. Gakk til Faraós að morgni, sjá hann gengur út að vatninu, og þú skalt mæta honum við strönd árinnar, og stafinn sem snérist í orm skaltu taka í höndina. Og þú munt segja til hans: Herra, Guð Hebreanna, hefur sent mig til þín og sagt: Send fólk mitt burt, svo að það megi þjóna mér í eyðimörkinni, og sjá, þú hefur ekki hlýtt til þessa. Þetta segir Drottinn: Með þessu muntu vita að ég er Drottinn. Sjá, ég slæ með stafnum sem er í hendi minni á vatnið sem er í ánni, og það mun breytast í blóð. Og fiskarnir í ánni munu deyja, og áin mun stinka, og Egyptar munu ekki geta drukkið vatn úr ánni. Drottinn sagði við Móses: Segðu Aron, bróður þínum, að taka staf sinn í hönd

sína og teygja hönd sína yfir vötn Egyptalands, og yfir ár þeirra, og yfir skurði þeirra, og yfir mýri þeirra, og yfir allt safnað vatn þeirra, og það mun verða blóð. Og það varð blóð í öllu landi Egyptalands, í viðunum og í steinunum. Og þeir gerðu þannig, Móses og Aron, rétt eins og Drottinn bauð þeim, og hann lyfti staf sínum og laust vatnið í ánni fyrir Faraó og fyrir þjónustumonnum hans, og breytti öllu vatninu í ánni í blóð. Og fiskarnir í ánni dóu, og áin stank, og Egyptar gátu ekki drukkið vatn úr ánni, og blóðið var um allt land Egyptalands. Þeir gerðu enn sömuleiðis, og galdramenn Egypta með galdrum sínum, og hjarta Faraós var hertur, og hann hlustaði ekki á þá, rétt eins og Drottinn sagði. Snúið en Faraó fór inn í hús hans og ekki s En allir Egyptar grófu í hring um ána til að drekka vatn, og gátu ekki drukki vatn úr ánni. Og sjö dagar voru liðnir eftir að Drottinn sló árina.

Drottinn sagði til Móses: Farðu inn til Faraós og segðu honum: Þetta segir Drottinn: Sendu fólk mitt burt, svo að það megi þjóna mér. Ef þú vilt ekki senda í burtu, sjá, ég slæ öll landamæri þín með froskum. Og fljótið mun ropa upp froskur, og þeir munu fara upp og fara inn í hús þín, og í geymsluherbergi svefnherbergja þinna, og á rúm þín, og í hús þjóna þinna og fólks þíns, og í deigtrög þín, og í ofna þína. Og á þig, og á þjóna þína, og á fólk þitt munu froskurnar fara upp.

8

Drottinn sagði til Móses: Seg Aron, bróður þínum, að teygja út höndina með stafnum sínum yfir árnar og yfir skurðina og yfir mýrin og leiða upp froskana. Og Aron strakti út höndina yfir vötn Egyptalands og leiddi upp froskana, og froskurinn kom upp og huldi jörð Egyptalands. Þeir gerðu einnig sömuleiðis, galdramenn Egypta með galdrum sínum, og leiddu upp froskana á land

Egyptalands. Og Faraó kallaði til Móses og Arons og sagði: Biðjið fyrir mig til Drottins og látið hann fjarlægja froskana frá mér og frá fólki mínu, og ég mun senda þá í burtu og þeir megi fórna Drottni. Móses sagði til Faraós: Skipuleggðu fyrir mig hvenær ég á að biðja fyrir þér, og fyrir þjónum þínum, og fyrir fólki þínu, að eyðileggja froskana frá þér, og frá fólki þínu, og úr húsum ykkar, nema í ánni munu þeir verða skildir eftir. En hann sagði: Á morgun. Þá sagði hann: Eins og þú hefur sagt, svo að þú vitir að enginn annar er til nema Drottinn. Og froskarnir verða fjarlægðir frá þér og frá húsum yðar og frá túnum og frá þjónum þínum og frá lýð þínum, nema í ánni munu þeir verða skildir eftir. Móses og Aron gengu út frá Faraó, og Móses hrópaði til Drottins um samkomulagið varðandi froskana, eins og Faraó hafði skipað. Drottinn gerði rétt eins og Móses sagði, og froskarnir dóu úr húsunum og úr túnunum og úr ökrunum. Og þeir söfnuðu þeim saman í hrúgur og hrúgur, og landið stank. Þegar Faraó sá að léttir var orðið, þyngdist hjarta hans, og hann hlustaði ekki á þá, rétt eins og Drottinn hafði talað. Sagði Drottinn til Móses: Seg við Aron að teygja út höndina með stafnum sínum og slá ryk jarðarinnar, og það verða mýflugur á mönnum og á fjórfætlingum og um allt land Egyptalands. Aron rétti því út höndina með stafinn og lamdi haug jarðarinnar, og mýflugur urðu á mönnum og fjórfættum dýrum, og í öllum haug jarðarinnar urðu mýflugur. Þeir gerðu einnig líkt og galdramennirnir með galdrum sínum, að leiða út mýið, og þeir gátu það ekki, og mýin urðu bæði á mönnum og á fjórfættum dýrum. Galdramennirnir sögðu því við Faraó: Þetta er fingur Guðs. En hjarta Faraós var herðað og hann hlustaði ekki á þá, rétt eins og Drottinn hafði talað. Drottinn sagði við Móse: Rís snemma að morgni og statt frammi fyrir Faraó, og sjá, hann mun fara út að vatninu, og þú skalt segja við hann: Þetta segir Drottinn: Sendu burt fólk mitt, svo að það megi þjóna mér í eyðimörkinni. Ef þú vilt ekki senda fólk mitt í burtu, sjá, þá sendi

ég hundaflugur á þig og á þjóna þína og á fólk þitt og á hús yðar, og hús Egypta verða fyllt af hundaflugum og einnig jörðin sem þeir eru á. Og ég mun vinna dásamleg verk á þeim degi í landinu Gesen, þar sem fólk mitt er viðstatt, þar sem hundafluga mun ekki vera, svo að þú vitir að ég er Drottinn, Guð alls jarðarinnar. Og ég mun gera greinarmun á milli míns fólks og á milli þíns fólks, en á morgun verður þetta á jörðinni. Drottinn gerði þannig, og hundaflugnafjöldi kom inn í hús Faraós og inn í hús þjónanna hans og inn í allt land Egyptalands, og landið var eyðilagt af hundaflugunni.

Faraó kallaði á Móses og Aron og sagði: Komið og fórnið Drottni, Guði yðar, í landinu. Og Móses sagði: Það er ekki mögulegt að gera þannig, því að viðbjóðir Egypta munum vér fórna Drottni Guði vorum. Ef vér fórnum viðbjóðir Egypta fyrir augum þeirra, munum vér verða grýttir. Leið þriggja daga munum við fara inn í eyðimörkina og blóta Guði okkar, rétt eins og Drottinn sagði við okkur. Og Faraó sagði: Ég sendi yður, og fórnið þið Guði yðar í eyðimörkinni, en farið ekki langt að fara, biðjið því fyrir mér til Drottins. Móses sagði: En ég mun fara frá þér og biðja til Guðs, og hundaflugurnar munu fara burt frá þér og þjónum þínum og fólki þínu á morgun. En Faraó, bættu ekki enn við að blekkja með því að neita að senda fólkið til að fórna Drottni. Móses fór út frá Faraó og bað til Guðs. Drottinn gerði rétt eins og Móses sagði og fjarlægði hundaflugurnar frá Faraó og þjónustumonnum hans og fólki hans, og engin var skilin eftir. Og Faraó gerði hjarta sitt þungt einnig á þessum tíma, og hann vildi ekki senda fólkið í burtu.

9

Drottinn sagði við Móse: Farðu inn til faraós og segðu honum: Þetta segir Drottinn, Guð Hebreanna: Sendu fólk mitt í burtu, svo að það megi þjóna mér. Ef þú sannarlega vilt ekki senda fólkið mitt í burtu, heldur ert enn herra yfir því, Sjá, hönd Drottins mun koma yfir búfé þitt sem er á völlunum, bæði yfir hrossin og burðardýrin og úlfalda og nautgripi og sauðfé – dauði afar mikill. Og ég mun vinna dásamleg verk á þeim tíma milli búfjár Egypta og milli búfjár sona Ísraels; ekki mun neitt deyja af öllu því sem tilheyrir sonum Ísraels. Og Guð gaf mörk og sagði: Á morgun mun Drottinn gera þetta orð á jörðinni. Og Drottinn gerði þetta orð næsta dag, og allur búfénaður Egypta dó, en af búfé Ísraels sona dó ekkert. En þegar Faraó sá að ekkert hafði dáið af öllum nautgripum Ísraelssona, var hjarta Faraós hertt, og hann lét ekki lýðinn fara. Drottinn sagði til Móses og Arons: Takið þér fullar hendur af sóti úr ofni, og láti Móses strá því upp í himininn frammi fyrir Faraó og frammi fyrir þjónustumonnum hans. Og verði ryk yfir allt land Egyptalands, og það verður að sárum og blöðrum sem brjótast út á mönnum og á fjórfættum dýrum, bæði á mönnum og á fjórfættum dýrum, um allt land Egyptalands. Og hann tók sótið úr ofninum frammi fyrir Faraó, og Móses dreifði því upp í himininn, og það urðu sár og blöðrur sem brutu út, bæði á mönnum og á fjórfættum dýrum. Og galdramennirnir gátu ekki staðið frammi fyrir Móse vegna sáranna, því sárin voru á galdramönnunum og um allt Egyptaland. Drottinn harðnaði hjarta Faraós, og hann hlustaði ekki á þá, eins og Drottinn hafði skipað. Drottinn sagði við Móse: Rís snemma að morgni og statt frammi fyrir Faraó, og þú skalt segja við hann: Þetta segir Drottinn, Guð Hebreanna: Send lýð minn í burtu, svo að þeir megi þjóna mér. Í þessum tíma sendi ég nú allar plágur mínar inn í hjarta þitt, og þjóna þinna, og fólks þíns, svo að þú megir vita að enginn annar er eins og ég í allri jörðinni. Nú, því að ég hef sent höndina, mun ég slá þig og fólk þitt mun ég drepa, og þú munt

verða eyðilagður af jörðinni. Og vegna þessa varst þú varðveittur, svo að ég mætti sýna í þér styrk minn, og svo að nafn mitt mætti vera boðað um alla jörðina. Enn þá veldur þú því að fólk mitt sendir þá ekki burt? Sjá, ég læt rigna á morgun á þessari stundu hagl, mjög mikið, sem slíkt hefur ekki orðið í Egyptalandi frá þeim degi er það var skapað til þessa dags. Nú því flýttu að safna saman búfénu þínu og öllu sem þitt er á sléttunum, því að allir mennirnir og búféð, allt sem þitt er á sléttunum, allir mennirnir og búféð, allt sem finnst á sléttunum og fer ekki inn í hús, en haglið fellur á, mun deyja. Sá sem óttaðist orð Drottins af þjónustumönnum Faraós safnaði búfé sínu inn í húsin. Hver sem ekki gaf gaum að orði Drottins, skildi búféð eftir á völlunum.

Sagði en Drottinn til Móses: Teygðu hönd þína inn í himininn, og hagl mun verða yfir öllu landi Egyptalands, yfir mönnum og búfénu og yfir öllum jurtum sem eru á jörðinni. Móses rétti út höndina til himins, og Drottinn gaf raddirnar og haglið, og eldurinn hljóp um jörðina, og Drottinn lét hagla yfir allt Egyptaland. Haglið var og eldurinn logandi í haglinu, en haglið var afar mikið, sem slíkt hefur ekki orðið í Egyptalandi frá þeim degi er þjóð varð á því. Haglið sló í öllu landi Egyptalands, frá manni til dýrs, og haglið sló alla jurt á sléttunum, og haglið muldi öll tré á sléttunum. Nema í landi Gesem, þar sem synir Ísraels voru, varð ekki haglið. En Faraó sendi boð og kallaði til sín Móses og Aron, og sagði til þeirra: Ég hef syndgað nú; Drottinn er réttlátur, en ég og fólk mitt erum guðlaus. Biðjið því fyrir mér til Drottinsins, og látið hætta raddir Guðs og hagl og eldur, og ég mun senda ykkur út, og þér munuð ekki lengur dvelja. Móses sagði til hans: Þegar ég fer út úr borginni mun ég breiða út hendur mínar til Drottins, og raddirnar munu hætta, og haglið og regnið mun ekki vera lengur, svo að þú vitir að jörðin er Drottins. Og þú og þjónarnir þínir, ég veit að þið hafið ekki enn óttast Drottin. En línið og kornið var

slegið, því að kornið stóð og línið var í axinu. En hveitið og speltið voru ekki höggvin, því þau voru seinsáð. Móses fór út frá Faraó fyrir utan borgina og rétti hendur sínar til Drottins, og raddirnar hættu, og haglið og regnið féll ekki lengur á landið. En þegar Faraó sá að rigningin og haglið og raddirnar höfðu hætt, hélt hann áfram að syndga, og hann þyngdi hjarta sitt og hjörtu þjóna sinna. Og hjarta Faraós var herðað, og hann sendi ekki syni Ísraels út, rétt eins og Drottinn hafði talað til Móse.

10

Drottinn sagði til Móses: Farðu inn til Faraós, því að ég harðnaði hjarta hans og hjálpara hans, svo að þessi merki komi næst yfir þá, svo að þér megið segja frá í eyru barnanna ykkar og barnabarna ykkar hversu mikið ég hef hæðst að Egyptalöndum og merkin mín sem ég gerði meðal þeirra, og þér munuð vita að ég er Drottinn. Móses og Aron gengu inn fyrir Faraó og sögðu við hann: Þetta segir Drottinn, Guð Hebreanna: Hversu lengi viltu ekki skammast þín fyrir mér? Sendu fólk mitt í burtu, svo að það megi þjóna mér. Ef þú vilt ekki senda fólkið mitt í burtu, sjá, ég kem með mikinn gráhoppusvarm á morgun yfir öll landamæri þín. Og það mun hylja sjón jarðarinnar, og þú munt ekki geta séð jörðina, og það mun éta allt það umfram af jörðinni sem eftir er, sem haglið skildi eftir yður, og það mun éta sérhvert tré sem vex hjá yður á jörðinni. Og þín hús munu verða fyllt, og hús þjóna þinna, og öll hús í öllu landi Egypta, sem feður þínir hafa aldrei séð, né langömmur þeirra, frá þeim degi er þeir urðu til á jörðinni, til þessa dags, og Móses sneri sér í burtu og fór út frá Faraó. Og þjónar Faraós segja við hann: Til hvenær mun þetta vera okkur hindrun? Sendu mennina í burtu, svo að þeir megi þjóna Guði sínum, eða viltu vita að Egyptaland hefur farist? Og þeir sneru aftur bæði Móses og Aron til Faraós, og hann sagði til þeirra: Farið

og þjónið Drottni, Guði yðar. En hverjir og hverjir eru þeir sem fara? Og Móses segir: Með ungum mönnum og öldungum munum við fara, með sonum okkar og dætrum, og sauðfé og nautgripum okkar, því þetta er hátíð Drottins. Og hann sagði til þeirra: Látið Drottin vera með yður þannig, eins og ég sendi yður burt, ekki líka farangurinn yðar? Sjáið að vondska er bætt við yður. Ekki svo, en látið mennina fara, og látið þá þjóna Guðinum, því þetta er það sem þér sjálfir leitið, en þeir réku þá út frá andliti Faraós. Drottinn sagði við Móses: Rétt út höndina yfir Egyptaland, og láta gráshoppur fara upp yfir landið og éta allt gras jarðarinnar og allan ávöxt trjánna sem haglið skildi eftir. Og Móses lyfte stafnum upp í himininn, og Drottinn leiddi suðurvind yfir landið allan þann daginn og alla nóttina. Að morgni kom, og suðurvindurinn tók upp grasahoppurnar. Og leiddi það upp yfir allt land Egyptalands, og það hvíldi yfir öll landamæri Egyptalands, gríðarlega mikið; slík grashopp hefur ekki orðið áður, og eftir þetta mun ekki verða þannig. Og það huldi sjón jarðarinnar, og jörðin var eyðilögð, og það át allt gras jarðarinnar og allan ávöxt trjánna sem hafði verið skilinn eftir frá haglinu. Ekkert grænt var skilið eftir á trjánum né í neinu grasi vallarins, um allt land Egyptalands.

Faraó flýtti sér að kalla á Móses og Aron og sagði: Ég hef syndgað fyrir Drottni, Guði yðar, og gegn yður. Takið við synd minni enn nú, og biðjið til Drottins Guðs yðar, og láti hann fjarlægja frá mér þennan dauða. Móses fór út frá Faraó og bað til Guðs. Og Drottinn breytti vindi frá sjónum, sterkum, og tók upp grasshoppurnar og kastaði þeim í Rauðahafið, og ekki var skilinn eftir einn einasti grasshoppur í öllu Egyptalandi. Og Drottinn harðnaði hjarta Faraós og hann sendi ekki Ísraelsmenn í burtu. Drottinn sagði til Móses: Teygðu út höndina þína til himinsins, og verði myrkur yfir Egyptalandi, þreifanlegur myrkur. Rétti út en Móses höndina inn í himininn, og varð myrkur, dimma, stormur

yfir allt land Egyptalands í þrjá daga, Og enginn sá bróður sinn í þrjá daga, og enginn reis upp úr rúmi sínu í þrjá daga, en öllum sonum Ísraels var ljós í öllum þeim stöðum sem þeir bjuggu. Og Faraó kallaði til Móses og Arons og sagði: Farið, þjónið Drottni, Guði yðar, en skilið sauðfé og nautgripi eftir, og farangur yðar fari með yður. Og Móses sagði: En þú munt einnig gefa okkur brennifórnir og fórnir sem við munum færa Drottni, Guði okkar. Og búféð okkar mun fara með okkur, og við munum ekki skilja eftir hóf, því að frá þeim munum við taka til að þjóna Drottni Guði okkar. Við vitum hins vegar ekki hvað við munum þjóna Drottni Guði okkar, fyrr en við komum þangað. Drottinn harðnaði hjarta Faraós, og hann óskaði ekki að senda þá í burtu. Og Faraó segir: Farðu burt frá mér, gættu þín sjálfur að sjá andlit mitt ekki framar, því á þeim degi sem þú sýnist mér, munt þú deyja. Móses segir: Þú hefur sagt að ég mun ekki birtast þér andlit til andlitis framar.

11

Drottinn sagði til Móses: Enn eitt högg mun ég leiða yfir Faraó og yfir Egyptaland, og eftir þetta mun hann senda yður burt héðan. En þegar hann sendir yður burt með öllu, mun hann reka yður út með útrekstur. Tala því leynilega í eyrun fólksins, og láttu hvern biðja náunga sinn um silfurílát og gullílát og klæðnað. Herra gaf þjóð sinni hýbýli fyrir augum Egypta, og þeir lánuðu þeim, og maðurinn Móses varð mjög mikill fyrir augum Egypta og fyrir augum Faraós og fyrir augum þjóna hans. Og Móses sagði: Þetta segir Herrinn: Um miðja nótt fer ég inn í miðju Egyptalands, Og allur frumburður mun deyja í Egyptalandi, frá frumburði Faraós, sem situr á hásætinu, og til frumburðar þjónustustúlkunnar við mylnusteininn, og til frumburðar allrar skepnu. Og það mun verða mikið hróp um allt land Egyptalands, sem slíkt hefur ekki orðið, og slíkt mun ekki verða aftur. Og meðal allra sona Ísraels mun

enginn hundur urra tungu sinni, frá manni til búfjár, svo að þú vitir hversu undarlega Drottinn mun gera greinarmun á milli Egypta og Ísraels. Og allir þessir þjónar þínir munu koma niður til mín og beygja sig fyrir mér og segja: Farðu út þú og allt þitt fólk sem þú leiðir, og eftir þetta mun ég fara út. En Móses fór frá Faraó með reiði. Drottinn sagði til Móses: Faraó mun ekki hlýða á yður, svo að ég margfalda tákn mín og kraftaverk mín í Egyptalandi. Móses og Aron gerðu öll táknin og furðuverkin þessi í Egyptalandi fyrir Faraó, en Drottinn harðnaði hjarta Faraós, og hann hlustaði ekki til að senda sonu Ísraels burt úr Egyptalandi.

12

Drottinn sagði við Móse og Aron í Egyptalandi: Þessi mánuður er sannarlega upphaf mánaða fyrir yður, hann er hinn fyrsti fyrir yður í mánuðum ársins. Talaðu til allrar safnaðar sona Ísraels og seg: Á hinum tíunda degi þessa mánaðar skulu þeir taka, hver maður kind eftir föðurhúsum, hver maður kind fyrir hvert hús. Ef þeir eru fáir í húsinu, svo að þeir séu ekki nægilega margir fyrir kind, þá mun hann taka með sér náungann sinn, samkvæmt tölu sálna; hver skal telja það sem nægir honum inn í kindina. Sauðkind fullkomið, karlkyns, árs gamalt verður ykkur; frá lömbum og geitum munuð þér taka. Og það verður yður varðveitt þar til hinn fjórtándi dagur þessa mánaðar, og allur fjöldi samkundu Ísraels sona mun slátra því að kveldi. Og þeir munu taka af blóðinu og setja það á báða dyraumbúningana og á yfirþröskuldinn, í þeim húsum þar sem þeir munu eta það. Og þeir munu eta kjötið þessa nótt steikt á eldi, og ósýrt brauð á beiskum jurtum skulu þeir eta. Þið skuluð ekki eta af því hrátt, né soðið í vatni, heldur steikt á eldi, höfuðið með fótunum og innmötunum. Ekkert skal eftir vera af honum til morguns, og bein skuluð þér ekki brjóta af honum, en það sem eftir er af honum til morguns

skuluð þér brenna í eldi. Þannig en þið skuluð eta það: lendarnir ykkar umgyrðir, og sandölurnar á fótunum ykkar, og stafirnir í höndunum ykkar, og þið skuluð eta það með flýti. Paska er Drottins. Og ég mun fara í gegnum Egyptaland í þessari nótt og slá allt frumburð í Egyptalandi, frá manni til dýrs, og yfir öllum guðum Egypta mun ég framkvæma hefndina, ég Drottinn. Og blóðið verður ykkur að merki á húsunum þar sem þið eruð, og ég mun sjá blóðið og hylja ykkur, og engin plága til eyðileggingar verður meðal ykkar þegar ég slæ í Egyptalandi.

Og þessi dagur verður yður að minningarmerki, og þið skuluð halda hana sem hátíð fyrir Drottni um allar kynslóðir yðar; sem eilífa reglu skuluð þið halda hana. Sjö daga skuluð þið eta ósýrt brauð, en frá hinum fyrsta degi skuluð þið fjarlægja sýringu úr húsum yðar. Allur sá sem étur sýringu skal sú sál eyðast úr Ísrael, frá hinum fyrsta degi til hins sjöunda dags. Og fyrsti dagurinn mun verða kallaður heilagur, og sjöundi dagurinn mun vera kallaður heilagur fyrir ykkur. Ekkert þrælslegt verk skuluð þér gera á þeim dögum, nema það sem þarf að gera fyrir hverja sál; þetta eitt má gera fyrir ykkur. Og þið skuluð halda þetta boðorð, því að á þessum degi mun ég leiða styrk yðar út úr landi Egyptalands, og þið skuluð gera þennan dag að eilífri reglu fyrir kynslóðir yðar. Byrjandi á fjórtánda degi hins fyrsta mánaðar, frá kvöldi skuluð þér eta ósýrt brauð, til hins tuttugasta og fyrsta dags mánaðarins, til kvölds. Sjö daga skal súrdeig ekki finnast í húsum yðar, allur sem étur súrt brauð, sú sál verður eytt úr söfnuði Ísraels, bæði meðal útlendinga og innfæddra landsins. Allt syrt brauð skuluð þér ekki eta, en í öllum bústaðum yðar skuluð þér eta ósýrt brauð.

Kallaði en Móses alla öldungaþing sona Ísraels og sagði til þeirra: Farið burt, takið ykkur kind samkvæmt ættum ykkur og

fórnið páskann. Þið munuð taka búnt af ísópi og eftir að hafa dýft því í blóðið sem er við hurðina, skuluð þið strjúka því á hurðarstafinn og á báða hurðarstafana með blóðinu sem er við hurðina, en þið skuluð ekki fara út, hver um sína hurð húss síns, fyrr en að morgni. Og Drottinn mun fara framhjá til að slá Egypta, og hann mun sjá blóðið á dyraumbúningnum og á báðum dyrastöfunum, og Drottinn mun fara framhjá dyrunum, og hann mun ekki leyfa eyðandanum að fara inn í hús yðar til að slá. Og varðveittu þetta lögmæta orð fyrir þig sjálfan og syni þína til eilífðar. Ef þér farið inn í landið sem Drottinn mun gefa yður, eins og hann talaði, þá varðveitið þessa þjónustu. Og það mun verða ef synir yðar segja til yðar: Hvað er þessi þjónusta? Og þið munuð segja til þeirra: Fórn er þetta paska til Drottins, sem huldi hús synanna Ísraels í Egyptalandi, þegar hann laust Egyptamenn, en hús okkar bjargaði hann. Og fólkið beygði sig og laut. Og eftir að hafa farið í burtu gerðu synir Ísraels eins og Drottinn bauð Móses og Aron, þannig gerðu þeir.

Það gerðist um miðja nótt, og Drottinn lamdi allan frumburð í Egyptalandi, frá frumburði Faraós sem sat á hásætinu, til frumburðar fangakonunnar sem var í gryfjunni, og til frumburðar alls búfjár. Og Faraó reis um nóttina, og þjónar hans, og allir Egyptar, og mikið hróp varð um allt Egyptaland, því að það var ekki hús þar sem ekki var dauður maður í því. Og Faraó kallaði til Móses og Arons um nóttina og sagði þeim: Standið upp og farið út frá fólki mínu, bæði þér og synir Ísraels, gangið og þjónið Drottni, Guði yðar, eins og þér segið. Og takið yðar sauðfé og uxa og farið, og blessið mig líka. Og Egyptar voru að þrýsta á fólkið með miklum áhuga að reka þá út úr landinu, því þeir sögðu: Við deyjum öll. Fólkið tók upp deig sitt áður en það var súrað, hnatað deigið bundið upp í fötum sínum á herðum sínum. En synir Ísraels gerðu eins og Móses hafði skipað þeim, og þeir báðu Egyptana um

silfurílát og gullílát og klæði. Og Drottinn gaf fólki sínu hylli fyrir Egyptum, og þeir léðu þeim, og þeir ránuðu Egyptana.

Eftir að hafa yfirgefið Rameses fóru synir Ísraels til Sokkóts, sex hundruð þúsund fótgönguliðar, mennirnir, að undanskildum farangrinum. Og mikill blandaður fjöldi fór upp með þeim, og sauðfé, og nautgripir, og afar mörg búfé. Og þeir bökunðu deigið sem þeir höfðu fært út úr Egyptalandi sem ósýrðar öskulökur, því það var ekki sýrt, því Egyptar höfðu rekið þá út, og þeir gátu ekki dvalið, né höfðu þeir gert sér áðskipti fyrir ferðina. En búsetan synanna Ísraels, sem þeir bjuggu í landi Egyptalands og í landi Kanaans, var fjögur hundruð og þrjátíu ár. Og það gerðist eftir fjögur hundruð og þrjátíu ár að allur styrkur Drottins fór út frá landi Egyptalands um nóttina. Vakt er hjá Drottni, svo að hann leiddi þá út úr landi Egyptalands. Sú nótt þessi er vakt Drottins, svo að allir synir Ísraels haldi hana í kynslóðir sínar. Drottinn sagði til Móses og Arons: Þetta er lögmálið um paskann, enginn útlendingur skal eta af honum. Og hvern þjón eða mann keyptan með silfri skaltu umskerða, og þá má hann eta af því. Gestur eða leigumaður skal ekki eta af því. Í einu húsi skal það étið vera, og þið skuluð ekki bera kjötið út úr húsinu, og þið skuluð ekki brjóta bein af því. Allur söfnuður Ísraelssona mun gera það. Ef einhver framandi nálgast ykkur til að halda páskahátíðina fyrir Drottni, skaltu umsníða alla karlmenn hans, og þá má hann koma til að halda hana, og hann skal vera eins og innfæddur landsins; enginn óumskorinn má eta af henni. Ein lög skulu gilda fyrir hinn innfædda og fyrir hinn komandi framandi meðal yðar. Og synir Ísraels gerðu eins og Drottinn bauð Móse og Aron til þeirra, svo gerðu þeir. Og það gerðist á þeim degi, að Drottinn leiddi Ísraels syni út úr Egyptalandi með krafti þeirra.

Drottinn sagði við Móse og sagði, Helgaðu mér allan frumburð, hinn fyrst framleiddur, sem opnar móðurkviðinn meðal sona Ísraels, frá manni til búfjár; hann er minn. Móses sagði til fólksins: Minnist þessa dags, þegar þið fóruð út úr Egyptalandi, úr þrældómsins húsi, því að með máttulegri hendi leiddi Drottinn yður héðan út, og súrdeig skal ekki étast. Því að í dag farið þið út í mánuði nýmána. Og það mun verða þegar Drottinn, Guð þinn, leiðir þig inn í land Kananíta, og Hettíta, og Amóríta, og Hívíta, og Jebúsíta, og Girgasíta, og Perisíta, sem hann sór feðrum þínum að gefa þér, land sem rennur mjólk og hunang, þá skalt þú framkvæma þessa þjónustu í þessum mánuði. Í sex daga skuluð þér eta ósýrt brauð, en á hinum sjöunda degi er hátíð Drottins. Ósýrt brauð skaltu eta í sjö daga, súrt brauð skal ekki sjást hjá þér, né skal súrdeig vera hjá þér innan allra landamæra þinna. Og þú skalt tilkynna syni þínum á þeim degi og segja: Vegna þessa gerði Drottinn Guð þetta fyrir mig þegar ég fór út úr Egyptalandi. Og það verður þér að merki á hendi þinni, og til minningar fyrir augum þínum, svo að lögmál Drottins verði í munni þínum, því að með máttulegri hendi leiddi Drottinn Guð þig út úr Egyptalandi. Og varðveitið þetta lögmál samkvæmt árstíðunum, frá degi til dags.

Og það verður þegar Drottinn, Guð þinn, leiðir þig inn í land Kananíta, eins og hann sór feðrum þínum, og hann mun gefa þér það. Og þú skalt aðskilja allt sem opnar leg, karlkynin til Drottins, allt sem opnar leg úr hjörðum eða í búpeningi þínum, eins mörg sem verða til þér, karlkynin skalt þú helga Drottni. Allt sem opnar móðurlíf asna skaltu skipta út með sauðfé, en ef þú skiptir ekki, skaltu leysa það, allan frumburð manns af sonum þínum skaltu leysa. Ef sonur þinn spyr þig eftir þetta og segir: Hvað er þetta? þá munt þú segja honum að með máttulegri hendi leiddi Drottinn okkur út úr landi Egyptalands, úr þrældómshúsinu. Þegar Faraó

herti sig gegn því að senda okkur í burtu, drap hann allan frumburð í Egyptalandi, frá frumburði manna til frumburðar búfjár. Vegna þessa fórna ég öllu sem opnar móðurlíf, karlkynin, til Drottins, og allan frumburð sona minna mun ég leysa. Og það verður að merki á hendi þinni og óhagganlegt fyrir augum þínum, því að með máttulegri hendi leiddi Drottinn þig út úr Egyptalandi.

Sem en Faraó sendi fólkið út, leiddi Guð þá ekki leiðina um land Filistea, því að hún var nálægt, því Guð sagði: svo að fólkið iðrist ekki þegar það sér stríð, og snúi aftur til Egyptalands. Og Guð leiddi þjóðina í hring um leið inn í eyðimörkina, að Rauðahafinu, en í fimmtu kynslóð fóru Ísraelsmenn upp úr Egyptalandi. Og Móses tók bein Jósefs með sér, því að hann hafði látið Ísraelssonu sverja eið og sagt: Drottinn mun heimsækja yður, og þér skuluð bera bein mín héðan með yður.

En synir Ísraels, er höfðu brotið upp frá Sokkót, tjölduðu í Etam við eyðimörkina. En Guð leiddi þá, um daginn í skýstólpa, til að sýna þeim veginn, en um nóttina í eldstólpa. Súlan af skýinu um daginn og súlan af eldinum um nóttina hætti ekki fyrir öllu fólkinu.

14

Og Drottinn talaði til Móses og sagði, Tala til Ísraelssona, og snúið aftur og látið þá búa tjaldstæði gagnvart byggðinni, milli Migdóls og hafsins, gagnvart Baal-sefon; fyrir framan það skuluð þið búa tjaldstæði við hafið. Og Faraó mun segja við fólk sitt: Synir Ísraels ráfa um í landinu, eyðimörkin hefur lokað þá inni. Ég mun herða hjarta Faraós, og hann mun elta þá, og ég mun verða dýrlegur í Faraó og í öllum her hans, og allir Egyptar munu vita að ég er Drottinn, og þeir gerðu þannig. Og það var tilkynnt konungi

Egypta að fólkið hafði flúið, og hjarta Faraós var snúið, og þjóna hans, gegn fólkinu, og þeir sögðu: Hvað er þetta sem við gerðum, að senda syni Ísraels í burtu, svo að þeir þjóni okkur ekki? Faraó spennti því stríðsvagna sína og leiddi allt fólk sitt með sér. Og hann tók sex hundruð útvöldu stríðsvagna og alla hesta Egypta og þriðju röðu menn yfir þeim öllum. Og Drottinn herði hjarta Faraós, konungs Egyptalands, og hjörtu þjóna hans, og hann elti synina Ísraels, en synir Ísraels fóru út með upprættri hendi. Og Egyptar eltust eftir þeim og fundu þá höfðu slegið upp tjöldum við sjóinn, og allir hestar og vagnarnir Faraós og riddararnir og herinn hans voru gagnvart búðunum, andspænis Beelsephon. Og Faraó var að nálgast, og synir Ísraels höfðu litið upp með augum sínum og sjá, Egyptar höfðu tjaldað á eftir þeim, og þeir óttuðust mjög, en synir Ísraels hrópaðu til Drottins. Og þeir sögðu til Móses: Vegna þess að það voru ekki grafir í Egyptalandi, leiddir þú okkur út til að drepa okkur í eyðimörkinni? Hvað er þetta sem þú gerðir við okkur, að leiða okkur út úr Egyptalandi? Var þetta ekki orðið sem við töldum til þín í Egyptalandi og sögðum: Leyfðu okkur að þjóna Egyptum? Því betra var fyrir okkur að þjóna Egyptum en að deyja í þessari eyðimörk.

Móses sagði til fólksins: Takið kjark, standið og sjáið hjálpræðið frá Drottni, sem hann mun veita okkur í dag, því eins og þið hafið séð Egyptamenn í dag, munuð þið ekki sjá þá aftur um eilífðartíma. Drottinn mun berjast fyrir yður, og þið skuluð þegja. Drottinn sagði til Móses: Hvers vegna öskrar þú til mín? Tala til Ísraelssona og láttu þá brjóta upp. Og þú, lyftu stafnum þínum og teygðu höndina þína yfir hafið og kljúfðu það, og láttu syni Ísraels ganga inn í miðju hafsins á þurru landi. Og sjá, ég mun herða hjarta Faraós og allra Egypta, og þeir munu fara inn á eftir þeim, og ég mun verða vegsamaður í Faraó og í öllu herliði hans og í vögnum hans og í hestum hans. Og allir Egyptar munu vita að ég

er Drottinn, þegar ég er vegsamaður í Faraó og í vögnum hans og hestum. Engill Guðs, sem fór á undan herbúðum Ísraelssona, fjarlægðist og fór fyrir aftan þá. Skýstólpinn fjarlægðist einnig frá andliti þeirra og stóð fyrir aftan þá. Og fór inn á milli herbúða Egypta og á milli herbúða Egypta og á milli herbúða Ísraels, og stóð þar. Og það varð myrkur og dimma, og nóttin leið, og þeir blandaðust ekki saman allan nóttina. Rétti út en Móses höndina yfir sjóinn, og Drottinn rak sjóinn aftur í ofbeldisfullum suðurvindi alla nóttina, og gerði sjóinn þurran, og vatnið rifnaði. Og synir Ísraels gengu inn í miðju hafsins á þurru landi, og vatn þess var veggur til hægri og veggur til vinstri.

Og Egyptar eltust við þá og fóru inn eftir þeim, og allir hestar Faraós og vagnarnir og reiðmennirnir fóru inn í miðju hafsins. Það gerðist á morgunvaktinni, og Drottinn horfði niður á herbúðir Egypta í eldsúlu og skýi, og ruglaði herbúðir Egypta, Og hann batt ása vagna þeirra og leiddi þá með ofbeldi, og Egyptar sögðu: Flýjum frá andliti Ísraels, því að Drottinn berst fyrir þá gegn Egyptum. Drottinn sagði við Móses: Rétt höndina þína út yfir hafið, og láttu vatnið snúa aftur og hylja Egyptamenn, bæði vagnana og reiðmennina. Móses rétti út höndina yfir sjóinn, og vatnið sneri aftur að degi yfir landið, en Egyptarnir flúðu undan vatninu, og Drottinn hristi Egypta af í miðju sjávarins. Og vatnið sem sneri aftur huldi vagnana og reiðmennina, og allan mátt Faraós, þá sem höfðu farið inn á eftir þeim inn í hafið, og enginn af þeim var skilinn eftir, ekki einn einasti. En synir Ísraels fóru gegnum þurrt land í miðju hafsins, en vatnið var þeim veggur frá hægri hendi og veggur frá vinstri hendi. Og Drottinn bjargaði Ísrael á þeim degi frá hendi Egypta, og Ísrael sá Egyptana dauða við strönd hafsins. Ísrael sá hina miklu hönd sem Drottinn gerði Egyptum, en fólkið óttaðist Drottin, og þeir trúðu Guði og Móse, þjóni hans.

15

Þá söng Móses og synir Ísraels þennan söng til Guðs og sögðu: Látum okkur syngja til Drottins, því að hann hefur verið dýrlegur gerður á dásamlegan hátt; hest og ríðanda kastaði hann í hafið. Hjálpari og verndari varð mér til hjálpræði, þessi er minn Guð, og ég mun dýrka hann, Guð föður míns, og ég mun upphefja hann. Drottinn muldar stríð, Drottinn er nafn hans. Vagnstríð Faraós og kraft hans kastaði hann í hafið, útvaldnir reiðmenn og yfirmenn þriðju röðar voru gleyptir í Rauðahafi. Sjórinn huldi þá, þeir sökku í djúpið eins og steinn. Hægri hönd þín, Drottinn, hefur verið dýrleg í styrk; hægri hönd þín, Drottinn, lamdi óvinina. Og í fjölda dýrðar þinnar muldir þú óvinina, þú sendir reiði þína sem eyddi þeim eins og strái. Og vegna anda reiði þinnar skildist vatnið, vötnin storkuðu eins og veggur, bylgjurnar storkuðu í miðju hafsins. Óvinurinn sagði: Ég mun elta og ná þeim, skipta herfanginu, fylla sál mína, drepa með sverði mínu, hönd mín mun ráða. Þú sendir anda þinn, hafið huldi þá, þeir sökku eins og blý í máttugt vatn. Hver er líkur þér meðal guðanna, Drottinn? Hver er líkur þér? Tignaður meðal hinna heilögu, dásamlegur í dýrð, gerandi kraftaverk. Þú réttir út hægri hönd þína, jörðin gleypti þá. Þú leiddir með réttlæti þínu þennan lýð þinn, sem þú leysti; þú hugguðir með styrk þínum til helgrar gistingar þinnar. Þjóðir heyrðu og urðu reiðar, kvilir gripu íbúa Filisteu. Þá flýttu leiðtogar Edoms, og höfðingjar Móabíta; skjálfti greip þá, allir íbúar Kanaans bráðnuðu. Megi skjálfti og ótti falla upp á þá, fyrir stærð handleggjar þíns látið þá verða að steini, þar til fólkið þitt fer framhjá, Drottinn, þar til þetta fólk þitt fer framhjá, sem þú eignaðist. Eftir að hafa leitt þá inn skaltu gróðursetja þá á fjalli arfleifðar þinnar, í tilbúnum bústaði þínum sem þú útbjóst, Drottinn, helgidóminn, Drottinn, sem hendur þínar undirbúðu. Drottinn ríkir um aldur og aldur og enn. Að hestur Faraós gekk

inn með vögnum og reiðmönnum í hafið, og Drottinn leiddi vatn hafsins yfir þá, en synir Ísraels gengu um þurrt land í miðju hafinu.

En Mirjam spákonan, systir Arons, tók trommuna í hönd sína, og allar konurnar fóru út á eftir henni með trommur og kóra. Miriam byrjaði fyrir þeim og sagði: Látum okkur syngja til Drottins, því hann hefur verið dýrðaður dýrðlega; hest og ríðanda kastaði hann í hafið. Móses fjarlægði Ísraelsmenn frá Rauðahafi og leiddi þá inn í eyðimörk Súr, og þeir fóru í þrjá daga í eyðimörkinni og fundu ekki vatn til að drekka. Þeir komu til Merra, og gátu ekki drukkið úr Merra, því það var beiskt. Vegna þessa nefndi hann nafn þess staðar Beiskleiki. Og fólkið murraði yfir Móses og sagði: Hvað skulum við drekka? Móses hrópaði til Drottins, og Drottinn sýndi honum tré, og hann kastaði því í vatnið, og vatnið varð sætt. Þar setti hann honum skipanir og dóma, og þar reyndi hann hann. Og hann sagði: Ef þú heyrir raust Drottins, Guðs þíns, og gerir það sem þóknanlegt er fyrir honum, og gefur gaum að boðorðum hans, og gætir allra réttlætinga hans, þá mun ég ekki leiða á þig neinn þann sjúkdóm sem ég leiddi á Egyptamenn, því að ég er Drottinn, Guð þinn, sem læknir þig. Og þeir komu til Elim, og þar voru tólf uppsprettur vatns og sjötíu pálmatrésstofnar, og þeir hertóku þar við vötnin.

16

Þeir fóru frá Elim, og öll söfnuður Ísraelssona kom inn í eyðimörkina Sin, sem er á milli Elim og Sínaí. En á hinum fimmtánda degi hins annars mánaðar eftir að þeir höfðu farið út úr landi Egyptalands, Öll söfnuður Ísraelssona murmuraði gegn Móses og Aron. Og synir Ísraels sögðu til þeirra: Væri gott að við hefðum dáið, slegnir af Drottni í Egyptalandi, þegar við sátum við

kjötpottana og átum brauð til mettunar, því að þér leidduð okkur inn í þessa eyðimörk til að drepa alla þessa söfnuð í hungri. Drottinn sagði til Móses: Sjá, ég læt rigna ykkur brauð úr himninum, og fólkið mun fara út og safna því sem þarf fyrir daginn, dag hvern, svo að ég megi reyna þá hvort þeir muni fara eftir lögmáli mínu eða ekki. Og það mun verða á hinum sjötta degi að þeir muni undirbúa það sem þeir bera inn, og það mun verða tvöfalt það sem þeir safna dag frá degi. Og Móses og Aron sögðu til allrar safnaðar Ísraels sona: Að kveldi munuð þið vita að Drottinn leiddi yður út úr landi Egyptalands, Og á morgnana munuð þið sjá dýrð Drottins þegar hann heyrir knurr yðar við Guð, en hvað erum vér, að þið knurrið á móti okkur? Og Móses sagði: Þegar Drottinn gefur yður kjöt að borða um kvöldið og brauð til fyllingar um morguninn, vegna þess að Drottinn heyrði knúrinn yðar sem þér knúrið á móti okkur – en hvað erum vér? Því að knúrinn yðar er ekki á móti okkur, heldur á móti Guði.

Móses sagði til Arons: Segðu allri söfnuði Ísraelssona að koma fram fyrir Guð, því að hann hefur heyrt knurr ykkar. Þegar Aron talaði til alls söfnuðar Ísraelssona og þeir sneru sér til eyðimerkurinnar, þá birtist dýrð Drottins í skýi. Og Drottinn talaði til Móses og sagði, Ég hef heyrt kvörtun Ísraelssona. Talaðu til þeirra og seg: Að kveldi skuluð þér borða kjöt, og að morgni verðið þér mettir af brauði, og þér munuð vita að ég er Drottinn, yðar Guð. Það gerðist um kvöldið, og vaktir fóru upp og huldu herbúðirnar. Um morguninn gerðist það þegar döggin hætti í kring um herbúðirnar. Og sjá, á yfirborði eyðimerkurinnar var eitthvað fínt eins og kóríander, hvítt, eins og frost á jörðinni. En þegar synir Ísraels höfðu séð það, sögðu þeir hver við annan: Hvað er þetta? Því að þeir vissu ekki hvað það var. En Móses sagði við þá: Þetta er brauðið sem Drottinn gaf ykkur að borða. Þetta er orðið sem Herra skipaði: Safnið af því, hver maður eftir því sem

viðeigandi er, einn gomor á mann, samkvæmt tölu sálna yðar; hver maður skuli safna fyrir tjaldfélagana sína. Synir Ísraels gerðu þannig, og þeir söfnuðu, sá hið mikla og sá hið minna. Og þegar þeir höfðu mælt með gomor, þá hafði sá sem safnaði miklu ekki meira, og sá sem safnaði litlu ekki minna, hver hafði safnað eftir því sem honum hæfði. Móses sagði við þá: Enginn láti neitt eftir af sínu til morguns.

Og þeir hlýddu ekki Móses, en sumir skildu eftir af honum til morguns, og það gaus upp orma, og það fúlnaði, og Móses reiddist þeim. Og þeir söfnuðu því á hverjum morgni, hver því sem honum var ætlað, en þegar sólin hitnaði, bráðnaði það. Það gerðist á hinum sjötta degi að þeir söfnuðu tvöföldu magni af hinu nauðsynlega, tveimur gomor fyrir hvern mann. Þá komu allir höfðingjar safnaðarins inn og tilkynntu það Móse. Sagði Móses til þeirra: Er þetta ekki það orð sem Drottinn talaði? Hvíldardagar, heilög hvíld fyrir Drottni á morgun. Það sem þér bakið, bakið, og það sem þér sjóðið, sjóðið, og allt sem umfram er, skilið eftir í geymslu til morguns. Og þeir létu eftir af því til morguns, eins og Móses hafði skipað þeim, og það stank ekki, né varð ormur í því. Móses sagði: Étið í dag, því að í dag er hvíldardagur Drottins; það mun ekki finnast á vellinum. Sex daga skuluð þér safna, en á hinum sjöunda degi er hvíldardagur, því að það mun ekki vera þar. Það gerðist á hinum sjöunda degi að sumir úr fólkinu kepptu við að safna, og þeir fundu ekki. Drottinn sagði til Móses: Hversu lengi vilja þér ekki hlýða boðorðum mínum og lögmáli mínu? Sjáið, því að Drottinn gaf ykkur hvíldardaga þennan dag, vegna þessa gaf hann ykkur á sjötta deginum brauð fyrir tvo daga, sitjið hver í húsum ykkur, enginn fari út af stað sínum á sjöunda deginum. Og fólkið hvíldist á sjöunda deginum. Og synir Ísraels nefndu það Manna, en það var sem hvítt kóríanderfræ, og bragð þess var sem kaka með hunang. Móses sagði: Þetta er það orð sem

Drottinn skipaði: Fyllið gomorinn af mönnunni til geymslu fyrir kynslóðir yðar, svo að þær sjái brauðið sem þér étuð í eyðimörkinni, þegar Drottinn leiddi yður út úr Egyptalandi. Og Móses sagði til Arons: Taktu eina gullkrukku og settu í hana fullt gómor af mannanum, og þú skalt leggja það frammi fyrir Guði, til varðveislu fyrir kynslóðir ykkar, Á þann hátt sem Drottinn skipaði Móse, og Aron lagði það fyrir vitnisburðinn til varðveislu. Synir Ísraels átu hið manna í fjörutíu ár, uns þeir komu inn í hinn bygða heim; þeir átu hið manna uns þeir komu inn í hluta Fönikíu. En gomorið var tíundi hluti hinna þriggja mælikvarða.

17

Og öll söfnuður Ísraelssona fór frá eyðimörk Sín samkvæmt herbúðum sínum, eftir orði Drottins, og þeir höfðu herbúðir í Refidím, en það var ekki vatn fyrir þjóðina til að drekka. Og fólkið greinast við Móses og sagði: Gefðu okkur vatn svo að við megum drekka. Og Móses sagði við þá: Hvers vegna greinast þið við mig og hvers vegna freistið þið Drottins? Fólkið þyrstir þar eftir vatni, og fólkið urraði þar til Móses og sagði: Hvers vegna þetta? Færðir þú okkur upp úr Egyptalandi til að drepa okkur og börn okkar og búfé okkar með þorsta? Móses hrópaði til Drottins og sagði: Hvað á ég að gera við þetta fólk? Eftir stutt munu þeir steina mig. Og Drottinn sagði til Móses: Farðu á undan þessu fólki og taktu með þér nokkra af öldungum fólksins, og stafinn sem þú laust ána með, taktu í höndina þína, og farðu. Sjá, ég stend þar fyrir þér á steininum í Horeb, og þú munt slá steininn, og vatn mun streyma út úr honum, og fólkið mun drekka. En Móses gerði þannig fyrir sonum Ísraels. Og hann nefndi þann stað Prófun og Háðung, vegna háðungar sona Ísraels, og vegna þess að þeir prófuðu Drottin, seggjandi: Er Drottinn meðal okkar, eða ekki?

Kom Amalek og barðist við Ísrael í Refidím. Móses sagði við Jósúa: Veldu þér mátuga menn og farðu út til að berjast við Amalek á morgun, og sjá, ég mun standa á toppi hæðarinnar, og stafur Guðs verður í hendi minni. Og Jósúa gerði rétt eins og Móses sagði til hans, og hann fór út og dró upp til bardaga gegn Amalek, og Móses og Aron og Húr fóru upp á topp hæðarinnar. Og það gerðist að þegar Móses lyftir höndunum, sigraði Ísrael, en þegar hann lét höndunum síga, sigraði Amalek. Hendurnar á Móse voru þungar, og þeir tóku stein og lögðu undir hann, og hann sat á honum. Aron og Hur studdu hendur hans, einn frá þessari hlið og einn frá hinni, og hendur Móse héldu stöðugar þar til sólarlag. Og Jósúa vendi Amalek á flótta og allt fólk hans með eggvopnum. Sagði Drottinn til Móses: Skrifaðu þetta niður til minningar í bók og seg Jósúa í eyrun að ég mun algjörlega þurrka út minninguna um Amalek undan himni. Og Móses bygði altari fyrir Drottni og nefndi það: Drottinn er griðastaður minn. Að Drottinn berst með leynilega hendi gegn Amalek frá kynslóð til kynslóðar.

18

Jethro, prestur Midian, tengdafaðir Móses, heyrði allt sem Drottinn gerði fyrir Ísrael, lýð sinn, því Drottinn leiddi Ísrael út úr Egyptalandi. Jetró, tengdafaðir Móses, tók Sippóru, konu Móses, eftir lausn hennar. og tvo syni hennar, nafn eins þeirra Gershom, sagði: Útlendingur var ég í framandi landi, Og nafn hins annars var Elíezer, og sagði: Því að Guð föður míns var hjálpari minn og bjargaði mér úr hendi Faraós. Og Jetró, tengdafaðir Móse, fór út ásamt synunum og konunni til Móse inn í eyðimörkina, þar sem hann hafði tjaldað við fjall Guðs. Það var tilkynnt Móses og sagt: Sjá, tengdafaðir þinn Jetró kemur til þín, og konan og hinir tveir synir þínir með honum. Móses fór út til fundar við tengdaföður

sinn, og laut niður fyrir honum, og kyssti hann, og þeir kveðstu, og hann leiddi þá inn í tjaldið. Og Móses sagði tengdaföður sínum frá öllu sem Drottinn gerði Faraó og öllum Egyptum vegna Ísraels, og um alla þá erfiðleika sem þeir urðu fyrir á leiðinni, og að Drottinn bjargaði þeim úr hendi Faraós og úr hendi Egypta. Jetró var hissa yfir öllum hinum góðu hlutum sem Drottinn gerði þeim, að hann bjargaði þeim úr hendi Egypta og úr hendi Faraós. Og Jetró sagði: Blessaður sé Drottinn, sem bjargaði þeim úr hendi Egypta og úr hendi faraós. Nú veit ég að Drottinn er mikill umfram alla guðina vegna þessa, því að þeir réðust á þá. Og Jetró, tengdafaðir Móses, tók brennifórnir og fórnir til Guðs, en Aron og allir öldungar Ísraels komu til að borða brauð með tengdaföður Móses frammi fyrir Guði.

Og það gerðist eftir næsta dag að Móses sat niður til að dæma fólkið, en allt fólkið stóð hjá Móse frá morgni til kvölds. Og þegar Jetró hafði séð allt sem hann gerði fyrir fólkinu, segir hann: Hvað er þetta sem þú gerir fyrir fólkinu? Hvers vegna situr þú einn, en allt fólkið hefur staðið hjá þér frá morgni til kvölds? Og Móses segir tengdamanni sínum: Fólkið kemur til mín til að leita dóms frá Guði. Þegar ágreiningur verður með þeim og þeir koma til mín, dæmi ég hvern og kunngjöri þeim boðorð Guðs og lögmál hans. Tengdafaðir Móses sagði við hann: Þú gerir þetta ekki rétt. Með óþolinmóðri eyðileggingu muntu verða eyðilagður, bæði þú og allt þetta fólk sem er með þér; þetta mál er of þungt fyrir þig, þú getur ekki gert þetta einn. Nú því hlustaðu á mig, og ég mun ráðleggja þér, og Guð mun vera með þér, vertu þú fyrir fólkinu í málum til Guðs, og þú munt bera orð þeirra til Guðs. Og þú skalt vara þá alvarlega við um boðorð Guðs og lögmál hans, og þú skalt sýna þeim vegina sem þeir skulu ganga á, og verkin sem þeir skulu vinna. Og þú skoðaðu fyrir þig sjálfan frá öllu þjóðinni mátuga menn, guðsóttafulla, réttláta menn, sem hata hroka, og þú skalt

setja yfir þá þúsundmanna höfðingja og hundraðsmanna höfðingja og fimmtugsmanna höfðingja og tíumanna höfðingja. Og þeir dæma fólkið alla stund, en hið ofstóra mál skulu þeir bera upp til þín, en hinar litlu sakir dæma þeir sjálfir, og þeir létta byrðina af þér og munu aðstoða þig. Ef þú gerir þetta, mun Guð styrkja þig, og þú munt geta staðið, og allt þetta fólk mun koma á sinn eigin stað með friði. Móses heyrði rödd tengdaföður síns og gerði allt sem hann sagði honum. Og Móses valdi mátuga menn úr öllu Ísrael og gerði þá að þúsundhöfðingjum og hundraðshöfðingjum og fimmtugshöfðingjum og tíuhöfðingjum yfir þeim. Og þeir dómdu þjóðina alla stund, en hvert ofstórt mál báru þeir upp til Móse, en hvert létt mál dómdu þeir sjálfir. Móses sendi burt tengdason sinn, og hann fór til síns lands.

19

En á þriðja mánuði frá brottför Ísraelssona úr Egyptalandi, á þessum degi, komu þeir í Sínaí-eyðimörkina. Og þeir fóru frá Raphidin og komu inn í eyðimörk Sinai, og Ísrael tjaldaði þar gagnvart fjallinu. Og Móses fór upp á fjall Guðs, og Guð kallaði á hann af fjallinu og sagði: Þetta skalt þú segja húsi Jakobs og tilkynna sonum Ísraels. Þið sjálf hafið séð hvað ég hef gert Egyptum, og ég tók yður upp eins og á vængjum arna, og ég leiddi yður til mín. Og nú, ef þið heyrið rödd mína og varðveitið sáttmála minn, þá munuð þið vera mér sérstakt fólk umfram allar þjóðir, því mín er öll jörðin. En þér munuð vera mér konunglegt prestdómur og heilög þjóð, þessi orð skaltu segja sonum Ísraels. En Móses kom og kallaði til sín öldungana af þjóðinni og lagði fyrir þá öll þessi orð sem Guð hafði skipað þeim. Allt fólkið svaraði samhuga og sagði: Allt sem Guð hefur sagt munum vér gera og hlýða. En Móses bar þessi orð til Guðs. Drottinn sagði við Móses: Sjá, ég er að koma til þín í skýsúlu, svo að fólkið heyri mig tala til

þín og trúi þér um aldur og ævi. Móses tilkynnti orð fólksins til Drottins. Drottinn sagði til Móses: Farðu niður og vara fólkið, hreinsa þá í dag og á morgun, og láta þá þvo fötin sín. Og látið þá vera tilbúna fyrir hinn þriðja dag, því að hinn þriðja dag mun Drottinn fara niður á Sínaífjall fyrir augliti alls fólksins. Og þú skalt aðskilja fólkið í kring og segja: Gefið gaum að sjálfum ykkur að fara ekki upp í fjallið og að snerta ekki neitt af því. Allur sá sem hefur snert fjallið mun deyja dauða. Ekki mun hönd snerta hann, því að hann verður steyptur með steinum, eða skotinn með ör, hvort sem það er búfé eða maður, hann mun ekki lifa. Þegar raddirnar og lúðrarnar og skýið fer frá fjallinu, þá munu þeir fara upp á fjallið.

Móses fór niður af fjallinu til lýðsins og helgaði þá, og þeir þvoðu klæðin. Og hann sagði til fólksins: Verðið tilbúnir í þrjá daga, nálgist ekki konu. Það gerðist á þriðja deginum við dögun, og urðu raddir og eldingar og dökkt ský á Sínaífjalli, rödd lúðursins hljómaði hátt, og allur lýðurinn í herbúðunum varð hræddur. Og Móses leiddi fólkið út úr herbúðunum til að mæta Guði, og þeir stóðu við fótinn að fjallinu. Fjallið Sínaí var allt reykjandi, vegna þess að Guð hafði komið niður á það í eldi, og reykurinn steig upp eins og reykur úr ofni, og allt fólkið undrast mjög. Urðu en raddirnar af básúnunni æ sterkari og sterkari. Móses talaði, en Guð svaraði honum með rödd. Drottinn kom niður á fjallið Sínaí, á topp fjallsins, og Drottinn kallaði á Móses á topp fjallsins, og Móses fór upp. Og Guð sagði til Móses: Farðu niður og vara fólkið við að þeir nálgist aldrei Guð til að sjá, svo að fjöldi úr þeirra hópi falli ekki. Og prestarnir sem nálgast Drottin Guð verði helgaðir, svo að Drottinn eyðileggi þá ekki.

Og Móses sagði til Guðs: Fólkið mun ekki geta stigið upp til Sínaífjalls, því þú hefur vitni borið til okkar og sagt: Afmarkaðu

fjallið og helgaðu það. Drottinn sagði við hann: Farðu, farðu niður, og farðu upp, þú og Aron með þér, en prestarnir og fólkið má ekki þvinga sig til að fara upp til Guðs, svo að Drottinn eyðileggi ekki nokkra af þeim. Móses fór niður til fólksins og sagði þeim.

20

Og Drottinn talaði öll þessi orð og sagði: Ég er Drottinn, Guð þinn, sem leiddi þig út úr landi Egyptalands, úr þrælahúsinu. Þú skalt ekki hafa aðra guði en mig. Þú skalt ekki gera þér skurðgoð, né nokkra líkingu af því sem er uppi í himninum, né því sem er niðri á jörðinni, né því sem er í vötnunum undir jörðinni. Þú skalt ekki tilbiðja þá, né þjóna þeim, því að ég er Drottinn, Guð þinn, afbrýðissamur Guð, sem heimsækir syndir feðranna á börnin til þriðju og fjórðu kynslóðar þeirra sem hata mig, og sýnir miskunn í þúsundir þeim sem elska mig, og þeim sem varðveita boðorð mín. Þú skalt ekki taka nafn Drottins, Guðs þíns, í fánýti, því að Drottinn, Guð þinn, mun ekki halda þeim saklausum sem tekur nafn hans í fánýti. Mundu hvíldardaginn til að helga hann. Í sex daga skaltu vinna og gera öll þín verk. En á deginum þeim sjöunda, hvíldardagar Drottins Guðs þíns, skalt þú ekki vinna nokkurt starf, hvorki þú, né sonur þinn, né dóttir þín, né þjónn þinn, né þjónustustúlka þín, né uxi þinn, né burðardýr þitt, né neitt búfé þitt, né gesturinn sem er búsettur hjá þér. Því að á sex dögum gerði Drottinn himininn og jörðina og hafið og allt sem í þeim er, og hvíldist á sjöunda deginum, þess vegna blessaði Drottinn sjöunda daginn og helgaði hann. Virtu föður þinn og móður þína, svo að vel fari þér og svo að þú lifir lengi á hinni góðu jörð sem Drottinn, Guð þinn, gefur þér. Þú skalt ekki fremja hjónabrot. Þú skalt ekki stela. Þú skalt ekki myrða. Þú skalt ekki bera falskt vitni gegn náunga þínum. Þú skalt ekki þrá konu nágranna þíns, þú skalt ekki þrá hús nágranna þíns, hvorki akur

hans, né barn hans, né þerna hans, né uxa hans, né jókdýr hans, né neitt búfé hans, né neitt sem nágranni þinn á.

Og allt fólkið sá röddina og blysana og rödd lúðursins og fjallið sem reykti, en allt fólkið varð hrætt og stóð langt í burtu. Og þeir sögðu til Móses: Talaðu þú til okkar, en láttu ekki Guð tala til okkar, svo við deyum ekki. Og Móses segir þeim: Takið kjark, því að Guð kom til yðar til þess að prófa yður, svo að ótti hans verði í yður, til þess að þér syndgið ekki. Fólkið stóð langt í burtu, en Móses gekk inn í myrkurinn þar sem Guð var. Drottinn sagði til Móses: Þetta muntu segja húsi Jakobs og tilkynna sonum Ísraels: Þér hafið séð að ég hef talað til yðar frá himni. Þér skuluð ekki gera ykkur silfurguði, og gullguði skuluð þér ekki gera ykkur. Altari úr jörð skuluð þér gera mér, og þér skuluð fórna á því brennifórnir yðar og hjálpræði yðar og kindur og kálfana yðar á hverjum stað þar sem ég læt nefna nafn mitt, og ég mun koma til þín og blessa þig. Ef þú gerir altari úr steinum til mín, skaltu ekki byggja það úr höggnum steinum, því að þú hefur sveiflað sverði þínu á þá, og þeir hafa orðið óhreinkuð. Þú skalt ekki fara upp með stigum á altari mitt, svo að þú afhjúpir ekki nakið þitt á því.

21

Og þetta eru reglugerðirnar sem þú skalt leggja fram fyrir þeim. Ef þú kaupir hebreskt barn, skal hann þjóna þér í sex ár, en á sjöunda árinu skal hann fara frjáls að gjöf. Ef hann sjálfur einn fer inn, þá mun hann einn fara út, en ef kona fer inn með honum, þá mun konan hans einnig fara út. Og ef hinn herra gefur honum konu, og hún fæðir honum syni eða dætur, þá mun konan og börnin vera herra hans, en hann einn mun fara út. Ef þjónninn svarar og segir, ég hef elskað herra minn og konuna og börnin, þá fer ég ekki í burtu frjáls, Herra hans mun færa hann til dómstóls

Guðs, og þá mun hann færa hann að hurðinni við þröskuldinn, og herra hans mun gata eyrað með alinu, og hann mun þjóna honum að eilífu.

Ef einhver selur sína eigin dóttur sem þjónustustúlku, mun hún ekki fara burt, rétt eins og þrælakonurnar fara. Ef hún þóknast ekki herra sínum, sem samþykkti hana sér, þá skal hann leysa hana. En framandri þjóð er hann ekki herra til að selja hana, því að hann braut trúnað við hana. Ef hann trúlovar hana syni sínum, mun hann gera henni samkvæmt rétti dætra. Ef hann tekur sér aðra konu, skal hann ekki svipta hana hinu nauðsynlega og fatnaðinum og hjúskaparréttinum. Ef hann gerir henni ekki þessi þrjú, þá mun hún fara frjáls án silfurs. Ef einhver slær einhvern og hann deyr, skal hann drepinn til dauða. En ekki viljandi, heldur afhenti Guð í hendur hans, ég mun gefa þér stað þar sem morðinginn mun flýja þangað. Ef einhver ræðst á náungann sinn til að drepa hann með svikum og leitar hælis, þá skalt þú taka hann frá altari mínu til að lífláta hann. Hver sem slær föður sinn eða móður sína skal drepinn verða. Sá sem talar illt um föður sinn eða móður sína mun deyja dauðanum. Ef einhver stelur einhverjum af sonum Ísraels og kúgar hann og selur hann, og þetta finnst hjá honum, þá skal hann deyja. Ef tveir menn rífast og slá náungann með steini eða hnefa, og hann deyr ekki heldur liggur á rúminu, Ef maðurinn hefur risið upp og gengur úti á staf, mun sá sem sló hann vera saklaus, nema að hann skal greiða fyrir aðgerðarleysi hans og lækniskostnað. Ef einhver slær barn sitt eða þjónustustúlku sína með staf, og það deyr fyrir höndum hans, skal hann sæta réttlætri refsingu. Ef hann lifir af dag einn eða tvo, skal hann ekki vera refsaður, því það er silfur hans. Ef tveir menn berjast og slá konu sem er þunguð, og barnið hennar fer út ómyndað, þá skal hann sæta sekt, eins og maður konunnar leggur á, og hann skal greiða samkvæmt mati. Ef en mótað er, skal gefa

sál í stað sálar. Auga í stað auga, tönn í stað tannar, hönd í stað handar, fót í stað fótar. Bruni í stað fyrir bruna, sár í stað fyrir sár, mar í stað fyrir mar. Ef einhver slær auga þjóns síns, eða auga þjónustustúlku sinnar, og blindar það, þá skal hann senda þá frjálsa burt í stað auga þeirra. Ef hann slær út tönn þjóns síns, eða tönn þjónustustúlku sinnar, skal hann senda þá frjálsa í stað tannar þeirra. Ef naut hryggir mann eða konu og viðkomandi deyr, skal nauturinn steinaður verða, og kjöt hans skal ekki étið, en eigandi nautarins skal vera saklaus. Ef uxinn hefur verið stangandi fyrir gærdaginn og fyrir hinn þriðja dag, og vitni hafa borið til herra hans, og hann hefur ekki fjarlægt hann, en hann drepur mann eða konu, þá skal uxinn steindur verða, og herra hans skal drepinn verða. Ef en lausnargjald er lagt á hann, þá skal hann gefa lausnargjald fyrir sál sína eins mikið og þeir leggja á hann. Ef hann geyrir son eða dóttur, skulu þeir gera við hann samkvæmt þessum rétti. Ef nautið spyrni barn eða þernu, skal gefa herra þeirra þrjátíu silfur-tvídrakmur, og nautið skal verða steinað. Ef einhver opnar gryfjur eða grefur gryfjur og hylja hann ekki, og kálfur eða asni fellur þar, Herra holunnar skal greiða, hann mun gefa silfur til herra þeirra, en hið dauða dýr skal vera hans. Ef naut einhvers geyrir naut nágrannans og það deyr, skulu þeir selja hinn lifandi nautinn og skipta silfrinu, og hinn dauði nautinn skulu þeir skipta. Ef en það sé gert vitað um nautið að það er stangandi fyrir gærdaginn og fyrir þriðja daginn, og vitni hafi verið borin fyrir herra þess, og hann fjarlægir það ekki, skal hann greiða naut í stað nauts, en hinn dauði skal vera hans.

Ef einhver stelur kálfi eða sauðkind, og slátrar því eða selur það, skal hann greiða fimm kálfa í stað kálfsins, og fjögur sauðkind í stað sauðkindarinnar.

Ef þjófurinn finnst í götinni og hann deyr eftir að hafa verið högginn, er það ekki morð. Ef sólin rís yfir honum er hann sekur og skal deyja í staðinn, en ef hann á ekki neitt skal hann seljast í stað þjófnaðarins. Ef en eftir verður skilið og Ef einhver lætur beita akur eða víngarð og sleppur búfénu sínu til að beita annan akur, skal hann greiða úr sínum akri samkvæmt afurð hans. En ef hann lætur beita allan akurinn, skal hann greiða hið besta úr akri sínum og hið besta úr víngarði sínum. Ef eldur fer út og finnur þyrna, og brennir upp þreskigólf eða ax eða sléttu, skal sá greiða sem kveikti eldinn.

Ef einhver gefur náunganum sílfur eða ílát til að gæta, og það er stolið úr húsi mannsins, ef þjófurinn finnst, skal hann greiða tvöfalt. Ef þjófurinn finnst ekki, skal húsbóndinn ganga fram fyrir Guð og sverja að hann hafi sannarlega ekki hegðað sér illa gagnvart allri innstæðu náungans. Samkvæmt öllum tilgreindum misgjörðum, varðandi bæði kálfinn og yfirburðardýrið og sauðfé og flík og alla eyðileggingu hins krafða, hvað sem það nú kann að vera, frammi fyrir Guði mun dómur beggja koma, og sá sem sakfelldur er fyrir Guði skal greiða tvöfalt til náungans. Ef einhver gefur náunganum sínum yfirburðardýr eða kálf eða sauðkind eða eitthvert búfé til að gæta, og það brotnar eða deyr eða verður fangið, og enginn veit það, Eið Guðs skal vera á milli þeirra beggja, að hann hafi sannarlega ekki hegðað sér illa gagnvart innstæðu náungans, og þannig mun herra hans samþykkja það, og hann skal ekki greiða. Ef en stolið er frá honum, skal hann greiða herra sínum. Ef dýr drepa það, skal hann leiða hann að bráðinni og hann skal ekki greiða. Ef einhver biður frá náunganum, og það brotnar eða deyr eða verður að fanga, en herrann er ekki með honum, skal hann greiða. En ef drottinninn er með honum, skal hann ekki greiða, en ef hann er leigumaður, verður það honum í stað launa hans.

Ef en einhver villist mey ótrúlofaða og liggi með henni, þá skal hann með heimanfylgju heimanfylgja hana sér að konu. Ef faðirinn neitar og vill ekki gefa hana honum til konu, skal hann greiða föðurnum silfur samkvæmt því sem heimanmunur meyja er. Galdramenn skaltu ekki halda á lífi. Alla sem liggja hjá dýrum skuluð þið drepa. Sá sem fórnar guðum skal eyðast með dauða, nema Drottni einum.

Og framandann skuluð þið ekki misþyrma, né skuluð þið kúga hann, því að þið voruð framandir í Egyptalandi. Þið skuluð ekki misþyrma neina ekkju eða munaðarlaust barn. Ef þið með illsku misfarið með þá, og þeir hrópa til mín, mun ég vissulega hlusta á rödd þeirra, Og ég mun verða reiður af reiði, og ég mun drepa ykkur með sverði, og konurnar ykkar munu verða ekkjur, og börnin ykkar munaðarlaus. Ef þú lánar silfur hinum fátæka bróður hjá þér, skaltu ekki þrýsta á hann, þú skalt ekki leggja vexti á hann. Ef þú tekur yfirhöfn nágrannans sem veð, skaltu skila henni til hans fyrir sólarlag. Því er þetta yfirhylking hans, einungis þetta klæðið til að hylja nakið hans, í hverju mun hann sofa? Ef hann því hrópar til mín, mun ég hlusta á hann, því miskunnsamur er ég. Þú skalt ekki tala illt um guði, og þú skalt ekki tala illa um höfðingja þjóðarinnar þinnar. Fyrstu ávexti þreskigólfsins og vínpressunnar þinnar skaltu ekki tefja, hina fyrstu fæddu af sonum þínum skaltu gefa mér. Þannig skaltu gera með kálfinn þinn og sauðféð þitt og burðardýrið þitt: sjö daga skal það vera hjá móðurinni, en á áttunda deginum skaltu gefa mér það. Og heilagir menn skuluð þér vera mér, og kjöt sem villt dýr hafa rifið skuluð þér ekki eta; hundinum skuluð þér kasta því.

23

Þú skalt ekki taka á móti tómum orðrómi, þú skalt ekki gera samkomulag með hinum óréttláta um að verða falskt vitni. Þú skalt ekki vera með fjölda í illsku, þú skalt ekki ganga með mannfjöldanum til að víkja frá réttlætinu með hinum fjölmennari, til að rengja dóminn. Og þú skalt ekki hafa miskunn með fátækum manni í dómi. Ef þú hittir uxa óvinar þíns eða álestardýr hans villandi um, skaltu snúa aftur og skila honum. Ef þú sér oki-dýrið óvinar þíns fallið undir byrði hans, skaltu ekki fara framhjá því, heldur skaltu hjálpa að lyfta því með honum.

Þú skalt ekki rengja dóm hins fátæka í máli hans. Frá hverju óréttlátu orði skaltu halda þig í burtu, saklausan og réttlátan skalt þú ekki drepa, og þú skalt ekki réttlæta hinn guðlausa vegna gjafa. Og gjafir skaltu ekki taka, því að gjafirnar blinda augu þeirra sem sjá, og spilla réttlátum orðum. Og útlending munuð þið ekki kúga, því þið vitið sál útlendings, því sjálfir voruð þið útlendingar í Egyptalandi. Í sex ár skaltu sá jörð þína og safna afurðum hennar. Á hinu sjöunda ári skaltu veita frið og láta það hvíla, og hinir fátæku þjóðar þinnar skulu éta af því, en það sem eftir verður skulu villidýrin éta; þannig skaltu gera við víngarð þinn og ólífugarð þinn. Í sex daga skaltu gera verk þín, en á hinum sjöunda degi skal vera hvíld, svo að uxinn þinn og álest þitt megi hvílast, og svo að sonur þjónustustúlku þinnar og framandinn megi endurnærast. Allt sem ég hef sagt til yðar skuluð þér varðveita, og nafn annarra guða skuluð þér ekki minnast, né má það heyra úr munni yðar.

Þrisvar á ári skuluð þér halda hátíð til mín. Hátíðina hinna ósýrðu skuluð þér halda, sjö daga skuluð þér eta ósýrt brauð, rétt eins og ég skipaði þér, á þeim tíma mánaðarins hinna nýju, því að á honum fórst þú út úr Egyptalandi. Þú skalt ekki birtast fyrir mér tómhendur. Og þú skalt halda hátíð uppskeru fyrstu ávexta af

verkum þínum, sem þú sáir í akri þínum, og hátíð fullnustu við lok ársins í söfnuði verka þinna úr akri þínum. Þrisvar sinnum á ári skal séð verða allt karlkyn þitt frammi fyrir Drottni, Guði þínum. Þegar ég rek út þjóðirnar frá andliti þínu og stækka landamæri þín, skalt þú ekki fórna blóði reykelsis míns á súrdeigi, né skal fita hátíðar minnar liggja til morguns. Fyrstu ávexti af fyrstu afurðum jarðar þinnar skaltu færa inn í hús Drottins, Guðs þíns. Þú skalt ekki sjóða lamb í mjólk móður þess. Og sjá, ég sendi engil minn fyrir andlit þitt, svo að hann gæti þín á veginum, svo að hann leiði þig inn í landið sem ég hef undirbúið fyrir þig. Gættu þín sjálfs og hlustaðu á hann og vertu ekki óhlýðinn honum, því að hann mun ekki halda aftur frá þér, því að nafn mitt er á honum. Ef þér heyrið raust mína, og þú gerir allt sem ég skipa þér, og þér varðveitið sáttmála minn, þá munuð þér vera mér sérstakt lýð umfram allar þjóðir, því mín er öll jörðin. Þér munuð vera mér konungríki prestdóms og heilög þjóð. Þessi orð munt þú segja sonum Ísraels. Ef þér heyrið raust mína og þér gerið allt sem ég segi þér, þá mun ég vera óvinur óvina þinna og ég mun andæfa andstæðingum þínum. Engill minn mun fara sem leiðtogi þinn, og hann mun leiða þig til Amóríta, og Hettíta, og Perissíta, og Kananíta, og Girgasíta, og Hívíta, og Jebúsíta, og ég mun eyða þeim. Þú skalt ekki tilbiðja guði þeirra, né þjóna þeim, þú skalt ekki gera samkvæmt verkum þeirra, heldur skalt þú rífa þá niður með eyðileggingu, og þú skalt mylja súlur þeirra í mulning. Og þú skalt þjóna Drottni, Guði þínum, og ég mun blessa brauðið þitt og vínið þitt og vatnið þitt, og ég mun snúa veikindum frá yður. Ekki verður ófrumlegt né ófrjó á jörðinni þinni; tölu daga þinna mun ég fylla. Og ég mun senda óttann sem leiðtoga þinn, og ég mun slá skelfingu í allar þær þjóðir sem þú ferð inn til, og ég mun gera alla óvini þína að flóttamönnum. Og ég mun senda geitungurnar á undan þér, og þú munt reka Amorrít, Hívít, Kanaanít og Hettít frá þér. Ég mun ekki reka þá út á einu ári, svo að landið verði ekki

eyðilegt og villidýrin á jörðinni verði ekki mörg yfir þér. Smám saman mun ég reka þá út frá þér, þar til þú vaxir og erfir landið. Og ég mun setja landamæri þín frá Rauðahafinu til hafs Filistea og frá eyðimörkinni til hinnar miklu árinnar Eúfrat, og ég mun afhenda í hendur ykkar íbúana í landinu og ég mun reka þá út frá þér. Þú skalt ekki gera sáttmála við þá og guði þeirra. Og þeir munu ekki setjast að í landinu þínu, svo að þeir geri þig ekki til að syndga gegn mér, því ef þú þjónar guðum þeirra, munu þessir verða þér hindrun.

24

Og Móses sagði: Farðu upp til Drottins, þú og Aron og Nadab og Abíud og sjötíu af öldungum Ísraels, og þeir skulu tilbiðja Drottin frá fjarlægð. Og Móses mun nálgast einn að Guðinum, en þeir munu ekki nálgast, og fólkið mun ekki fara upp með þeim. Móses gekk inn og sagði fólkinu öll orð Guðs og lögmálin, en allt fólkið svaraði einni röddu og sagði: Öll orðin sem Drottinn talaði munum vér gera og hlusta á. Og Móses skrifaði öll orð Drottins, og Móses reis snemma um morguninn og byggði altari við fjallið, og tólf steina fyrir hinar tólf ættir Ísraels. Og hann sendi út unga menn sona Ísraels, og þeir færðu upp brennifórnir og fórnuðu hjálpræðisfórn til Guðs, kálfa. En Móses, hafandi tekið helming blóðsins, hellti í skálar, en helming blóðsins hellti hann að altarinu. Og eftir að hafa tekið sáttmálabókina las hann hana fyrir eyrum fólksins, og þeir sögðu: Allt sem Drottinn talaði munum vér gera og hlýða. En Móses tók blóðið og úðaði því á fólkið og sagði: Sjá, blóð sáttmálans sem Drottinn gerði við yður um öll þessi orð.

Og Móses fór upp og Aron og Nadab og Abíúd og sjötíu af öldungaráði Ísraels. Og ég sá staðinn þar sem Guð Ísraels stóð, og það sem var undir fótum hans var eins og verk úr safírmúrsteini,

og rétt eins og mynd himingeims himinsins í hreinleika sínum. Og af hinum völdu Ísraels dó ekki einn einasti, og þeir sáu Guð, og þeir átu og drukku. Og Drottinn sagði til Móses: Farðu upp til mín á fjallið og vertu þar, og ég mun gefa þér steinspjöldin, lögmálið og boðorðin sem ég skrifaði til að setja þeim lög. Og Móses reis og Jósúa, sem stóð hjá honum, fóru upp á fjall Guðs. Og til öldunganna sögðu þeir: Verið þögul hér, þar til við snúum aftur til yðar, og sjá, Aron og Hur eru með yður. Ef einhverjum ber á dómsmál, þá nálgist þeir þá. Og Móses og Jósúa fóru upp á fjallið, og skýið huldi fjallið. Og dýrð Guðs kom niður á Sínaífjall, og skýið huldi það í sex daga, og Drottinn kallaði á Móses á sjöunda degi úr miðju skýsins. En form dýrðar Drottins var eins og brennandi eldur á toppi fjallsins fyrir sonum Ísraels. Og Móses fór inn í miðju skýsins og fór upp á fjallið, og hann var þar á fjallinu í fjörutíu daga og fjörutíu nætur.

25

Og Drottinn talaði til Móses og sagði, Ég sagði til sona Ísraels: Takið fyrstu ávexti frá öllum þeim sem hjartanu þykir rétt, og þér munuð taka fyrstu ávexti mína. Og þetta eru fyrstu ávextir sem þú munt taka frá þeim: gull, silfur og brons. og hyacinth, og purpura, og skarlat tvöfaldan, og fínt lín spunnið, og hár geitanna, Og húðir hrúta rauðlitaðar og húðir bláar og viður órotinn. og steina af Sardíus, og steina til ristarinnar til herðastykkisins, og hinn langa kjól. Og þú munt gera mér helgidóm, og ég mun birtast meðal yðar. Og þú skalt gera til mín samkvæmt öllu því sem ég sýni þér á fjallinu, fyrirmyndina að tjaldinu og fyrirmyndina að öllum ílátum þess, svo skalt þú gera. Og þú skalt gera örk vitnisburðarins úr ónúandi viði, tveir álnir og hálfur að lengd, og álna og hálfur að breidd, og álna og hálfur að hæð. Og þú skalt húða það með hreinu gulli, innan og utan skaltu húða það, og þú skalt gera því gullna

snúna lista í kring. Og þú skalt gera fjóra gullna hringi á þetta, og þú skalt setja þá á allar fjórar hliðarnar: tvo hringi á aðra hliðina og tvo hringi á hina hliðina. Þú skalt gera stangir úr óuppiðandi viði og húða þær með gulli. Og þú skalt setja stangirnar í hringana sem eru á hliðum arkarinnar til að bera örkina með þeim. Í hringjunum á örkinnni skulu stangirnar vera óhreyfðar. Og þú skalt setja inn í örkina vitnisburðina sem ég mun gefa þér. Og þú skalt gera miskunnarstóll sem þekju úr hreinu gulli, tveggja álna og hálfs að lengd og álnar og hálfs að breidd. Og þú skalt gera tvo keríbím af hamraðu gulli og setja þá á báðar hliðar náðarstólsins. Þeir skulu vera gerðir, kerúb einn frá þessari hlið, og kerúb einn frá hinni annarri hlið náðarstólsins, og þú skalt gera hina tvo kerúbím á hinar tvær hliðar. Kerúbímarnir munu vera með vængi sína útrétta ofanfrá, skyggja með vængjum sínum yfir náðarstólnum, og andlit þeirra snúa að hvoru öðru, að náðarstólnum munu andlit kerúbímanna snúa. Og þú skalt setja náðarsætið á örkina að ofan, og í örkina skalt þú leggja vitnisburðinn sem ég mun gefa þér. Og ég mun opinbera mig þér þaðan, og ég mun tala til þín ofan frá náðarstólnum, milli hinna tveggja kerúba sem eru á vitnisburðarörkinni, og um allt það sem ég mun skipa þér varðandi Ísraelssonu. Og þú skalt gera gullborð úr hreinu gulli, tveggja álna að lengd, einnar álnar að breidd og einnar álnar og hálfs að hæð. Og þú skalt gera á þetta snúnar gullmótanir í kring, og þú skalt gera á þetta kransa, lófabreidd að stærð, í kring.

Og þú skalt gera snúna skreytingu á kórónunni í kring. Og þú skalt gera fjóra gullna hringi og setja þá fjóra hringi á fjóra hluta fótanna hennar undir krúnuna. Og hringarnir munu vera í hólf fyrir burðarstengurnar, svo að hægt sé að bera borðið með þeim. Og þú skalt gera stangirnar úr ótrúandi viði, og þú skalt húða þær með hreinu gulli, og borðið verður borið á þeim. Og þú skalt gera

hinar skálar hennar, og hinar reykelsiskar, og hinar fórnardrykkjarskálar, og hinar bikar, í hverjum þú skalt hella í þeim, úr gulli hreinu þú skalt gera þau. Og þú skalt leggja á borðið ásjónubrauð fyrir mig stöðugt.

Og þú skalt gera ljósastjaka úr hreinu gulli, hamraðan skaltu gera ljósastjakann; stöngul hans og greinar og skálar og hnúðar og liljur skulu vera úr honum. En sex greinar fara út frá hliðunum, þrjár greinar ljósastaurans frá einni hlið hans og þrjár greinar ljósastaurans frá hinni hliðinni. Og þrír skálar útskornar möndlulaga, í þeim eina kvisti hnúður og lilja, þannig fyrir þá sex kvisti sem fara út frá ljósastaurnum. Og í ljósastauranum voru fjórir skálar útskornar möndlulaga; í einum kvistinum voru hnúðar og liljur hans. Hnötturinn við tvö litlu reyrin út af honum, og hnöttur við fjögur litlu reyrin út af honum, þannig við sex litlu reyrin sem fara út frá ljósastaurnum, og í ljósastaurnum fjórir skálar útskornaðir möndlulaga. Hnapparnir og greinarnar skulu vera úr henni, öll útskorin úr einu hreinu gulli. Og þú skalt gera sjö lampa hennar, og þú skalt setja lampana, og þeir skulu skína frá einu andliti. Og reykelsisker hennar og undirstöður hennar skaltu gera úr hreinu gulli. Öll þessi ker voru úr einu talenti hreins gulls. Sjá, þú munt gera samkvæmt mynstrinu sem sýnt var þér á fjallinu.

26

Og tjaldið skaltu gera úr tíu tjöldum af snúnu fínofni og bláum og purpura og skarlatsrauðum snúnum þræði, með kerúbím í ofnu verki skaltu gera þau. Lengd hins eina tjalds verður tuttugu og átta álnir, og breidd fjögurra álna verður hið eina tjald, sama mál verður á öllum tjöldunum. Fimm tjöld munu vera samliggjandi hvert við annað, hið eina við hið annað, og fimm

tjöld munu vera sameinuð, hvert við annað. Og þú skalt gera þeim bláar lykkjur á jaðri hins eina tjaldsins frá einum hluta inn í sameiningu, og svo skalt þú gera á jaðri hins ytri tjaldsins við hina aðra sameiningu. Fimmtíu lykkjur skaltu gera á hinu eina tjaldi, og fimmtíu lykkjur skaltu gera á hluta hins tjaldanna við samsetningu hinnar annarrar, gagnstæðar og fallandi hvor gegn annarri í hverja. Og þú skalt gera fimmtíu gullna hringi, og þú skalt sameina tjöldin, annað við hitt, með hringjunum, og tjaldið verður eitt. Og þú skalt gera loðin skinn sem húð yfir tjaldinu; ellefu skinn skalt þú gera. Lengd hinnar einu húðar skal vera þrjátíu álnir, og breidd hinnar einu húðar fjórar álnir; sama mál skal vera á öllum ellefu húðunum. Og þú skalt sameina hinar fimm húðir saman, og hinar sex húðir saman, og þú munt tvöfalda hina sjöttu húð frammi fyrir tjaldinu. Og þú skalt gera fimmtíu lykkjur á jaðri hinnar einu húðar, þeirrar sem er á milli við samskeytið, og fimmtíu lykkjur skalt þú gera á jaðri húðarinnar sem skeytir saman þeirri annarri.

Og þú skalt gera fimmtíu bronshringi, og þú skalt sameina hringina úr lykkjunum, og þú skalt sameina húðirnar, og það mun verða eitt. Og þú skalt leggja hið umfram í tjöldunum tjaldskálans undir, hálfa tjaldið sem eftir er skaltu hylja yfir hið umfram af tjöldum tjaldskálans aftan við tjaldskálann. Álnboga frá þessu og álnboga frá þessu, frá því sem er umfram af húðunum, frá lengd húðanna á tjaldbyggingunni, mun vera til að hylja hliðar tjaldbyggingarinnar hvoru megin, svo að það hylji. Og þú skalt gera húðdekkju fyrir tjaldið úr rauðlituðum hrútahúðum, og yfirhúðir úr hyasintbláum húðum ofan á.

Og þú skalt gera stoðir tjaldsins úr órotnu viði. Tíu álna skaltu gera eina súluna, og eina alin og hálfa að breidd á einni súlunni. Tveir tenons á hverjum súlu, samsvarandi hver öðrum, þannig

munt þú gera fyrir allar súlur tjaldins. Og þú skalt gera súlur fyrir tjaldið, tuttugu súlur á hliðinni sem snýr til norðurs. Og fjörutíu silfurundirstöður skaltu gera fyrir hina tuttugu súlur, tvær undirstöður fyrir hverja súlu að báðum hlutum hennar, og tvær undirstöður fyrir hverja súlu að báðum hlutum hennar. Og hin önnur hlið til suðurs, tuttugu súlur, og fjörutíu silfurundirstöður þeirra, tvær undirstöður undir hverjum súlu fyrir báða hluta hans, og tvær undirstöður undir hverjum súlu fyrir báða hluta hans. Og frá aftari hluta tjaldsins, samkvæmt þeim hluta sem snýr að hafinu, munt þú gera sex súlur. Og þú skalt gera tvo súlur á hornum tjaldsins frá aftan. Og það mun verða jafnt að neðan, samkvæmt því sjálfu munu þeir verða jafnir frá höfðunum inn í eina samkomu. Þannig munt þú gera við bæði hornin tvö, jöfn skulu þau vera. Og það munu vera átta súlur, og undirstöðurnar þeirra úr silfri sextán, tvær undirstöður undir hverri einni súlu á báða bóga hennar, og tvær undirstöður undir hinni súlunni hinni einu. Og þú skalt gera stangir úr óforgengilegum viði, fimm fyrir eina súluna úr einum hluta tjaldhelgisins, og fimm stangir til súlunnar á hinni einu hlið tjaldins, þeirri síðari, og fimm stangir til súlunnar á hinni aftari hlið tjaldins, þeirri sem snýr að hafinu. Og miðstöngin milli súlnanna nái frá hinni einu hlið til hinnar. Og súlurnar skaltu húða með gulli, og hringina skaltu gera gullna, í þá skaltu færa stangirnar, og stangirnar skaltu húða með gulli. Og þú skalt reisa tjaldið samkvæmt því formi sem þér var sýnt á fjallinu.

Og þú skalt gera tjald úr bláu og purpura og spunnu skarlati og vofnu fínofnu líni, vofið verk þú skalt gera það með kerúbím. Og þú skalt setja það á fjóra órotnandi súlur húðaðar með gulli, og höfuðskrautir þeirra skulu vera gullnar, og grunnarnir þeirra skulu vera fjórir af silfri. Og þú skalt setja tjaldið yfir súlurnar, og þú skalt bera örkina af vitnisburðinum þar inn fyrir tjaldið, og tjaldið mun aðskilja fyrir yður milli hins helga og milli hins

heilagasta. Og þú skalt hylja örkuna vitnisburðarins með tjaldinu í hinu helga hinna helgu. Og þú skalt setja borðið utan við huluna, og ljósastaurann á móti borðinu á suðurhlið tjaldbyggingarinnar, og borðið skalt þú setja á norðurhlið tjaldbyggingarinnar. Og þú skalt gera hlíf fyrir hurð tjaldsins úr bláu, og purpura, og skarlati spunnu, og fínu línstrefju spunnu, verk útsaumunar. Og þú skalt gera fimm súlur fyrir tjaldið, og þú skalt húða þær með gulli, og höfuðstólpar þeirra skulu vera gullnir, og þú skalt steypa fimm bronsstoðir fyrir þær.

27

Og þú skalt gera altari úr óneyðanlegum viði, fimm álna að lengd og fimm álna að breidd; altarið skal vera ferningslaga, og þrjár álnir að hæð. Og þú skalt gera hornin á hinum fjórum hornum; frá honum skulu hornin vera, og þú skalt hylja þau með eir. Og þú skalt gera kransa fyrir altarið, og hjúp þess, og skálar þess, og kjötkróka þess, og gloðker þess, og öll ílát þess skalt þú gera úr bronsi. Og þú skalt gera til hans rist í nettaðri vinnu úr bronsi, og þú skalt gera á ristinni fjóra bronshringi undir fjórar hliðarnar. Og þú skalt setja þá undir grindina á altarinu að neðan, og grindin mun ná til helmings altarisins. Og þú skalt gera stangir fyrir altarið úr ótrúandi viði og húða þær með bronsi. Og þú skalt færa stangirnar inn í hringina, og láta stangirnar vera meðfram hlið altarisins þegar það er borið. Holt og saumlaust skaltu gera það, samkvæmt því sem sýnt var þér á fjallinu, svo skaltu gera það. Og þú skalt gera garð fyrir tjaldið, á hliðina sem snýr að suðri, tjöld garðsins úr fínofnum tvinnuðum línstriga, hundrað álna að lengd á einni hlið. Og súlurnar þeirra tuttugu, og undirstöðurnar þeirra tuttugu úr bronsi, og hringarnir þeirra og festingarnar úr silfri. Þannig var á hlið þeirri sem sneri að austurvindi tjald hundrað álna að lengd, og súlur þeirra tuttugu, og undirstöður

þeirra tuttugu úr kopar, og hringir og festingar súlnanna, og undirstöður þeirra yfirlagðar silfri. En breidd garðsins að hafsins tjöld fimmtíu álna, súlur þeirra tíu og undirstöður þeirra tíu. Og breidd garðsins að suðurhlið var tjöld fimmtíu álna, súlur þeirra tíu og undirstöður þeirra tíu. Og fimmtán álna að hæð voru tjöldin á hinni einu hlið, súlur þeirra þrjár og undirstöður þeirra þrjár. Og hin önnur hlið var fimmtán álna að hæð með tjöldunum, súlur þeirra voru þrjár og undirstöður þeirra þrjár. Og við hlið garðsins þekja, tuttugu álna að hæð, úr bláu og purpura og skarlati spunnu og fínlínvefnaði spunnum með fjölbreytni útsaumunarmannsins, súlur þeirra fjórar og fætur þeirra fjórir. Allar súlur garðsins í kring voru yfirlagðar með silfri, og toppar þeirra voru úr silfri, og undirstöður þeirra úr bronsi. En lengd garðsins var hundrað á hundrað, og breiddin fimmtíu á fimmtíu, og hæðin fimm álnir úr fínofnu snúnu línstriga, og undirstöður þeirra voru úr eir. Og öll smíðin og öll verkfærin og naglarnir garðsins eru úr eir.

Og þú, skiptu sonum Ísraels og láta þá taka til þín olíu úr ólífum, óþrýsta, hreina, barða, til ljóss að brenna, svo að lampinn brenni stöðugt. Í tjaldi vitnisburðarins, utan tjaldins sem er yfir sáttmálanum, mun Aron og synir hans brenna það frá kvöldi til morguns fyrir Drottni, eilífur lögmætur fyrirmæli fyrir kynslóðir yðar frá sonum Ísraels.

28

Og þú færðu til þín Aaron bróður þinn og syni hans úr sonum Ísraels til að þjóna mér sem prestar: Aaron og Nadab og Abiud og Eleazar og Ithamar, syni Aarons. Og þú skalt gera heilagan kyrtil fyrir Aron, bróður þinn, til heiðurs og dýrðar. Og þú talaðu við alla hina vitru að huga, sem ég fyllti anda visku og skynjunar, og þeir munu gera hina helgu skikkju Arons fyrir hið helga, í henni hann

mun þjóna mér sem prestur. Og þessar eru flíkurnar sem þeir munu gera: brjóstplatan og herðastykkið og langkjólinn og ofna túníku og hufuna og beltið, og þeir munu gera helgar flíkur fyrir Aron og sonu hans til að þjóna mér sem prestar. Og þeir munu taka gullið og hyacinthinn og purpurann og skarlatið og fína línið. Og þeir munu gera axlahlutinn úr fínofnum snúnum líni, ofið verk vefara. Tvö herðastykki, sem sameinast, skulu vera á honum, annað við hitt, útbúin á báðum hlutum. Og vefnaðurinn af herðastykkjunum sem er á honum, samkvæmt gerðinni úr honum, verður úr hreinu gulli og bláu og purpura og skarlati spunnu og snúnu fínlíni. Og þú skalt taka tvo smaragðsteina og grafa á þá nöfn sona Ísraels. Sex nöfn á hinn eina stein og hin sex nöfn sem eftir eru á hinn annan stein samkvæmt kynslóðum þeirra. Verk steinvinnslu listar, skorin mynd innsigli, þú skalt grafa hina tvo steina með nöfnum sona Ísraels. Og þú skalt setja hina tvo steina á herðar efóðsins, steinar minningar eru þeir fyrir Ísraelssonu, og Aron skal bera nöfn Ísraelssona frammi fyrir Drottni á báðum herðum sínum, til minningar um þá. Og þú skalt gera herðastykki úr hreinu gulli. Og þú skalt gera tvær úðaðar keðjur úr hreinu gulli, samtvinnuðar með blómum, fléttað verk, og þú skalt setja hinar fléttuðu úðuðu keðjur á herðastykkjin við herðastykki þeirra framan frá.

Og þú skalt gera brjóstplötu dómanna, verk útsaumaðs, samkvæmt takti skuldarbúnaðarins. Þú skalt gera hana úr gulli og bláu og purpura og skarlati spunnu og fínlínstriga spunnu. Þú skalt gera það ferningslaga; það mun vera tvöfalt, spönn að lengd og spönn að breidd. Og þú skalt vefa í hann efni sett með steinum í fjórum röðum, röð steina mun vera: sardíus, tópas og smaragður, fyrsta röðin. Og önnur röðin: karbúnkúlsteinn, safír og jaspis. Og þriðja röðin: lígúríum, agat, ametýst. Og fjórða röðin, krýsólít, og berýll, og ónýx, umvafin gulli, bundin saman í gulli, skulu vera

samkvæmt röð sinni. Og steinarnir skulu vera úr nöfnum sona Ísraels, tólf samkvæmt nöfnum þeirra, útskorningar innsiglanna, hver samkvæmt nafninu, skulu þeir vera fyrir tólf ættirnar. Og þú skalt gera samofnar keðjur á spádómsorðið, keðjuverk úr hreinu gulli. Og Aaron mun bera nöfn sona Ísraels á dómsskjaldinum á brjóstinu sínu þegar hann gengur inn í hið heilaga, sem minning fyrir Guði. Og þú skalt setja birtinguna og sannleikann á dómsbrjóstplötuna, og hún verður á brjósti Arons þegar hann gengur inn í heilagðinn fyrir Drottni, og Aron mun bera dóma sona Ísraels á brjóstinu fyrir Drottni stöðugt. Og þú skalt gera heilt blátt undirklæði sem langt kjól. Og opnunin mun verða úr miðju hans, með jaðri í kring um opnunina, ofið verk, sameiningin saman ofin úr honum, svo að hún rifni ekki. Og þú skalt gera undir sauminn á kyrtlinum að neðan, eins og blómstrandi granatepli, litla granatepli úr bláu og purpura og skarlati spunnu og fínu líni tvínu, undir saum kyrtilsins í hring, í sömu mynd gyllt granatepli og bjöllur á milli þeirra í hring. Meðfram gullnu granatepl dodona og blómlegum á jaðri kyrtilsins í kring, Og rödd Arons verður heyranleg þegar hann þjónar, þegar hann gengur inn í hið helga frammi fyrir Drottni og þegar hann gengur út, svo að hann deyi ekki. Og þú skalt gera hreina gullplötu og grafa á hana með innsiglisristi: Helgidómur Drottins. Og þú skalt setja það á snúið blátt, og það skal vera á húfunni, frammi á húfunni skal það vera. Og það verður á enni Arons, og Aron mun lyfta syndum hinna helgu hluta, svo mörgum sem synir Ísraels myndu helga af öllum gjöfum hinna helgu hluta þeirra, og það verður á enni Arons stöðugt viðunandi fyrir þeim frammi fyrir Drottni.

Og hinar prýddu kyrtlar úr fínlínefi, og þú skalt gera húfu úr fínlínefi, og belti þú skalt gera, verk útsaumaðs. Og fyrir syni Arons skaltu gera kyrtla og belti, og turbana skaltu gera þeim til heiðurs og dýrðar. Og þú skalt klæða Aron, bróður þinn, og syni

hans með honum í þau, og þú skalt smyrja þá og fylla hendur þeirra og helga þá, svo að þeir megi þjóna mér sem prestar. Og þú skalt gera þeim línbuxur til að hylja nakið hold þeirra, frá mjöðm til læra. Og Aron mun hafa þau og synir hans, þegar þeir ganga inn í tjald vitnisburðarins, eða þegar þeir nálgast til að þjóna við altari hins helga, og þeir munu ekki leiða synd að sjálfum sér, svo að þeir deyji ekki; lögmál eilíft honum og sæði hans með honum.

29

Og þetta er það sem þú munt gera þeim til að helga þá, svo að þeir þjóni mér sem prestar. Þú munt taka einn kálf úr nautgripum og tvo hrúta án lasta. Og ósýrt brauð hnoðað í olíu, og ósýrtar vöfflur smurðar í olíu, úr fínu hveiti muntu gera þau. Og þú skalt setja þau í eina körfu, og þú skalt færa þau á körfunni, og kálfinn og hrútana tvo. Og Aron og syni hans skaltu færa að dyrum tjaldið vitnisburðarins og þvo þá í vatni. Og eftir að hafa tekið skikkjurnar, skaltu klæða Aron bróður þinn í kyrtilinn, langkjólinn, öxlastykkið og brynjustykkið, og þú skalt festa brynjustykkið við öxlastykkið. Og þú skalt setja húfuna á höfuð hans og setja helgu plötuna á húfuna. Og þú skalt taka af smurningsolíunni og hella henni á höfuð hans og smyrja hann. Og þú skalt færa syni hans fram og klæða þá í kyrtla. Og þú munt gyrða þá beltunum og setja turbana um þá, og þeim verður prestsembætti hjá mér til eilífðar, og þú munt vígsla hendur Arons og hendur sona hans. Og þú skalt færa kálfinn að dyrum tjaldhelgidóms vitnisburðarins, og Aron og synir hans skulu leggja hendur sínar á höfuð kálfsins fyrir Drottni, við dyr tjaldhelgidóms vitnisburðarins. Og þú skalt slátra kálfinn frammi fyrir Drottni, við dyrnar af vitnisburðartjaldinu. Og þú skalt taka af blóði kálfsins og setja það á horn altarisins með fingri þínum, en allt hitt blóðið skalt þú hella við fót altarisins. Og þú skalt taka allt fituna

sem er á kviðnum, og flasnann af lifrinni, og tvær nýrurnar, og fituna sem er á þeim, og þú skalt leggja það á altarið. En kjöt kálfsins og húðina og skarnið skalt þú brenna með eldi utan við herbúðirnar, því það er synd.

Og þú skalt taka hinn eina hrút, og Aron og synir hans skulu leggja hendur sínar á höfuð hrútsins. Og þú skalt slátra hann, og eftir að hafa tekið blóðið skaltu hella því á altarið til allra átta. Og hrútinn skaltu skera í tvo eftir limum, og þú skalt þvo innvörðurnar og fæturna með vatni, og leggja þá á stykkina ásamt höfðinu. Og þú skalt færa allan hrútinn á altarið sem brennifórn til Drottins, til ilmfagnaðar; það er reykelsi til Drottins. Og þú skalt taka hinn annan hrútinn, og Aron og synir hans skulu leggja hendur sínar á höfuð hrútsins. Og þú skalt slátra hann og taka af blóði hans og setja á fleyg hægra eyra Arons og á enda hægri handar og á enda hægra fótar og á fleygir hægru eyrna sona hans og á enda hægri handa þeirra og á enda hægri fóta þeirra. Og þú skalt taka af blóðinu frá altarinu og af olíu smurningarinnar, og þú munt stökva á Aron og á skikkju hans, og á syni hans og á skikkjur sona hans með honum, og hann mun verða helgaður, hann sjálfur og skikkja hans, og synir hans og skikkjur sona hans með honum, en blóð hrútsins skalt þú hella að altarinu í kring. Og þú skalt taka frá hrútnum fitu hans og fituna sem hylja kviðinn og flaða lifrarinnar og tvær nýrurnar og fituna sem er á þeim og hægri handlegginn, því að þetta er fullkomnun. Og eitt brauð úr olíu og eina köku úr körfunni með hinu ósýrða brauði sem sett var fram fyrir Drottni. Og þú skalt leggja þetta allt á hendur Arons og á hendur sona hans, og þú skalt aðskilja það sem fórn frammi fyrir Drottni. Og þú skalt taka þau úr höndum þeirra og færa þau upp á brennifórnaraltarið til ilmfagnaðar frammi fyrir Drottni; það er fórn til Drottins. Og þú skalt taka brjóststykkið frá hrútnum vígslunar, sem er Arons, og þú skalt aðskilja það sem framlag

frammi fyrir Drottni, og það verður þér að hluta. Og þú skalt helga brjóstið sem framlag og handlegginn sem brottfærslugjöf, sem er aðskilinn og sem hefur verið tekinn burt frá hrútnum til vígslu, frá Aron og frá sonum hans. Og það verður Aron og sonum hans að eilífri lögmæltri skipan frá sonum Ísraels, því að þetta er aðskilinn hluti, og gjöf mun vera frá sonum Ísraels af fórnum hjálpræðis sona Ísraels, gjöf til Drottins.

Og hinn heilagi kyrtill Aarons mun vera sona hans eftir hann, til að smyrja þá í honum og til að helga hendur þeirra. Sjö daga mun presturinn klæðast þeim í stað hans úr sonum hans, sá sem mun fara inn í tjald vitnisburðarins til að þjóna í hinu heilaga. Og þú skalt taka vígsluhrútinn og sjóða kjötið á heilögum stað. Og þeir munu eta, Aron og synir hans, kjöt hrútsins og brauðin í körfunni við dyr tjaldið vitnisburðarins. Þeir munu eta þau í sem þeir voru helgaðir í þeim til að fullkomna hendur sínar, til að helga þá, og útlendingur mun ekki eta af þeim, því að það er heilagt. Ef eitthvað verður skilið eftir af kjöti vígsluþakkarinnar og brauðunum til morguns, skaltu brenna það sem eftir er í eldi; það skal ekki étið, því það er helgur hlutur.

Og þú skalt gera við Aron og sonu hans þannig samkvæmt öllu því sem ég skipaði þér, sjö daga skaltu vígsla hendur þeirra. Og kálfinn syndarinnar munt þú gera á degi hreinsunnar, og þú munt hreinsa altarið þegar þú helgar á því, og þú munt smyrja það til að helga það. Sjö daga skaltu hreinsa altarið og helga það, og altarið mun verða hið heilagasta, allur sá sem snertir altarið verður helgaður. Og þetta er það sem þú skalt gera á altarinu: tvö lömb, eins árs gömul og óágenglega, á hverjum degi á altarið stöðugt, stöðugt fórn.

Lambið hið eina skaltu gera að morgni, og lambið hið síðara skaltu gera að kveldi. Og tíunda hluta af fínu hveiti blandað í slegnu olíu, fjórða hluta af hin, og fórnargjöf, fjórða hluta af hin af víni, fyrir lambið, hið eina. Og hið annað lamb skaltu gera að kveldi, samkvæmt morgunfórninni og drykkfórn hennar, skaltu gera til ilmlyktarfórnar Drottni. Fórn stöðugs í kynslóðir yðar, við hurð tjaldið vitnisburðarins frammi fyrir Drottni, þar sem ég mun opinbera mig fyrir þér þaðan, til að tala við þig. Og ég mun skipuleggja þar fyrir Ísraelsmenn, og ég mun verða helgaður í dýrð minni. Og ég mun helga tjald vitnisburðarins og altarið, og Aron og syni hans mun ég helga til að þjóna mér sem prestar. Og ég skal vera kallað á meðal sona Ísraels, og ég mun vera Guð þeirra. Og þeir munu vita að ég er Drottinn, Guð þeirra, sem leiddi þá út úr landi Egyptalands, til að vera kallaður til þeirra og vera þeirra Guð.

30

Og þú skalt gera altari fyrir reykelsi úr ófúanlegum viði. Og þú skalt gera það faðms að lengd og faðms að breidd, ferningslaga mun það vera, og tveggja faðma að hæð; úr því munu horn þess vera. Og þú skalt húða ristina hans með hreinu gulli, og veggi hans í kring, og horn hans, og þú skalt gera honum snúna gullkórónu í kring. Og tvo hreinan gullhringi skaltu gera undir hinni snúnu kórónu hans, á báðar hliðar skaltu gera þá á báðum hliðunum, og þeir munu vera haldarar fyrir stengurnar, svo að hægt sé að bera það með þeim. Og þú skalt gera stangir úr óuppiðandi viði og húða þær með gulli. Og þú skalt setja það á móti slæðunni sem er yfir örkinni vitnisburðanna, þar sem ég mun opinbera mig þér þaðan. Og Aron mun brenna á því fínt samsett reykelsi á hverjum morgni þegar hann hirðir lampana. Og þegar Aron kveikir lampana seint, skal hann brenna reykelsi á honum. Stöðugt reykelsi, ávallt

frammi fyrir Drottni, til kynslóða þeirra. Og hann skal ekki bera fram annað reykelsi á hann, fórn, blót, og þú skalt ekki hella drykkfórn á hann. Og Aron skal gera sátt á hornum hans einu sinni á ári, með blóði hreinsunarinnar skal hann hreina það fyrir kynslóðir þeirra, það er hið heilagasta Drottni.

Og Drottinn talaði til Móses og sagði, Ef þú tekur manntal sona Ísraels við skoðun þeirra, og hver þeirra gefur lausnargjald fyrir sál sína til Drottins, þá mun ekki verða fall meðal þeirra við skoðun þeirra. Og þetta er það sem þeir munu gefa, svo margir sem myndu fara yfir skoðunina: hálft didrakma, sem er samkvæmt hinu heilaga didrakma, tuttugu óbólar eru í didrakma, en hálfið af didrakma er framlag til Drottins. Allir sem fara framhjá til skoðunarinnar frá tuttugu ára aldri og eldri munu gefa framlagið til Drottins. Sá ríki mun ekki bæta við, og sá fátæki mun ekki minnka frá helmingi tvígrýkninnar þegar hann gefur framlagið til Drottins, til að sætta fyrir sálir yðar. Og þú skalt taka silfur framlagsins frá sonum Ísraels, og þú skalt gefa það til þjónustu tjaldhelgidómsins, og það skal vera sonum Ísraels til minningar frammi fyrir Drottni, til að sætta fyrir sálir yðar. Og Drottinn talaði til Móses og sagði, Gera skál úr bronsi og grunn til hennar úr bronsi til að þvo sig, og þú skalt setja hana á milli tjald vitnisburðarins og altarisins, og þú skalt hella vatn í hana. Og Aron og synir hans skulu þvo hendur sínar og fætur sína með vatni úr því. Þegar þeir ganga inn í vitnisburðartjaldið, skulu þeir þvo sig með vatni, og þeir skulu ekki deyja, þegar þeir nálgast altarið til að þjóna og bera upp brennifórnir til Drottins. Þeir skulu þvá hendur sínar og fætur sína með vatni, þegar þeir fara inn í tjald vitnisburðarins. Þeir skulu þvá sig með vatni, svo að þeir deyji ekki, og það skal vera þeim að eilífri reglu, honum og kynslóðum hans eftir hann. Og Drottinn talaði til Móses og sagði, Og þú taktu krydd, blóm valinnar myrru fimm hundruð sikla, og ilmandi

kanel, helminginn af þessu, tvö hundruð fimmtíu, og ilmandi rör tvö hundruð fimmtíu, og af íris fimm hundruð sikla af hinu helga og olíu úr ólífum einn hín. Og þú skalt gera það að heilagri smurningsolíu, ilmgerðarolíu eftir ilmgerðarmannslist; heilög smurningsolía skal það verða. Og þú skalt smyrja með því tjald vitnisburðarins og örk tjaldins vitnisburðarins og öll ílát þess, og ljósastauðinn og öll ker hans, og altari reykelsis, og altarið fyrir brennifórnir og öll föt þess, og borðið og öll föt þess, og skálina. Og þú skalt helga þau, og það mun vera hið heilagasta, allur sá sem snertir þau mun verða helgaður. Og þú skalt smyrja Aron og syni hans, og þú skalt helga þá til að þjóna mér sem prestar. Og til sona Ísraels skaltu tala og segja: Olía heilagrar smurningar skal þetta vera yður um allar kynslóðir yðar. Á hold manns skal það ekki smurt verða, og samkvæmt þessari samsetningu skuluð þér ekki gera yður sjálfum sömuleiðis; heilagt er það og helgidómur mun það verða yður. Hver sem gerir eins, og hver sem gefur af sínu til útlendings, skal útrýmdur verða úr sínu fólki.

Og Drottinn sagði til Móses: Tak þér krydd, myrru, onycha, galbanum af sætum ilmi og gegnsætt reykelsi; það skal vera jafnt hvort öðru. Og þeir munu gera í honum reykelsi, ilmgerðarmanns verk, blandað, hreint og heilagt verk. Og þú skalt mala þetta fínt og setja það fyrir vitnisburðina í vitnisburðartjaldinu, þaðan sem ég mun opinbera mig fyrir þér. Heilagt af hinu heilaga mun reykelsið vera fyrir yður. Samkvæmt þessari samsetningu skuluð þér ekki gera ykkur slíkt; helgidómur skal það vera ykkur fyrir Drottni. Hver sem gerir slíkt hið sama til að lykta af því, mun farast úr sínu fólki.

31

Og Drottinn talaði til Móses og sagði, Sjá, ég hef kallað að nafni Besalel, son Uri, sonar Húrs, úr ættkvísl Júda. Og ég fylti hann guðlegum anda visku, skilnings og þekkingar til að hugsa í öllu verki, og að hanna, að vinna gullið og silfurið og bronsið og hyacinthinn og purpurann og hið spunna skarlat, og steinsmíðarverkið, og í trésmíðarverkið viðarins, að vinna samkvæmt öllum verkunum. Og ég gaf hann og Eliab, son Ahisamachs úr ættbálki Dans, og hverjum skynsamlegum hjarta hef ég gefið skilning, Og þeir munu gera allt sem ég skipaði þér: tjaldið vitnisburðarins, örkina sáttmálans, náðarstólinn sem er á henni og húsgögn tjaldsins. og altarin og borðið og öll ílát þess og ljósastaurinn hinn hreina og öll ílát hans og skálina og grunninn hennar, og skrúðirnar fyrir þjónustu Arons, og skrúðir sona hans til að þjóna mér sem prestar, og smurningarolíuna og reykelsi hinnar helgu samsetningar, samkvæmt öllu því sem ég skipti þér, skulu þeir gera.

Og Drottinn talaði til Móses og sagði, Og þú skalt skipa sonum Ísraels og segja: Sjáið til þess og varðveitið hvíldardaga mína, það er merki milli mín og yðar um allar kynslóðir yðrar, svo að þið vitið að ég er Drottinn sem helgar yður. Og þið skuluð halda hvíldardagana, því að þetta er heilagt Drottni fyrir yður. Sá sem vanhelgar það skal deyja dauða. Allur sem vinnur verk á honum, sú sál skal eyðast úr miðju fólks síns. Í sex daga skaltu gera verk, en á hinum sjöunda degi eru hvíldardagar, heilög hvíld fyrir drottni; hver sem gerir verk á hinum sjöunda degi skal drepinn verða. Og synir Ísraels munu halda hvíldardagana og framkvæma þá um allar kynslóðir sínar, Eilífur sáttmáli milli mín og sona Ísraels, hann er eilíft merki milli mín og þeirra, því að á sex dögum gerði Drottinn himininn og jörðina, en á sjöunda deginum hvíldi hann og hætti. Og hann gaf Móses, þegar hann hætti að tala við

hann á Sínaífjalli, tvær spjöld vitnisburðarins, steinspjöld rituð með fingri Guðs.

32

Og þegar fólkið sá að Móses hafði dregist að fara niður af fjallinu, kom fólkið saman við Aron, og þeir segja honum: Rís upp og gerðu okkur guði sem munu fara á undan okkur, því Móses þessi, maðurinn sem leiddi okkur út úr landi Egyptalands, vitum vér ekki hvað hefur orðið um hann. Og Aron segir þeim: Fjarlægið gullnu eyrnalokka úr eyrum kvenna ykkar og dætra, og færið þá til mín. Og allur fólkið tók af gullnu eyrnalokkana sem voru í eyrum þeirra og bar þá til Arons. Og hann tók við úr höndum þeirra, og mótaði það með stílnum, og gerði það að steyptum kálfi og sagði: Þessir eru guðir þínir, Ísrael, sem leiddu þig upp úr landi Egyptalands. Og þegar Aron sá þetta, bygði hann altari á móti því, og Aron boðaði og sagði: Hátíð drottins á morgun. Og eftir að hafa risið snemma næsta dag færði hann upp brennifórnir og bar fram hjálpræðisfórn, og þjóðin sat til að borða og drekka, og síðan risu þeir upp til að leika.

Og Drottinn talaði til Móses og sagði: Farðu fljótt, farðu niður héðan, því að fólkið þitt, sem þú leiddir út úr landi Egyptalands, hefur syndgað. Þeir fóru fljótt á brot frá veginum sem ég skipaði þeim. Þeir gerðu sér kálfinn og hafa tilbeðið hann og fórnað honum, og sögðu: Þessir eru guðirnir þínir, Ísrael, sem leiddu þig upp úr landi Egyptalands. Og nú leyfðu mér, og eftir að hafa orðið reiður með reiði gegn þeim, mun ég eyðileggja þá, og ég mun gera þig að stórri þjóð. Og Móses bað fyrir Drottni Guði, og sagði: Hvers vegna, Drottinn, reiðist þú við fólk þitt, sem þú leiddir út úr Egyptalandi með miklum styrk og með háum handlegg þínum? Ekki nokkurn tíma segi Egyptar: Með illsku leiddi hann þá út til að

drepa í fjöllunum og til að eyða þeim af jörðinni. Hættu reiði bræði þinnar, og vertu náðugur yfir illsku fólks þíns, Minnandi Abraham og Ísak og Jakob, þinna þjóna, hverjum þú svarst samkvæmt þér sjálfum, og þú talaðir til þeirra og sagðir: Ég mun margfalda sæði yðar eins og stjörnur himinsins að fjölda, og allt þetta land sem þú sagðir að gefa þeim, og þeir munu halda því um aldur og ævi. Og Drottinn lét sig bæna til að varðveita fólk sitt.

Og Móses sneri aftur og fór niður af fjallinu, og hin tvö spjöld vitnisburðarins voru í höndum hans, steinspjöld rituð á báðum hliðum þeirra, annars vegar og hins vegar voru þau rituð. Og spjöldin voru verk Guðs, og ritunin var ritun Guðs, úthöggvin í spjöldunum. Og þegar Jósúa heyrði rödd fólksins hrópa, segir hann til Móses: Rödd stríðs er í búðunum. Og hann segir: Þetta er ekki rödd þeirra sem leiða í styrk, né rödd þeirra sem leiða í flótta, heldur heyri ég rödd þeirra sem leiða í víni.

Og þegar hann nálgaðist herbúðunum sá hann kálfinn og dansana, og orðinn reiður í reiði kastaði Móses tveimur plötunum úr höndum sínum og lamdi þær í bita neðan við fjallið. Og eftir að hafa tekið kálfinn sem þeir höfðu gert, brenndi hann hann í eldi, og malaði hann hann fínan, og dreifði honum í vatnið, og gaf Ísraelssonum það að drekka. Og Móses sagði til Arons: Hvað gerði þetta fólk við þig, að þú hafir fært mikla synd yfir þá? Og Aron sagði til Móses: Vertu ekki reiður, herra, því þú veist hvatvísi þessa fólks. Þeir segja til mín: Gerðu okkur guði sem munu fara á undan okkur, því Móses þessi, maðurinn sem leiddi okkur út úr Egyptalandi, vitum við ekki hvað hefur orðið um hann. Og ég sagði þeim: Ef einhver á gullskraut, fjarlægið það, og þeir gáfu mér, og ég kastaði því í eldinn, og þessi kálfur kom út. Og Móses sá að þjóðin hafði verið dreifð, því að Aron hafði dreift þeim til fögnuðar andstæðingum þeirra Móses stóð en á hliði leirsins og sagði: Hver

er með Drottni? Komi til mín. Því komu allir synir Leví saman til hans. Og hann segir þeim þetta segir Drottinn, Guð Ísraels: Setjið hver sitt sverð á læri sitt, og farið í gegnum og snúið aftur frá hlið til hliðs í gegnum herbúðirnar, og drepið hver bróður sinn, og hver náunga sinn, og hver þann sem næstur er sér. Og synir Leví gerðu eins og Móses talaði til þeirra, og þrjú þúsund menn féllu úr fólkinu á þeim degi. Og Móses sagði við þá: Þið hafið fyllt hendur ykkar í dag fyrir Drottni, hver í syni sínum eða í bróður sínum, til þess að blessun verði gefin yfir ykkur.

Og það gerðist daginn eftir að Móses sagði við fólkið: Þér hafið syndgað mikilli synd, og nú mun ég fara upp til Guðs til þess að ég megi friðþægja fyrir synd yðar. Móses sneri aftur til Drottins og sagði: Ég biðja, drottinn, þetta fólk hefur syndgað mikla synd og gerði sér gullna guði. Og nú, ef þú sannarlega fyrirgefur þeim synd þeirra, fyrirgefðu, en ef ekki, þá strýktu mig út úr bókinni þinni sem þú skrifaðir. Og Drottinn sagði til Móses: Ef einhver hefur syndgað fyrir mér, mun ég þurrka hann út úr bókinni minni. Nú en farðu, farðu niður, og leiðu þetta fólk inn á þann stað sem ég sagði þér. Sjá, engillinn minn mun fara á undan þér. En á þeim degi sem ég heimsæki þá, mun ég láta synd þeirra koma yfir þá. Og Drottinn sló þjóðina vegna gerðar kálfsins sem Aron hafði gert.

33

Og Drottinn sagði til Móses: Farðu á undan, farðu upp héðan, þú og fólkið þitt, sem þú leiddir út úr landi Egyptalands, inn í landið sem ég sór Abrahami og Ísaki og Jakóbi, þegar ég sagði: Sæði ykkar mun ég gefa það. Og ég mun senda englinn minn á undan þér, og hann mun reka út Amóríta, Hettíta, Perissíta, Girgasíta, Hívíta, Jebúsíta og Kananíta. Og ég mun leiða þig inn í land sem rennur mjólk og hunang, en ég mun ekki fara upp með

þér, vegna þess að þú ert stífhálsað fólk, svo að ég eyði þér ekki á leiðinni. Og þegar fólkið heyrði þetta illa orð, syrgi það. Og Drottinn sagði við syni Ísraels: Þér eruð stífhálsað fólk. Sjáið til að ég leiði ekki annað högg yfir yður og eyði yður. Nú því fjarlægið skikkjur skoðana ykkar og heiminn, og ég mun sýna þér það sem ég mun gera við þig. Og Ísraelsmenn tóku af sér skrúð sitt og búning frá fjalli Hórebs. Og Móses tók tjald sitt og reisti það utan herbúðanna, langt frá herbúðunum, og það var kallað Tjald vitnisburðarins, og það varð svo að allir sem leituðu Drottins fóru út í tjaldið sem var utan herbúðanna. Þegar Móses var að fara inn í tjaldið utan herbúðanna, stóð allt fólkið og horfði, hver við dyr síns tjalds, og fylgdust með Móse er hann fór þar til hann fór inn í tjaldið. En þegar Móses fór inn í tjaldið, kom súlan af skýinu niður og stóð við dyr tjaldsins og talaði við Móse, og talaði við Móses. Og allt fólkið sá skýsúluna standa við dyr tjaldinu, og allt fólkið stóð upp og tilbað, hver og einn frá dyrum síns tjalds. Og Drottinn talaði til Móses, andlit til andlits, eins og maður talar til síns eigin vinar, og hann sneri aftur inn í herbúðirnar, en þjónninn Jósúa, sonur Núns, ungur, fór ekki út úr tjaldinu.

Og Móses sagði til Drottinsins: Sjá, þú segir til mín: ‚Leiddu þetta fólk upp, en þú hefur ekki látið mig vita hvern þú munt senda með mér. En þú sagðir við mig: ‚Ég þekki þig umfram alla, og þú hefur hylli hjá mér. Ef ég hef þess vegna fundið hylli fyrir þér, sýndu mér þig sjálfan, svo að ég megi sjá þig skýrt, til þess að ég hafi fundið hylli fyrir þér, og svo að ég megi vita að lýður þinn er þessi mikla þjóð. Og hann segir: Ég mun fara á undan þér og gefa þér hvíld. Og hann segir til hans: Ef þú sjálfur fylgir ekki með, þá leiddu mig ekki upp héðan. Og hvernig verður það sannarlega kunnugt að ég hef fundið náð hjá þér, ég og fólkið þitt, nema með því að þú ferðast með okkur? Og ég verð vegsamaður, ég og fólkið þitt, umfram allar þjóðirnar sem eru á jörðinni. Og Drottinn sagði

til Móse: Og þetta orð sem þú hefur talað mun ég gera, því að þú hefur fundið náð fyrir augum mínum, og ég þekki þig umfram alla. Og hann segir: Sýndu mér þig sjálfan. Og hann sagði: Ég mun fara framhjá á undan þér í dýrð minni, og ég mun kalla á nafn mitt, Drottinn, fyrir þér, og ég mun hafa miskunn af hverjum sem ég hef miskunn af, og ég mun hafa samúð með hverjum sem ég hef samúð með. Og hann sagði: Þú munt ekki geta séð andlit mitt, því enginn maður sér andlit mitt og lifir. Og Drottinn sagði: Sjá, það er staður hjá mér, þú skalt standa á klettinum. Þegar dýrð mín fer framhjá, mun ég setja þig í gjá klettarins og hylja þig með hendi minni, þar til ég fer framhjá. Og ég mun fjarlægja höndina, og þá munt þú sjá bakhlið mína, en andlit mitt mun ekki sjást þér.

34

Og Drottinn sagði til Móses: Höggðu þér tvær steinspjöld, eins og hinar fyrstu, og farðu upp til mín í fjallið, og ég mun skrifa á spjöldunum þau orð sem voru á hinum fyrstu spjöldum, sem þú muldir. Og vertu reiðubúinn að morgni, og þú skalt fara upp á Sínaífjall og standa þar hjá mér á fjallstoppnum. Og enginn fari upp með þér né sjáist á öllu fjallinu, og kindurnar og nautin láti þau ekki beita nálægt því fjalli. Og hann högg tvær steinspjöld, rétt eins og hinar fyrstu, og Móses reis snemma og fór upp á Sínaífjall, eins og Drottinn hafði skipað honum, og Móses tók tvær steinspjaldirnar. Og Drottinn fór niður í ský og stóð hjá honum þar, og kallaði á nafn Drottins. Og Drottinn fór framhjá fyrir andliti hans, og kallaði: Drottinn, Guð, samúðarfullur og miskunnsamur, þolinmóður og ríkulegur í miskunn og sannur, Og varðveitir réttlæti og miskunn í þúsundir, tekur burt lögleysu og óréttlæti og syndir, og mun ekki hreinsa hinn seka, leggur lögleysu feðranna á börnin og á börn barnanna til þriðju og fjórðu kynslóðar. Og Móses flýtti sér, beygði sig niður á jörðina og laut.

Og hann sagði: Ef ég hef fundið hylli fyrir þér, þá láti Drottinn minn fara með okkur, því fólkið er harðháls, og þú munt taka burt syndir okkar og lögleysi okkar, og við munum verða þínir.

Og Drottinn sagði til Móses: Sjá, ég set þér sáttmála frammi fyrir öllu fólki þínu. Ég mun gera dýrðlega hluti sem ekki hafa orðið í öllu landinu og í allri þjóð, og allt fólkið, sem þú ert meðal, mun sjá verk Drottins, því að undursamlegt er það sem ég mun gera fyrir þig. Gefðu þú gaum að öllu því sem ég skipan þér. Sjá, ég reka út fyrir andlit yðar Amóríta og Kananíta og Perissíta og Hettíta og Hívíta og Girgasíta og Jebúsíta. Gefðu gaum að þér sjálfum, að þú gerir aldrei sáttmála við íbúa landsins sem þú ferð inn í, svo að það verði þér ekki að hindrun meðal yðar. Þið skuluð rífa niður altari þeirra og brjóta í bága stoðir þeirra og höggva niður lundi þeirra og brenna útskornar myndir guða þeirra í eldi. Ekki skuluð þér tilbiðja aðra guði, því að Drottinn Guð er afbrýðissamur Guð, afbrýðissamt nafn. Aldrei gerðu sáttmála við íbúa landsins, og þeir skuli vænda eftir guðum sínum, og þeir skuli fórna guðum sínum, og þeir skuli bjóða þér, og þú etir af fórnum þeirra, Og þú takir af dætrum þeirra til sona þinna, og gefur af dætrum þínum til sona þeirra, og dætur þínar hóri eftir guðum þeirra, og synir þínir hóri eftir guðum þeirra. Og steypigúða skaltu ekki gera þér. Og hátíð hins ósýrða brauðs skaltu halda, sjö daga skaltu eta ósýrt brauð, rétt eins og ég hef boðið þér, á þeim tíma í mánuði hinna nýju, því að í mánuði hinna nýju fórst þú út úr Egyptalandi. Allt sem opnar móðurlíf skal vera mitt, allt karlkyn, hver frumburður kálfanna og frumburður sauðfjárins. Og frumburð ímynds dýrs skaltu leysa með sauðfé, en ef þú leysir hann ekki, skaltu gefa verð fyrir hann. Allan frumburð sona þinna skaltu leysa; þú skalt ekki birtast tómhendur fyrir mér.

Í sex daga vinnur þú, en hinn sjöunda hvílir þú, við sáningu og uppskeru er hvíld. Og þú skalt halda mér hátíð vikna, upphaf hveitisuppskeru, og hátíð samkomu um mitt ár. Þrisvar sinnum á ári skal séð verða allt karlkyn þitt frammi fyrir Drottni, Guði Ísraels. Þegar ég rek út þjóðirnar fyrir andliti þínu og víkka landamæri þín, mun enginn þrá land þitt þegar þú ferð upp til að láta sjá þig fyrir Drottni, Guði þínum, þrisvar sinnum á ári. Þú skalt ekki slátra á súrdeigi blóð reykelsis míns, og fórnir paskahátíðarinnar skulu ekki liggja til morguns. Fyrstu ávexti jarðar þinnar skaltu leggja í hús Drottins, Guðs þíns. Þú skalt ekki sjóða lamb í mjólk móður þess. Og Drottinn sagði við Móse: Skrifaðu þér þessi orð, því á grundvelli þessara orða hef ég gert sáttmála við þig og við Ísrael. Og Móses var þar fyrir Drottni í fjörutíu daga og fjörutíu nætur. Hann át ekki brauð og hann drakk ekki vatn, og hann skrifaði á spjöldin þessi orð sáttmálans, hina tíu boðorðin.

Eins og Móses var að fara niður af fjallinu, og hinar tvær plöturnar voru á höndum Móses, þegar hann var að fara niður af fjallinu, vissi Móses ekki að útlit andlits hans hafði orðið dýrleggjað þegar hann talaði við hann. Og Aron og allir öldungar Ísraels sáu Móses, og sjón litar andlits hans var tignarleg. Og þeir óttuðust að nálgast hann. Og Móses kallaði þá, og Aron og allir höfðingjar safnaðarins sneru aftur til hans, og Móses talaði til þeirra.

Og eftir þetta komu allir synir Ísraels til hans, og hann skipaði þeim allt það sem Drottinn hafði skipað honum á Sínaífjalli. Og þegar hann hætti að tala til þeirra, lagði hann slæðu á andlit sitt. Þegar Móses fór inn fyrir Drottin til að tala við hann, tók hann huluna af þar til hann fór út, og eftir að hafa farið út talaði hann við alla Ísraelssonu allt það sem Drottinn hafði skipað honum. Og

synir Ísraels sáu andlit Móses, að það hafði verið tignað, og Móses setti hjúp á andlit sitt þar til hann gekk inn til að tala við hann.

35

Og Móses safnaði saman allri söfnuði Ísraels sona og sagði: Þetta eru orðin sem Drottinn sagði að framkvæma. Í sex daga skaltu gera verk, en á hinum sjöunda degi er hvíld, heilög, hvíldardagur, hvíld fyrir Drottni; hver sem gerir verk á honum, látið hann deyja. Ekki skuluð þið kveikja eld í neinum búsetum yðar á hvíldardeginum; ég er Drottinn. Og Móses sagði til allrar safnaðar sona Ísraels og sagði: Þetta er það orð sem Drottinn skipaði og sagði: Takið frá yður gjöf til Drottins; allir sem samþykkja af hjarta skulu bera fyrstu ávextina til Drottins: gull, silfur og brons. Hyacinth, fjólublátt, skarlatsrautt tvöfalt snúið, og fínt línstriga snúna, og geitahár. Og húðir hrúta rauðlitaðar og húðir hyacinthbláar og viður órotinn. og sardíussteina, og steina til ristunar til öxlastykkisins og hins langa kyrtils. Og sérhver sem er vitur að hjarta meðal yðar, láti hann koma og vinna allt það sem Drottinn hefur skipað. Tjaldið, og þekjurnar, og hulurnar, og þverstangirnar, og stangirnar, og stoðirnar, og örkuna vitnisburðarins og stangirnar hennar og náðarstólinn hennar og tjaldið og borðið og öll ker þess, og ljósastjakann og öll áhöld hans og altarið og öll ker þess, og hinar helgu búningar Arons prestsins, og búningarnir sem þeir munu þjóna í, og kyrtlarnir fyrir syni Arons til prestdómsins, og smurningaolían, og reykelsi samsetningarinnar.

Og öll söfnuður Ísraelssona fór út frá Móse. Og þeir komu hver, sem hjarta þeirra bar, og svo margir sem það virtist sál þeirra, með fórn, og þeir komu með fórn til Drottins fyrir öll verk tjaldið vitnisburðarins, og fyrir alla þjónustu þess og fyrir allar

skikkjur hins helga. Og mennirnir komu frá konunum, hver sem það virtist í huga sínum, þeir komu með innsigli og eyrnalokka og hringi og samofnar keðjur og armbönd, allan gullinn ílát. Og allir þeir sem færðu fórnir af gulli til Drottins, og hjá hverjum sem fannst fínlínstrefjar og hyasintbláar húðir og rauðlitaðar hrútahúðir, færðu þær. Og allir þeir sem færðu fórn fluttu silfur og brons sem fórnir til Drottins, og þeir hjá hverjum fundust ótrúleg viðir fluttu þau til allra verka undirbúningsins. Og sérhver kona sem var vitur að huga spann með höndum sínum, og þær færðu það sem spunnið var: hyacinthinn, purpurann, skarlatið og fínlínið. Og allar konurnar sem það virtist skynsemi þeirra í visku, spunnu geitahárið. Og stjórendurnir færðu smaragðsteinana og fyllningarsteinana inn í öxlastykkið og brjóstplötuna, og blöndurnar, og í olíu smurningarinnar, og blönduna reykelsissins. Og sérhver maður og kona, þeirra sem hugur bar til þess að hefja það starf að gera öll þau verk sem Drottinn hafði boðið að gera í gegnum Móse, báru Ísraels synir fram fórn til Drottins. Og Móses sagði við syni Ísraels: Sjá, Guð hefur kallað með nafni Besalel, son Úrí, sonar Húrs, úr ættkvísl Júda, og hann var fylltur guðlegum anda visku, skilnings og þekkingar í öllu, að vera arkitekt samkvæmt öllum verkum arkitektúrsins, að vinna gullið og silfurið og bronssið, og að vinna steininn, og að vinna viðinn, og að gera í öllu verki vískunnar. Og að framfara sannarlega gaf hann í huga hans og Eliabs sonar Ahisamachs úr ættkvísl Dans. Og hann fylti þá visku, skilningi og hugsun til að skilja og gera öll verk hins helga, og til að vefa hina ofnu og brokuðu hluti með hinu skarlatsrauða og hinni fínu léreftinu, til að framkvæma hvert verk byggingarlistar og brokuns.

36

Og Besalel og Eliab gerðu, og allir þeir sem voru vitur að huga, hverjum var gefin viska og þekking, til að skilja að framkvæma öll verkin samkvæmt hinum helgu skyldum, samkvæmt öllu því sem Drottinn skipaði. Og Móses kallaði Besalel og Elíab og alla þá sem höfðu visku, þeim sem Guð gaf þekkingu í hjartað, og alla þá sem fúslega óskuðu að koma að verkunum, svo að ljúka þeim. Og þeir tóku frá Móses allar gjafirnar sem synir Ísraels höfðu fært til allra verka hins helga til að framkvæma þau, og þeir sjálfir tóku enn á móti þeim sem voru færðar frá þeim sem báru á morgnana. Og allir vísir menn, sem gerðu verk hins helga, komu, hver samkvæmt sínu verki sem þeir unnu. Og sagði til Móses að fólkið ber of mikið fram samkvæmt þeim verkum sem Drottinn skipaði að gera. Og Móses skipti og boðaði í herbúðunum og sagði: Maður og kona skulu ekki lengur vinna að fyrstu ávöxtum hins helga. Og lýðurinn var hindraður í að halda áfram að bjóða fram. Og verkin voru þeim nægileg til að framkvæma smíðina, og þeir skildu eftir. Og allir hinir vitrari sem unnu gerðu hinar helgu skikkjur, sem eru fyrir Aron prestinn, eins og Drottinn skipaði Móse. Og hann gerði herðarstykkið úr gulli og bláu og purpura og skarlati spunnu og fínu líni snúnu. Og gullblöðin voru skorin í hár, svo að vefa saman með hinu bláa, og hinu purpura, og með hinu skarlati hinu spunna, og hinu fína línstriga hinu snúna, ofið verk gerðu þeir það. herðastykki sem halda saman frá báðum hlutunum, ofið verk inn í hvort annað samofið í sjálfu sér. Úr því gerðu þeir það samkvæmt hans verki, úr gulli og bláum og purpura og skarlati spunnu og fínu línstrefju snúnu, eins og Drottinn skipaði Móses. Og þeir gerðu báða smaragðsteinana festa saman og umlukta með gulli, útskorið og úthöggvið með útskorningi innsiglisins úr nöfnum sona Ísraels, Og hann lagði þá á herðar efóðsins, minnissteina sona Ísraels, eins og Drottinn skipaði Móse.

Og þeir gerðu brjóstskjöld, ofið verk í fjölbreytni samkvæmt verki axlabandssins, úr gulli og bláu og purpura og skarlati spunnu og fínlínstrefum snúnum. Ferningslaga og tvöfalda gerðu þeir brjóstplötuna, spönn að lengd og spönn að breidd, tvöfalda. Og í honum var ofið saman efni sett með steinum í fjórum röðum, röð steina: sardíus og tópas og smaragður, fyrsta röðin, Og hin önnur röð: karbúnkúlsteinn og safír og jaspis. Og hin þriðja röð: lígúríon, agat og ametýst. Og fjórða röðin var krýsólít og berýll og ónýx, umluktar gulli og bundnar saman með gulli. Og steinarnir voru frá nöfnum synanna Ísraels, tólf, frá nöfnum þeirra grafin í innsigli, hver með sínu eigin nafni fyrir hinar tólf ættir. Og þeir gerðu á brjóstplötuna samofnar tögl, fléttuverk, úr hreinu gulli. Og þeir gerðu tvö gullaxlarstykki og tvo gullhringi, og þeir settu hina tvo gullhringi á báða enda brjóstspjaldsins. Og þeir settu hinar samofnu gullkeðjur á hringana á báðum hlutunum brjóstplötunnar. Og inn í tvær samsetningarnar tvær samofnu keðjurnar. Og þeir settu þær á tvö öxulstykkjin, og þeir settu þær á herðar efóðsins á gagnstæðu hlið að framan. Og þeir gerðu tvo gullna hringi og settu þá á báðar uggurnar á enda brjóstplötunnar og á enda bakhluta efóðsins innan frá. Og þeir gerðu tvo gullna hringi og settu þá á báðar herðar efóðsins neðan frá, að framan við samskeyti ofan frá ofna vefnaði efóðsins. Og hann festi brjóstskjöldinn frá hringgjunum á honum inn í hringgina á messuskikkjunni, festir saman með bláa þræðinum, ofnir saman inn í efnið á messuskikkjunni, svo að brjóstskjöldurinn losnaði ekki frá messuskikkjunni, eins og Drottinn hafði skipað Móse. Og þeir gerðu undirkjólinn undir öxlhlutinn, ofið verk, allan bláan. En opnun kyrtilsins var ofin gegnum miðjuna, samofin, með jaðar í kring um opnunina, óleysanlega. Og þeir gerðu á jaðri kyrtilsins neðan frá, sem blómstrandi granatepli, lítil granatepli úr bláu og purpura og skarlati spunnu og fínu línstriga tvírnuðu. Og þeir gerðu gullnar bjöllur, og þeir settu bjöllurnar á jaðarinn á

undirkjólnum í hring milli granateplanna, Gullbjalla og granatepli á jaðri undirkjólsins í kring, til að þjóna, eins og Drottinn skipaði Móse. Og þeir gerðu kyrtla úr fínu líni, ofið verk, fyrir Aron og syni hans. og turbana úr fínu líni, og turbaninn úr fínu líni, og buxurnar úr snúnu fínu líni, og beltin þeirra úr fínasta línstriga og bláu og purpura og skarlati spunnu, verk borðsaumunar, á þann hátt sem Drottinn skipti Móses. Og þeir gerðu gullplötuna, framlag hins helga, úr hreinu gulli, og hann skrifaði á hana útgrafna bókstafi, eins og innsigli: Helgidómur Drottni. Og þeir settu á jaðarinn bláan, svo að hann lægi á höfuðfatinu ofan frá, á þann hátt sem Drottinn hafði skipað Móse.

37

Og þeir gerðu tíu tjöld fyrir tjaldið, Tuttugu og átta faðma lengd var á hverju tjaldi, það sama var á öllum, og fjögurra faðma breidd var á hverju tjaldi. Og þeir gerðu tjaldið úr bláu og purpura og skarlati spunnu og fínu líni snúnu, ofið verk með kerúbím. Og þeir settu það á fjóra ófúanlega stoða, gyllta með gulli, og höfuðskrautarnir þeirra voru gylltir og undirstöðurnar þeirra voru fjórar silfraðar. Og þeir gerðu tjaldið fyrir dyrnar á tjaldi vitnisburðarins úr bláu, purpura og skarlati spunnu og fínu líni snúnu, ofið verk með kerúbum. og súlurnar þeirra fimm, og hringina, og höfuðin þeirra, og krækjurnar þeirra húðuðu þeir gulli, og undirstöðurnar þeirra fimm voru úr kopar.

Og þeir gerðu garðinn í suður, tjöld garðsins úr fínofnum tvinnuðum línlærefti, hundrað á hundrað. Og súlurnar þeirra voru tuttugu, og undirstöðurnar þeirra tuttugu. Og hliðin í átt að norðri, hundrað á hundrað, og hliðin í átt að suðri, hundrað á hundrað, og súlurnar þeirra tuttugu, og undirstöðurnar þeirra tuttugu. Og hliðin sem snýr að hafi, tjöld fimmtíu álna, stoðir

þeirra tíu, og grunnarnir þeirra tíu. Og hliðin að austan var fimmtíu álna með tjöldum, fimmtán álna að baki, Og súlurnar þeirra voru þrjár, og undirstöðurnar þeirra voru þrjár, Og á baki hins annars, frá báðum hliðum við hlið garðsins, voru tjöld fimmtán álna að lengd, súlur þeirra þrjár, og undirstöður þeirra þrjár. Öll tjöldin tjaldinu voru úr snúnu fínlíninu. Og stöðvarnar súlnanna þeirra voru eir, og krókarnir þeirra voru silfur, og höfuðsmíðirnar þeirra voru yfirlagðar silfri, og súlarnir voru yfirlagðir silfri, allir súlarnir garðsins. Og tjaldið við hliðið á garðinum var verk útsaumaðs úr bláu, og purpura, og skarlati spunnu, og fínlínvefnaði snúnu, tuttugu álna að lengd, og hæðin og breiddin fimm álna, samsvarandi seglum garðsins. Og súlurnar voru fjórar, og undirstöðurnar voru fjórar úr eir, og krókarnir voru úr silfri, og höfuðskrautirnar voru huldar silfri. Og allir peggarnir í garðinum í kring voru úr bronsi, og þeir sjálfir voru yfirlagðir með silfri. Og þetta er skipan tjaldhelgidómsins, eins og Móse var skipað, að þjónustan skyldi vera Levítanna í gegnum Ítamar, son Arons prests.

Og Besalel, sonur Uri, úr ættbálki Júda, gerði eins og Drottinn bauð Móse, Og Eliab, sonur Ahisamach úr Dan ættbálki, sem var yfirhandverksmaður hinna ofnu hluta og hinna útsaumuðu hluta og listrænna verka, að vefa með skarlatsrauðu og fínu línléreftum.

38

Og Besalel gerði örkina, Og hann yfirhuldi það með hreinu gulli innan og utan, Og hann gjót fyrir hana fjóra gullna hringi, tvo á aðra hliðina og tvo á hina síðari hliðina. víðir fyrir stöngurnar, svo að hægt sé að bera hana á þeim. Og hann gerði náðarsætið ofan á örkina úr hreinu gulli, og hina tvo gullnu kerúbím Kerúb einn á öðrum enda náðarstólsins, og kerúb einn á hinum

endanum. skyggja varpandi með vængjum sínum yfir náðarstólinn. Og hann gerði borðið sem sett var fram úr hreinu gulli. Og hann steypti fyrir þetta fjóra hringi, tvo á annarri hliðinni og tvo á hinni hliðinni, breiða, svo að hægt væri að bera það með stöngum í þeim. Og hann gerði stangirnar fyrir örkina og borðið, og yfirlagði þær gulli. Og hann gerði áhöld borðsins, skálarnar og reykelsikerunar og bollana og fórnardrykkjarskálarnar, sem hann skal hella í, gullnar. Og hann gerði gullna ljósastjakann sem lýsir, Föstu stöngina og smáreyrin úr báðum hlutum hennar, Frá greinum hennar skotarnir, frá greinum hennar skotarnir framútskyljandi, þrír frá þessu og þrír frá þessu, jafngerðir hver öðrum. Og ljósin þeirra, sem eru á endunum, hnotlaga úr þeim, og innfestingarnar úr þeim, svo að lamparnir séu á þeim, og sjöunda innfestingin, sú sem er á enda ljósastauransins, á toppnum að ofan, föst, heil, gull. Og sjö gulllampar á henni, og gullnar tangir hennar, og gullnar kerin þeirra. Þessi yfirsilfraði stolpana og steypti gullna hringi á stolpann og gylti stangirnar með gulli og yfirgylti stolpa tjaldins með gulli og gerði gullnar lykkjur. Þessi gerði gullhringana fyrir tjaldhelgið og hringana fyrir garðinn, og koparhringana til að teygja yfirbreiðsluna ofan frá. Þessi steypti silfurhöfuðstólpana tjaldsins og bronshöfuðstólpana hurðar tjaldsins og hlið garðsins, og hann gerði silfurlykkjur fyrir súlurnar; á súlunum huldi hann þær með silfri. Þessi gerði pinnana fyrir tjaldið og pinnana fyrir garðinn úr bronsi. Þessi gerði brons-altarið úr brons-gluðrökum sem voru hjá þeim mönnum er gerðu uppreisn með safnaði Kóra, Þessi gerði öll ílát altarisins og glóðarskál þess og undirstöðuna og skálarnar og kjöthakana úr kopar Þessi gerði fyrir altarið hlíf, netkennt verk neðan við eldstöðina, undir því til helmings þess, og setti á það fjóra hringi á fjórum hlutum hlífarinnar á altarinu, úr bronsi, víða fyrir stangirnar, svo að hægt væri að lyfta altarinu með þeim. Þessi gerði hina heilögu smurningaolíu og hreina samsetningu reykelsis,

verk ilmgjafa. Þessi gerði bronsskálina og bronsgruninn hennar úr speglum fastandi kvennanna sem föstu við dyr tjaldið vitnisburðarins á þeim degi er hann reisti það.

Og hann gerði þvottaskálina, svo að Móses og Aron og synir hans mættu þvo hendur sínar og fætur úr henni, þegar þeir gengu inn í tjald vitnisburðarins, eða þegar þeir nálguðust altarið til að þjóna. Þeir þvoðu úr henni, rétt eins og Drottinn hafði boðið Móse.

39

Allt það gull sem var unnið inn í verkin samkvæmt allri vinnu hinna heilögu varð gull fyrstu ávaxtanna, níu og tuttugu talentur og sjö hundruð tuttugu siklar samkvæmt hinum heilaga sikli. Og silfurframlagið frá hinum skoðuðu mönnum safnaðarins var hundrað talentur og þúsund sjö hundruð sjötíu og fimm siklar, ein drakma á höfuð, hálft af siklinum, samkvæmt hinum helga sikli, Allir sem fóru framhjá skoðuninni frá tuttugu ára aldri og eldri voru sex hundruð þúsund, þrjú þúsund, fimm hundruð og fimmtíu. Og það gerðist að hundrað talentur silfursins fóru í steypingu hundraðs höfuðstólpa tjaldsins og í höfuðstólpa forhengjanna Hundrað höfuð fyrir hundrað talentur, ein talenta fyrir hvert höfuð. Og hina þúsund sjö hundruð sjötíu og fimm sikla gerði hann í krókana á súlunum, og hann yfirlagði höfuðsmyndir þeirra með gulli og skreytti þá.

Og brons fórnargjafanna var sjötíu talentur og þúsund og fimm hundruð siklar. Og þeir gerðu úr honum undirstöðurnar fyrir hurð tjaldhelgis vitnisburðarins, og grunna garðsins umhverfis, og grunna hliðs garðsins, og pinna tjaldsins, og pinna garðsins umhverfis, og eir hjúpið altarisins, og öll ker altarisins, og öll verkfæri tjaldins vitnisburðarins, Og synir Ísraels gerðu eins og

Drottinn skipaði Móses, þannig gerðu þeir. En eftirstandandi gull fórnargjafar gerðu þeir að kerum til að þjóna með þeim fyrir Drottni. Og úr hinum eftir skildu blálituðu, purpuranum og skarlatsrauða gerðu þeir þjónustuskrúða fyrir Aron, svo að hann gæti þjónað í þeim í hinu helga, Og þeir færðu skikkjurnar til Móses, og tjaldið, og ílát þess, undirstöðurnar og slárnar þess, og súlurnar, og altarið og öll ker þess.

Og olíu smurningarinnar, og reykelsi samsetningarinnar, og hreina ljósastaurinn, og lampar hennar, lampar brenningarinnar, og olía ljóssins, Og borðið fyrir framsetningarbrauðin, og öll ílát þess, og brauðin sem fram voru sett, Og skrúðirnar hins heilaga, sem eru Arons, og skrúðir sona hans, til prestdómsins, Og tjöldin garðsins, og stoðirnar, og tjaldið hurðarinnar tjaldbuðarinnar, og hliðsins garðsins, Og öll ílát tjaldsins, og öll verkfæri þess, og húðir hrútaskinna rauðlituð, og bláu þekjurnar, og yfirhulur hinna eftirstöðva, og pinnana, og öll verkfærin til verka tjaldsins vitnisburðarins, Allt sem Drottinn skipaði Móses, þannig gerðu Ísraels synir allan farangrinn, Og Móses sá öll verkin, og þeir höfðu gert þau á þann hátt sem Drottinn hafði skipað Móses, svo gerðu þeir þau, og Móses blessaði þá.

40

Og Drottinn talaði til Móses og sagði, Á fyrsta degi hins fyrsta mánaðar, á nýmána, skaltu reisa tjald vitnisburðarins. Og þú skalt setja vitnisburðarins örk og hylja örkina með tjaldinu. Og þú skalt bera inn borðið og setja ásetning þess á það, og þú skalt bera inn ljósastjakann og kveikja á lömpum hans. Og þú skalt setja gullaltarið til að brenna reykelsi frammi fyrir örkina, og þú skalt setja tjaldhlíf yfir dyr tjaldhelgidómsins. Og þú skalt setja altari fórnanna við dyr tjaldhelgis vitnisburðarins, Og þú skalt setja

umhverfis tjaldið, og allt það sem tilheyrir því skalt þú helga umhverfis. Og þú skalt taka olíu smurningarinnar og þú skalt smyrja tjaldið og allt það sem í því er, og þú skalt helga það og öll ílát þess, og það mun verða heilagt. Og þú skalt smyrja altarið framburðanna og öll ílát þess, og þú skalt helga altarið, og altarið mun vera hið heilagasta. Og þú skalt færa Aron og syni hans að dyrum tjaldið vitnisburðarins og þvo þá með vatni. Og þú skalt klæða Aron í hinar heilögu skrúðbúninga, og þú skalt smyrja hann, og þú skalt helga hann, og hann mun þjóna mér sem prestur. Og þú skalt færa syni hans fram og klæða þá í kyrtla. Og þú skalt smyrja þá á sama hátt og þú smurðir föður þeirra, og þeir skulu þjóna mér sem prestar, og það mun vera þannig að smyrslið verði þeim að prestdómi að eilífu, um allar kynslóðir þeirra. Og Moses gjorde allt sem Drottinn hafði boðið honum, svo gerði hann.

Og það varð í fyrsta mánuðinum, á öðru ári, þegar þeir fóru út úr Egyptalandi, á nýmána var tjaldið reist. Og Móses reisti tjaldið og setti á höfuðstykkjin og stakk stangirnar í gegn og reisti súlurnar. Og hann teygði út tjöldin yfir tjaldið, og hann lagði þekju tjaldsins yfir það að ofan, eins og Drottinn bauð Móse. Og eftir að hafa tekið vitnisburðinn kastaði hann honum inn í örkina, og setti stangirnar undir örkina. Og hann bar örkuna inn í tjaldið, og hann lagði huluna yfir tjaldið, og huldi örkuna vitnisburðarins, á þann hátt sem Drottinn skipti Móse. Og hann setti borðið í tjald vitnisburðarins, að norðanverðu, utan fyrir fortjaldið. Og hann bætti við á hana brauðum framsetningarinnar fyrir Drottni, á þann hátt sem Drottinn hafði skipað Móse. Og hann setti ljósastjakann í tjald vitnisburðarins, á suðurhlið tjaldsins. Og hann setti lampana fyrir Drottni, á þann hátt sem Drottinn hafði skipað Móse. Og hann setti gullna altarið í vitnisburðartjaldinu fyrir tjaldinu. Og hann brenndi reykelsi úr samsettri blöndu, rétt

eins og Drottinn hafði skipað Móses. Og hann setti fórnaraltarið við dyr tjaldið.

Annað Lögmál

1

Og Drottinn talaði til Móses í Sínaí eyðimörkinni, í vitnisburðartjaldinu, á fyrsta degi annars mánaðar, á öðru ári eftir að þeir fóru út úr Egyptalandi, og sagði: Takið upphaf allrar samkundu Ísraels samkvæmt ættum, samkvæmt húsum feðra þeirra, samkvæmt tölu úr nöfnum þeirra, samkvæmt höfði þeirra. Allir karlmenn frá tuttugu ára aldri og eldri, allir þeir sem fara út í her Ísraels, teldu þá ásamt her þeirra, þú og Aron teldu þá. Og með yður munu vera, hver samkvæmt ættbálki sínum, höfðingjar eftir föðurhúsum sínum.

Og þetta eru nöfn þeirra manna sem munu standa með yður, af Rúben, Elísúr, sonur Sedíúrs, Af Símeonsmönnum, Salamíel, sonur Súrisadaí. Af Júda var Nasson, sonur Amínadabs. Af Íssakar, Natanael, sonur Sogars, Af Zebulun: Eliab, sonur Helons. Af sonum Jósefs, af Efraim: Elíshama, sonur Ammíhúds. af Manasse, Gamalíel, sonur Fadasúrs. Af Benjamín, Abídan son Gídeoní. Af Dan, Ahiezer, sonur Ammishaddai. Af Aser, Fagaíel, sonur Ekrans. Af Gad, Elisaph sonur Raguels. Af Naftalí, Akíre, sonur Aínans. Þessir eru tilnefndir safnaðarins, höfðingjar ættkvíslanna samkvæmt fjölskyldum þeirra, þúsundhöfðingjar Ísraels.

Og Móses og Aron tóku þessa menn sem voru kallaðir með nafni. Og þeir söfnuðu alla söfnuðinn saman á fyrsta degi annars mánaðar á öðru ári, og þeir voru skráðir eftir kynslóðum sínum, eftir fjölskyldum sínum, eftir tölu nafna sinna, frá tuttugu ára aldri og eldri, allir karlmenn, hver fyrir sig, Á þann hátt sem Drottinn skipaði Móses, og þeir voru taldir í eyðimörk Sínaí.

Og synir Rúbens, frumburðar Ísraels, urðu taldir samkvæmt skyldleika þeirra, samkvæmt ættkvíslum þeirra, samkvæmt föðurhúsum þeirra, samkvæmt tölu nafna þeirra, samkvæmt höfði þeirra, allir karlmenn frá tuttugu ára aldri og eldri, allir þeir sem gátu farið út í herinn, Manntalning þeirra úr ættkvísl Rúbens var sex og fjörutíu þúsund og fimm hundruð. Sonum Símeons samkvæmt skyldleika þeirra, samkvæmt ættbálkum þeirra, samkvæmt húsum feðra þeirra, samkvæmt tölu nafna þeirra, samkvæmt höfði þeirra, allir karlkyns frá tuttugu ára aldri og uppúr, allir þeir sem fóru út í hernum, Talning þeirra úr ættkvísl Símeons, níu og fimmtíu þúsund og þrjú hundruð.

Til sona Júda samkvæmt skyldleika þeirra, samkvæmt ættbálkum þeirra, samkvæmt húsum feðra þeirra, samkvæmt tölu nafna þeirra, samkvæmt höfði þeirra, allir karlkyns frá tuttugu ára aldri og uppúr, allir þeir sem fóru út í hernum, Talan þeirra úr ættkvísl Júda var sjötíu og fjórir þúsundir og sex hundruð.

Sonum Issachar samkvæmt fjölskyldum þeirra, samkvæmt ættbálkum þeirra, samkvæmt húsum feðra þeirra, samkvæmt tölu nafna þeirra, samkvæmt höfði þeirra, allir karlkyns frá tuttugu ára aldri og uppúr, allir þeir sem fóru út í hernum, Talning þeirra úr ættkvísl Íssakars: fjörutíu og fjögur þúsund og fjögur hundruð. Sonum Sebúlon samkvæmt skyldleika þeirra, samkvæmt ættbálkum þeirra, samkvæmt húsum feðra þeirra, samkvæmt tölu nafna þeirra, samkvæmt höfði þeirra, allir karlkyns frá tuttugu ára aldri og uppúr, allir þeir sem fóru út í hernum, Talning þeirra úr ættkvísl Sebúlons var sjö og fimmtíu þúsund og fjögur hundruð.

Sonum Jósefs, sonum Efraíms, samkvæmt skyldleika þeirra, samkvæmt ættbálkum þeirra, samkvæmt húsum feðra þeirra, samkvæmt tölu nafna þeirra, samkvæmt höfði þeirra, allir

karlmenn frá tuttugu ára aldri og uppúr, allir þeir sem fara út í hernum. Talningin þeirra frá ættkvíslinni Efraím, fjörutíu þúsund og fimm hundruð. Sonum Manassehs samkvæmt skyldleika þeirra, samkvæmt ættbálkum þeirra, samkvæmt húsum feðra þeirra, samkvæmt tölu nafna þeirra, samkvæmt höfði þeirra, allir karlkyns, frá tuttugu ára aldri og uppúr, allir þeir sem fóru út í hernum, Talning þeirra úr ættkvísl Manasse var tveir og þrjátíu þúsund og tvö hundruð. Sonum Benjamíns samkvæmt skyldleika þeirra, samkvæmt ættbálkum þeirra, samkvæmt húsum feðra þeirra, samkvæmt tölu nafna þeirra, samkvæmt höfði þeirra, allir karlkyns frá tuttugu ára aldri og uppúr, allir þeir sem fóru út í hernum, Manntalning þeirra úr ættkvísl Benjamíns var fimm og þrjátíu þúsund og fjögur hundruð. Sonum Gads samkvæmt skyldleika þeirra, samkvæmt ættbálkum þeirra, samkvæmt húsum feðra þeirra, samkvæmt tölu nafna þeirra, samkvæmt höfði þeirra, allir karlkyns frá tuttugu ára aldri og uppúr, allir þeir sem fóru út í hernum, Talning þeirra úr ættkvísl Gads var fimm og fjörutíu þúsund og sex hundruð og fimmtíu.

Sonum Dans samkvæmt skyldleika þeirra, samkvæmt ættbálkum þeirra, samkvæmt húsum feðra þeirra, samkvæmt tölu nafna þeirra, samkvæmt höfði þeirra, allir karlkyns frá tuttugu ára aldri og uppúr, allir þeir sem fóru út í hernum, Talning þeirra úr ættkvísl Dans var sextíu og tvö þúsund og sjö hundruð. Sonum Asers samkvæmt skyldleika þeirra, samkvæmt ættbálkum þeirra, samkvæmt húsum feðra þeirra, samkvæmt tölu nafna þeirra, samkvæmt höfði þeirra, allir karlmenn frá tuttugu ára aldri og eldri, allir þeir sem fóru út í hernum, Talningin þeirra úr ættkvísl Asers, ein og fertíu þúsund og fimm hundruð.

Sonum Naftali samkvæmt ættkvísl þeirra, samkvæmt ættbálkum þeirra, samkvæmt húsum feðra þeirra, samkvæmt tölu

nafna þeirra, samkvæmt höfði þeirra, allir karlkyns frá tuttugu ára aldri og uppúr, allir þeir sem fóru út í hernum, Talning þeirra úr ættkvísl Naftala var þrjú og fimmtíu þúsund og fjögur hundruð.

Þetta var manntalningin sem Móses og Aron og höfðingjar Ísraels framkvæmdu, tólf menn, einn maður fyrir hvern ættbálk, samkvæmt ættbálki fjölskyldnanna. Og það varð öll sú talning sona Ísraels með styrk þeirra frá tuttugu ára aldri og uppúr, allur sá sem fór út til að berjast í Ísrael. Sex hundruð þúsund og þrjú þúsund og fimm hundruð og fimmtíu.

En Levítarnir úr ættkvísl fjölskyldna sinna voru ekki taldir meðal sona Ísraels. Og Drottinn talaði til Móses og sagði, Sjá, ættkvísl Levíta skaltu ekki telja saman, og tölu þeirra skaltu ekki taka meðal Ísraelssona. Og þú skalt setja Levítana yfir tjald vitnisburðarins, og yfir öll ker þess, og yfir allt sem er í því. Þeir sjálfir skulu bera tjaldið og öll ker þess, og þeir sjálfir skulu þjóna í því, og í kring um tjaldið skulu þeir búa tjöld. Og þegar tjaldið er fjarlægt, skulu Levítarnir taka það niður, og þegar tjaldið er sett upp, skulu þeir reisa það, og útlendingurinn sem nálgast skal deyja. Og synir Ísraels skulu tjalda, hver maður í sinni röð og hver maður samkvæmt sinni forystu, með styrk sínum. En Levítarnir skulu tjalda gagnvart í kring tjaldi vitnisburðarins, og það mun ekki vera synd meðal sona Ísraels. Og Levítarnir sjálfir skulu halda vörð um tjald vitnisburðarins. Og Ísraels synir gerðu samkvæmt öllu sem Drottinn skipaði Móse og Aron, þannig gerðu þeir.

2

Og Drottinn talaði til Móses og Arons og sagði: Hver maður skal halda sínum stað samkvæmt röð, samkvæmt merkjum, samkvæmt föðurhúsum sínum, skulu synir Ísraels tjaldstæða

gagnvart; í kring um tjald vitnisburðarins skulu synir Ísraels tjaldstæða. Og þeir sem tjölduðu fyrst í austurátt, her tjaldbúðar Júda með styrk sínum, og höfðinginn yfir sonum Júda, Naassson sonur Amínadabs. Kraftur hans, þeir sem skoðaðir voru, fjórir og sjötíu þúsund og sex hundruð. Og þeir sem slá tjaldbúðum næst ættkvísl Íssakar, og höfðinginn yfir sonum Íssakar, Natanael, sonur Sógars. Kraftur hans, þeir sem voru taldir, fjörutíu og fjögur þúsund og fjögur hundruð. Og þeir sem tjölduðu næst ættkvísl Sebúlon, og höfðinginn yfir sonum Sebúlon, Elíab, sonur Kelons. Kraftur hans var skoðaður, sjö og fimmtíu þúsund og fjórir hundruð. Allir hinir skoðuðu úr herbúðinni Júda, hundrað áttatíu þúsund og sex þúsund og fjórir hundruð, munu fyrst setja út með styrk sínum. Sveitir herbúðar Rúben, til suðurs styrkur þeirra, og höfðinginn sona Rúben, Elísúr son Sedíúrs. Kraftur hans, þeir sem voru skoðaðir, sex og fjörutíu þúsund og fimm hundruð. Og þeir sem tjalda næst ættbálki hans, Símeons, og höfðinginn yfir sonum Símeons, Salamíel, sonur Súrísadaí. Kraftur hans, þeir sem voru skoðaðir: fimmtíu og níu þúsund og þrjú hundruð. Og þeir sem setja upp herbúðir næst honum eru ættbálkur Gads, og höfðinginn yfir sonum Gads er Elisaf, sonur Raguels. Kraftur hans, þeir sem skoðaðir voru, fimm og fjörutíu þúsund og sex hundruð og fimmtíu. Allir hinar skoðuðu herbúða Rúbens, hundrað fimmtíu og eitt þúsund og fjögur hundruð og fimmtíu, munu leggja af stað sem aðrir með styrk sínum.

Og tjald vitnisburðarins verður tekið burt, og herbúðir Levítanna í miðju herbúðanna, eins og þeir slá herbúðum, þannig skulu þeir einnig fara út, hver og einn haldandi samkvæmt forystu. Skipun herbúðar Efraíms frá sjónum með styrk þeirra, og höfðinginn sona Efraíms, Elísama, sonur Ammíhúds. Kraftur hans, þeir sem voru skoðaðir: fjörutíu þúsund og fimmhundruð.

Og þeir sem herbúðsetnir voru næst ættbálki Manasse, og höfðinginn yfir sonum Manasse, Gamalíel sonur Fadasúrs. Kraftur hans, þeir sem voru taldir, var tveir og þrjátíu þúsund og tvö hundruð. Og þeir sem slá upp tjöldum næst ættkvísl Benjamíns, og höfðinginn yfir sonum Benjamíns, Abídan, sonur Gídeoní. Kraftur hans, þeir sem skoðaðir voru, fimm og þrjátíu þúsund og fjórir hundruð. Allir hinar skoðuðu herbúðir Efraíms, hundrað þúsund og átta þúsund og hundrað, munu brjóta upp þriðju með styrk sínum.

Skipun herbúðar Dans að norðri með styrk þeirra, og höfðinginn sona Dans, Akíeser, sonur Ammísaddaís. Kraftur hans, þeir sem voru skoðaðir, voru sextíu og tvö þúsund og sjö hundruð. Og þeir sem herbúðsetja næst honum, ættbálkur Aser, og höfðinginn yfir sonum Aser, Fagíel, sonur Ekrans. Kraftur hans, þeir sem voru skoðaðir, eitt og fjörutíu þúsund og fimmhundruð. Og þeir sem setja upp herbúðir næst ættkvísl Neftalí, og höfðinginn yfir sonum Neftalí, Akíre, sonur Aínans. Kraftur hans, þeir sem voru taldir: fimmtíu og þrjú þúsund og fjögur hundruð. Allir hinar skoðuðu herbúðir Dans, hundrað fimmtíu og sjö þúsund og sex hundruð, munu síðastir taka upp eftir röð sinni.

Þetta er talning sona Ísraels samkvæmt föðurhúsum þeirra, öll talning herbúðanna með liðsafli þeirra, sex hundruð þúsund og þrjú þúsund fimm hundruð og fimmtíu. Hinir Levítar voru hins vegar ekki taldir saman meðal þeirra, eins og Drottinn hafði skipað Móses. Og synir Ísraels gerðu allt sem Drottinn skipti Móses, þannig tjölduðu þeir samkvæmt skipan sinni, og þannig fóru þeir út, hver við hlið annars samkvæmt ættbálkum sínum, samkvæmt húsum feðra sinna.

Og þessar eru kynslóðir Arons og Móses, á þeim degi er Drottinn talaði við Móses á Sínaífjalli. Og þetta eru nöfn sona Arons: frumburðurinn Nadab, og Abiud, Eleazar og Ithamar. Þetta eru nöfn sona Arons, prestanna hinna smurðu, sem þeir víguðu hendur þeirra til að þjóna sem prestar. Og Nadab og Abiud dóu frammi fyrir Drottni, þegar þeir báru framandi eld fram fyrir Drottni í Sinai eyðimörkinni, og þeir áttu engin börn, og Eleazar og Ithamar þjónuðu sem prestar með Aron, föður þeirra.

Og Drottinn talaði til Móses og sagði, Taktu ættkvísl Levíta og settu þá fyrir Aron prest, og þeir munu þjóna honum. Og þeir munu halda vaktir hans og vaktir Ísraelssona fyrir tjaldi vitnisburðarins, til að vinna verk tjaldsins. Og þeir skulu gæta allra áhalda vitnisburðartjaldsins og halda vaktir sona Ísraels samkvæmt öllum störfum tjaldsins. Og þú munt gefa Levítana til Arons og sona hans, prestanna. Þeir eru gefnir sem gjöf til mín frá sonum Ísraels. Og Aron og syni hans skaltu setja yfir tjald vitnisburðarins, og þeir skulu halda prestdómi sínum, og öllu því sem við altarið er, og innan slæðunnar, og útlendingurinn sem snertir skal deyja. Og Drottinn talaði til Móses og sagði, Og sjá, ég hef tekið Levítana úr miðju sona Ísraels í stað alls frumburðar sem opnar móðurlíf frá sonum Ísraels; lausnargjald þeirra munu þeir vera, og Levítarnir munu vera mínir. Til mín er allur frumburður, á þeim degi sem ég lamdi allan frumburð í landi Egyptalands, helgaði ég mér allan frumburð í Ísrael, frá manni til búfjár, mínir skulu þeir vera, ég Drottinn.

Og Drottinn talaði til Móses í Sínaí-eyðimörkinni og sagði, Skoðaðu syni Levís samkvæmt húsum feðra þeirra, samkvæmt ættum þeirra, alla karlkyns frá mánaðargömlum og eldri, teldu þá. Og Móses og Aron skoðuðu þá vegna rödd Drottins, á þann hátt sem Drottinn hafði skipað þeim.

Og þessir voru synir Levís eftir nöfnum þeirra: Gershon, Kahat og Merarí. Og þetta eru nöfn sona Gedson samkvæmt ættkvíslum þeirra: Lobeni og Semei. Og synir Kaaths samkvæmt ættflokkum þeirra: Amram og Issaar, Hebron og Oziel. Og synir Merari samkvæmt ættbálkum sínum, Mooli og Mushi, þessir eru ættbálkar Levítanna samkvæmt föðurhúsum sínum. Til Gershon: fólk Lobeni og fólk Shimei; þetta eru ættir Gershons. Talning þeirra samkvæmt tölu alls karlkyns frá mánaðargömlum og uppúr, talning þeirra, sjö þúsund og fimm hundruð. Og synir Gershons munu hertaka fyrir aftan tjaldið við sjóinn. Og stjórnandi húss fjölskyldna fólks Gersons var Elisaf, sonur Daels. Og vakt sona Gersons í tjaldi vitnisburðarins var tjaldið og hulsturið, og hulstur hurðar tjalds vitnisburðarins, og seglið af garðinum, og tjaldið af hliði garðsins sem var við tjaldið, og leifar allra verka hans.

Til Kaaths: fólk Amrams eitt, og fólk Issaars eitt, og fólk Hebrons eitt, og fólk Oziels eitt. Þessir eru fólk Kaaths, samkvæmt tölu. Allir karlkyns frá mánaðargömlum og eldri, átta þúsund og sex hundruð, gæta varðhalds hinna helgu. Ættirnar synanna Kaaths skulu setja upp tjald við hlið tjaldhelgidómsins í suðri. Og stjórnandi feðrahúss þjóðanna af Kaath var Elísafan, sonur Ússíels.

Og vakt þeirra er örkið, og borðið, og ljósastauðurinn, og altarin, og ílöt hins helga sem þeir þjóna með, og hjúpurinn, og öll verk þeirra. Og höfðinginn yfir höfðingjum Levítanna, Eleazar sonur Arons prestsins, var skipaður til að varðveita vaktir hinna heilögu. Merari-ættinni tilheyrðu Mooli-fólkið og Mushi-fólkið; þetta eru ættir Merara. Talning þeirra samkvæmt tölu, allir karlmenn frá mánaðar aldri og eldri, var sex þúsund og fimmtíu. Og höfðingi húss feðra fólks Merarí, Súríel son Abíhaíls, skal setja upp tjald við hlið tjaldskjólsins í norðri. Talning varðar sona

Merarí: hattar tjaldið, stangir þess, súlur þess, grunnir þess, öll ílátin þeirra og verk þeirra. og súlurnar af garðinum í kring, og undirstöðurnar þeirra, og pinnana, og snúrurnar þeirra.

Þeir sem setja upp herbúðir frammi fyrir tjaldi vitnisburðarins frá austri, Móses og Aron og synir hans, sem gæta varða hins helga fyrir syni Ísraels, og útlendingurinn sem snertir það, mun deyja. Öll talning Levítanna, sem Móses og Aron töldu samkvæmt boði Drottins eftir ættkvíslum þeirra, allir karlmenn frá mánaðargömlum og eldri, tuttugu og tvö þúsund.

Og Drottinn sagði til Móse: Skoðaðu alla karlkyns frumburði Ísraelssona frá mánaðargömlum og eldri, og takið tölu þeirra eftir nafni. Og þú skalt taka Levítana til mín, ég Drottinn, í stað allra frumburða Ísraelssona, og búfénað Levítanna í stað allra frumburða í búfénað Ísraelssona. Og Móses heimsótti alla frumburði meðal sona Ísraels á þann hátt sem Drottinn hafði skipað. Og allir hinar fyrstu fæddu karlkyns urðu samkvæmt tölu, frá mánaðar gamall og eldri, samkvæmt manntalinu þeirra, tuttugu og tvö þúsund og tvö hundruð og sjötíu og þrír. Og Drottinn talaði til Móses og sagði, Taktu Levítana í stað allra frumburinna sona Ísraels, og búfé Levítanna í stað búfjár þeirra, og Levítarnir verða mínir, ég Drottinn. Og lausnargjaldið fyrir þá tvö hundruð sjötíu og þrjá sem voru umfram Levítana af frumburðum sona Ísraels, Og þú skalt taka fimm síkla fyrir hvert höfuð, samkvæmt hinu heilaga dídrakma skalt þú taka tuttugu óbóla fyrir síklann. Og þú skalt gefa silfurið til Arons og sona hans, lausnargjald fyrir þá sem eru umfram meðal þeirra. Og Móses tók silfurið, lausnargjöldin af þeim sem voru umfram, til innlausnar Levítanna. Frá frumburðum Ísraelssona tók hann silfurið, þúsund þrjú hundruð sextíu og fimm sikla, samkvæmt hinum helga sikli. Og Móses gaf lausnargjaldið fyrir hina umframfjölda Aron og

sonum hans, samkvæmt rödd Drottins, á þann hátt sem Drottinn skipaði Móses.

4

Og Drottinn talaði til Móses og Arons og sagði: Taktu heildarfjölda sona Kaaths úr hópi sona Levís, samkvæmt ættbálkum þeirra, samkvæmt húsum feðra þeirra, Frá tuttugu og fimm ára aldri og uppúr til fimmtíu ára aldri, allur sá sem gengur inn til að þjóna, til að vinna öll verkin í tjaldi vitnisburðarins.

Og þetta eru verk sona Kahats í tjaldi vitnisburðarins, hið heilaga hinna heilögu. Og Aron og synir hans munu fara inn þegar herbúðirnar eru fjarlægðar, og þeir munu taka niður tjaldið sem hylja, og þeir munu hylja með því örkuna vitnisburðarins. Og þeir munu leggja á það bláa húðhulu, og þeir munu breiða yfir það alla bláa flík ofan frá, og þeir munu setja stangirnar í gegn.

Og á borðið sem lagt er fram skulu þeir breiða yfir það allt-purpuraklæði, og skálarnar, og reykelsiskörurnar, og bikrana, og fórnargjafahólana sem hann helgir í, og brauðin sem stöðugt verða á því. Og þeir munu leggja skarlatsklæði á það og hylja það með bláu leðurhlífi, og þeir munu setja stangirnar í gegnum það. Og þeir munu taka bláan fatnað og hylja ljósastaurinn sem gefur ljós, og lampana hans og tangirnar hans og kerin hans og öll olíuílátinn sem þeir þjóna með. Og þeir munu setja það og öll fötin hennar í blátt leðurhulstr, og þeir munu leggja það á burðarstangir. Og á hinn gullna altari munu þeir hylja bláan flík, og munu hylja það með bláum leðurhjúp, og munu setja stangir hans í gegnum.

Og þeir munu taka öll þjónustufötin sem þeir þjóna með í hinum helgu stöðum, og þeir munu setja þau í blátt klæði, og þeir

munu hylja þau með bláu leðurhulstri, og þeir munu leggja þau á stangir. Og hann skal setja hjúpinn á altarið, og þeir munu hylja það með allt purpurarauðu klæði. Og þeir munu leggja á það öll þau ílát sem margir þjóna með á honum, og gloðarfötin, og kjöthakana, og skálarnar, og hlífina, og öll ílát altarisins, og þeir munu breiða yfir það leðurhlíf bláa, og þeir munu setja í gegnum burðarstangir hans, og þeir munu taka purpuraklæði, og þeir munu hylja laugina og fót hennar, og þeir munu setja það í leðurhlíf bláa, og þeir munu leggja það á burðarstangir. Og þeir munu ljúka, Aron og synir hans, hyljandi hina heilögu og öll hin heilögu ílát, þegar herbúðirnar eru fjarlægðar, og eftir þetta munu synir Kahats ganga inn til að lyfta, og þeir munu ekki snerta hina heilögu, svo að þeir deyji ekki; þetta munu synir Kahats taka upp í tjaldi vitnisburðarins.

Yfirmaður Eleazar, sonur Arons prests, hefur umsjón með olíu ljóssins og reykelsi samsetningarinnar og daglegri fórn og smurningsolíunni, yfirumsjón alls tjaldbyggingarinnar og alls þess sem í henni er í hinu helga, í öllum verkunum.

Og Drottinn talaði til Móses og Arons og sagði: Eyðileggið ekki fólk ættkvíslar Kahats úr miðju Levítanna. Gerið þetta fyrir þá, og þeir munu lifa og ekki deyja þegar þeir nálgast hið heilaga hinna heilögu. Aron og synir hans skulu nálgast og setja hvern þeirra í sitt hlutverk. og þeir mega ekki ganga inn til að sjá hið heilaga skyndilega, og þeir munu deyja.

Og Drottinn talaði til Móses og sagði, Taktu manntal sona Gershons, bæði eftir föðurhúsum þeirra og eftir ættum þeirra, Frá tuttugu og fimm ára aldri og uppúr til fimmtíu ára aldurs skaltu skoða þá, alla þá sem ganga inn til að þjóna, til að vinna verk sín í vitnisburðartjaldinu. Þetta er embætti fólks Gersons, að þjóna og

bera. Og hann mun lyfta upp húðunum af tjaldinu og tjaldsins vitnisburðarins og hjúp þess og bláa yfirhjúpinn sem er á því að ofan og hjúp hurðarinnar á tjaldi vitnisburðarins, Og segl garðsins, svo mörg sem eru á tjaldi vitnisburðarins, og afganginn, og öll kerin sem eru til þjónustu, svo mörg sem þeir þjóna með þeim, munu þeir gera. Samkvæmt skipun Arons og sona hans mun þjónusta sona Gersons vera í samræmi við alla þjónustu þeirra og öll verk þeirra, og þú skalt hafa eftirlit með þeim og skrá allt það sem þeir bera ábyrgð á. Þetta er þjónusta sona Gedson í tjaldi vitnisburðarins, og vörður þeirra er í hendi Ithamar, sonar Arons, prestsins.

Talið sonu Merari samkvæmt ættflokkum þeirra, samkvæmt föðurhúsum þeirra. Frá tuttugu og fimm ára aldri og uppúr til fimmtíu ára aldurs, teldu þá, alla þá sem ganga inn til að þjóna við tjald vitnisburðarins. Og þetta eru verndirnar þeirra sem lyfta þeim samkvæmt öllum verkum þeirra í tjaldi vitnisburðarins: höfuðstólpar tjaldsins, og súlurnar, og stoðir þess, og undirstöður þess, og yfirbreiðslan, og undirstöður þeirra, og stoðir þeirra, og yfirbreiðsla hurðar tjaldsins, Og súlurnar í garðinum í kring, og undirstöður þeirra, og súlurnar í tjaldi hliðsins í garðinum, og undirstöður þeirra, og pinnar þeirra, og snúrur þeirra, og öll ílát þeirra, og allir þjónustuhlutir þeirra, eftir nöfnum skuluð þér telja þá, og öll ílát varðarinnar sem þeir bera. Þetta er þjónusta fólks sona Merarí í öllum verkum þeirra í tjaldi vitnisburðarins í hendi Ítamars sonar Arons prestsins.

Og Móses og Aron og höfðingjar Ísraels heimsóttu syni Kahats samkvæmt ættbálkum þeirra, samkvæmt föðurhúsum þeirra Frá tuttugu og fimm ára aldri og uppúr til fimmtíu ára aldurs, allir þeir sem ganga inn til að þjóna og vinna í vitnisburðartjaldinu. Og talning þeirra samkvæmt ættbálkum

þeirra varð tvö þúsund sjö hundruð og fimmtíu. Þetta er talning fólks Kaáþ, allir þeir sem þjóna í tjaldi vitnisburðarins, eins og Móses og Aron töldu samkvæmt boði Drottins, fyrir hendur Móse.

Og synir Gershon voru taldir samkvæmt ættbálkum sínum, samkvæmt föðurhúsum sínum, Frá tuttugu og fimm ára aldri og uppúr til fimmtíu ára aldurs, allir þeir sem ganga inn til að þjóna og vinna verkin í vitnisburðartjaldinu. Og talning þeirra varð, samkvæmt ættbálkum þeirra, samkvæmt föðurhúsum þeirra, tvö þúsund sex hundruð og þrjátíu. Þetta er talningin á lýð sona Gersons, allir þeir sem þjónuðu í tjaldi vitnisburðarins, sem Móses og Aron töldu samkvæmt boði Drottins, fyrir hendur Móses.

Voru einnig taldir menn sona Merarí samkvæmt ættbálkum þeirra, samkvæmt föðurhúsum þeirra, Frá tuttugu og fimm ára aldri og uppúr til fimmtíu ára aldurs, allir þeir sem ganga inn til að þjóna við störf tjaldhelgidómsins. Og talning þeirra varð samkvæmt ættbálkum þeirra, samkvæmt föðurhúsum þeirra, þrjú þúsund og tvö hundruð. Þetta er talning fólks sona Merarí, sem Móses og Aron heimsóttu samkvæmt rödd Drottins, fyrir hönd Móses. Allir þeir sem skoðaðir voru, sem Móses og Aron og höfðingjar Ísraels skoðuðu meðal Levítanna, samkvæmt ættbálkum þeirra og föðurhúsum þeirra, Frá tuttugu og fimm ára aldri og uppúr þar til fimmtíu ára aldurs, allur sá sem gengur inn til verksins, og verkin sem borin eru í tjaldi vitnisburðarins. Og hinir taldu voru átta þúsund fimm hundruð og áttatíu. Gegnum rödd Drottins heimsótti hann þá fyrir milligöngu Móse, mann eftir manni yfir verkum þeirra og yfir því sem þeir sjálfir bera, og þeir voru taldir á þann hátt sem Drottinn skipti Móse.

5

Og Drottinn talaði til Móses og sagði, Skiptu sonum Ísraels og láttu þá senda út úr herbúðunum alla holdsveika og alla með flæði og alla óhreina vegna sálar. Frá karlkyns til kvenkyns, sendið þá út fyrir herbúðirnar, og þeir munu ekki óhreinka herbúðir sínar þar sem ég dvel meðal þeirra. Og synir Ísraels gerðu þannig, og sendu þá burt út úr herbúðunum, eins og Drottinn talaði til Móses, þannig gerðu synir Ísraels.

Og Drottinn talaði til Móses og sagði, Tala til sona Ísraels og seg: Ef maður eða kona gerir eitthvað af öllum hinum mannlegu syndum og lítur framhjá og brýtur gegn, þá hefur sú sál brotið. Hann skal játa syndina sem hann gerði, og hann mun endurgreiða brotið, höfuðstólinn, og fimmta hluta hans mun hann bæta við það, og hann mun endurgreiða þeim sem hann braut gegn. Ef en ekki er manninum hinn nákominn, svo að gefa honum aftur hið brot til hans, skal hið brot, sem gefið er aftur, vera Drottni, prestinum, nema hrútur sáttar, fyrir hvern hann skal sætta í honum um hann.

Og allir fyrstu ávextir af öllum hinum helguðu hlutum meðal Ísraels sona, hvað sem þeir færa Herranum, það mun tilheyra prestinum. Og hið helgaða hvers manns verður hans, og það sem hver maður gefur prestinum verður hans.

Og Drottinn talaði til Móses og sagði, Tala við sonu Ísraels og þú skalt segja til þeirra: Ef kona einhvers manns fer út af leið og hunsar hann með vanvirðingu, Og liggi einhver með henni í rúmi sæðis, og það leynist fyrir augum manns hennar, og hún feli það, en hún sé menguð, og ekkert vitni var með henni, og hún hafi ekki verið handtekin, Og komi á hann andi afbrýðissemi, og hann sé afbrýðisamur gagnvart konu sinni, en þessi hefur verið mengað, eða komi á hann andi afbrýðissemi, og hann sé afbrýðisamur

gagnvart konu sinni, en þessi sé ekki mengað. Og maðurinn mun leiða konuna sína til prestsins, og hann skal bera fram gjöfina fyrir hana, tíunda hluta efa af bygghveiti; hann skal ekki hella olíu á það, né leggja reykelsi á það, því að það er fórn afbrýðissemi, fórn til minningar, sem minnir á synd.

Og presturinn skal færa hana fram og setja hana fyrir Drottin. Og presturinn mun taka hreint, lifandi vatn í leirkeraíláti, og af jörðinni sem er á gólfi vitnisburðartjaldsins, og presturinn, eftir að hafa tekið það, mun kasta því í vatnið. Og presturinn mun setja konuna fyrir Drottin og afhjúpa höfuð konunnar og gefa í hendur hennar minnisfórnina, afbrýðisfórnina, en í hendi prestsins mun vera ávítunarvatnið hins bölvaða þessa. Og presturinn skal setja hana undir eið og mun segja konunni: Ef enginn hefur sofið með þér, ef þú hefur ekki brotið gegn eigin manni þínum til að verða mengað, þá vertu saklaus frá þessu bölvaða ámælisvatni. Ef en þú hefur farið á sveif þó þú sért gift, eða hefur verið óhrein gerð, og einhver gaf rekkju sína í þig, nema maður þinn, Og presturinn skal setja konuna undir eið með eiðum þessarar bölvunar, og presturinn mun segja við konuna: Megi Drottinn gefa þig í bölvun og eið í miðju fólks þíns, þegar Drottinn lætur læri þitt falla burt og kviðinn þinn bólgna. Og hið bölvaða vatn þetta mun fara inn í kviðinn þinn til að bólgna magann og til að læri þitt falli niður, og konan mun segja: Verði, verði.

Og presturinn mun skrifa þessar bölvanir í bók, og þurrka þær út í vatnið hins beiska vatns bölvunarinnar. Og hann mun gefa konunni að drekka vatnið áminningarinnar hins bölvaða, og vatnið hið bölvaða áminningarinnar mun fara inn í hana.

Og presturinn mun taka fórn afbrýðisamlegrar grunsemd úr hendi konunnar og setja fórnina fyrir Drottni og bera hana til

altarisins. Og presturinn skal taka minningarhlutann hennar úr fórnunum og færa það upp á altarið, og eftir þetta skal hann gefa konunni vatnið að drekka. Og það mun verða, ef hún er óhrein og það fer fram hjá manni hennar, og vatnið hins áminningar, hið bölvaða, fer inn í hana, þá mun kviðurinn þrútna og læri hennar mun falla í sundur, og konan mun verða að bölvun fyrir fólki sínu. Ef konan er ekki mengað og er hrein, þá mun hún vera saklaus og geta barns. Þetta er lögmálið um afbrýðissemi, þegar gift kona fer til hliðar og verður mengað. Eða maður, sem ef andi afbrýðissemi kemur yfir hann og hann er afbrýðisamur af konu sinni og hann stendur konu sína fyrir Drottni, og presturinn mun gera henni allt þetta lögmál, Og maðurinn mun vera saklaus frá synd, og sú kona mun taka synd sína.

6

Og Drottinn talaði til Móses og sagði: Talaðu til sona Ísraels, Og þú munt segja til þeirra: Maður eða kona sem myndi strengja mikið heit að helga hreinleika Drottni, Frá víni og sterku drykk skal hann hreinsa sig, og edik úr víni og edik úr sterku drykk skal hann ekki drekka, og allt sem framleitt er úr vínberjum skal hann ekki drekka, og fersk vínber og rúsínur skal hann ekki eta alla daga bænar sinnar. Frá öllu sem verður úr vínviði, vín frá vínberjahúðum til vínberjafræs, skal hann ekki eta alla daga hreinsunarinnar. Rakvél skal ekki koma á höfuð hans, þar til dagarnir verða uppfylltir sem hann hét Drottni. Heilagur skal hann vera og næra hár höfuðsins alla daga bænarinnar til Drottins. Yfir allri sál sem hefur dáið mun hann ekki fara inn, yfir föður og móður. Og við bróður og við systur skal hann ekki mengast við þá þegar þeir deyja, því að bæn Guðs hans er á höfði hans.

Alla daga bænar sinnar skal hann vera heilagur Drottni. Ef einhver deyr skyndilega við hann, mun höfuð bænar hans strax verða mengað, og hann mun raka höfuð sitt á þeim degi sem hann er hreinsaður, á sjöunda deginum skal hann raka sig. Og á hinum áttunda degi skal hann bera tvær turtildúfur, eða tvo unga dúfur, til prestsins, við dyr vitnisburðartjaldbyggingarinnar.

Og presturinn mun gera eina vegna syndar og eina til brennifórnar, og presturinn mun sona fyrir hann vegna þess sem hann syndgaði varðandi sálina, og hann mun helga höfuð hans á þeim degi sem var helgaður Drottni, daga bænarinnar. Og hann skal færa ársgamalt lamb sem bótarfórn, og fyrri dagarnir munu vera gagnslausir, því að höfuð helgunar hans varð mengað.

Og þetta er lögmálið um þann sem hefur beðið: á þeim degi sem hann uppfyllir daga bænar sinnar, skal hann sjálfur bera fram við dyr tjaldið vitnisburðarins. Og hann skal færa gjöf sína til Drottins: eitt gallalaust lamb, árs gamalt, til brennifórnar, og eitt gallalaust lamb, árs gamalt, til syndarfórnar, og einn gallalaus hrútur til friðarfórnar, Og körfu með ósýrðu brauði úr fínhveiti, blandað í olíu, og ósýrðar flatbökur smurðar í olíu, og fórn þeirra og fórnardrykkur þeirra. Og presturinn skal bera fram fyrir Drottinn, og hann skal gera það er varðar synd hans og brennifórn hans. Og hrútinn mun hann gera að fórn hjálpræðis fyrir Drottni á körfu hinna ósýrðu brauða, og presturinn mun gera fórn hans og gjöf hans. Og sá sem hefur heitið skal raka höfuð bænarheitisins síns við hurðir vitnisburðartjaldsins, og hann skal leggja hárin á eldinn sem er undir hjálpræðisfórnina.

Og presturinn mun taka soðna öxlina frá hrútnum, og eitt ósýrt brauð úr körfunni, og eina ósýrða köku, og leggja þetta á hendur þess sem hefur gert loforð eftir að hann hefur rakað sig

vegna loforðs síns, Og presturinn skal bera þau sem framboð frammi fyrir Drottni, heilagt mun það vera prestinum á brjóstinu af framboðinu og á handleggnum af brottfærslunni, og eftir þetta mun sá sem hefur heitið drekka vín. Þetta er lögmálið um þann sem hefur beðið, hver sem strengir Drottni gjöf sína til Drottins varðandi bæn sína, auk þess sem hönd hans getur fundið, samkvæmt styrk bænar sinnar, sem hann strengir samkvæmt lögmáli hreinleika.

Og Drottinn talaði til Móses og sagði, Talaðu til Arons og sona hans og seg: Þannig skuluð þér blessa Ísraelsmenn og segja þeim: Blessi þig Drottinn og verndi þig. Drottinn láti andlit sitt skína yfir þig og miskunni þér. Drottinn lyfti andliti sínu yfir þig og gefi þér frið. Og þeir munu leggja nafn mitt á syni Ísraels, og ég, Drottinn, mun blessa þá.

7

Og það gerðist á þeim degi er Móses lauk, svo að hann reisti upp tjaldið, og hann smurði það og helgaði það og öll ílát þess, og altarið og öll ílát þess, og hann smurði þau og helgaði þau. Og höfðingjar Ísraels færðu fram, tólf höfðingjar feðrahúsa þeirra, þessir höfðingjar ættkvíslanna, þessir sem stóðu við skoðunina. Og þeir færðu gjöf sína fyrir Drottin: sex hulda vagna og tólf uxa, einn vagn frá hverjum tveimur höfðingjum og einn kálfur frá hverjum, og þeir færðu þetta fram fyrir tjaldið. Og Drottinn sagði til Móses og mælti: Taktu frá þeim, og þau skulu vera til verka fyrir tjald vitnisburðarins, og þú skalt gefa þau til Levítanna, hverjum samkvæmt þjónustu sinni. Og Móses tók vagnana og uxana og gaf þá Levítunum. Og hinar tvær vagnana og hina fjóra uxana gaf hann sonum Gershons samkvæmt þjónustu þeirra. Og hinar fjórar vagnana og hina átta uxana gaf hann sonum Merarí samkvæmt

þjónustu þeirra, fyrir tilstilli Ítamars sonar Arons prests. Og sonum Kaath gaf hann ekki, því að þeir hafa helgu þjónustuhlutina og bera þá á öxlum.

Og höfðingjarnir framburðu til vígslu altarisins á þeim degi sem hann smurði það, og höfðingjarnir framburðu gjafir sínar fyrir framan altarið. Og Drottinn sagði til Móses: Einn höfðingi á dag, einn höfðingi á dag, skulu þeir bera fram gjafir sínar til vígslu altarisins.

Og sá sem bar fram gjöf sína á fyrsta deginum var Naasson, sonur Aminadabs, höfðingi Júda ættar. Og hann færði gjöf sína: silfurskál eina, þyngd hennar hundrað og þrjátíu, silfurskál eina, sjötíu síkla samkvæmt hinum helga síkli, báðar fullar af fínmjöli böldu í olíu til fórnar. Eitt gullreykelsisskál sem vegur tíu, fullt af reykelsi. Einn kálfur úr nautgripum, einn hrútur, eitt árs gamalt lamb til brennifórnar, og einn geiturkid vegna syndar. Og til fórnar hjálpræðis tvær kvígur, fimm hrútar, fimm hafrar, fimm ársgömul lömb; þetta var gjöf Naassóns, sonar Amínadabs.

Á öðrum degi færði Natanael, sonur Sogars, höfðingi ættkvíslar Issakars, fram. Og hann færði gjöf sína: silfurskál eina, þyngd hennar hundrað og þrjátíu, silfurskál eina, sjötíu síkla samkvæmt hinum helga síkli, báðar fullar af fínmjöli blandað í olíu til fórnar. Einn gullinn reykelsisskál sem vó tíu shekel, fullur af reykelsi. Kálfur einn úr nautgripum, hrútur einn, lamb eitt árs gamalt til brennifórnar. og einn geiturkid vegna syndar. Og til fórnar hjálpræðis tvær kýr, fimm hrútar, fimm hafrar, fimm ársgömul lömb, þetta var gjöfin frá Natanael, syni Sogars.

Á þriðja deginum var höfðingi sona Sebúlons Elíab, sonur Helons. Gjöf hans: silfurskál ein, hundrað og þrjátíu að þyngd, ein

silfurskál, sjötíu síklar samkvæmt hinum helga síkli, báðar fullar af fínmjöli blönduðu í olíu til fórnar, Einn gullinn reykelsisskál sem vegur tíu, fullur af reykelsi. Einn kálfur úr nautgripum, einn hrútur, eitt árs gamalt lamb til brennifórnar, og einn geiturkid vegna syndar. Og inn í fórn hjálpræðis tvær kvígur, fimm hrútar, fimm hafrar, fimm ársgömul lömb. Þetta var gjöfin Eliabs, sonar Helons.

Á hinum fjórða degi var höfðingi sona Rúbens, Elísúr, sonur Sedíúrs. Gjöf hans: silfurskál ein, þyngd hennar hundrað og þrjátíu, silfurskál ein, sjötíu síklar samkvæmt hinum helga síkli, báðar fullar af fínmjöli blandað í olíu til fórnar, Einn gullinn reykelsisskál sem vegur tíu, fullur af reykelsi. Einn kálfur úr nautgripum, einn hrútur, eitt árs gamalt lamb til brennifórnar, og einn geiturkid vegna syndar. Og til fórnar hjálpræðis tvær kýr, fimm hrútar, fimm hafrar, fimm ársgömul lömb, þetta var gjöfin frá Elísúr, syni Sedíúrs.

Á hinum fimmta degi var höfðingi sona Símeons Salamíel, sonur Súrísadaí. Gjöf hans: silfurskál ein, þyngd hennar hundrað og þrjátíu, silfurskál ein, sjötíu síklar samkvæmt hinum helga síkli, báðar fullar af fínmjöli blandað í olíu til fórnar. Eina gullna reykelsisskál sem vegur tíu, fulla af reykelsi. Einn kálfur úr nautgripum, einn hrútur, eitt árs gamalt lamb til brennifórnar, og einn geiturkid vegna syndar. Og til fórnar hjálpræðis tvær kýr, fimm hrútar, fimm hafrar, fimm ársgömul lömb, þetta var gjöfin frá Salamiel, syni Sourisadai.

Á hinum sjötta degi höfðingi sona Gads, Eliasaph, sonur Raguels. Gjöf hans var einn silfurskál, hundrað og þrjátíu að þyngd, ein silfurskál, sjötíu siklar samkvæmt hinum helga sikli, báðir fullir af fínu hveiti blandað í olíu til fórnar. Eitt

gullreykelsisskál sem vegur tíu, fullt af reykelsi. Einn kálfur úr nautgripum, einn hrútur, eitt árs gamalt lamb til brennifórnar, og einn geiturkid vegna syndar. Og til fórnar hjálpræðis tvær kýr, fimm hrútar, fimm hafrar, fimm ársgömul lömb, þetta var gjöfin frá Elísaf, syni Ragúels.

Á sjöunda deginum, höfðingi sona Efraíms, Elísamá, sonur Emmíúds. Gjöf hans var einn silfurskál, hundrað og þrjátíu að þyngd, og einn silfurskál, sjötíu siklar samkvæmt hinum helga sikli, báðir fullir af fínu hveiti blandað í olíu til fórnar. Ein reykelsisskál af tíu gullpeninga, full af reykelsi. Einn kálfur úr nautgripum, einn hrútur, eitt árs gamalt lamb til brennifórnar, og einn geiturkid vegna syndar. Og til frelsunarfórnar tvær kvígur, fimm hrútar, fimm hafrar, fimm ársgömul lömb. Þetta var gjöf Elísama, sonar Ammíhúðs.

Á hinum áttunda degi var höfðingi sona Manasse Gamalíel, sonur Fadassars. Gjöf hans var einn silfurskál, hundrað og þrjátíu að þyngd, ein silfurskál á sjötíu siklum samkvæmt hinum helga sikli, báðir fullir af fínu hveiti blandnu í olíu til fórnar. Eitt gullreykelsikar að virði tíu silfurpeninga, fullt af reykelsi. Einn kálfur úr nautgripum, einn hrútur, eitt eins árs gamalt lamb til brennifórnar. og einn kid úr geitum vegna syndar, Og til fórnar hjálpræðis tvær kýr, fimm hrútar, fimm hafrar, fimm ársgömul lömb; þetta var gjöfin frá Gamalíel, syni Fadasúrs.

Á hinum níunda degi var höfðingi sona Benjamíns Abídan, sonur Gídeoní. Gjöf hans, ein silfurskál, hundrað og þrjátíu að þyngd, ein silfurskál, sjötíu síkla samkvæmt hinum helga síkli, báðar fullar af fínmjöli blandað í olíu til fórnar, Ein reykelsisskál af tíu gullpeninga, full af reykelsi. Einn kálfur úr nautgripum, einn hrútur, eitt árs gamalt lamb til brennifórnar, og einn geiturkid

vegna syndar. Og til fórnar hjálpræðis tvær kvígur, fimm hrútar, fimm hafrar, fimm ársgömul lömb, þetta var gjöfin frá Abidan, syni Gadeonis.

Á hinum tíunda degi var höfðingi sona Dans Akíeser, sonur Ammísaddaís. Gjöf hans var einn silfurskál, hundrað og þrjátíu að þyngd, og einn silfurskál, sjötíu siklar samkvæmt hinum helga sikli, báðir fullir af fínu hveiti blandað í olíu til fórnar. Ein reykelsisskál af tíu gullpeninga, full af reykelsi. Einn kálfur úr nautgripum, einn hrútur, eitt eins árs gamalt lamb til brennifórnar. og einn geiturkid vegna syndar. Og til fórnar hjálpræðis tvær kýr, fimm hrútar, fimm hafrar, fimm ársgömul lömb. Þetta var gjöfin frá Ahiezer, syni Ammishaddai.

Á hinum ellefta degi, höfðingi sona Asers, Fagíel, sonur Ekrans. Gjöf hans var einn silfurskál, hundrað og þrjátíu að þyngd, ein silfurskál á sjötíu siklum samkvæmt hinum helga sikli, báðir fullir af fínu hveiti blandnu í olíu til fórnar. Ein reykelsisskál af tíu gullpeninga, full af reykelsi. Einn kálfur úr nautgripum, einn hrútur, eitt árs gamalt lamb til brennifórnar, og einn geiturkid vegna syndar. Og til fórnar hjálpræðis tvær kýr, fimm hrútar, fimm hafrar, fimm ársgömul lömb, þetta var gjöfin frá Fagíel, syni Ekrans.

Á hinum tólfta degi var höfðingi sona Neftalí Akíre, sonur Aínans. Gjöf hans var einn silfurskál, hundrað og þrjátíu að þyngd, ein silfurskál á sjötíu siklum samkvæmt hinum helga sikli, báðir fullir af fínu hveiti blandnu í olíu til fórnar. Ein reykelsisskál af tíu gullpeninga, full af reykelsi. Einn kálfur úr nautgripum, einn hrútur, eitt lamb árs gamalt til brennifórnar, og einn geiturkid vegna syndar. Og til fórnar hjálpræðis tvær kýr, fimm hrútar,

fimm hafrar, fimm ársgömul lömb, þetta var gjöfin frá Akire, syni Aínans.

Þetta er vígsla altarisins á þeim degi er hann smurði það, frá höfðingjum Ísraels sona: tólf silfurskálar, tólf silfurskálar, tólf gullnar reykelsisskálar. Hundrað og þrjátíu síkla var skálin ein, og sjötíu síkla var skálin hin ein, allt silfur karanna var tveir þúsund og fjórir hundruð síklar, í hinum helga síkli. Tólf gylltar reykelsisskálar fullar af reykelsi; allt gull reykelsisskálanna var hundrað og tuttugu gullsíklar. Allir nautgripirnir til brennifórnar, tólf kálfar, tólf hrútar, tólf árgömul lömb, og fórnir þeirra, og drykkfórnir þeirra, og tólf hafrar úr geitum vegna syndar. Allar nautgripirnir til fórnar hjálpræðis, tuttugu og fjórar kvígur, sextíu hrútar, sextíu eins árs gamlir hafrar, sextíu eins árs gamlar gallalausar lambgymbrar, þetta er vígsla altarisins, eftir að hafa fyllt hendur hans, og eftir að hafa smurt hann.

Þegar Móses fór inn í tjald vitnisburðarins til að tala við hann, heyrði hann rödd Drottins sem talaði til hans ofan frá náðarstólnum, sem er á kistu vitnisburðarins, á milli kerúbanna tveggja, og hann talaði til hans.

8

Og Drottinn talaði til Móses og sagði: Tala til Arons, Og þú munt segja til hans: Þegar þú setur upp lampana að hluta, gagnvart andliti ljósastauransins, skulu hinir sjö lampar lýsa. Og Aron gerði þannig, á framhlið ljósastaurans festi hann lampana hennar frá hinum eina hluta, eins og Drottinn bauð Móse. Og þetta var smíðin af ljósastaurnum: föst, gullinn, stöngullinn hans og liljurnar hans, allt fast, samkvæmt forminu sem Drottinn sýndi Móses - þannig gerði hann ljósastaurinn.

Og Drottinn talaði til Móses og sagði, Taktu Levítana úr miðju Ísraelssona og hreinsaðu þá. Og þannig skaltu gera þeim hreinsun þeirra: þú skalt stökkva á þá hreinsunarvatni, og rakvél skal fara yfir allan líkama þeirra, og þeir skulu þvo föt sín, og þeir skulu vera hreinir.

Og þeir skulu taka einn kálfinn úr nautgripum, og af þessu fórn fínt hveiti blandað í olíu, og eins árs gamlan kálfinn úr nautgripum skaltu taka vegna syndar. Og þú skalt færa levítana fyrir vitnisburðartjaldið, og þú skalt safna saman allri söfnuði Ísraelssona, Og þú skalt leiða Levítana fram fyrir Drottin, og Ísraels synir skulu leggja hendur sínar á Levítana. Og Aaron mun aðskilja Levítana sem gjöf fyrir Drottni frá sonum Ísraels, og þeir munu vera til þess að vinna verk Drottins. En Levítarnir munu leggja hendur sínar á höfuð kálfanna, og þú skalt gera hinn einn vegna syndar og hinn einn að brennifórn fyrir Drottni, til að sóna fyrir þá.

Og þú skalt setja Levítana fyrir Drottin og fyrir Aron og fyrir sonum hans, og þú skalt gefa þá sem fórn fyrir Drottin. Og þú skalt aðskilja Levítana frá sonum Ísraels, og þeir munu vera mínir. Og eftir þetta munu Levítarnir fara inn til að vinna störf tjaldhelgidómsins, og þú skalt hreinsa þá og færa þá fram fyrir Drottni. því að þessir eru gefnir mér sem gjöf úr miðju Ísraels sona, í stað allra sem opna móðurkviðinn, allra frumburða Ísraels sona, hef ég tekið þá til mín. Að mér tilheyri allur frumburður meðal sona Ísraels, frá mönnum til búfjár. Þann dag sem ég lamdi allan frumburð í landi Egyptalands, helgaði ég þá mér. Og ég tók Levítana í stað allra frumburða meðal Ísraelssona. Og ég gaf Levítana sem gjöf til Arons og sona hans úr hópi Ísraelssona, til að vinna störf Ísraelssona í vitnisburðartjaldinu og til að sætta fyrir Ísraelssonu, og enginn af Ísraelssonum mun nálgast hið heilaga.

Og Móses og Aron og öll söfnuður Ísraelssona gerðu við Levítana eins og Drottinn hafði boðið Móse um Levítana, svo gerðu Ísraelssynir við þá. Og Levítarnir hreinsuðu sig og þvóðu fötin, og Aron gaf þá sem gjöf fyrir Drottni, og Aron friðþægði fyrir þá til að helga þá. Og eftir þetta fóru Levítarnir inn til að þjóna þjónustu sinni í tjaldi vitnisburðarins fyrir Aron og fyrir sonum hans, eins og Drottinn hafði boðið Móse um Levítana, þannig gerðu þeir við þá.

Og Drottinn talaði til Móses og sagði, Þetta er það um Levítana: frá tuttugu og fimm ára aldri og eldri skulu þeir ganga inn til að starfa í vitnisburðartjaldinu. Og frá fimmtíu ára aldri mun hann hverfa frá þjónustunni, og hann vinnur ekki lengur. Og bróðir hans mun þjóna í tjaldi vitnisburðarins til að halda vaktir, en verk mun hann ekki vinna. Svo skalt þú gera við Levítana í vöktum þeirra.

9

Og Drottinn talaði til Móses í Sínaí-eyðimörkinni á öðru ári eftir að þeir höfðu farið út úr Egyptalandi, í fyrsta mánuði, og sagði, Ég sagði: Og látum synir Ísraels halda páskana á réttum tíma. Á fjórtánda degi fyrsta mánaðarins að kvöldi skaltu gera það samkvæmt tímum, samkvæmt lögmáli hans og samkvæmt túlkun hans skaltu gera það. Og Móses talaði til Ísraelssona að halda páskahátíðina á fjórtánda degi mánaðarins í Sínaí-eyðimörkinni. Eins og Drottinn skipað Móses, þannig gerðu Ísraelssynir.

Og mennirnir sem voru óhreinir vegna sálar manns komu, og þeir gátu ekki haldið páskahátíðina á þeim degi, og þeir komu fyrir Móse og Aron á þeim degi. Og þeir menn sögðu til hans: Vér erum óhreinir vegna sálar manns; eigum vér því ekki að skorta að færa

gjöfina Drottni á réttum tíma meðal sona Ísraels? Og Móses sagði til þeirra: Standið hér, og ég mun heyra hvað Drottinn mun skipa um yður. Og Drottinn talaði til Móses og sagði, Talaðu til sona Ísraels og seg: Ef einhver maður verður óhreinn vegna sálar manns, eða er á langri vegferð frá yður, eða í kynslóðum yðar, þá skal hann halda páskahátíðina fyrir Drottni í öðrum mánuði á fjórtánda degi. Það munu þeir gera á kvöldin, á ósýrtu brauði og beiskum jurtum munu þeir eta það. Þeir munu ekki skilja neitt eftir af honum til morguns, og þeir munu ekki mylja bein af honum; samkvæmt lögum paskans munu þeir gera það. Og maður sem er hreinn, og er ekki á langri vegferð, og dregst við að halda páskahátíðina, þá skal sú sál eyðast úr fólki sínu, vegna þess að hann færði ekki gjöfina til Drottins á réttum tíma; sá maður skal bera synd sína. Ef framandi nálgast yður í landi ykkar og heldur páskahátíð fyrir Drottni samkvæmt lögmáli páskanna og samkvæmt fyrirmælum hans, þá skal eitt lögmál gilda fyrir yður, framandann og innfædda landsins.

Og þann dag sem tjaldið var sett upp, huldi skýið tjaldið, hús vitnisburðarins, og um kvöldið var yfir tjaldinu eins og mynd elds þar til morguns. Þannig var það stöðugt: skýið huldi það um daginn, og eldslíki um nóttina. Og þegar skýið fór upp frá tjaldinu, og eftir þetta fóru Ísraelsmenn burt, og á þeim stað þar sem skýið stóð, þar tjölduðu Ísraelsmenn. Samkvæmt boðorði Drottins skulu synir Ísraels tjalda, og samkvæmt boðorði Drottins skulu þeir fara, alla þá daga sem skýið skyggir yfir tjaldinu, skulu synir Ísraels tjalda. Og þegar skýið er dregið yfir tjaldinu í fleiri daga, þá munu synir Ísraels halda vörð Guðs, og þeir munu ekki fara. Og það mun verða þegar skýið hylja tjaldið í nokkra daga, að vegna boðs Drottins munu þeir tjalda, og vegna skipunar Drottins munu þeir fara. Og það mun verða þegar skýið verður frá kvöldi til morguns, og skýið rís upp á morgninum, þá munu þeir leggja af stað, hvort

sem er dags eða nætur. Mánaðar daga, þegar skýið sem vex skuggar yfir henni, munu synir Ísraels setja upp tjald, og þeir munu ekki fara. Að vegna boðs Drottins fóru þeir; vörslu Drottins héldu þeir vegna boðs Drottins fyrir hendi Móse.

10

Og Drottinn talaði til Móses og sagði: Gerðu þér tvær silfurlúðra, Þú skalt gera þær hamraðar, og þær munu vera þér til að kalla saman söfnuðinn og til að brjóta upp herbúðirnar. Og þú skalt blása í þau, og öll söfnuðurinn mun safnast saman við dyr tjaldhelgidómsins, Ef þeir hljóða í einum lúðri, munu allir stjórnendur, leiðtogar Ísraels, koma til þín. Og þið munuð blása merki, og þær munu fara út, hinar sem herbúðast austan, hinar sem hafa herbúðast þar. Og þið munuð blása annað merki, og herbúðirnar sem eru að búa sig til suður munu fara út, og þið munuð blása þriðja merki, og herbúðirnar sem eru að búa sig til hjá hafinu munu fara út, og þið munuð blása fjórða merki, og herbúðirnar sem eru að búa sig til í átt að norðri munu fara út; með merki munu þeir blása við brottför þeirra. Og þegar þið safnið saman söfnuðinum, skuluð þið blása í lúðr, en ekki með sérstöku merki. Og synir Arons, prestarnir, skulu blása í lúðrana, og það skal vera yður að eilífri lögmæti um allar kynslóðir yðar. Ef þér farið út í stríð í landinu yðar gegn andstæðingunum sem hafa staðið yður á móti, og þér hljómið í lúðrunum, þá munuð þér verða minnst fyrir Drottni, og þér munuð verða bjargaðir frá óvinum yðar. Og á dögum gleði yðar, og á hátíðum yðar, og á nýmánum yðar, skuluð þér blása lúðrum yfir brenniblótunum, og yfir blótum hjálpræðis yðar, og það mun verða yður til minningar frammi fyrir Guði yðar, ég Drottinn Guð yðar.

Og það gerðist á öðru ári, í öðrum mánuði, á tuttugasta degi mánaðarins, að skýið fór upp frá vitnisburðartjaldinu. Og synir Ísraels lögðu af stað með áðföng sín í Sínaíeyðimörkinni, og skýið stóð kyrrt í Paraneyðimörkinni. Og þeir fóru fyrst af stað samkvæmt boðorði Drottins fyrir milligöngu Móse.

Og synir Júda lyfttu upp herbúðaröð sinni fyrst með her sínum, og yfir her þeirra var Nasson, sonur Amínadabs. og yfir mátt ættkvíslar sona Íssakar, Natanael, sonur Sógars. og yfir mátt ættkvíslar sona Sebúlons var Elíab, sonur Helons. Og þeir munu rífa niður tjaldið, og synir Gershon og synir Merari, sem bera tjaldið, munu fara út.

Og þeir lyfttu upp röð herbúða Rúben með styrk þeirra, og yfir styrknum þeirra var Elísúr, sonur Sedíúrs. Og yfir krafti ættkvíslar sona Símeons var Salamíel, sonur Súrísaddaís. Og yfir herliði ættkvíslar sona Gads, Elísaf, sonur Ragúels. Og synir Kaaths munu leggja af stað berandi hið helga, og þeir munu reisa tjaldið þar til þeir koma. Og þeir skulu setja upp röð herbúða Efraíms með liði þeirra, og yfir liðinu þeirra er Elísamá, sonur Ammíhúðs.

Og yfir krafti ættkvíslar sona Manasse var Gamalíel, sonur Fadasúrs. Og yfir her ættkvíslar sona Benjamíns var Abídan, sonur Gídeoní. Og þeir munu setja út röð herbúðar sona Dans, síðastir allra herbúðanna, með styrk sínum, og yfir styrknum þeirra er Ahiezer, sonur Ammishaddai. Og yfir herliði ættkvíslar sona Asers, Fagíel, sonur Ekrans. Og yfir herliði ættkvíslar sona Neftalí var Akíre, sonur Enans. Þessar eru hersveitir sona Ísraels, og þeir fóru af stað með styrk sinn.

Og Móses sagði við Hobab, son Raguels Midíaníta, tengdamann Móse: Við erum að fara til þess staðar sem Drottinn sagði: Þennan mun ég gefa yður. Kom með okkur, og við munum gera þér gott, því að Drottinn hefur talað gott um Ísrael. Og hann sagði til hans: Ég mun ekki fara, heldur til lands míns og til ættkvíslar minnar. Og hann sagði: Ekki yfirgefa okkur, því að þú varst með okkur í eyðimörkinni, og þú munt vera gamall maður meðal okkar. Og það mun verða, ef þú gengur með okkur, að þeir góðu hlutir, sem Drottinn mun gera okkur gott, og vel munum við gera þér.

Og þeir fóru frá fjalli Drottins þriggja daga leið, og sáttmálsörk Drottins fór á undan þeim þriggja daga leið til að njósna fyrir þeim um hvíld. Og það gerðist þegar örkin var lyft upp, að Móses sagði: Reis þig, Drottinn, og látum óvini þína verða dreifða, látum alla þá sem hata þig flýja. Og í hvíldinni sagði hann: Snúðu aftur, Drottinn, þúsundir tíuþúsunda í Ísrael. Og skýið skyggði yfir þeim á daginn, þegar þeir fóru úr herbúðunum.

11

Og fólkið var að murmura illt frammi fyrir Drottni, og Drottinn heyrði það, og reiddist af reiði, og eldur frá Drottni kveiktist í þeim, og át einhvern hluta herbúðanna. Og fólkið hrópaði til Móses, og Móses bað til Drottins, og eldurinn hætti. Og nafn þess staðar var kallað Eldsbruni, því að eldur var kveiktur í þeim frá Drottni. Og hinn blandaði hópur sem var meðal þeirra girnti girnd, og þeir settust niður og gréttu, og synir Ísraels líka, og þeir sögðu: Hver mun fæða okkur kjöt? Við mundum fiskana sem við átum í Egyptalandi að gjöf, og agúrkurnar, og melónurnar, og laukin, og rauðlaukin, og hvítlaukin. Nú er sál okkar algjörlega þurr; ekkert nema manna fyrir augum okkar. En mannað var eins

og kóríanderfræ, og útlit þess var eins og útlit kristals. Og fólkið var að ferðast um, og það safnaði, og malaði það í kverninni, og nuddi það í mortlinum, og soðið það í pottinum, og gerði það að kökum, og ánægja þess var eins og bragð af kökum úr olíu. Og þegar döggin féll á herbúðirnar að nóttu, féll mannaið með henni.

Og Móses heyrði þá gráta samkvæmt ættkvíslum sínum, hver við hurð sína, og Drottinn reiddist mjög í reiði sinni, og það var illt frammi fyrir Móse. Og Móses sagði til Drottins: Hvers vegna hefur þú misþyrmt þjóni þínum, og hvers vegna hef ég ekki fundið hylli fyrir þér, að þú leggur áhlaup þessa fólks á mig? Tók ég þetta fólk allt í móðurkviði, eða fæddi ég þá? Af hverju segir þú við mig: Tak hann í fangið þitt, eins og fóstra ber sogbarnið, inn í landið sem þú sórst feðrum þeirra? Hvaðan á ég að fá kjöt til að gefa öllu þessu fólki? Því að þeir gráta yfir mér og segja: Gefðu okkur kjöt svo að við megum borða. Ég mun ekki geta einn borið þetta fólk, því að þetta mál er mér of þungt. Ef þú gerir þannig við mig, drepaðu mig strax, ef ég hef fundið miskunn hjá þér, svo að ég sjái ekki þjáningu mína.

Og Drottinn sagði til Móses: Safna til mín sjötíu mönnum af öldungum Ísraels, þá sem þú sjálfur veist að eru öldungar lýðsins og ritarar sömuleiðis, og þú skalt leiða þá til vitnisburðartjaldsins, og þeir munu standa þar með þér. Og ég mun fara niður og tala þar með þér, og ég mun taka burt af andanum sem er á þér og setja á þá, og þeir munu aðstoða þig með ágangi fólksins, og þú munt ekki bera hann einn. Og til fólksins muntu segja: Helgið ykkur fyrir morgundaginn, og þér munuð eta kjöt, vegna þess að þér grétuð fyrir Drottni og sögðuð: Hver mun fæða okkur kjöti? Því að gott var okkur í Egyptalandi. Og Drottinn mun gefa ykkur kjöt að eta, og þér munuð eta kjöt. Ekki skuluð þið eta einn dag, ekki heldur tvo, ekki heldur fimm daga, ekki heldur tíu daga, ekki

heldur tuttugu daga, Þar til mánaðar daga skuluð þér eta, þar til hann fari út úr nösum yðar, og það verður yður til ógleði, vegna þess að þér óhlýðnuðuð Drottni, sem er meðal yðar, og þér grétuð fyrir honum og sögðuð: Hvers vegna fórum við út úr Egyptalandi? Og Móses sagði: Sex hundruð þúsund fótgönguliðar eru í þessu fólki, sem ég er meðal þeirra, og þú sagðir: Ég mun gefa þeim kjöt að borða, og þeir munu borða í mánuð daga. Ekki verða sauðfé og nautgripir slátrað fyrir þá, og mun það duga þeim? Eða verður allur fiskur hafsins safnað fyrir þá, og mun það duga þeim? Og Drottinn sagði til Móses: Mun hönd Drottins ekki duga? Nú þegar munt þú vita hvort orð mitt mun ná þig eða ekki.

Og Móses fór út og talaði til fólksins orð Drottinsins, og safnaði saman sjötíu mönnum úr hópi öldunganna af fólkinu, og hann setti þá upp í kring um tjaldið. Og Drottinn fór niður í ský og talaði til hans, og tók af andanum sem var á honum og lagði á hina sjötíu menn, öldungana. En þegar andinn hvíldist á þeim spáðu þeir, og gerðu það ekki aftur. Og tveir menn voru skildir eftir í herbúðunum, nafn hins eina var Eldad, og nafn hins annars var Medad, og andinn hvíldi á þeim, og þessir voru af hinum skráðu, og þeir komu ekki til tjaldins, og þeir spáðu í herbúðunum. Og hinn ungi maður hljóp að og tilkynnti Móse og sagði: Eldad og Medad spá í herbúðunum. Og Jósúa Núnsson, sem stóð hjá Móse, hinn útvaldi, svaraði og sagði: Herra minn Móses, stöðvaðu þá. Og Móses sagði við hann: Ertu afbrýðisamur fyrir mína hönd? Og hver vildi að allt fólk Drottins væri spámenn, þegar Drottinn gefur anda sinn yfir þá? Og Móses fór burt inn í herbúðirnar, hann og öldungar Ísraels.

Og andi fór út frá Drottni og flutti vaðfugla frá sjónum og lagði þá á herbúðirnar, leið dags til hægri og leið dags til vinstri, í kring um herbúðirnar, eins og tveir álnir upp frá jörðinni. Og

fólkið reis og safnaði allan daginn og alla nóttina og allan næsta daginn hrákunum; sá sem safnaði litlu safnaði tíu mælum, og þeir kældu fyrir sig kælingar í kring um herbúðirnar. Kjötið var enn í tönnum þeirra áður en það bilaði, og Drottinn reiðist við fólkið, og Drottinn laust fólkið með högg afar miklu. Og nafn þess staðar var kallað Gröftur girndanna, því að þar grófust þeir fólkið sem girndi. Frá gröfum löngunar flutti hann þjóðina til Aserót, og þjóðin var í Aserót.

12

Og Mirjam og Aron töluðu á móti Móse vegna hinnar eþíópísku konu sem Móses hafði tekið, því að hann hafði tekið eþíópíska konu. Og þeir sögðu: Hefur Drottinn ekki talað til Móses eins? Hefur hann ekki einnig talað til okkar? Og Drottinn heyrði. Og maðurinn Móses var mjög hógvær umfram alla menn sem voru á jörðinni. Og Drottinn sagði strax til Móses og Arons og Mirjam: Farið út þér öll þrjú inn í vitnisburðartjaldið. Og hinir þrír fóru út í tjald vitnisburðarins, og Drottinn kom niður í skýsúlu og stóð við dyr tjaldsins vitnisburðarins, og Aron og Mirjam voru kölluð, og þau fóru bæði út. Og hann sagði til þeirra: Heyrið orð mín, ef spámaður yðar verður hjá Drottni, þá mun ég opinbera mig fyrir honum í sýn, og í svefni mun ég tala við hann. Ekki svona þjónninn minn Móses, í öllu húsi mínu er hann trúr. Munn á móti munni mun ég tala við hann, í mynd og ekki í gátum, og dýrð Drottinsins sá hann, og hvers vegna voruð þið ekki hræddir við að tala á móti þjóni mínum Móses? Og reiði Drottins var á þeim, og hann fór burt. Og skýið fór burt frá tjaldinu, og sjá, Mirjam var holdsveik eins og snjór, og Aron leit á Mirjam, og sjá, hún var holdsveik. Og Aron sagði til Móses: Ég biðja þig, herra, leggðu ekki synd á okkur, vegna þess að við gerðum í fáfræði það sem við syndguðum. Ekki verði hún eins og jöfn dauða, eins og fósturlát

sem fer út úr móðurlífi og étur hálft kjöt hennar. Og Móses hrópaði til Drottins og sagði: Guð, ég bið þig, læknaðu hana. Og Drottinn sagði til Móse: Ef faðir hennar hefði spýtt henni í andlitið, myndi hún þá ekki verða skömmuð í sjö daga? Verði hún læst úti frá leirinum í sjö daga, og eftir það mun hún fara inn.

Og Mirjam var aðskilin utan herbúðanna í sjö daga, og lýðurinn fór ekki fyrr en Mirjam var hreinsuð.

Og eftir þetta fjarlægði fólkið frá Aseroth, og þeir tjölduðu í eyðimörk Paran.

13

Og Herra talaði til Móses og sagði: Send menn fyrir þig, Og láta þá njósna um land Kanaanverja, sem ég gef sonum Ísraels til eignar. Mann einn úr hverri ættbálki, samkvæmt ættum feðra þeirra, skalt þú senda þá, alla höfðingja úr þeim.

Og Móses sendi þá út frá eyðimörkinni Paran samkvæmt rödd Drottins; þessir voru allir menn, leiðtogar Ísraelssona. Og þessi eru nöfn þeirra, af ættkvísl Rúbens: Samúel, sonur Sakkúrs. Af ættbálki Símeons, Safat, sonur Súrí. Af ættbálki Júda var Kaleb, sonur Jefunne. Af ættbálki Íssakar, Ígal, sonur Jósefs. Af ættbálki Efraíms: Ause, sonur Núns. Af ættbálki Benjamíns, Paltí, sonur Rafús. Af ættkvísl Sebúlon, Gúdíel, sonur Súdí. Af ættbálki Jósefs, af sonum Manasse, Gaddi, sonur Susa. Af ættbálki Dan, Ammíel, sonur Gamalí. Af ættbálki Asers, Sathour, sonur Míkaels. Af ættbálki Naftali, Nabi, sonur Sabi. Af ættbálki Gads, Gúdíel, sonur Makís. Þetta eru nöfn mannanna sem Móses sendi til að njósna um landið, og Móses nefndi Ause, son Naue, Jósúa.

Og Móses sendi þá til að njósna um landið Kanaan, og hann sagði við þá: Farið upp um þessa eyðimörk, og þér munuð fara upp á fjallið, Og þið munuð sjá landið hvert það er, og fólkið sem dvelur á því, hvort það er sterkt eða veikt, hvort það er fátt eða margt. Og hvert er landið sem þessir búa í, eða er það gott eða illt, og hverjar eru borgirnar sem þessir búa í, hvort í virkjum eða í óvirkjum. Og hvert er landið, hvort feitað eða veikt, hvort tré eru í því eða ekki, og þið sem hafið þrautseigju munuð taka af ávöxtum landsins. Og dagarnir voru dagar vors, forverar vínbersins.

Og eftir að hafa farið upp njósnuðu þeir landið frá eyðimörkinni Sin til Rehob, þar sem menn fara inn í Hamath. Og þeir fóru upp um eyðimörkina og fóru þar til þeir komu til Hebron, og þar voru Ahiman og Sheshai og Talmai, kynslóðir Anaks, og Hebron var byggt sjö árum fyrir Tanis í Egyptalandi. Og þeir komu að dal þrúguklasans og njósnuðu hann og skoruðu þaðan grein með einum þrúguklasa vínberja á henni, og þeir lyftir honum á stangir, og einnig af granateplum og af fíkjum. Og þeir nefndu þann stað Dalur þrúguklasans, vegna þrúguklasans sem Ísraels synir skorið niður þaðan. Og þeir sneru aftur þaðan, eftir að hafa kannað landið í fjörutíu daga.

Og eftir að hafa farið komu þeir til Móses og Arons og til allrar safnaðar sona Ísraels, inn í eyðimörkina Paran við Kades, og þeir svöruðu þeim orði og öllum safnaðinum, og sýndu ávöxt landsins, Og þeir sögðu honum frá og sögðu: Við komum til landsins sem þú sendir okkur til, land sem flæðir mjólk og hunang, og þetta er ávöxtur þess. En þjóðin sem býr á henni er djarfur, og borgirnar eru víggirtar, múraðar og mjög stórar, og við höfum séð kynslóð Enaks þar. Og Amalek býr í landinu í suðri, og Hettítinn, og Hívítinn, og Jebúsítinn, og Amórrítinn búa í fjallahéruðunum, og Kanaanítinn býr við sjóinn og við Jórdan ána. Og Kaleb þagnaði

niður í þjóðinni hjá Móse og sagði til hans: Nei, heldur skulum við fara upp og taka landið í arf, því að við megum vel á móti þeim. Og mennirnir sem fóru upp með honum sögðu: Við förum ekki upp, því að við erum ekki fær um að fara upp gegn þjóðinni, því að hún er sterkari en við. Og þeir færðu furðu um jörðina sem þeir höfðu njósnað til sona Ísraels, og sögðu: Jörðin sem við fórum um til að njósna er jörð sem gleypir íbúa sína, og allt fólkið sem við sáum þar voru menn af mikilli stærð. Og þar höfum við séð risana, og við vorum fyrir þeim eins og engisprettur, en við vorum einnig þannig fyrir þeim.

14

Og þegar allur söfnuðurinn hafði tekið upp rödd sína, grét fólkið alla þá nótt. Og allir synir Ísraels voru að murra yfir Móses og Aron, og öll söfnuðurinn sagði við þá, Væri að við hefðum dáið í Egyptalandi, eða í þessari eyðimörk, ef við hefðum dáið, og hvers vegna leiðir Drottinn okkur inn í þetta land til að falla í stríði? Konurnar okkar og börnin verða að ránsfengi, nú er því betra að snúa aftur til Egyptalands. Og sagði annar við hinn: Skulum við velja leiðtoga og snúa aftur til Egyptalands. Og Móses og Aron féllu á andlit sitt frammi fyrir allri söfnuði Ísraelssona.

Jósúa, sonur Núns, og Kaleb, sonur Jefunnes, sem höfðu njósnað um landið, riftu föt sín. Og þeir sögðu við alla söfnuð Ísraelssona og sögðu: Landið sem við höfum kannað er afar, afar gott. Ef Drottinn velur okkur, mun hann leiða okkur inn í þetta land og gefa okkur það, land sem rennur mjólk og hunang. En verðið ekki uppreisnarmenn gegn Drottni, og óttist ekki fólk landsins, því að það er fæða fyrir ykkur, því tíminn hefur vikið frá þeim, en Drottinn er með okkur, óttist þá ekki.

Og öll söfnuðurinn sagði að grýta þá með steinum, og dýrð Drottins sást í skýinu yfir vitnisburðartjaldinu fyrir öllum sonum Ísraels. Og Drottinn sagði til Móse: Hve lengi mun þetta fólk reita mig? Og hve lengi munu þeir ekki trúa mér þrátt fyrir öll þau tákn sem ég gerði meðal þeirra? Ég mun slá þá til bana og eyðileggja þá, og ég mun gera þig og hús föður þíns að mikilli þjóð, miklu stærri en þessi. Og Móses sagði til Drottins: Egyptaland mun heyra að þú leiddir þetta fólk upp úr þeim með styrk þínum. En einnig hafa allir þeir sem búa á þessari jörð heyrt að þú ert Drottinn meðal þessa fólks, þú sem sérst auga gegn auga, Drottinn, og ský þitt stendur yfir þeim, og þú ferð á undan þeim í skýsúlu um daginn og í eldsúlu um nóttina. Og þú munt eyðileggja þetta fólk eins og einn mann, og þjóðirnar sem hafa heyrt nafn þitt munu segja: Vegna þess að Drottinn gat ekki leitt þetta fólk inn í landið sem hann sór þeim, lagði hann þá niður í eyðimörkinni. Og nú verði styrkur þinn upphafinn, Herra, á þann hátt sem þú sagðir, er þú sagðir: Drottinn er þolinmóður og ríkulegur í miskunn og sannur, fjarlægir lögleysu og óréttlæti og syndir, og með hreinsun mun hann ekki hreinsa hinn seka, endurgjaldar syndir feðra á börn til þriðju og fjórðu kynslóðar. Fyrirgefðu syndinni þessari þjóð samkvæmt hinni miklu miskunn þinni, rétt eins og þú varst náðugur við þá frá Egyptalandi til þessa.

Og Drottinn sagði til Móses: Ég er náðugur við þá samkvæmt orði þínu. En ég lifi, og nafn mitt lifir, og dýrð Drottins mun fylla alla jörðina. Vegna þess að allir mennirnir sem sáu dýrð mína og merkin sem ég gerði í Egyptalandi og í eyðimörkinni, og þeir reyndu mig í tíunda sinn, og þeir hlýddu ekki rödd minni, Sannarlega munu þeir ekki sjá landið sem ég sór feðrum þeirra, en börnin þeirra sem eru með mér hér, svo margir sem ekki vita gott né illt, allir yngri og óreyndir, þeim mun ég gefa landið, en allir þeir sem reiddu mig munu ekki sjá það. En þjónninn minn Kaleb,

vegna þess að annar andi er í honum og hann fylgdi mér, mun ég færa hann inn í landið sem hann gekk inn í, og afkvæmi hans mun erfa það. En Amalek og Kananíti búa í dalnum. Á morgun snúið aftur og farið út í eyðimörkina, leiðina að Rauðahafinu.

Og Drottinn sagði til Móses og Arons: Hve lengi þennan vonda söfnuð; það sem þeir sjálfir murra frammi fyrir mér, murran Ísraels sona sem þeir murmruðu um yður, hef ég heyrt. Ég sagði þeim: Svo satt sem ég lifi, segir Drottinn, sannarlega á þann hátt sem þið hafið talað í eyru mín, þannig mun ég gera við yður. Í þessari eyðimörk munu limir yðar falla, og öll skoðun yðar, og hinir taldir yðar frá tuttugu ára aldri og eldri, allir þeir semurrðu gegn mér, Ef þér munuð fara inn í landið sem ég rétti hönd mína yfir til að láta yður búa á því, nema Kaleb, sonur Jefunne, og Jósúa, sonur Núns. Og þau börn sem þið sögðuð að myndu verða að ránsfangi, mun ég leiða inn í landið, og þau munu erfa landið sem þið sneruð ykkur frá. Og limirnir ykkar munu falla í þessari eyðimörk. En synir yðar munu ráfa um í eyðimörkinni í fjörutíu ár og bera afleiðingar hórdóms yðar, þar til líkamar yðar eyðast í eyðimörkinni. Samkvæmt tölu þeirra daga sem þér njósnuðuð landið, fjörutíu daga, dag fyrir hvert ár, skuluð þér bera syndir yðar í fjörutíu ár, og þér skuluð þekkja reiði mína. Ég Drottinn talaði, sannarlega mun ég gera þetta við þennan illa söfnuð, sem hefur safnast saman gegn mér; í þessari eyðimörk munu þeir eyðast, og þar munu þeir deyja.

Og mennirnir sem Móses sendi til að njósna um landið, og þeir komu og nurruðu gegn því til söfnuðarins að bera fram vond orð um landið, Og mennirnir sem höfðu talað illt um jörðina dóu í plánni fyrir Drottni. Og Jósúa, sonur Núns, og Kaleb, sonur Jefunne, lifðu af þeim mönnum sem höfðu farið að njósna um

landið. Og Móses talaði þessi orð til allra sona Ísraels, og fólkið syrgi mjög.

Og eftir að hafa risið snemma á morguninn fóru þeir upp á toppinn af fjallinu og sögðu: Sjá, við munum fara upp til staðarins sem Drottinn sagði, því við höfum syndgað. Og Móses sagði: Af hverju farið þér gegn orði Drottins? Það mun ekki ganga yður vel. Farið ekki upp, því að Drottinn er ekki með yður, og þið munuð falla fyrir óvinum yðar. Að Amalekítar og Kananítar eru þar fyrir yður, og þið munuð falla fyrir sverði, vegna þess að þið snéruð yður í burtu og vóruð óhlýðnir Drottni, og Drottinn mun ekki vera með yður. Og eftir að hafa þvingað sig fram fóru þeir upp á tind fjallsins, en örkkin sáttmálans Drottins og Móses hreyfðust ekki úr búðunum. Og Amalek og Kanaanítinn, sem bjó á því fjalli, komu niður og sneru þeim við og hjuggu þá niður allt til Horma, og sneru aftur til herbúðanna.

15

Og Drottinn sagði til Móses og mælti: Tala til sona Ísraels, Og þú munt segja til þeirra: Þegar þið farið inn í landið sem ég gef yður til að búa í, Og þú skalt færa brennifórnir Drottni, heilt brennifórn eða fórn, til að efna heit, eða sem frjálst framlag, eða á hátíðum yðar, til að gera ilm sem er þóknanlegt Drottni, hvort sem er af nautum eða af sauðfé. Og sá sem framber gjöf sína til Drottins skal bera fórn af fínu hveiti, tíunda hluta efa, blandað í olíu, fjórða hluta hins. Og vín til fórnargjafar, fjórða hluta hínsins, skaltu gera á brennifórninni eða á fórninni; fyrir lambið hið eina skaltu gera svo mikið, fórn sem er ilmur fagnaðar fyrir Drottni. Og varðandi hrútinn, þegar þér gerið hann að brennifórn eða að fórn, þá skalt þú gera fórn úr fínmjöli, tvo tíundahluta blandaða í olíu,

þriðjung af hin, Og vín til fórnar, þriðjung hínsins, skuluð þér bera fram til ilmandi lyktar fyrir Drottni.

Ef þú en gerir af nautunum brennifórn eða fórn til að uppfylla heit, eða þakkarfórn til Drottins, og hann skal færa með kálfinum fórn af fínu mjöli, þrjá tíunda blandaða í olíu, hálft hin. Og vín í fórnardrykk, helminginn, fórn með ilmlykt til Drottins.

Þannig skaltu gera við hinn eina kálf, eða hinn eina hrút, eða hitt eina lamb úr sauðfé eða úr geitum. Samkvæmt þeim fjölda sem þér gerið, svo skuluð þér gera hverjum einum, eftir fjölda þeirra.

Allur innfæddur maður mun gera þannig til að færa fram slíkar fórnir til ilmfagnaðar fyrir Drottni. Ef gestur bætist við ykkur í landi ykkar, eða hver sem verður meðal ykkar í kynslóðum ykkar, og gerir fórn sem er lykt ilmfagnaðar fyrir Drottni, þá skal söfnuðurinn gera á sama hátt og þið gerið, þannig skal hann gera fyrir Drottni.

Eitt lög skal gilda fyrir yður og hina útlendinga sem búa hjá yður, eilíf lög fyrir kynslóðir yðar; sem þér eruð, svo skal útlendingurinn vera frammi fyrir Drottni. Ein lög verða og einn réttur verður ykkur og útlendingnum sem dvelur meðal ykkur.

Og Drottinn talaði til Móses og sagði, Talaðu til sona Ísraels og þú skalt segja til þeirra: Þegar þér farið inn í landið sem ég leiði yður inn í þar, Og það mun verða þegar þér étið af brauðunum af jörðinni, skuluð þér leggja til hliðar fórn sem gjöf til Drottins, fyrstu ávexti deigs ykkar. Brauð skuluð þið aðskilja sem fórn, eins og fórn frá þreskigólfi, þannig skuluð þið aðskilja það. Fyrstu

ávexti deigs yðar skuluð þér gefa Drottni sem gjöf um allar kynslóðir yðar.

Þegar þér fargleiðið og ekki gerið öll þessi boðorð sem Drottinn talaði til Móses, Eins og Drottinn boðaði yður í hendi Móse, frá þeim degi sem Drottinn boðaði yður og þar umfram inn í kynslóðir yðar, Og það mun verða ef það gerist óviljandi frammi fyrir augum samkundu, þá mun öll samkundan gera einn kálf úr nautgripum, ómálgaðan, til brennifórnar, til þægilegrar lyktarfórnar fyrir Drottni, og fórn þessa og drykk-fórn hans samkvæmt skipuninni, og einn kid úr geitum vegna syndar. Og presturinn skal gera sátt fyrir alla söfnuð Ísraels sona, og það verður þeim fyrirgefið, því að það var óviljandi, og þeir hafa fært fram gjöf sína sem fórn til Drottins vegna syndar sinnar fyrir Drottni, vegna hins óviljandi. Og það skal verða fyrirgefið allri söfnuði sona Ísraels og útlendingnum sem er búandi hjá ykkur, því að öllu fólkinu var það óviljandi.

Ef ein sál syndgar óviljandi, skal hann færa eina ársgamla geit vegna syndarinnar. Og presturinn skal gera sátt fyrir sálina sem hefur syndgað óviljandi og syndgað óviljandi frammi fyrir Drottni, til að gera sátt fyrir hann. Hinum innfædda meðal sona Ísraels og hinum útlendinga sem býr meðal þeirra skal vera eitt lögmál, sá sem gerir eitthvað óviljandi.

Og sál sem gerir í hendi hroka, hvort sem hún er af hinum innfæddu eða af hinum nýliðum, þessi reitar Guð til reiði, sú sál mun eyðast úr lýð sínum, Því að hann lítilsvirði orð Drottins og braut boðorð hans algjörlega, mun sú sál verða algjörlega eytt, synd hennar er í henni.

Og synir Ísraels voru í eyðimörkinni, og þeir fundu mann sem safnaði viði á hvíldardeginum. Og þeir sem fundu hann safnandi viði á hvíldardeginum leiddu hann til Móses og Arons, og til alls safnaðar sona Ísraels. Og þeir settu hann í varðhald, því þeir höfðu ekki ákveðið hvað þeir skyldu gera við hann. Og Drottinn talaði til Móses og sagði: Látinn verða maðurinn til dauða, öll samkundan skuli grýta hann steinum. Og öll söfnuðurinn leiddi hann út fyrir herbúðirnar, og öll söfnuðurinn grýtti hann með steinum fyrir utan herbúðirnar, eins og Drottinn hafði skipað Móse.

Og Drottinn sagði til Móses og mælti: Talaðu við syni Ísraels og segðu til þeirra, og látið þá gera sér lýtur á sporða klæðanna sinna um allar kynslóðir sínar, og þér skuluð setja bláan þráð á lýtur hornsporðanna. Og þetta mun vera ykkur í útsaumunum, og þér munuð sjá þá, og þér munuð muna öll boðorð Drottins, og þér munuð gera þau, og þér munuð ekki snúast í burtu eftir hugsunum ykkur og augum, í hverjum þér hórið eftir þeim, svo að þér munið og gerið öll boðorð mín, Og þér munuð vera heilög Guði yðar. Ég er Drottinn, yðar Guð, sem leiddi yður út úr landi Egyptalands, til þess að vera yðar Guð. Ég er Drottinn, yðar Guð.

16

Og Kóre, sonur Ísaars, sonar Kaaths, sonar Levís, talaði, og Dathan og Abeirón, synir Elíabs, og Aún, sonur Phaleths, sonar Rúbens, Og þeir risu upp fyrir Móses, og menn af sonum Ísraels, fimmtíu og tvö hundruð, leiðtogar samkundu, kallaðir til ráðs, og nafnkunnir menn. Þeir komu saman gegn Móses og Aron, og sögðu: Hafið ykkur að allur söfnuðurinn er heilagur, allir saman, og Drottinn er meðal þeirra, og hvers vegna upphefið þér ykkur yfir söfnuð Drottins? Og þegar Móses heyrði þetta, féll hann á andlit sitt. Og hann talaði til Kóra og til alls hans söfnuðar og

sagði: Guð hefur heimsótt og þekkir þá sem eru hans og þá heilögu, og hann færði þá nær sér, og þá sem hann valdi sér, færði hann nær sér. Þetta gerið, takið yður glóðarskálar, Korah og allur söfnuður hans, Og setjið á þau eld, og setjið á þau reykelsi frammi fyrir Drottni á morgun, og sá maður sem Drottinn hefur valið, þessi verður heilagur. Látið það vera yður nóg, synir Leví. Og Móses sagði til Kóra: Hlustið á mig, synir Levís. Er þetta ekki lítið yður, að Guð Ísraels aðskildi yður frá söfnuði Ísraels og færði yður nær sér til að þjóna þjónustu tjaldhelgis Drottins og að standa frammi fyrir tjaldhelginu til að þjóna þeim? Og hann fékk yfir þig og alla bræður þína, syni Levís, með þér, og þér leitið líka að að þjóna sem prestar? Þannig þú og allur söfnuðurinn þinn sem safnað hefur verið saman til Guðs, og Aron - hver er hann að þið murri á móti honum?

Og Móses sendi að kalla Datan og Abíram, syni Elíabs, og þeir sögðu: Við förum ekki upp. Er þetta ekki lítið mál, að þú leiddir okkur upp í land sem rennur mjólk og hunang, til að drepa okkur í eyðimörkinni, og að þú ræður yfir okkur? Ertu höfðingi, og leiddir þú okkur inn í land rennandi mjólk og hunang, og gafst okkur arf akurs og víngarða? Myndir þú stinga út augu hinna manna? Við förum ekki upp. Og Móses var mjög hryggur, og hann sagði til Drottins: Gefðu ekki gaum að fórn þeirra. Ég hef ekki tekið neitt eftirlæti frá þeim, né hef ég ranglátið neinum þeirra. Og Móses sagði til Kóra: Helgaðu söfnuð þinn og verðið tilbúnir fyrir Drottni, þú og Aron og þeir, á morgun, Og takið hver sitt glóðarker, og þér skuluð setja reykelsi á þau, og þér skuluð bera fram fyrir Drottni hver sitt glóðarker, fimmtíu og tvö hundruð glóðarker, og þú og Aron hvor sitt glóðarker.

Og hver tók glóðarker sitt, og þeir settu eld á þau, og lögðu reykelsi á þau, og stóðu við dyr tjaldbuðar vitnisburðarins, Móses

og Aron. Og Kóra safnaði öllum sínum söfnuði á þá við hurð tjaldins vitnisburðarins, og dýrð Drottins birtist öllum söfnuðinum. And the Lord spoke to Moses and Aaron, saying, Aðskilið ykkur frá þessum söfnuði, og ég mun eyða þeim samstundis. Og þeir féllu á andlit sitt og sögðu: Guð, Guð andanna og alls holds, ef einn maður syndgaði, mun þá reiði Drottins koma yfir alla söfnuðinn? Og Drottinn talaði til Móses og sagði, Talaðu við söfnuðinn og segðu: Dragist í burtu frá söfnuði Korah.

Og Móses reis upp og fór til Datan og Abíram, og allir öldungar Ísraels fóru með honum. Og hann talaði til söfnuðarins og sagði: Aðskilið ykkur frá tjöldum þessara harðu manna, og snertið ekki neitt af því sem tilheyrir þeim, svo að þið farið ekki til glötunar með þeim í allri synd þeirra. Og þeir drógu sig í hlé frá tjaldi Kóra í kring, og Datan og Abíram gengu út og stóðu við dyr tjalda sinna, og konur þeirra og börn þeirra og farangur þeirra.

Og Móses sagði: Með þessu munuð þið vita að Drottinn sendi mig til að gera öll þessi verk, að það var ekki af sjálfum mér. Ef þessir munu deyja samkvæmt dauða allra manna, ef skoðun þeirra verður samkvæmt skoðun allra manna, þá hefur Drottinn ekki sent mig. En eða í sýn mun Drottinn sýna, og jörðin, hafandi opnað munn sinn, mun gleypa þá niður, og hús þeirra, og tjöld þeirra, og allt sem er þeirra, og þeir munu fara lifandi niður í hel, og þér munuð vita að þessir menn ærðu Drottin.

En þegar hann hætti að tala öll þessi orð, brotnaði jörðin undir þeim. Og jörðin opnaðist, og gleypti þá, og hús þeirra, og alla menn þá er voru með Korah, og búfé þeirra. Og þeir fóru niður lifandi, og allt sem þeirra var, inn í hel, og jörðin huldi þá, og þeir fórust úr miðju safnaðarins. Og allur Ísrael sem var í kring um þá flúði frá röddinni þeirra, vegna þess að þeir sögðu: Að jörðin

gleypi okkur ekki. Og eldur fór út frá Drottni og gleypti hina fimmtíu og tvö hundruð menn sem báru fram reykelsi.

17

Og Drottinn sagði til Móses, Og til Eleazars, sonar Arons prests, takið upp bronsuðu glóðarskálarnar úr miðju hinna brenndu, og dreifið þessum framandi eldi þar, því að þeir helguðu glóðarskálar þessara syndara með sálum sínum, Og gerðu þau að hömuðum plötum sem húð fyrir altarið, því að þau voru boðin fyrir Drottni og voru helguð, og þau urðu að tákni fyrir sonum Ísraels. Og Eleazar, sonur Arons prests, tók bronsuðu glóðarskálarnar sem hinir brenndu höfðu fært fram, og þær voru gerðar að hjúp fyrir altarið. Minning fyrir sonum Ísraels, svo að enginn útlendingur komi, sem ekki er úr sæði Arons, til að leggja reykelsi fyrir Drottinn, og verði ekki eins og Kore og samkoma hans, eins og Drottinn talaði í gegnum hönd Móse til hans.

Og synir Ísraels urðu knúrandi daginn eftir gegn Móses og Aron og sögðu: Þér hafið drepið fólk Drottins. Og það gerðist þegar söfnuðurinn safnaðist saman gegn Móse og Aron, og þeir réðust á tjald vitnisburðarins, og skýið huldi það, og dýrð Drottins birtist. Og Móses og Aron fóru inn fyrir tjald vitnisburðarins. And the Lord spoke to Moses and Aaron, saying, Farið út úr miðju þessa safnaðar, og ég mun eyða þeim í einu, og þeir féllu á andlit sitt. Og Móses sagði til Arons: Taktu glaðkerisstöðina og leggðu eld á hana frá altarinu, og kastaðu reykelsi á hana, og berðu hana fljótt inn í herbúðirnar, og gerðu sátt fyrir þá, því að reiði hefur farið út frá andliti Drottins; hann hefur byrjað að eyðileggja fólkið. Og Aron tók rétt eins og Móses talaði til hans, og hann hljóp inn í söfnuðinn, og eyðingin hafði þegar byrjað í fólkinu, og hann lagði á reykelsi og friðþægði fyrir fólkið. Og hann stóð á milli hinna

dauðu og hinna lifandi, og eyðingin hætti. Og hinir dauðu í plánunni urðu fjórtán þúsund og sjö hundruð, auk þeirra sem dóu vegna Kóra. Og Aron sneri aftur til Móses við hurð vitnisburðartjaldsins, og eyðingin hætti.

Og Drottinn talaði til Móses og sagði, Tala til sona Ísraels og tak frá þeim staf, staf samkvæmt föðurhúsum, frá öllum höfðingjum þeirra samkvæmt föðurhúsum þeirra, tólf stafi, og skrifa nafn hvers manns á staf hans. Og nafn Arons skaltu skrifa á staf Leví, því að einn stafur er fyrir hverja ættbálk föðurhúsa þeirra. Og þú skalt setja þau í tjald vitnisburðarins, gagnvart vitnisburðinum, þar sem ég mun opinbera mig fyrir þér. Og maðurinn sem ég vel, stafur hans mun spretta, og ég mun fjarlægja frá mér þurrið Ísraels sona sem þeir þurra gegn ykkur.

Og Móses talaði til Ísraelssona, og allir höfðingjar þeirra gáfu honum staf, einn staf til hvers höfðingja, samkvæmt föðurhúsum þeirra, tólf stafi, og stafur Arons var á milli stafa þeirra. Og Móses lagði stafina fyrir Drottinn í vitnisburðartjaldinu. Og það gerðist næsta dag að Móses og Aron gengu inn í tjald vitnisburðarins, og sjá, stafur Arons fyrir hús Leví hafði sprottið og bar fram sprettu og blómgaðist með blómum og bar hnetur. Og Móses bar alla stafina út frá andliti Drottins til allra sona Ísraels, og þeir sáu, og hver tók staf sinn.

Og Drottinn sagði til Móses: Leggðu staf Arons fyrir vitnisburðina til varðveislu, sem merki fyrir syni hinna óhlýðnu, og láti kvörtun þeirra hætta frá mér, og þeir muni ekki deyja. Og Móses og Aron gerðu eins og Drottinn hafði skipað Móses, svo gerðu þeir. Og synir Ísraels sögðu við Móses: Sjá, við erum eytt, við höfum farist, við erum eyðilagðir. Allur sem snertir tjald Drottins deyr - eigum við öll að deyja að lokum?

18

Og Drottinn sagði til Arons: Þú og synir þínir og hús föður þíns munuð bera syndir hinna heilögu, og þú og synir þínir munuð bera syndir prestdóms yðar. Og bræður þína, ættkvísl Leví, lýð föður þíns, leiddu nálægt til þín, og láti þá vera sameinaða þér, og láti þá þjóna þér, og þú og synir þínir með þér á móti tjaldbyggingu vitnisburðarins. Og þeir munu halda vaktir þínar og vaktir tjaldins. Nema til hinna heilögu íláta og til altarisins munu þeir ekki nálgast, og hvorki þeir né þér munu deyja. Og þeir munu vera bættir við þig, og þeir munu halda varðir tjaldsins vitnisburðarins samkvæmt allri þjónustu tjaldsins, og útlendingurinn mun ekki nálgast þig. Og þið skuluð halda vörðina um heilaga hluti og vörðina um altarið, og reiði mun ekki vera meðal sona Ísraels. Og ég hef tekið bræður yðar, Levítana, úr miðju Ísraelssona sem gjöf gefna Drottni, til að þjóna þjónustum tjaldhelgis vitnisburðarins. Og þú og synir þínir með þér skuluð varðveita prestdóm yðar, samkvæmt öllum háttum altarisins, og það sem er innan tjaldsins, og þér skuluð þjóna þjónustunum sem gjöf prestdóms yðar, og útlendingurinn sem nálgast mun deyja.

Og Drottinn talaði til Arons: Sjá, ég hef gefið yður varðveislu fyrstu ávaxta af öllu því sem helgað er mér af sonum Ísraels. Þér hef ég gefið þau til heiðurs, og sonum þínum með þér, sem eilífan rétt. Og þetta skal vera yður af hinum helguðu helgu hlutum fórnanna, af öllum gjöfum þeirra, og af öllum fórnum þeirra, og af allri sekt þeirra, og af öllum syndum þeirra, allt það sem þeir gefa aftur til mín af öllum hinum helgu hlutum, það skal vera þitt og sona þinna. Í hinu heilaga hinna heilagra skuluð þér eta þau; allur karlmaður skal eta þau, þú og synir þínir. Heilagt mun það vera þér.

Og þetta mun vera til yðar fyrstu ávextir gjafa þeirra, frá öllum fórnum sona Ísraels. Til þín hef ég gefið þau og sonum þínum og dætrum þínum með þér, eilíf skipun. Allur hreinn í húsinu þínu mun borða þau.

Allar fyrstu ávextir olíu og allar fyrstu ávextir víns, fyrstu ávextir korns þeirra, allt sem þeir gefa Drottni, þér hef ég gefið það. Allar fyrstu ávextir sem eru í landi þeirra, sem þeir bera fram til Drottins, skulu vera þínar; allir sem eru hreinir í þínu húsi skulu eta þær.

Allt sem helgað er meðal sona Ísraels mun vera þitt. Og allur opnandi móðurkviðar af öllu holdi, eins margir og þeir bjóða Drottni, frá manni til dýrs, skal vera þinn, en með lausnargjaldi skal það leysast, hið fyrsta fætt mannanna, og hið fyrsta fætt hinna óhreinu dýra skaltu leysa. Og lausn hans, frá mánaðargömlum, er verðmatið fimm siklar, samkvæmt hinum helga sikli; tuttugu óbólar eru þeir. Nema frumburinn kálfa og frumburinn sauðfjár og frumburinn geita skalt þú ekki leysa, þeir eru heilagir, og blóð þeirra skalt þú hella á altarið, og fituna skalt þú færa sem fórn til þægilegs ilms fyrir Drottni.

Og kjötið verður þitt, eins og brjóstið af sveiflufórninni og hægri öxlin, það verður þitt. Sérhverja fórn hinna helgu hluta, eins mörg sem synir Ísraels taka í burtu fyrir Drottni, hef ég gefið þér og sonum þínum og dætrum þínum með þér, sem eilífa lögmæta skipan. Sáttmáli eilífs salts er hann frammi fyrir Drottni, þér og sæði þínu með þér.

Og Drottinn talaði til Arons: Í landi þeirra munt þú ekki erfa, og enginn hlutur mun vera þér meðal þeirra, því að ég er hlutur þinn og arfur þinn í miðju sona Ísraels.

Og sonum Levís, sjá, hef ég gefið allan tíund í Ísrael sem arfleifð í stað þjónustu þeirra, þeirrar sem þeir sjálfir þjóna í tjaldi vitnisburðarins. Og synir Ísraels munu ekki lengur nálgast tjald vitnisburðarins til að taka á sig banvæna synd. Og Levítinn mun sjálfur þjóna þjónustu vitnisburðartjaldabúðarinnar, og þeir munu bera syndir sínar, eilíf lög fyrir kynslóðir þeirra, og meðal Ísraelssona munu þeir ekki erfa arf. Að tíundir sona Ísraels, svo margar sem þeir aðskilja Drottni sem fórn, hef ég gefið Levítunum í arf. Vegna þessa hef ég sagt þeim að þeir munu ekki erfa arf meðal sona Ísraels.

Og Drottinn talaði til Móses og sagði, Og til Levítanna skaltu tala, og þú munt segja til þeirra: Ef þér takið frá sonum Ísraels tíundina, sem ég hef gefið yður frá þeim í arfleifð, þá skuluð þér leggja til hliðar frá henni fórn til Drottins, tíund af tíundinni. Og framlögin yðar verða reiknuð til yðar sem korn frá þreskigólfi og framlag frá vínpressu. Þannig skuluð þér leggja þá til hliðar, og þér frá öllum fórnum Drottins, frá öllum tíundum yðar, hversu margar sem þér takið frá sonum Ísraels, og þér skuluð gefa frá þeim fórn til Drottins, Arons, prestsins. Frá öllum gjöfum yðar skuluð þér leggja til hliðar fórn til Drottins, eða frá öllum fyrstu ávöxtunum það helgaða af þeim. Og þú munt segja til þeirra: Þegar þér takið burt fyrstu ávextina frá honum, þá skal það teljast Levítunum sem afurð frá þreskigólfi og sem afurð frá vínpressu. Og þið skuluð eta það á hverjum stað, þið og heimili yðar, því að þetta er laun yðar í stað þjónustu yðar í vitnisburðartjaldinu. Og þið munið ekki taka á yður synd vegna þess, þegar þið takið burt fyrstu ávextina frá því, og þið munið ekki vanhelga heilaga hluti Ísraels sona, svo að þið deyið ekki.

19

And the Lord spoke to Moses and Aaron, saying, Þetta er skipunin í lögmálinu sem Drottinn skipaði, sagði: Tala til synanna Ísraels og látið þá taka til þín rauða kvígu óflekklausa, sem ekki hefur í sér lýti, og sem ekki var sett ok á. Og þú munt gefa hana til Eleazar prestsins, og þeir munu leiða hana út úr herbúðunum á hreinn stað, og þeir munu slátra henni fyrir honum. Og Eleazar mun taka af blóði hennar, og stökkva gagnvart andliti tjaldins vitnisburðarins af blóði hennar sjö sinnum. Og þeir munu brenna hana fyrir honum, og húðina og kjötið hennar og blóðið hennar með skarninu hennar skal brennt. Og presturinn mun taka sedrusvið og ýsóp og skarlat, og þeir munu kasta því í miðju brenningar kvígunnar.

Og presturinn skal þvo föt sín, og hann skal baða líkama sinn með vatni, og eftir þetta mun hann fara inn í herbúðirnar, og presturinn mun vera óhreinn til kvölds. Og sá sem brennir hana skal þvo fötin sín og skal baða líkama sinn, og hann verður óhreinn til kvölds. Og hreinn maður mun safna ösku heifarinnar og leggja hana utan herbúðanna á hreinn stað, og hún mun vera söfnuði Ísraelssona til varðveislu; vatn til stökkva til hreinsunar er það. Og sá sem safnar ösku kvígunnar skal þvo föt sín og vera óhreinn til kvölds, og þetta skal vera sonum Ísraels og innflytjendum sem búa meðal þeirra að eilífu lögmáli.

Sá sem snertir hinn dauða af allri mannssál verður óhreinn í sjö daga. Þessi skal hreinsa sig á þriðja degi og á sjöunda degi, og hann skal vera hreinn. En ef hann hreinsar sig ekki á þriðja degi og á sjöunda degi, skal hann ekki vera hreinn. Allur sá sem snertir hinn dauða frá sál manns, ef hann deyr, og ekki er hreinsaður, hefur mengað tjald Drottins, sú sál verður eyðilögð frá Ísrael, því að vatn úðunar var ekki úðað á hann, hann er óhreinn, enn er óhreinleiki hans í honum. Og þetta er lögmálið: ef maður deyr í

húsi, þá verður allur sá sem gengur inn í húsið, og allt sem er í húsinu, óhreint í sjö daga. Og sérhvert ílát sem er opið, sem ekki hefur verið bundið með bandi á sér, er óhreint. Og allur sá sem snertir á yfirborði vallarins slasaðan eða dauðan eða mannlegt bein eða gröf, mun vera óhreinn í sjö daga.

Og þeir munu taka fyrir hinn óhreina af ösku hinnar brenndu hreinsunar, og þeir skulu hella lifandi vatn á hana í ílát. Og hann mun taka hyssop og dýfa í vatnið, hreinn maður, og hann mun stökkva á húsið og á ílötin og á sálirnar, hversu margar sem þær kunni að vera þar, og á þann sem snerti mannabeinið, eða hinn særða, eða hinn dauða, eða gröfina. Og hinn hreini skal stökkva á hinn óhreina á hinum þriðja degi og á hinum sjöunda degi, og hann skal vera hreinsaður á hinum sjöunda degi, og skal þvo klæði sín og skal baða sig í vatni, og hann verður óhreinn til kvölds. Og maður sem verður mengaður og ekki verður hreinsaður, skal sú sál eyðast úr miðju söfnuðarins, því að hann mengaði hina heilögu Drottins, því að vatn hreinsunar var ekki stökkt á hann, hann er óhreinn. Og það verður yður að eilífri lögmálsskrá, og sá sem stökkir hreinsunarvatni skal þvo föt sín, og sá sem snertir hreinsunarvatnið verður óhreinn til kvölds. Og allt sem hinn óhreini snertir verður óhreint, og sú sál sem snertir verður óhrein til kvölds.

20

Og synir Ísraels komu, öll söfnuðurinn, inn í eyðimörkina Sín í fyrsta mánuðinum, og lýðurinn dvaldist í Kades, og Mirjam dó þar og var grafin þar. Og það var ekki vatn fyrir söfnuðinn, og þeir söfnuðust gegn Móses og Aron. Og fólkið kvartraði til Móses og sagði: Vildi að við hefðum dáið í eyðileggingu bræðra okkar fyrir Drottni. Og hvers vegna færðuð þér söfnuð Drottins inn í þessa

eyðimörk til að drepa okkur og búfénað okkar? Og hvers vegna þetta? Þið hafið fært okkur upp úr Egyptalandi til að koma á þennan illa stað, stað þar sem ekki er sáð, né fíkjutré, né vínviðir, hvorki granatepli, né vatn til að drekka.

Og Móses og Aron komu frá söfnuðinum að hurð vitnisburðartjaldsins, og þeir féllu á andlit sitt, og dýrð Drottins birtist þeim. Og Drottinn talaði til Móses og sagði, Taktu stafinn þinn og safnaðu saman söfnuðinum, þú og Aron bróðir þinn, og talaðu til steinsins frammi fyrir þeim, og hann mun gefa vatn sitt, og þér skuluð bera út fyrir þá vatn úr steininum, og þér munuð gefa söfnuðinum að drekka, og búfénu þeirra. Og Móses tók stafinn sem var fyrir Drottni, eins og Drottinn hafði skipað. Og Móses og Aron kölluðu saman söfnuðinn fyrir framan klettinn, og hann sagði við þá: Heyrið mig, þér óhlýðnu, eigum við ekki að láta vatn koma fram úr þessum klett fyrir ykkur? Og Móses lyfti hendi sinni og sló steininn með stafnum tvisvar, og mikið vatn fór út, og söfnuðurinn drakk, og búfé þeirra. Og Drottinn sagði til Móses og Arons: Vegna þess að þér trúðuð ekki á að helga mig fyrir sonum Ísraels, skuluð þér ekki leiða þennan söfnuð inn í landið sem ég hef gefið þeim. Þetta er vatnið Mótmæla, því að synir Ísraels voru smánaðir frammi fyrir Drottni, og hann var helgaður í þeim.

Og Móses sendi sendiboða frá Kades til konungs Edóms og sagði: Þetta segir bróðir þinn Ísrael: Þú veist um alla þá erfiðleika sem fundið hafa okkur. Og feður okkar fóru niður til Egyptalands, og við dvöldum í Egyptalandi marga daga, og Egyptarnir meðhöndluðu okkur illa og feður okkar. Og við hrópuðum til Drottins, og Drottinn heyrði rödd okkar, og eftir að hafa sent engil leiddi hann okkur út úr Egyptalandi, og nú erum við í Kades borg, við hluta landamæra þinna. Við munum fara í gegnum land þitt. Við munum ekki fara í gegnum akra, né í gegnum víngarða, né

munum við drekka vatn úr holu þinni. Við munum fara konungsveginn. Við munum ekki víkja til hægri né til vinstri, þar til við förum framhjá landamærum þínum. Og Edom sagði til hans: Þú munt ekki fara í gegnum land mitt, en ef þú gerir það, mun ég fara út í stríði til móts við þig. Og synir Ísraels segja til hans: Við munum fara framhjá fjallinu. En ef ég og búféð mitt drikkum af vatni þínu, mun ég gefa þér greiðslu, en málið er ekkert; við munum fara framhjá fjallinu. En hann sagði: Þú skalt ekki fara í gegnum mig. Og Edom fór út til móts við hann með þungu fjölmenni og með sterkri hendi. Og Edom vildi ekki gefa Ísrael að fara í gegnum landamæri sín, og Ísrael sneri frá honum. Og þeir fóru frá Kades, og Ísraelsmenn komu, allur söfnuðurinn, til Hór fjalls.

Og Drottinn sagði til Móses og Arons á Hórfjalli við landamæri landsins Edóms og sagði, Látið Aaron vera bættur til fólks síns, því að þér munuð ekki fara inn í landið sem ég hef gefið sonum Ísraels, vegna þess að þér reiddust mig við vatn háðungarinnar. Taktu Aron og Eleasar, son hans, og færðu þá upp á Hor fjallið, frammi fyrir allri söfnuðinum. Og afklæddu Aron kyrtil hans og klæddu Eleazar, son hans, og Aron, er bæst hefur verið við, deyji þar. Og Móses gerði eins og Drottinn bauð honum, og færði hann upp á Hór fjallið frammi fyrir öllum safnaðinum. Og hann afklæddi Aron fötin hans og klæddi þau á Eleazar, son hans, og Aron dó á toppi fjallsins, og Móses og Eleazar fóru niður af fjallinu. Og öll söfnuðurinn sá að Aron var dáinn, og allur Ísraels húsið grét Aron í þrjátíu daga.

21

Og Arad, konungur Kananíta, sem bjó við eyðimörkina, heyrði að Ísrael kom á leiðinni um Atarein, og hann barðist við Ísrael og

tók suma þeirra í fangelsi sem herfang. Og Ísrael bað bæn til Drottins og sagði: Ef þú gefur mér þetta fólk undir hönd, mun ég eyða honum algjörlega og borgum hans. Og Drottinn heyrði rödd Ísraels og afhenti Kanaanítana í hendur þeirra og helgaði hann og borgir hans, og þeir kölluðu nafn þess staðar Bölvun.

Og eftir að hafa farið frá Hor-fjalli á leið yfir Rauðahaf, umkringdu þeir land Edom, og fólkið varð hugfallið á leiðinni. Og fólkið talaði gegn Guði og gegn Móses og sagði: Hvers vegna gerðir þú þetta? Leiddir þú okkur út úr Egyptalandi til að drepa okkur í eyðimörkinni? Því að það er hvorki brauð né vatn, og sál okkar vanþóknast þetta einskis virði brauð. Og Drottinn sendi hinar banvænuormana til fólksins, og þeir bitu fólkið, og mikill fjöldi af sonum Ísraels dó. Og þegar fólkið kom til Móse sögðu þeir: Vér höfum syndgað, því að vér töluðum gegn Drottni og gegn þér. Biðstu því til Drottins og láti hann taka höggorminn frá okkur. Og Móses bað til Drottins um fólkið, og Drottinn sagði til Móses: Gerðu þér orm og settu hann á stöng, og það mun verða að eformur bítur mann, þá mun sérhver sem hefur verið bitinn lifa þegar hann sér hann. Og Móses gerði brons orm og setti hann á merki, og það varð að þegar orm beit mann og hann leit á brons orminn, þá lifði hann.

Og synir Ísraels fóru í burtu og settu upp tjöld í Óbót. Og eftir að hafa brotið upp frá Óbót tjölduðu þeir í Akalga handan við, í eyðimörkinni sem er fyrir austan Móab, við sólarupprás. Og þaðan fóru þeir og tjölduðu í gljúfri Zared. Og þaðan, eftir að hafa farið, tjölduðu þeir fyrir handan Arnon í eyðimörkinni, sem stendur fram frá landamærum Amorrítanna, því að Arnon er landamærið milli Moab og Amorrítanna. Vegna þessa er sagt í bók: Stríð Drottins kveikti í Zahab og læki Arnon. Og lækina skipti hann til að setja Ér, og það liggur að landamærum Móab.

Og þaðan brunnurinn, þessi brunnur sem Drottinn sagði til Móses: Safnaðu saman fólkinu og ég mun gefa þeim vatn til að drekka. Þá söng Ísrael þennan söng við brunninn: Byrjið fyrir honum, brunnur, Stjórnendur grofu það, konungar þjóða höggðu það út í ríki sínu þegar þeir réðu. Og frá brunninum til Manthanaein, og frá Manthanaein til Naaliel, og frá Naaliel til Bamoth, og frá Bamoth til Ianin, sem er á sléttu Moabs, frá toppi hins höggna, sem lítur í átt að eyðimörkinni.

Og Móses sendi öldungar til Síhon, konungs Amórríta, með friðsamlegum orðum og sagði, Við munum fara gegnum land þitt, veginum munum við fara, við munum ekki víkja hvorki inn á akur né inn í víngarð, Við munum ekki drekka vatn úr brunni þínum, við munum fara konungsveginn þar til við förum framhjá landamærum þínum. Og Síhon gaf ekki Ísrael að fara framhjá gegnum landamæri hans, og Síhon safnaði öllu lýð sínum, og fór út að berjast við Ísrael inn í eyðimörkina, og kom til Jahaz, og dró upp í bardaga gegn Ísrael. Og Ísrael lamdi hann með morði sverðs, og þeir tóku í sína völd jörð hans frá Arnon til Jabbok, til sona Ammons, því að Jazer er landamæri sona Ammons. Og Ísrael tók allar þessar borgir, og Ísrael bjó í öllum borgum Amórríta, í Hesbon og í öllum þeim borgum sem lágu að henni. Því að Hesbon er borg Sihon konungs Amorríta, og hann barðist við konung Moab áður, og þeir tóku allt land hans, frá Aroer til Arnon. Vegna þessa munu gátulausnaraðilarnir segja: Komið til Hesbons, svo að borg Sihons verði byggð og reist. Að eldur fór út frá Hesbon, logi frá borg Síhons, og eyddi allt til Móabs og gleypti stoðir Arnons. Vei þér Móab, týnt fólk Kamós! Synir þeirra voru gefnir til að varðveitast, og dætur þeirra voru fangar hjá konungi Amórítanna, Síhon. Og sæði þeirra mun farast, Hesbon uns Díbon, og konurnar kveiktu enn frekar eld á Móab.

En Ísrael bjó í öllum borgum Amórríta. Og Móses sendi til að njósna um Jazer, og þeir gripu hana og þorpin hennar, og reku út Amórítana sem bjuggu þar. Og eftir að hafa snúið aftur fóru þeir upp leiðina inn í Basan, og Og konungur Basan fór út í mót þeim, og allur lýður hans til stríðs í Edrei. Og Drottinn sagði til Móses: Óttast hann ekki, því að ég hef gefið hann í hendur þínar, og allt fólk hans, og allt land hans, og þú munt gera við hann eins og þú gerðir við Síhon, konung Amórítanna, sem bjó í Hesbon. Og þeir lögðu hann og syni hans og allt fólk hans, þar til ekki var skilinn eftir neinn lifandi af hans mönnum, og þeir erfðu land hans.

22

Og eftir að hafa farið tjölduðu synir Ísraels fyrir vestan Móab við Jórdan gagnvart Jeríkó. Og Balak, sonur Seppors, sá allt sem Ísrael gerði Amoritanum, Og Móab hræddist fólkið mjög vegna þess að það var fjölmennt, og Móab fann leiða vegna sona Ísraels. Og Móab sagði við öldungaráð Midíans: Nú mun þessi söfnuður sleikja upp allt í kringum okkur, eins og kálfurinn sleikir upp hið græna af vellinum. Og Balak, sonur Sippórs, var konungur Móabs á þeim tíma. Og hann sendi sendiboða til Balaams, sonar Beors í Petór, sem er við ána í landi sona fólks hans, til að kalla hann og sagði: Sjá, fólk hefur komið út úr Egyptalandi, og sjá, það hefur hulið yfirborð jarðarinnar, og það situr fast við landamæri mín. Og nú komdu og bölvaðu mér þetta fólk, því að þetta er sterkara en við, ef við getum að berja þá og reka þá út úr landinu, því að ég veit að þeir sem þú blessar eru blessaðir, og þeir sem þú bölvar eru bölvaðir. Og ráð eldranna í Móab fór, og ráð eldranna í Midían, og spádómarnir voru í höndum þeirra, og þeir komu til Bíleams og sögðu honum orð Bálaks. Og hann sagði til þeirra: Gistið hér um nóttina, og ég mun svara yður í þeim málum sem Drottinn mun tala til mín. Og höfðingjarnir frá Móab dvöldu hjá Bálam.

Og Guð kom til Balaams og sagði til hans: Hvað vilja þessir menn hjá þér? Og Balaam sagði til Guðs: Balak, sonur Seppórs, konungur Móabs, sendi þá til mín og sagði: Sjá, fólk hefur komið út úr Egyptalandi og hefur hulið yfirborð jarðarinnar, og það situr við hlið minn. Og nú kom og bölvaðu því fyrir mig, ef ég þá geti slegið það og rekið það burt af landinu. Og Guð sagði til Balaams: Þú skalt ekki fara með þeim, né bölva fólkinu, því það er blessað. Og Balaam reis á morgninum og sagði við höfðingja Balaks: Farið aftur til herra ykkar, Guð leyfir mér ekki að fara með ykkur. Og stjórnendur Móabs, sem höfðu risið, komu til Balaks og sögðu: Balaam vill ekki fara með okkur.

Og Balak hélt áfram að senda fleiri höfðingja, heiðrulegri en þessir. Og þeir komu til Balaams og sögðu við hann: Þetta segir Balak, sonur Seppors: Ég bið þig að hika ekki við að koma til mín. Ég mun heiðra þig heiðarlega, og allt sem þú segir mun ég gera fyrir þig, og kom og bölvaðu þessu fólki fyrir mig. Og Balaam svaraði og sagði við höfðingja Balaks: Ef Balak gefur mér hús sitt fullt af silfri og gulli, mun ég ekki geta brotið gegn orði Drottins Guðs til að gera neitt lítið eða stórt að mínum vilja. Og nú bíðið hér þér líka þessa nótt, og ég mun vita hvað Drottinn mun segja frekar við mig. Og Guð kom til Balaams um nóttina og sagði til hans: Ef þessir menn eru komnir til að kalla þig, þá rís upp og fylgdu þeim, en það orð sem ég mun tala til þín, það skaltu gera.

Og Balaam reis á morgnana, söðlaði asnann sinn og fór með höfðingjum Móabs. Og Guð varð reiður í reiði sinni vegna þess að hann fór, og engill Guðs reis upp til að standa gegn honum, og hann hafði stigið upp á asna sinn, og tveir þjónar hans voru með honum. Og þegar asnið hafði séð engil Guðs standa á móti á veginum og sverðið dregið í hendi hans, þá vék asnið frá veginum

og fór út á sléttu, og hann sló asnið með kylfunni sinni til að leiðbeina því á veginum.

Og engillinn Guðs stóð í furrunum víngarðsins, girðing á hvorri hlið, Og þegar asnan hafði séð engil Guðs, pressuði hún sig að veggnum og mosaði fót Balaams að veggnum, og hann hélt áfram að lemja hana.

Og engill Guðs bætti við, og eftir að hafa farið í burtu stóð hann fast á þröngum stað þar sem ekki var hægt að víkja til hægri eða vinstri. Og þegar asninn hafði séð engil Guðs, settist hún niður undir Bílam, og Bílam varð reiður og hann sló asnuna með refsinni. Og Guð opnaði munn asninnar, og hún segir við Balaam: Hvað hef ég gert þér, að þú hefur slegið mig þrisvar sinnum? Og Balaam sagði við ösnuna: Þú hefur hætt að mér, og ef ég hefði haft sverð í hendi hefði ég nú þegar stungið þig. Og asnan segir við Balaam: Er ég ekki asnan þín sem þú hefur riðið á frá ævi þinni til þessa dags? Hef ég nokkurn tímann gert þér svona? En hann sagði: Nei. Guð afhjúpaði augu Balaams, og hann sér engil Drottins standandi á móti í leiðinni, og sverðið dregið í hendi hans, og hann beygði sig niður og tilbað andlit hans. Og engill Guðs sagði til hans: Hvers vegna laust þú asnan þína í þetta þriðja sinn? Og sjá, ég fór út gegn þér, vegna þess að leiðin þín var ekki fínleg fyrir mér, og asnan sá mig og vék frá mér í þetta þriðja sinn. Og ef hún hefði ekki vikið til hliðar, þá hefði ég drepið þig en bjargað henni. Og Balaam sagði til engils Drottins: Ég hef syndgað, því ég vissi ekki að þú hefur staðið á móti mér á veginum til móts. Og nú, ef það mun ekki duga þér, mun ég snúa aftur. Og engill Guðs sagði til Balaams: Farðu með mönnunum, en það orð sem ég segi til þín, það skaltu gæta þess að tala. Og Balaam fór með höfðingjum Balaks.

Og þegar Balak heyrði að Balaam hefði komið, fór hann út í móti honum til borgar Móabs, sem er við landamæri Arnon, sem er í jaðri landamæranna. Og Balak sagði til Balaams: Sendi ég ekki til þín að kalla þig? Hvers vegna fórst þú ekki til mín?Get ég sannarlega ekki heiðrað þig? Og Balaam sagði til Balak: Sjá, ég hef nú komið til þín. Verð ég fær um að tala eitthvað? Það orð sem Guð kastar inn í munn minn, það mun ég tala. Og Balaam fór með Balak, og þeir komu í borgir útjaðarssvæðanna. Og Balak fórnaði sauðfé og kálfum og sendi til Balaams og til höfðingjanna sem voru með honum. Og það gerðist að morgni, og Balak tók Balaam með sér og færði hann upp á súlu Baals, og sýndi honum þaðan hluta af fólkinu.

23

Og Balaam sagði við Balak: Byggðu mér hér sjö altari og undirbúðu mér hér sjö kálfar og sjö hrúta. Og Balak gerði á þann hátt sem Balaam sagði við hann, og hann bar upp kálf og hrút á altarið. Og Balaam sagði til Balak: Stattu við fórnunum þínum, og ég mun fara til að sjá hvort Guð muni birtast mér í mót, og það orð sem hann sýnir mér mun ég tilkynna þér. Og Balak stóð við fórnunum sínum. Og Balaam fór að spyrja Guð, og fór beint, og Guð birtist Balaam, og sagði við hann Balaam: Sjö altarin bjó ég og færði upp kálf og hrút á altarið. Og Guð kastaði orði í munn Bíleams, og sagði, snúinn til Balaks: Þannig skalt þú tala. Og hann sneri sér til hans, en hann stóð við brennifórnin sín, og allir höfðingjar Móabs voru með honum, og andi Guðs kom yfir hann. Og er hann hafði tekið upp dæmisögu sína, sagði hann: Frá Mesópótamíu sendi Balak, konungur Móabs, eftir mér af fjöllum frá austri og sagði: Kom og bölvaðu Jakob fyrir mig, og kom og bölvaðu Ísrael fyrir mig. Hvað skyldi ég blessa þann sem Drottinn blessar ekki? Eða hvað skyldi ég bölva þann sem Guð bölvar ekki?

Að frá toppi fjalla mun ég sjá hann, og frá hæðum mun ég fylgjast með honum. Sjá, fólk eitt mun búa, og meðal þjóða mun það ekki vera talið. Hver hefur fullkomnað fræ Jakobs, og hver mun telja ættbálka Ísraels? Megi sál mín deyja meðal sála hinna réttlátu, og verði fræ mitt eins og fræ þeirra.

Og Balak sagði til Balaams: Hvað hefur þú gert mér? Ég kallaði þig til að bölva óvinum mínum, og sjá, þú hefur blessað þá með blessun. Og Balaam sagði til Balak: Mun ég ekki halda að tala þetta sem Guð leggur í munn minn? Og Balak sagði til hans: Kom enn með mér á annan stað þaðan sem þú munt ekki sjá hann, heldur aðeins einhvern hluta af honum munt þú sjá, en alla munt þú ekki sjá, og bölvaðu hann fyrir mig þaðan.

Og hann tók hann til vaktturns akursins á topp hins höggna, og hann byggði þar sjö altari, og hann færði upp kálf og hrúð á altarið. Og Balaam sagði til Balak: Stattu við fórnir þínar, en ég mun fara að spyrja Guð. Og Guð hitti Balaam og lagði orð í munn hans og sagði: Snúðu aftur til Balak og þetta skaltu tala. Og hann sneri sér til hans, og hinn stóð við brennifórnar sínar, og allir höfðingjar Móabs með honum, og Balak sagði við hann: Hvað talaði Drottinn? Og eftir að hafa tekið upp dæmisögu sína sagði hann: Rís upp, Balak, og hlustaðu, gefðu eyra, þú vitni, sonur Seppórs. Guð er ekki sem maður til að ljúga, né sem sonur manns til að vera hótað. Hefur hann sagt, og mun ekki gera? Hefur hann talað, og mun ekki standa við það? Sjá, ég hef tekið að mér að blessa, ég mun blessa, og ég mun alls ekki snúa við. Ekki mun erfiði vera í Jakob, né mun þjáning sjást í Ísrael; Drottinn, guð hans, er með honum, dýrð höfðingja er í honum. Guð, sem leiddi hann út úr Egyptalandi, er sem dýrð einhyrnings fyrir honum. Ekki er fyrir spádómur í Jakob, né spásögn í Ísrael; á réttum tíma mun verða sagt til Jakobs og til Ísraels hvað Guð mun fullkomna.

Sjá, fólk mun rísa sem ungviður og hrósa sig sem ljón; það mun ekki sofa fyrr en það étur veiði og drekkur blóð hinna særðu.

Og Balak sagði til Balaams: Hvorki skaltu bölva honum fyrir mig, né skaltu blessa hann. Og Bílam svaraði og sagði við Balak: Talaði ég ekki til þín og sagði: Það orð sem Guð talar, það mun ég gera? Og Balak sagði til Balaam: Kom, ég vil taka þig til annars staðar, ef það þóknast Guði, og bölva honum fyrir mig þaðan. Og Balak tók Bileam á toppinn af Fogor, sem teygir sig inn í eyðimörkina. Og Balaam sagði til Balak: Bygg mér hér sjö altari og undirbúðu mér hér sjö kálfar og sjö hrúta. Og Balak gerði rétt eins og Balaam sagði við hann, og færði upp kálf og hrút á altarið.

24

Og þegar Balaam sá að gott var fyrir Drottni að blessa Ísrael, fór hann ekki samkvæmt venju sinni í mót fuglaspám, og sneri andliti sínu í átt til eyðimerkurinnar. Og þegar Balaam lyfti upp augum sínum, sér hann Ísrael búðsetta eftir ættkvíslum, og andi Guðs kom yfir hann. Og eftir að hafa tekið upp dæmisögu sína sagði hann: Balaam, sonur Beors, segir, maðurinn sem sannarlega sér segir, Hann segir, heyrandi orð hins sterka, sá sem sá sýn Guðs í svefni, með augun afhjúpuð. Sem fögur eru heimili þín, Jakob, tjöld þín, Ísrael, Eins og skuggandi dalir, og eins og garðar við á, og eins og tjöld sem Drottinn reisti, og eins og sedrustrén hjá vötnum. Maður mun fara út úr sæði hans, og hann mun ríkja yfir mörgum þjóðum, og Gog ríki mun vera upphafið, og ríki hans mun aukast. Guð leiddi hann frá Egyptalandi, sem dýrð einhyrnings fyrir honum. Hann mun éta þjóðir óvina sinna og súga merg úr fituhlutum þeirra, og með örvum sínum mun hann skjóta í gegnum óvininn. Lagst niður hvíldist hann sem ljón og sem

ungviður; hver mun reisa hann upp? Hinir sem blessa þig eru blessaðir, og hinir sem bölva þig eru bölvaðir.

Og Balak varð reiður við Balaam, og sló saman höndum sínum, og Balak sagði við Balaam: Til að bölva óvin mínum hef ég kallað þig, og sjá, þú hefur blessað, blessandi, þetta þriðja sinn. Nú því skaltu flýja á staðinn þinn; ég sagði að ég myndi heiðra þig, en nú hefur Drottinn svipt þig dýrðinni. Og Balaam sagði til Balak: Talaði ég ekki einnig til sendiboða þinna, sem þú sendir til mín, og sagði: Ef Balak gefur mér hús sitt fullt af silfri og gulli, mun ég ekki geta farið gegn orði Drottins til að gera gott eða illt af sjálfsdáðum, hvað sem Guð segir, það mun ég segja. Og nú, sjá, ég fer burt til míns staðar. Kom, ég mun ráðleggja þér hvað þetta fólk mun gera við þitt fólk í lok daganna.

Og eftir að hafa tekið upp dæmisögu sína, sagði hann,

Balaam, sonur Beors, segir, maðurinn sem sannarlega sér segir, heyrandi orð Guðs, vitandi þekkingu frá hinum hæsta, og sjáandi sýn Guðs í svefni, augu hans afhjúpuð. Ég mun sýna honum, en ekki nú; ég blessa, en það nálgast ekki. Stjarna mun rísa frá Jakob, maður mun rísa frá Ísrael, og hann mun mylja leiðtoga Móabs og ræna alla syni Sets. Og Edom verður arfur, og Esau, óvinur hans, verður arfur, og Ísrael gerði með styrk. Og hann mun vakna úr Jakob, og mun eyðileggja þann sem bjargast úr borginni. Og þegar hann sá Amalek og tók upp dæmisögu sína, sagði hann: Upphaf þjóðanna er Amalek, og sæði þeirra mun farast. Og þegar hann sá Kenítinn og tók upp dæmisögu sína, sagði hann: Sterk er búseta þín, og ef þú setur hreiður þitt í kletti, Og ef Beor fær hreiður kænsku, munu Assýríumenn taka þig í fangelsi. Og þegar hann sá Og, og tók upp dæmisögu sína, sagði hann: Ó, ó, hver mun lifa þegar Guð setur þetta? Og úr hendi Kittim mun fara

út, og þeir munu kúga Assýríu, og þeir munu kúga Hebreana, og þeir sjálfir munu samhuga farast. Og Balaam reis og fór í burtu, sneri aftur til staðar síns, og Balak fór líka í burtu til sín.

25

Og Ísrael dvaldi í Sittím, og fólkið var vanhelgað með því að hóra til dætra Móabs. Og þær kölluðu þá til fórna skurðgoðanna sinna, og fólkið át af fórnum þeirra, og þeir tilbáðu skurðgoðum þeirra. Og Ísrael var lokið við Baal peor, og Drottinn varð reiður í reiði við Ísrael. Og Drottinn sagði við Móses: Taktu alla leiðtoga fólksins og láttu þá verða að fordæmi fyrir Drottni gagnvart sólinni, og reiði Drottins mun snúast frá Ísrael. Og Móses sagði við ættkvíslir Ísraels: Drepið hver sinn eiginmann sem var vígður Baal-peor. Og sjá, maður af sonum Ísraels kom og leiddi bróður sinn til Midíanítsku konunnar frammi fyrir Móses og frammi fyrir allri samkundu sona Ísraels, en þeir gretu við hurð tjaldhelgidómsins. Og þegar Fíneas, sonur Eleasars, sonar Arons prestsins, sá þetta, reis hann upp úr miðju söfnuðarins og tók keðjusvipu í höndina. Hann gekk inn á eftir Ísraelítamanninum inn í ofninn og lagði í gegn þá báða, bæði Ísraelítamanninn og konuna gegnum móðurkviðinn hennar, og plágan hætti frá sonum Ísraels. Og hinir dauðu í plánni urðu tuttugu og fjórir þúsundir.

Og Drottinn talaði til Móses og sagði, Phinehas, sonur Eleasars, sonar Arons, prestsins, stöðvaði reiði mína frá Ísraelssonum, þegar hann sýndi áhuga minn meðal þeirra, og ég eyðilagði ekki Ísraelssonu í áhuga mínum. Þannig sagði ég: Sjá, ég gef honum sáttmála friðar. Og það mun verða honum og sæði hans eftir hann sáttmáli um eilíft prestdóm, vegna þess að hann var ákafur fyrir Guði sínum og friðþægði fyrir syni Ísraels. En nafn Ísraelsmannsins sem var sleginn með Míðjanísku konunni var

Sambri, sonur Salmons, höfðingi fjölskyldu húss Símeóns. Og nafn hinnar Mídjánísku konu sem var losin, var Kasbí, dóttir Súr, höfðingja Ommót-þjóðarinnar, af húsi ættkvíslar Mídjáníta.

Og Drottinn talaði til Móses og sagði: Tala til sona Ísraels og seg: Verið fjandsamlegir gagnvart Mídjánítum og höggið þá. því að þeir eru fjandsamlegir við yður með svikum, í öllu því sem þeir svíkja yður vegna Fogors, og vegna Kasbí, dóttur höfðingja Midíans, systur þeirra, sem var höggvin á þeim degi er höggið féll vegna Fogors.

26

Og það gerðist eftir höggið, og Drottinn talaði til Móses og Eleazars prestsins og sagði: Taktu skrá yfir alla söfnuð sona Ísraels frá tuttugu ára aldri og eldri samkvæmt föðurhúsum þeirra, allir þeir sem fara út til bardaga í Ísrael.

Og Móses og Eleazar prestur töluðu í Araboth Móab við Jórdan gagnvart Jeríkó og sögðu: frá tuttugu ára aldri og eldri, á þann hátt sem Drottinn skipti Móses, og synir Ísraels sem fóru út úr Egyptalandi, Rúben, fyrstfæddur Ísraels. Synir Rúbens voru Enók og fólk Enóks, Pallú og fólk Pallús. Til Asron, fólk Asronei; til Charmi, fólk Charmi. Þessir voru ættir Rúbens, og talning þeirra varð þrjú og fjörutíu þúsund og sjö hundruð og þrjátíu.

Og synir Pallu voru Eliab. Og synir Eliabs, Namuel og Dathan og Abiram, þessir voru kallaðir af söfnuðinum, þessir eru þeir sem reistu sig upp gegn Móse og Aron í söfnuði Kóra, í uppreisninni gegn Drottni. Og jörðin opnaði munn sinn og gleypti þá og Korah í dauða söfnuðar hans, þegar eldurinn eyddi hinum fimmtíu og tvö hundruð, og þeir urðu að merki. Hinir synir Korah dóu ekki.

Og synir Símeóns, þjóð sona Símeóns: til Namúels, þjóð Namúelíta; til Jamíns, þjóð Jamínita; til Jakíns, þjóð Jakínita. Til Sera tilheyrði fólkið hið Seraí, til Saúls tilheyrði fólkið hið Saúlí. Þetta voru ættir Símeons samkvæmt manntalinu þeirra, tuttugu og tvö þúsund og tvö hundruð.

Synir Júda voru Er og Ónan, og Er og Ónan dóu í landi Kanaan. Og synir Júda urðu samkvæmt ættkvíslum sínum: Síló, Sílónítaættkvíslin; Peres, Peresítaættkvíslin; Sara, Saraítaættkvíslin. Og synir Phares urðu: hjá Asron var fólkið Asronitar, hjá Iamun var fólkið Iamunítar. Þessir ættir Júda samkvæmt skoðun þeirra, sex og sjötíu þúsund og fimm hundruð.

Og synir Íssakar samkvæmt ættkvíslum sínum: til Tóla, fólkið hið tólaíska, til Púa, fólkið hið púníska, Til Íasúbs, Íasúbíta-fólkið; til Samrams, Samramíta-fólkið. Þessir eru ættir Issachar samkvæmt manntalinu á þeim, sextíu og fjögur þúsund og fjögur hundruð.

Synir Sebúlons samkvæmt ættbálkum þeirra: Sered, ættbálkur Seredíta; Allon, ættbálkur Allonita; Allel, ættbálkur Allelíta. Þessir voru þjóðir Sebúlons samkvæmt manntalinu þeirra, sextíu þúsund og fimm hundruð.

Synir Gads samkvæmt ættkvíslum þeirra: Saphon, ættkvísl Saphonítanna; Haggi, ættkvísl Haggítanna; Shuni, ættkvísl Shunítanna, Til Azene, fólk Azene; til Addi, fólk Addi. Til Arods, fólkið Aroadi; til Ariels, fólkið Arieli. Þessir eru ættir sona Gads samkvæmt manntalningunni þeirra, fjörutíu og fjögur þúsund og fimm hundruð.

Synir Asers samkvæmt ættkvíslum þeirra: Jamin, ættkvísl Jaminíta; Jesou, ættkvísl Jesouíta; Baria, ættkvísl Bariaíta. Til Kober, fólkið Koberi, til Melchiel, fólkið Melchieli. Og nafn dóttur Asers var Sára. Þetta voru ættir Asers samkvæmt manntalinu, þrjátíu og þrjú þúsund og fjögur hundruð.

Synir Jósefs samkvæmt ættflokkum þeirra, Manasse og Efraím.

Synir Manassehs: Til Machirs, fólk Machiríta, og Machir gat Gilead; til Gileads, fólk Gileadíta. Og þessir voru synir Gíleads: Akíeser, fólkið hið Akíeserít; Keleg, fólkið hið Kelegít. Til Esríels, fólkið hið esríelíska, til Síkems, fólkið hið síkemíska. Til Symaers fólkið Symaera, og til Ophers fólkið Ophera. Og Salpaad, syni Opher, urðu ekki synir, heldur dætur, og þetta eru nöfn dætra Salpaad: Mala, og Noua, og Egla, og Melcha, og Thersa. Þessir ættir Manasseh samkvæmt manntalinu voru tveir og fimmtíu þúsund og sjö hundruð.

Og þessir voru synir Efraíms: af Súþala kom fólkið Súþalanir, af Tanák kom fólkið Tanakítar. Þessir eru synir Súþala: Eden, fólkið frá Eden. Þessir voru ættkvíslir Efraíms samkvæmt talningu þeirra, tveir og þrjátíu þúsund og fimm hundruð; þessir voru ættkvíslir sona Jósefs samkvæmt ættkvíslum þeirra.

Synir Benjamíns samkvæmt ættflokkum þeirra: hinum Bale, ættflokkurinn Balíta; hinum Asybér, ættflokkurinn Asybéríta; hinum Iakíran, ættflokkurinn Iakíraníta.

Hinum Sófan, fólk Sófana. Og synir Kasta urðu Adar og Noeman; Adar átti fólkið Adari, og Noeman átti fólkið Noemani.

Þessir voru synir Benjamíns samkvæmt ættkvíslum þeirra úr manntalningi þeirra: fimm og þrjátíu þúsund og fimm hundruð.

Og synir Dans samkvæmt ættkvíslum þeirra: Shuham, ættkvísl Shuhamita; þetta eru ættkvíslir Dans samkvæmt ættkvíslum þeirra. Allar þjóðir Samei samkvæmt skoðun þeirra, sextíu og fjórir þúsund og fjórir hundruð.

Synir Naftala samkvæmt ættkvíslum þeirra: til Asíels, ættkvíslin Asíelíska; til Gaúní, ættkvíslin Gaúníska. Til Jeser, Jeseri-fólkið; til Sellem, Sellemi-fólkið. Þessir eru ættir Naftali samkvæmt manntalinu á þeim, fjörutíu þúsund og þrjú hundruð.

Þessi hinn talning syni Ís

Og Drottinn talaði til Móses og sagði, Þessum verður landið skipt til arfs eftir tölu nafna. Hinum fleiri skaltu auka arfleifðina, og hinum færri skaltu minnka arfleifð þeirra; hverjum verður gefin arfleifð hans eftir því sem þeir voru taldir. Með hlutum skal landið skiptast eftir nöfnum; samkvæmt ættbálkum feðra sinna munu þeir erfa. Frá hlutkesti skalt þú skipta arfleifð þeirra á milli margra og fárra.

Og synir Levís samkvæmt ættbálkum þeirra: Gersón, fólkið Gersónítanna; Kahat, fólkið Kahatítanna; Merarí, fólkið Merarítanna. Þetta eru ættir sona Leví: ætt Lobena, ætt Hebrona, ætt Kore og ætt Mousi, og Kaath gat Amram. Nafn konu hans var Jókhebed, dóttir Levís, sem fæddi þessa Leví í Egyptalandi, og hún fæddi Amram Aron og Móses, og Mirjam systur þeirra. Og Aron urðu Nadab og Abiud og Eleazar og Itamar. Og Nadab og Abiud dóu þegar þeir færðu framandi eld frammi fyrir Drottni í Sínaí eyðimörkinni. Og þeir urðu úr talningu þeirra þrír og tuttugu

þúsundir, allir karlkyns frá mánaðar gamall og eldri, því þeir voru ekki taldir saman meðal sona Ísraels, vegna þess að þeim er ekki gefinn hlutur meðal sona Ísraels.

Og þetta er talningin Móses og Eleasars prestsins, sem skoðuðu syni Ísraels í Araboth Móab, við Jórdan á móti Jeríkó. Og meðal þessara var enginn maður af þeim sem skoðaðir voru af Móse og Aron, sem skoðuðu syni Ísraels í Sínaí eyðimörkinni. Að Drottinn sagði þeim: Dauða munuð þér deyja í eyðimörkinni, og enginn var skilinn eftir af þeim, nema Kaleb, sonur Jefunne, og Jósúa, sonur Nuns.

27

Og dæturnar komu fram, dætur Salpaads sonar Ofers, sonar Galaads, sonar Makirs, af þjóð Manasses, af sonum Jósefs, og þetta voru nöfn þeirra: Maala og Noua og Egla og Melka og Thersa, og standa frammi fyrir Móse, og frammi fyrir Eleazar prestinum, og frammi fyrir höfðingjunum, og frammi fyrir allri samkundunni við hurð vitnisburðartjaldbyggingarinnar, segja þær, Faðir okkar dó í eyðimörkinni, og hann sjálfur var ekki í miðju söfnuðarins sem safnaðist saman frammi fyrir Drottni í söfnuði Kóra, því að fyrir synd sína dó hann, og synir urðu honum ekki. Látið ekki nafn föður okkar verða máð út úr miðju fólks hans, því að honum er ekki sonur. Gefið okkur eign í miðju bræðra föður okkar. Og Móses framfærði dóm þeirra fyrir Drottin.

Og Drottinn talaði til Móses, Segja: Réttilega hafa dætur Salpaads talað. Þú munt gefa þeim gjöf, eign arfs meðal bræðra föður þeirra, og þú munt leggja hlut föður þeirra til þeirra. Og þú munt tala til sona Ísraels, Ef maður deyr og sonur er ekki til hans, þá skuluð þér flytja arfleifð hans til dóttur hans. Ef hann á ekki

dóttur, skuluð þér gefa arfleifðina til bróður hans. Ef hann á ekki bræður, skuluð þér gefa arfleifðina bróður föður hans. Ef en ekki eru bræður föður hans, skuluð þér gefa arfinn til hins næsta ættingja hans úr ættkvíslinni hans, til að erfa hið hans, og þetta skal vera sonum Ísraels réttur dóms, eins og Drottinn bauð Móse.

Og Drottinn sagði til Móses: Farðu upp á fjallið sem er handan Jórdanar, þetta fjall Nabau, og sjáðu landið Kanaan, sem ég gef Ísraelssonum í eign. Og þú munt sjá það, og þú munt verða safnað til fólks þíns, eins og Aron bróðir þinn var safnað á Hor fjallinu. Vegna þess að þér fóruð framhjá orði mínu í eyðimörk Sín, þegar söfnuðurinn mótmælti, til að helga mig, helguðuð þér mig ekki við vatnið fyrir þeim; þetta er vatn mótsagnarinnar í Kades í eyðimörk Sín. Og Móses sagði til Drottins, Látum Drottin, Guð andanna og alls holds, skipa mann yfir þessum safnaði hver sem fer út fyrir þeim, og hver sem fer inn fyrir þeim, og hver sem leiðir þá út, og hver sem leiðir þá inn, og söfnuður Drottins verði ekki eins og sauðfé sem ekki hefur hirði. Og Drottinn talaði til Móses og sagði: Tak til þín Jósúa, son Núns, mann sem hefur anda í sér, og leggðu hendur þínar á hann. Og þú skalt setja hann upp fyrir Eleazar prestinn, og þú skalt skipa honum fyrir öllum söfnuðinum, og þú skalt skipa um hann fyrir þeim. Og þú munt gefa af dýrð þinni yfir hann, svo að synir Ísraels hlýði honum. Og hann mun standa frammi fyrir Eleazar prestinum, og þeir munu spyrja hann um dóm hinna sýnandi frammi fyrir Drottni, við hans munn munu þeir fara út, og við hans munn munu þeir fara inn, hann sjálfur og synir Ísraels samhuga, og öll samkundan.

Og Móses gerði eins og Drottinn hafði skipað honum, og tók Jósúa og setti hann fyrir Eleazar prestinn og fyrir alla söfnuðinn, Og hann lagði hendur sínar á hann og skipti hann saman, eins og Drottinn hafði skipað Móse.

28

Og Drottinn talaði til Móses og sagði, Skiptu sonum Ísraels og þú munt segja til þeirra: Gjafirnar mínar, gjafir mínar, fórnir mínar til ilmfagnaðar lyktar skuluð þér gæta þess að færa mér á hátíðum mínum. Og þú munt segja til þeirra: Þessar eru fórnirnar sem þér skuluð færa Drottni, tvö ársgömul gallalaus lömb á dag til brennifórnar, stöðugt. Hinn eina lambið skaltu gera að morgni, og hinn aðra lambið skaltu gera undir kvöld.

Og þú skalt gera tíunda hluta ephahs af fínu hveiti til fórnar, blandað í olíu í fjórða hlutanum. Stöðugt brennifórn, það sem var fært á Sínaífjalli til ilmfagnaðar fyrir Drottni. Og drykkoffrið hans, fjórða hluta af hin til lambsins hins eina, í hinu helga skaltu hella drykkoffer af sterkri drykkju til Drottins. Og hinn annan lambið skaltu gera undir kvöldið, samkvæmt fórn hans og samkvæmt drykkoffer hans skuluð þið gera til ilmfagnaðar fyrir Drottni. Og á hvíldardeginum skuluð þér færa tvö lömb, árs gömul, gallalaus, og tvo tíundu fínmjöls blandað í olíu til fórnar og drykkoffers, Brennifórn hvíldardaga á hvíldardögunum yfir þeirri brennifórn sem er stöðug, og drykkfórn hennar.

Og í nýmánuðunum skuluð þér færa brennifórn Drottni: tvo kálfar úr nautgripum og einn hrútur, sjö árgömul lömb án galla. Þrír tíundu af fínmjöli blandað í olíu fyrir kálf hinn eina, og tveir tíundu af fínmjöli blandað í olíu fyrir hrút hinn eina, Tíundi hluti fínmjöls blandaður í olíu fyrir hvert lamb, fórn sem er ilmfagnaður lykt, framboð til Drottins. Drykkfórn þeirra skal vera hálft hin fyrir hvern kálfinn, og þriðjungur hins fyrir hvern hrútinn. Og fjórðungur hins skal vera fyrir hvert lambið af víni, þetta er brennifórnið mánuð eftir mánuð alla mánuði ársins.

Og einn kid úr geitum vegna syndar til Drottins skal fórnað á hinni stöðugu brennifórn, og drykkfórn hans.

Og á fjórtánda degi fyrsta mánaðarins er paska Drottins. Og á hinum fimmtánda degi þessa mánaðar er hátíð, sjö daga skuluð þér eta ósýrt brauð. Og hinn fyrsti dagur, kallaður heilagur, mun verða yður, og þér skuluð ekki vinna neitt þrælslegt verk. Og þér skuluð færa brennifórnir sem fórn til Drottins: tvo kálfar úr nautgripum, einn hrút, sjö ársgömul lömb; þau skulu vera gallalaus fyrir yður. Og fórn þeirra var fínt hveiti blandað í olíu, þrír tíundar fyrir kálfinn hinn eina og tveir tíundar fyrir hrútinn hinn eina. Tíundu fyrir hvert lamb, fyrir hinu eina lambi og fyrir sjö lömbunin. Og einn kid úr geitum vegna syndar, til að gera sátt fyrir yður, Nema brennifórnarinnar sem er stöðugt um morguninn, sem er hin stöðuga brennifórn. Þetta samkvæmt þessu skuluð þér gera á hverjum degi í sjö daga, gjöf og fórn til ilmfagnaðar fyrir Drottni. Á hinni stöðugu brennifórn skuluð þér gera drekkfórn hennar. Og hinn sjöundi dagur skal vera yður kallaður heilagur, ekkert þrælslugt verk skuluð þér gera á honum.

Og á degi hinna nýju, þegar þér færið fram nýja fórn til Drottins viknanna, skal það vera yður heilagur samkomudagur; þér skuluð ekki vinna neitt þrælslegt verk. Og þér skuluð færa brennifórnir til Drottins sem lykt þokkunar: tvo kálfar úr nautgripum, einn hrút og sjö gallalaus lömb sem eru árs gömul. Fórnin þeirra er fínt hveiti blandað í olíu, þrír tíundarhlutir fyrir kálfinn hinn eina og tveir tíundarhlutir fyrir hrútinn hinn eina. Tíundi fyrir hvert einstakt lamb, fyrir öll sjö lömbin, og einn kid úr geitum vegna syndar, til að sætta fyrir yður, auk hinnar stöðugu brennifórnar, Og fórnina þeirra skuluð þér gera mér; gallalausir munu þeir vera yður, og blótveislurnar þeirra.

29

Og á sjöunda mánuðinum, á fyrsta degi mánaðarins, mun heilög samkoma vera ykkur, ekkert þrælslegt verk skuluð þér gera, dagur merkis mun hann vera ykkur. Og þið skuluð gera brennifórnir til ilmandi angar fyrir Drottni: einn kálfur úr nautgripum, einn hrútur, sjö árgömul lömb gallalaus. Fórnin þeirra fínt hveiti blandað í olíu, þrír tíundar til kálfsins hins eina, og tveir tíundar til hrútsins hins eina, Tíund fyrir hvert lamb, fyrir sjö lömbin, Og einn kid úr geitum vegna syndar, til að gera sátt fyrir yður, Nema brennifórna nýmánans, og fórnir þeirra, og drykkfórnir þeirra, og stöðuga brennifórn, og fórnir þeirra og drykkfórnir þeirra samkvæmt túlkun þeirra til ilmlyktarinnar fyrir Drottni.

Og á hinum tíunda degi þessa mánaðar skal heilög samkoma vera yður, og þið skuluð þjá sálir yðar, og ekkert verk skuluð þið gera. Og þér skuluð færa brennifórnir til lyktarþokkunar fyrir Drottni, fórnir til Drottins: einn kálfur úr nautgripum, einn hrútur, sjö árgömul lömb; þau skulu vera gallalaus fyrir yður. Fórn þeirra af fínu hveiti blandað í olíu, þrír tíundar fyrir kálfinn hinn eina og tveir tíundar fyrir hrútinn hinn eina, Tíundi fyrir hvert lamb, fyrir hina sjö lömb, Og einn kid úr geitum vegna syndar, til að gera sátt fyrir yður, auk þess sem er vegna syndarinnar til sáttar, og hin stöðuga brennifórn, fórn hennar og drykkfórn hennar samkvæmt fyrirmælum, til ilmandi angar, fórn fyrir Drottni.

Og á hinum fimmtánda degi sjöunda mánaðar þessa skal heilög samkoma vera ykkur, ekkert þjónustustarf skuluð þér vinna, og halda skuluð þér hátíð fyrir Drottni í sjö daga. Og þið skuluð færa brennifórnir sem fórn til þokkunarlyktar fyrir Drottni,

á hinum fyrsta degi þrettán kálfa úr nautgripum, tvo hrúta, fjórtán ársgömul lömb; þeir skulu vera gallalausir. Fórnir þeirra voru fínt hveiti blandað í olíu: þrír tíundar fyrir hvern kálf, fyrir þá þrettán kálfa, og tveir tíundar fyrir hvern hrút, fyrir þá tvo hrúta. Tíunda fyrir hvern lamb, fyrir hina fjórtán lömb, Og einn kid úr geitum vegna syndar, auk brennifórnarinnar sem er stöðugt, fórnir þeirra og drykk-fórnir þeirra.

Og á öðrum degi tólf kálfa, tvo hrúta, fjórtán gallalaus árs gömul lömb. Fórn þeirra og drykkfórn þeirra fyrir kálfana og hrútana og lömbinn samkvæmt tölu þeirra, samkvæmt fyrirmælum þeirra. Og einn kid úr geitum vegna syndar, auk brennifórnarinnar sem er stöðugt, fórnir þeirra og drykk-fórnir þeirra.

The third day: eleven calves, two rams, fourteen year-old lambs without blemish. Fórn þeirra og úthelling þeirra fyrir kálfana og hrútana og lömbin eftir tölu þeirra, eftir fyrirmælum um þau. Og einn kid úr geitum vegna syndar, auk brennifórnarinnar sem er stöðug, fórnir þeirra og drykk-fórnir þeirra.

Á fjórða degi: tíu kálfa, tvo hrúta, fjórtán gallalaus árs gömul lömb. Fórnirnar þeirra og drykkfórnirnar þeirra fyrir kálfana og hrútana og lömbinn samkvæmt tölu þeirra, samkvæmt túlkun þeirra. Og einn kid úr geitum vegna syndar, auk brennifórnarinnar sem er stöðugt, fórnir þeirra og drykk-fórnir þeirra.

Á hinum fimmta degi níu kálfa, tvo hrúta, fjórtán árgömul lömb gallalaus. Fórnirnar þeirra og drykkfórnirnar þeirra fyrir kálfana og hrútana og lömbinn samkvæmt tölu þeirra, samkvæmt skýringu þeirra. Og einn kid úr geitum vegna syndar, auk

brennifórnarinnar sem er stöðugt, fórnir þeirra og drykk-fórnir þeirra.

Á hinum sjötta degi átta kálfar, tveir hrútar, fjórtán eins árs gamlir lömb án lasta. Fórnirnar þeirra og drykkfórnirnar þeirra fyrir kálfana og hrútana og lömbinn samkvæmt tölu þeirra, samkvæmt túlkun þeirra. Og einn kid úr geitum vegna syndar, auk brennifórnarinnar sem er stöðugt, fórnir þeirra og drykk-fórnir þeirra.

Á sjöunda deginum: sjö kálfar, tveir hrútar, fjórtán eins árs gamlir lömb án lasta. Fórnirnar þeirra og drykkfórnirnar þeirra fyrir kálfana og hrútana og lömbinn samkvæmt tölu þeirra, samkvæmt túlkun þeirra. Og einn kid úr geitum vegna syndar, auk brennifórnarinnar sem er stöðugt, fórnir þeirra og drykk-fórnir þeirra. Og á hinum áttunda degi skal vera lokasamkoma fyrir yður; þér skuluð ekki vinna neitt þrælslegt verk á honum. Og þér skuluð færa brennifórnir til lyktarþægileika sem fórnir hinum Drottni: einn kálfur, einn hrútur og sjö ára gömul lömb, gallalaus. Fórnir þeirra og drykkfórnir þeirra til kálfsins og hrútsins og lambanna samkvæmt tölu þeirra, samkvæmt skipan þeirra. Og einn kid úr geitum vegna syndar, auk brennifórnarinnar sem er stöðugt, fórnir þeirra og drykk-fórnir þeirra.

Þetta skuluð þið gera Drottni á hátíðum yðar, fyrir utan bænir yðar, og frjálsar gjafir yðar, og brennifórnir yðar, og fórnir yðar, og úthellingar yðar, og friðþakkagjafir yðar.

30

Og Móses talaði til sona Ísraels samkvæmt öllu því sem Drottinn hafði skipað Móses. Og Móses talaði til höfðingja

ættkvísla Ísraels sona og sagði: Þetta er það orð sem Drottinn skipaði. Maður sem sver heit til Drottins, eða sver eið, eða bindur sig með bindingu varðandi sál sína, skal ekki vanhelga orð sitt; allt sem fer út úr munni hans skal hann gera. Ef en kona lofi loforð til Drottins, eða bindur sig með bindingu í húsi föður síns í æsku sinni, Og ef faðir hennar heyrir bænir hennar og skuldbindingar hennar sem hún hefur bundið á sál sína, og faðir hennar þegir, þá munu allar bænir hennar standa, og allar skuldbindingar sem hún hefur bundið á sál sína munu haldast hjá henni. Ef faðir hennar neitar með því að neita, á þeim degi sem hann heyrir allar bænir hennar og skuldbindingar sem hún hefur ákveðið gegn sál sinni, þá munu þær ekki standa, og Drottinn mun hreinsa hana vegna þess að faðir hennar neitaði.

Ef hún hefur orðið gift manni, og bænir hennar hvíla á henni samkvæmt því sem varir hennar hafa greint, sem hún hefur bundið á sál sína, Og ef maðurinn hennar heyrir og þegir við henni á þeim degi sem hann heyrir, þá munu allar bænir hennar standa, og skuldbindingar hennar sem hún hefur ákveðið gegn sálu sinni munu standa. Ef maðurinn hennar neitar á þeim degi sem hann heyrir, þá verða allar bænir hennar og skuldbindingar hennar, sem hún lagði á sálina sína, ekki standandi, vegna þess að maðurinn neitaði þeim, og Drottinn mun hreinsa hana.

Og bæn ekkju og útskúfaðrar konu, svo margt sem hún hefur heitið varðandi sál sína, mun standa henni. Ef en í húsi manns hennar er bæn hennar, eða ákvörðunin gegn sálu hennar með eiði, Og ef maðurinn hennar heyrir það og þegir við henni og neitar henni ekki, þá munu allar bænir hennar standa, og allar skuldbindingar hennar sem hún hefur ákveðið samkvæmt sálu sinni munu standa gegn henni. Ef maðurinn hennar fjarlægir það á þeim degi sem hann heyrir, þá mun allt sem fer út af vörum

hennar samkvæmt bænum hennar og samkvæmt skuldbindingum hennar varðandi sál hennar ekki standa. Maðurinn hennar fjarlægði það, og Drottinn mun hreinsa hana. Öll bön og allur eiður bands til að skaða sál, maður hennar mun staðfesta fyrir hana, og maður hennar mun afnema. Ef hann þegir þögull þennan dag frá degi, þá mun hann staðfesta fyrir henni allar bænir hennar og skuldbindingar þær sem hvíla á henni mun hann staðfesta fyrir henni, því að hann þagði þann dag sem hann heyrði. Ef maðurinn hennar fjarlægir það eftir þann dag sem hann heyrði, þá mun hann taka á sig synd sína. Þetta eru þau lögmál sem Drottinn skipaði Móses, milli manns og konu hans, og milli föður og dóttur í æsku í húsi föðurins.

31

Og Drottinn talaði til Móses og sagði, Hefna hefndina sona Ísraels á Mídjönítunum, og að lokum munt þú verða tekinn til þjóðar þinnar. Og Móses talaði til þjóðarinnar og sagði: Vopnið menn úr yðar röðum og takið upp bardaga fyrir Drottni gegn Midían, til að hefna Drottins á Midían. Þúsund frá hverjum ættbálki, þúsund frá hverjum ættbálki, frá öllum ættbálkum Ísraelssona, sendið til bardaga. Og þeir töldu út úr þúsundum Ísraels þúsund úr hverjum ættbálki, tólf þúsund vopnaða menn til bardaga. Og Móses sendi þá, þúsund úr hverjum ættbálki, þúsund úr hverjum ættbálki með styrk þeirra, og Píneas son Eleazars, sonar Arons prests, og heilögu fötin, og lúðra merkjanna í höndum þeirra.

Og þeir drógu upp í bardaga gegn Midían, eins og Drottinn hafði skipað Móse, og þeir drápu allt karlkyn. Og konunga Midíans drápu þeir saman með hinum særðu þeirra, og Eví, og Rekón, og Súr, og Úr, og Robók, fimm konunga Midíans, og Balaám son

Beórs drápu þeir með sverði ásamt hinum særðu þeirra. Og þeir ránsuðu konurnar í Midían og farangur þeirra og búfé þeirra og allar eignir þeirra og styrk þeirra. Og allar borgir þeirra í byggðum þeirra og bæi þeirra brenndu þeir í eldi. Og þeir tóku allt herfang þeirra og allan ránsfeng þeirra, frá mönnum til búfjár. Og þeir leiddu til Móses og til Eleazars prestsins og til allra sona Ísraels fangana og herföngin og ránsfengið inn í herbúðirnar í Arabóth-Móab, sem er við Jórdan gagnvart Jeríkó. Og Móses fór út og Eleasar prestur og allir höfðingjar söfnuðarins í mót þeim utan við herbúðirnar. Og Móses var reiður á umsjónarmönnum liðsins, þúsundhöfðingjunum og hundraðshöfðingjunum sem komu frá bardagalínunni í stríðinu. Og Móses sagði við þá: Hvers vegna hafið þér hlíft öllum kvenkyninu? Þessar voru fyrir sonum Ísraels samkvæmt orði Bíleams til að snúa þeim frá og til að líta framhjá orði Drottins vegna Fogors, og plága kom yfir söfnuð Drottins. Og nú drepið allt karlkyn í öllu herfanginu, og alla konu sem hefur þekkt rúm karls, drepið. Og allan búnað kvennanna sem ekki þekkja rúm karls, haldið þeim á lífi. Og þér búið úti fyrir utan herbúðirnar í sjö daga. Allur sá sem drap og sá sem snertir hinn drepna skal hreinsa sig á þriðja deginum og á sjöunda deginum, þér og fangarnir ykkar. Og alla húðun og öll leðurílát, og alla vinnu úr geitaskinn, og öll viðarílát skuluð þér hreinsa.

Og Eleazar presturinn sagði við hermennina sem komu frá bardagalínunni í stríðinu: Þetta er lögmálið sem Drottinn gaf Móse. Nema gullsins og silfursins og bronss og járns og blýs og tins, Sérhver hlutur sem mun fara í gegnum eldinn skal verða hreinsaður, en með hreinsunarvatninu skal hann verða hreinsaður, og allt það sem ekki fer í gegnum eldinn skal fara í gegnum vatnið. Og þvoið fötin á sjöunda degi og þér munuð verða hreinsaðir, og eftir þetta munuð þér fara inn í herbúðirnar.

Og Drottinn talaði til Móses og sagði, Taktu heildarfjölda herfanga hertökunnar frá manni til búfjár, þú og Eleazar presturinn og höfðingjar feðra safnaðarins. Og þið skuluð skipta herfanginu á milli stríðsmannanna sem fóru út í bardagalínuna, og á milli alls söfnuðarins. Og þér skuluð leggja til hliðar enda til Drottins frá mönnum stríðsmanna sem fóru út í bardagalínuna, eina sál úr fimm hundruð, frá mönnum og frá búfénu og frá uxunum og frá sauðfénu og frá asnum, Og frá helmingi þeirra skuluð þér taka. Og þú skalt gefa Eleazar prestinum fyrstu ávexti Drottins. Og frá helmingi sona Ísraels skaltu taka einn af fimmtíu af mönnum, og af nautgripum, og af sauðfé, og af asnum, og af öllu búfénu, og þú skalt gefa þá Levítunum sem halda vaktir í tjaldi Drottins.

Og Móses og Eleasar presturinn gerðu eins og Drottinn hafði boðið Móses. Og afgangur herfangsins sem stríðsmennirnir tóku sem herfang varð, af sauðkindum, sex hundruð þúsund og sjötíu og fimm þúsund. Og nautgripir, tveir og sjötíu þúsund, Og asnar, ein og sextíu þúsund, Og sálir manna af þeim konum sem ekki höfðu þekkt rúm manns, allar sálir, tveir og þrjátíu þúsund. Og helmingurinn, hlutur þeirra sem höfðu farið út í stríðið, var af tölu sauðfjárins þrjú hundruð og þrjátíu þúsund og sjö þúsund og fimm hundruð. Og hluti Drottins varð af sauðfénu sex hundruð sjötíu og fimm. Og nautgripir, sex og þrjátíu þúsund, og endinn til Drottins, tveir og sjötíu, Og asnar, þrjátíu þúsund og fimm hundruð, og skatturinn til Drottins, einn og sextíu. Og sálir manna, sextán þúsund, og skattur þeirra til Drottins, tveir og þrjátíu sálir.

Og Móses gaf Drottni endann, fórn Guðs, til Eleazars prestsins, eins og Drottinn hafði skipað Móse. frá hálfu hluta sona Ísraels, sem Móses skipti frá hermönnunum. Og helmingurinn af söfnuðinum af sauðfénu varð þrjú hundruð þrjátíu þúsund og sjö

þúsund fimm hundruð. Og nautgripir, sex og þrjátíu þúsund, Asnar, þrjátíu þúsund og fimm hundruð, Og sálir manna, sextán þúsundir. Og Móses tók eitt af fimmtíu úr helmingshluta Ísraelssona, bæði af mönnum og af búfé, og gaf þau til levítanna sem gættu varða við tjald Drottins, á þann hátt sem Drottinn hafði skipað Móses.

Og allir hinir skipaðir yfir þúsundaraðir liðsins komu til Móses, þúsundarstjórar og hundraðsstjórar, Og þeir sögðu til Móses: Þjónar þínir hafa tekið heildarfjölda stríðsmannanna sem voru hjá okkur, og ekki vantar neinn þeirra. Og við höfum boðið Drottni gjöfina, hver maður það sem hann fann af gullláti: armböndum og ökklabönd og hringum og handleggsbaugum og hálsmeni, til að sætta fyrir okkur frammi fyrir Drottni. Og Móses og Eleazar presturinn tóku gullið frá þeim, öll unnin ílát. Og allt gullið, fórnin sem þeir tóku til Drottins, varð sextán þúsund og sjö hundruð og fimmtíu siklar frá skipstjórum þúsunda og frá hundraðsstjórum. Og bardagamennirnir ránsuðu, hver fyrir sig. Og Móses og Eleazar prestur tóku gullið frá þúsundshöfðingjunum og hundraðshöfðingjunum, og báru það inn í vitnisburðartjaldið, til minningar um Ísraelssonu frammi fyrir Drottni.

32

Og búfé í miklum fjölda var hjá sonum Rúbens og sonum Gads, fjöldi afar mikill, og þeir sáu land Jasers og land Gíleads, og staðurinn var hentugur fyrir búfé. Og eftir að hafa nálgast sögðu synir Rúbens og synir Gads við Móse og við Eleazar prest og við höfðingja söfnuðarins og sögðu, Ataroth, og Daibon, og Jazer, og Nimrah, og Heshbon, og Elealeh, og Sebama, og Nebo, og Baian, Landið sem Drottinn hefur afhent fyrir sonum Ísraels er land fyrir búfénað, og þjónar þínir hafa búfé. Og þeir sögðu: Ef við höfum

fundið hylli fyrir þér, láttu þetta land verða gefið þjónum þínum í eign, og láttu okkur ekki fara yfir Jórdan.

Og Móses sagði til sona Gads og til sona Rúbens: Bræður yðar fara í stríðið, en þér munuð sitja hér? Og hvers vegna snúið þér hugum sona Ísraels frá því að fara yfir inn í landið sem Drottinn gefur þeim? Gerðu feðurnir yðar ekki þannig, þegar ég sendi þá frá Kades Barnea til að skoða landið? Og þeir fóru upp dal þrúguklasans og skoðuðu landið, og þeir sneru hjarta sona Ísraels frá, svo að þeir myndu ekki fara inn í landið sem Drottinn gaf þeim. Og Drottinn reiddist í reiði á þeim degi og sór og sagði, Ef þessir menn sem fóru upp úr Egyptalandi, frá tuttugu ára aldri og eldri, þeir sem vita hið góða og hið illa, munu sjá landið sem ég sór Abraham og Ísak og Jakob, því að þeir fylgdu ekki eftir mér,

nema Kaleb, sonur Jefonne, hinn aðskildi, og Jósúa, sonur Núns, vegna þess að þeir fylgdu Drottni. Og Drottinn var reiður í reiði sinni á Ísrael, og dreifði þeim í eyðimörkinni í fjörutíu ár, þar til öll kynslóðin var eytt, þeir sem gerðu hið illa fyrir Drottni. Sjá, þér hafið risið upp í stað feðra ykkar, eyðilegging syndugra manna, til að bæta enn frekar við reiði Drottins yfir Ísrael. Að þið munuð snúa ykkur frá honum og bæta enn við að yfirgefa hann í eyðimörkinni, og þið munuð brjóta lög gegn öllum þessum söfnuði.

Og þeir komu til hans og sögðu: Við munum byggja hér sauðahús fyrir búfénað okkar og borgir fyrir fjölskyldur okkar. Og vér vopnuðum okkur sem framvörður á undan sonum Ísraels, þar til vér leiðum þá inn á sinn eigin stað, og farangur okkar mun búa í virkjuðum borgum vegna íbúa landsins. Ekki munum við snúa aftur inn í hús okkar fyrr en synir Ísraels hafa verið skiptir, hver í sína arfleifð. Og við munum ekki lengur erfa með þeim handan

Jórdan og lengra, því að við höfum fengið hluti okkar handan Jórdan í austri.

Og Móses sagði til þeirra: Ef þið gerið samkvæmt þessu orði, ef þið vopnið ykkur fyrir Drottni til stríðs, og allir vopnaðir menn yðar munu fara yfir Jórdan fyrir Drottni, þar til óvinur hans verður eytt frá andliti hans, Og verði landið undirokað frammi fyrir Drottni, og eftir þetta munuð þér snúa aftur og munuð þér vera saklausir frammi fyrir Drottni og frá Ísrael, og mun landið þetta vera yður í eign frammi fyrir Drottni. Ef þið gerið ekki svona, munuð þið syndga frammi fyrir Drottni, og þið munuð vita synd yðar þegar hið vonda grípur yður. Og þér munuð byggja yður sjálfum borgir fyrir farangrinum yðar og bæi fyrir nautgripunum yðar, og þér munuð gera það sem fer út úr munni yðar.

Og synir Rúbens og synir Gads sögðu til Móses: Þjónar þínir munu gera eins og Drottinn okkar býður. Farangurinn okkar, konurnar okkar og allur búfénaðurinn okkar munu vera í borgunum Gílead. En börn þín munu öll fara fram vopnuð og uppröðuð fyrir Drottni inn í stríðið, á þann hátt sem Drottinn segir.

Og Móses samsetti þeim Eleazar prestinn, og Jósúa son Núns, og höfðingja ættanna af ættkvíslum Ísraels. Og Móses sagði til þeirra: Ef synir Rúbens og synir Gads fara yfir Jórdan með ykkur, allir vopnaðir til stríðs frammi fyrir Drottni, og þér leggið undir ykkur landið á móti ykkur, þá skuluð þér gefa þeim landið Gílead í eign. Ef þeir fara ekki vopnaðir yfir með yður inn í stríðið fyrir Drottni, þá skuluð þér flytja farangur þeirra og konur þeirra og búfé þeirra á undan yður inn í land Kanaans, og þeir skulu erfa saman með yður í landinu Kanaani. Og synir Rúbens og synir Gads svöruðu og sögðu: Allt sem Drottinn segir þjónum sínum,

það munum vér gera. Við munum fara vopnaðir yfir fyrir Drottni inn í land Kanaans, og þér munuð gefa okkur eignina handan Jórdanar.

Og Móses gaf þeim, sonum Gads og sonum Rúbens og hálfu ættkvíslar Manasses, sona Jósefs, konungsríki Síhons, konungs Amórríta, og konungsríki Ogs, konungs Básans, landið og borgirnar með landamærum þess, borgir landsins umhverfis. Og synir Gads byggðu Daibon og Ataroth og Aroer, og Sofar, og Jaser, og upphófu þær, og Namram og Baitharan, virtar borgir, og sauðabæi. Og synir Rúbens byggðu Hesbon og Eleale og Kiriathaim. og Beelmeon, umluktar, og Sebama, og þeir nefndu borgirnar sem þeir byggðu samkvæmt nöfnum þeirra. Og sonur Makírs, sonar Manasse, fór til Gíleads og tók hana og eyðilagði Amórítana sem bjuggu þar. Og Móses gaf Gílead til Makírs, sonar Manasse, og hann bjó þar. Og Jair, sonur Manasse, fór og tók sveitabæi þeirra og nefndi þá sveitabæi Jairs. Og Nabau fór og tók Kaath og þorpin hennar, og nefndi þau Naboth eftir nafni sínu.

33

Og þetta eru áfangar Ísraelssona, eins og þeir fóru út úr Egyptalandi með her sínum undir forystu Móses og Arons. Og Móses skrifaði brottfarir þeirra og stöðvar þeirra samkvæmt orði Drottins, og þetta eru stöðvar ferðar þeirra. Þeir fóru frá Rameses í fyrsta mánuðinum, á fimmtánda degi hins fyrsta mánaðar, daginn eftir páskana fóru Ísraels synir út með uppréttu höfði fyrir augum allra Egypta. Og Egyptarnir voru að jarða alla hina dauðu sem Drottinn laust, allt frumburð í Egyptalandi, og á guðum þeirra framdi Drottinn hefndina. Og eftir að hafa farið frá Ramesse tjölduðu synir Ísraels í Sukkót. Og eftir að hafa farið frá Sokkót tjölduðu þeir í Bútan, sem er einhver hluti eyðimerkurinnar. Og

þeir fóru frá Búþan og lögðust við á munninum Eiróþ, sem er andspænis Beelseffón, og þeir lögðust við andspænis Magdólou. Og þeir fóru frá gagnvart Eiróth og fóru yfir miðja hafsins inn í eyðimörkina, og þeir fóru þriggja daga leið gegnum eyðimörkina, og þeir tjölduðu í Pikríais. Og þeir fóru frá Beiskuvatni og komu til Elim, og í Elim voru tólf uppsprettur vatns og sjötíu pálmatré, og þeir tjölduðu þar við vatnið. Og þeir fóru frá Elim og tjölduðu við Rauðahafið. Og þeir fóru frá Rauðahafi og tjölduðu í eyðimörkinni Sín.

Og þeir fóru frá eyðimörk Sín og tjölduðu í Rafaka. Og þeir fóru frá Rafaka og tjölduðu í Aílús. Og þeir fóru frá Aílús og tjölduðu í Rafídín, og þar var ekki vatn fyrir lýðinn til að drekka. Og þeir fóru frá Raphidin og tjölduðu í eyðimörk Sinai. Og þeir fóru frá eyðimörk Sínaí og tjölduðu í gröfum löngunarinnar. Og þeir fóru frá girndargröfunum og tjölduðu í Aseroth. Og þeir fóru frá Aseroth og tjölduðu í Rathamah.

Og þeir fóru frá Rathamá og lögðu tjöld í Remmon-Phares. Og þeir fóru frá Remmon-Phares og tjölduðu í Lebona. Og þeir fóru frá Lebona og tjölduðu í Ressan. Og þeir fóru frá Ressan og tjölduðu í Makellath. Og þeir fóru frá Makellath og tjölduðu í Saphar. Og þeir fóru frá Safar og tjölduðu í Karadaþ. Og þeir fóru frá Karadaþ og tjölduðu í Makeloþ. Og þeir fóru frá Makeloth og tjölduðu í Kataath. Og þeir fóru frá Kataath og tjölduðu í Tarath. Og þeir fóru frá Tarath og tjölduðu í Mathekka. Og þeir fóru frá Mathekka og tjölduðu í Selmona. Og þeir fóru frá Selmona og tjölduðu í Masouruth. Og þeir fóru frá Masúrút og tjölduðu í Banaía. Og þeir fóru frá Banaía og tjölduðu á fjallinu Gadgad.

Og þeir fóru frá fjallinu Gadgad og tjölduðu í Etebatha. Og þeir fóru frá Etebatha og tjölduðu í Ebronah. Og þeir fóru frá

Ebrona og lögðu tjöld í Gesíon-Gaber. Og þeir fóru frá Gesíon Gáber og tjölduðu í eyðimörkinni Sín, og þeir fóru frá eyðimörkinni Sín og tjölduðu í eyðimörkinni Faran; þessi er Kades. Og þeir fóru frá Kades og tjölduðu við Hór-fjall nálægt landi Edóm.

Og Aron presturinn fór upp vegna boðs Drottins, og dó þar á fertugasta ári brottfarar Ísraelssona úr Egyptalandi, á fyrsta degi fimmta mánaðar. Og Aron var hundrað tuttugu og þriggja ára þegar hann dó á Horfjalli. Og Arad, hinn kanaanítski konungur, sem bjó í landi Kanaans, heyrði þegar synir Ísraels voru að fara inn. Og þeir fóru frá Hór-fjallinu og tjölduðu í Selmóna. Og þeir fóru frá Selmona og tjölduðu í Finon. Og þeir fóru frá Fínon og tjölduðu í Óbót.

Og þeir fóru frá Óbót og tjölduðu í Gaí, handan við mörk Móabs. Og þeir fóru frá Gaí og tjölduðu í Daibón-Gad. Og þeir fóru frá Daíbon-Gad og tjölduðu í Gelmon-Deblathaím. Og þeir fóru frá Gelmon Deblathaim og tjölduðu á Abarimfjöllum, gagnvart Nabau. Og þeir fóru frá Abarimfjöllum og tjölduðu vestan Moabs, við Jórdan gagnvart Jeríkó. Og þeir tjölduðu við Jórdan milli Aesímóth og Belsa, sem er í vesturhluta Móabs.

Og Drottinn talaði til Móses á sléttunum í Móab við Jórdan gagnvart Jeríkó og sagði, Talaðu við syni Ísraels og segðu við þá: Þér farið yfir Jórdan inn í land Kanaans. Og þið munuð eyðileggja alla íbúana í landinu fyrir andliti yðar, og þið munuð fjarlægja vaktstaði þeirra, og öll steypt skurðgoð þeirra munuð þið eyðileggja, og allar súlur þeirra munuð þið fjarlægja. Og þið skuluð eyðileggja alla íbúa landsins, og þið skuluð búa í því, því að ég hef gefið yður land þeirra í arf. Og þið skuluð erfa land þeirra með hlutkesti samkvæmt ættkvíslum yðar. Hinum fleiri skuluð þið

auka eign þeirra, og hinum færri skuluð þið minnka eign þeirra. Þar sem nafn hans kemur fram, þar mun hans vera. Samkvæmt ættkvíslum feðra yðar skuluð þið erfa. Ef þið eyðileggið ekki íbúana á jörðinni frá andliti yðar, þá munu þeir sem þið skilið eftir úr þeim verða þyrnar í augum yðar og örvar í hliðum yðar, og þeir munu vera óvinir yður á jörðinni sem þið munuð búa á. Og það mun verða eins og ég ákvaðst að gera við þá, mun ég gera við ykkur.

34

Og Drottinn talaði til Móses og sagði, Skiptu sonum Ísraels og þú munt segja til þeirra: Þér eruð að fara inn í landið Kanaan. Þetta mun vera yður til arfleifðar, land Kanaan með landamærum sínum. Og hliðin til suðurs verður yðar frá eyðimörk Sin uns að Edom, og landamæri yðar til suðurs verða frá hluta hins salta hafs frá austri. Og landamærin munu umlykja ykkur frá suðri að uppstigningu Akrabin, og fara framhjá Ennak, og útrás þess mun vera að suðri Kades hins Barnea, og það mun fara út í bæ Arad og fara framhjá Asemona. Og landamærin munu liggja í hring frá Asemona að gljúfri Egyptalands, og útgangurinn mun vera sjórinn. Og mörk sjávarins munu vera yður; hið mikla haf mun afmarka. Þetta munu vera yður mörk sjávarins.

Og þetta munu vera ykkur landamærin til norðurs: frá hinu mikla hafi skuluð þér mæla ykkur landamæri hjá fjallinu. Og frá fjallinu skuluð þér mæla þeim fjallið, þegar farið er inn í Hamat, og útrás hans mun verða landamærin Saradak. Og landamærin munu fara út frá Dephrona, og útgangur þess mun vera Arsenain; þetta munu vera ykkur landamærin frá norðri. Og landamærin munu fara niður frá Sephephamar til Bela frá austri að uppsprettum, og landamærin munu fara niður frá Bela á bak

Chinnerethssjávar frá austri. Og mörkin munu fara niður frá Sefamar til Bela frá austri að uppsprettunum, og mörkin munu fara niður frá Bela á bakhlið sjávar Kinneret frá austri. Og landamærin munu fara niður að Jórdan, og útgangurinn mun vera hið salta haf. Þetta mun vera yður landið og landamæri þess í kring.

Og Móses bauð sonum Ísraels og sagði: Þetta er landið sem þér skuluð erfa með hlutkesti, á þann hátt sem Drottinn skipti að gefa það hinum níu ættkvíslum og hálfu ættkvíslinni Manasse. Að ættbálkur sona Rúbens og ættbálkur sona Gads samkvæmt húsum feðra þeirra tók, og hálf ættbálks Manasses fékk hluti sína. Tveir ættkvíslir og hálfur ættkvísli tóku hlutskipti sín handan Jórdans við Jeríkó frá suðri í átt til austurs.

Og Drottinn talaði til Móses og sagði, Þetta eru nöfn mannanna sem munu úthluta ykkur landinu, Eleazar presturinn og Jósúa Núnsson. Og einn höfðingi úr hverri ættkvísl skuluð þér taka til að skipta landinu milli yðar.

Og þetta eru nöfn mannanna af ættbálki Júda: Kaleb, sonur Jefunne. Af ættbálki Símeons, Salamíel, sonur Semíúðs. Af ættbálki Benjamíns, Eldad, sonur Chaslons, Af ættbálki Dan, höfðingi Bakkír, sonur Eglí. Af sonum Jósefs, ættbálks sona Manasse, höfðingi Aníel, sonur Súfís. Af ættbálki sona Efraíms, höfðinginn Kamúel, sonur Sabatans. Af ættbálki Zebúlons, höfðinginn Elísafan, sonur Parnaks. Af ættkvísl sona Íssakar, höfðingi Faltíel, sonur Ossa. Af ættkvísl sona Asers, höfðinginn Akíor, sonur Selemís. Af ættbálki Naftali, höfðinginn Fadael, sonur Iamiouds.

Þessum skipaði Drottinn að skipta með sonum Ísraels í landi Kanaans.

35

Og Drottinn talaði til Móses á vesturlandi Móabs við Jórdan gagnvart Jeríkó og sagði: Skiptu sonum Ísraels, og þeir munu gefa Levítum frá hlutum eignar sinnar borgir til að búa í, og úthverfi borganna umhverfis þær munu þeir gefa Levítum. Og borgirnar verða þeim til að búa í, og afgirðingar þeirra verða fyrir búfénað þeirra og alla fjórfætlinga þeirra. Og hinar samliggjandi af borgunum, sem þér munuð gefa Levítunum, frá vegg borgarinnar og út tveir þúsund álnir í kring. Og þú skalt mæla utan af borginni hliðina hina að austan tvö þúsund álnir, og hliðina hina að sunnan tvö þúsund álnir, og hliðina hina að vestan tvö þúsund álnir, og hliðina hina að norðan tvö þúsund álnir, og borgin verður í miðju þessa fyrir yður, og landamæri borganna. Og borgirnar skuluð þér gefa Levítunum, þær sex borgir flóttastaðanna sem þér skuluð gefa til að morðinginn geti flúið þangað, og til viðbótar við þessar fjörutíu og tvær borgir. Allar borgirnar skuluð þér gefa Levítunum, fjörutíu og átta borgir, þessar og úthverfi þeirra. Og borgirnar sem þér munuð gefa frá eign sona Ísraels, frá þeim sem hafa margt, margt, og frá þeim sem hafa minna, minna, hver samkvæmt arfleifð sinni sem þeir munu erfa, þeir munu gefa frá borgunum til Levítanna.

Og Drottinn talaði til Móses og sagði, Talaðu við syni Ísraels og segðu við þá: Þér farið yfir Jórdan inn í land Kanaans. Og þér skuluð setja í sundur yður borgir, griðastaðir munu vera yður til að flýja þangað morðingjinn, hver sá sem hefur slegið sál óviljandi. Og borgirnar munu vera yður griðastaðir frá blóðhefnandanum, og morðinginn skal ekki deyja fyrr en hann stendur frammi fyrir

samkundunni til dóms. Og borgirnar sem þér munuð gefa, hinar sex borgir, munu verða yður að griðastöðum. Þrjár borgir skuluð þér gefa handan Jórdans, og þrjár borgir skuluð þér gefa í landi Kanaans.

Griðastaður verður til sona Ísraels, og til útlendingsins, og til búsetans sem er meðal yðar, þessar borgir verða að griðastað, til að flýja þangað fyrir hvern þann sem hefur slegið sál óviljandi.

Ef einhver slær annan mann með járnverkfæri og hann deyr, þá er hann morðingi; morðinginn skal látinn verða til dauða. Ef maður slær annan með steini úr hendi, sem maður getur dáið af, og hann deyr, þá er hann morðingi; morðinginn skal látinn verða til dauða. Ef hann slær hann með viðarílát úr hendi, sem hann getur dáið af, og hann deyr, þá er hann morðingi; morðinginn skal látinn verða til dauða.

Blóðhefndarmaðurinn mun drepa morðingann; þegar hann mætir honum mun hann drepa hann. Ef en í gegnum fjandskap ýtir hann honum og kastar á hann öllu ílát úr láðstað og hann deyr, Eða ef hann laust hann vegna reiði með hendinni, og hann deyr, þá skal sá sem laust drepinn verða til dauða, morðingi er hann. Til dauða skal morðinginn drepinn verða. Blóðhefndarmaðurinn mun drepa morðingann þegar hann hittir hann.

Ef en skyndilega, ekki af fjandskap, ýtir hann hann, eða kastar einhverju íláti á hann, ekki úr launsátri, eða með einhverjum steini sem hann getur dáið af, án þess að vita, og hann fellur á hann og hann deyr, en hann sjálfur var ekki óvinur hans, né leitaðist hann við að skaða hann, og safnaðurinn mun dæma milli þess sem sló og milli blóðhefndarans samkvæmt þessum dómum.

Og söfnuðurinn mun frelsa hinn sem myrt hefur frá blóðhefndaranum, og söfnuðurinn mun endurheimta hann til griðaborgar hans, þangað sem hann flúði, og hann mun búa þar uns hinn mikli prestur deyr, sá sem þeir smurðu með hinni heilögu olíu.

Ef en við brottför fer morðinginn út fyrir mörk borgarinnar sem hann flúði til, Og ef blóðhefndarmaðurinn finnur hann utan landamæra skjólborgarinnar hans, og blóðhefndarmaðurinn morðar morðingjann, þá er hann ekki sekur. Í borginni flóttans láti hann búa þar til presturinn hinn mikli deyr, og eftir að presturinn hinn mikli deyr, mun morðinginn snúa aftur inn á jörð eignar sinnar.

Og þetta skal vera yður að rétti dóms um allar kynslóðir yðar í öllum bústaðum yðar. Hver sem hefur slegið sál, á grundvelli vitna skalt þú myrða morðinginn, og eitt vitni skal ekki vitna gegn sál til dauða. Og þið skuluð ekki taka lausnargjald fyrir sál frá morðingjanum sem sekur er að vera drepinn, því hann skal vera drepinn til dauða. Þið munuð ekki taka lausnargjald fyrir að flýja til borgar hælanna, til að búa aftur á jörðinni, þar til hinn mikli prestur deyr. Og þið munuð ekki myrða jörðina sem þið búið í, því þetta blóð myrðir jörðina, og jörðin verður ekki sætt frá blóðinu sem hefur verið úthellt á hana, heldur á blóðinu þess sem hellir því út. Og þér skuluð ekki óhreinka landið sem þér búið á, þar sem ég dvel meðal yðar, því að ég er Drottinn sem dvelur í miðju Ísraels sona.

36

Og stjórnendur ættbálks sona Gílead, sonar Makírs, sonar Manasse, úr ættbálki sona Jósefs nálguðust og töluðu fyrir Móse

og fyrir Eleazar prestinum og fyrir stjórnendum feðraætta sona Ísraels, Og þeir sögðu: Herra okkar bauð Drottinn að gefa landið arfleifðarinnar í hlut sonum Ísraels, og herra okkar bauð Drottinn að gefa arfleifð Salpaads, bróður okkar, dætrum hans. Og þær munu verða konur einum af ættkvíslum Ísraelssona, og hlutur þeirra verður tekinn burt úr eign feðra okkar og bætt við arfleifð þeirrar ættkvíslar sem þær giftast inn í, og úr hlut arfleifðar okkar verður hann tekinn burt. Ef en losun synanna Ísraels verður, þá mun arfur þeirra bætast við arfinn þeirrar ættkvíslar sem þær verða konur hjá, og frá arfi ættkvíslar ættarinnar okkar mun arfur þeirra verða tekinn burt.

Og Móses bauð sonum Ísraels vegna boðs Drottins og sagði: Svo segir ættkvísl sona Jósefs. Þetta er orðið sem Drottinn skipti dætrum Salpaad og sagði: Hverjum sem líkar frammi fyrir þeim, verði þær konur, nema úr þjóð föður þeirra verði þær konur. Og arfurinn mun ekki flytjast milli ættbálka Ísraelssona frá einum ættbálki til annars, því að Ísraelssynir munu hver um sig halda fast við arf ættbálks fjölskyldu sinnar. Og sérhver dóttir sem erfir arfleifð úr ættkvíslum Ísraelssona skal verða eiginkona einhvers úr þjóð föður síns, svo að synir Ísraels erfi hver sína föðurlegu arfleifð. Og hluturinn mun ekki flytjast frá ættkvísl til annarrar ættkvíslar, heldur munu synir Ísraels halda fast hver við sína arfleifð.

Á þann hátt sem Drottinn bauð Móse, þannig gerðu dætur Salpáads. Og urðu Thersa og Egla og Melcha og Nóa og Malaa, dætur Salpaads, frændum sínum, Úr fólki Manasse, sona Jósefs, urðu þær konur, og arfur þeirra varð hjá ætt föður þeirra. Þetta eru boðorðin og skipanirnar og dómarnir, sem Drottinn skipaði í hendi Móses vestan Móab við Jórdan gagnvart Jeríkó.

Drottinn Frelsar

1

Þetta eru orðin sem Móses talaði til alls Ísraels handan Jórdans í eyðimörkinni í vesturátt nálægt Rauðahafinu milli Paran, Tófel, Lobon, Aulon og Katahrýsea. Ellefu daga er vegurinn frá Horeb um Seir-fjall til Kades-Barnea. Og það gerðist á fertugasta ári, á ellefta mánuði, á fyrsta degi mánaðarins, að Móses talaði til allra sona Ísraels, samkvæmt öllu því sem Drottinn hafði skipað honum til þeirra, eftir að hafa barist Sihon, konung Amorrítanna, sem bjó í Hesbon, og Og, konung Basans, sem bjó í Astarot og í Edrei, Handan Jórdanar í landi Móabs byrjaði Móses að skýra þennan lögmál og sagði, Drottinn, Guð okkar, talaði til okkar í Kóreb og sagði: Látið það nægja ykkur að búa á þessu fjalli. Snúið aftur og farið burt, þið, og farið inn í fjall Amórríta og til allra nágrannanna í Araba, inn í fjallið og sléttunar, og til suðurs og að ströndinni, land Kananíta og Antílíbanon, allt til hins mikla fljóts, Eufratsfljóts. Sjáið, hann hefur afhent yður landið. Farið inn og takið landið í arf, sem ég sór feðrum yðar, Abraham og Ísak og Jakob, að gefa þeim og sæði þeirra með þeim.

Og ég sagði til yðar á þeim tíma og sagði: Ég mun ekki geta borið yður einn. Drottinn, Guð yðar, hefur margfaldað ykkur, og sjá, þið eruð í dag eins og stjörnur himinsins að fjölda. Drottinn, Guð feðra yðar, megi bæta við yður þúsundfalt eins og þið eruð, og blessa yður eins og hann talaði til yðar. Hvernig get ég einn borið erfiðleika yðar og byrði yðar og deilur yðar? Gefið ykkur sjálfum vitran menn og kunnáttumenn og skynsamir úr ættkvíslum ykkar, og ég mun setja þá sem leiðtoga yfir ykkur. Og þér svaraðuð mér og sögðuð: Gott er það orð sem þú talaðir, að gera það. Og ég tók

frá yður vitran menn, kunnáttumenn og skynsamir, og skipti ég þá til að leiða yfir yður sem þúsundarstjóra, hundraðsstjóra, fimmtíustjóra, tíustjóra og skrifstjóra hjá dómurum yðar. Og ég skipaði dómurum yðar á þeim tíma og sagði: Heyrið á milli bræðra yðar og dæmið réttlátlega á milli manns og bróður og útlendings hans. Þú skalt ekki þekkja andlit í dómi; þú skalt dæma samkvæmt hinum litla og samkvæmt hinum mikla. Þú skalt ekki sýna hlutdrægni gagnvart andliti manns, því að dómurinn er Guðs. Og það orð sem erfitt er frá yður skuluð þér bera upp til mín, og ég mun heyra það. Og ég skipti ykkur á þeim tíma öll þau orð sem þér skuluð gera.

Og eftir að hafa farið frá Kóreb fórum við um alla eyðimörkina hina miklu og ógnvekjandi, sem þið sáuð, á leið að fjalli Amórríta, eins og Drottinn, Guð okkar, skipaði okkur, og við komum til Kades-Barnea. Og ég sagði til yðar: Þið eruð komin til fjallalands Amorrítanna, sem Drottinn, Guð okkar, gefur yður. Sjáið, Drottinn, Guð ykkar, hefur afhent ykkur landið fyrir andliti ykkar. Farið upp og takið það í arf, eins og Drottinn, Guð feðra ykkar, sagði ykkur. Óttist ekki og hræðist ekki. Og þér komuð allir að mér og sögðuð: Látum oss senda menn á undan okkur, og láta þá njósna um landið fyrir okkur, og láta þá tilkynna okkur svar um veginn sem við munum fara upp um, og borgirnar sem við munum fara inn í. Og orðið þótti mér gott, og ég tók tólf menn úr yðar hópi, einn mann úr hverri ættkvísl. Og eftir að hafa snúið aftur fóru þeir upp í fjallið og komu til Esjkóldals og njósnuðu hann. Og þeir tóku í hendur sínar af ávexti landsins og fluttu til yðar, og þeir sögðu: Gott er landið sem Drottinn, Guð okkar, gefur okkur.

Og þér voruð ekki viljugir til að fara upp, heldur óhlýðnuðuð þér orði Drottins Guðs okkar. Og þið urruðuð í tjöldunum yðar og sögðuð: Vegna þess að Drottinn hatar okkur, leiddi hann okkur út

úr landi Egyptalands til að afhenda okkur í hendur Amórítanna, til að eyða okkur. Hvert förum við upp? En bræður ykkar sneru hjörtum ykkar frá og sögðu: Þjóð stór og fjölmenn og sterkari en við, og borgir stórar og virktar allt til himins, og jafnvel syni risa höfum við séð þar. Og ég sagði til yðar: Verið ekki hræddir og hræðist þá ekki. Drottinn, Guð yðar, sem gengur fyrir yður, hann mun berjast með yður gegn þeim samkvæmt öllu því sem hann gerði fyrir yður í Egyptalandi og í þessari eyðimörk sem þið sáuð á leið að fjalli Amorríta, eins og Drottinn bar þig Guð þinn, eins og maður ber son sinn, á öllum veginum sem þið fóruð þar til þið komust á þennan stað.

Og í þessu orði trúðuð þér ekki Drottni, Guði okkar, Sá sem fer á undan yður fyrst á veginum til að velja yður stað, leiðir yður í eldi um nóttina, sýnir yður veginn sem þér skuluð fara á honum, og í skýi um daginn.

Og Drottinn heyrði rödd orða yðar, og hann varð reiður og sór og sagði: Ef einhver af þessum mönnum mun sjá þetta góða land sem ég sór feðrum þeirra, nema Caleb, sonur Jephunneh, þessi mun sjá það, og honum mun ég gefa landið sem hann steig á, og sonum hans, vegna þess að hann var hollur Drottni. Og Drottinn var reiður við mig vegna ykkar og sagði: Ekki heldur muntu fara þangað inn. Jósúa, sonur Nún, sem stendur hjá þér, hann mun fara inn þar; styrk hann, því að hann mun láta Ísrael erfa hana. Og hvert ungt barn sem ekki veit í dag hvað er gott eða illt, þau munu ganga inn þar, og þeim mun ég gefa það, og þau munu erfa það. Og þér snéruð aftur og herbúðuð í eyðimörkinni á veginum að Rauðahafinu.

Og þið svöruðuð og sögðuð: Við höfum syndgað fyrir Drottni, Guði vorum. Við munum fara upp og berjast samkvæmt öllu því

sem Drottinn, Guð vor, bauð okkur. Og hver tók upp vopn sín, og þið safnaðist saman og fóruð upp á fjallið. Og Drottinn sagði til mín: Segðu þeim: Þið munuð ekki fara upp né berjast, því ég er ekki með yður, og þið munuð verða muldir fyrir óvinum yðrum. Og ég talaði til yðar, en þér hlýdduð ekki á mig og víkuð frá orði Drottins, og þér fóruð upp í fjallið eftir að hafa brotið gegn. Og Amórríti, sem bjó á því fjalli, fór út til fundar við ykkur og elta ykkur eins og býflugur gera, og særðu ykkur frá Seír til Horma. Og eftir að hafa setið niður grétuð þér fyrir Drottni Guði okkar, en Drottinn heyrði ekki rödd ykkar né gaf hann gaum að ykkur.

Og þið sátuð í Kades í marga daga, eins marga daga og þið nokkurn tíma sátuð.

2

Og eftir að hafa snúið aftur fórum við í eyðimörkina, á leiðinni að Rauðahafi, á þann hátt sem Drottinn talaði til mín, og við fórum í hring um Seir-fjall í marga daga. Og Drottinn sagði til mín, Látið það vera ykkur nóg að umhverfa fjallið þetta, snúið þér því á norður. Og bjóddu fólkinu og segðu: Þér farið framhjá landamærum bræðra yðarra, sona Esaú, sem búa í Seír, og þeir munu óttast yður og þeir munu varast yður mjög. Ekki takið þátt í stríði gegn þeim, því ég mun ekki gefa yður neitt af landi þeirra, ekki einu sinni fótbretti, því að ég hef gefið sonum Esaús fjallið Seír í hlutskipti. Kaupið mat fyrir silfur frá þeim og étið, og takið vatn með mæli frá þeim fyrir silfur og drekkið. Því að Drottinn, Guð okkar, blessaði þig í öllu verki handa þinna. Taktu eftir hvernig þú fórst í gegnum eyðimörkina miklu og ógnvekjandi. Sjá, í fjörutíu ár var Drottinn, Guð þinn, með þér, þig vantaði ekkert.

Og við fórum framhjá bræðrum okkar, sonum Esá, sem bjuggu í Seír, hjá leiðinni um Araba frá Aílon og frá Gesíon-Gaber, og eftir að hafa snúið við fórum við framhjá eyðimörk Móabs. Og Drottinn sagði til mín: Verið ekki fjandsamlegir við Móabíta og gangið ekki í stríð við þá, því ég mun ekki gefa ykkur neitt af landi þeirra í arf, því ég hef gefið sonum Lóts Aróer til að erfa. Fyrrverandi Ommin-menn höfðu sest að á henni, stór og fjölmenn þjóð og sterk, rétt eins og Anakim-mennirnir. Rephaim munu þeir vera taldir, og þessir rétt eins og Anakim, og Moabítarnir kalla þá Emim. Og í Seir dvaldi Hórítinn áður, og synir Esaú eyðilögðu þá og útrýmdu þeim frá andliti sínu. Og þeir settust að í stað þeirra, á sama hátt og Ísrael gerði við land arfleifðar sinnar, sem Drottinn hafði gefið þeim. Nú því skal rísa og fara, og farið í gegnum giljuna Zaret.

Og dagarnir sem við ferðuðumst frá Kades Barnea þar til við fórum framhjá dalnum Zaret voru þrjátíu og átta ár, þar til öll kynslóð stríðsmanna dó úr herbúðunum, eins og Drottinn sór Guð þá. Og hönd Guðs var á þeim til að eyða þeim úr miðju herbúðarinnar þar til þeir dóu.

Og það gerðist þegar allir stríðsmennirnir féllu deyandi úr miðju fólksins, og hann talaði. Herrinn sagði við mig: Þú munt fara yfir landamærin í dag. Moab, Aroer, Og þér skuluð koma nálægt sonum Ammons, verið ekki fjandsamlegir við þá, né skuluð þér hefja stríð við þá, því ég mun ekki gefa þér neitt af landi sona Ammons í arf, vegna þess að ég hef gefið það sonum Lots í arf. Land Rephaim mun teljast sem slíkt, því á því bjuggu Rephaim áður og Ammonítar kalla þá Zamzummim. Þjóð mikil og fjölmenn og sterkari en þér, rétt eins og Enakeimar, og Drottinn eyðilagði þá fyrir andliti þeirra, og þeir erfðu og settust að í stað þeirra til þessa dags. Rétt eins og þeir gerðu við syni Esaús, sem bjuggu í

Seír, á þann hátt sem þeir útrýmdu Hórítum frá andliti sínu, og erfðu þá, og settust að í stað þeirra til þessa dags. Og Euaioi sem bjuggu í Asedoth allt til Gaza, og Kappadókíumennirnir sem fóru út frá Kappadókíu, útrýmdu þeim og settust að í stað þeirra.

Nú því rísið upp og farið burt, og farið yfir gljúfrið Arnon. Sjá, ég hef gefið í hendur þínar Sihon, konung Heshbon, Amorríta, og land hans. Byrjaðu að erfa það, hefðu stríð við hann á þessum degi. Byrjaðu að leggja skjálfta þinn og ótta þinn yfir andlit allra þjóðanna undir himninum, sem, þegar þær heyra nafn þitt, munu verða órólegar og munu þjást af verkjum frá andliti þínu.

Og ég sendi sendiboða úr eyðimörkinni Kedemót til Síhon, konungs Hesbon, með friðsamlegum orðum og sagði: Ég mun fara í gegnum land þitt, ég mun halda mig við veginn, ég mun ekki víkja til hægri né til vinstri. Mat fyrir silfur skaltu selja mér, og ég mun eta, og vatn fyrir silfur skaltu selja mér, og ég mun drekka, nema það að ég mun fara í gegn fótgangandi. Eins og synir Esaús sem búa í Seír gerðu við mig, og Móabítarnir sem búa í Aróer, þar til ég fer yfir Jórdan inn í landið sem Drottinn Guð okkar gefur okkur. Og Síhon konungur Hesbon var ekki viljugur til að láta okkur fara í gegnum land hans, vegna þess að Drottinn Guð okkar herti anda hans og styrktist hjarta hans, svo að hann yrði afhentur í hendur þínar eins og á þessum degi.

Og Drottinn sagði til mín: Sjá, ég hef byrjað að afhenda fyrir andliti þínu Síhon, konung Hesbon, Amórítann, og land hans, og byrja að erfa land hans. Og Síhon, konungur Hesbon, fór út til móts við okkur, hann og allt fólk hans, til stríðs við Jassa. Og Drottinn, Guð okkar, afhenti hann fyrir andliti okkar, og við lögðum hann og syni hans og allt fólk hans. Og við náðum allar borgir hans á þeim tíma, og við eyðilögðum alla borg í röð, og

konurnar þeirra og börnin þeirra, við skildum ekki eftir neinn lifandi. Nema búféð ránuðum við, og rán borganna tókum við. Frá Aróer, sem er við strönd straumvatnsins Arnón, og borgina sem var í dalnum, og til fjalls Gíleað, varð engin borg sem slapp undan okkur. Allar afhenti Drottinn, Guð okkar, í hendur okkar. Nema nálægt sonum Ammon nálguðumst við ekki öll hið samliggjandi gljúfurár Jabbok og borgirnar í hinu fjallótta, eins og Drottinn, Guð okkar, skipaði okkur.

3

Og snúið til baka fórum við upp veginn til Basans, og Og konungur Basans fór út í fund okkar, hann sjálfur og allur lýður hans til stríðs í Edraím. Og Drottinn sagði við mig: Óttast hann ekki, því að ég hef gefið hann í hendur þínar, og allt fólk hans og allt land hans, og þú munt gera við hann rétt eins og þú gerðir við Síhon, konung Amorrítanna, sem bjó í Hesbon. Og Drottinn, Guð okkar, afhenti hann í hendur okkar, og Og, konung Basan, og allt lýð hans, og við lögðum hann niður þannig að ekkert sæði hans var skilið eftir.

Og við náðum allar borgir hans á þeim tíma, það var engin borg sem við tókum ekki frá þeim, sextíu borgir, öll svæðin í kring um Argob konungs Og í Basan, Allar borgir voru vígar með háa veggi, hlið og súðir, nema borgir Perissitanna, sem voru afar margar. Við eyðilögðum algjörlega, rétt eins og við gerðum við Síhon, konung Hesbon, og við eyðilögðum algjörlega alla borg í röð, og konurnar og börnin. Og allan búfénaðinn og herfang borganna ránuðum við okkur.

Og við tókum á þeim tíma landið úr höndum tveggja konunga Amorríta, sem voru handan Jórdanar frá fossinum Arnon og til

Hermons, Pálmatrén kalla Hermon Sanior, og Amorítinn nefndi það Sanir. Allar borgir Misor og öll Gílead og öll Basan til Elka og Edraím, borgir konungsríkis Og í Basan, Að nema Og, konungur Basan, var skilinn eftir frá Refaím. Sjá, rúm hans var járnrúm. Sjá, þetta er í endum sona Ammons, níu álna að lengd og fjögurra álna að breidd, í álnu manns. Og það land erfðum við á þeim tíma frá Aróer, sem er við strönd straumvatnsins Arnón, og helming Gíleadfjalls, og borgir þess gaf ég Rúben og Gad. Og eftirstöðvar Gíleaðs og allt Básans konungsríki Ógs gaf ég helmingi ættbálks Manasse, og allan umlægi Argóbs, allan þann Básan; land Refaíms mun það teljast. Og Jair, sonur Manassehs, tók allt svæðið Argob til landamæranna Gargasi og Machathi, hann nefndi þau eftir nafni sínu, Bashan Thauoth Jaeir, til þessa dags. Og Makír gaf ég Gílead. Og Rúben og Gad hef ég gefið frá Gílead allt til Arnonláks, miðja láksins að landamærum, og allt til Jabbok; sá lækur er landamæri sona Ammons. Og Arabah og Jórdan voru mörk Mahanareth, og allt til sjávar Arabah, saltsjávar undir Asedoth við Phasga í austri.

Og ég skipti ykkur á þeim tíma og sagði: Drottinn, Guð ykkur, gaf ykkur þetta land í arf. Vopnaðir skuluð þér fara á undan bræðrum ykkur, Ísraels sonum, allir sem eru færir. Nema konur yðar og börn yðar og búfé yðar – veit ég að margt búfé er hjá yður – láti þau búa í borgum yðar, sem ég gaf yður, uns Drottinn láti hvílast Guð yðar hina bræður yðar, rétt eins og yður, og þeir skulu einnig erfa jörðina sem Drottinn Guð okkar gefur þeim handan Jórdanar, og þér skuluð snúa aftur, hver til arfleifðar sinnar, sem ég gaf yður.

Og ég skipaði Jósúa á þeim tíma og sagði: Augu yðar hafa séð allt sem Drottinn, Guð okkar, gerði þessum tveimur konungum. Þannig mun Drottinn, Guð okkar, gera við öll ríkin sem þú gengur

yfir til þar. Þið skuluð ekki óttast þá, því að Drottinn, Guð okkar, mun sjálfur berjast fyrir yður.

Og ég bað til Drottins á þeim tíma og sagði, Drottinn Guð, þú byrjaðir að sýna þjóni þínum styrk þinn og kraft þinn og hina sterku hönd og hinn háa handlegg. Hver er nefnilega Guð í himninum eða á jörðinni sem mun gera eins og þú gerðir og samkvæmt styrk þínum? Eftir að hafa farið yfir mun ég þess vegna sjá þetta góða land sem er handan Jórdanar, þetta góða fjall og Antílíbanon.

Og Drottinn leit framhjá mér vegna yðar, og heyrði ekki á mig, og Drottinn sagði við mig: Láttu þér nægja, talaðu ekki meira um þetta mál. Farðu upp á toppinn hins höggna og líttu upp með augum þínum í átt að sjó og norðri og suðri og austri, og sjáðu með augum þínum, því að þú munt ekki fara yfir þennan Jórdan. Og skiptu Jósúa og styrktu hann og hvettu hann, því að hann mun fara yfir fyrir andliti þessa fólks, og hann mun láta þá erfa allt landið sem þú hefur séð. Og við settumst niður í dal nálægt húsi Fogors.

4

Og nú, Ísrael, hlustaðu á reglugerðirnar og dómana, eins marga og ég kenn yður í dag að framkvæma, svo að þið lifið og verðið margfölduð, og eftir að hafa farið inn erfið þið landið sem Drottinn, Guð feðra yðar, gefur yður. Ekki skuluð þér bæta við orðið sem ég skipan yður, og ekki skuluð þér taka burt frá því. Varðveitið boðorð Drottins Guðs okkar, öll þau sem ég skipan yður í dag. Augu yðar hafa séð allt sem Drottinn, Guð okkar, gerði við Baal-peor, því að hvern þann mann sem fór á eftir Baal-peor eyddi

Drottinn, Guð yðar, úr yðar hópi. Þér en, sem festast við Drottin Guð yðar, lifið allir í dag.

Sjáið, ég hef sýnt ykkur samþykktir og dóma eins og Drottinn skipaði mér, að gera þannig í landinu sem þið eruð að fara inn í til að erfa það. Og þið skuluð halda og framkvæma þetta, því að þetta er viska yðar og skilningur yðar frammi fyrir öllum þjóðunum, svo margir sem heyra öll þessi lögmál, og þeir munu segja: Sjá, viskt og frótt fólk er þessi mikla þjóð. Því að hvað konar stór þjóð er til sem hefur Guð nálægan sér eins og Drottinn, Guð okkar, í öllu sem við köllum á hann? Og hvaða stór þjóð hefur réttlæti og réttláta dóma samkvæmt öllu þessu lögmáli, sem ég legg fram fyrir yður í dag?

Gefðu gaum að sjálfum þér og varðveittu sál þína mjög. Ekki gleyma öllum orðunum sem augu þín hafa séð, og láta þau ekki víkja frá hjarta þínu alla daga lífs þíns. Þú skalt kenna sonum þínum og sonum sona þinna um daginn sem þið stóðuð fyrir Drottni, Guði okkar, í Kóreb á degi samkomumnar, þegar hann sagði Drottinn sagði við mig: Safnaðu saman til mín þjóðinni og láttu þá heyra orðin mín, svo að þeir megi læra að óttast mig alla þá daga sem þeir lifa á jörðinni, og þeir munu kenna sonum sínum. Og þér nálguðust og stóðuð við fjallið, og fjallið var brennandi með eldi til himinsins, myrkur, dimma, stormur. Og Drottinn talaði til yðar úr miðju eldsins með röddum orða sem þér heyrðuð, og þér sáuð ekkert líkneski, heldur aðeins rödd, Og hann tilkynnti yður sáttmála sinn, sem hann bauð yður að halda, þau tíu orð, og hann skrifaði þau á tvö steinspjöld.

Og Drottinn skipaði mér á þeim tíma að kenna ykkur lögmál og dóma, svo að þér skylduð framkvæma þau í landinu sem þér eruð að fara inn í til að erfa það. Og þið skuluð gæta sálna yðar

mjög vel, því að þið sáuð enga líking á þeim degi er Drottinn talaði til yðar í Kóreb á fjallinu úr miðju eldsins. Ekki farið þið með lögleysi og gerið ykkur sjálfum útskornar myndir, neinar líkindi karlkyns eða kvenkyns, líking af öllum dýrum sem eru á jörðinni, líking af öllum vængjuðum fuglum sem fljúga undir himninum, Líking af öllum skriðdjórum sem skriða á jörðinni, líking af öllum fiskum sem eru í vötnunum undir jörðinni. Og ekki, þegar þú hefur litið upp til himinsins og séð sólina og tunglið og stjörnurnar og allan himinhvolfinn, verðir þú leiddur afvega til að tilbiðja þau og þjóna þeim, sem Drottinn Guð þinn hefur úthlutað öllum þjóðunum undir himninum. En yður tók Guð og leiddi yður út úr landi Egyptalands, úr járnofninum, til að vera honum lýður í eign, eins og á þessum degi.

Og Drottinn Guð var reiður mér vegna þess sem sagt var af ykkur, og sór að ég mætti ekki fara yfir þennan Jórdan, og að ég gengi ekki inn í landið sem Drottinn Guð þinn gefur þér í arf. Ég dey fyrir í þessu landi og fer ekki yfir þennan Jórdan, en þér farið yfir og munuð erfa þetta góða land. Gefið gaum að ykkur, gleymið ekki sáttmálanum Drottins, Guðs okkar, sem hann gerði við ykkur, og brotið ekki lög, og gerið ykkur ekki skorið líkindi af öllu því sem Drottinn, Guð þinn, skipaði þér. Að Drottinn, Guð þinn, er eyðandi eldur, afbrýðissamur Guð.

Ef þú getur syni og syni sona þinna, og þið dvelji á jörðinni, og þið gerið ólöglega, og þið gerið skorið líkingu af öllu, og þið gerið hið illa frammi fyrir Drottni Guðs yðar að reita hann til reiði, ég vitna til yðar í dag, himininn og jörðina, að með eyðileggingu munuð þér farast frá jörðinni sem þér eruð að fara yfir Jórdan til að erfa þar. Ekki munuð þér lifa lengi daga á henni, heldur verðið þér algjörlega eytt. Og Drottinn mun dreifa yður um allar þjóðirnar, og þér munuð verða skildir eftir fáir að tölu meðal allra

þjóðanna sem Drottinn mun leiða yður inn í þar. Og þið munuð þjóna þar öðrum guðum, verkum mannshanda, viði og steinum, sem ekki munu sjá, hvorki heyra, hvorki éta, né þefa. Og þið munuð leita þar að Drottni, Guði yðar, og þið munuð finna hann þegar þú leitar að honum af öllu hjarta þínu og af allri sál þinni í þrengingum þínum. Og þeir munu finna þig allir þessir orðin á síðasta daganna, og þú munt snúa til Drottinn hinn Guð þinn, og þú munt heyra hinna rödd hans, Því að Drottinn Guð þinn er miskunnsamur Guð, hann mun ekki yfirgefa þig, né eyðileggja þig, hann mun ekki gleyma sáttmála feðra þinna, sem Drottinn sór þeim.

Spyrjið um fyrri daga, þá sem urðu á undan ykkur, frá þeim degi sem Guð skapaði mann á jörðinni, og frá enda himinsins til enda himinsins, hvort þetta mikla orð hafi orðið að veruleika, hvort slíkt hafi verið heyrt, hvort þjóð hafi heyrt rödd Lifandi Guðs sem talar úr miðju eldsins, eins og þú hefur heyrt og lifir, Ef Guð reyndi, eftir að hafa farið inn, að taka sér þjóð úr miðju annarrar þjóðar með reynslu, og með táknum, og með undrum, og með stríði, og með máttulegri hendi, og með háum handlegg, og með stórum sjónum, samkvæmt öllu því sem Drottinn, Guð okkar, gerði í Egyptalandi frammi fyrir þér sem sást, svo að þú megir vita að Drottinn, Guð þinn, þessi er Guð, og enginn annar er til nema hann. Frá himninum varð rödd hans heyranleg til að aga þig, og á jörðinni sýndi hann þér eldinn sinn hinn mikla, og orð hans heyrðir þú úr miðju eldsins.

Vegna þess að hann elskaði feður þína, valdi hann sæði þeirra eftir þá, ykkur, og hann leiddi þig út sjálfur með mikla styrk sinn frá Egyptalandi, að eyðileggja stórar þjóðir sem eru sterkari en þú frammi fyrir þér, að leiða þig inn til að gefa þér land þeirra til að erfa, eins og þú hefur í dag.

Og þú munt vita í dag, og snúa aftur í huga þínum, að Drottinn, Guð þinn, þessi er Guð í himninum uppi og á jörðinni niðri, og enginn annar er til nema hann. Og varðveitið boðorð hans og lögmál hans, svo mörg sem ég skipti þér í dag, svo að vel fari þér og sonum þínum eftir þig, svo að þið verðið langlifir á jörðinni sem Drottinn, Guð þinn, gefur þér alla daga. Þá aðskildi Móses þrjár borgir handan Jórdanar frá sólarupprás. að flýja þangað morðinginn sem myndi myrða náungann án þess að vita, og þessi hataði hann ekki fyrir gær og hinn þriðja dag, og hann skal flýja til skjóls í eina af þessum borgum, og hann mun lifa, Bosor í eyðimörkinni á sléttulandinu hjá Rúben, og Ramót í Gílead hjá Gadd, og Gáúlon í Basan hjá Manasse.

Þetta er lögmálið sem Móses lagði fram fyrir Ísraels sonum. Þessi vitnisburðir og skipanir og dómar, sem Móses talaði til sona Ísraels, eftir að þeir höfðu farið út úr landi Egyptalands, í hinu handan við Jórdan, í dal nálægt húsi Phogors, í landi Síhons, konungs Amórríta, sem bjó í Hesbon, sem Móses og synir Ísraels lögðu niður, er þeir höfðu farið út úr landi Egyptalands. Og þeir erfðu land hans og land Og, konungs Basan, tveggja konunga Amorítanna, sem voru handan Jórdanar austan sólar. Frá Aróer, sem er á bakkanum við fossvatnið Arnón, og á fjalli Síhons, sem er Hermón, alla Arabahina handan Jórdans í átt að sólarupprás undir Asedóth hinni höggnu.

5

Og Móses kallaði allan Ísrael saman og sagði til þeirra: Heyrðu, Ísrael, þau lögmál og þau dóma sem ég tala í eyrum yðar á þessum degi, og þér skuluð læra þau og gæta þess að framkvæma þau. Drottinn, Guð yðar, gerði sáttmála við yður í Hóreb. Ekki gerði Drottinn þennan sáttmála við feður yðar, heldur við yður,

þér öll sem lifið hér í dag. Andlit til andlits talaði Drottinn til yðar á fjallinu úr miðju eldsins. Og ég stóð á milli Drottins og yðar á þeim tíma til að tilkynna yður orð Drottins, því að þér hræddust andlit eldsins og fóruð ekki upp á fjallið, sagði hann Ég er Drottinn, Guð þinn, sem leiddi þig út úr landi Egyptalands, úr þrælahúsinu.

Ekki munu aðrir guðir verða til fyrir andliti mínu.

Þú skalt ekki gera þér skurðgoð, né nokkra líkneski af neinu sem er uppi á himni, né af neinu sem er niðri á jörðu, né af neinu sem er í vötnunum undir jörðu. Þú skalt ekki tilbiðja þá, né þjóna þeim, því að ég er Drottinn, þinn Guð, afbrýðissamur Guð, sem heimsækir syndir feðranna á börnin til þriðju og fjórðu kynslóðar þeirra sem hata mig, og sýnir miskunn í þúsundir þeim sem elska mig, og þeim sem varðveita boðorð mín. Þú skalt ekki taka nafn Drottins, Guðs þíns, í fánýti, því að Drottinn, Guð þinn, mun ekki halda þeim saklausum sem tekur nafn hans í fánýti.

Gættu hvíldardagsins til að helga hann, eins og Drottinn Guð þinn skipaði þér. Í sex daga skaltu vinna og gera öll þín verk, En á hinum sjöunda degi eru hvíldardagar Drottins Guðs þíns, þú skalt ekki gera neitt starf á þeim, hvorki þú né sonur þinn né dóttir þín, þjónn þinn né þjónustustúlka þín, uxi þinn né byrðardýr þitt, né nokkurt búfé þitt, né útlendingurinn sem býr hjá þér, svo að þjónn þinn og þjónustustúlka þín og byrðardýr þitt megi hvílast, rétt eins og þú. Og þú munt muna að þú varst þjónn í Egyptalandi, og Drottinn, Guð þinn, leiddi þig þaðan út með máttulegri hendi og háum handlegg. Vegna þessa bauð Drottinn, Guð þinn, þér að halda hvíldardaginn og helga hann. Heiðra föður þinn og móður þína, eins og Drottinn Guð þinn skipaði þér, svo að þér gangi vel, og svo að þú lifir lengi á jörðinni, sem Drottinn Guð þinn gefur

þér. Þú skalt ekki myrða. Þú skalt ekki fremja hjónabrot. Þú skalt ekki stela. Þú skalt ekki bera falskt vitni gegn náunga þínum. Þú skalt ekki þrá konu nágranna þíns, þú skalt ekki þrá hús nágranna þíns, hvorki akur hans, né barn hans, né þerna hans, né uxi hans, né burðardýr hans, né nokkurt búfé hans, né neitt af því sem nágranna þíns er.

Þessi orð talaði Drottinn til alls söfnuðar yðar á fjallinu úr miðju eldsins, myrkri, dimmu, stormi, röddu mikilli, og hann bætti engu við, og hann skrifaði þau á tvær steinspjöld, og hann gaf mér þau. Og það gerðist þegar þið heyrðuð röddina úr miðju eldinum, og fjallið var brennandi í eldi, og þið nálguðust mig allir leiðtogar ættkvísla yðar, og öldungaráð yðar, Og þér voruð að segja: Sjá, Drottinn, Guð okkar, sýndi okkur dýrð sína, og rödd hans heyrðum við úr miðju eldsins. Á þessum degi sáum við að Guð mun tala til manns, og hann mun lifa. Og nú megum við ekki deyja, því að þessi mikli eldur mun eyða okkur, ef við heyrum enn rödd Drottins, Guðs okkar, og við munum deyja. Hver hold hefur heyrt rödd hins lifandi Guðs, talandi úr miðju eldsins, eins og vér, og mun lifa? Komdu þú nálægt og heyrðu allt það sem Drottinn, Guð okkar, mun segja, og þú skalt tala til okkar allt það sem Drottinn, Guð okkar, mun tala til þín, og við munum hlusta og við munum gera.

Og Drottinn heyrði rödd orða yðar er töluðu til mín, og Drottinn sagði til mín: Ég heyrði rödd orða þessa lýðs, allt það sem þeir töluðu til þín, réttilega allt það sem þeir töluðu. Hver mun gefa að hjarta þeirra verði þannig í þeim, svo að þeir óttist mig og haldi öll boðorð mín alla daga, svo að vel fari þeim og sonum þeirra um aldur og ævi? Farðu, sagði ég til þeirra, snúið þér aftur heim í hús yðar. En þú, statt þar með mér, og ég mun tala til þín um boðorðin og skipanirnar og dómana, allt það sem þú munt

kenna þeim, og láttu þá gera svo í landinu sem ég gef þeim í arf. Og þið skuluð gæta þess að gera á þann hátt sem Drottinn, Guð þinn, boðaði þér; þið skuluð ekki víkja til hægri né til vinstri. Samkvæmt allri leiðinni sem Drottinn, Guð þinn, skipaði þér að ganga á, svo að hann gefi þér hvíld, og vel fari þér, og þið lifið lengi á jörðinni sem þið munuð erfa.

6

Og þessi eru boðorðin og skipanirnar og dómarnir sem Drottinn, Guð okkar, skipaði að kenna yður að gera í landinu sem þér eruð að fara inn í til að erfa það. Svo að þú megir óttast Drottin, Guð þinn, og halda allar skipanir hans og boðorð hans, sem ég skipti þér í dag, þú og synir þínir og synir sona þinna, alla daga lífs þíns, svo að þér megið lifa lengi.

Og heyrðu, Ísrael, og gættu þess að gera, svo að vel fari þér, og svo að þér margfaldist mjög, rétt eins og Drottinn, Guð feðra þinna, talaði um að gefa þér land sem flæðir mjólk og hunang. Og þetta eru lögin og dómarnir sem Drottinn boðaði Ísraelsmönnum í eyðimörkinni þegar þeir höfðu farið út úr landi Egyptalands. Hlustaðu Ísrael, Drottinn Guð okkar, Drottinn er einn. Og þú skalt elska Drottin, Guð þinn, af allri hugsun þinni og af allri sálu þinni og af öllu afli þínu. Og þessi orð, sem ég skipti þér í dag, skulu vera í hjarta þínu og í sál þinni. Og þú munt kenna þau sonum þínum og tala um þau sittandi heima, gangandi á ferð, leggjandi þig til hvílu og rísandi upp. Og þú skalt binda þau sem merki á höndina þína, og það verður óhagganlegt fyrir augum þínum. Og þið skuluð skrifa þau á dyrpóstana í húsum yðar og á hliðin yðar.

Og það mun verða þegar Drottinn, Guð þinn, leiðir þig inn í landið sem hann sór feðrum þínum, Abraham og Ísak og Jakob, að

gefa þér stórar og góðar borgir sem þú byggðir ekki, hús full af öllum góðum hlutum sem þú fyllti ekki, höggna brunna sem þú höggst ekki, víngarða og ólífugarða sem þú gróðursetti ekki, og þegar þú hefur étið og orðið mettur, gættu þín að þú gleymir ekki Drottins Guðs þíns, sem leiddi þig út úr landi Egyptalands, úr þrælahúsi. Drottin, Guð þinn, skaltu óttast, og honum einum skaltu þjóna, og við hann skaltu halda þig, og við nafn hans skaltu sverja.

Ekki farið eftir öðrum guðum frá guðum þjóðanna sem eru umhverfis yður, að Guð, afbrýðissamur Drottinn, Guð þinn, er í þér, að ekki, orðinn reiður í reiði, eyðileggur Drottinn Guð þinn þig af andliti jarðarinnar.

Þú skalt ekki freista Drottins, Guðs þíns, eins og þið freistuðuð í freistingunni. Vörðandi skaltu varðveita boðorð Drottins, Guðs þíns, vitnisburðinn og skipanirnar sem hann bauð þér. Og þú skalt gera það sem þóknanlegt er og gott fyrir Drottni, Guði þínum, svo að vel fari fyrir þér, og þú gangir inn og erfir hið góða land sem Drottinn sór feðrum yðar, að reka út alla óvini þína fyrir andliti þínu, eins og Herrinn talaði.

Og það verður þegar sonur þinn spyr þig á morgun og segir: Hvað eru vitnisburðirnir og skipanirnar og dómarnir sem Drottinn Guð okkar skipaði okkur? Og þú munt segja syni þínum: Þjónar vorum við Faraó í Egyptalandi, og Drottinn leiddi okkur út þaðan með máttulegri hendi og upprættum handlegg. Og Drottinn gaf stór og vond tákn og undur í Egyptalandi gegn Faraó og húsi hans frammi fyrir okkur, Og hann leiddi okkur út þaðan til að gefa okkur þetta land, sem hann sór að gefa feðrum okkar. Og Drottinn bauð okkur að framkvæma allar þessar skipanir, að óttast Drottin, Guð okkar, svo að okkur gangi vel alla daga, svo að við lifum eins

og í dag. Og miskunn mun vera til okkar, ef við vörðum að gera öll þessi boðorð fyrir Drottni, Guði okkar, eins og hann bauð okkur.

7

Ef Drottinn, Guð þinn, leiðir þig inn í landið sem þú ferð þangað til að erfa það, og hann rekur út stórar þjóðir fyrir þér, Hettíta og Girgasíta og Amorríta og Kananíta og Perissíta og Hívíta og Jebúsíta, sjö þjóðir, fjölmennar og sterkari en þið, Og Drottinn, Guð þinn, mun afhenda þá í hendur þínar, og þú munt slá þá, með eyðileggingu munt þú eyðileggja þá, þú munt ekki gera sáttmála við þá, né sýna þeim miskunn, Né skuluð þér ekki giftast þeim, dóttur þína skaltu ekki gefa syni hans, og dóttur hans skaltu ekki taka fyrir son þinn. Því að hann mun snúa syni þínum frá mér, og hann mun þjóna öðrum guðum, og Drottinn mun reiðast í reiði gegn yður, og hann mun eyðileggja þig fljótt. En svona skuluð þið gera við þá: altari þeirra skuluð þið rífa niður, og stoðir þeirra skuluð þið brjóta í sundur, og lundi þeirra skuluð þið höggva niður, og útskornar myndir guða þeirra skuluð þið brenna með eldi. Því að þú ert heilagt fólk Drottins Guðs þíns, og Drottinn Guð þinn valdi þig til að vera honum dýrmætt fólk umfram allar þjóðir sem eru á jörðinni.

Ekki vegna þess að þér eruð margir umfram allar þjóðirnar valdi Drottinn ykkur og valdi Drottinn ykkur, því þér eruð fáir umfram allar þjóðirnar. En vegna þess að Drottinn elskar yður, og vegna þess að hann varðveitir eiðinn sem hann sór feðrum yðar, leiddi Drottinn yður út með mátugri hendi, og Drottinn leysti þig úr þrælkunarhúsinu, úr hendi Faraós, konungs Egyptalands. Og þú munt vita að Drottinn, Guð þinn, þessi Guð, er trúr Guð, sem varðveitir sáttmála og miskunn við þá sem elska hann og varðveita boðorð hans í þúsund kynslóðir, Og hann endurgjaldar þeim sem

hata, augliti til auglitis, til að eyða þeim, og hann mun ekki seinka gagnvart þeim sem hata – augliti til auglitis mun hann endurgjalda þeim.

Og þú skalt halda boðorðin og skipanirnar og dómana þessa, svo marga sem ég skipa þér í dag að gera. Og það mun verða þegar þér heyrið þessar skipanir og varðveitið og gerið þær, þá mun Drottinn, Guð þinn, vernda fyrir þér sáttmálann og miskunnina sem hann sór föðrum yðar. Og hann mun elska þig, og blessa þig, og fjölga þig, og blessa afkvæmi kviðar þíns, og ávöxt jarðar þinnar, korn þitt, og vín þitt, og olíu þína, hjörðir uxanna þinna, og hjörðir sauðanna þinna á jörðinni sem Drottinn sór feðrum þínum að gefa þér. Blessaður munt þú vera umfram allar þjóðir, ekki mun vera meðal ykkar ófrjór né ófrjó, og í búfénu þínu. Og Drottinn, Guð þinn, mun fjarlægja frá þér alla veikindi og alla hinu vondu sjúkdóma Egyptalands, sem þú hefur séð og sem þú vissir. Hann mun ekki leggja þá á þig, heldur mun hann leggja þá á alla þá sem hata þig.

Og þú skalt eta allt herfang þjóðanna sem Drottinn, Guð þinn, gefur þér. Auga þitt mun ekki hlífa þeim, og þú skalt ekki þjóna guðum þeirra, því að þetta er þér til hrösunar.

Ef þú segir í huga þínum að þessi þjóð er stærri en ég, hvernig mun ég geta eytt þeim? Ekki skalt þú óttast þá, þú munt muna allt sem Drottinn Guð þinn gerði Faraó og öllum Egyptum, Hinar miklu reynslur sem augu þín sáu, merkin og furðuverkin miklu, hina kraftmiklu hönd og hinn háa handlegg, eins og Drottinn Guð þinn leiddi þig út, þannig mun Drottinn Guð yðar gera við allar þjóðirnar sem þú óttast frá andliti þeirra. Og getuna mun Drottinn, Guð þinn, senda á þá, þar til þeir sem eftir eru og þeir sem eru faldir fyrir þér verða eyðilagðir. Þú munt ekki verða

sleginn fyrir andliti þeirra, því að Drottinn, Guð þinn, er með þér, Guð mikill og mátugur. Og Drottinn, Guð þinn, mun eyða þessum þjóðum fyrir andliti þínu smám saman. Þú munt ekki geta eytt þeim fljótt, svo að landið verði ekki eyðimörk og villidýrin margfaldist yfir þig. Og Drottinn, Guð þinn, mun afhenda þá í hendur þínar, og þú munt eyðileggja þá með mikilli eyðileggingu, þangað til þú hafir algjörlega eytt þeim, Og hann mun afhenda konunga þeirra í hendur ykkar, og þér munuð eyðileggja nafn þeirra af þeim stað. Enginn mun standast gegn þér þar til þú eyðir þeim algjörlega.

Hinar útskornu myndir guðanna þeirra skuluð þér brenna með eldi. Ekki skalt þú þrá silfur né gull frá þeim, ekki skalt þú taka það fyrir þig, svo að þú snúist ekki vegna þess, því að það er viðurstyggð fyrir Drottni, Guði þínum. Og þú skalt ekki færa viðurstyggð inn í hús þitt, og þú munt verða bölvuð rétt eins og þetta. Þú munt fyrirlíta það sem viðurstyggð, og þú skalt fyrirlíta það sem viðurstyggð, því að það er bölvuð.

8

Öll boðorðin sem ég skipti yður í dag skuluð þér varðveita og framkvæma, svo að þér lifið og margfaldist og gangið inn og erfið landið sem Drottinn, Guð yðar, sór feðrum yðar. Og þú munt muna allan veginn sem Drottinn, Guð þinn, leiddi þig í eyðimörkinni, svo að hann myndi lægja þig og freista þín, og það yrði þekkt hvað er í hjarta þínu, hvort þú munir halda boðorð hans eða ekki. Og hann þjáði þig og olli þér hungri og gaf þér mannað, sem feður þínir höfðu ekki þekkt, svo að hann mætti tilkynna þér að maðurinn mun ekki lifa á brauði einu, heldur á hverju orði sem fer út úr munni Guðs mun maðurinn lifa. Fötin þín urðu ekki úr

sér, skórnir þínir slitnaðu ekki af þér, fætur þínir urðu ekki vörðuð, sjá, fjörutíu ár.

Og þú munt vita í hjarta þínu, að eins og maður agar son sinn, þannig mun Drottinn, Guð þinn, aga þig. Og þú skalt halda boðorð Drottins, Guðs þíns, að ganga á vegum hans og óttast hann.

Því að Drottinn Guð þinn mun leiða þig inn í gott og víðáttumikið land, þar sem straumvatnsár og uppsprettur djúpa sem renna fram um slétturnar og um fjöllin, Land hveitis og byggs, vínviðir, fíkjutré, granatepli, land ólífutrés, olíu og hunangs, Land sem þú munt ekki borða brauðið þitt í fátækt á, og þú munt ekki skorta neitt á því, land sem steinarnir eru járn, og úr fjöllum þess muntu náma eir.

Og þú skalt borða og verða mettur, og þú munt blessa Drottinn, Guð þinn, fyrir hina góðu jörð sem hann hefur gefið þér. Gefðu gaum að þér sjálfum að gleyma ekki Drottni, Guði þínum, með því að varðveita ekki boðorð hans og dóma hans og skipanir hans, sem ég skipa þér í dag, Ekki þegar þú hefur étið og orðið mettur, og byggt góð hús og búið í þeim, og nautgripirnir þínir og sauðféð þitt margfaldast þér, silfur og gull margfaldast þér, og allt sem þér verður margfaldast þér þú verðir upphafinn í hjarta þínu og gleymir Drottni, Guði þínum, sem leiddi þig út úr landi Egyptalands, úr þrælahúsinu, af þeim sem leiddi þig gegnum eyðimörkina miklu og ógnvekjandi, þar sem var bitandi höggormur og sporðdreki og þorsti, þar sem ekki var vatn, af þeim sem leiddi fram til þín úr snarbratta klettinum uppsprettu vatns, af þeim sem fæddi þig mannað í eyðimörkinni, sem þú vissir ekki um, og feður þínir vissu ekki um, svo að hann mætti auðmýkja þig og prófa þig, og gera þér gott á síðustu dögum þínum. Ekki segðu í hjarta þínu: Styrkur minn og vald handar minnar hefur gefið mér

þennan mikla kraft. Og þú munt muna Drottins, Guðs þíns, því að hann sjálfur gefur þér styrk til að gera kraftaverk, og svo að hann megi staðfesta sáttmála sinn sem Drottinn sór feðrum þínum, eins og í dag.

Og það mun verða, ef þú gleymir, gleymir Drottni Guði þínum, og gengur eftir öðrum guðum og þjónar þeim og tilbiður þeim, þá vitna ég til yðar í dag, bæði himinn og jörð, að þér munuð farast eyðileggingu. Eins og hinar eftirstandandi þjóðir, sem Drottinn Guð eyðir fyrir andliti yðar, þannig munuð þér farast, vegna þess að þér heyrðuð ekki á rödd Drottins, Guðs yðars.

9

Hlustaðu, Ísrael, þú ferð yfir Jórdan í dag til að fara inn og erfa þjóðir sem eru stórar og sterkari en þér, stórar borgir sem eru múraðar allt til himins. Fólk mikið og fjölmennt og hátt, synir Anaks, sem þú þekkir, og þú hefur heyrt: Hver getur staðið á móti sonum Anaks? Og þú munt vita í dag að Drottinn, Guð þinn, þessi mun fara á undan þér, hann er eyðandi eldur. Þessi mun útrýma þeim og þessi mun snúa þeim frá þér og eyða þeim fljótt, rétt eins og Drottinn sagði þér. Ekki segðu í hjarta þínu þegar Drottinn, Guð þinn, eyðir þessum þjóðum fyrir andliti þínu: Vegna réttlætis míns leiddi Drottinn mig inn til að erfa þetta góða land. Ekki vegna réttlætis þíns, né vegna heilagleika hjarta þíns, ferð þú inn til að erfa land þeirra, heldur vegna guðleysis þessara þjóða mun Drottinn eyðileggja þá frá andliti þínu, og til þess að staðfesta sáttmálann sem Drottinn sór feðrum okkar, Abraham, Ísak og Jakob.

Og þú munt vita í dag að ekki vegna réttlætis þíns gefur Drottinn, Guð þinn, þér þetta góða land til að erfa, því að þú ert

stífhálsað fólk. Mundu, ekki gleyma hversu mikið þú reiddirðir Drottinn, Guð þinn, í eyðimörkinni, frá þeim degi er þér fóruð út úr Egyptalandi og þar til þér komuð á þennan stað, þér hélduð áfram að vera óhlýðnir gagnvart Drottni.

Og í Horeb reituð þið Herra til reiði, og Herra varð reiður ykkur og ætlaði að eyðileggja ykkur, Þegar ég steig upp á fjallið til að taka steinplötuna, sáttmálaplöturnar sem Drottinn gerði við yður, dvaldi ég á fjallinu í fjörutíu daga og fjörutíu nætur, ég át ekki brauð og drakk ekki vatn. Og Drottinn gaf mér tvær steinspjöldin sem voru rituð með fingri Guðs, og á þeim voru rituð öll þau orð sem Drottinn talaði til yðar á fjallinu á samkomudeginum. Og það gerðist eftir fjörutíu daga og fjörutíu nætur að Drottinn gaf mér tvær steinspjöldin, sáttmálaspjöldin. Og Drottinn sagði til mín: Rís upp, far fljótt niður héðan, því að fólkið þitt, sem þú leiddir út úr Egyptalandi, hefur brotið lög. Þeir hafa fljótt vikið frá þeirri leið sem ég skipaði þeim og hafa gert sér steypt mynd.

Og Drottinn sagði til mín og mælti: Ég hef talað til þín einu sinni og tvisvar og sagt: Ég hef séð þetta fólk, og sjá, það er stífhálsað fólk, Og nú leyfðu mér að eyðileggja þá, og ég mun þurrka út nafn þeirra undan himninum, og ég mun gera þig að mikilli þjóð, og sterkri, og miklu fremur en þessi. Og eftir að hafa snúið aftur fór ég niður af fjallinu, og fjallið var brennandi í eldi allt til himins, og tvö spjöldin með vitnisburðunum voru í báðum höndum mínum. Og þegar ég sá að þér höfðuð syndgað fyrir Drottni, Guði yðar, og þér höfðuð gert yður steypt mynd, og þér höfðuð vikið frá þeirri leið sem Drottinn bauð yður að fara, Og eftir að hafa tekið á spjöldunum tveimur kastaði ég þeim úr höndunum mínum tveimur og braut þau fyrir yður. Og ég bað fyrir Drottni annað sinn, rétt eins og hið fyrra, fjörutíu daga og fjörutíu

nætur. Brauð át ég ekki og vatn drakk ég ekki, vegna allra synda ykkar sem þér syndguðuð með því að gera hið illa fyrir Drottni Guði og ríta hann. Og ég er hræddur vegna reiðinnar og reiðinnar, því að Drottinn var reiddur yður til að eyða yður, og Drottinn heyrði mig einnig á þessum tíma. Og reiði var á Aaron til að eyðileggja hann, og ég bað einnig fyrir Aaron á þeim tíma. Og syndina yðar sem þér gerðuð, kálfinn, tók ég hann og brenndi hann í eldi, og muldi hann og kremdi mjög þar til hann varð fínn, og varð eins og ryk, og kastaði ég rykinu í strauminn sem rann niður frá fjallinu.

Og í brennslunni og í reynslunni og í gröfum löngunarinnar voruð þér að hneyksla Drottin. Og þegar Drottinn sendi yður út frá Kades Barne og sagði: Farið upp og takið í arf landið sem ég gef yður, þá óhlýðnuðuð þið orði Drottins, Guðs yðar, og trúðuð honum ekki og hlustaðuð ekki á rödd hans. Þið voruð óhlýðnir gagnvart Drottni frá þeim degi sem hann varð ykkur kunnur. Og ég bað fyrir Drottni í fjörutíu daga og fjörutíu nætur, allan þann tíma sem ég bað, því að Drottinn hafði sagt að hann myndi eyðileggja ykkur. Og ég bað til Guðs og sagði: Herra, konungur guðanna, eyðileggðu ekki algjörlega fólk þitt og hluta þinn, sem þú leysti, sem þú leiddir út úr landi Egyptalands með styrk þínum hinum mikla og með hendi þinni hinni máttugustu og með handlegg þínum hinum háa. Mundu Abraham og Ísak og Jakob, þjóna þinna, hverjum þú svarst samkvæmt þér sjálfum. Ekki líta á hörku þessa lýðs og guðleysin og syndir þeirra. Láttu ekki íbúa landsins hvaðan þú leiddir okkur út segja að Drottinn gat ekki leitt þá inn í landið sem hann lofaði þeim, og vegna þess að hann hataði þá, leiddi hann þá út í eyðimörkina til að drepa þá. Og þetta er fólk þitt og hlutur þinn, sem þú leiddir út úr landi Egyptalands með hinum mikla styrk þínum, og með hinni sterku hendi þinni, og með hinum háa handlegg þínum.

10

Á þeim tíma sagði Drottinn til mín: Högg þér tvær steinplötur rétt eins og hinar fyrstu, og far þú upp til mín á fjallið, og þú skalt gera þér tréarkju. Og þú skalt skrifa á spjöldin þau orð sem voru á fyrstu spjöldunum sem þú kramdir, og þú skalt leggja þau í örkina. Og ég gerði örk úr ótrúlegum viði, og ég hjó steinspjöldin eins og hin fyrstu, og ég fór upp á fjallið með tvö spjöldin í höndunum. Og hann ritaði á töflurnar samkvæmt fyrstu ritningunni þau tíu orð sem Drottinn talaði til yðar á fjallinu úr miðju eldsins, og Drottinn gaf mér þær. Og eftir að hafa snúið aftur fór ég niður af fjallinu, og ég lagði spjöldin í örkina sem ég hafði gert, og þau voru þar, eins og Drottinn hafði boðið mér. Og synir Ísraels fóru frá Beeroth sona Jakans í Moserah, þar dó Aaron og var grafinn þar, og Eleazar, sonur hans, þjónaði sem prestur í stað hans. Þaðan fóru þeir til Gadgad, og frá Gadgad til Etebatha, lands straumvatnanna.

Á þeim tíma skipti Drottinn ættkvísl Levíta til að bera sáttmálsörkina Drottins, til að standa frammi fyrir Drottni, til að þjóna og til að biðja í nafni hans allt til þessa dags. Vegna þessa er Levítunum ekki hlutur og arfur meðal bræðra þeirra, Drottinn sjálfur er arfur þeirra, eins og hann sagði þeim. Og ég stóð á fjallinu í fjörutíu daga og fjörutíu nætur. Og Drottinn heyrði mig einnig á þessum tíma, og Drottinn vildi ekki eyðileggja yður. Og Drottinn sagði til mín: Farðu, far á undan þessu fólki, og láttu þá fara inn og taka í arf landið sem ég sór feðrum þeirra að gefa þeim.

Og nú, Ísrael, hvað biður Drottinn, Guð þinn, af þér, nema að óttast Drottin, Guð þinn, og að ganga á öllum vegum hans, og að elska hann, og að þjóna Drottni, Guði þínum, af öllu hjarta þínu og af allri sál þinni, að halda boðorð Drottins, Guðs þíns, og samþykktir hans, allt sem ég skipa þér í dag, svo að vel fari þér Sjá,

Drottins Guðs þíns er himinninn og himinn himnanna, jörðin og allt sem er í henni. En feður ykkar forkaus Drottinn að elska, og hann valdi sæði þeirra eftir þá, ykkur, umfram allar þjóðir, eins og á þessum degi. Og þið skuluð umskerða hjartahörku yðar, og þið skuluð ekki herða háls yðar. Því að Drottinn Guð yðar, hann er Guð guðanna og Drottinn drottnanna, hinn mikli Guð, sterkur og ógnvekjandi, sem ekki hyglir andliti né tekur gjafir, Hann sker úr fyrir framandann, munaðarlausann og ekkjuna, og elskar framandann og gefur honum brauð og klæði. Og þið skuluð elska útlendinginn, því að þið voruð útlendingar í Egyptalandi.

Herra, Guð þinn, skaltu óttast, og honum skaltu þjóna, og við hann skaltu halda þig, og á nafn hans skaltu sverja. Þetta er hróstur þinn, og þetta er Guð þinn, sem gerði í þér þessa stóru og dýrðlegu hluti, sem augu þín sáu. Í sjötíu sálum fóru feður þínir niður til Egyptalands, en nú hefur Drottinn, Guð þinn, gert þig eins og stjörnur himinsins að fjölda.

11

Og þú skalt elska Drottin, Guð þinn, og halda verndirnar hans, skipanirnar hans, boðorðin hans og dómana hans alla daga. Og þið munuð vita í dag að ekki börnin yðar, svo margir sem hvorki vita né sáu fræðslu Drottins Guðs þíns, og stórvirki hans, og höndina hina sterku, og handlegginn hinn háa, og merkin hans og undrin hans sem hann gerði í miðju Egyptalands, Faraó konungi Egyptalands, og öllu landi hans og svo margt sem hann gerði við kraft Egypta, og vagna þeirra, og hesta þeirra, og kraft þeirra, hvernig vatn Rauðahafsins flæddi yfir andlit þeirra er eltu yður að aftan, og Drottinn eyddi þeim til þessa dags, og svo margt sem hann gerði okkur í eyðimörkinni þar til þér komuð á þennan stað, og svo margt sem hann gerði við Dathan og Abiram, syni

Eliabs, sonar Reubens, sem jörðin gleypti þegar hún opnaði munn sinn, og hús þeirra og tjöld þeirra og alla eign þeirra sem var með þeim í miðju öllu Ísrael, Að augu yðar hafa séð öll hin miklu verk Drottins, svo mörg sem hann gerði meðal yðar í dag.

Og þið skuluð halda öll boðorð hans, eins mörg og ég skipti þér í dag, svo að þið lifið og verðið margfaldaðir, og eftir að hafa farið inn erfið þið landið sem þið eruð að fara yfir Jórdan þar til að erfa það. Svo að þér megið lifa lengi á jörðinni sem Drottinn sór feðrum yðar að gefa þeim og afkvæmum þeirra með þeim, land sem rennur mjólk og hunang. Því að landið sem þú ferð inn í þar til að erfa það er ekki eins og land Egyptalands, þaðan sem þið eruð komin, þar sem þeir sá fræið og vökva með fótum sínum, eins og grænmetisgarður, En landið sem þú ferð inn í til að erfa það er land hálendis og sléttulendis sem mun drekka vatn úr rigningu himinsins. Land sem Drottinn, Guð þinn, hefur stöðugt umsjón með, augu Drottins, Guðs þíns, eru á því frá upphafi ársins og til loka ársins.

Ef þér heyrið raunverulega öll þau boðorð sem ég bjóða þér í dag, að elska Drottin, Guð þinn, og að þjóna honum af öllu hjarta þínu og af allri sál þinni, og hann mun gefa land þínu rigningu á réttum tíma, snemma og seint, og þú munt safna inn korni þínu, og víni þínu, og olíu þinni, og hann mun gefa fóður á völlum þínum fyrir búfé þitt, og þú munt hafa étið og orðið mettaður, Gefðu gaum fyrir sjálfan þig að hjarta þitt verði ekki feit, og þér víkið til hliðar og þjónið öðrum guðum og tilbiðjið þá. Og þegar Drottinn verður reiður af reiði yfir yður, og lokar himninum, og það verður ekki regn, og jörðin mun ekki gefa ávöxt sinn, og þér munuð farast fljótt frá hinni góðu jörð sem Drottinn gaf yður.

Og þið skuluð leggja þessi orð í hjarta yðar og í sál yðar, og þið skuluð binda þau sem tákn á hönd yðar, og það skal vera óhagganlegt fyrir augum yðar, Og þið munuð kenna börnunum yðar að tala um þau þegar þú situr í húsi og þegar þú gengur á vegi og þegar þú sefur og þegar þú rísir upp. Og þið skuluð skrifa þau á dyrpóstana á húsum yðar og á hliðum yðar. svo að þér megið lifa lengi, og synir ykkar, á jörðinni sem Drottinn sór feðrum ykkar að gefa þeim, eins og dagar himinsins á jörðinni. Og það mun verða ef þú heyrir vandlega öll þessi boðorð sem ég skipa þér í dag að gera, að elska Drottin Guð okkar, og að ganga á öllum vegum hans, og að festast við hann, Og Drottinn mun reka út allar þessar þjóðir fyrir yður, og þér munuð erfa þjóðir sem eru stærri og sterkari en þér. Allur staðurinn sem fótur yðar troðið spor á verður yðar, frá eyðimörkinni og Antílíbanon og frá ánni Eufrat og til hafsins í vestur verða mörk yðar. Enginn mun standast gegn yður, og Drottinn, Guð yðar, mun leggja ótta yðar og skjálfta yðar á alla jörðina sem þér munuð troða á, eins og hann talaði til yðar.

Sjá, ég legg fyrir yður í dag blessunina og bölvunina, Blessunina, ef þér hlýðið boðorðum Drottins, Guðs yðar, sem ég skipa yður í dag. og bölvunina, ef þér heyrið ekki boðorð Drottins, Guðs yðar, sem ég bjóða yður í dag, og villist frá veginum sem ég bauð yður, farið að þjóna öðrum guðum sem þér þekkið ekki. Og það mun verða þegar Drottinn, Guð þinn, leiðir þig inn í landið sem þú gengur þar yfir til að erfa það, að þú skalt gefa blessunina á fjall Garisín og bölvunina á fjall Gaibal. Eru þessi ekki handan Jórdans, fyrir vestan sólarlagsveginn í landi Kanaans, sem býr í vestri næst Golgol við hina háu eik? Þér eruð að fara yfir Jórdan, eftir að hafa farið inn, til að erfa landið sem Drottinn, Guð okkar, gefur yður í arf alla daga, og þér munuð búa í því.

Og þið skuluð gæta þess að gera öll boðorð hans og þessa dóma, sem ég gef fyrir yður í dag.

12

Og þessi eru boðorðin og dómarnir sem þér skuluð halda til að framkvæma í landinu sem Drottinn, Guð feðra yðar, gefur yður í arf, alla þá daga sem þér lifið á jörðinni. Með eyðileggingu skuluð þið eyðileggja alla þá staði þar sem þeir þjónuðu guðum sínum, sem þið munuð erfa, á hinu háa fjöllum og á hæðunum og undir þéttu tré. Og þið skuluð eyðileggja altarin þeirra og brjóta niður súlurnar þeirra og höggva niður lundana þeirra og brenna útskornu myndirnar guðanna þeirra í eldi og eyðileggja nafn þeirra af þeim stað. Ekki skuluð þér gera svo við Drottin, Guð yðar. Heldur inn á þann stað sem Drottinn, Guð þinn, myndi velja í einni af borgum ykkar til að setja nafn sitt þar og til að vera ákallaður, og þér skuluð leita og koma þar. Og þið skuluð bera þangað brennifórnir yðar og fórnir yðar og fyrstu ávexti yðar og bænir yðar og frjálsar gjafir yðar og samningar yðar, frumburin uxa yðar og sauðfjár yðar. Og þið skuluð eta þar fyrir Drottni, Guði yðar, og þið munuð fagna yfir öllu sem þið leggið hönd yðar á, þið og heimili yðar, eins og Drottinn, Guð þinn, hefur blessað þig.

Þið munuð ekki gera allt sem við gerum hér í dag, hver það sem þóknanlegt er fyrir honum. Því að þið hafið ekki enn komið til hvíldarinnar og arfleifðarinnar sem Drottinn, Guð okkar, gefur yður. Og þið munuð fara yfir Jórdan, og þið munuð búa á jörðinni sem Drottinn, Guð okkar, gefur ykkur sem arf, og hann mun veita ykkur hvíld frá öllum óvinum ykkarra í kring, og þið munuð búa í öryggi. Og það verður sá staður sem Drottinn, Guð þinn, mun velja til að nafn hans verði þar kallað, þangað skuluð þér bera allt það sem ég skipan yður í dag: brennifórnir yðar og fórnir yðar og

tíundir yðar og fyrstufólgin af höndum yðar og allt hið útvaldasta af gjöfum yðar, allt það sem þér strengið Drottni, Guði yðar. Og þið munuð fagna fyrir Drottni, Guði yðar, þið og synir yðar og dætur yðar og þjónar yðar og þjónustustúlkur yðar og Levítinn sem er við hliðin yður, því að hann á engan hlut né arfleifð með yður. Gætu gauminn að þér sjálfum, að þú færir ekki upp brennifórnir þínar á hverjum stað sem þú sérð. En heldur á þann stað sem Drottinn, Guð þinn, mun velja í einni af ættkvíslum þínum, þar skuluð þér bera upp brennifórnir ykkar, og þar skalt þú gera allt það sem ég skipa þér í dag. En í allri löngun þinni munt þú fórna og borða kjöt samkvæmt blessun Drottins, Guðs þíns, sem hann gaf þér í hverri borg. Hinn óhreini og hinn hreini mega báðir borða það, eins og gashinda eða hjört. Nema blóðið skuluð þið ekki eta; á jörðina skuluð þið hella því út eins og vatni.

Þú munt ekki geta borðað í borgunum þínum tíund kornsins þíns og vínsins þíns og olíunnar þinnar, frumburð uxanna þinna og sauðfjárins þíns, og allar bænirnar sem þið lofi, og samninga ykkar, og fyrstu ávexti handanna þinna. Heldur skaltu borða það fyrir Drottni Guði þínum á þeim stað sem Drottinn Guð þinn kýs fyrir sig, þú og sonur þinn og dóttir þín, þjónn þinn og þjónustustúlka þín, og gesturinn sem er í borgum yðar, og þú skalt fagna fyrir Drottni Guði þínum í öllu sem þú leggur hönd þína á.

Gættu þess að yfirgefa ekki Levítann allan þann tíma sem þú lifir á jörðinni.

Ef Drottinn, Guð þinn, víkkar landamæri þín, rétt eins og hann talaði til þín, og þú segir: Ég mun eta kjöt, ef sál þín þráir að borða kjöt, þá skaltu borða kjöt eftir allri þrá sálar þinnar. Ef en langt er staðurinn þinn, sem Drottinn, Guð þinn, myndi velja þar að láta kalla nafn sitt þar, þá skalt þú fórna af nautgripum þínum

og af sauðfé þínu sem Guð gaf þér, á þann hátt sem ég skipaði þér, og þú skalt borða í borgum þínum samkvæmt löngun sálar þinnar. Eins og geitin er étin og hjörturinn, svo skalt þú eta það; hinn óhreini hjá þér og hinn hreini skulu á sama hátt eta. Gættu þín sterklega að borða ekki blóð, því að blóð hans er sál; sálin skal ekki étast með kjötinu. Ekki skuluð þið eta það; á jörðina skuluð þið hella því út sem vatni. Ekki skaltu borða það, svo að vel gangi þér og sonum þínum eftir þig, ef þú gerir það góða og það þóknanlega frammi fyrir Drottni, Guði þínum. Nema heilögu hlutina þína ef þeir verða þér, og bænir þínar hafandi tekið, þá munt þú koma til þess staðar sem Drottinn Guð þinn kýs að nafn hans verði kallað þar. Og þú skalt gera brennifórnir þínar, kjötið skalt þú bera upp á altari Drottins Guðs þíns, en blóðið af fórnum þínum skalt þú hella að grunni altarisins Drottins Guðs þíns, en kjötið skalt þú éta. Varðveittu og hlustaðu, og þú skalt gera öll þau orð sem ég skipti þér, svo að vel fari þér og sonum þínum um aldur og ævi, ef þú gerir það sem þóknanlegt er og gott frammi fyrir Drottni, Guði þínum.

Ef Drottinn, Guð þinn, eyðileggur þjóðirnar sem þú ferð þar inn til að erfa land þeirra, frá andliti þínu, og þú tekur það í arf og býrð í landi þeirra, Gefðu gaum að þér sjálfum, að þú leitir ekki af kostgæfni að fylgja þeim eftir að þeir hafa verið algjörlega eytt frá andliti þínu, og segir: Hvernig gera þessar þjóðir hinum guðum sínum? Það mun ég og gera. Þú skalt ekki gera þannig við Guð þinn, því að þær viðurstyggðir Drottins sem hann hataði, gerðu þeir fyrir guðum sínum, því að syni sína og dætur sínar brenna þeir í eldi fyrir guðum sínum.

13

Hvert orð sem ég skipan yður í dag skuluð þér varðveita til að framkvæma. Þér skuluð ekki bæta neinu við það, né taka neitt frá því.

Ef en spámaður eða draumandi rís upp meðal þín og gefur þér tákn eða furðuverk, og kemur táknið eða furðuverkið sem hann talaði til þín, sagði, Látum okkur fara og þjóna öðrum guðum sem þið þekkið ekki, Þið munuð ekki heyra orð þess spámanns eða þess sem dreymdi þann draum, því að Drottinn, Guð yðar, freistir yðar til að vita hvort þið elskið Guð yðar af öllu hjarta yðar og af allri sál yðar. Eftir Drottni, Guði yðar, skuluð þér ganga, og hann skuluð þér óttast, og rödd hans skuluð þér heyra, og við hann skuluð þér halda yður. Og sá spámaður eða sá draumdraumari mun deyja, því að hann talaði til að villa þig frá Drottni Guði þínum, sem leiddi þig út úr landi Egyptalands, sem leysti þig úr þrældóminum, til að reka þig frá veginum sem Drottinn Guð þinn bauð þér að ganga á, og þú skalt eyða hinu illa úr yðar.

Ef bróðir þinn af hálfu föður þíns eða móður þinnar skyldi hvetja þig, eða sonur þinn, eða dóttir þín, eða konan þín í skauti þínu, eða vinur jafn sál þinni í laumi, og segja: Göngum og þjónum öðrum guðum, sem þú og feður þínir ekki þekktuð, frá guðum þjóðanna sem eru í kring um yður, þeirra sem nálgast þig eða þeirra sem eru langt frá þér, frá enda jarðarinnar til enda jarðarinnar, Þú skalt ekki samþykkja honum, og þú skalt ekki heyra á hann, og auga þitt mun ekki hlífa honum, þú skalt ekki þrá honum, né skalt þú hylja hann. Kunngerandi skaltu kunngera um hann, og hendur þínar skulu vera á honum fyrstar til að drepa hann, og hendur alls fólksins síðast. Og þeir skulu steina hann til bana, því að hann leitaðist við að snúa þér frá Drottni, Guði þínum, sem leiddi þig út úr Egyptalandi, úr þrælahúsinu. Og allur

Ísrael mun óttast þegar hann heyrir þetta, og mun ekki aftur gera samkvæmt þessu illa orði meðal yðar.

Ef þú heyrir í einni af borgum þínum, sem Drottinn Guð þinn gefur þér að búa í, að sagt sé, Lögleysulegir menn fóru út frá ykkur og sneru alla íbúa landsins síns burt og sögðu: Förum og þjónum öðrum guðum, sem þér ekki þekktuð. og spennur og spurningar, og þú munt leita mjög, og sjá, satt er skýrlega orðið, hefur viðurstyggðin þessi orðið í yður, Þú skalt eyða öllum íbúunum í því landi með sverðinu, þér skuluð helga það bölvun, og allt sem í því er. Og allt herfang hennar skaltu safna saman á götur hennar, og þú skalt brenna borgina í eldi, og allt herfang hennar með öllum þjóðinni fyrir Drottni Guði þínum, og hún mun verða óbyggð að eilífu, hún skal ekki endurbyggð verða framar. Og ekkert af hinu banna mun festast við hönd þína, svo að Drottinn snúi sér frá reiði sinni, og gefi þér miskunn, og miskunnsamur sé við þig, og fjölgi þér, eins og hann sór feðrum þínum, ef þú heyrir rödd Drottins Guðs þíns, til að varðveita boðorð hans, eins mörg og ég skipa þér í dag, að gera hið góða og hið þóknanlega fyrir Drottni Guði þínum.

14

Þér eruð synir Drottins, Guðs yðar; þér skuluð ekki gera ykkur sköllótta á enni vegna dauðs manns. Því að þú ert heilagt fólk Drottins Guðs þíns, og Drottinn Guð þinn valdi þig til að verða honum að fólki, dýrmætri eign, umfram allar þjóðir sem eru á jörðinni. Þið skuluð ekki eta neina viðurstyggð. Þetta er búféð sem þér skuluð eta: kálfur úr nautgripum, og lamb úr sauðfé, og kid úr geitum. hjört, og gasella, og pygarg, oryx og gíraffa. Sérhvert dýr sem skilur hófinn og kljúfur tveggja hófa og leiðir upp jórturdrag meðal dýranna, þessi skuluð þér eta. Og þessi skulu þið ekki eta af þeim sem færa upp jórturdregg og af þeim sem kljúfa hófana og

hafa klær: úlfaldann og loðfótinn og steingrísinn, því að þeir færa upp jórturdregg en kljúfa ekki hófinn - óhrein eru þessi fyrir yður. Og svínið, vegna þess að það skiptir hófnum og klýfur klær hófsins, en jórtrar ekki, er óhreint fyrir yður; af kjöti þess skuluð þér ekki eta, og hræ þess skuluð þér ekki snerta.

Og þessa hluti skuluð þið eta af öllu því sem er í vatninu, allt það sem hefur uggar og hreistur, það skuluð þið eta. Og allt sem ekki er með uggar og hreistur skuluð þið ekki eta, það er óhreint fyrir ykkur. Þér megið éta alla hreina fugla. Og þetta skuluð þið ekki eta af þeim: örninn, og grípurinn, og sjóörninn, og gáminn og gleðuna og þá sem líkjast honum, og spör, og ugla og máfa, Og hegri, og svan og íbis. og skarfinn, og haukinn, og þá sem eru líkir honum, og hærfuglinn, og náttrafninn, og pelíkan, og lóa, og það sem líkist honum, og purpurhegri, og leðurblaka. Allt sem skriðar af fuglunum er óhreint fyrir ykkur, þið skuluð ekki eta af þeim. Alla hreina fugla skuluð þér eta. Allt hræ skuluð þið ekki borða, ábúandanum í borgum þínum verður það gefið og hann mun borða, eða þú skalt selja það útlendingnum, því að þú ert heilagt fólk Drottins Guðs þíns. Þú skalt ekki sjóða lamb í mjólk móður þess.

Tíundu skaltu gefa af allri afurð sáðs þíns, afurð akurs þíns ár eftir ár. Og þú skalt eta það á þeim stað sem Drottinn Guð þinn skal velja að láta nafn sitt vera kallað þar, þér skuluð bera tíundir af korni þínu og af víni þínu og af olíu þinni, frumburði af nautum þínum og af sauðum þínum, svo að þú megir læra að óttast Drottin Guð þinn alla daga. Ef leiðin verður löng frá þér og þú getur ekki fært þau upp, vegna þess að staðurinn er langt frá þér sem Drottinn, Guð þinn, myndi velja að nafn hans verði kallað þar, vegna þess að Drottinn, Guð þinn, mun blessa þig, Og þú skalt selja þau fyrir silfur, og þú skalt taka silfurið í hendur þínar, og þú

skalt fara til þess staðar sem Drottinn, Guð þinn, mun velja. Og þú munt gefa silfur fyrir allt það sem sál þín girnist, fyrir nautgripum eða fyrir sauðfé, eða fyrir víni eða fyrir sterkum drykk, eða fyrir allt það sem sál þín girnist, og þú munt borða þar fyrir Drottni Guði þínum, og þú munt fagna, þú og hús þitt. og Levítinn í borgunum þínum, því að hann á engan hlut né arf með þér.

Eftir þrjú ár skaltu bera út alla tíund af afurðum þínum; á því ári skaltu leggja hana í borgum þínum. Og Levítinn mun koma, því að hann á engan hlut né arf með þér, og útlendingurinn og munaðarlausinn og ekkjan sem er í borgum þínum, og þeir munu borða og verða mettir, svo að Drottinn Guð þinn megi blessa þig í öllum verkum þínum sem þú gerir.

15

Á sjö ára fresti skaltu veita losun. Og þannig er boðorð losunarinnar: þú skalt fyrirgefa alla skuld sem náunginn skuldar þér, og bróður þinn skalt þú ekki krefjast, því losun hefur verið kölluð til Drottins Guðs þíns. Hinn framanda skaltu krefjast um allt sem hann kann að skulda þér, en bróður þínum skaltu veita eftirgjöf skuldarinnar. Að enginn mun skorta hjá þér, því að Drottinn, Guð þinn, mun blessa þig í landinu sem Drottinn, Guð þinn, gefur þér í arf til að erfa það.

Ef þú en hlýðir vandlega á rödd Drottins, Guðs yðar, til að varðveita og framkvæma öll þessi boðorð sem ég skipa þér í dag, að Drottinn, Guð þinn, blessaði þig eins og hann talaði til þín, og þú munt lána mörgum þjóðum, en þú munt ekki taka að láni, og þú munt ráða yfir mörgum þjóðum, en þær munu ekki ráða yfir þér.

Ef einhver verður skortir hjá þér úr bræðrum þínum í einni af borgum þínum í landinu sem Drottinn Guð þinn gefur þér, þá skalt þú ekki harðna hjarta þitt, né loka hendi þinni fyrir bróður þínum þeim þurfandi. Þú skalt opna hendur þínar fyrir honum og lána honum eins mikið og hann þarfnast, eftir því sem hann skortir. Gefðu gaum að sjálfum þér að ekki verði falið orð í hjartanu þínu, lögleysa, sem segir: Nálgast árið hið sjöunda, ár loskunarinnar, og augað þitt verði illt gagnvart bróður þínum þeim þurfandi, og þú gefir honum ekki, og hann mun hrópa á hendur þér til Drottins, og það verður stór synd í þér. Gefandi muntu gefa honum, og lán muntu lána honum eins mikið og hann þarfnast, eftir því sem hann er í þörf, og þú munt ekki vera hryggur í hjarta þínu þegar þú gefur honum, því að vegna þessa orðs mun Drottinn Guð þinn blessa þig í öllum verkum þínum og í öllu því sem þú leggur hönd þína á. Ekki mun vantandi bila frá jörðinni þinni, vegna þessa skipan ég þér að gera þetta orð, sagði: Opnandi munt þú opna hendur þínar til bróður þíns hins fátæka og hins þurfandi sem er á jörðinni þinni.

Ef bróðir þinn, Hebreinn eða Hebreska, er seldur til þín, mun hann þjóna þér í sex ár, og á hinu sjöunda ári skalt þú senda hann frjálsan frá þér. En þegar þú sendir hann frjálsan frá þér, skaltu ekki senda hann tómhendur í burtu. Áveitu skaltu veita honum af sauðfé þínu og af korni þínu og af víni þínu; eins og Drottinn Guð þinn blessaði þig, skaltu gefa honum.

Og þú munt muna að þú varst þjónn í Egyptalandi, og Drottinn, Guð þinn, leysti þig þaðan. Vegna þessa skipa ég þér að framkvæma þetta boðorð. Ef hann segir til þín: Ég mun ekki fara frá þér, því að hann hefur elskað þig og hús þitt, því að honum líður vel hjá þér. Og þú skalt taka alinn og gata eyra hans við hurðina, og hann mun vera þér þjónn að eilífu, og þrælkonuna

þína skaltu gera eins. Það mun ekki vera hart fyrir þér þegar þeir eru sendir í burtu frjálsir frá þér, því að hann þjónaði þér í sex ár fyrir árleg laun hins leigða starfsmanns, og Drottinn Guð þinn mun blessa þig í öllu sem þú gerir.

Sérhvern frumburð sem fæðist í nautgripum þínum og í sauðfé þínu, karlkynin skaltu helga Drottni Guði þínum. Ekki vinna með frumburðar kálfinum þínum og ekki klippa frumburði sauðfjár þíns. Fyrir Drottni muntu borða það ár eftir ár á þeim stað sem Drottinn Guð þinn velur, þú og heimili þitt. Ef það er lýti í honum, haltur eða blindur, einhver illur lýti, þá skalt þú ekki fórna því til Drottins Guðs þíns.

Í borgum þínum skaltu eta það; hinn óhreini hjá þér og hinn hreini skulu báðir eta eins og gassella eða hjört. Nema blóð skuluð þið ekki eta; á jörðina skaltu hella það eins og vatn.

16

Gæta mánaðar hinna ungu og halda páskahátíð fyrir Drottni, Guði þínum, því að í mánuði hinna ungu fórst þú út úr Egyptalandi að nóttu. Og þú skalt fórna paskann til Drottins Guðs þíns, sauðfé og nautgripi, á þeim stað sem Drottinn Guð þinn kýs að láta nafn sitt verða kallað þar. Ekki skaltu borða surdeig á því, sjö daga skaltu borða ósýrt brauð á því, þjáningarbrauð, því að í kappi fóruð þér út úr Egyptalandi, svo að þér munið daginn brottfarar yðar úr landi Egyptalands alla daga lífs yðar. Ekki verður súrdeig séð hjá þér í öllum landamærum þínum í sjö daga, og ekkert af kjötinu sem þú fórnar um kvöldið á fyrsta degi má liggja yfir nótt til morguns. Þú munt ekki geta fórnað páskalambinu í neinni af borgunum þínum sem Drottinn, Guð þinn, gefur þér. heldur í þeim stað sem Drottinn, Guð þinn, myndi

velja til að láta nafn sitt verða kallað þar, skalt þú fórna páskanum að kveldi við sólarlag, á þeim tíma er þú fórst út úr Egyptalandi. Og þú skalt sjóða og steikja og borða á þeim stað sem Drottinn, Guð þinn, kann að velja, og þú skalt snúa aftur að morgni og fara heim. Í sex daga skaltu borða ósýrt brauð, og á hinum sjöunda degi er lokahátíð, hátíð fyrir Drottni Guði þínum. Þú skalt ekki vinna neina vinnu á honum, nema það sem skal gert fyrir hverja sál.

Sjö vikur skalt þú telja fyrir þig, frá því að þú hefur byrjað að leggja sigðina á uppskeruna, skalt þú byrja að telja sjö vikur. Og þú skalt halda vikuhátíð fyrir Drottni, Guði þínum, eftir því sem hönd þín hefur efni til, eins mikið og Drottinn, Guð þinn, gefur þér.

Og þú skalt fagna fyrir Drottni, Guði þínum, þú og sonur þinn og dóttir þín, þjónn þinn og þjónustustúlka þín, og Levítinn og útlendingurinn og munaðarlausinn og ekkjan sem er meðal yðar, á þeim stað sem Drottinn, Guð þinn, velur til að láta nafn sitt vera kallað þar.

Og þú munt muna að þú varst þjónn í Egyptalandi, og þú skalt halda og framkvæma þessi boðorð. Hátíð tjaldanna skaltu halda fyrir þig sjálfan í sjö daga þegar þú safnar frá þreskiflóri þínum og frá vínpressu þinni. Og þú skalt fagna í hátíð þinni, þú og sonur þinn, og dóttir þín, þjónn þinn, og þjónustustúlka þín, og Levítinn, og útlendingurinn, og munaðarlausinn, og ekkjan sem er í borgum þínum. Sjö daga skaltu halda hátíð fyrir Drottni, Guði þínum, á þeim stað sem Drottinn, Guð þinn, mun kjósa sér. En ef Drottinn, Guð þinn, blessir þig í öllum afurðum þínum og í öllu verki handa þinna, þá muntu vera fagnandi.

Þrisvar sinnum á ári skal sérhver karlmaður þinn sjást fyrir Drottni, Guði þínum, á þeim stað sem Drottinn velur, á hátíð hinna ósýrðu brauða, og á hátíð vikanna, og á hátíð tjaldanna. Þú skalt ekki sjást fyrir Drottni, Guði þínum, tómhendur. Hver samkvæmt styrk handa sinna, samkvæmt blessun Drottins Guðs þíns sem hann gaf þér.

Dómara og skrifara skaltu setja í borgum þínum, sem Drottinn, Guð þinn, gefur þér eftir ættkvíslum, og þeir skulu dæma þjóðina réttlátum dómi. Þeir snúa ekki dómi til hliðar, né munu þeir taka gjöf, því að gjafir blinda augu hinna vitru og fjarlægja orð hinna réttlátu. Réttlátlega skaltu elta hið réttláta, svo að þú lifir, og þegar þú hefur farið inn megir þú erfa landið sem Herra, Guð þinn, gefur þér.

Ekki skaltu planta þér lund, ekkert tré við altari Guðs þíns skaltu gera þér. Þú skalt ekki reisa þér súlu, sem Drottinn, Guð þinn, hatar.

17

Þú skalt ekki fórna Drottni, Guði þínum, kálf eða sauðfé sem hefur í sér löstur, neitt illt, því að það er viðurstyggð fyrir Drottni, Guði þínum.

Ef en var fundinn í einni af borgum þínum, sem Drottinn Guð þinn gefur þér, maður eða kona sem mun gera hið illa fyrir Drottni Guði þínum, að fara framhjá sáttmála hans, og að þeir komi og þjóni öðrum guðum og tilbiðji þá, sólina eða tunglið eða allt af himinhvolfinu, sem ég skipti þér ekki fyrir og tilkynnt verði þér og þú skalt rannsaka mjög, og sjá, sannlega hefur orðið orðið, viðurstyggðin þessi hefur orðið í Ísrael, Og þú skalt leiða þann

mann eða þá konu út, og þér skuluð grýta þá með steinum, og þeir munu deyja. Við tveggja eða þriggja vitna framburð skal hinn sakfelldi deyja; hann skal ekki deyja við eins vitnis framburð. Og hönd vitnanna verður á honum fyrst til að drepa hann, og hönd fólksins síðast, og þú skalt útrýma hinu illa úr yðru eigin.

Ef orð verður ómögulegt fyrir þér í dómi á milli blóðs og blóðs, og á milli dóms og dóms, og á milli snertingar og snertingar, og á milli mótmæla og mótmæla, orð dóms í borgunum yðar, þá skaltu rísa og fara upp á þann stað sem Drottinn Guð þinn velur þar. og þú munt fara til prestanna Levítanna, og til dómarans sem verður á þeim dögum, og eftir að hafa leitað munu þeir tilkynna þér dóminn. Og þú skalt gera samkvæmt því máli sem þeir tilkynna þér frá þeim stað sem Drottinn, Guð þinn, kýs, og þú skalt gæta þess að gera allt það sem fyrirskipað er þér. Samkvæmt lögmálinu og samkvæmt þeim dómi sem þeir segja þér skaltu gera; þú skalt ekki víkja frá því orði sem þeir tilkynna þér, hvorki til hægri né vinstri.

Og sá maður sem gerir í hroka, svo að hann hlýðir ekki prestinum sem stendur til að þjóna í nafni Drottins, Guðs þíns, eða dómaranum sem er á þeim dögum, þá mun sá maður deyja, og þú skalt útrýma hinu illa úr Ísrael. Og allt fólkið, sem heyrt hefur þetta, mun óttast og mun ekki lengur fremja guðleysi.

Ef þú gengur inn í landið sem Herra, Guð þinn, gefur þér, og þú erfir það, og þú býr í því, og þú segir: Ég mun setja yfir mig höfðingja, eins og hinar þjóðirnar í kring um mig, Skipandi munt þú skipa yfir þig sjálfan stjórnanda, hvern Drottinn Guð myndi kjósa úr bræðrum þínum. Þú munt ekki geta skipað yfir þig sjálfan framandi mann, því að hann er ekki bróðir þinn. Vegna þess að hann mun ekki fjölga sér hestum, né snúa þjóðinni aftur til

Egyptalands, svo að hann fjölgi sér ekki hestum, en Drottinn sagði: Þér skuluð ekki snúa aftur á þessa leið framar. Og hann skal ekki fjölga sér konum, svo að hjarta hans víki ekki frá, og silfur og gull skal hann ekki fjölga sér mjög.

Og þegar hann situr við upphaf ríkis síns, þá skal hann skrifa sér þetta lögmál í bók frá prestunum Levítanna, Og það verður með honum, og hann mun lesa í því alla daga lífs síns, svo að hann læri að óttast Drottin, Guð þinn, og að halda öll þessi boðorð og framkvæma þessi lögmál, svo að hjarta hans verði ekki upphafið frá bræðrum hans, svo að hann víki ekki frá boðorðunum til hægri eða vinstri, svo að hann megi lengja daga í ríki sínu, hann sjálfur og synir hans meðal sona Ísraels.

18

Prestarnir Levítarnir, öll ættkvísl Leví, munu ekki hafa hlut né hlutkesti með Ísrael; fórnir Drottins eru hlutkesti þeirra, þau munu þeir eta. Hluti verður þeim ekki meðal bræðra þeirra, Drottinn sjálfur er hluti hans, eins og hann sagði honum. Og þetta er réttur prestanna frá fólkinu, frá þeim sem fórna fórnirnar, hvort sem kálfur eða sauður, og þú skalt gefa handlegginn prestinum, og kinnbeinin, og magann, Og fyrstu ávexti kornsins þíns og vínsins þíns og olíunnar þinnar og fyrstu ávexti klippinga sauðfjárins þíns skaltu gefa honum. Að Drottinn valdi hann úr öllum ættkvíslunum þínum til að standa frammi fyrir Drottni Guði, til að þjóna og blessa í nafni hans, hann og synir hans meðal sona Ísraels.

Ef en levítinn kemur frá einni af borgunum frá öllum sonum Ísraels, þar sem hann sjálfur dvelur sem útlendingur, samkvæmt því að sál hans þráir, til þess staðar sem hann myndi velja, það mun þjóna í nafni Drottins, Guðs síns, rétt eins og allir bræður

hans, Levítarnir, sem standa þar fyrir Drottni, Guði þínum. Hann skal eta skipaðan hlut, að undanskilinni sölu samkvæmt fjölskyldu. Ef þú gengur inn í landið sem Drottinn, Guð þinn, gefur þér, skalt þú ekki læra að gera samkvæmt viðbjóðum þeirra þjóða.

Ekki verður fundinn meðal þín sá sem hreinsar son sinn og dóttur sína í eldi, spámaður, sá sem túlkar boðamerki, og sá sem túlkar fugla, galdramaður. Syngandi yfir álög, kviðmælandi og túlkandi fyrirboða, ráðfræðandi hina dauðu. Því að viðurstyggð er fyrir Drottni Guði þínum allur sem gerir þetta, því að vegna þessara viðurstyggða mun Drottinn eyðileggja þá frá andliti þínu. Fullkominn skaltu vera fyrir Drottni, Guði þínum. Því að þessar þjóðir, sem þú ert að taka arf frá, hlusta á boðsagna og spádóma, en þér hefur Drottinn, Guð þinn, ekki gefið slíkt.

Spámann úr bræðrum þínum, eins og mig, mun Drottinn, Guð þinn, reisa upp til þín; hans skuluð þér hlýða. Samkvæmt öllu því sem þú baðst um frá Drottni, Guði þínum, í Hóreb á degi samkomu, þegar sagt var: Við munum ekki lengur heyra rödd Drottins, Guðs þíns, og þennan mikla eld munum við ekki sjá aftur, svo að við deyjum ekki. Og Drottinn sagði við mig: Allt það sem þeir töluðu við þig er rétt. Spámann mun ég reisa upp fyrir þeim úr bræðrum þeirra, rétt eins og þig, og ég mun leggja orðin í munn hans, og hann mun tala til þeirra samkvæmt öllu því sem ég skipa honum. Og sá maður sem ekki heyrir á það sem sá spámaður talar í mínu nafni, ég mun refsa honum fyrir það. Nema sá spámaður sem myndi haga sér guðlaust með því að tala í nafni mínu orð sem ég skipaði ekki að tala, og sem myndi tala í nafni annarra guða, mun deyja sá spámaður. Ef þú segir í hjarta þínu, hvernig munum við vita orðið sem Drottinn talaði ekki? Allt sem sá spámaður talar í nafni Drottins, og það verður ekki, og það

gerist ekki, þetta er orðið sem Drottinn talaði ekki, í guðleysi talaði sá spámaður, þér skuluð ekki óttast hann.

19

Ef Drottinn, Guð þinn, eyðileggur þær þjóðir sem Guð gefur þér landið, og þér erfið þær og búið í borgum þeirra og í húsum þeirra, Þrjár borgir skaltu aðskilja þér í miðju landsins þíns, sem Drottinn, Guð þinn, gefur þér. Íhuga þér veginn, og þú munt skipta landamærum jarðar þinnar í þrjá hluta, sem Drottinn Guð þinn úthlutar þér, og það mun vera griðastaður öllum morðingja. Þetta verður boðið um morðingjann sem flýr þangað og mun lifa: sá sem höggur náunga sinn án þess að vita, og þessi hataði hann ekki fyrir gær og þriðja dag. Og hver sem gengur inn með náunga sínum í skóginn til að safna viði, og hönd hans rennur með öxinni er hann höggur viðinn, og járnið fellur af viðnum og hittir náungann, og hann deyr, þá skal þessi flýja í eina af þessum borgum og lifa. Svo að blóðhefndarmaðurinn eltir ekki morðingjann, vegna þess að hjartað hefur verið hitað, og grípur hann, ef leiðin er lengri, og slær sál hans, og þessum er ekki dómur til dauða, vegna þess að hann hataði hann ekki fyrir gærdaginn, né fyrir hinn þriðja dag. Vegna þessa skipa ég þér þetta orð og segi: Þú skalt aðskilja þér þrjár borgir.

Ef en Drottinn, Guð þinn, stækkar landamæri þín, eins og hann sór feðrum þínum, og Drottinn gefur þér allt landið sem hann sagði að hann myndi gefa feðrum þínum, Ef þú heyrir að gera öll boðorðin þessi, sem ég skipti þér í dag, að elska Drottin Guð þinn, að ganga á öllum vegum hans alla daga, munt þú bæta við þér enn þremur borgum að þessum þremur. Og saklaust blóð mun ekki verða úthellt í landinu sem Drottinn, Guð þinn, gefur þér í arf, og þú munt ekki verða sekur um blóð.

Ef en það verður hjá þér maður sem hatar náungann, og liggur í leyni fyrir honum, og rís upp gegn honum, og slær sál hans, og hann deyr, og flýr inn í eina af þessum borgum, Og öldungaráð borgar hans mun senda, og þeir skulu taka hann þaðan og afhenda hann í hendur blóðfrænda, og hann mun deyja. Ekki mun auga þitt hlífa honum, og þú skalt hreinsa hið saklaust blóð úr Ísrael, og vel mun þér farnast.

Þú skalt ekki færa landamæri nágranna þíns, sem feður þínir settu í arfleifðinni sem þú hefur erft í landinu, sem Drottinn, Guð þinn, gefur þér í hlut. Ekki mun einn vitni standa til að vitna gegn manni um allt óréttlæti, og um hverja synd, og um alla synd sem hann kann að fremja; á munni tveggja vitna og á munni þriggja vitna mun hvert mál standast. Ef ósanngjarn vitni stendur fram gegn manni og sakar hann um guðleysi, Og hinir tveir menn, sem eiga deilumálið, munu standa fyrir Drottni og fyrir prestunum og fyrir dómurunum sem eru á þeim dögum, Og dómararnir skulu rannsaka málið vandlega, og sjá, óréttlátt vitni hefur borið rangt vitni gegn bróður sínum, Og þið skuluð gera við hann á þann hátt sem hann gerði illt að gera gegn bróður sínum, og þú skalt fjarlægja hið illa úr yðrum hópi. Og hinir sem eftir eru, þegar þeir hafa heyrt, munu óttast, og þeir munu ekki lengur gera þetta illa verk meðal yðar. Auga þitt mun ekki hlífa honum, sál í stað sálar, auga í stað auga, tönn í stað tannar, hönd í stað handar, fótur í stað fótar.

20

Ef þú ferð út í stríð gegn óvinum þínum og sérð hest og ríðanda og fjölmennara fólk en þú, þá skalt þú ekki óttast þá, því að Drottinn Guð þinn er með þér, sá sem leiddi þig upp úr landi Egyptalands. Og það mun verða þegar þú nálgast stríðið, og

presturinn, eftir að hafa nálgast, mun tala til fólksins. Og hann mun segja til þeirra: Heyrðu, Ísrael! Þér farið í dag í stríð gegn óvinum yðar. Látið ekki hjartað yðra verða veikt, óttist ekki, verðið ekki muldir, né víkið frá andliti þeirra. Því að Drottinn, Guð yðar, sem fer á undan yður, mun berjast saman með yður gegn óvinum yðar til að bjarga yður.

Og hinir ritlærðu munu tala til fólksins og segja: Hver er sá maður sem hefur byggt nýtt hús og ekki vígður það? Látum hann fara og snúa aftur heim til síns húss, svo að hann deyi ekki í stríðinu og annar maður vígi það. Og hver er sá maður sem gróðursetti víngarð og ekki hefur gleðst að honum? Látum hann fara og snúa aftur heim til síns, svo hann deyji ekki í stríðinu og annar maður gleðjist að honum. Og hver er sá maður sem hefur trúlofað sér konu og ekki hefur tekið hana? Látum hann fara og snúa aftur heim til síns, svo að hann deyji ekki í stríðinu og annar maður taki hana. Og ritararnir munu halda áfram að tala til þjóðarinnar og munu segja: Hver er sá maður sem er óttasleginn og huglaus í hjarta sínu? Látum hann fara og snúa aftur heim til síns, svo að hann geri ekki hjarta bróður síns huglaust, rétt eins og sitt eigið. Og það mun verða þegar skriffararnir hætta að tala til þjóðarinnar, að þeir munu setja höfðingja hersins til að leiða þjóðina.

Ef þú hins vegar nálgast borg til að herja á hana, skaltu fyrst kalla hana til friðar. Ef þeir svara þér friðsamlega og opna fyrir þér, þá mun allt það fólk sem finnst þar verða þér skattgreiðendur og þjónar þínir. Ef en ekki hlýða þeir þér og gera stríð við þig, umlykur þú hana. Þar til Drottinn, Guð þinn, gefur hana í hendur þínar, og þú munt drepa allt karlkyn hennar með sverði. Nema konurnar og farangrið, og allt búféð, og allt sem er í borginni, og allan búnaðinn skalt þú ræna fyrir þig, og þú skalt neyta alls

herfangs óvina þinna, sem Drottinn Guð þinn gefur þér. Svona munt þú gera við allar borgirnar sem eru mjög langt í burtu frá þér, ekki við borgir þessara þjóða, sem Drottinn, Guð þinn, gefur þér að erfa land þeirra. Þið skuluð ekki varðveita neitt sem andardrátt hefur á lífi, Heldur skuluð þér með bölvun helga þá, Hettítana og Amórítana og Kanaanítana og Perissítana og Hívítana og Jebúsítana og Girgasítana, á þann hátt sem Drottinn, Guð þinn, bauð þér. svo að þeir kenni yður ekki að gera allar viðurstyggðir þeirra, sem þeir gerðu guðum sínum, og þér syndgið fyrir Drottni, Guði yðar.

Ef þú umlykur borg í marga daga til að herja gegn henni og hertaka hana, skalt þú ekki eyðileggja trén hennar með því að leggja járn á þau, heldur skaltu eta af þeim, en þú skalt ekki höggva þau niður. Er kannski tréð á akrinum maður, svo það geti farið frá andliti þínu inn í girðinguna? En tré það sem þú veist að er ekki ávaxta-berandi, þetta skaltu eyðileggja og höggva niður, og skaltu byggja virkisvirki gegn borginni sem gerir stríð á hendur þér, þar til hún verður afhent.

21

Ef maður finnst særður í landinu sem Drottinn, Guð þinn, gefur þér að erfa, fallinn í sléttunum, og þeir vita ekki hver sló hann, Ráð eldri manna þitt og dómarar þínir munu fara út, og þeir munu mæla til borganna sem eru í kringum hinn drepna mann. Og borgin sem er næst hinum særða manni - öldungaráð þeirrar borgar mun taka kvígu úr nautgripum, sem ekki hefur verið unnið með og sem ekki hefur dregið ok Og ráð eldri þeirrar borgar mun færa kvígu niður í gróft gljúfur, sem hvorki hefur verið unnið né sáð, og þeir munu brjóta háls kvígunnar í gljúfrinu. Og prestarnir Levítarnir munu koma, því að Drottinn Guð valdi þá til að standa

frammi fyrir honum og blessa í nafni hans, og samkvæmt orðum þeirra skal dæma um alla deilu og alla snerting. Og allur öldungaþing þeirrar borgar, þeir sem nálgast hinn særða mann, skulu þvo hendur sínar yfir höfði kvígunnar sem brotin var á hálsinum í dalnum. Og svarandi munu þeir segja: Hendur okkar úthelltu ekki þetta blóð, og augu okkar hafa ekki séð. Vertu náðugur við fólk þitt Ísrael, sem þú endurleysti, Drottinn, svo að saklaust blóð verði ekki í fólki þínu Ísrael, og blóðið verði þeim sætt. Þú en munt fjarlægja hið saklaus blóð úr yðar, ef þú gerir hið góða og hið þóknanlega fyrir Drottni Guði þínum.

Ef þú ferð út í stríð gegn óvinum þínum, og Drottinn, Guð þinn, gefur þá í hendur þér, og þú tekur herfang þeirra, og þú sért í herfanginu konu, fagra að útliti, og þú girnist hennar, og þú takir hana þér að konu, og þú færir hana inn í hús þitt, og þú skalt raka höfuð hennar og klippa neglur hennar, Og þú skalt fjarlægja fangafötin af henni, og hún mun sitja í húsinu þínu og gráta föður sinn og móður sína í mánaðartíma, og eftir þetta skaltu fara inn til hennar og búa með henni, og hún skal vera þín kona.

Og það skal vera, ef þú vilt hana ekki, þá skalt þú senda hana í burtu frjálsa, og hún skal ekki verða seld fyrir silfur, þú skalt ekki hafna henni, vegna þess að þú lægðir hana.

Ef en tvær konur verða manni, ein þeirra elskuð og ein þeirra hötuð, og hin elskuða og hin hötuða bera honum börn, og sonur hinnar hötuðu verður frumburður, Og það verður að á þeim degi sem hann úthlutar sonum sínum eignum sínum sem arfleifð, mun hann ekki geta gefið frumburðarrétt til sonar hinnar ástkæru og litið framhjá syni hinnar hataðu, hinum frumburna, En hann skal viðurkenna hinn frumburna son hinnar hataðu og gefa honum tvöfaldan hlut af öllu sem hann á, vegna þess að þessi er upphaf

barna hans, og honum tilheyrir frumburðarrétturinn. Ef einhver á son sem er óhlýðinn og uppreisnargjarn, sem ekki hlýðir rödd föður síns og rödd móður sinnar, og þeir aga hann en hann hlustar ekki á þá, Og faðir hans og móðir hans hafa gripið hann, og þeir munu leiða hann út fyrir ráð öldunganna í borg hans og að hliði staðarins, Og þeir munu segja við menn borgarinnar sinnar: Þessi sonur okkar er óhlýðinn og ægir, hann hlýðir ekki rödd okkar, hann er falsari og drykkjumaður. Og menn borgar hans skulu steina hann til bana, og hann mun deyja, og þú skalt útrýma hinu illa úr yðru miðju, og hinir sem eftir eru munu heyra það og óttast.

Ef en verður í einhverjum synd dómur dauðans og hann deyr, og þér hangið hann á tré, Ekki mun líkami hans sofa á trénu, heldur munuð þér grafa það á þeim degi, því að bölvaður af Guði er allur sem hangir á tré, og þér munuð ekki óhreinka landið sem Drottinn, Guð þinn, gefur þér í arf.

22

Ekki líta framhjá kálfi bróður þíns, eða sauðkindum hans, sem villast á veginum, heldur skaltu snúa þeim til bróður þíns og skila þeim til hans. Ef bróðir þinn nálgast þig ekki, né þú þekkir hann, skaltu safna honum innan í hús þitt, og það skal vera hjá þér þar til bróðir þinn leitar þess, og þá skaltu skila því til hans. Þannig skalt þú gera með asna hans, og þannig skalt þú gera með flík hans, og þannig skalt þú gera með allt það sem týnist af bróður þínum, hvað sem týnist frá honum og þú finnur - þú mátt ekki líta framhjá því. Þú skalt ekki sjá asna bróður þíns eða kálfinn hans fallinn á veginum og hunsa þá, þú skalt endilega reisa þá upp með honum.

Föt manns skulu ekki vera á konu, né skal maður klæðast kvenlegri skikkju, því að viðurstyggð fyrir Drottni, Guði þínum, er hver sem gerir þetta. Ef þú hins vegar hittir hreiður fugla fyrir andliti þínu á veginum eða á einhverju tré, eða á jörðinni, unga eða egg, og móðirin liggur á ungunum eða á eggjunum, skaltu ekki taka móðurina með börnunum. Þú skalt senda móðurina burtu, en börnin skalt þú taka þér, svo að þér gangi vel og þú lifir lengi.

Ef þú byggir nýtt hús og gerir krón á þakinu þínu, þá gerir þú ekki morð í húsinu þínu ef sá sem fellur fellur frá því. Þú skalt ekki sá mismunandi fræi í víngarð þinn, svo að uppskera og sæðið sem þú sáir verði ekki helgað með afurð víngarðsins þíns. Þú skalt ekki plægja með kálfi og asna saman. Þú skalt ekki klæðast ulli og höri saman. Snúin skeifur skaltu gera þér á fjórum hornum yfirhafna þinna, sem þú klæðist.

Ef einhver tekur sér konu og býr með henni, og hatar hana. og hann leggi á hana uppspunin orð og færi niður hennar nafn illt og segi: Þessa konu hef ég tekið, og þegar ég nálgaðist hana fann ég ekki meyðóm hennar, Og faðir stúlkunnar og móðir hennar skulu bera fram meyðómssannana fyrir öldungaráðið við hliðið. Og faðir stúlkunnar mun segja við ráð eldri manna: Þessa dóttur mína hef ég gefið þessum manni að konu, og hann hefur hatað hana Nú leggur þessi maður á hana fyrirvaralausa ásökun, segir: Ég fann ekki mey í dóttur þinni, en þetta eru sönnunargögn meydóms dóttur minnar. Og þeir skulu breiða út klæðnaðinn fyrir öldungaráði borgarinnar. Og ráð hinna eldri í þeirri borg mun taka þann mann og þeir munu leiðbeina honum. Og þeir skulu sekta hann hundrað siklum og gefa föðurnum hinnar unga konu, því að hann bar fram illt nafn á ísraelska mey, og hún skal vera hans kona. Hann mun ekki geta sent hana í burtu allan tímann.

Ef þetta orð verður satt, og meyjahreinleiki var ekki fundinn hjá hinni unga konu, Og þeir skulu leiða út hinu ungu konuna á hurðir húss föður hennar, og þeir skulu grýta hana með steinum, og hún mun deyja, vegna þess að hún gerði heimsku meðal sona Ísraels með því að vænda hús föður síns, og þú skalt útrýma hinu illa úr yðru miði.

Ef maður finnst sofandi með konu sem er gift manni, skuluð þér drepa báða, manninn sem sefur með konunni og konuna, og þú skalt útrýma hinu illa úr Ísrael. Ef en verður mey trúlofuð manni, og maður finnur hana í borg og liggur með henni. Þú skalt leiða þau bæði út að hlið borgarinnar þeirra, og þau skulu vera grýtt með steinum, og þau munu deyja, unga konuna, því að hún hrópaði ekki í borginni, og manninn, því að hann lægði konu náungans, og þú skalt útrýma hinu illa úr yður. Ef en í sléttunni finnur maður hið trúlofaða barn og hefur nauðgað það og legist hjá því, þá skuluð þér drepa þann sem lá hjá henni einungis. Og hinni unga konu er engin dauðasynd, eins og ef maður skyldi rísa upp gegn náunganum og myrða sál hans; þannig er þetta mál. að á akrinum fann hann hana, hrópaði hin unga trúlofaða kona, en enginn var til að hjálpa henni.

Ef einhver finnur mey sem ekki hefur verið trúlofuð, og þvingar hana og liggur með henni, og þeir verða fundnir, Maðurinn sem sofið hefur með henni mun gefa föður ungrar konunnar fimmtíu silfur-tvídrakmur, og hún mun vera hans kona. Vegna þess að hann lægði hana, mun hann ekki geta sent hana í burtu allan tímann.

23

Maður skal ekki taka konu föður síns og skal ekki afhjúpa hlíf föður síns.

Hnöskraður maður mun ekki fara inn í söfnuð Drottins, né heldur afskorninn. Sonur vændiskonu mun ekki ganga inn í söfnuð Drottins.

Ammoníti og Móabíti munu ekki ganga inn í söfnuð Drottins, og allt til tíundu kynslóðar munu þeir ekki ganga inn í söfnuð Drottins, og allt til eilífðar. vegna þess að þeir hittu yður ekki með brauði og vatni á veginum, þegar þér voruð að fara út úr Egyptalandi, og vegna þess að þeir leigðu Balaam, son Beors, úr Mesópótamíu til að bölva þér. Og Drottinn, Guð þinn, vildi ekki hlusta á Bálaam, og Drottinn, Guð þinn, breytti bölvunum í blessun, því að Drottinn, Guð þinn, elskaði þig. Þú skalt ekki ávarpa þá með friðsamlegum og hagstæðum orðum alla þína daga til eilífðar. Þú skalt ekki viðbjóða Edómíta, vegna þess að hann er bróðir þinn; þú skalt ekki viðbjóða Egypta, vegna þess að þú varðst útlendingur í landi hans. Synir, ef þeir fæðast þeim, munu í þriðju kynslóð ganga inn í söfnuð Drottins.

Ef þú ferð út til að herbergja gegn óvinum þínum, skaltu halda þig frá öllu illu orði. Ef það er hjá þér maður sem ekki mun vera hreinn vegna flæðis hans á nóttunni, og hann mun fara út fyrir herbúðirnar, og hann mun ekki fara inn í herbúðirnar. Og það verður að kvöldi skal hann baða líkama sinn með vatni, og þegar sólin hefur sest mun hann ganga inn í herbúðirnar. Og staður verður til þín utan herbúðanna, og þú munt fara þangað út. Og pinni skal vera á beltinu þínu, og það skal vera þannig að þegar þú situr niður úti, þá skalt þú grafa með honum, og þú skalt hylja blygðunina þína, Því að Drottinn, Guð þinn, gengur um í herbúðunum þínum til að bjarga þér og afhenda óvin þinn fyrir

andlit þitt, og herbúðirnar þínar munu vera heilagar, og engin ósiðsemi máls mun sjást hjá þér, og hann mun snúa sér frá þér.

Þú skalt ekki afhenda þræl til herra hans, sem hefur flúið til þín frá herra sínum. Með þér mun hann búa, í ykkur mun hann búa þar sem honum þóknast, þú skalt ekki þrengja að honum. Engin vændiskona skal vera meðal dætra Ísraels, og enginn sem vændist skal vera meðal sona Ísraels, engin vígsluframkvæmandi skal vera meðal dætra Ísraels, og enginn sem er vígður skal vera meðal sona Ísraels. Þú skalt ekki bjóða laun vændiskonu, né skipti hunds, inn í hús Drottins Guðs þíns vegna nokkurrar heitar, því að bæði eru viðurstyggð fyrir Drottni Guði þínum.

Þú skalt ekki lána bróður þínum á vexti, hvorki silfurs né matvæla né nokkurs hlutar sem þú lánir. Til hins erlenda skaltu lána á vexti, en til bróður þíns skaltu ekki lána á vexti, svo að Drottinn Guð þinn blessi þig í öllum verkum þínum á jörðinni sem þú ferð inn í til að erfa hana.

Ef þú en gelur heit Drottni Guði þínum, munt þú ekki tefja að efna það, því að Drottinn Guð þinn mun leita þess af þér, og það mun vera synd í þér. Ef þú vilt ekki biðja, er það ekki synd hjá þér. Það sem fer út úr vörum þínum skaltu halda, og þú skalt gera eins og þú lofaðir Drottni Guði gjöf, það sem þú talaðir með munni þínum.

Ef þú gengur inn í uppskeru nágranna þíns og safnar axkornum í hendur þínar, þá skalt þú ekki leggja sigð á uppskeru nágranna þíns. Ef þú gengur inn í víngarð nágranna þíns, skaltu borða vínber eins mikið og til að fylla sál þína, en í ílát skalt þú ekki setja.

24

Ef einhver tekur sér konu og býr með henni, og það verður ef hún finnur ekki hylli fyrir augum hans, vegna þess að hann fann í henni óviðeigandi hlut, og hann mun skrifa henni skilnaðarbréf og gefa í hendur hennar, og hann mun senda hana burt úr húsi sínu, og eftir að hafa farið verður hún öðrum manni Og ef síðari maðurinn hatar hana og skrifar henni skilnaðarbréf og gefur henni í hendur og sendir hana burt úr húsi sínu, eða ef síðari maðurinn deyr, sá sem tók hana sér til konu, Fyrri maðurinn sem sendi hana í burtu mun ekki geta snúið aftur og tekið hana sér til konu eftir að hún hefur verið mengað, því að það er viðurstyggð frammi fyrir Drottni Guði þínum, og þér skuluð ekki menga landið sem Drottinn Guð þinn gefur þér í arf.

Ef einhver tekur konu nýlega, skal hann ekki fara út í stríð, og ekkert mál skal leggja á hann; saklaus skal hann vera í húsi sínu eitt ár og gleðja konuna sína sem hann tók.

Þú skalt ekki taka kvarnarstein sem veð, né yfirkvarnarstein, því að þetta tekur sál sem veð. Ef en maður verður gripinn að stela sál frá bræðrum hans af sonum Ísraels, og hefur kúgað hann og selur hann, þá mun sá þjófur deyja, og þú skalt fjarlægja hið illa frá yður. Gefðu gaum að þér sjálfum varðandi smit holdsóttar, þú skalt gæta þess vandlega að fara eftir öllu lögmálinu sem prestarnir, Levítarnir, kunna að tilkynna yður, eins og ég skipaði yður, gætið þess að fara eftir því. Mundu eftir öllu því sem Drottinn, Guð þinn, gerði við Maríam á veginum, þegar þið voruð að fara út úr Egyptalandi.

Ef náungi þinn skuldar þér eitthvað, hvað sem er, skaltu ekki fara inn í hús hans til að taka veð hans. Úti skaltu standa, og sá

maður sem lánið þitt er hjá, hann mun bera veðið út til þín. Ef maðurinn er fátækur, skaltu ekki sofa með veði hans. Með endurgreiðslu skaltu skila veði hans fyrir sólarlag, og hann mun sofa í flíkinni sinni, og hann mun blessa þig, og það mun vera þér miskunn frammi fyrir Drottni Guði þínum. Ekki skaltu gera rangt við laun fátæks og þurfandi úr bræðrum þínum, eða úr útlendingunum í borgum þínum. Sama dag skaltu skila launin hans, sólin skal ekki setjast yfir honum, því að hann er fátækur og í því hefur hann vonina, og hann mun hrópa á hendur þér til Drottins, og það mun vera synd í þér. Feður munu ekki deyja fyrir börn, og synir munu ekki deyja fyrir feður, hver mun deyja í sinni eigin synd. Þú skalt ekki sveigja dómi framandi, munaðarlauss og ekkju til hliðar. Ekki skaltu taka flík ekkju að veði, og þú skalt muna að þú varst þjónn í Egyptalandi, og Drottinn Guð þinn leysti þig þaðan. Vegna þessa skipan ég þér að gera þetta.

Ef þú uppskerar uppskeru í akri þínum og gleymir korni í akri þínum, skaltu ekki snúa aftur til að taka það; það skal vera útlendingnum og munaðarlausanum og ekkjunni, svo að Drottinn Guð þinn blessi þig í öllum verkum handa þinna. Ef þú gleður ólífur, skalt þú ekki snúa aftur til að safna því sem eftir er á eftir þér, það mun tilheyra útlendingnum og munaðarlausanum og ekkjunni, og þú skalt muna að þú varst þjónn í Egyptalandi. Vegna þessa skipan ég þér að gera þetta. Ef en þú uppskerar víngarðinn þinn, skaltu ekki tína hann aftur eftir þig; hinum útlendingi og hinum munaðarlausa og hinni ekkju mun það vera. Og þú munt muna að þú varst þjónn í Egyptalandi; vegna þessa skipan ég þér að gera þetta.

25

Ef ágreiningur verður milli manna og þeir koma til dóms og dæma og réttlæta hinn réttláta og fordæma hinn guðlausa, Og það mun verða, ef hinn guðlausi er verðugur högganna, að þú sendir hann niður fyrir dómurunum, og þeir munu húðstrýkja hann fyrir þeim samkvæmt guðleysi hans. Og í tölu fjörutíu munu þeir húðstrýkja hann, ekki munu þeir bæta við. En ef þú bætir við að húðstrýkja fleiri höggum en þessum, mun bróðir þinn verða vanvirtur fyrir þér. Þú skalt ekki múlbinda uxa sem er að þreskja.

Ef bræður búa saman, og einn þeirra deyr, en hann átti ekki sæði, þá skal kona hins dauða ekki verða eiginkona manns sem ekki er skyldur, bróðir manns hennar skal fara inn til hennar, og taka hana sér til konu, og búa með henni. Og barnið sem hún fæðir verður stofnsett í nafni hins látna, og nafn hans verður ekki þurrkað út úr Ísrael.

Ef maðurinn óskar ekki að taka konu bróður síns, þá mun konan fara upp að hliðinu til öldungaráðsins og segja: Bróðir manns míns vill ekki reisa upp nafn bróður síns í Ísrael, bróðir manns míns vildi ekki. Og öldungaþing borgar hans mun kalla hann, og þeir munu tala við hann, og ef hann stendur fram og segir: Ég óska ekki að taka hana, Og þegar kona bróður hans nálgast fyrir ráði öldunganna, þá skal hún fjarlægja annan sandalinn af fæti hans, og hún skal hrækja í andlit hans, og hún skal svara og segja: Þannig skal gert við þann mann sem ekki vill byggja hús bróður síns í Ísrael. Og nafn hans skal kallast í Ísrael: Hús þess sem leysti skóinn.

Ef en berjast menn saman, maður með bróður sínum, og konan eins þeirra nálgast til að bjarga manni sínum úr hendi þess sem slær hann, og réttir út höndina og grípur kynfæri hans, Þú skalt höggva af höndina, augað þitt mun ekki hlífa henni.

Þú skalt ekki hafa í pokanum þínum tvær mismunandi þyngdir, stóra eða litla. Ekki verður í húsi þínu tvöfalt mál, stórt eða lítið. Þyngd sönn og réttlát skaltu hafa, og mælikvarði sannur og réttlátur skal vera þinn, svo að þú lifir lengi á jörðinni sem Drottinn, Guð þinn, gefur þér í arf. Því að viðurstyggð er fyrir Drottni, Guði þínum, hver sem gerir þetta, hver sem gerir óréttlátt.

Mundu allt sem Amalek gerði þér á veginum, þegar þú fórst út úr Egyptalandi, hvernig hann stóð gegn þér á veginum og hjó aftan af þér afturgæsluna, þá þreytu menn á eftir þér, en þú varst svangur og þreyttur, og hann óttaðist ekki Guð. Og það mun verða þegar Drottinn, Guð þinn, gefur þér hvíld frá öllum óvinum þínum í kring um þig í landinu sem Drottinn, Guð þinn, gefur þér til að erfa, þá munt þú þurrka út nafn Amalek undan himninum, og þú skalt ekki gleyma.

26

Og það verður ef þú gengur inn í landið, sem Herra Guð þinn gefur þér að erfa, og þú tekur það í arf, og þú býrð á því, Og þú skalt taka af fyrstu ávöxtunum af jörðinni þinni, sem Drottinn, Guð þinn, gefur þér, og þú skalt setja þá í körfu, og þú skalt fara til þess staðar sem Drottinn, Guð þinn, velur að láta nafn sitt verða kallað þar. Og þú skalt koma til prestsins sem þá mun vera, og þú skalt segja við hann: Ég lýsi því yfir í dag fyrir Drottni Guði mínum, að ég er kominn inn í landið sem Drottinn sór feðrum okkar að gefa okkur. Og presturinn mun taka körfuna úr höndum þínum, og hann mun setja hana frammi fyrir altari Drottins, Guðs þíns. Og svarandi mun hann segja fyrir Drottni, Guði þínum: Sýrland yfirgaf faðir minn og fór hann niður til Egyptalands og dvaldist þar í litlum hópi, og varð þar að mikilli þjóð og fjölmennu

lýði. Og Egyptarnir illa meðfærðu okkur og niðurlægðu okkur og lögðu hörð verk á okkur. Og við hrópuðum til Drottins, Guðs vors, og Drottinn heyrði rödd okkar og sá niðurlægingu okkar og erfiði okkar og kúgun okkar. Og Drottinn leiddi okkur út úr Egyptalandi sjálfur með sínum mikla styrk, og með máttulegri hendi, og háum armi, og með miklum sjónum, og með táknum, og með undrum. Og hann leiddi okkur inn á þennan stað og gaf okkur þetta land, land sem flæðir mjólk og hunang. Og nú, sjá, ég hef fært fyrstu ávexti framleiðslunnar af jörðinni sem þú gafst mér, Drottinn, land sem rennur mjólk og hunang, og þú skalt leggja það fram fyrir Drottni, Guði þínum, og þú skalt tilbiðja fyrir Drottni, Guði þínum, Og þú skalt fagna yfir öllu því góða sem Drottinn, Guð þinn, gaf þér, þú og heimili þitt og levítinn og útlendingurinn sem er hjá þér.

Ef þú lýkur við að tíunda alla afurðir þínar á þriðja árinu, munt þú gefa hinn seinni tíund til Levítans og útlendingsins og munaðarlausans og ekkjunnar, og þeir munu borða í borgum þínum og fagna.

Og þú munt segja fyrir Drottni, Guði þínum: Ég hef fjarlægt hina heilögu hluti úr húsinu mínu og gaf þá Levítanum og útlendingnum og munaðarlausanum og ekkjunni, samkvæmt öllum boðorðunum sem þú skipaðir mér. Ég fór ekki framhjá boðorði þínu og ég gleymdi ekki. Og ég át ekki af þeim í sársauka mínum, ég tók ekki ávöxt af þeim til óhreins, ég gaf ekki af þeim hinum dauða, ég hlýddi röddu Drottins Guðs vors, ég gerði eins og þú skipaðir mér. Líttu niður frá helga húsi þínu af himni og blessaðu fólk þitt, Ísrael, og landið sem þú gafst þeim, eins og þú svarðir feðrum okkar að gefa okkur land sem fleytur mjólk og hunang.

Á þessum degi bauð Drottinn, Guð þinn, þér að framkvæma allar þessar samþykktir og dóma, og þér skuluð halda þá og framkvæma þá af öllu hjarta ykkar og af allri sálu ykkar. Þú hefur í dag valið Guð til að vera þinn Guð, og að ganga á öllum vegum hans, og að halda boðorðin og dómana og að hlýða rödd hans. Og Drottinn valdi þig í dag til að verða honum að sérstöku eignarfólki, eins og hann sagði, til að varðveita boðorð hans. og að þú sért yfir öllum þjóðunum, eins og hann gerði þig nafnfrægur og stolt og dýrlegan, að þú sért heilagt fólk Drottni Guði þínum, eins og hann talaði.

27

Og Móses og öldungaráð Ísraels skipuðu og sögðu: Varðveitið öll þessi boðorð sem ég skipti yður í dag. Og það mun verða á þeim degi sem þú ferð yfir Jórdan inn í landið sem Drottinn, Guð þinn, gefur þér, og þú skalt reisa þér stóra steina og gífsa þá með gífsi. Og þú skalt skrifa á þessa steina öll orð þessara laga, þegar þið farið yfir Jórdan, þegar þið farið inn í landið sem Drottinn, Guð feðra þinna, gefur þér, land sem rennur mjólk og hunang, eins og Drottinn, Guð feðra þinna, sagði þér. Og það mun verða þegar þið farið yfir Jórdan, að þér skuluð reisa þessa steina, sem ég skipti þér í dag, á fjalli Gaibal, og þú skalt múrpússa þá með múrpússi. Og þú skalt byggja þar altari fyrir Drottni, Guði þínum, altari úr steinum; þú skalt ekki setja járn á það, Steina heila skaltu byggja altari til Drottins Guðs þíns, og þú skalt færa upp á það brennifórnir til Drottins Guðs þíns. Og þú skalt fórna þar frelsunarfórn, og þú skalt eta og verða mettaður og fagna frammi fyrir Drottni, Guði þínum. Og þú skalt skrifa á steinunum allt þetta lögmál mjög skýrt.

Og Móses og prestarnir, Levítarnir, töluðu til alls Ísraels og sögðu: Þegi og hlustaðu, Ísrael, á þessum degi hefur þú orðið að lýð Drottins, Guðs þíns, og þú hlýðir á rödd Drottins, Guðs þíns, og framkvæmir öll boðorð hans og lögmál hans, eins mörg og ég skipti þér í dag.

Og Móses gaf fólkinu fyrirmæli á þeim degi og sagði, Þessir munu standa til að blessa fólkið á fjallinu Garizím, eftir að hafa farið yfir Jórdan: Símeon, Leví, Júda, Íssakar, Jósef og Benjamín. Og þessir munu standa á bölvuninni í fjalli Gaibal: Rúben, Gad og Aser, Sebúlon, Dan og Neftalí.

Og Levítarnir munu svara og segja við allan Ísrael með hárri rödd, Bölvaður sé sá maður sem gerir skorinn og steyptan hlut, viðurstyggð fyrir Drottni, verk af höndum listamanna, og setur hann á laun, og allt fólkið skal svara og segja: Svo verði. Bölvaður sá sem vanvirðir föður sinn eða móður sína, og allt fólkið mun segja: Verði það. Bölvaður sé sá sem færir landamæri náungans, og allt fólkið mun segja: Verði það svo. Bölvaður sá sem villir blinda af vegi, og allt fólkið mun segja: Verði það. Bölvaður sá sem sveigir dóm útlendings, munaðarlauss barns og ekkju, og allt fólkið skal segja: Verði það. Bölvaður sé sá sem sefur með konu föður síns, því að hann hefur afhjúpað hjúp föður síns, og allt fólkið mun segja: Verði svo. Bölvaður sé sá sem sefur með hvaða dýri sem er, og allt fólkið mun segja: Svo verði. Bölvaður sé sá sem sefur með systur sinni af hálfu föður eða móður. Og allt fólkið mun segja: Verði það svo. Bölvaður sá sem sefur með brúði sinni, og allt fólkið mun segja: Verði það. Bölvaður sá sem sefur með systur konu sinnar, og allt fólkið mun segja: Verði það. Bölvaður sá sem slær náungann með svikum, og allt fólkið mun segja: Verði það svo. Bölvaður sá sem tekur gjafir til að slá sál saklauss blóðs, og allt fólkið mun segja: Verði það svo. Bölvaður er sérhver maður

sem ekki helst við öll orð þessa lögmáls til að framkvæma þau, og allt fólkið mun segja: Svo verði.

28

Og það mun verða ef þú heyrir raust Drottins Guðs þíns, að varðveita og gera öll þessi boðorð sem ég skipan þér í dag, þá mun Drottinn Guð þinn setja þig yfir allar þjóðir jarðarinnar, Og allar þessar blessanir munu koma yfir þig og finna þig, ef þú heyrir rödd Drottins, Guðs þíns, Blessaður ert þú í borginni og blessaður ert þú á akrinum. Blessuð séu afkvæmi kviðar þíns og afkvæmi jarðar þinnar og hjörðir nautgripa þinna og hjörðir sauðfjár þíns. Blessuð séu geymsluhúsin þín og leifar þínar. Blessaður sért þú þegar þú ferð inn, og blessaður sért þú þegar þú ferð út.

Drottinn, Guð þinn, mun gefa óvini þína, þá sem hafa staðið þér á móti, brotna fyrir andliti þínu. Einum vegi munu þeir fara út á móti þér, og sjö vegum munu þeir flýja frá andliti þínu. Drottinn mun senda blessunina yfir þig í geymslunum þínum og yfir allt sem þú leggur hönd þína á, á jörðinni sem Drottinn, Guð þinn, gefur þér. Drottinn mun reisa þig upp sem heilagt fólk fyrir sjálfan sig, eins og hann sór feðrum þínum, ef þú heyrir rödd Drottins Guðs þíns og gengur á öllum vegum hans Og allar þjóðir jarðarinnar munu sjá þig, því að nafn Drottins hefur verið kallað yfir þig, og þær munu óttast þig. Og Drottinn, Guð þinn, mun fjölga þig til góðs í afkvæmum kviðar þíns og í afkvæmum búfjár þíns og í afkvæmum jarðar þinnar, á jörðinni þinni sem Drottinn sór feðrum þínum að gefa þér.

Drottinn mun opna þér góðan fjársjóð sinn, himininn, til að gefa landi þínu rigningu á réttum tíma, til að blessa öll verk handa þinna, og þú munt lána mörgum þjóðum, en þú munt ekki taka að

láni. Og þú munt ríkja yfir mörgum þjóðum, en þær munu ekki ríkja yfir þér. Drottinn, Guð þinn, mun staðfesta þig sem höfuð og ekki sem hala, og þú munt þá vera fyrir ofan og ekki fyrir neðan, ef þú heyrir á rödd Drottins, Guðs þíns, allt sem ég skipan þér í dag að varðveita. Þú skalt ekki víkja frá neinum af þeim skipunum sem ég gef þér í dag, hvorki til hægri né vinstri, til að fara á eftir öðrum guðum og þjóna þeim.

Og það mun verða ef þú ekki hlýðir röddu Drottins Guðs þíns, að halda öll boðorð hans sem ég skipan þér í dag, þá munu koma yfir þig allar þessar bölvanir og þær munu grípa þig. Bölvaður sért þú í borginni og bölvaður sért þú á akrinum. Bölvuð séu geymsluhúsin þín og leifar þínar. Bölvuð eru afkvæmi kviðar þíns, og afkvæmi jarðar þinnar, hjörð nautgripa þinna, og hjörð sauðfjár þinna, Bölvaður sért þú þegar þú ferð inn, og bölvaður sért þú þegar þú ferð út.

Drottinn mun senda á þig skort og eyðingu og þrot í allt sem þú leggur hönd þína á, þar til hann eyðileggur þig og þar til hann týnir þig með hraða vegna hinna vondu iðkana þinna, vegna þess að þú yfirgafst mig. Megi Drottinn láta dauðann klístra sig við þig, þar til hann eyði þér algjörlega af jörðinni sem þú ert að fara inn í til að erfa hana. Drottinn mun slá þig með erfiðleikum og hita og kuldahrollum og bólgu og myglu og gulu, og þeir munu elta þig þar til þeir eyðileggja þig. Og himninn yfir höfði þínu mun verða kopar, og jörðin undir þér járn. Megi Drottinn, Guð þinn, gefa rigningu landsins þíns sem ryk, og ryk úr himninum mun falla niður, þar til hann eyðir þér, og þar til hann eyðileggur þig fljótt. Megi Drottinn gefa þig á högg frammi fyrir óvinunum, á einum vegi munt þú fara út til þeirra, og á sjö vegum munt þú flýja frá andliti þeirra, og þú munt vera dreifing í öllum konungsríkjum jarðarinnar. Og hinir dauðu yðar munu verða áti fyrir fugla

himinsins og dýr jarðarinnar, og enginn mun vera til að hræða þá burt. Drottinn mun slá þig með egypsku sári á rasskinnum, og villtri strokusótt, og kláða, svo að þú getir ekki læknast. Drottinn mun slá þig með brjálæði og blindu og vitfirringu. Og þú munt vera að þreifa um hádegið, eins og blindur maður þreifar í myrkrinu, og þú munt ekki dafna á vegum þínum, og þú munt þá vera ranglátinn og rænt alla daga, og enginn mun vera til að hjálpa.

Konu skaltu taka, og annar maður mun hafa hana; hús muntu byggja, en ekki muntu búa í því; víngarð muntu gróðursetja, en ekki muntu uppskera hann. Kálfurinn þinn verður slátrað frammi fyrir þér, og þú munt ekki borða af honum; asni þinn verður gripinn frá þér, og hann verður ekki skilað til þín; sauðfé þitt verður gefið óvinum þínum, Og enginn mun vera til að hjálpa þér. Synir þínir og dætur þínar verða gefnar annarri þjóð, og augu þín munu líta brostandi á þau, en hönd þín mun ekki ráða neinu. Framleiðslu jarðar þinnar og allt erfiði þitt mun þjóð éta sem þú ekki þekkir, og þú munt vera kúgaður og mulinn alla daga. Og þú munt verða brjálaður vegna þeirra sýna sem augu þín munu sjá.

Drottinn slær þig með illu sári á hnén og fótleggi, svo að þú getur ekki verið læknað frá fótspori fóta þinna til topps þíns.

Megi Drottinn leiða þig burt og stjórnendur þína, sem þú skipar yfir þig, til þjóðar sem hvorki þú né feður þínir þekkja, og þú munt þjóna þar öðrum guðum úr viði og steini. Og þú munt vera þar að gátu og dæmisögu og frásögn meðal allra þjóðanna sem Drottinn mun leiða þig burt til.

Mikið fræ munt þú bera út á sléttu, en fátt munt þú bera inn, því að grasshoppan mun éta það. Víngarð munt þú planta og

vinna, og vín munt þú ekki drekka né gleðjast úr honum, því ormurinn mun gleypa þá. Ólífutré munu vera í öllum landamærum þínum, en þú munt ekki smyrja þig með olíu, því að ólífutréð þitt mun falla niður. Syni og dætur munt þú ala, en þeir munu ekki vera þínir, því að þeir munu fara í hertöku. Allt viðarið þitt og afurðir jarðar þinnar mun ryðið eyða. Útlendingurinn sem er hjá þér mun fara æ ofar, en þú munt fara æ neðar. Þessi mun lána þér, en þú munt ekki lána þessum, þessi mun vera höfuðið, en þú munt vera halinn.

Og allar þessar bölvanir munu koma yfir þig og elta þig og ná þig, þar til hann eyðileggur þig og þar til hann týnir þig, vegna þess að þú heyrðir ekki rödd Drottins, Guðs þíns, til að varðveita boðorð hans og lög hans, eins mörg og hann bauð þér. Og það munu verða tákn í þér og undur í sæði þínu til aldarloka. Vegna þess að þú þjónaðir ekki Drottni Guði þínum í gleði og góðum huga vegna gnægðar alls.

Og þú skalt þjóna óvinum þínum, sem Drottinn mun senda á þig, í hungri og í þorsta og í nakindum og í skort á öllu, og hann mun setja járnok á hálsinn þinn, þar til hann eyðileggur þig. Drottinn mun leiða yfir þig þjóð langt að úr enda jarðar, eins og árás arnar, þjóð þar sem þú munt ekki heyra rödd hennar. Skammlaus þjóð sem hvorki mun virða andlit gamals manns né hafa miskunn af þeim unga. Og það mun gleypa afkvæmi búfjár þíns og afkvæmi jarðar þinnar, svo að ekki verði skilið eftir fyrir þér korn, vín, olía, hjörðir nautgripa þinna og hjörðir sauðfjár þíns, þar til það eyðileggur þig. Og hann mun eyðileggja þig í borgum þínum, þar til veggir hinir háu og hinir sterku, sem þú hefur treyst á, verða rifnir niður í öllu landi þínu, og hann mun þrengja að þér í borgum þínum, sem hann gaf þér. Og þú skalt eta afkvæmi kviðar þíns, kjöt sona þinna og dætra þinna, eins mörg

sem hann gaf þér, í þrengslum þínum og í þjáningu þinni, sem óvinur þinn veldur þér.

Sá mjúki maður meðal yðar og sá mjög viðkvæmi mun öfunda með auga sínu bróður sinn, og konuna í faðmi sínum, og þau börn sem eftir verða skilin. honum, svo að hann gefi einum þeirra af kjöti barnanna sinna sem hann éti, vegna þess að ekkert verði skilið eftir hjá honum í þrengingunum þínum og í þjáningunum þínum, sem óvinir þínir myndu valda þér í öllum borgum þínum.

Og hin mjúka meðal ykkur og hin viðkvæma, sem fótur hennar hefur ekki tekið reynslu af að ganga á jörðinni vegna viðkvæmninnar og vegna mjúkleikans, mun öfunda með auga sínu mann sinn sem er í faðmi hennar, og son sinn og dóttur sína. og eftirburðinn hennar sem kemur út úr lærum hennar, og barnið hennar sem hún fæðir, mun hún gleypa þau vegna skorts á öllu, leynilega í þrengingu þinni og í þrautum þínum sem óvinur þinn mun valda þér í borgum þínum. Ef þú hlustar ekki til að gera öll orð þessa lögmáls, sem rituð eru í þessari bók, til að óttast þetta virðulega og dásamlega nafn, DROTTIN, GUÐ þinn. Og Drottinn mun gera högg þín undursamleg, og högg afkvæmis þíns, högg stór og undursamleg, og sjúkdóma illa og þrálát. Og hann mun snúa aftur allri þeirri illu pínu Egyptalands sem þú forðaðist frá andliti þeirra, og hún mun festast við þig. Og alla veikindi, og öll högg sem ekki eru skrifuð, og öll þau sem skrifuð eru í bók lögmálsins þessa, mun Drottinn leiða yfir þig, þar til hann eyðileggur þig. Og þér munuð verða skildir eftir í litlum fjölda, í stað þess að vera eins og stjörnur himinsins að fjölda, vegna þess að þú heyrðir ekki á rödd Drottins, Guðs þíns.

Og það verður á þann hátt sem Herrinn gleðst yfir ykkur að gera ykkur gott og að fjölga ykkur, svo mun Herrinn gleðjast yfir

ykkur að eyða ykkur, og þér verðið teknir burt fljótt frá jörðinni sem þér farið inn í til að erfa hana. Og Drottinn, Guð þinn, mun dreifa þér um allar þjóðir, frá enda jarðar til enda jarðar, og þú munt þjóna þar öðrum guðum, viði og steini, sem þú og feður þínir ekki trúðuð á. En líka í þeim þjóðum mun hann ekki hvíla þig, né mun vera hvíld fyrir fótspori fótsins þíns, og Drottinn mun gefa þér þar annað hjarta sem er óhlýðið, og biluð augu, og þrærandi sál. Og líf þitt verður hangandi fyrir augum þínum, og þú munt óttast dag og nótt, og þú munt ekki trúa á líf þitt. Að morgni muntu segja: Hvernig myndi það verða kvöld, og að kveldi muntu segja: Hvernig myndi það verða morgunn, vegna óttans í hjarta þínu sem þú munt óttast og vegna sjónanna fyrir augum þínum sem þú munt sjá. Og Drottinn mun snúa þér aftur til Egyptalands í skipum, á þeirri leið sem ég sagði: Þú munt ekki sjá hana aftur, og þér munuð verða seldir þar óvinum yðar sem þrælar og þjónustustúlkur, og enginn mun vera til að kaupa.

Þetta eru orð sáttmálans sem Drottinn skipaði Móse að setja fyrir Ísraels sonum í landi Móabs, auk sáttmálans sem hann gerði við þá í Hóreb.

29

Og Móses kallaði alla Ísraels syni og sagði til þeirra: Þér hafið séð allt það sem Drottinn gerði í Egyptalandi fyrir yður, Faraó og þjónum hans og öllu landi hans, Þær miklu reynslur sem augu þín hafa séð, merkin og þær miklu furður. Og Drottinn Guð gaf ykkur ekki hjarta til að vita, og augu til að sjá, og eyru til að heyra til þessa dags. Og hann leiddi yður fertíu ár í eyðimörkinni, fötin yðar eldist ekki, og skórnir yðar slitnaði ekki af fótum yðar. Brauð átuð þið ekki, vín og sterkan drykkj drukkunuð þið ekki, svo að þið vitið að ég er Drottinn, yðar Guð. Og þér komuð hingað til þessa staðar,

og Síhon, konungur af Hesbon, og Og, konungur af Basan, fóru út á móti okkur í stríði. Og við slógum þá og tókum land þeirra, og ég gaf það í hlut Rúben og Gad og helmingi ættbálks Manasse. Og þér skuluð halda að gera öll orð þessa sáttmála, svo að þér munið skilja allt það sem þér munuð gera.

Þér standið allir í dag fyrir Drottni, Guði yðar, höfðingjar yðar og öldungaráð yðar og dómarar yðar og skrifstjórar yðar, allur maður Ísraels, Konurnar yðrar og afkvæmin yðrar og framandinn í miðju herbúða yðrar, frá viðarhöggvara yðrum til vatnsbera yðurs, að fara fram í sáttmála Drottins Guðs yðar og í bölvunum hans, eins margar og Drottinn Guð þinn gerir við þig í dag, svo að hann megi staðfesta þig sem lýð sinn, og hann mun vera þinn Guð, eins og hann sagði við þig, og eins og hann sór föðrum þínum, Abraham og Ísak og Jakob. Og ekki til yðar einungis stofnsetji ég þennan sáttmála og þessa bölvun, Heldur bæði með þeim sem eru hér með yður í dag frammi fyrir Drottni, Guði yðar, og með þeim sem ekki eru hér með yður í dag.

Að þér vitið hvernig við dvöldum í Egyptalandi, eins og við fórum í gegnum miðju þeirra þjóða sem þér fóruð framhjá. Og sjáið viðurstyggðir þeirra og skurðgoð þeirra, tré og stein, silfur og gull, sem eru hjá þeim. Ekki er einhver í yður maður, eða kona, eða ættir, eða ættbálkur, sem hugur hans hefur snúið frá Drottni Guði yðar, farið að þjóna guðum þeirra þjóða; ekki er einhver í yður rót sem vex upp í galli og beiskju. Og það verður ef hann heyrir orð þessarar bölvunar og segir í hjarta sínu: Heilagt verði mér, því að ég mun fara í villu hjarta míns, svo að syndugurinn eyðileggi ekki hinn syndalausa, Ekki mun Guð vilja að vera náðugur honum, heldur þá mun reiði Drottins og ákafi hans kveikjast í þeim manni, og allar bölvanir þessa sáttmála, sem ritaðar eru í þessari bók, munu klístrast við hann, og Drottinn

mun þurrka út nafn hans undan himni. Og Drottinn mun aðgreina hann til ills frá öllum sonum Ísraels, samkvæmt öllum bölvunum sáttmálans sem skrifaðar eru í bók lögmálsins þessa.

Og hin önnur kynslóð, synir yðar, sem munu rísa upp eftir yður, og útlendingurinn sem kemur úr fjarlægu landi, og þeir munu sjá högg þeirrar jarðar og sjúkdóma hennar, sem Drottinn sendi á hana, Guðdómlegt brennisteinn og salt brennt upp, allt land hennar verður ekki sáð, né mun neitt spretta, né skal neitt grænt vaxa á því, rétt eins og Sódóma og Gómorrah voru steypt, Admah og Seboiim, sem Drottinn steypti í reiði og bræði. Og allar þjóðirnar munu segja: Hvers vegna gerði Drottinn þannig við þetta land? Hver er þessi mikla reiði hans? Og þeir munu segja að þeir yfirgáfu sáttmála Drottins, Guðs feðra sinna, sem hann gerði við feður þeirra þegar hann leiddi þá út úr landi Egyptalands, og eftir að hafa farið þjónuðu þeir öðrum guðum sem þeir ekki þekktu, né hann skipti þeim. Og Drottinn varð reiður í reiði sinni yfir því landi til að færa yfir það allar bölvanirnar sem skrifaðar eru í bók lögmálsins þessa. Og Drottinn fjarlægði þá frá jörð þeirra í reiði og bræði og miklum æsingum, og rak þá út í annað land eins og nú.

Hið falda tilheyrir Drottni Guði okkar, en hið augljósa okkur og börnum okkar að eilífu, til þess að framkvæma öll orð þessa lögmáls. Hið falda tilheyrir Drottni, Guði okkar, en hið augljósa okkur og börnum okkar að eilífu, til að gera öll orð þessa lögmáls.

30

Og það mun verða þegar öll þessi orð koma yfir þig, blessunin og bölvunin sem ég setti fyrir andlit þitt, og þú tekur þau inn í hjarta þitt meðal allra þjóðanna þar sem Drottinn dreifir þér, og

þú munt snúa aftur til Drottins, Guðs þíns, og þú munt heyra rödd hans samkvæmt öllu því sem ég skipan þér í dag, af öllu hjarta þínu og af allri sálu þinni. Og Drottinn mun lækna syndir þínar og hann mun miskunna þér, og aftur mun hann safna þér úr öllum þjóðunum sem Drottinn dreifði þér um þar. Ef dreifing þín er frá enda himinsins til enda himinsins, þá mun Drottinn, Guð þinn, safna þér þaðan, og þaðan mun Drottinn, Guð þinn, taka þig. Og Guð þinn mun færa þig þaðan inn í landið sem feður þínir erfðu, og þú munt erfa það, og hann mun gera þér gott, og hann mun gera þig fjölmennari en feður þína. Og Drottinn mun hreina ítarlega hjarta þitt og hjarta sæðis þíns, til að elska Drottinn Guð þinn af öllu hjarta þínu og af allri sál þinni, svo að þú lifir.

Og Drottinn, Guð þinn, mun leggja þessar bölvanir á óvini þína og á þá sem hata þig, sem ofsóttu þig. Og þú munt snúa aftur og heyra rödd Drottins, Guðs þíns, og munt gera boðorð hans, öll þau sem ég skipa þér í dag. Og Drottinn, Guð þinn, mun blessa þig í öllu verki handa þinna, í afkvæmum kviðar þíns, og í afkvæmum búfjár þíns, og í afurðum jarðar þinnar, því að Drottinn, Guð þinn, mun snúa aftur til að fagna yfir þér til góðs, eins og hann fagnaði yfir feðrum þínum, Ef þú hlýðir á rödd Drottins, Guðs þíns, til að halda boðorð hans og réttlæti hans og dóma hans, sem skrifaðir eru í bók lögmáls þessa, ef þú snýr aftur til Drottins, Guðs þíns, af öllu hjarta þínu og af allri sál þinni. Að þetta boðorð sem ég skipa þér í dag er ekki of erfitt, né er það langt frá þér. Það er ekki uppi í himninum, að segja: hver mun fara upp til himinsins fyrir okkur og sækja það til okkar, og eftir að hafa heyrt það munum við framkvæma það? Né er það handan hafsins, þannig að sagt sé: Hver mun fara yfir fyrir okkur handan hafsins og sækja það fyrir okkur og gera það heyrilegt fyrir okkur, svo að við getum gert það? Nálægt þér er orðið mjög í munni þínum og í hjarta þínu og í höndum þínum að gera það.

Sjá, ég hef lagt fyrir þig í dag lífið og dauðann, hið góða og hið illa. Ef þú hlýðir á boðorð Drottins Guðs þíns, sem ég skipti þér í dag, að elska Drottin Guð þinn, að ganga í öllum vegum hans og að halda skipanir hans og dóma hans, þá munuð þið lifa og verða margir, og Drottinn Guð þinn mun blessa þig í öllu landinu sem þú ferð þangað til að erfa það. Og ef hjarta þitt víkur burt, og þú hlýðir ekki, og þú, eftir að hafa verið villt um, tilbiður aðra guði og þjónar þeim, Ég tilkynni þér í dag að þið munuð farast í eyðileggingu, og þið verðið ekki langlífir á jörðinni sem þið eruð að fara yfir Jórdan til að erfa hana þar.

Ég vitna til yðar í dag um bæði himininn og jörðina. Lífið og dauðann hef ég lagt fyrir yður, blessunina og bölvunina. Veldu lífið, svo að þú megir lifa, þú og afkvæmi þitt. Að elska Drottin, Guð þinn, að hlusta á rödd hans og að halda fast við hann, því að þetta er líf þitt og lengd daga þinna, að búa á jörðinni sem Drottinn sór feðrum þínum, Abraham, Ísak og Jakob, að gefa þeim.

31

Og Móses lauk því að tala öll þessi orð til allra sona Ísraels, Og hann sagði til þeirra: Hundrað og tuttugu ára er ég í dag, ég get ekki lengur farið inn og út. En Drottinn sagði til mín: Þú munt ekki fara yfir þennan Jórdan. Drottinn, Guð þinn, sem gengur á undan þér, hann mun eyðileggja þessar þjóðir fyrir þér, og þú munt erfa þær, og Jósúa sem gengur á undan þér, eins og Drottinn talaði. Og Drottinn, Guð þinn, mun gera þeim eins og hann gerði við Síhon og Og, tvo konunga Amórríta, sem voru handan Jórdanar, og landi þeirra, eins og hann eyddi þeim algjörlega. Og Drottinn afhenti þá yður, og þér skuluð gera við þá eins og ég skipaði yður. Vertu hugrakur og sterkur, óttast ekki, vertu hvorki

hræddur né skelfingu lostinn fyrir andliti þeirra, því að Drottinn, Guð þinn, sem gengur á undan með yður, er í yður. Hann mun hvorki hætta við þig né yfirgefa þig. Og Móses kallaði til Jósúa og sagði við hann frammi fyrir öllu Ísrael: Vertu hugaður og vertu sterkur, því þú munt fara inn fyrir andlit þessa fólks inn í landið sem Drottinn sór feðrum yðar að gefa þeim, og þú munt láta þá erfa það. Og Drottinn sem fylgir þér mun ekki yfirgefa þig, né heldur mun hann yfirgefa þig; óttast ekki og ekki hugleysi.

Og Móses skrifaði orð þessa lögmáls í bók og gaf hana prestunum, sonum Leví, þeim sem báru sáttmálsörkina Drottins, og öldungunum Ísraelssona.

Og Móses bauð þeim á þeim degi og sagði: Eftir sjö ár, á tíma losunarársins, á tjaldahátíðinni, Þegar allur Ísrael ferðast saman til að sjást frammi fyrir Drottni, Guði yðar, á þeim stað sem Drottinn mun velja, skuluð þér lesa þetta lögmál frammi fyrir öllu Ísrael í eyru þeirra, Safna saman fólkinu, mönnum og konum og börnum og útlendingnum í borgum yðar, svo að þeir heyri og læri að óttast Drottin, Guð yðar, og þeir muni hlusta og gera samkvæmt öllum orðum þessa lögmáls. Og synir þeirra sem ekki vita, munu heyra og munu læra að óttast Drottin, Guð þinn, alla þá daga sem þeir sjálfir lifa á jörðinni sem þið eruð að fara yfir Jórdaninn til að erfa.

Og Drottinn sagði til Móses: Sjá, dagarnir dauða þíns hafa nálgast. Kalla Jósúa og standið við dyr tjaldhelgidómsins, og ég mun skipa honum. Og Móses og Jósúa fóru inn í tjaldhelgidóminn og stóðu við dyr tjaldhelgidómsins. Og Drottinn fór niður í ský og stóð við dyr tjaldsins um vitnisburðinn, og skýsúlan stóð við dyr tjaldsins um vitnisburðinn. Og Drottinn sagði til Móses: Sjá, þú munt sofna hjá feðrum þínum, og þegar þetta fólk hefur risið mun

það hóra eftir framandi guðum landsins sem það fer inn í, og það mun yfirgefa mig og brjóta sáttmála minn sem ég gerði við það. Og ég mun verða reiður af reiði gegn þeim á þeim degi, og ég mun yfirgefa þá, og ég mun snúa andliti mínu frá þeim, og það verður að eyðingu, og þeir munu finna margar illskur og þrengingar, og hann mun segja á þeim degi: Vegna þess að Drottinn Guð minn er ekki með mér, hafa þessar illskur fundið mig. Ég mun snúa andliti mínu burt frá þeim á þeim degi, vegna allrar vondsku sem þeir gerðu, því að þeir sneru sér til framandi guða.

Og nú skrifið orðin þessa söngvar, og kennið hana sonum Ísraels, og leggið hana í munn þeirra, svo að þessi söngur verði mér að vitni fyrir sonum Ísraels. Ég mun færa þá inn í hið góða land sem ég sór feðrum þeirra að gefa þeim, land rennandi mjólk og hunang, og þeir munu borða, og orðnir fylltir munu þeir mettast, og þeir munu snúast til framandi guða, og þeir munu þjóna þeim, og þeir munu ögra mér, og þeir munu brjóta sáttmála minn. Og þessi söngur mun vera skipt út til vitnisburðar, því hann mun ekki gleymast úr munni þeirra og úr munni afkvæma þeirra, því ég veit um vondsku þeirra, allt sem þeir gera hér í dag, áður en ég leiði þá inn í hið góða land sem ég sór feðrum þeirra.

Og Móses skrifaði þennan söng á þeim degi og kenndi hann sonum Ísraels. Og hann skipað Jósúa og sagði: Vertu hugaður og vertu sterkur, því þú munt leiða sonu Ísraels inn í landið sem Drottinn sór þeim, og hann mun vera með þér.

Þegar Móses lauk að skrifa öll orð þessa lögmáls í bók allt til enda, Og hann skipaði Levítunum sem báru sáttmálsörkina Drottins og sagði: Eftir að hafa tekið bók lögmálsins þessa, skuluð þér leggja hana við hlið sáttmálsarkarinnar Drottins, Guðs yðar, og hún mun vera þar hjá yður til vitnisburðar. Því að ég veit um

ásókn þína og hinn harka háls þinn, enn á meðan ég lifi með yður í dag voruð þið mótmælandi gagnvart Guði, hvernig ekki einnig eftir dauða minn? Safnið saman til mín ættarhöfðingja yðar, og öldungana yðar, og dómarana yðar, og skrifara yðar, svo að ég megi tala í eyru þeirra öll þessi orð, og ég kalla til vitnis fyrir þeim bæði himininn og jörðina. Ég veit að eftir dauða minn munuð þér haga ykkur lögleysilega og víkja frá þeirri leið sem ég skipaði ykkur, og hið illa mun mæta ykkur á síðustu dögum, því að þér munuð gera hið illa fyrir Drottni og reita hann til reiði með verkum handa ykkar.

Og Móses talaði inn í eyrun allrar samkundu orð þessarar söngvar allt til enda.

32

Gefðu gaum, himinn, og ég mun tala, og láttu jörðin heyra orð úr munni mínum. Látið beðið vera eftir máltæki mínu sem regni, og látið orð mín falla niður sem dögg, eins og skúr á gras, og eins og snjókoma á gras. Vegna þess að ég kallaði á nafn Drottins, gefið stórleika Guði okkar. Guð, sönn eru verk hans og allir vegir hans eru dómar, Guð er trúr og það er ekkert óréttlæti, réttlátur og heilagur er Drottinn. Þau synduðu, ekki honum; ámælisverð börn, skökk og afbökuð kynslóð. Þetta endurgjalda þið Drottni? Svona fólk fífl og ekki vitra? Eignaðist ekki hann þessi, faðir þinn, þig og gerði þig og mótaði þig? Minnist daga aldar, skildu ár kynslóða eftir kynslóðum. Spurðu föður þinn og hann mun tilkynna þér það, öldungana þína og þeir munu segja þér það.

Þegar hinn hæsti skipti þjóðunum, eins og hann dreifði sonum Adams, setti hann mörk þjóðanna samkvæmt tölu engla Guðs. Og það varð að hluti Drottins var fólk hans Jakob, mælihluti

arfleifðar hans var Ísrael. Hann viðhélt honum í eyðimörkinni, í þorsta brennandi hita í vatnsleysu landi. Hann umkringdi hann og agi hann, og hann varðveitti hann sem ljósop auga. Eins og örn hylja hreiður sitt, og þráði unga sína, breiddi hann út vængi sína, tók á móti þeim og bar þá á baki sér. Drottinn einn leiddi þá, enginn framandi guð var með þeim. Hann leiddi þá upp á styrk jarðarinnar, hann fæddi þá afurðir akra; þeir súgu hunang úr kletti og olíu úr föstum kletti. Smjör nautgripa og mjólk sauðfjár, með fitu lamba og hrúta, synir nauta og hafra, með fitu nýrna hveitis, og blóð vínbers drakk hann sem vín. Og Jakob át og varð mettur, og hinn elskaði sparkaði; hann varð feitur, hann varð þykkur, hann varð breiður, og hann yfirgaf Guð sem skapaði hann, og hann sneri sér frá Guði, frelsara sínum.

Þeir ýttu mig til reiði með framandi guðum, með viðurstyggðum sínum grömdu þeir mig. Þeir fórnuðu til djöfla og ekki til Guðs, til guða sem þeir þekktu ekki, nýir og nýlegir sem komnir voru, sem feður þeirra þekktu ekki. Þú yfirgafst Guð sem gat þig, og þú gleymdist Guði sem nærir þig.

Og Drottinn sá, og öfundaði, og var hneykslaður af reiði sona hans og dætra. Og hann sagði: Ég mun snúa andliti mínu frá þeim og sýna hvað verður þeim á hinum síðustu dögum, því að þetta er rangsnúin kynslóð, synir sem ekki er trú í.

Þeir sjálfir gerðu mig afbrýðissaman með því sem ekki er Guð, þeir reiddu mig með hjáguðum sínum, og ég mun gera þá afbrýðissama með því sem ekki er þjóð, með heimskri þjóð mun ég reiða þá. Að eldur hefur verið kveiktur af reiði minni, hann mun brenna til hels niður, hann mun gleypa jörðina og afurðir hennar, hann mun kveikja í grunni fjalla. Ég mun safna illsku yfir þá, og örvar mínar mun ég eyða í bardaga gegn þeim. Eyðast af

hungrasneyð og áti fugla, og ólæknanleg bakteygja - tennur villidýra mun ég senda á þá, með reiði þeirra sem draga á jörðu. Úti mun sverð gera þá barnlausa, og innan úr geymslunum ótti; ungur maður með mey, sogandi barn með gömlum manni. Ég sagði: Ég mun dreifa þeim, ég mun útrýma minningunni um þá meðal manna. Ef ekki vegna reiði óvina, svo að þeir dragi það ekki á langinn, svo að andstæðingarnir ráðist ekki saman á, að þeir segi ekki: Höndin okkar hin háa, og ekki Drottinn, gerði allt þetta.

Þjóð sem hefur týnt ráði, og það er engin þekking í þeim. Þeir hugsuðu ekki um að skilja þetta, látum þá taka á móti því fyrir komandi tíma. Hvernig mun einn elta þúsund, og tveir flytja úr stað tíu þúsundir, ef ekki Guð seldi þá og Drottinn afhenti þá? Að guðir þeirra eru ekki sem Guð okkar, en óvinir okkar eru heimskir. Því að vínviður þeirra er úr vínviði Sódóma, og kvistur þeirra er úr Gómorru; vínber þeirra er vínber galls, þykkni beiskju er þeim. Reiði dreka er vín þeirra, og reiði höggorma ólæknanleg. Er þetta ekki safnað hjá mér og innsigluð í fjársjóðum mínum? Á degi hefndar mun ég endurgreiða, þegar fótur þeirra rennur, því að dagur eyðileggingar er nálægur þeim, og það sem tilbúið er fyrir yður er fyrir hendi. Að Drottinn mun dæma lýð sinn, og yfir þjónum sínum mun hann hughreystar, því að hann sá þá veiklaða og misheppnaða í ákomu og úrvinda. Og Herra sagði: Hvar eru guðirnir þeirra sem þeir höfðu treyst á? Af hverjum þér voruð að borða fitu fórnanna þeirra og drekka vín fórnargjafanna þeirra; látið þá rísa upp og hjálpa yður og verða yður verndarmenn. Sjáið, sjáið að ég er, og enginn Guð er nema ég, ég drepi og læt lifa, ég slæ og ég lækni, og enginn er sem bjargast úr höndum mínum. Að ég mun lyfta hendi minni til himinsins og sverja við hægri hönd mína og segja: Lifi ég til eilífðar, Því að ég mun hvessa sverðið mitt sem elding, og hönd mín mun taka í dóminn, og ég mun endurgreiða óvinum refsingu, og þeim sem hata mig mun ég

endurgreiða. Ég mun gera örvarnar mínar drukknir af blóði, og sverð mitt mun éta kjöt af blóði hinna særðu og fanga, af höfði höfðingja óvina.

Gleðjist, himnar, saman með honum, og látið alla engla Guðs tilbiðja hann, gleðjist, þjóðir, með fólki hans, og látið alla syni Guðs styrkjast í honum, því að blóð sona hans er hefnt, og hann mun hefna og endurgjalda refsingu óvinum, og þeim sem hata mun hann endurgjalda, og Drottinn mun hreinsa land fólks síns.

Og Móses skrifaði þennan söng á þeim degi og kenndi hann sonum Ísraels, og Móses gekk inn og talaði öll orð þessa lögmáls í eyru fólksins, hann sjálfur og Jósúa, sonur Núns. Og Móses fullkláraði að tala til alls Ísraels. Og hann sagði til þeirra: Gefið gaum með hjarta ykkar að öllum þessum orðum sem ég vitna fyrir ykkur í dag, sem þér skuluð skipa sonum ykkar að varðveita og að framkvæma öll orð þessa lögmáls. Að þetta er ekki tómt orð fyrir ykkur, því þetta er líf yðar, og vegna þessa orðs munuð þér lifa lengi á jörðinni sem þér eruð að fara yfir Jórdan til að erfa. Og Drottinn talaði til Móses á þessum degi og sagði, Farðu upp á Abarimfjallið, þetta Nabaufjall sem er í Moablandi gagnvart Jeríkó, og sjáðu Kanaansland sem ég gef Ísraelssonum, Og deyja á fjallinu sem þú gengur upp á þar, og verða sameinaður fólki þínu, á sama hátt og Aron bróðir þinn dó á Hor-fjallinu og var sameinaður fólki sínu. Því að þér óhlýðnuðuð orði mínu meðal Ísraelssona við deiluvatnið í Kades í Sín-eyðimörkinni, vegna þess að þér helguðuð mig ekki meðal Ísraelssona. Andspænis munt þú sjá landið, en þangað munt þú ekki fara inn.

33

Og þetta er blessunin sem Móses, Guðs maður, blessaði Ísraels syni með fyrir dauða sinn. Og hann sagði: Drottinn hefur komið frá Sínai og birtist okkur frá Seír, og flýtti sér frá Paranfjalli með ótal frá Kades, englar með honum frá hægri hendi hans. Og hann sparaði fólk sitt, og allir hinir helguðu undir höndum þínum, og þessir eru undir þér, og tók við orðum hans lög, sem Móses skipaði okkur, arfleifð söfnuðum Jakobs. Og það mun verða í hinum elskuða höfðingja, þegar höfðingjar þjóðanna eru safnaðir saman með ættkvíslum Ísraels. Lifi Rúben og láta hann ekki deyja, og láta hann vera fjölmennan að tölu.

Og þetta er Júda: Heyrðu, Drottinn, rödd Júda, og koma mættir þú til fólks hans; hendur hans greini fyrir honum, og vertu hjálpari gegn óvinum hans.

Og til Leví sagði hann: Gefið Leví skýr merki hans og sannleika hans hinum helga manni, sem þeir reyndu hann í reynslu og smáðu hann við vatnið ágreinings. Sá sem sagði við föðurinn og móðurina, Ég hef ekki séð þig, og viðurkenndi ekki bræður sína, og afneitaði sonum sínum, hann varðveitti orð þín og hélt sáttmála þinn. Þeir munu lýsa skipunum þínum fyrir Jakob og lögmál þitt fyrir Ísrael, þeir munu leggja reykelsi í reiði þinni stöðugt á altari þitt. Blessaðu, Herra, styrk hans og þiggðu verk handa hans, mularðu lend óvina sem hafa risið upp gegn honum, og þeir sem hata hann megi ekki rísa upp. Og til Benjamíns sagði hann: Hinn elskaði af Drottni mun búa í trausti, og Guð skyggir yfir honum alla daga, og milli herða hans hvíldi hann.

Og til Jósefs sagði hann: Frá blessun Drottinsins sé land hans, frá árstíðum himinsins og dögg, og frá djúpum uppsprettanna að neðan, og samkvæmt tíma afurða sólarhvarfa, og frá samkomum mánaða, Frá tindi fjalla, frá upphafi, og frá tindi eilífra hæða, og

samkvæmt tíma jarðar fyllingar, og það viðunandi þeim sem sást í runnaklettinum komi á höfuð Jósefs, og á krúnu hans sem vegsamaður var umfram bræður sína. Fegurð hans er sem frumburðar uxa, horn hans eru sem horn einhyrnings, með þeim mun hann stanga þjóðir saman, allt til enda jarðar, þessar eru tíuþúsundir Efraíms, og þessar eru þúsundir Manasse. Og til Zebúlúns sagði hann: Gleðstu, Zebúlún, í brottför þinni, og Íssakar í tjöldum sínum. Þjóðir munu eyðileggja, og þér munutð kalla þar og fórna þar fórn réttlætis, því að auður sjávarins mun næra yður og verslun íbúa strandsvæðanna.

Og til Gads sagði hann: Blessaður sé sá sem víkkar Gad; sem ljón hvíldist hann eftir að hafa mulið handlegg og höfðingja. Og hann sá fyrstu ávexti hans, að þar var landinu skipt meðal höfðingja sem safnast höfðu saman með höfuðsmönnum þjóðanna; réttlæti gerði Drottinn og dóm sinn með Ísrael.

Og til Dans sagði hann: Dan er ljónshvelpur, og hann mun stökkva fram úr Basan. Og til Naftali sagði hann: Naftali, fullur af viðurkenndum hlutum, og látið það vera fyllt blessun frá Drottni, hann mun erfa hafið og suðurland. Og til Asers sagði hann: Blessaður sé Aser með börnum, og hann mun vera ásættanlegur bræðrum sínum, hann mun dýfa fæti sínum í olíu. Járn og brons mun sandal hans vera; sem dagar þínir, svo styrk þinn.

Ekki er eins og Guð hins elskuðu, sá sem ríður yfir himininn, hjálpari þinn, og sá dýrlegur festingarinnar. Og upphaf Guðs mun hylja þig, og undir styrk eilífra arma, og hann mun reka óvin út frá andliti þínu, sagt: Mættir þú farast. Og Ísrael mun búa treystandi, einn á jörð Jakobs, með korni og víni, og himinninn verður þér skýjaður með dögg. Blessaður ert þú, Ísrael! Hver er líkur þér, fólk sem er bjargað af Drottni? Hjálpari þinn mun verja þig, og sverðið

er hrósandi þitt, og óvinir þínir munu ljúga við þig, og þú munt troða á háls þeirra.

34

Og Móses gekk upp frá Araboth í Móab á fjallið Nabau, á toppinn Phasga, sem er á andliti Jeríkó, og Drottinn sýndi honum allt landið Gílead til Dan, og allt land Neftalí, og allt land Efraíms og Manasse, og allt land Júda til hins yzta hafs, og eyðimörkina og svæðin í kring um Jeríkó, pálmatrjáaborgina, allt til Sóar. Og Drottinn sagði til Móses: Þetta er landið sem ég sór Abraham og Ísak og Jakob, og sagði: Afkvæmum yðar mun ég gefa það. Ég hef sýnt það augum þínum, en þangað munt þú ekki fara inn.

Og Móses, þjónn Drottins, dó í landi Móab fyrir orð Drottins. Og þeir grófust hann í Gai nálægt húsi Fogors, og enginn sá gröft hans til þessa dags. Moses var hundrað og tuttugu ára þegar hann dó, augu hans voru ekki daufuð, né voru skjaldbökur hans eyðilagðar.

Og synir Ísraels grétu Móses í Arabóth-Móab við Jórdan gagnvart Jeríkó í þrjátíu daga, og dagar sorgar og gráts yfir Móse voru liðnir. Og Jósúa, sonur Núns, var fylltur anda skilnings, því að Móses hafði lagt hendur sínar á hann, og Ísraels synir hlýddu honum og gerðu eins og Drottinn hafði skipað Móse.

Og enginn spámaður reis síðan í Ísrael eins og Móses, sem Drottinn þekkti andlit til andlits í öllum merkjunum og undrum sem Drottinn sendi hann til að gera í Egyptalandi fyrir Faraó og þjónustumönnum hans og öllu landi hans undrin hinu miklu og höndina hina sterku sem Móses gerði frammi fyrir öllu Ísrael.

Jósúabók

1

Og það varð eftir dauða Móses, að Drottinn sagði við Jósúa, son Núns, aðstoðarmann Móses, og mælti: Móses, hjálpari minn, hefur dáið. Nú því, eftir að hafa risið, farðu yfir Jórdan, þú og allt þetta fólk, inn í landið sem ég gef þeim. Alla staði sem þér munduð stíga á með fótspori fóta yðar, yður mun ég gefa þá, á sama hátt og ég sagði Móse, Eyðimörkin og Antílíbanon, til hinnar miklu árinnar Eufrat, og til hins yzta hafs, frá sólarupprenningu í vestri, munu vera mörk yðar. Enginn maður mun standast á móti þér alla daga ævi þinnar, og rétt eins og ég var með Móse, þannig mun ég vera með þér, og ég mun ekki yfirgefa þig né líta framhjá þér. Vertu sterkur og hugaður, því þú munt skipta þessari þjóð jörðinni sem ég sór feðrum yðar að gefa þeim. Vertu sterkur því og hugaður, að halda og gera eins og Móses, þjónn minn, bauð þér, og víktu ekki frá þeim til hægri né til vinstri, svo að þú megir dafna í öllu sem þú gerir. Og bók lögmálsins þessa mun ekki víkja frá munni þínum, og þú munt hugleiða hana daga og nætur, svo að þú vitir að gera allt það sem ritað er, þá munt þú dafna og þú munt gera vegina þína farsæla, og þá munt þú skilja. Sjá, ég hef skipað þér: Vertu sterkur og hugaður, ekki hræðast né óttast, því að Drottinn, Guð þinn, er með þér hvert sem þú ferð. Og Jósúa gaf hinum ritlærðu fólksins fyrirmæli og sagði, Farið inn í miðjan herbúðir fólksins og skipið fólkinu, segið: Búið yður áðföng, því að eftir þrjá daga skuluð þér fara yfir þennan Jórdan til að fara inn og taka landið sem Drottinn, Guð feðra yðarra, gefur yður.

Og til Rúbens, og til Gads, og til helmings ættbálks Manasse sagði Jósúa, Munið það orð sem Móses, þjónn Drottins, skipaði yður og sagði: Drottinn, Guð yðar, hefur hvílt yður og gefið yður

þetta land. Konurnar yðar og börnin yðar og búfé yðar láti búa í landinu sem hann gaf yður, en þér munuð fara yfir vopnaðir á undan bræðrum yðrum, allir hinir sterku, og munuð hjálpa þeim, Þar til Drottinn, Guð okkar, gefur bræðrum yðar hvíld, rétt eins og yður, og þeir erfi einnig landið sem Drottinn, Guð okkar, gefur þeim, og þá munuð þér fara hver til arfleifðar sinnar, sem Móses gaf yður handan Jórdanar fyrir austan sólina. Og svarandi Jósúa sögðu þeir: Allt sem þú skipa okkur munum við gera, og til allra staða sem þú sendir okkur munum við fara. Samkvæmt öllu sem við heyrðum hjá Móses munum við hlýða á þig, nema Drottinn Guð okkar verði með þér eins og hann var með Móses. Sá maður sem óhlýðnast þér, og hver sem ekki heyrir orð þín eins og þú skipa honum, láttu hann deyja, en vertu sterkur og hugaður.

2

Og Jósúa, sonur Núns, sendi tvo unga menn frá Sittím til að njósna og sagði: Farið upp og sjáið landið og Jeríkó. Og tveir unga mennirnir fóru og gengu inn í Jeríkó, og þeir gengu inn í hús vændiskonunnar sem hét Rahab, og gistuðu þar.

Og það var tilkynnt konungi í Jeríkó og sagt: Hér hafa komið inn menn af sonum Ísraels til að njósna um landið. Og konungur Jeríkó sendi og sagði við Rahab og mælti: Leiddu út mennina sem fóru inn í hús þitt um nóttina, því að þeir hafa komið til að njósna um landið. Og konan tók hina tvo menn og faldi þá, og sagði þeim og kvað: Mennirnir hafa komið til mín, Þegar hliðið var að lokast í myrkrinu, og mennirnir fóru út, veit ég ekki hvar þeir hafa farið, eltu þá, ef þið munið ná þeim. Þessi en hún fór með þá upp á þakið og faldi þá í línhálminum sem var staflaður á þakinu. Og mennirnir eltu eftir þeim á leiðinni að Jórdan að vaðstöðunum, og hliðið var lokað.

Og það gerðist þegar eltimaðurinn fór út eftir þeim, og áður en þeir sofnuðu fór hún upp til þeirra á þakið, Og hún sagði til þeirra: Ég veit að Drottinn hefur gefið yður landið, því ótti yðar hefur fallið yfir okkur. Við höfum heyrt að Drottinn Guð þurrkaði upp Rauðahafið fyrir yður, þegar þér fóruð út úr Egyptalandi, og hvað hann gerði við tvo konunga Amórríta, sem voru handan Jórdans, Síhon og Og, sem þér eyðilögðuð. Og þegar við heyrðum þetta vorum við hissa í hjörtum okkar, og ekki stóð andi lengur í neinum okkar vegna andlits yðar, því að Drottinn, Guð yðar, er Guð í himni uppi og á jörðinni niðri. Og nú sverið mér við Drottin Guð, að ég sýni ykkur miskunn, og sýnið þér einnig miskunn í húsi föður míns, og haldið á lífi húsi föður míns, móður minni, og bræðrum mínum, og öllu húsi mínu, og öllu sem er þeirra, og þér skuluð bjarga sál minni frá dauða.

Og mennirnir sögðu við hana: Sál okkar í stað yðar til dauða. Og hún sagði: Þegar Drottinn gefur ykkur borgina, skuluð þér sýna mér miskunn og trúmennsku. Og lét hún þá niður um gluggann, Og hún sagði til þeirra: Farið inn í hálendið, svo að eltimenninir mæti yður ekki, og felið yður þar í þrjá daga þar til eltimenninir snúa aftur frá yður, og eftir það skuluð þið halda áfram leið yðar.

Og mennirnir sögðu til hennar: Saklausir erum við við þennan eið þinn. Sjá, vér erum að fara inn í hluta borgarinnar, og þú munt setja merkið; þessa rauðu snúru munt þú láta niður í gluggann sem þú lést okkur niður í gegnum. En föður þinn og móður þína og bræður þína og allan föðurshús þitt munt þú safna til þín í húsið þitt. Og allur sá sem fer út um hurð hússins þíns, mun vera sekur fyrir sjálfan sig, en við munum vera saklausir gagnvart þessum eiði þínum, og allir þeir sem verða með þér í húsinu þínu, munum við vera sekir fyrir. Ef einhver gerir okkur rangt til eða afhjúpar þessi orð okkar, þá munum við vera

saklausir gagnvart þessum eiði þínum. Og hann sagði til þeirra: Samkvæmt orði yðar sé það. Og hann sendi þá í burtu, og þeir fóru. Og þeir komu inn í hálendið og dvöldu þar í þrjá daga, og eltimaðurinn leituðu á öllum vegum og fundu ekki.

Og hinir tveir ungu menn sneru aftur og fóru niður af fjallinu og fóru yfir til Jósúa, sonar Núns, og sögðu honum frá öllu sem hafði gerst þeim. Og þeir sögðu til Jósúa að Drottinn hefði gefið allt landið í hendur okkar, og allir íbúar þess lands hefðu bráðnað af ótta fyrir okkur.

3

Og Jósúa reis snemma á morgninum og fór frá Sittim, og þeir komu til Jórdans og gistuðu þar áður en að fara yfir. Og það gerðist eftir þrjá daga að ritlærðu mennirnir fóru í gegnum herbúðirnar, Og þeir skipuðu fólkinu og sögðu: Þegar þið sjáið sáttmálsörk Drottins, Guðs vors, og presta vora og levítana bera hana, þá skuluð þið fara frá stöðum yðar og ganga á eftir henni. En langt láti það vera á milli yðar og hennar, eins mikið og tveir þúsund álnir. Þér skuluð standa, ekki nálgast hana, svo að þér vitið leiðina sem þér skuluð fara, því þér hafið ekki farið þessa leið frá í gær og hinn þriðja dag.

Og Jósúa sagði við fólkið: Helgið ykkur til morgundags, því að á morgun mun Drottinn gera undur meðal yðar. Og Jósúa sagði við prestana: Lyftið upp sáttmálsörk Drottins og farið á undan fólkinu. Og prestarnir lyftu upp sáttmálsörk Drottins og fóru fyrir framan fólkið. Og Drottinn sagði til Jósúa: Á þessum degi byrja ég að upphefja þig fyrir öllum sonum Ísraels, svo að þeir viti að eins og ég var með Móse, þannig mun ég vera líka með þér. Og nú skiptu prestum þeim sem bera sáttmálsörkuna og segðu: Þegar þér

farið inn á hluta vatns Jórdansins, þá skuluð þér standa í Jórdaninum.

Og Jósúa sagði við syni Ísraels: Komið hingað og heyrið orð Drottins, Guðs vors. Af þessu munuð þér vita að lifandi Guð er í yður, og hann mun eyða frá andliti okkar Kanaanítanum, og Hettítanum, og Perissítanum, og Hívítanum, og Amorrítanum, og Girgasítanum, og Jebúsítanum. Sjá, sáttmálsörkin Drottins alls jarðarinnar fer yfir Jórdan. Veljið ykkur tólf menn af sonum Ísraels, einn frá hverri ættkvísl. Og það mun verða, þegar fætur prestanna sem bera sáttmálakistu Drottins alls jarðarinnar hvíla í vatni Jórdanar, að vatn Jórdanar mun bila, en vatnið sem streymir niður mun stöðvast.

Og fólkið fór burt frá tjöldum sínum til að fara yfir Jórdan, en prestarnir báru sáttmálsörk Drottins á undan fólkinu. Eins og prestarnir sem báru sáttmálskistuna voru að fara inn í Jórdan, og fætur prestanna sem báru sáttmálskistu Drottins voru dýfðir í hluta af vatni Jórdans, en Jórdan var fullur alla leið að bökkum sínum, eins og á dögum hveitihöfuðar, Og vötnin sem lækkuðu ofan frá stóðu kyrr sem fryst massi, standandi langt í burtu, mjög langt, allt til Karíatíarím, en hið lækkandi fór niður í Arabasjóinn, saltsjóinn, allt til enda þar sem það hætti, og fólkið stóð gagnvart Jeríkó. Og prestarnir sem báru sáttmálskistu Drottins stóðu á þurru landi í miðju Jórdan, og allir Ísraelsmenn fóru yfir á þurru landi, þar til allt fólkið hafði farið yfir Jórdan.

4

Og þegar allt fólkið hafði lokið við að fara yfir Jórdan, sagði Drottinn við Jósúa og mælti: Eftir að hafa tekið menn úr fólkinu, einn frá hverri ættbálki, Skiptu þeim og takið upp úr miðju Jórdan

tólf tilbúna steina, og berið þessa yfir saman með ykkur, setjið þá í herbúðum ykkar þar sem þið herbúðist um nóttina.

Og Jósúa kallaði saman tólf virðulega menn af Ísraelssonum, einn frá hverri ættkvísl, Hann sagði til þeirra: Færið ykkur fram fyrir mig, fyrir andlit Drottins, inn í miðju Jórdan, og hver maður taki þaðan stein og beri hann á herðum sínum samkvæmt tölu hinna tólf ættkvísla Ísraels, svo að þessir megi vera yður að tákni liggjandi stöðugt, svo að þegar sonur þinn spyr þig á morgun og segir, hvað eru þessir steinar fyrir okkur? Og þú munt sýna syni þínum og segja að Jórdan fljót hætti að renna frá andliti sáttmálsörkarinnar Drottins alls jarðarinnar, þegar hún fór yfir það, og þessir steinar munu vera ykkur til minningar fyrir sonum Ísraels til eilífðar.

Og synir Ísraels gerðu þannig, eins og Drottinn bauð Jósúa, og tóku upp tólf steina úr miðju Jórdans, rétt eins og Drottinn skipaði Jósúa við lok yfirferðar sona Ísraels, og þeir fluttu þá með sér inn í herbúðirnar og lögðu þá þar. En Jósúa setti einnig upp tólf aðra steina í Jórdan sjálfum, á þeim stað sem varð undir fótum prestanna sem báru sáttmálsörk Drottins, og eru þeir þar til þessa dags.

Presturnar sem báru sáttmálsörkina stóðu í Jórdan þar til Jósúa kláraði allt sem Drottinn skipaði honum að tilkynna fólkinu, og fólkið flýtti sér og fór yfir. Og það varð þegar allt fólkið hafði lokið við að fara yfir, að örk sáttmála Drottins fór yfir, og steinarnir fyrir þeim. Og synir Rúbens fóru yfir, og synir Gads, og helmingur ættar Manasse, vopnbúnir á undan sonum Ísraels, rétt eins og Móses hafði skipað þeim. Fjörutíu þúsund vopnaðir menn fóru yfir til bardaga frammi fyrir Drottni, til stríðs gegn borginni Jeríkó. Á þeim degi jók Drottinn Jósúa fyrir öllu ættkvíslinni

Ísraels, og þeir óttaðust hann, rétt eins og Móses, allan þann tíma sem hann lifði.

Og Drottinn sagði til Jósúa: Skiptu prestum þeim sem bera örk sáttmála vitnisburðar Drottins að ganga út úr Jórdan. Og Jósúa skipað prestunum: Komið út úr Jórdan. Og það gerðist þegar prestarnir sem báru sáttmálsörkina Drottins fóru út úr Jórdan og settu fætur sína á jörðina, hrundi vatn Jórdans aftur á sinn stað og flæddi eins og í gær og hinn þriðja dag um allan bakkann.

Og fólkið fór upp úr Jórdan á tíunda degi fyrsta mánaðar, og Ísraels synir höfðu herbúðir í Gílgal austan við Jeríkó. Og þessa tólf steina, sem hann tók úr Jórdan, reisti Jósúa í Gilgal, Segja, þegar synir yðar spyrja yður og segja: Hvað eru þessir steinar? Tilkynnið sonum yðar að Ísrael gekk yfir þennan Jórdan á þurru, Þegar Drottinn, Guð okkar, hafði þurrkað upp vatn Jórdanar fyrir þeim, þar til þeir fóru yfir, rétt eins og Drottinn, Guð okkar, gerði við Rauðahafið, sem Drottinn, Guð okkar, þurrkaði upp fyrir okkur, þar til við fórum framhjá, Svo að allar þjóðir jarðarinnar megi vita að styrkur Drottins er sterkur, og svo að þér megið tilbiðja Drottin, Guð okkar, í öllu verki.

5

Og það varð sem konungar Amórríta sem voru handan Jórdans heyrðu, og konungar Föníkíu sem voru við sjóinn, að Drottinn Guð hafði þurrkað upp Jórdan fljót fyrir sonum Ísraels þegar þeir fóru yfir, og hugir þeirra bráðnuðu, og þeir urðu lamdir ótta, og engin skynsemi var í þeim vegna sona Ísraels.

Við þennan tíma sagði Drottinn til Jósúa: Gerðu þér steinsverð úr skarphliðuðum kletti, og settu þig niður og umskerðu syni Ísraels í annað sinn. Og Jósúa gerði skarpar steinsverð og umskar Ísraelssonu á þeim stað sem kallaður var Forhúðahóll. En á þann hátt hreinsaði Jósúa Ísraelssonu, svo marga sem nokkru sinni urðu á leiðinni, og svo marga sem nokkru sinni voru óumskorin af þeim sem höfðu farið út úr Egyptalandi, Alla þessa umskera Jósúa, því að Ísrael hafði ráfað um eyðimörkina Mabaritidt í fjörutíu og tvö ár. Því voru hinir flestir þeirra stríðsmanna sem komnir voru út úr Egyptalandi óumskorin, þeir sem óhlýðnir voru boðorðum Guðs, hverjum hann skipti því að þeir skyldu ekki sjá landið sem Drottinn sór feðrum þeirra að gefa, land rennandi mjólk og hunang. Í stað þeirra skipti hann út sonum þeirra, sem Jósúa umskar, vegna þess að þeir höfðu verið fæddir óumskorin á leiðinni. Eftir að hafa verið umskornir höfðu þeir kyrrð þar, sitjandi í herbúðunum, þar til þeir voru græddir. Og Drottinn sagði við Jósúa, son Núns: Á þessum degi hef ég fjarlægt smán Egyptalands frá yður. Og hann kallaði nafn þess staðar Gílgal.

Og synir Ísraels héldu páskahátíðina á fjórtánda degi mánaðarins frá kvöldi vestur af Jeríkó handan Jórdans á sléttunum. Og þeir átu af korninu af jörðinni ósýrt brauð og nýtt korn. Á þessum degi hætti mannað eftir að þeir höfðu étið af korni jarðarinnar, og mannað var ekki lengur til fyrir sonum Ísraels, en þeir uppskeru land pálmatréanna á því ári.

Og það gerðist sem Jósúa var í Jeríkó, og þegar hann leit upp með augunum sá hann mann standandi á móti sér, og sverðið var dregið í hendi hans, og Jósúa nálgaðist og sagði við hann: Ert þú okkar, eða hinna andstæðinga? En hann sagði við hann: Ég er hershöfðingi liðs Drottins, nú er ég kominn. Og Jósúa féll á andlit

sitt á jörðina og sagði við hann: Herra, hvað býður þú þjóni þínum? Og hershöfðingi Drottins segir til Jósúa: Leystu skóinn af fótum þínum, því að staðurinn sem þú stendur nú á er heilagur.

6

Og Jeríkó var lokað og vígt, og enginn fór út úr henni né inn. Og Drottinn sagði til Jósúa: Sjá, ég afhendi Jeríkó í hendur þínar, og konung hennar sem er í henni, hina máttugu sem eru sterkir. Þú en stöðva stríðsmennina í kring um þetta. Og það mun verða þegar þið hljóðið í lúðrinn, að allt fólkið láti hrópa saman, og þegar þeir hafa hrópa munu veggir borgarinnar falla af sjálfu sér, og allt fólkið mun fara inn, hver og einn beint fram, inn í borgina.

Og Jósúa Núnsson fór inn til prestanna, Og hann sagði þeim: Boðið fólkinu að fara í kringum og umlykja borgina, og stríðsmennirnir skulu fara vopnaðir fyrir Drottni. Og sjö prestar, sem bera sjö helgar lúðra, skulu fara sömuleiðis fyrir Drottni, og láta þá hljóma kröftuglega, og örkkin sáttmála Drottins skuli fylgja á eftir. En bardagamennirnir láti ganga fram fyrir framan, og prestarnir sem fylgja á eftir fyrir aftan örkuna sáttmálans Drottins blásandi á lúðra. En fólkinu bauð Jósúa og sagði: Ekki hrópið, né láti neinn heyra rödd ykkar, þar til hann sjálfur tilkynnir daginn að hrópa, og þá skuluð þér hrópa. Og eftir að hafa farið í kringum fór örkið sáttmálans Guðs strax inn í herbúðina og svaf þar.

Og á hinum öðrum degi reis Jósúa upp snemma morguns, og prestarnir tóku upp sáttmálsörk Drottins. Og hinir sjö prestar sem báru hina sjö lúðra gengu á undan Drottni, og eftir þetta gengu bardagamennirnir inn, og hinn eftirstandandi mannfjöldinn aftan við sáttmálsörkuna Drottins, Og prestarnir blew lúðrunum, og allur hinn eftirstandandi mannfjöldinn umkringdi borgina sex

sinnum að nálægt, og fór aftur inn í herbúðirnar; þannig gerði hann í sex daga.

Og á hinum sjöunda degi risu þeir upp við dögun, og gengu í kringum borgina á þeim degi sjö sinnum. Og það gerðist á sjöundu umferðinni að prestarnir blésy, og Jósúa sagði við sonu Ísraels: Hrópið, því að Drottinn hefur afhent yður borgina. Og borgin verður bölvuð, þessi og allt sem er í henni, fyrir Drottni sabaoth, nema Rahab vændiskonuna skuluð þið skaðlausa láta, og allt sem er í húsi hennar. En þið skuluð varðveita ykkur mjög frá hinum helguðu hlutum, svo að ekki, ef þið hugsið um það, þið sjálfir takið af hinum helguðu hlutum og gerið herbúðir Ísraels sona að bölvuðum hlut og eyðileggið okkur. Og allt silfur eða gull, eða kopar eða járn, skal vera heilagt Drottni og borið inn í fjársjóð Drottins.

Og prestarnir blæsu í lúðrana, en þegar fólkið heyrði hljóm lúðranna, hrópaði allt fólkið saman með miklum og sterkum hrópi, og allur múrinn féll í kring, og allt fólkið fór upp í borgina. Og Jósúa helgaði hana og allt sem var í borginni, frá manni til konu, frá ungum manni til gamals manns, og til kálfar og jórdýrs, með munni sverðsins.

Og Jósúa sagði við þá tvo ungu menn sem höfðu njósnað: Gangið inn í hús konunnar og leiðið hana út þaðan og allt sem henni tilheyrir. Og hinir tveir ungu menn, sem höfðu njósnað um borgina, fóru inn í hús konunnar og leiddu út Rahab skækjuna og föður hennar og móður hennar og bræður hennar og ættingja hennar og allt sem hennar var, og þeir settu hana utan við herbúðir Ísraels. Og borgin var brennd í eldi með öllu sem í henni var, nema silfur og gull og brons og járn gáfu þeir í fjársjóð Drottins til að vera borið inn.

Og Rahab vændiskonuna, og allt föðurlegt hús hennar, bjargaði Jósúa lifandi, og hún settist að í Ísrael til þessa dags, vegna þess að hún faldi njósnaranna sem Jósúa sendi til að njósna um Jeríkó. Og Jósúa lét sverja á þeim degi fyrir Drottni og sagði: Bölvaður sé sá maður sem mun byggja þá borg; í frumburði sínum mun hann leggja grunn hennar, og í yngsta syni sínum mun hann setja upp hlið hennar. Og þannig gerði Ússen frá Betel: í Abiron, frumburði sínum, lagði hann grunn hennar, og í yngsta syni sínum, sem var sparaður, setti hann upp hlið hennar.

Og Drottinn var með Jósúa, og nafn hans var þekkt um allt landið.

7

Og synir Ísraels brutu stórt brot, og þeir tóku sér af hinum helguðu hlutum, og Akar, sonur Karmis, sonar Sambris, sonar Saras, úr ættbálki Júda, tók af hinum helguðu hlutum, og Drottinn reiddist synunum Ísraels með reiði.

Og Jósúa sendi menn til Gai, sem er við Betel, og sagði: Njósnið um Gai Og mennirnir fóru upp og njósnuðu um Gai. Og þeir sneru aftur til Jósúa og sögðu við hann: Láttu ekki allt fólkið fara upp, heldur láttu um það bil tvo þúsund eða þrjá þúsund menn fara upp og umlykja borgina. Leiddu ekki allt fólkið þangað, því að þeir eru fáir. Og um það bil þrjú þúsund menn fóru upp, og þeir flúðu undan mönnum Gai. Og menn frá Gai drápu af þeim þrjátíu og sex menn, og eltu þá frá hliðinu og muldu þá á niðurhlíðinni, og hjarta fólksins varð hrætt og bráðnaði eins og vatn.

Og Jósúa reif föt sín í sundur, og Jósúa féll til jarðar á andlit sitt frammi fyrir Drottni allt til kvölds, hann og öldungar Ísraels, og þeir settu ryk á höfuð sín. Og Jósúa sagði: Ég biðst, Drottinn, hvers vegna færði þjónn þinn þetta fólk yfir Jórdan til að afhenda það Amórítanum til að eyðileggja okkur? Og ef við höfðum dvalið og búið hjá Jórdan. Og hvað mun ég segja síðan Ísrael sneri baki við frammi fyrir óvinum sínum? Og þegar Kananíti og allir þeir sem búa á landinu heyra þetta, munu þeir umlykja okkur og eyða okkur af jörðinni, og hvað munt þú gera við hið mikla nafn þitt?

Og Herra sagði til Jósúa: Rís upp, hvers vegna hefur þú fallið á andlit þitt? Fólkið hefur syndgað og fór yfir sáttmálann sem ég gerði við þá, hafa stolið frá helguðu hlutunum og kastaði þeim inn í ílát sín. Og synir Ísraels munu ekki geta staðist andlit óvina sinna, þeir munu snúa baki fyrir óvinum sínum, vegna þess að þeir urðu bölvaðir. Ég mun ekki lengur vera með yður, nema þið fjarlægið hið bölvaða úr yðar miðju. Rístu og helga fólkið, og seg að það skuli helgast á morgun. Þetta segir Drottinn, Guð Ísraels: Hið bölvaða er meðal yðar. Þér munuð ekki geta staðist óvini yðra fyrr en þér fjarlægjið hið bölvaða úr yðar miðju. Og þér munuð allir verða safnaðir saman á morgninum eftir ættkvíslum, og sú ættkvísl sem Drottinn sýnir, skuluð þér færa fram eftir ættum, og þá ætt sem Drottinn sýnir, skuluð þér færa fram eftir húsum, og það hús sem Drottinn tekur, skuluð þér færa fram eftir mönnum. Og hver sem verður sýndur fram, skal brenndur vera í eldi, og allt sem hann á, vegna þess að hann braut sáttmála Drottins og framdi lögbrot í Ísrael.

Og Jósúa reis snemma, og leiddi fólkið fram samkvæmt ættkvíslum, og ættkvísl Júda var tekin. Og hann var framfærður samkvæmt ættkvíslum, og ættkvísl Zaraís var sýnd. Og hann var

framfærður samkvæmt mönnum, Og Akar, sonur Sambri, sonar Sára, var tekinn.

Og Jósúa sagði við Akar: Gef Drottni, Guði Ísraels, dýrð í dag, og gef játningu þína, og tilkynntu mér hvað þú hefur gert, og fela það ekki fyrir mér. Og Akar svaraði Jósúa og sagði: Sannlega hef ég syndgað fyrir Drottni, Guði Ísraels, þannig og þannig gerði ég. Ég sá í herfanginu bera brokna skikkju, og tvö hundruð silfur tvídrakmur, og eina gullna tungu að verðmæti fimmtíu tvídrakmur, og þegar ég hugsaði um þau tók ég þau, og sjá, þau eru falin í tjaldi mínu, og silfrið er falið undir þeim. Og Jósúa sendi sendiboða, og þeir hlupu inn í tjaldið í herbúðunum, og þessir hlutir voru faldir í tjaldi hans, og silfurið var undir þeim. Og þeir færðu þau út úr tjaldinu og færðu þau til Jósúa og öldunganna í Ísrael, og þeir settu þau frammi fyrir Drottni.

Og Jósúa tók Akar, son Sera, og leiddi hann upp í Akorgljúfur, og syni hans og dætur hans og kálfana hans og jókdýrin hans og öll sauðfén hans og tjald hans og allar eignir hans, og allur lýðurinn var með honum, og hann leiddi þá upp í Emekakór. Og Jósúa sagði við Akar: Hvers vegna hefur þú eyðilagt okkur? Drottinn mun eyðileggja þig eins og í dag. Og allur Ísrael grýtti hann með steinum, og þeir settu yfir hann stóra steinhrúgu, og Drottinn hætti reiði sinni. Vegna þessa nefndi hann það Emekachor til þessa dags.

8

Og Drottinn sagði til Jósúa: Óttast ekki, né vertu hræddur, tak með þér alla stríðsmennina, og rís upp og far upp til Gai. Sjá, ég hef gefið í hendur þínar konung Gai og land hans. Og þú munt gera við Gai á sama hátt og þú gerðir við Jeríkó og konung hennar,

og ránsfeng nautgripanna munt þú ránsfengja þér, en settu þér eftirför fyrir borgina að aftan.

Og Jósúa reis upp og allt stríðsfólkið til að fara upp til Gai. En Jósúa valdi þrjátíu þúsund menn, máttugar í styrk, og sendi þá á nóttunni. Og hann skipað þeim og sagði: Þér skuluð liggja í leyni fyrir aftan borgina, verðið ekki langt frá borginni og verðið allir tilbúnir. Og ég og allir þeir sem eru með mér munum færast nálægt borginni, og það mun verða þannig að þegar íbúar Gai koma út í móti okkur, rétt eins og nýlega, þá munum við flýja frá andliti þeirra. Og þegar þeir fara út á eftir okkur, munum við draga þá í burtu frá borginni, og þeir munu segja: Þessir flýja frá okkur, eins og áður. En þér munuð rísa upp úr lægju og fara inn í borgina. Samkvæmt þessu orði skuluð þér gera, sjá, ég hef skipað yður. Og Jósúa sendi þá, og þeir fóru í lúranna og settust á milli Betel og Gai, vestan við Gai.

Og Jósúa reis snemma á morgninum, heimsótti fólkið, og fór hann sjálfur og öldungarnir upp fyrir framan fólkið til Gai. Og allt fólkið, hermennirnir með honum, fóru upp og komu gangandi gagnvart borginni frá austri. Og leyniárásir borgarinnar frá sjónum Og það gerðist þegar konungur Gai sá, flýtti hann sér og fór út í mót þeim beint í stríðið, hann sjálfur og allt fólkið sem var með honum, og hann sjálfur vissi ekki að eftirför var eftir honum fyrir aftan borgina. Og hann sá, og Jósúa og Ísrael drógu sig til baka frá andliti þeirra. Og þeir eltu eftir sonum Ísraels, og þeir sjálfir yfirgáfu borgina. Enginn var skilinn eftir í Gai sem ekki eltist eftir Ísrael, og þeir skildu borgina eftir opna og eltu eftir Ísrael.

Og Drottinn sagði til Jósúa: Teygðu út höndina þína með spjótinu sem er í hendinni þinni yfir borgina, því að ég hef gefið

hana í hendurnar þínar, og launin munu rísa upp fljótt frá stað sínum. Og Jósúa teygði út hönd sína með spjótinu yfir borgina. Og leyniherinn reis upp fljótt frá staðnum sínum, og þeir fóru út þegar hann rétti út höndina, og þeir fóru inn í borgina og náðu henni, og flýttu sér og brenndu borgina með eldi. Og þegar íbúar Gai höfðu litið í kringum sér aftur fyrir sig, sáu þeir reyk stíga upp úr borginni til himins, og þeir höfðu ekki lengur hvert þeir gætu flúið, hvorki hingað né þangað. Og Jósúa og allur Ísrael sáu að leyniherinn hafði tekið borgina, og að reykur borgarinnar steig upp til himins, og þeir sneru sér við og lögðu niður menn Gai. Og þessir fóru út úr borginni í mót þeim, og þeir dreifðust á milli herbúðanna, þessir héðan og þessir héðan, og lögðu þá til þeirra þar til enginn var skilinn eftir af þeim, hvorki bjargaður né undankominn. Og þeir gripu konung Gai lifandi og leiddu hann til Jósúa.

Og þegar synir Ísraels hættu að drepa alla þá í Gai, og þá á völlunum, og á fjallinu við niðurförina, þar sem þeir eltu þá frá henni til enda, þá sneri Jósúa aftur til Gai, og lamdi hana með oddi sverðs. Og hinir fallnu urðu í þeim degi, frá manni til konu, tólf þúsundir, allir íbúar Gai. Nema ránsfengi það sem var í borginni tóku Ísraelsmenn allt sem þeir ránsuðu fyrir sig samkvæmt boðorði Drottins, á þann hátt sem Drottinn hafði skipað Jósúa.

Og Jósúa brenndi borgina í eldi og gerði hana að óbyggðum haug til eilífðar, allt til þessa dags. Og konunginn af Gai hengdi hann á tvíburatré, og hann var á trénu til kvölds, og er sólin setti skipaði Jósúa, og þeir tóku líkama hans niður af trénu, og þeir köstuðu honum í gröfina, og reistu yfir honum steinahrúgu, allt til þessa dags.

9

En þegar konungarnir af Amórítum heyrðu þetta, þeir sem voru handan Jórdans, þeir sem voru í fjallahéruðinu og þeir sem voru á sléttunum og þeir sem voru við alla strönd hins mikla hafs og þeir sem voru við Antílíbanon, og Hettítarnir og Kananítar og Perissítar og Hívítar og Amórítar og Girgasítar og Jebúsítar,

Þeir komu allir saman til að gera stríð gegn Jósúa og Ísrael.

Og þeir sem bjuggu í Gibeon heyrðu allt það sem Drottinn gerði við Jeríkó og Gai. Og gerðu þeir sannarlega sjálfir með kænsku, og eftir að hafa komið útveguðu þeir sér og undirbúðu sig, og tóku gamla sekkjaklæði á herðar sínar, og gamla vínbelgi sem voru rifnir og bundnir, Og holu skónna þeirra og sandalar þeirra voru gamlir og bættir á fótum þeirra, og föt þeirra voru úrslitin yfir þeim, og brauð þeirra úr birgðunum var þurrt og myglugt og mulið.

Og þeir komu til Jósúa í herbúðir Ísraels í Gílgal, og þeir sögðu við Jósúa og Ísrael: Frá fjarlægu landi höfum við komið, og nú gerið sáttmála við okkur. Og synir Ísraels sögðu við Hívítann: Sjá til þess að þú býrð ekki meðal okkar, og hvernig getum við þá gert sáttmála við þig? Og þeir sögðu til Jósúa: Þjónar þínir erum við. Og Jósúa sagði til þeirra: Hvaðan eruð þið og hvaðan hafið þið komið? Og þeir sögðu: Frá mjög fjarlægu landi hafa þjónar þínir komið í nafni Drottins, Guðs þíns, því að við höfum heyrt um nafn hans og allt það sem hann gerði í Egyptalandi, og allt það sem hann gerði við konunga Amórítanna, sem voru handan Jórdanar, við Síhon konung Amórítanna, og við Óg konung Basans, sem bjó í Astarót og í Edreí. Og eftir að hafa heyrt sögðu öldungar okkar og allir íbúar lands okkar við okkur, seigjandi: Takið ykkur áðföng

fyrir ferðina, og farið þeim í mót, og segið þeim: Þjónar yðar erum vér, og nú gerið sáttmála við okkur. Þetta brauð var varmt þegar við útveguðum það á þeim degi er við fórum út að koma til yðar, en nú er það þornað og orðið myglugt. Og þessir vínbelgir sem við fylltum nýja, og þessir hafa sprungið, og fötin okkar og skórnir okkar hafa slitnað frá hinni miklu leið mjög.

Og stjórnendurnir tóku af áföngum þeirra, og þeir spurðu ekki Drottin. Og Jósúa gerði frið við þá, og þeir gerðu sáttmála við þá um að bjarga þeim, og höfðingjar safnaðarins sóru þeim.

Og það gerðist eftir þrjá daga, eftir að hafa gert sáttmála við þá, að þeir heyrðu að þeir væru nálægt þeim og að þeir bygðu meðal þeirra. Og synir Ísraels fóru burt og komu til borga sinna, en borgir þeirra voru Gabaon og Kefira og Beerot og borgir Íaríns. Og synir Ísraels börðust ekki við þá, því að allir höfðingjarnir höfðu svarið þeim við Drottin, Guð Ísraels, og öll samkomanurrði við höfðingjana.

Og stjórnendurnir sögðu við alla söfnuðinn: Vér svórum þeim við Drottin, Guð Ísraels, og nú getum vér ekki snert þá. Þetta munum við gera: að fanga þá lifandi og varðveita þá, og reiði mun ekki koma yfir okkur vegna eiðsins sem við svárum þeim. Þeir munu lifa og verða viðarskurðarmenn og vatnsberar fyrir alla söfnuðinn, rétt eins og höfðingjarnir sögðu þeim.

Og Jósúa kallaði þá saman og sagði til þeirra: Hvers vegna svikuðuð þið mig og sögðuð: Við erum mjög langt frá þér, en þið eruð nágrannar þeirra sem búa meðal okkar? Og nú eruð þér bölvaðir, aldrei mun skorta úr yður þræl, né viðarhöggvara, né vatnsburðarmenn fyrir mig og Guð minn. Og þeir svöruðu Jósúa og sögðu: Það var tilkynnt okkur hversu margt Drottinn, Guð

þinn, skipti Móse, þjóni sínum, að gefa ykkur þetta land og að eyða okkur og öllum íbúum þess fyrir ykkur, og við óttumst mjög um líf okkar fyrir ykkur, og því gerðum við þetta. Og nú, sjá, vér erum undir yðru valdi, eins og það þóknast yður og eins og það virðist yður rétt, gerið við oss.

Og þeir gerðu þeim þannig, og Jósúa bjargaði þeim á þeim degi frá höndum sona Ísraels, og þeir drápu þá ekki. Og skipti Jósúa þeim í þann dag sem viðarhöggvurum og vatnsberum fyrir alla söfnuðinn og fyrir altari Guðs. Vegna þessa urðu íbúar Gíbeóns viðarhöggvarar og vatnsberur fyrir altari Guðs til þessa dags, og á þann stað sem Drottinn myndi kjósa.

10

Sem en Adonibezek, konungur Jerúsalem, heyrði að Jósúa tók Gai og útrýmdi henni, á þann hátt sem þeir gerðu við Jeríkó og konung hennar, þannig gerðu þeir og við Gai og konung hennar, og að íbúar Gíbeón höfðu hlaupið til Jósúa og til Ísrael, Og þeir hræddust þá mjög, því hann vissi að Gibeon var stór borg, eins og ein af konungsborgunum, og allir menn hennar voru sterkir. Og Adonibezek, konungur Jerúsalem, sendi til Elam, konungs Hebron, og til Pidon, konungs Jarmuth, og til Jephtha, konungs Lakís, og til Dabir, konungs Odollam, og sagði: Komið, farið upp til mín og hjálpið mér, og við skulum berjast gegn Gibeon, því að þeir hafa hætt til Jósúa og til sona Ísraels. Og hinir fimm konungar Jebúsítanna fóru upp: konungur Jerúsalem, konungur Hebrón, konungur Jerimút, konungur Lakís og konungur Ódollam, þeir sjálfir og allur lýður þeirra. Og þeir umluktu Gabaón og herjuðu á hana.

Og íbúar Gabaons sendu til Jósúa í herbúðir Ísraels í Galgala og sögðu: Dragðu ekki hendur þínar frá þjónum þínum, farðu upp til okkar fljótt, og hjálpaðu okkur, og frelsaðu okkur, því að allir konungar Amorrítanna sem búa í fjallabygðinni hafa safnast saman gegn okkur. Og Jósúa fór upp frá Gilgal, hann og allt stríðsfólkið með honum, allir mátugir í styrk.

Og Drottinn sagði til Jósúa: Óttast þá ekki, því að ég hef gefið þá í hendur þínar. Enginn þeirra mun verða skilinn eftir frammi fyrir yður.

Og þar sem Jósúa kom skyndilega yfir þá, hafði hann farið alla nóttina frá Gilgal. Og Drottinn ruglaði þá frá andliti Ísraels sona, og Drottinn mölvaði þá með mikilli mölvun í Gabaón, og þeir eltu þá á uppgönguveginum til Bet-Hóróns, og hjuggu þá niður allt til Aseka og til Makkeda. Í því að flýja frá andliti Ísraelssona á niðurferðinni frá Hóróním, kastaði Drottinn haglsteinum á þá úr himninum til Aseka, og fleiri dóu vegna haglsteinanna en þeir sem Ísraelssynir drápu með sverði í stríðinu.

Þá talaði Jósúa til Drottins, þann dag sem Guð afhenti Amorrítann í hendur Ísraels, þegar hann lamdi þá í Gíbeon, og þeir voru lamdir fyrir sonum Ísraels, og Jósúa sagði: Standist sólin yfir Gíbeon, og tunglið yfir dal Aílon. Og sólin stóð og tunglið í kyrrstöðu, þar til Guð varði óvini þeirra, og sólin stóð á miðjum himni, fór ekki fram til vesturs til enda eins dags. Og það varð ekki slíkur dagur, hvorki áður né síðar, svo að Guð heyrði á mann, því að Drottinn barðist saman með Ísrael. Og hinir fimm konungar flúðu og földu sig í hellinum í Makeda. Og það var tilkynnt Jósúa og sagt: Hinir fimm konungar hafa fundist faldir í hellinum í Makkeda. Og Jósúa sagði: Veltið steinum fyrir munninn á

hellinum og skipið menn til að halda vörð yfir þeim. Þér standið ekki, heldur eltu eftir óvinum yðar og gripið afturgæslu þeirra, og leyfið þeim ekki að fara inn í borgir sínar, því að Drottinn Guð okkar hefur afhent þá í hendur okkar. Og það gerðist þegar Jósúa og allir synir Ísraels hættu að höggva þá með mjög miklum höggi allt til enda, og þeir sem björgðust flúðu í hinar varðu borgir.

Og allt fólkið sneri aftur til Jósúa í Makkedah heilt og ómeitt, og enginn af Ísraels sonum knurraði með tungu sinni.

Og Jósúa sagði: Opnið hellinn og leiðið þessa fimm konunga út úr hellinum. Og þeir leiddu út hina fimm konunga úr hellinum: konunginn af Jerúsalem, og konunginn af Hebrón, og konunginn af Jerimút, og konunginn af Lakís, og konunginn af Ódollam. Og síðan þeir höfðu leitt þá út til Jósúa, kallaði Jósúa saman allan Ísrael og þá sem voru í upphafi stríðsins, þá sem fylgdu honum, og sagði við þá: Farið á undan og setjið fætur ykkar á hálsa þeirra. Og þeir nálguðust og settu fætur sína á hálsa þeirra. Og Jósúa sagði til þeirra: Óttist þá ekki, né hræðist, verið hugrakkar og sterkir, því að þannig mun Drottinn gera við alla óvini yðar sem þér berst gegn. Og Jósúa drap þá og hengdi þá á fimm viðum, og þeir voru hangandi á viðunum þar til kvölds. Og það gerðist við sólarlag, Jósúa skipaði, og þeir tóku þá niður af viðunum, og köstuðu þeim í hellinn sem þeir höfðu flúið í þar, og velttu steinum fyrir hellinn allt til þessa dags.

Og þeir tóku Makeda á þeim degi og myrti hana með sverðsegg og útrýmdu öllu sem andaði í henni, og enginn var skilinn eftir í henni, hvorki bjargaður né undankominn, og þeir gerðu konungi Makeda á sama hátt og þeir höfðu gert konungi Jeríkó.

Og Jósúa fór burt og allur Ísrael með honum frá Makkeda til Libna, og hann umlykti Libna. Og Drottinn afhenti hana í hendur Ísraels, og þeir tóku hana og konung hennar, og myrtu hana með sverðsegg, og allt sem andaði í henni, og enginn var skilinn eftir í henni bjargaður eða undankominn, og þeir gerðu við konung hennar á sama hátt og þeir gerðu við konung Jeríkó.

Og Jósúa fór burt og allur Ísrael með honum frá Lebna til Lakís, og umlukti hana og herjaði á hana. Og Drottinn afhenti Lakís í hendur Ísraels og tók hana á öðrum degi og myrti hana með sverði og eyddi henni algjörlega, á sama hátt og þeir gerðu við Lebná. Þá fór Elam, konungur Geser, upp til að hjálpa Lakís, og Jósúa laust hann með sverðsegg, og fólk hans, uns enginn lifði af þeirra né slapp undan.

Og Jósúa fór burt og allur Ísrael með honum frá Lakís til Ódóllam, og umlukti borgina og hertók hana. Og Drottinn afhenti hana í hönd Ísraels, og tók hana á þeim degi, og myrti hana með eggju sverðs, og allt sem andaði myrti þeir í eyðileggingu, á sama hátt og þeir gerðu við Lakís.

Og Jósúa fór burt og allur Ísrael með honum inn í Hebrón, og umlukti hana. Og þeir lögðu það í eyði með sverðsoddi, og allt sem andaði sem var þar, ekkert var bjargað, á sama hátt og þeir gerðu við Odollam, eyðilögðu þeir það algjörlega, og allt sem var þar.

Og Jósúa sneri aftur og allur Ísrael inn í Debír, og umluktu hana, Þeir tóku hana og konung hennar og þorp hennar, og hann laust hana með oddi sverðs, og þeir eyðilögðu hana algjörlega og allt sem andaði í henni, og þeir skildu ekki eftir neinn sem bjargaðist, á sama hátt og þeir gerðu við Hebron og konung hennar, þannig gerðu þeir við Debir og konung hennar.

Og Jósúa lamdi allt landið í fjallahéruðunum og Negebið og sléttulandið og Asedóþ og konunga þess, þeir skildu ekki eftir neinn björguðan, og hann eyddi algjörlega öllu sem andaði lífi, á þann hátt sem Drottinn, Guð Ísraels, hafði skipað, Frá Kades-Barnea til Gasa, allt Gosem til Gibeon. Og alla konunga þeirra og land þeirra lamdi Jósúa í einu vetfangi, því að Drottinn, Guð Ísraels, barðist með Ísrael.

11

Þegar Íabís konungur Asór heyrði þetta, sendi hann til Íóbabs konungs Maróns, og til konungs Sýmóóns, og til konungs Asífs, og til konunganna við Sídon hina miklu, inn í hálendið og inn í Araba gagnvart Kenerót, og inn í slétturnar, og inn í Fenæddór, og inn til strandbúa Kanaanverja frá austri, og inn til strandbúa Amorrverja, og Hettverja, og Perisserja, og Jebúsverja í fjallinu, og Hívverja, og þeirra undir Hermon inn í land Massýma. Og þeir fóru út og konungarnir þeirra með þeim, eins og sandur hafsins að fjölda, og hestar og vagnar mjög margir. Og allir konungarnir komu saman, þeir sjálfir, og komu fram saman, og þeir hertóku við vatnið Maron til að berjast gegn Ísrael.

Og Drottinn sagði til Jósúa: Óttast ekki andlit þeirra, því að á morgun á þessari stundu mun ég afhenda þá brotna fyrir Ísrael. Þú munt hamstrengja hesta þeirra og brenna vagna þeirra í eldi. Og Jósúa kom og allt fólkið, hermaðurinn, á þá við vatnið Maron skyndilega, og þeir féllu á þá í fjallalandinu. Og Drottinn afhenti þá undir vald Ísraels, og þeir hjuggu þá og eltu allt til hins mikla Sídon, og allt til Maserón, og allt til sléttnanna Massók í austri, og hjuggu þá niður þannig að enginn lifandi slapp undan. Og Jósúa gerði við þá eins og Drottinn hafði skipað honum: hann lamdi hesta þeirra og brenndi vagna þeirra í eldi.

Og Jósúa sneri aftur á þeim tíma og lagði hald á Hasor og konung hennar, en Hasor hafði áður verið stjórnandi allra þessara konungsríkja. Og þeir drápu allt sem andaði í henni með sverði, og útrýmdu öllum, og ekkert sem andaði var skilið eftir í henni, og Hasor brenndu þeir í eldi. Og allar borgir ríkjanna og konunga þeirra tók Jósúa, og drap þá með sverðsegg, og þeir eyðilögðu þá, á þann hátt sem Móses, þjónn Drottins, hafði skipað. En allar hinar víggirðu borgir brenndi Ísrael ekki, nema Asor eina. Og allt herfang hennar ránuðu Ísraels synir fyrir sig, en þá alla útrýmdu þeir með oddi sverðs, þar til þeir eyðilögðu þá, þeir skildu ekki eftir úr þeim neitt sem andaði. Á þann hátt sem Drottinn skipaði Móse, þjóni sínum, og Móse á sama hátt skipaði Jósúa, og þannig gerði Jósúa. Hann braut ekki neitt af öllu því sem Móse hafði skipað honum.

Og Jósúa tók allt hálendið, og allt land Negebsins, og allt land Gosens, og sléttunar, og landið í vestur, og fjall Ísraels, og láglendin. Það við fjallinu frá fjalli Chelcha, og það sem gengur upp í Seir, og til Balagad, og sléttunar Líbanons undir fjallinu Hermon, og alla konunga þeirra tók hann, og eyddi og drap. Og Jósúa hélt stríði gegn þessum konungum í marga daga.

Og það var engin borg sem Ísrael tók ekki, allt tóku þeir í stríði. Að vegna Drottins varð það að styrkja hjörtu þeirra til að mæta Ísrael í stríði, svo að þeir yrðu útrýmdir, svo að þeim yrði ekki gefin miskunn, heldur svo að þeir yrðu útrýmdir, eins og Drottinn sagði við Móse.

Og Jósúa kom á þeim tíma og eyddi Anakímum úr fjallahéraðinu, úr Hebrón og úr Dabír og úr Anabót og úr öllu Júda með borgum þeirra, og Jósúa eyddi þeim. Enginn af Anakim

var skilinn eftir frá sonum Ísraels, nema í Gasa, og í Gat, og í Asdod var skilið eftir.

Og Jósúa tók allt landið, eins og Drottinn hafði boðið Móse, og Jósúa gaf það Ísrael í arf, skipt eftir ættkvíslum þeirra, og landið hvíldi frá stríði.

12

Og þessir eru konungarnir af jörðinni, sem synir Ísraels drápu, og þeir erfðu land þeirra handan Jórdans frá sólarupprás, frá dal Arnons til Hermonfjalls, og allt land Araba frá austri. Sihon, konung Amorítanna, sem bjó í Hesbon og réð yfir landi frá Arnon, sem er í dalnum eftir hluta dalsins, og yfir helmingi Gíleads til Jabbok, landamæra sona Ammons. Og Araba allt til hafsins Kinneret að austan, og allt til hafs Araba, salthafið frá austri, veginn að Bet-Jesímót, frá Teman undir Asedót-Pisga. Og, kóngur Bashan, var skilinn eftir úr risanum, sá sem bjó í Ashtaroth og í Edrei. Höfðingi frá fjalli Hermon og frá Secchai, og alla Bashan til landamæra Gergesi, og Machi, og helming Gilead að landamærum Sihon konungs í Heshbon. Móses, þjónn Drottins, og synir Ísraels lögðu þá niður, og Móses gaf hana í arf Rúben og Gad og hálfa ættbálki Manasse.

Og þessir voru konungar Amórríta sem Jósúa og synir Ísraels drápu handan Jórdans, frá Balagad-sjó á sléttu Líbanons og allt til Chelcha-fjalls, þar sem menn fara upp til Seírs, og Jósúa gaf hana ættkvíslum Ísraels til að erfa samkvæmt hlut þeirra, í fjallinu og á sléttunum og í Arabah og í Asedoth og í eyðimörkinni og Negeb, Hettitann og Amorítann og Kanaanítann og Perisítann og Hívítann og Jebúsítann.

Konung Jeríkó, og konung Gai, sem er nálægt Betél, kóng Jerúsalem, kóng Hebrón, konung Íerímoúþ, konung Lakís, konung Aílam, konung Gazer, konung Debir, konung Gader, kóngur Hermath, kóngur Ader, konung Lebna, konung Adullam, Konungur fór. konung Taphout, konung Opher, kóngur Ophek af Arok konung Asom, kóng Symeon, kóng Mambroth, kóng Aziph, konung Kades, konung Zahhak, kóng Maredoth, kóng Iekom af Karmel, konung Odollam af Pheneador, konung Gei af Galíleu, konung Thersa, allir þessir konungar tuttugu og níu.

13

Og Jósúa var orðinn gamall og kominn til ára, og Drottinn sagði við Jósúa: Þú ert orðinn gamall og kominn til ára, og landið sem eftir er mikið til arfs. Og þetta er landið sem yfirgefið var, landamæri Filistea, Gesírí og Kanaanít, Frá hinu óbyggða landi sem snýr að Egyptalandi allt til landamæra Akkarons vinstra megin við Kananíta er reiknað til fimm satrapía Filistea: Gasabúa, Asdódbúa, Askalónbúa, Gittbúa, Akkarbúa og Evabúa. frá Teman og öllu landi Kanaan á móti Gasa, og Sídonverjar til Afek, til landamæra Amorrítanna, og allt land Galiath Filistína, og allan Líbanon frá austri sólarinnar frá Gilgal undir fjallinu Hermon til inngöngunnar að Hamath, Allir sem búa á fjallahéruðunum frá Líbanon til Maserets Memphomaim. Alla Sídoníumennina mun ég eyðileggja frá andliti Ísraels, en útdeildu henni í hlut til Ísraels, á þann hátt sem ég skipti þér.

Og nú skiptir þú þessu landi í arfleifð til hinna níu ættkvísla og til helmings ættkvíslar Manasse. Frá Jórdan allt til hinnar miklu sjávar í vestur sólar skaltu gefa það; hin mikla sjór mun afmarka það. Þessum tveimur ættkvíslum og helmingi ættkvíslar Manasse, Rúben og Gad, gaf Móses land handan Jórdans fyrir

austan; það gaf honum Móses, þjónn Drottins, frá Aroer, sem er á brún straumvatns Arnon, og borgina sem er í miðju dalsins, og alla Misor frá Medeba, Allar borgir Síhon, konungs Amórríta, sem ríkti í Hesbon, allt til landamæra sona Ammons, Og Galaadítis, og mörk Gesírí, og Makatíta, allt Hermonfjall, og alla Basanítis til Aka, Allt ríki Ogs í Basan, sem réð í Astarot og í Edrei; þessi var skilinn eftir af risanum, og Móses laust hann og eyddi honum. Og synir Ísraels útrýmdu ekki Gesírítanum, Makatítanum og Kanaanítanum, og konungur Gesírí og Makatíti bjuggu meðal sona Ísraels til þessa dags.

Nema ættbálki Levíta var ekki gefinn arfur, Drottinn Guð Ísraels, þetta er arfur þeirra, eins og Drottinn sagði þeim, og þetta er skiptingin sem Móses skipti með sonum Ísraels í Arabóþ Móab handan Jórdanar við Jeríkó.

Og Móses gaf ættkvísl Rúbens samkvæmt ættum þeirra. Og landamæri þeirra urðu frá Aróer, sem er við hlið Arnondals, og borgin sem er í Arnondal, og alla Misor, Þar til Hesbon, og allar borgirnar sem voru í Misor, og Daibon, og Bamoth Baal, og hús Meelboth, og Basan, og Bamoth, og Mephaath, og Kiriathaim, og Sebama, og Serada og Síon í fjallinu Enab, og Baithphogor, og Asedoth Phasga, og Baiththaseinoth, Og allar borgir Misors, og allt konungsríki Síhons konungs Amorrítanna, sem Móses laust hann og höfðingja Midíams, og Eví, og Robók, og Súr, og Úr, og Robé höfðingja, felldan Síons, og íbúa Síons.

Og þeir drápu Balaam, son Beors, spámanninn, í orrustunni.

Það varð að mörk Rúbens voru Jórdan sem mörk. Þetta var arfur sona Rúbens samkvæmt ættum þeirra, borgir þeirra og bæir þeirra.

Móses gaf sonum Gads samkvæmt ættum þeirra. Og landamæri þeirra urðu Jazer, allar borgir Gilead, og helmingur lands sona Ammons til Arabah, sem er á móti Arad. Og frá Hesbon til Araboth samkvæmt Mispa, og Botanim, og Maan til landamæra Dibon, og Enadom og Othargai og Bainthanabra og Sokchotha og Saphan og hið eftirstandandi ríki Sihon, konungs Heshbon, og Jórdan mun afmarka allt til hluta sjávarins Chinnereth handan Jórdans frá austri. Þessi er arfur sona Gads samkvæmt ættkvíslum þeirra og samkvæmt borgum þeirra, samkvæmt ættkvíslum þeirra. Háls munu þeir snúa aftur frammi fyrir óvinum sínum, því að það gerðist samkvæmt ættkvíslum þeirra, borgir þeirra og bæir þeirra.

Og Móses gaf helmingi ættbálks Manasse samkvæmt ættkvíslum þeirra. Og landamæri þeirra urðu frá Maan, og allt konungsríki Basan, og allt konungsríki Og konungs Basan, og öll þorp Jair, sem eru í Basanitídi, sextíu borgir. Og helmingur Gíleads, og í Astarót, og í Edreí, borgir konungsríkis Ógs í Basan, sonum Makírs, sona Manasse, og helmingi sona Makírs, sona Manasse, samkvæmt ættkvíslum þeirra. Þessir eru þeir sem Móses lét erfa handan Jórdanar í Arabót-Móab handan Jórdanar austan við Jeríkó.

14

Og þessir eru þeir sem skiptu arfi sona Ísraels í landinu Kanaan, sem Eleazar presturinn, og Jósúa Núnsson, og höfðingjar ættkvísla sona Ísraels skiptu til þeirra sem arfi. Samkvæmt hlutum erfðu þeir, eins og Drottinn skipaði fyrir í hendi Jósúa, hinum níu ættkvíslunum og hinni hálfu ættkvísl. frá hinumegin Jórdanar. Og Levítunum gaf hann ekki arf meðal þeirra. Að synir Jósefs voru tvær ættir, Manasse og Efraím, og Levítunum var ekki gefinn

hlutur í landinu, heldur borgir til að búa í og landsvæði aðskilin fyrir búfé þeirra. Á þann hátt sem Drottinn skipaði Móse, þannig gerðu Ísraelsmenn, og þeir skiptu landinu.

Og synir Júda komu fram til Jósúa í Gilgal, og Kaleb, sonur Jefunne hins Kenasíta, sagði til hans: Þú veist það orð sem Drottinn talaði til Móse, Guðs manns, um mig og þig í Kades Barnea. Ég var fjörutíu ára þegar Móses, þjónn Guðs, sendi mig frá Kades-Barnea til að njósna um landið, og ég svaraði honum samkvæmt hugsunum hans. Bræður mínir sem fóru upp með mér breyttu hjarta fólksins, en ég var fullkomlega ákveðinn um að fylgja Drottni, Guði mínum. Og Móses sór á þeim degi og sagði: Landið sem þú stígur á mun verða þér að arfleifð og börnum þínum að eilífu, því að þú helgaðir þig til að fylgja Drottni, Guði okkar. Og nú hefur Drottinn nærist mig á þann hátt sem hann sagði, þetta fertugasta og fimmta ár frá því að Drottinn talaði þetta orð til Móses, og Ísrael fór um eyðimörkina, og nú sjá, ég er í dag áttatíu og fimm ára. Enn er ég sterkur í dag, eins og þegar Móses sendi mig; á sama hátt er ég sterkur nú til að fara út og fara inn í stríðið. Og nú bið ég þig um fjallið þetta, eins og Drottinn sagði á þeim degi, því að þú heyrðir þetta orð á þeim degi. Nú eru Enakímarnir þar, vígildar borgir og stórar, en ef Drottinn er með mér, mun ég eyða þeim, eins og Drottinn sagði mér.

Og Jósúa velsignaði hann og gaf Kaleb, syni Jefunne, sonar Kenas, Hebrón í arf. Vegna þessa varð Hebron Kalebs, syni Jefunne Kenasíta, í hlut til þessa dags, vegna þess að hann fylgdi boðorði Drottins, Guðs Ísraels. En nafn Hebrons var áður Argob-borg, höfuðborg Anakíta, og landið hvíldi frá stríðinu.

15

Og það urðu landamæri ættbálks Júda samkvæmt ættum þeirra frá landamærum Edóms frá eyðimörkinni Sín til Kades í átt að suðri.

Og landamæri þeirra urðu frá suðri til hluta salthafshins frá hryggnum sem ber til suðurs. Og fer í gegnum gagnvart uppstiginu að Akrabin, og fer í kringum Sena, og fer upp frá suðri til Kades Barnea, og fer út til Hesron, og fer upp til Sarada, og fer út til vesturs frá Kades. Og gengur út á Selmóna og rekur í gegnum uns að gili Egyptalands, og útrás landamæranna verður á sjóinn. Þetta eru landamæri þeirra frá suðri.

Og mörkin frá austri, öll salta sjóin til Jórdans. Og mörkin þeirra frá norðri, frá hrygg sjávarins og frá hluta Jórdans. Það stígur upp á mörkin við Bethaglaam, og það fer framhjá frá norðri að Betharaba, og það stígur upp að mörkum við stein Baions, sonar Rúbens. Og mörkin stíga upp að fjórða hluta Achor-dalsins og fara niður til Gilgal, sem er gagnvart Adummim-hæðinni, sem er sunnan við dalinn, og renna í gegn til vatns sólaruppsrettunnar, og útgangur þess mun vera Rogel-uppspretta. Og mörkin ganga upp í gljúfur Ennoms, á bak Jebúsítans frá suðri, þetta er Jerúsalem, og mörkin renna í gegnum á tind fjalls, sem er gagnvart gljúfri Ennoms að hafi, sem er úr hluta lands Rafaíns í norðri. Og landamæri rennur frá toppi fjallsins að vatnsuppsprettu Naftó, og rennur til fjalls Efron, og mun leiða landamæri til Baal; þetta er borg Jarim. Og landamæri mun fara í kringum frá Baal að hafi, og mun fara framhjá inn í fjall Assar fyrir aftan borg Jarin frá norðri, þessi er Chaslon, og mun fara niður að borg sólarinnar, og mun fara framhjá að suðri. Og landamærið rennur fyrir aftan Ekron í norður, og landamærin munu ná út til Sukkóts, og landamærið mun fara framhjá í suður, og ná út til Lebna, og útrás landamæranna mun vera við hafið, Og landamæri þeirra frá

hafinu, hið mikla haf mun marka landamæri. Þessi eru landamæri sona Júda í kring samkvæmt ættkvíslum þeirra.

Og Kaleb, syni Jefonne, gaf hann hlut í miðju sona Júda vegna boðs Guðs, og Jósúa gaf honum borgina Arbok, höfuðborg Enaks; þessi er Hebron. Og Kaleb, sonur Jefunne, eyðilagði þaðan hina þrjá syni Anak: Sesaí og Talmaí og Akíman. Og Kaleb fór upp þaðan gegn íbúum Debir, en nafn Debir var áður Bókstafahlíð.

Og Kaleb sagði: Hver sem tekur og leggur undir sig bréfaborgina og tekur hana í eigu, honum mun ég gefa Aksah, dóttur mína, að konu. Og Otníel, sonur Kenas, bróður Kalebs, tók hana, og hann gaf honum Aksa, dóttur sína, að konu. Og það gerðist þegar hún fór út að hún tók ráð til hans og sagði: Ég mun biðja föður minn um akur. Og hún hrópaði frá asnanum, og Kaleb sagði við hana: Hvað er að þér? Og hún sagði til hans: Gef mér blessun, því að þú hefur gefið mig í Negeb land. Gef mér Bothanis. Og hann gaf henni Gonathlah hina efri og Gonathlah hina neðri.

Þetta er arfur ættbálks sona Júda. Borgir þeirra urðu borgir við ættkvísl sona Júda á landamærum Edóm í eyðimörkinni, og Baseeleel, og Ara, og Hasor, og Ikam, og Regma, og Arouel, og Kades og Asorionain og Mainam, og Balmaana, og þorp þeirra, og borgirnar Asheron, þessi er Hazor, og Sín, og Salma, og Moladah, og um, og Baalath, og Kólaseóla og Beerseba og þorp þeirra og bæir þeirra, Bala, og Bakok, og Asom, og Elboudad, og Bethel, og Hormah, og Ziklag, og Macharim, og Sethennak, og Labos, og Sale, og Eromoth, tuttugu og níu borgir, og þorp þeirra.

Í sléttunum: Ashtaol og Zorah og Eshtaol. Og Saumaði, og Teygði, og Ilúþóþ, og Ljósmóðir, og Jermouth, og Odollam, og Membra, og Saocho, og Iazeka, og Sakarim og Gadera og bæir

hennar, fjórtán borgir, og þorp þeirra. Seneh, og Adasan, og Magadalgad, og Dalad, og Maspha og Iachareel, og Basedoth, og Ideadalea, og Chabra, og Maches, og Maachos, og Gedor, og Bagadiel, og Noman, og Machedan, sextán borgir, og þorp þeirra, Lebna, og Ithak, og Enoch, og Iana og Nasib, og Keilam, og Akiezi, og Kezib, og Bathesar, og Ailom, tíu borgir, og þorp þeirra, Ekron, og þorpin hennar, og bæirnir þeirra, frá Ekron til Gemna, og allar sem eru nálægt Asedoth, og þorp þeirra Asiedoth og þorpin hennar og sveitabæirnir hennar, Gaza og þorpin hennar og sveitabæirnir hennar til straumsins frá Egyptalandi, og hið mikla haf skilur að.

Og í hálendinu Samir, og Jether, og Sokó, og Renna, og borg bréfanna, þetta er Debir, og Anon, og Í, og Manna og Aisam, og Gosem, og Halu, og Hanna, og Gilom, ellefu borgir, og þorp þeirra, Airem, og Remna, og Soma, og Jemain, og Baethachu, og Phakoua, Og Euma, og borg Arbok, þessi er Hebron, og Sorath, níu borgir, og bújörð þeirra. Maon, og Karmel, og Ziph, og Juttah, og Jariel, og Arikam, og Zakanaim, og Gibea og Timna, níu borgir, og þorp þeirra, Ailoua, og Beth zur, og Geddon, og Magaroth, og Bethanam, og Thekoum, sex borgir, og þorp þeirra, Kiriath baal, þessi borg Jarim, og Sotheba, tvær borgir, og bæir þeirra, og Baddargeis, og Tharabaam, og Aínon, og Aiochioza og Naflazon og borgirnar Sadon og Arkades, sjö borgir, og þorp þeirra.

Og Jebúsítinn bjó í Jerúsalem, og synir Júda gátu ekki eytt þeim, og Jebúsítarnir bjuggu í Jerúsalem til þessa dags.

16

Og það urðu mörkin synanna Jósefs frá Jórdan við Jeríkó frá austri, og mun fara upp frá Jeríkó inn í fjallabygðina, eyðimörkina,

inn í Betel Lúsa. Og mun fara út til Betels og mun fara framhjá að landamærum Akatartís. Og mun fara í gegnum á sjóinn að landamærum Attalim allt til landamæra Bethoron hins neðra, og útgangur þeirra mun vera við sjóinn. Og synir Jósefs erfðu, Efraím og Manasse.

Og landamæri sona Efraíms urðu samkvæmt ættkvíslum þeirra, og landamæri arfleifðar þeirra urðu frá austri Atarot og Erok allt til efri Betorón og Gasara. Og landamærin munu koma að hafinu við Ikasmon frá norðri Heitt, fara í kringum austur til Thenasa og Selles, og fara framhjá frá austri til Ianoka, Og inn í Macho og Atarot og þorp þeirra, og mun koma að Jeríkó og fara út að Jórdan. Og frá Gröf munu fara mörkin til sjávar við Chelkana, og útgangur þeirra mun vera við sjóinn; þetta er arfur ættar Efraíms samkvæmt ættkvíslum þeirra.

Og borgirnar sem voru afsettir til sona Efraíms innan arfleifðar sona Manasse, allar borgirnar og þorpin þeirra. Og Efraím eyðilagði ekki Kananíta sem bjó í Gaser, og Kananíti bjó í Efraím til þessa dags, þar til Faraó, konungur Egyptalands, fór upp og tók hana og brenndi hana í eldi, og stungu Kananíta og Perissíta og þá sem bjuggu í Gaser í gegn, og Faraó gaf hana sem heimanmund dóttur sinni.

17

Og landamæri ættbálks sona Manasse urðu þessi, vegna þess að hann var frumburður Jósefs, Makír frumburði Manasse, föður Gíleads, því hann var hermaður, í Gílead og í Basan. Og það varð hinum eftirstandandi sonum Manasse samkvæmt ættkvíslum þeirra, sonum Iezi, og sonum Kelez, og sonum Ieziel, og sonum

Sychem, og sonum Symarim, og sonum Ofer; þessir voru karlmenn samkvæmt ættkvíslum sínum.

Og Salpaad, syni Opher, voru ekki synir heldur dætur, og þetta eru nöfn dætra Salpaad: Maala, og Noua, og Egla, og Melcha, og Thersa. Og þær stóðu fyrir Eleazar prestinum og fyrir Jósúa og fyrir höfðingjunum og sögðu: Guð skipaði fyrir í gegnum hönd Móses að gefa okkur arfleifð meðal bræðra okkar, og þeim var gefinn hlutur samkvæmt skipun Drottins meðal bræðra föður þeirra. Og strengur þeirra féll frá Anassa og sléttan Labek úr jörðinni Gílead, sem er handan Jórdans. Að dætur sona Manassehs erfðu arf í miðju bræðra sinna, en land Gíleads varð hinum sonum Manassehs sem eftir voru.

Og landamæri sona Manasse urðu Delehanath, sem er á móti sonum Anath, og fara að landamærunum að Jamin og Jassib að uppsprettu Taphthoth. Til Manasse mun það vera, og Tafet á landamærum Manasse, til sona Efraíms. Og mörkin munu fara niður í Karan-gljúfur í suður við Jaríel-gljúfur, terebenturtré Efraíms á milli borgar Manasse, og mörk Manasse í norður að fosslættinum, og útgangur þeirra mun vera hafið. Frá suðri hjá Efraím, og á norðri hjá Manasse, og hafið verður mörk þeirra, og hjá Aser munu þeir mætast á norðri, og hjá Íssakar frá austri. Og Manasse mun vera í Issakar og í Aser: Baitan og þorp þeirra, og íbúar Dor og þorp þess, og íbúar Megiddo og þorp þess, og þriðjungur Mapheta og þorp þess.

Og synir Manasse gátu ekki eyðilagt þessar borgir, og Kanaanítinn byrjaði að búa í þessu landi. Og það gerðist að þegar synir Ísraels réðu sigri, gerðu þeir Kananíta að þegnum, en þeir eyddu þeim ekki algjörlega.

Synir Jósefs svöruðu Jesúa og sögðu: Hvers vegna gafst þú okkur aðeins einn hlut og eitt mælt land? Við erum fjölmennt fólk, og Guð hefur blessað okkur. Og Jósúa sagði til þeirra: Ef þú ert mikið fólk, farðu upp í skóginn og hreinsaðu fyrir þig sjálfan, ef fjall Efraíms þrengir að þér. Og þeir sögðu: Fjallið Efraím gleður okkur ekki, og Kanaanítinn sem býr þar, í Betsan og í þorpum hennar, í dalnum Jesreel, hefur valinn hest og járn. Og Jósúa sagði til sona Jósefs: Ef þú ert fjölmennt fólk og hefur mikinn styrk, þá mun þér ekki verða einn hlutur. Þykknin verður þín, því að hún er þykkni og þú munt hreinsa hana, og hún verður þín, og þegar þú eyðir Kanaanítanum algjörlega, því að hann á valda hesta, en þú sigrar hann.

18

Og öll söfnuður Ísraelssona var safnað saman í Síló, og þeir settu þar upp vitnisburðartjaldið, og landið var undirokuð af þeim.

Og synir Ísraels sem ekki höfðu erft voru skildir eftir, sjö ættir. Og Jósúa sagði við syni Ísraels: Hve lengi munuð þér draga ykkur undan að erfa landið sem Drottinn, Guð okkar, gaf? Gefið frá yður þrjá menn frá hverjum ættbálki, og látið þá rísa og fara um landið og lýsa því fyrir mér, eins og nauðsynlegt verður að skipta því. Og þeir fóru til hans, Og hann skipti þeim í sjö hluta. Júda mun halda landamærum sínum í suðri, og synir Jósefs munu halda sínum í norðri. Þér en skiptið landinu í sjö hluta og færið þá hingað til mín, og ég mun draga yður hlut fyrir Drottni, Guði vorum. Ekki er hluti fyrir syni Leví meðal yðar, því að prestdómur Drottins er hluti hans, og Gad og Rúben og helmingur ættbálks Manasse tóku arf sinn handan Jórdans í austri, sem Móses, þjónn Drottins, gaf þeim.

Og mennirnir höfðu risið og fóru, og Jósúa skipaði mönnum þeim er fóru að landmæla landið, sagði: Gangið og landmælið landið, og komið til mín, og hér mun ég færa yður hlut fyrir Drottni í Síló. Og þeir fóru og fóru um landið og sáu það og skrifuðu það eftir borgum í sjö hluta í bók og báru það til Jósúa. Og Jósúa kastaði hlut fyrir þeim í Síló fyrir Drottni.

Og hlutur ættbálks Benjamíns féll út fyrst samkvæmt ættkvíslum þeirra, og landamæri hlutarins þeirra fóru út á milli sona Júda og sona Jósefs.

Og landamæri þeirra urðu frá norðri, frá Jórdan munu landamærin fara upp meðfram bakhlið Jeríkó frá norðri, og fara upp á fjallið að sjónum, og útgangur þess mun vera Mabdarítis Baithon. Og mörkin munu fara þaðan í gegnum Lúza á bak Lúza frá suðri hennar, þessi er Betel, og mörkin munu fara niður Matarot Órek á hina fjallótu, sem er til suðurs við neðri Betóron.

Og mun fara í gegnum landamærin og mun fara framhjá á þann hluta sem horfir frá sjó frá suðri frá fjallinu á andlit Bethoron í suðri, og útgangur hans mun vera inn í Kiriath Baal, þetta er Kiriath jearim, borg sona Júda, þetta er hlutinn til sjávar.

Og hlutinn að suður frá Karíath Baal, og landamærin munu fara í gegnum inn í Gasín, að uppsprettu vatns Nafþó. Og mörkin munu fara niður á hluta, þetta er gagnvart dal Sonnam, sem er úr hluta Emek Rephaim frá norðri, og Gaienna mun fara niður á bak Jebousai frá suðri og mun fara niður að uppsprettu Rogel. Og mun fara í gegnum uppsprettu Bæþsamýs og mun fara framhjá Galílóþ, sem er gagnvart uppstigningunni að Aíþamín, og mun fara niður að steini Baións, sonar Rúbens. Og mun fara í gegn fyrir aftan Baitharaba frá norðri, og mun fara niður að landamærunum að

baki hafsins frá norðri. Og útgangur landamæranna mun vera á hrygg Salthafssins í norður að hluta Jórdanar frá suðri; þessi eru landamærin frá suðri.

Og Jórdan mun marka mörk frá austri, þetta er arfur sona Benjamíns, mörk hans í kring samkvæmt ættkvíslum þeirra.

Og borgir sona Benjamíns urðu samkvæmt ættkvíslum þeirra Jeríkó, og Betegaí, og Amekasís, og Baithabara, og Sarai, og Besana, og Aien, og Phara, og Ephrathah, og Karafá, og Kefírá, og Móní, og Gíbea, tólf borgir, og þorp þeirra, Gibeon, og Ramah, og Beeroth, og Mass, og Miron og Amok, og Phira, og Kaphan, og Nakan, og Zelekan og Thareela, Og Jebus, þetta er Jerúsalem, og Gabaoth, Jarim, þrettán borgir, og þorp þeirra. Þetta er arfur sona Benjamíns samkvæmt ættkvíslum þeirra.

19

Og annar hluturinn fór til sona Símeóns, og arfur þeirra varð á milli hluta sona Júda. Og hlutur þeirra varð Beerseba, og Samaa, og Moladah, og Arsola, og Bola og Jason og Erthoula, og Áætlanir, og Horma, og Sicelac og Baithmachereb og Sarsusin, og Batharoth og akrar þeirra, þrettán borgir og þorp þeirra. Quiet og Warm og Jether og Dry, fjórar borgir og þorp þeirra. Í hring um borgir þeirra til Balek, farandi til Bameth í átt að suðri. Þetta er arfur ættbálks sona Simeons samkvæmt ættkvíslum þeirra. Frá hlut Júda kom arfleifð ættbálks sona Símeóns, því að hlutur sona Júda varð meiri en þeirra, og erfðu synir Símeóns í miðju hlut þeirra.

Og hinn þriðji hlutur fór út til Sebúlons samkvæmt ættum þeirra, landamæri arfleifðar þeirra munu vera Esedekgóla, landamæri þeirra, Sjórinn og Magelda, og mun sameinast við

Baitharaba inn í gljúfrið sem er frammi fyrir Jeknam. Og sneri aftur frá Seddouk úr gagnstæðri átt frá austan Baithsamús að landamærum Chaseloþaið, og mun fara í gegnum Dabíróþ, og mun fara upp að Faggaí. Og þaðan mun hann fara í kring frá gagnstæðu austur til Gebe, til borgarinnar Katasem, og fara í gegnum til Remmona Matharaoza. Og landamærin munu liggja norður til Hamat, og útgangur þeirra mun vera við Sifron. og Katanath, og Nabaal, og Symoon, og Jeríkó, og Baithman. Þessi er arfurinn af ættbálki sona Zebulun samkvæmt ættliðum þeirra, borgir og þorp þeirra.

Og hinn fjórði hlutur fór út til Íssakar. Og landamæri þeirra urðu Iaziel, og Chasaloth, og Sunam, og Agis, og Siona, og Reeroth, og Anachereth, og Dabiron, og Kishon og Rebes, og Remmas, og Ieon, og Tomman, og Aimarek og Bersaphes. Og landamærin munu mætast við Gathbor og við Salim að sjónum og Beth-shemesh, og útgangur landamæranna mun vera Jórdan. Þessi er arfur ættbálks sona Íssakar samkvæmt ættkvíslum þeirra, borgarnar og þorpin þeirra.

Og hinn fimmti hlutur féll á Aser samkvæmt ættkvíslum þeirra. Og landamæri þeirra urðu Exeleketh, og Aleph, og Baithok, og Keaph, og Elimelech, og Ammiel, og Maasah, og mun sameina við Karmel við sjóinn, og við Síon, og Labanath. Og mun snúa aftur frá austri sólarinnar og Bæþegenéþ, og mun sameinast Zabúlon og Ekgaí, og Fþaíél samkvæmt norðri, og mun fara inn í landamæri Safþaíbaíþmé og Ínaél, og mun fara í gegnum inn í Kóbamasomél. og Elbón, og Raab, og Ememaón, og Kantan til Sídonar hinnar miklu. Og landamærin munu snúa aftur inn í Rama, og til uppsprettu Masphassat, og Týríumanna, og landamærin munu snúa aftur á Jasiph, og útgangur hans mun vera sjórinn, og Apoleb, og Echozob. og Archob og Aphek og

Rhaau. Þessi er arfur ættbálks sona Asers samkvæmt ættum þeirra, borgir og þorp þeirra.

Og Naftali hlaut sjötta hlutinn. Og landamæri þeirra urðu Moolam, og Mola, og Besemiin, og Arme, og Nabok, og Iephthamai, til Dodam, og leiðir hans urðu Jórdan. Og landamærin munu snúa aftur að hafinu í Aththabor, og munu fara þaðan til Iakana, og munu sameinast Zebulun frá suðri, og Asher mun sameinast við hafið, og Jórdan frá uppgangi sólar.

Og hinar víggirðu borgir Týríumanna, Týros, og Ómataðaket, og Keneret, og Armath, og Arael og Asor, og Krukkur, og Assarion, og uppspretta Asor, Og Keroe, og Megalaarim, og Baiththame, og Thessamys. Þetta er arfur ættbálks sona Naftala.

Og fyrir Dan kom hinn sjöundi hlutur út Og landamæri þeirra urðu Sarath og Asa og borgirnar Sammaus, og Salamis, og Ammon, og Silatha, og Elon, og Timna, og Ekron, og Alkatha, og Begeton, og Gebeelan, og Azor og Banaibakat og Gethremmon, og frá sjó Hierakon, landamæri nágranna við Joppa. Þessi er arfurinn ættbálks sona Dans samkvæmt ættkvíslum þeirra, borgir þeirra og þorp þeirra.

Og synir Dans fóru og börðust við Lakís, og náðu henni og lögðu hana með sverðsegg, og settust að í henni og kölluðu nafn hennar Lasendan.

Og þeir fóru að taka jörðina í eigu samkvæmt landamærum sínum, og synir Ísraels gáfu Jósúa, syni Núns, hlut meðal sín. gegnum boðorð Guðs, og þeir gáfu honum borgina sem hann bað um, Þamnasarach, sem er í fjalli Efraíms, og hann byggði borgina og bjó í henni.

Þessar eru skiptingarnar sem Eleazar prestur, og Jósúa Núnsson, og höfðingjar feðranna í ættkvíslum Ísraels gáfu sem arf með hlutkesti í Síló frammi fyrir Drottni, við dyr vitnisburðartjaldsins, og þeir fóru að taka landið í eigu.

20

Og Drottinn talaði til Jósúa og sagði, Talaðu til sona Ísraels og seg: Gefið borgir griðastaðanna sem ég sagði yður um Móse. Griðastaður hinum morðingja sem hafði slegið sál óviljandi, og verða munu yður borgirnar að griðastað, og ekki mun morðingjinn deyja af hendi blóðhefndarmannsins, þar til hann stendur fyrir söfnuðinum til dóms. Og hann skipti Kades í Galíleu í fjallinu Neftalí, og Sykem í fjallinu Efraím, og borgina Arbok, þetta er Kebron, í fjallinu Júda.

Og handan Jórdanar gaf hann Bosor í eyðimörkinni á sléttunum frá ættkvísl Rúbens, og Aremot í Gílead úr ættkvísl Gads, og Gaulon í Basan úr ættkvísl Manasse.

Þessar eru borgirnar sem tilnefndar voru sonum Ísraels og fremlingnum sem dvelur meðal þeirra, til að flýja þangað fyrir hvern þann sem slær sál óviljandi, svo að hann deyi ekki fyrir hendi blóðhefnarans, þar til hann stendur fyrir söfnuðinum til dóms.

21

Og þeir komu fram, höfuðfeðurnir af sonum Leví, til Eleazars prestsins og Jósúa sonar Núns og til höfuðleiðtoga feðranna úr ættkvíslum Ísraels, Og ég sagði til þeirra í Síló í landi Kanaan og sagði: Drottinn skipaði í hendi Móse að gefa okkur borgir til að

búa í og beitilönd fyrir nautgripi okkar. Og synir Ísraels gáfu Levítum borgirnar og beitilönd þeirra í erfðaskiptingunni samkvæmt boði Drottins.

Og hluturinn féll á fólk Kaáts, og sonum Arons, prestunum, Levítunum, voru gefnar með hlutkesti þrettán borgir frá ættkvísl Júda og frá ættkvísl Símeóns og frá ættkvísl Benjamíns.

Og hinum sonum Kaaths sem eftir voru úr ættkvísl Efraims og úr ættkvísl Dans og úr hálfu ættkvíslar Manasses, með hlutkesti, tíu borgir.

Og sonum Gersons frá ættkvísl Issakar og frá ættkvísl Aser og frá ættkvísl Naftali og frá helmingi ættkvíslar Manasse í Basan, þrettán borgir.

Og sonum Merari, samkvæmt ættbálkum þeirra, frá ættkvísl Rúbens og frá ættkvísl Gads og frá ættkvísl Sebúlons, með hlutkesti, tólf borgir.

Og synir Ísraels gáfu Levítum borgirnar og beitilönd þeirra, á þann hátt sem Drottinn hafði skipað Móse, með hlutskiptingu.

Og ættkvísl sona Júda og ættkvísl sona Símeons og frá ættkvísl sona Benjamíns gáfu þessar borgir, og þær voru kallaðar Sonum Arons úr fólki Kaaths af sonum Leví, því að þeim varð hluturinn. Og hann gaf þeim Kirjatarba, höfuðborg Anaksmanna; þetta er Hebron í fjallahéraði Júda, en beitilöndin umhverfis hana, Og akrana borgarinnar og þorpin hennar gaf Jósúa sonum Kalebs, sonar Jefunne, í eign.

Og sonum Arons gaf hann griðaborg fyrir morðingja, Hebron, og hinar aðskildu landsvæði með henni, og Lemna, og hinar aðskildu landsvæði hjá henni, Og Ailom, og það sem aðskilið var henni, og Tema, og það sem aðskilið var henni, Og Hláturinn og það sem var aðskilið honum, og Debir og það sem var aðskilið honum, Og Asa og það sem aðskilið var því, og Tanu og það sem aðskilið var því, og Bethsemesh og það sem aðskilið var því, níu borgir frá þessum tveimur ættkvíslum. Og frá ættkvísl Benjamíns, Gíbeon og hinar aðskildu jarðir hennar, og Gath og hinar aðskildu jarðir hennar, Og Anatót með aðskildu landi sínu, og Gamala með aðskildu landi sínu, fjórar borgir. Allar borgir sona Arons, prestanna, voru þrettán.

Og hinum ættum sona Kahats, Levítunum sem eftir voru af sonum Kahats, og borg presta þeirra varð frá ættkvísl Efraíms, og gáfu þeim hælisborg morðingjans, Síkem, og það sem var aðskilið henni, og Gasara og það sem tilheyrði henni, og það sem var aðskilið henni, Og Bethoron, og hinar aðskildu borgir þessar, fjórar borgir. Og frá ættkvísl Dans, Elkothaim og svæðin sem henni voru aðskilin, og Gethedan og svæðin sem henni voru aðskilin, Og Ajjalon, og það sem var aðskilið henni, og Geteremmon, og það sem var aðskilið henni, fjórar borgir. Og frá helmingi ættkvíslar Manasse: Tanach og landsvæði hennar, og Iebatha og landsvæði hennar, tvær borgir. Allar borgir tíu, og hið aðskilða þessu sem var hjá þeim, ættkvíslum sona Kaaths hinna eftirlifandi.

Og sonum Gershon, Levítunum, frá helmingi ættbálks Manasseh, borgirnar sem voru aðgreindar fyrir þá sem morðuðu, Gaulon í Bashan og úthlutuð svæði hennar, og Bezer og úthlutuð svæði hennar, tvær borgir. Og frá ættkvísl Íssakar: Kíson og landsvæði hennar, og Debba og landsvæði hennar, Og Ramoth og

það sem aðskilið var henni, og Uppsprettu bréfanna og það sem aðskilið var henni, fjórar borgir. Og frá ættkvísl Asers Basellath og hið aðskilda land hennar, og Dabbon og hið aðskilda land hennar, Og Chelkat og hið aðskilða þessu, og Rahab og hið aðskilða þessu, fjórar borgir. Og frá ættkvísl Naftala, borgina sem var aðskilin fyrir manndrápann, Kades í Galíleu, og aðskildu svæðin hennar, og Nemmat, og aðskildu svæðin hennar, og Temmon, og aðskildu svæðin hennar, þrjár borgir. Allar borgir Gersons samkvæmt ættkvíslum þeirra, þrettán borgir.

Og þjóðinni sona Merarí, Levítunum sem eftir voru, úr ættkvísl Sabulon: Maan og beitilönd hennar, og Kades og beitilönd hennar, Og Sella, og umhverfi hennar, þrjár borgir. Og handan Jórdans við Jeríkó, frá ættkvísl Rúbens, borgina sem var griðastaður morðingjans, Bosor í eyðimörkinni, Miso og beitilönd hennar, og Jaser og beitilönd hennar, og Dekmon og beitilönd hennar, og Mapha og beitilönd hennar, fjórar borgir. Og frá ættkvísl Gads, borgina sem var hæli morðingja, og Ramoth í Gílead, og beitilönd hennar, Mahanaím, og beitilönd hennar, og Hesbon og beitilönd hennar og Jaser og beitilönd hennar, allar borgirnar fjórar. Allar borgirnar sonum Merari samkvæmt ættkvíslum þeirra hinna sem eftir voru af ættkvísl Levi, og landamærin urðu borgirnar tólf.

Allar borgir Levítanna í miðri eign Ísraelssona, fjörutíu og átta borgir, og beitilönd þeirra. Í kring borganna þessara: borg og beitilönd hennar í kring borgarinnar, öllum borgunum þessum.

Og Drottinn gaf Ísrael allt landið sem hann sór að gefa feðrum þeirra, og þeir erfðu það og bjuggu í því. Og Drottinn lét þá hvílast umhverfis, eins og hann sór feðrum þeirra. Enginn reis upp á móti þeim af öllum óvinum þeirra. Alla óvini þeirra afhenti Drottinn í

hendur þeirra. Ekkert mistókst af öllum góðu orðunum sem Drottinn talaði til sona Ísraels; allt kom fram.

22

Þá kallaði Jósúa saman syni Rúbens og syni Gads og hálfa ættkvísl Manasse, Og hann sagði til þeirra: Þið hafið heyrt allt sem Móses, þjónn Drottins, skipaði ykkur, og þið hlýdduð rödd minni í öllu sem hann skipaði ykkur. Þér hafið ekki yfirgefið bræður ykkar þessa mörgu daga, allt til dagsins í dag hafið þér varðveitt boðorð Drottins, Guðs ykkar. Nú en hefur Drottinn Guð okkar gefið bræðrum okkar hvíld, á þann hátt sem hann sagði þeim. Nú því, snúið yður við og farið í hús yðar og í land eignar yðar, sem Móses gaf yður handan Jórdanar. En varðveitið mjög að gera boðorðin og lögmálið sem Móses, þjónn Drottins, skipaði okkur að gera: að elska Drottin, Guð okkar, að ganga á öllum vegum hans, að varðveita boðorð hans og að vera festir við hann og að þjóna honum af allri hugsuninni yðar og af allri sálinni yðar. Og Jósúa blessaði þá og sendi þá út, og þeir fóru heim til sín.

Og helmingi ættbálks Manasse gaf Móses í Basan, og hinum helmingnum gaf Jósúa með bræðrum hans handan Jórdanar við sjóinn, og þegar Jósúa sendi þá út til heimila sinna, blessaði hann þá. Og með miklum auði fóru þeir heim til húsa sinna, og með mjög miklu búfé, og silfri, og gulli, og járni, og miklum klæðnaði; þeir skiptu ráni óvinanna með bræðrum sínum.

Og synir Rúbens fóru, og synir Gads, og helmingur ættbálks Manasse frá sonum Ísraels í Síló í landi Kanaans til að fara burt til Gíleads til eignarlands síns, sem þeir höfðu erft samkvæmt boðorði Drottins fyrir hönd Móse.

Og þeir komu til Gíleads við Jórdan, sem er í landi Kanaans, og synir Rúbens og synir Gads og helmingur ættar Manasse byggðu þar altari við Jórdan, stórt altari til að sjá.

Og synir Ísraels heyrðu menn segja: Sjá, synir Rúbens og synir Gads og helmingur ættar Manasse hafa byggt altari á mörkum Kanaanslands við Gílead hjá Jórdan, handan við land sona Ísraels. Og allir synir Ísraels voru safnaðir saman í Síló, svo að þeir fóru upp til að herja gegn þeim.

Og synir Ísraels sendu til sona Rúbens og til sona Gads og til sona hálfs ættbálks Manasse inn í land Gíleads, Fíneas, son Eleazars, sonar Arons æðsta prestsins, Og tíu af höfðingjunum með honum, einn höfðingi frá hverri fjölskyldu úr öllum ættkvíslum Ísraels; höfðingjar fjölskyldnanna eru þúsundhöfðingjar Ísraels. Og þeir komu til synanna Rúbens, og til synanna Gads, og til hálfs ættar Manasse inn í land Gílead, og þeir töluðu til þeirra og sögðu, Þetta segir öll samkoma Drottins: hver er þetta brot sem þér framið hafið fyrir Guði Ísraels, að snúa yður í dag frá Drottni, eftir að hafa byggt yður sjálfum altari, að verða fráfallsmenn frá Drottni? Er ekki lítil okkur syndin í Fogor, að við höfum ekki verið hreinsaðir frá henni til þessa dags? Og plága kom yfir söfnuð Drottinsins. Og þér snerust frá Drottni í dag, og það mun verða ef þér farið frá Drottni í dag, þá mun reiðin koma yfir allan Ísrael á morgun. Og nú, ef jörð yðar, eign yðar, er lítil, þá farið yfir inn í jörð Drottins, eign hans, þar sem tjald Drottins býr, og þér skuluð erfa með okkur, og verðið ekki uppreisnarseggir gegn Guði, og farið ekki frá Drottni með því að reisa ykkur altari utan altaris Drottins, Guðs okkar. Sjá, Akar, sonur Sera, braut með broti gegn hinu helgaða, og yfir alla söfnuð Ísraels kom reiði. Og þessi eini maður dó fyrir sína eigin synd.

Og synir Rúbens svöruðu, og synir Gads, og helmingur ættbálks Manasse, og þeir töluðu til höfðingja þúsunda Ísraels og sögðu, Guð Guð Drottinn er, og Guð Guð hann sjálfur veit, og Ísrael sjálft mun vita: ef við gerðum rangt í fráfalli frammi fyrir Drottni, þá megi hann ekki bjarga okkur á þessum degi. Og ef við byggðum okkur altari til að víkja frá Drottni, Guði okkar, til að færa upp á það brennifórnir, til að gera á því hjálpræðisfórn, þá mun Drottinn leita þess.

En vegna varúðar við orði gerðum við þetta og sögðum: svo að börnin yðar segi ekki á morgun við börnin okkar: Hvað eigið þið við Drottin, Guð Ísraels, að gera? Og Drottinn setti mörk á milli okkar og yðar, Jórdanfljótið, og þér hafið engan hlut í Drottni, og synir yðar munu framandgera syni okkar, svo að þeir dýrki ekki Drottin. Og við sögðum að gera þannig, að byggja þetta altari ekki vegna fórna né vegna blóta. Heldur svo að þetta sé vitnisburður milli okkar og yðar, og milli kynslóða okkar eftir okkur, um að þjóna þjónustu Drottins fyrir honum, með fórnum okkar og með blótum okkar og með hjálpræðisblótum okkar, og að börn yðar muni ekki segja við börn okkar á morgun: Þér hafið engan hlut í Drottni. Og við sögðum: Ef einhvern tíma verður það að þeir tala til okkar eða til kynslóða okkar á morgun og segja: Sjáið líking altaris Drottins sem feður okkar gerðu, ekki vegna fórna né vegna blóta, heldur er það vitnisburður á milli yðar og okkar, og á milli sona okkar. Ekki yrði því okkur að snúa okkur frá Drottni á þessum degi í dag, að víkja frá Drottni, svo að við byggjum okkur altari fyrir ávöxtum og fórnum Salamis og fórn hjálpræðisins, nema altari Drottins sem er fyrir tjaldi hans.

Og þegar Fíneas prestur og allir höfðingjar samkundu Ísraels sem voru með honum höfðu heyrt orðin sem synir Rúbens og synir Gads og helmingur ættar Manasses töluðu, þá þótti þeim það

vel. Og Fíneas presturinn sagði við syni Rúbens og syni Gads og hálfa ættbálk Manasse: Í dag höfum vér vitað að Drottinn er með okkur, vegna þess að þér hafið ekki framið brot fyrir Drottni, og að þér hafið frelsað Ísraelsmenn úr hendi Drottins. Og Fíneas presturinn og höfðingjarnir sneru aftur frá sonum Rúbens og frá sonum Gads og frá hálfa ættkvísl Manasses úr Gílead inn í land Kanaans til sona Ísraels, og þeir svöruðu þeim orðunum. Og það þóknast Ísraelsmönnum, og þeir töluðu til Ísraelsmanna, og þeir blessuðu Guð Ísraelsmanna, og þeir sögðu að fara ekki lengur upp til þeirra í stríð til að eyðileggja land Rúbenssona og Gadssona og hálfs ættbálks Manasses, og þeir bjuggu þar.

Og Jósúa nefndi altarið sem tilheyrði Rúben og Gad og hálfum ættbálki Manasse, og sagði að það væri vitnisburður á milli þeirra um að Drottinn, Guð þeirra, er.

23

Og það gerðist eftir marga daga, eftir að Drottinn gaf Ísrael hvíld frá öllum óvinum hans umhverfis, að Jósúa var orðinn gamall, framfarinn á árum. Og Jósúa kallaði saman alla Ísraels syni og öldungaráð þeirra og höfðingja þeirra og dómara þeirra og rita þeirra, og sagði til þeirra: Ég er orðinn gamall og kominn fram á árum, Þið hafið séð allt það sem Drottinn, Guð okkar, gerði öllum þessum þjóðum fyrir okkur, því að Drottinn, Guð yðar, barðist fyrir yður. Sjáið að ég hef kastað yður þjóðunum sem eftir eru skildar yður, þessum í arfhlutunum til ættanna ykkar, frá Jórdan allar þjóðirnar, og ég útrýmdi þeim, og frá hinu mikla hafi mun hann afmarka að vestri sólarinnar.

Drottinn, Guð okkar, mun eyðileggja þá fyrir okkur þar til þeir farast, og hann mun senda villidýr á þá þar til hann eyðileggur þá

og konunga þeirra fyrir yður, og þér munuð erfa land þeirra, eins og Drottinn, Guð okkar, talaði til yðar. Verið því mjög sterkir til að varðveita og gera allt það sem skrifað er í bók lögmáls Móse, svo að þið snúið ekki til hægri eða vinstri, svo að þér gangið ekki inn til þjóðanna sem eftir eru, og nöfn guða þeirra skulu ekki nefnd meðal yðar, né skuluð þér þjóna þeim, né tilbiðja þá, en Drottni, Guði vorum, skuluð þér halda ykkur, rétt eins og þér hafið gert til þessa dags. Og Drottinn mun eyðileggja þá frá andliti yðar, þjóðir stórar og sterkar, og enginn hefur staðið á móti okkur til þessa dags. Einn ykkar eltir þúsund, því að Drottinn, Guð okkar, barðist fyrir ykkur, eins og hann sagði okkur.

Og vaktið mjög vel að elska Drottin, Guð okkar. Ef þið snúið aftur og gangið til þessara þjóða sem eftir eru með yður, og gerið hjónabönd við þá, og blandið yður saman við þá og þeir við yður, Þið vitið að Drottinn mun ekki lengur eyða þessum þjóðum frá andliti yðar, og þær munu verða yður að gildrum og hreyfiblokk, og að nöglum í hælum yðar og að örvum í augum yðar, þar til þið farið til glötunar frá þessari góðu jörð sem Drottinn, Guð yðar, gaf yður.

Ég fer nú burt þessa leið, eins og allir á jörðinni, og þér munuð vita í hjörtum yðar og sálum yðar, að ekki hefur eitt einasta orð fallið úr öllum þeim orðum sem Drottinn Guð okkar sagði um allt það er okkur tilheyrir, ekki hefur eitt einasta þeirra brostið. Og það mun verða að á sama hátt og öll þau góðu orð sem Drottinn talaði yfir yður hafa komið til okkar, þannig mun Drottinn Guð leiða yfir yður öll þau vondu orð þar til hann eyðileggur yður af þessari góðu jörð sem Drottinn gaf yður, í því að brjóta þér sáttmála Drottins Guðs okkar, sem hann skipaði okkur, og farið og þjónið öðrum guðum og tilbiðjið þá.

24

Og Jósúa safnaði öllum ættkvíslum Ísraels í Síló, og kallaði saman öldungana þeirra og ritarana þeirra og dómarana þeirra, og setti þá fram fyrir Guð.

Og Jósúa sagði til alls þjóðarinnar: Þetta segir Drottinn, Guð Ísraels: Handan árinnar bjuggu feður yðar frá upphafi, Tera, faðir Abrahams, og faðir Nahors, og þeir þjónuðu öðrum guðum. Og ég tók föður yðar, Abraham, frá handan árinnar og leiddi hann um allt landið, og ég margfaldaði sæði hans og gaf honum Ísak, Og Ísak fékk Jakob og Esaú, og ég gaf Esaú Seírfjall til að erfa, og Jakob og synir hans fóru niður til Egyptalands, og urðu þar að mikilli og fjölmennri og kraftmikilli þjóð, og Egyptar meðhöndluðu þá illa. Og ég barði Egyptaland með þeim táknum sem ég gerði meðal þeirra. Og eftir þetta leiddi hann feður okkar út úr Egyptalandi, og þér fóruð inn í Rauðahaf, og Egyptar eltu feður okkar í vögnum og á hestum inn í Rauðahaf. Og við hrópuðum til Drottins, og hann gaf ský og myrkur á milli okkar og Egypta, og leiddi sjóinn yfir þá og huldi þá. Og augu yðar sáu allt það sem Drottinn gerði í Egyptalandi, og þið voruð í eyðimörkinni marga daga.

Og hann leiddi okkur inn í land Amórríta sem bjuggu handan Jórdans, og Drottinn afhenti þá í hendur okkar, og þér erfðuð land þeirra og eyðilögðuð þá fyrir yður.

Og Balak, sonur Seppors, konungur Moabs, reis upp og dró upp í bardaga gegn Ísrael, og sendi boð og kallaði til Balaams til að bölva okkur. Og Drottinn, Guð þinn, vildi ekki eyðileggja þig, og hann blessaði okkur með blessun, og hann bjargaði okkur úr höndum þeirra, og hann afhenti þá. Og þið fóruð yfir Jórdan og

komuð til Jeríkó, og þeir börðust gegn ykkur, íbúar Jeríkó: Amórrítinn, Kanaanítinn, Perissítinn, Hívítinn, Jebúsítinn, Hettítinn og Girgasítinn, og Drottinn afhenti þá í hendur okkar. Og hann sendi geitunginn á undan yður, og hann rak þá burt frá okkur, tólf konunga Amórríta, ekki með sverði þínu né með boga þínum.

Og hann gaf yður land sem þér hafið ekki strítt fyrir, og borgir sem þér hafið ekki byggt, og þér settust að í þeim, og víngarða og ólífugarða sem þér hafið ekki gróðursett etið þér.

Og nú óttist Drottin og þjónið honum í heiðarleika og réttlæti, og fjarlægið hina framandi guði sem feður okkar þjónuðu handan fljótsins og í Egyptalandi, og þjónið Drottni. Ef það þóknast ykkur ekki að þjóna Drottni, þá veljið ykkur sjálfum í dag hverjum þér þjónið, hvort guðunum feðra ykkarra, þeim sem eru handan árinnar, eða guðunum Amórítanna, í þeirra landi sem þér búið á, en ég og húsið mitt munum þjóna Drottni, því að hann er heilagur.

Og fólkið svaraði og sagði: Aldrei megi það verða fyrir okkur að yfirgefa Drottin til þess að þjóna öðrum guðum. Drottinn, Guð okkar, hann sjálfur er Guð, hann sjálfur leiddi okkur og feður okkar upp úr Egyptalandi og varðveitti okkur á allri leiðinni sem við fórum, og meðal allra þjóðanna sem við fórum í gegnum. Og Drottinn rak út Amórítana og allar þjóðirnar sem bjuggu á landinu fyrir andliti okkar, en vér munum einnig þjóna Drottni, því þessi er Guð okkar.

Og Jósúa sagði við fólkið: Þið eruð ekki færir um að þjóna Drottni, vegna þess að hann er heilagur Guð, og þessi afbrýðisami mun ekki fyrirgefa syndir yðar og lögleysu verk yðar, Þegar þér mynduð yfirgefa Drottin og þjóna öðrum guðum, þá mun hann

koma og skaða yður og eyða yður í stað þess að hann gerði yður vel. Og fólkið sagði til Jósúa: Nei, heldur munum við þjóna Drottni.

Og Jósúa sagði við þjóðina: Þér eruð vitni gegn yður sjálfum um að þér hafið valið Drottinn til að þjóna honum. Og nú fjarlægið þá framandi guði sem eru í ykkur, og beinið hjarta ykkur til Drottins Guðs Ísraels. Og fólkið sagði til Jósúa: Drottni munum vér þjóna og rödd hans munum vér heyra.

Og Jósúa gerði sáttmála við fólkið á þeim degi, og gaf því lög og dóm í Síló frammi fyrir tjaldi Guðs Ísraels. Og hann skrifaði þessi orð í lögbók Guðs, og tók stóran stein, og Jósúa reisti hann undir terebintviðnum frammi fyrir Drottni. Og Jósúa sagði til fólksins: Sjá, þessi steinn mun vera yður til vitnisburðar, því að hann hefur heyrt allt sem Drottinn sagði við hann, því að hann talaði til yðar í dag, og þessi mun vera yður til vitnisburðar á hinum síðustu dögum, þegar þið munduð ljúga við Drottin, Guð minn. Og Jósúa sendi fólkið, og þeir fóru hver til síns staðar. Og Ísrael þjónaði Drottni alla daga Jósúa og alla daga öldunganna sem lifðu lengi eftir Jósúa, og sem sáu öll verk Drottins sem hann gerði fyrir Ísrael.

Og það gerðist eftir þetta og Jósúa Núnsson, þræll Drottinsins, dó, hundrað og tíu ára að aldri. Og þeir grófust hann við landamæri hlutdeildar hans í Thamnasaarch á fjalli Efraíms norðan við fjall Gílead

Og beinin Jósefs fóru synir Ísraels upp úr Egyptalandi, og grófu þau í Síkem, í þeim hluta akursins sem Jakob keypti af Amorreunum sem bjuggu í Síkem fyrir hundrað lömb, og hann gaf hann Jósef að hluta.

Og það gerðist eftir þetta að Eleazar, sonur Arons æðsta prestsins, dó, og hann var grafinn í Gibea Píneasar, sonar hans, sem honum hafði verið gefið í Efraímsfjöllum.